

مەملەكتى ئېشىش

ئاسۆز ھەولىرى: Pdf:

نوسىنى ماکوان كەريم

ئیواره یەک لەم سەفەرە مدا کە لە نەرویچە وە گەرامە وە بۆ
کوردستان ... لە گەل پیشە وەی برام دوام لىکرد بىرۇین بۆ
گەرە کى كۆنی خۆمان كە لە و گەرە كەدا زۆربەی ژیانى لاویتى
.. و ھەرزە کارىم بىرەبۇھ سەر

چۆين و لە بەرددەم دەرگای مالە كۆنە كەی باپىرمدا راوه ستايىن
و بە پیشە وەم گووت با تۈزىك بوھ ستىن .. دەرگای
دراوسيكەی بە رانبەرمان كرايە وە .. لە پېئە و كچە دەركەوت
كە سالى ۱۹۹۳ خۆشم دە ويست .. خۆى هاتە دەرە وە و
بە دوايدا ۳ مندالل هاتن دوو كچو كورپىك

ناچار تە ماشاي ئاوىيىنە سەيارە كەم كەد بە پیشە وەم گووت
ھىواش بىرق، ھىواش ھىواش ئە و دوورە كەوتە وە و بىرىنى
.. من قولتە دە بۇھ .. ھەموو يادگارىيە كانم دەھاتە وە بەرچا و
چوومە ئە و سەرددەمە يادگارىيە كانى سالانى زوو وەك ھە وور
دايپوشىم .. بىرم لە وە دە كرددە وە كە ئەم كچە هاتنە گەرە ك
وەك ھەموو دراوسيكەي ئاسايى چووين بە دەم باوکىيە وە
وەك ھەموو دەرگەن داگرتەن . مالە كەمان لە گەل داگرتەن .

بىرمە لە گەل ھاورييە كەم بە ناوى سەرباز ھاتىنە دەرە وە ووتى
.. خەسرە و بە خوا كچە گەورە كەيان جوان بۇو
.. ووتم بە خوا ناونجىيە كەيان شاز بۇو

من و سەرباز تە وزىعمان كەد كچە گەورە كەيان بۆ ئە و
ناونجىيە كەيش بۆ من ، گەرە کى ئىيمە ھەموو خەللى
ناوچە كانى پىنجوين و شاربازىر بۇوين ، بە كورتو كرمانجى
و اتا ھەموو عەشايەر بۇوين ..

ئىتر بە گەرە كەدا بانگدارا .. كە كچە گەورە كەي كاك بە كر بۆ
سەربازە ، ئە و ۴ سال لە من گەورە تر بۇو، ناوى رېزان بۇو ،
كچە ناوهندىيە كەش كە ئە و سەرددەمە دەمانگوت ناوهندىيە كە
، ناوى بەيان بۆ بەندە دانرا

ئەم دانرانە تە نها قسەي ناو كورانى گەرەك بۇو .. هىچ

.. په یوهندی به ئهو كچه فه قیرانه وه نه بwoo

رۆزان رۆشتو من و سهرباز هەر باسى رىزان و بهيانمان دەکرد ، بهبى ئەوهى ئەوان به خۆيان بزانن ، دەجار شەرم کردوه له سەر بهيان کە هيچ كورپىكى گەرەك بۆي نه بwoo .. باسيان بکات

سەربازىش بەھەمانشىوھ ، رۆزىكىان بىرمە كەسىكى فيلباز ھەبwoo لە گەرەكەماندا ناوى سەردار بwoo ، پىتەن دەھوت سەرهەقەل ، هات بۆ لاي من و سەرباز ووتى دووكورى گەرەكى توى مەلىك فير بۇون بە مىبازى لە گەل ئەو كچانەي ! .. بىردا ، عەيىب ناكەن ئىيەش قوبولى دەكەن

ئىتەمنىش شىيت بۇوم ، وام دەزانى ژنى خۆمە، بهبى ئەوهى بهيان بزانىت و من هيچ باسىكىشىم نەكىرىپەن، سەرباز لە من خراپىتر ، دووكورەكە هاتن بە گەرەكى ئىمەدا من و سەرباز پىكەمان پىيگىرنو ووتەمان بۆ دىن بهم گەرەكەدا .. ؟

ئەوانىش ووتىيان کاكە ئەمە زەوي خوايە ئارەزوی خۆمانە خۆ نەتاڭرىۋە .. بەھەر حال قسە لە من و قسە لەوان بوبەشەر و من ئەبو ئەلچەم دەرھەينا و دوانمدا لەوان و ئەوانىش دەستى خۆيان وەشاند .. دوايش بۆمان دەركەوت سەردار درفى لە گەل كردووين ئەو دووكورە فەقىرە كاسب بۇون بە دواي شتى ناومالدا دەگەران لە گەرەكەندا ، بەلكو پارەيان باشتىر لە سەردار ئەدا بە شت ئەويش شەرەكەي بە ئىمەكىد ، بەلام لەدوايدا چۈپەن تېرە پەمان لە سەردار داو لە گەل دووكورەكەي تردا بۇوين بە رەفيق .

شەوانىش لە دووكانى پياوېك كۆدەبىنەوە و جارى وا ھەبwoo گۆرانى و قسەي خۆشومان دەکرد ھەريەك لە ئىمە گۆرانى بە سەر خۆشەويىستەكەي خۆيدا دەگووت ، ماوهى شەش مانگ بهم شىوه يە مايەوە من گۆرانىم بۆ بالاي بهيان ئەگووت و سەربازىش بۆ رىزان بەبى ئەوهى ئەو كچە فەقىرانە ئاگايان

.. لەھيچ بىت

تەنانەت ناوهكەي وا رۆشتبوو.. ئىتىر ئىحترامەن بۇ من و سەرباز كەس سەيرى بەيانو دېزانى نەدەكرد ، ئىمەش تەماشاي ئەو كچانەمان نەدەكرد كە كورانى گەرهك ووتبويان حەزمان لېيانە .. ئەو سەردەمش بە خۆشەويىستە كانمان دەگوت دەنكەكانمان ..

من بە سروشتى خۆم هارو حاج بۇوم نەمدەتوانى پىنج خولەك لە جىڭايەكدا خۆم بىگرم ، بەلام لەگەرمائى ھاوينو سەرمائى زستان وەك و دار چەقىبۈوم لەسەرئەوسەربانەي خۆماندا ، ئەوەندەش شەمن بۇوم، باپىرم دارى كېرىبوبۇ زۆپاي دار بۇ زستان ، ئەودەمە نەوت نەبوو ، بۇ خۆمەشغۇل كىردىن دارەكانم لەمبەرى سەربانە كە دەگواستەوە بۇ ئەوەبەرى سەربانە، وابزانم زىياد لە چەند سەد جارىك ئەوكارەم كرد ، نەنكىشىم ھاتبۇوه سەربانە كە ئەيگوت ھەتىو تو شتىيكت شاردۇتهوە لە ژىر ئەم دارانەدا ، منىش ھەر دەمگوت دايەگەورە گيان ئەگەر دارى لە يەك جىڭىدادا دابىرىت بۇ موسەھە خراپە ، ئەودەمە بە سەربانى كۆنكرىت .. دەگوترا موسەح، تاماوهىيەك قەناعەتم كرد بە دايە گەورەم منىش ھەمووبەيانىيەك دەچۈوم بۇ نان كېرىن ، بەلام لەۋاتەوەي كە ئەوان ھاتبۇونە گەرەك دەچۈوم بۇ نانەوا نام دەھىئناوه بۇ نەنكم و باپىرم ، پىش ئەوهى ئەوانىش بىنە ئەوگەرەكە بەشق خەبەرم نەدەبۇوه ، باپىرم دەيگوت بەخوا خەسرەو بۇوه بە پىاو ئىستا ناھىيلىت ئىمە بچىن بۇ نانەوا ... نان بىھىتىنин !

بەيانىيەكايىان - بەيان - ھاتە دەرەوە بۇ مەكەتەب دەچۈو .. منىش بە بەردهم مالەكەياندا ھاتم و ھەر ئەوەندە ووتى خەسرەو چۈنى .. ؟!

لە خۆشىدا نيو سەعات وەلامى چۈنى وچاكيەكەيمدايەوە،

ئەگەر وەك تەجىل ھەلبىرايىتەوە ۱۰۰ جار ھەلمەكىدۇھ ئەو

چۆنلى و چاكييە

منىش لە خۆشىدا ووتى نان نابىتەوە بۇ مالەوە بۇ ئىۋەم
ھىئناوە، لە خۆشىدا ھەمۇ نانەكەم دا بە بەيان و ئەويش
.. سوپاسى كىرم

لەخوشىدا وام دەزانى ھەمۇ دنيا ھى خۆمە، پارەشم
پىئىنه بۇو نانى تر بىڭىم، چونكە تەنها سى كەس بۇوين من و
.. نەنكەم و باپىرم، چوومەوە بۇ مالەوە

باپىرم ووتى كوا بۇ نانت نەھىئناوە؟

نەشم دەۋىرا درق بىكەم خاوهنى نانەواكە رەفيقى باپىرم بۇو،
بچوايە دەيگۈت خەسرەو نانى ھىئناوە، ناچار ووتى: ھەندىك
كەرم بىنى بەرەلا كرابۇون بىرسىان بۇو نانەكەم دا بەكەرەكان

..

ئەو سەردەمەش كەرى زۆر بەرەلا بۇوبۇن لە شارى سليمانى،
منىش وويسىتم بىكەم بە پياوهتى ووتى: بەزەيم بەوكەرانەدا
ئەھاتەوە قەيناكە لە رۆزانەكەي خۆم بىبىزىن، باپىرم ووتى:
بەزاتى خوا ئەم كورە زۆر گۆرۈوه .. ئەي ئافەرم

خەسرەوگىان، ئەو رۆزە ۷۵۰ فلسەم وەرگرت روبعىتى زىاتر لە
رۆزانى ترى دامى وەك پاداشت و خىرا ناردەمى يەوە بۇ نانى
تر.

رۆزىك كاوهى ھاوريم بىنى لەگەل كچىكدا قىسى دەكىد
لەپىگاي مەكتەب دەگەراوه، لەسەر جادەي مەكتەبى بناار ..
منىش چووم بۇلای كاوه .. ووتى كاوه گىان بەقوربان بىم فيرم
بکە كە چۆن قىسى لەگەل كچ بکەم؟

كاوه ووتى: فيرت دەكەم، بەلام دەبىت تىكەلەيەم بۇ بىكىت
، واتا مەحلەبى و شعرىيە

.. ووتى بەسەر چاو بەس فيرم بکە، ھەرتۆ تىكەلە

كاوه فيرى كىرم .. ووتى بەيانى خۆت جوان بگۆرە كە چوو

بۇ مەكتەب لە رېڭا بلىن كچى باش بەيارمەتى .. بلىن دەمەۋىت پەيوهندىمان ھەبىت و من ھەموو شەۋىك ھەر بىرو خەيالى لاي تۆيە .. حەز دەكەم پەيوهندى زىاترمان ھەبىت بەيەكەوە، بلىن نامەيەكىشم بۇ نوسىويت بەس لەبىرم چووه كاتىكى تر بۇ دىئنم ، بۇ ئەوهى مەجالى تر دروست . بکەيتەوه بۇ قسە كردن ئەگەر ئەو جارەش رازى نەبوو خۆم حازركەد بۇ بەيانى كام جل و بەرگەي جوان بۇو كردىم بەرم، ئەوبەيانىيە ووتىان دەچىت بۇ نان، ووتىم نا ئىشىم ھەيە ، خۇتان بچىن من لەمەكتەب دەرسى زىادەمان ھەيە دەرۋۇم و دېمىھوھ با وانە كام نەفەوتى ..

چوومە بەردەمى بەيان و رەفقىيەنى ترى لەگەلدا بۇو ، بەس سويند بەخوا ھەموو گيام ئەلەرزى .. ھەناسەم سوار بۇوبۇو لىيۇم ووشك بۇوبۇو، دەتكۈت دەچم بۇ لاي فېرۇھون و لەگەل فېرۇھون قسە دەكەم، بەھەر حال ھاۋپىكەي بەيانى جىئەيىشتۇ و بەيانىش بە منى گووت فەرمۇو خەسرەو چىت دەۋىت ؟

ووتىم ئەتوانم ھەندىك قسە بەكەين بەيەكەوە ؟
بەيان : بەلىن ئەتوانىت ئەي بۇ وا سور بويتەوه خەسرەو خۇھىج رووينەداوه ؟

خەسرەو : نەوەلا بەس حەز دەكەم قسە بکەين بەيەكەوە ئەگەر مەجال ھەيە ؟

.. بەيان : بە دلىايەوه فەرمۇو فەرمۇو

لهدوای ئهوهی بەيانىيەك لەرىگاي قوتابخانە رىگام گرت لە
.. بەيان و داواي ئهوهى لېكىد كە قسە بکەين
بەيان زۆر بە سادھى ووتى فەرمۇو خەسرەو بۆ وا
.. سورىويتەوە بەم سەرما

پاستى دەكىد بەيانىيەكى ساردى سلىمانى من هەموو گيائىم
عارەق بۇو لەپاستىدا ئاو بە گيائىما دەچۈرى وەك ئهوهى
كىرىكارى بکەم .. بەھەر حال كەوتە قسە لەگەل بەيان و
پاستەوخو بۆم باسکرد كە حەز دەكەم پەيوەندىيەكى
خۆشەويىستى لە نىوانماندا ھە بىت ..؟
بەرددەوام بەرىگاوه قسەم بۆ دەكىد ووتە خۆشەويىستى تۆ
واي لېكىدووم ژيانمى ھەموو تىكداوه ، ئىتر چارم نەماوه ،
ھىچ توانام نەماوه بۆيە پىت دەلىم بەيان زۆرمخۇش دەۋىت
، لە خۆشەويىستى يەكى پاكىش ھىچ داوايەكى ترم نىيە لە تۆ
.!

ئهوهندە قسەم نەكىد نازانم چۆن بۇو زۆرى نەمابۇو بگاتە ناو
قوتابخانەي بنار خواخوام بۇو ئەو رىگايە بە سالىك
.. تەواوبىت ..

!! بەيان : ببورە خەسرەو ناتوانم

خەسرەو : بۇناتوانىت ، بەخوا لە تۆ زىاتر كەسم خۆشناویت
؟

بەيان وەلامى دامەوە بەتۈرەيى ، ووتى خەسرەو ببورە من
ناتوانم لەگەل تۆ خۆشەويىستى بکەم ، لەبەر ئهوهى من
لەگەل كەمال پەيوەندىيم ھەيە و نامەويىت خيانەت لە
.. پەيوەندى ئەو بکەم

كەواي ووت خەرىك بۇو شىت بىم .. ئهوهى لە ژيانمدا رقم
لىيپۇوھ ئەو كەمالە بۇوە زىاد لە دە جار شەرم لەگەل كردوھ ،
بۇ نەگەھتى باوكىش شەرىكى باپىرم بۇو ، دەچۈون لە سەر
سنور چرای فانۇس و سىيىو بىستەيان لەگەل كېتك و نوقلى

.. مینویان دههینا

ههستم دهکرد ئەزىزكەنام ھيزيان نيه .. هيچم بۆ نه ووترا ..
تهنها لە دەمم دەرچوو ووتەم، جا توخوا كەمالە هيچ پوج
پياوی ئەوهەيە تۆ حەزى لى بکەيت لوسى وا چىيە، بەخوا
.. بىت بەلاتدا ئەي تۆپىئىم!

بەيان دەستى كرد بە پىكەنин و، ووتى : خەسرەو ئەي تۆ
بۆچى ناچىت بەلاي خۆشەويىستە كەي خۆت؟

.. منىش خىرا ووتەم بەخوا خۆشەويىستەم نيه لە تۆ زياتر
بەيان : ئەي نازانىت داليا تۆى چەندە خۆش دەۋىت ؟
دالياش دراوسىئى ئەوان بۇو مالىيان بە تەنىشت يەكتىرەوە بۇو
! . بەرانبەرى مالى باپىرم بۇون ھەردووكىيان

! .. خەسرەو: داليا ئەوهەندەي بىزامن دەنكى دانا يە
بەيان : نا - وانىيە - ئەو شىتى تۆيە تەنانەت ووينەي تۆشى
! كىشاوه .. لە مالەوەھەلىواسىيە بە بۆفيە كەيدا

لە راستىدا ھەروەك چۈن لە نىوانى كورەكانى گەرەكدا
كچەكان دابەشكىرابۇون ، بەئارەزۇوى كورەكان ، ھەروەھا لە
نىوان كچانى گەرەكىشدا كورەكان دابەش كىرابۇون ، من
نەمزانىبۇو كە داليا حەزى لە منه ، منىش وا هەستم دەكرد
داليا حەزى لە كورىكى ترە ناوى دانا بۇو ، بەلام وا دەرنەچوو
، لە ھەمووئى ناخۆشتەر بۆ من ئەوه بۇو داليا خوشكى
سەربازى ھاوريى خۆمە ، لە مالىياندا چەند جار نام خواردوھ
..

بەيان جىيەھېشتم و .. كاوه لە دوورەوە چاوهرى دەكردم .. بۆ
ئەوهى تىكەلھى بۆ بىكەم بەو بەيانىيە زۇوھ ، منىش لە گەل
داروبەردا شەرەتكەم و خەفەتى كەمالە لوسيش لە ولادوھ
بۇھەستىت ..

كاوه بانگى كردم ووتى وەرە چى بۇوھ ؟
منىش دەنگم بەرزىردوھ بەسەريدا ووتەم ھەتىو بىت بەلامە

.. که لهت ئه ته قینم ، لاچو له به رجاوم

کاوه: هه تیو توپه مه به .. ئه گهر رازی نه بوروه ، کیشه نیه هه را زی ده که م بوت ، یان درو ده که یت بو ئه وهی تیکه له که م بو نه کریت ..؟

خه سرهو : کوره که ره ئه وه ده لیت حه زی له یه کیکی تره ، .. حه زی له که مالی شه ریفه لو سه .. تو بو تینا گه یت
کاوه : به راسته

خه سرهو : نا به چه پمه .. ئیتر له سه ر شوسته جاده ۳۰ .. مه تریه که دانیشتم به و بیانیه باران ده باری نم نم

کاوه : هه سته ته ر ده بیت

خه سرهو : کاوه تو خوا وا زم لی بینه ..

کاوه روشت و منیش بیرم ده کرد وه ، خوا یه بر قم له که مال بدھم و بلیم نه چیت به لای ئه و کچه ، و ورد و وورد ده خوش ویستی دالیا له دلم چه که رهی ده کرد ، سینه مای خه یالم بو بو به دووبه ش ، به شیکی لای به یان بوو ، به شیکی .. تریان دالیا دا گیری کرد بوو

نه مده زانی چی بکه م ، دالیا زور له به یان جوان ترو ناسک ترو مندال تریش بوو ، به لام ده میک بوو له گه ره که دا بوون تیکه ل بووین و سه ریا زیش هاو ریم بوو ، زور قورس بوو به لامه وه ، سه ریا زیش کوریکی تا بلن ئازا و ره فیقی گیانی به گیانی یه کتر بووین ، چه نده ها کاری سه یرو سه مه روه و شه رو شه ره گه ره کمان کرد وه ، هه رگیز یه کتر مان به جینه هیشت بیو و له خوشی و ناخوشیدا ، هه ندیک جار که له ماله وه ده رد هکرا ، یان من ده رد هکارم جین گاو په ناگای یه کتر مان لای یه کتری بوو ، دووبه دوو هیچ که س ده رقه تمان نه ده هات ، ئه گهر لی بیانی شمان بخوار دایه هه میشه به تاک تاک ده بیان گرتین لی بیان ئه داین ، دوایش دووبه دوو تولهی خومان ده کرد وه چوو مه وه به ره وه ماله وه له به رده رگا - باوکی به یان م بینی

سەيارهكەي ئىيشى نەدەكەردى ، ووتى ئا كاکە خەسرەو گيان
پالىكم پىوه بىنى..؟

ئىنجا وەرە ئە دلەت شەق نەبات ناچار ووتى بەسەر چاو
وەستا بەكەر گيان لە خزمەتام ، لادايىھەكى ۱۹۷۷ پىبۇو تا سوچى
كۆلانەكەي ئەسەر پالىم پىوهنا كەچى كە سەيارهكەي شۆر
كەدوھ بەرە مزگەوتى عەلى كەمال خواحافىزىشى لېنەكىرىم
.. ئە سەگ بابه ، هەزارو يەك جىتىۋى ترىشىم پىدا
ھاتىمەوھ بۆ مالەوھ نەكم و باپىرم ھەلنىھسابۇون لەخەو ،
باپىرم ووتى : ئەچى نان بىنېت : ووتى نەوەللا .. تاقەتم نىيە ،
لەبەر خۆيەوە باپىرم ووتى : كەرىتىيەكەت سەرى ھەلداوەتەوھ
..!

خۆمكەد بە ناو جىڭا لەداخا خەوتىم : نەنكىشىم ھەلنىھساندم
وايزانى بۇو چۈوم بۆ مەكتەب ، كە خەبەرم بۇويەوە سەعات
۲ دواى نېوهەر بۇو سەرم قورس ئەو ماوهىيە مالى نەنكىم بە
جىتىھېشىت چۈومەوھ بۆ مالى خۆمان بۆ لاي دايىكم ، ئىتىر
ئەوماوهىيە تاقەتى چۈون بۆ مەكتەبىشىم نەما ، بۆ ئەوهى
نە سورىمەوھ دووكانىكىيان بۆ دانام خەرىكى فرۇشتى شتى
ووشكە بۇوم .

كۈرانى گەردەك ھەر دەھاتن بۆلام بۆ دووكان دادەنىشتىن ..
منىش جاروبار دەچۈومەوھ بۆ مالى نەنكىم جاروبارىش
تەماشايەكى مالى سەربازم دەكەد دەمگۈوت بىزانم داليا نابىنە
..

جارىكىيان بە سەربازم ووت ھەرجىتان كەدوھ باتۆزىك لە¹
كەمال بىدەين ، بەھەر حاىل لېدانەكەي كەمال سەرىنەگرت ،
كەمال لەبەر ئەوھ رقمانلىق بۇو ، چونكە پارتى بۇون ،
ئىمەش زۆربەمان يەكىتى بۇوین ، تازەش چۈوبۇينە ناو
يەكىتى ، پىشتر ھەموو حىسك بۇوین ، چونكە ئەسەر دەمە
كاکە حەممە حاجى مەحمود.. چۈوه ناو پارتى ئىمە لە

شانه‌کهی مام ئاراس هاتینه ده‌ره‌وه هه‌موو بولوین به يه‌کييٽى،
كە گەورەترين شانه‌ي ئە و سەردەمەي حسک بولو له سليمانى
كۈرۈك سەرييە رشتى شانه‌ي رېكىختنە كانى دەكردین ناوى
كاك محمد بولو، بەهەر حال كە حسک چوونە ناو پارتى ئىتمەش
..هه‌موو بولوينه يه‌کييٽى

كات رۆشت و زەمەن هه‌موومانى وەك چەقۇ دەبپى شەرى
يه‌کييٽى و پارتى دەستىپىيىكىد، سەرباز بولو لىواي تايىھەت
لای جەلالى عەلى مام قادر له لىواكەي سالار عەزىز، منىش
چوومە رېكىخستن له كۆمىتەي سى كاسېكاران لای عەبدوللەلai
.. حاجى سەعيد

بەداخه‌وه له‌شەرى ناو خۇ سەرباز كۈزرا، منىش ماوهى
رەبوبوردو بولو له سالى ۱۹۹۲ باوكم كۈزرا بولو دواي دووسال،
ئەوماوه‌يەش سەربازى هاوريشم كۈزرا، ئىتىر زۆر كارىگەرى
.. هه‌بوو له سەرم

له تەعزييکەي سەرباز دايىكى سەرباز سەرى خستبوه سەر
شانى من و منى ماچ دەكىد ھاوارى دەكىد بەگريانەوه بۇنى
سەرباز گيانت لېدىت .. منىش هه‌موو دەرونم ئەكولا،
دالياش له‌ولووه تەماشاي دەكىدم دەگريا .. بىتجىگە حاجى
سەعيدى باوکى كە بەكول بۇ سەرباز دەگريا .. منىش
نه‌مدەزانى چۆن له‌ومالە خۆم دەرباز بکەم، بۇ حورمه‌تى
سەرباز و خۆشەويىستى دالياش رۆز بەرۆز چەكەرهى دەكىد
له‌دلما.

ديسان رۆزىك داليا هات بۇ دووكان بۇ لام له‌گەل دايىكى
بۇشتىرىن هەندىيک پىيداويىستى مالىيان كېرى وەك بىرنج و رۇنۇ
شەكىر چاو .. هەتد، ووتىم بېرۇن خۆم دواي بۇتان دېنەمەوه،
دايىكى سەرباز .. سەبرى خان.. ووتى شفته دەكەم نان مەخۇ
لای ئىمە نان بخۇ..؟
ووتىم باشه..

چووم بُو مالیان .. لهوئ دانیشتم لهگه ل سه روهری براياندا
دانیشتبووین حاجى سه عید هاتوه ووتى دۆمینه بکەين يان
كۆنکەن .. ووتى كاميانىت پىخۇشە حاجى گيان له خزمەتىندام

..

.. دەستمان كرد به كۆنکەن و تا درنگانىك
لە دواي مالناواي سه روهر لهگەلما هاتە دەرەوه خوا حافيزمان
كرد .

ھەندىيەك دوور كەوتمهوه داليا باڭى كردم ووتى : كاك
خەسروه وەرە بىن زەحەت ، قوتويك دۆشاوى بە دەستەوه
بۇو، نەمزانى چى دەلىت ھەندىيەك قسەي كرد لى تىنە گىشتم،
گەرامەوه بۇلای داليا ...

dalيا : بەيانى وەستا بە كەر چى پىيۇوتى ؟

!.. خەسروه : زۆر شتى جوانى پىيۇوتى .. دەربارەي تو

dalيا : وەك چى

خەسروه : لېرەدا ناکرىت بەيانى دۆشاوه كە بىيەنه و بزانە چى
!.. كۆنتان ھەيە لە نۆك و فاسوليا بىيەينه بۆت بگۆرمەوه

له دواي ئوهى له گەل داليا بەلىنمان دابه يەكترى كە له دوكان
بىبىن، مالئاوايم لى كرد ...

ئوهشەوه له ناو جىگادا بىرم له وە دەكردەوه چى پىپلىم، تو
بلىت خيانەت نەبىت بەرانبەر بە هاوارىيەتى من و سەرباز -
خوالى خوش بىت- ئوه شەوه وەك مريشكى بىرزاوم لىھاتبۇو
.. له ناو جىگاكەمدا، هەر ئەم دىواو دىوم دەكرد

رۆز بۇويەوه وەك پىشەي ھەميشەي بەيانيان دوكانم
دەكردەوه، ئوه بەيانىيە زۆر سارد بۇو .. عەلا دىينم داگرساند و
ناو دوكانم گەرمىكى، شىرىتىكى ماملىم خستە سەرى و وورده
.. وودە دەستم كرد بە كار

له كاتزمىرى ۸ ونيوى بەيانى بەجلى قوتا بخانەوه .. بە
قدىلەيەكى سورى جوانەوه خۆي كرد بە دوكاندا خۆم و
ھەموو دووكانەكە پىددەكەنин لە خۆشىدا، وامزانى قاچم بە
سەر ئەرزەوه نىيە نەمدەزانى چى بکەم لە خۆشىدا، له ھۆليا
ئەفسار دەچوو .. بەو سەرما چۈوم لاي تەها دراوسى دووكانم
دوو ساردى ساردم ھىينا .. خۆم گەرمام بۇو بەو سەرما ووتەم
!.. لەوانەيە ئوهىش وابىت

نازى بەسەر منو چواردەوردا دەكرد.. نازى پىددە فرۇشتىم،
بۇنى خۆشىو زەردەخەنەي لىيويو لارولەنجه و نازى كەنلىنى
.. ئوهندەيى تر جوانى كردى بۇو

دەستمانكىرد بە قىسە .. ھەر دوولا بەشەرمەوه، وەك باوى
لىھاتبۇو ئوه سەردىمە دەبۇو ھەرىيەك لە كوران كچان
.. (دەنكىيەكىان) خۆشە ويستىكىيان ھەبىت

لەنیوانى قەسە كانماندا ھەر دولا زۇو پىددەكەنینو

نه شمانده زانی بۆچى پىيده كەنин . بهههه رحال وەك پىشەى
ھەميشەى دوو خۆشەويىست بەلېنى ئەوهەمان دابەيەكتىر ، كە
بۇ يەك بىن يان بۇ گل بىن ، ھەرچەندە ئەم قسەيە لاي من
ئەو دەمەش ھەر كلاسيكىيانەبوو ، چونكە من دلەم شكا بwoo
لاي بەيانەوە زۆر بىرام بەو قسە نەبwoo، وا ئىستا داليا جىڭاي
بەيانى گۈرتۈتەوە، لەوە خۆشتەر ووينەيەكى خۆمۇ خۆى
دروست كردىبوو بە قەلەم رەساس تەنها سەرمان بwoo،
بەدياري پىشىكەشى كردىم ، منىش شريتىيکى گۈرانى كەمال
.. محمدم پىشىكە ش كرد

بەلام دالىام زۆر خۆش دەويىست .. رۆز بەر رۆز خۆشەويىستى
لە دلمادا زىادى دەكرد ، بىيارى ئەوهەشمان دا كە بەزۈوتىرىن
.. كات بچىمه داواي

بەرنامەمان دانا كە هيچ نەبىت بىرە پارە كۆبکەينەوە بۇ
ئەوهى ئامادەبىت بۇ ئاهەنگ و شەكراو خواردنەوە كە
وشتىيكمان بەدەستەوە بىت و بۇ كەلهوپەلى ناومالىش
ھەندىيک ھەولى ترمدا ماوهى سالىيىك نزىكەي ٧ ھەزار دينارى
سويسىريم كۆكردوه ، ھەر دوولامان خۆمان ئامادەكرد بۇ
ئەوهى كە بە كەسوکار بلىين ..

داوام كرد لە دالىا كە بەدايىكى بلىيت ، منىش بە نەنەكم دەلىم
، بۇيە بەدايىكى خۆمم نەدەگووت ، چونكە من ھەر نەنكم
وبايىرم بەخىويان كردىبۇوم ، دەستمان كرد بەكارىرىدىن
لەپرۆسەكەدا ، ئەو بەدايىكى ووتوبۇو، دايىكىشى ووتوبۇو با
قوتابخانە تەواو بکەيت، بەلام دايىكى بەئاسايى وەرىگەرتىبۇو تا
رادەيەك پىيىناخۆش نەبwoo بwoo .

منیش به نه نکمم ووت : ئەویش هەر بە سادەی وەریگرت
ووتى جارى مەندالى ، باخانو مالى خۆتت ھەبىت ئىنجا - زۇن
.. بەھىئە ..

من زیاتر گرنگىم دا بە کارەكە لە گەل پايىرم قىسىم كرد ، ووتى
زۇن دىئىم پارەكەم كۆكىرىدۇتەوە ، ووتى باشە خۆشم شتىكت بۇ
دەخەمە سەرى .. بېپار بۇو باپىرم ۳ ھەزار دینارى ترم بىداتقى
و بىكەين بە ۱۰۰۰ دینارو دەست بکەم بە كىرىنى كەلۋىپەلى
ناومال بېپاردا باپىرم كە لە گەل خۆى بېزىم و نەچمە دەرەوە
لە مالەكەدا ، تا راپادەيەك کارەكەم ئەوەندەي تر ئاسان بۇو ،
لە تەرەفى خۆمانەوە ، تەنها نەنكم نەبىت منجە منجى بۇو ،
.. حەزى دەكىد ، كچىكى پورى خۆم بەھىئە ..

لەداوايدا ئەویش رازى بۇو ، نەنكم ھەلسا چوو قىسىم كرد
لە گەل سەبرى خانى دايىكى دالىيا و بۇ ئەو کارە خىتىرە ، بەلام
وەزۇھەكە گۇرپا .. دايىكى دالىيا ووتى: ئىيمە كچ نادەين بە
خەسرەو ، خەسرەو كورى مالەكەيەو براي دالىايە ، زۇر
بەناشىنى وەلامى نەنكمىيان دابوھوھ ، بە سروشتى خۆشمان
بەنە مالەي ئىيمە زۇر عەشايدەرین قىسىمان نابىت بشكىت ،
نەنکىشىم ھاتەوە ئاگر لە كونە لوتى دەھاتە دەرەوە ، بە جىنپۇ
قىسىم گەرايەوە مالەوە ، دەيگۈت ۱۰۰ زۇنى تىرت بۇ دىئىم ئەو
واووا لېكراوەت بۇ ناھىئەنم ، منیش زۇر بىتاقەت بۇو ،
نەمدەزانى ھۆكەر چىيە وام دانا بۇ شتە كان زۇر ئاساي
دەپرات ، ھەموو كارەكان دېت بە دەستەوە ، بەلام بە داخەوە
سەد پله گۇرپا.

دالىيا دەنگى نەما .. تەنانەت نەدەچوو بۇ قوتا بخانە .. حاجى
سەعىدى باوکى بەھىچ شىۋەيەك مەرخەبائى منيان نەدەكىد ،
.. لای من شتىيان نەدەكپى ، زۇر سەير بۇو بەلامەوە

نه بینیت، به لام ئه و نه یزانی عیشقی تۆ له دلمادايە نەك .. لە چاومدايە

من دلم بە عیشقیک دابوو کە دەستى بەتال بwoo ، کە بۆ ئایىنده و داھاتوی پارەی تەواوى نەبwoo ، به لام نەيانزانى کە ئارەزوھ کانى من نىگاي چاوه کانتا بwoo نەك لە دەستە کانتا .. ئىستا پەيمانە كەم جىبەجى دەكەم يان تۆ يان مەرگ

ئەگەر لەم ژۇورە بچەمە دەرەوە ئىتر بۆ تۆ نابىم ، نامە ويىت لە جياتى دەستە گەرمە کانى تۆ دەستى ساردى ھىچ غەرىبەيەك لە دەستمدا بىت ..

لىرەدا كۆتاي پىدىيىنم ... ئىتر بۆ مىدن ئىزىن لە باوكم وەرناكىم ! بەلام خەسرەو خۆزگە لىرە بوياتە و دەتبىنى ، كەرەنگى سورى خوين لە گەل رەنگى سپى جله بوكىئىيە كانم چەندە جوان رېكەتون و ج تابلۇيە كىان نەخشاندۇو ، ئازىزە كەم ئىتر تواناي نوسىيىنم نىيە زۆر بىرت دەكەم ، ئەمە ويىت بىتتىنم ، دەستم ئەلەر زىت ، شىيىوهى چاوه جوانە كانت لە بەرچاومە ، دەستم بىرە با منىش لە گەلت بىتم .

لە دواى خوينىدە وەي نامە كە .. هەناسەم پىئىنە ما بwoo ، لە ھۆش خۆم چووم ئاگام لە ژيان نەما ، ئەگەر مەرگ بە پارە بوايە ، هەموو سەروھتى خۆم پىئىنەدا لە وکاتەدا ، نە هەستم بە بۇونى دەستم دەكىد تا خۆمى پىن لە ناوېرم ، نە هەستم بە قاچم دەكىد تا خۆم ھەلبىرىت ، نە مەدەزانى چى بکەم ناچار لە ھۆش خۆم چووم .. ئە وەندەم ئاگا لىبىوو ھاوارم دەكىد ... داليا كوا ؟ كوا داليا كەم ؟ چاوم لە باپىرم بwoo ھاوارى . دەكىد سەيارەيەك ئامادە كەن با كورپە كە هىچى لىئىنەيەت .

هاوریکانم به جییان نه ده هیشتم ، با پیریشم له دووره ووه
هه رچاودیئری ده کردم ، نه یشیان ده هیشت هیچ جوّره
.. چه کیکم له بهر ده ستدا بیت

رۆزبیک با پیرم ناردمی بۆ هه ولیئر .. بۆ ههندیک کاری تایبەت
که په یوهندی هه بwoo به کاروباری که سابه ته وه ، به لام
ناردنە کەی فیل بوو سى رۆز منى هیشته وه له هه ولیئر
ھیچیشمان بۆ نه هاتبوو ، به هه رحال که گەرامه وه سلیمانی
.. دواي سى رۆز خوايیه گیان کەس نه بینى
ئه وەيان بۆ گیترامه وه دالیان بردوه به بوکى به جلى سپى
بwoo کیئنیه وه ، باسى ئه وەيان بۆ کردم که زاوا کى بwoo و ئه وى
روویدا بۆيان گیترامه وه ، با پیرم نامه يە کى دالیا دايیه ده ستم
له نامه کەدا

.. نوسراوبwoo

سلاؤ ئازیزه کەم ..
نامه ت بۆ ده نوسم .. کۆتاپى نامه ی زیانم
چونکە ئىرە ، کۆتاپى زیانمه
خۆزگە منت به جلى بوکیئنیه وه بدىبايیه ، چونکە ئارەزووت
.. بwoo به جلو به رگى بwoo کیئنیه وه بم بینى

خەسرەو گیان ؛ وا من ده رۆم تابزانیت من له سەر قسەی
خۆمم ... ئه بینى دووباره توانيم قسەت له گەل بکەم ! ، به لام
خۆزگە منیش گوییم له قسە کانى توش بwoo ايیه .. وا من
رۆشتەم ، چونکە من سویندەم خوارد توش سویندەت خوارد
له بېرته ؟ ، خەسرەو تۆ لىرە نیت ، من جلى بوکیئنیم له بەردايیه
.. ئه تۆ له کويت

زاوای دلم تۆی .. بۆ لهلام نیت ؟

خۆزگه لىرە بویتايە و بتبيينا ييه داليا كەت چۆن چۆنی جلى
بوکىئىيە كانى به خويىنى دەمارە كانى بۆيەخ دەكەت .. خۆزگه
لىرە بوو يتايە و بتديبا يە داليا كەت ، تا كۆتاى له سەر قسەي
خۆي بۇو ..

خەسرەو دالىيەكت وادەپرات ، تا بۆت بسەلمىنیت كە خۆشى
.. ئەويت ..

ئىستا كە بەرچاوم رەش بۇوه، هەمۇو گيام دەلەرزىت ،
زىيانم وەك دراما يەك بە بەر چاومدا دېتىو
دەپرات ، ئەو رۆزەي كە روانىنم لە روانىتا گرىيدرا ، له بىرته ؟
ئەو رۆزەي كە دلەكانمان لە رزى له بىرته .. ؟

رۆزانى خۆشى عاشقىيەمان لە بىرە ، پلانە كانى داھاتومانىت
لە بىرە ، خەسرەو من لە بىرمە ، لە بىرمە چۆن گەورە كانمان كە
درۆيان دەكەد و پىيان دەوتىن گوايە كە ئىمە هەمۇو زىيانى
ئەوانىن !!

پىيان خستە سەر دلمان ، لە بىرمە ئەو رۆزەي كە
دايەگەورەت لە مالى ئىمە هاتە وە چەندە جىنۇي دامى ، هەر
لە بىرمە ئەو رۆزەي چووبويتە لاي باوكم زله يەكى لىدا بۇويت
، پىيى ووتبويت ئىتر حەقى ئەوەت نىيە ، ناوى كچى من
بەھىنەت ، لە بىرمە ئەو رۆز زۆر گىريام تۆ فرمىسىكە كانىت بۆ
پاكرىدە وە ، ووتت كاتىك دەگرىت چاوه كەن جوانىت دەبىت ،
ووتت كە پىيىكەنەم .

خەسرەو ئىستا وەرە بىنېنە چاوه كەن جوان بۇون ؟ يان زياتر
بىگرىم ؟

ئەزانىم كە باپېرىت تۆي ناردوھ بۆ شارىكى تر بۆ ئەوھى من

نه بینیت، به لام ئه و نه یازانی عیشقى تۆ له دلمادارىه نەك
.. لە چاومداire

من دلەم بە عیشقىك دابوو كە دەستى بەتال بwoo ، كە بۆ ئايىنده
و داھاتوى پارەي تەواوى نەبwoo ، به لام نەيانزانى كە
ئارەزوھ کانى من نىگاى چاوه کانتا بwoo نەك لە دەستەكانتا ..
.. ئىستا پەيمانەكەم جىبەجى دەكەم يان تۆ يان مەرگ

ئەگەر لەم ژۇورە بچەمە دەرەوە ئىتىر بۆ تۆ نابىم ، نامەۋىت لە
جيياتى دەستە گەرمەکانى تۆ دەستى ساردى هيچ غەرىپەيەك
لە دەستمدا بىت ..

لىرەدا كۆتاى پېدىيىنم ... ئىتىر بۆ مىرىن ئىزىن لە باوكم وەرناڭرم
..! به لام خەسرەو خۆزگە لىرەبوياڭە دەتبىنى ، كەرەنگى
سۈرى خويىن لە گەل پەنگى سېى جله بوكىتىنەكەنام چەندە
جوان رېكەتون و ج تابلۇيەكىان نەخشاندوھ ، ئازىزەكەم ئىتىر
تواناي نوسىينم نىيە زۆر بىرت دەكەم، ئەمەۋىت بىتتىنم ،
دەستم ئەلەر زىت ، شىپۇھى چاوه جوانەكانت لە بەرچاومە ،
دەستتىم بىرە با منىش لە گەلت بىتم .

لە دواى خويىندە وەي نامەكە .. هەناسەم پىنەما بwoo ، لە ھۆش
خۆم چووم ئاگام لە ژيان نەما ، ئەگەر مەرگ بە پارەبوايە ،
ھەموو سەروھتى خۆم پىئەدا لە وکاتەدا ، نە ھەستىم بە بۇونى
دەستىم دەكىد تا خۆمى پىن لە ناوېرم ، نە ھەستىم بە قاچم
دەكىد تا خۆم ھەلبگىت ، نەمدەزانى چى بکەم ناچار لە
ھۆش خۆم چووم .. ئەوهندەم ئاگا لىبۇو ھاوارم دەكىد
... دالىا كوا ؟ كوا دالىا كەم ؟ چاوم لە باپىرم بwoo ھاوارى
دەكىد سەيارەيەك ئامادەكەن با كورەكە هيچى لىنەيەت .

ماوهی دوو رۆز له خسته خانه بuum ، دواى ئەوه هاتمهوه بۆ ماللهوه ، هەموو لایهك دلنه وايان دهکردم ، رۆزان دهچوومه سەر قەبرى دالياو و پاشان قەبرى باوكم و سەرباز و هەندىك ھاپرى ترم .. ئىتر ئاشنايىم له گەل مىدوه کاندا پەيدا كردىبوو ، جارى وا ھەبۇو ، به سەعات قىسىم له گەل كىلى كۆرەكەي داليادا دەكىد ، هەستم دەكىد بۇومەتە بەندەي گۆپو خۆشەويىستى ! ، هەستى ئەوهەم بۆ دروست دەبۇو كە زۆر عەيىھە منىش خۆم نەکۈزم ، تواناي دووکان بەرپىوه بىردىشىم نەما بۇو برايەكم دەپىرد بەرپىوه يان جوانتر بلىيم دووکانەكەم دايىھ ئەو ھەر وازم لە دووکاندارى ھىنا ، .. ھەمىشە شەوان بىدار بۇوم بەرۋىشدا خەتبۇوم

ئەو پارەيەشى ھەمبۇو.. ھەمۈيىم خەرج كرد ، بەشتى بىيەمە عنا .. شەوان دەچوومە نادى ھېشىوو لهۇي دەمخواردوه ، ئىتر كەسيكى بەومەستم لىىدەرچوو بۇو ، ھەمىشە حەزم بەشەر كردنو ئازاوه گىرى بۇو ، شەو نەبۇو له گەل ئاسايىشەكانى سەرادا نەي كەمە شەر ، ئەوانىش لەبەر ئەوهى كۆرە شەھىد بۇو حۇورمەتىيان دەگرتىم و جارو بارىش ناخۆشم دەكىد زىندانىن دەكىردم .

ئەوه سەردىمە ئاواتە خواز بۇوم بەدەنگى گۆرانىبىيىزىك بەناوى كاك مەحمود محمد يان مەحمود دەرويىش ، له گەل رېزم بۆ ئەو گۆرانىبىيىزە بەرپىزە كە زىاتر لەناو خەلکىدا بە (خولە دۆم) ناسرابۇو ، وام لىيھاتبۇو بەتەواوى ھۆگرى دەنگى بۇوبۇم ، چەند جار دانىشت لە گەلمدا تەنها ماقامى بۆ دەوتىم ، ئەويش منى خۆش دەويىست ، دواى برايەكى خۆي پىناساندم بەناوى كاك ئەحمدە دەرويىش ، ئىتر ھەرچى پارەم ھەبۇو سەرفم دەكىد لە گەل ئەوانەدا بۆ ئەوهى

شهوان به مقام بملاویئننهوه هه رکهس ناوی دالیای ببردایه
هه رچی له گیرفانمدا بوایه ئه مداریه .

شهویکیان زۆر مهست بوم زۆرم خواردبووه ، به ده
خۆمهوه مقامیکی حهمه جهزام ده گوت فرمیسکیش
به چاومدا دههاته خوارهوه ، شهه بوم دهوربهه کاتزمیر نۆی
شهو.. به پى به ده گۆرانی ووتنهوه و سه رخوشییهوه ..
دهمه ویست بپرم بۆ سه رقہ برى دالیا ، لە بیرمه ئهه کاته لای
غازه کهوه پەریمهوه بۆ مامه یاره لە ونیواندەدا زۆر چۆل بوم ،
.. دیسان ئاره زوی گۆرانی ووتتم کردو هاوارم ده کرد

نا مه چۆ جوانی مه چۆ واوه مه چۆ
تو فریوی زیپ و زیوی وان مه خۆ
ئهه و هه و هس بازانه جیی متمانه نین
ھەر ده زان گول چنین و بهی رنین

دوای ئهه دیسان ده ستم کرد به ووتني نالهی جودایه کەی
.. مامۆستا هیمن به ساقی ده ستم پىدەکات .. هاوارم ده کرد

ساقيیا! وا باده وه، وا باده وه
رپو له لای من که به جامی باده وه
موشته ری وەک من لە مهیخانی کە من
زۆربەیان شاد و بە کەیف و بیخه من
مەی حەرامە بۆ سەھەندە و بىن خەمان
مەستى بىن خەم بۆ چى بگرن ئیخەمان؟
ئەم شەرابە تاله ده رمانی خەمە
لېی حەرام بىن ئەه کە سەی ده ردی کە مە
ئەم شەرابە ناله بۆ بىن ده رد نیيە

لی لی حه رام بی نه و که سهی په نگ زه رد نییه
بؤ که سیکه مهی: چزیلکی پیوه نی
بؤچی ملهور لیره بینی پیوه نی؟
بؤ که سیکه مهی: که ده ردی کارییه
بی خه میک بی خواته وه، زور دارییه

نآگام لیبوو پیاویک له دووره وه رووه من هات ووتی: دانیشه
مه رؤ ده مه ویت قسہت له گه ل بکه م ..!

.. منیش گورانییه که م بپی و ووتم له خزمہ تاندام

هاته لام پیاویکی به ریزی ته مه ن ۳۵ بؤ ۴۰ سالیک ده بیوو ،
ته وقهی له گه ل کردم ووتی بؤ کوئ ده چیت بهم شه وه وا
ده گریت و ده نگیشت ناخوش نییه .. نه و گورانییه خوش
.. ده لیت، ووتی با ها و کاریت بکه م

منیش خوم پیناساند ووتم ناوم خه سره وه نه وه زیانی منه ،
نه وی رووی دابوو بؤم با سکرد، عاده ته ن سه رخوش چه ناباز
.. ده بیت حه ز به قسہ ده کات

هه ناسه یه کی هه لکیشا .. ووتی با برؤین به یکه وه بؤ
سه رقہ بران ؟

خه سره و : له خزمہ تم فه رموو، بهس ناوی جه نابتان چییه
قوریان ؟

ووتی : ناوم رزگاره و خه لکی قه راده خم و .. بهس کاک
خه سره و هه است ده که م تو سه رخوشی و خواردو ته وه ،

چوون بۇ سەرقەبران حورمەتى خۆى ھەيە ، مەرج نىيە
بىندهنگى لە مەردوان دەبىنى واتا خاموشىن ، بەلکو ئاگادارن ،
دەبىت رىزى سەر گۆپو قەبرەكان بىگىرت ، نابىت بەگۇرانى
ووتىن و لهش پىسى بىچىتە سەر گۆرسەن لە كاتىكدا
مەردوەكان پىيوىستىيان بە دووعاي ئىمەيە، لەجياتى خىریان بۇ
بەرين ، كەچى وادەكەين خۆشمان ئەوانىش تۈوشى تاوان
بىكەين ، ئايا ئەمەت پىن رەوايە ..؟

منىش قىسەكەيم بەھەند وەرگەت چونكە باوكم و دالىام زۇر
خۆش دەويىست ، بۇ ئەوهى خىریان پىيىگات بېيارمدا نەچم ،
ووتىم قىسەكەت راستە ، بەلام كاك رېزگار دىلم دەكولىت ،
دىسانەوە بەدەم گريانىتىكى زۇرەوە ھاوارم كرد چى بىكەم ..؟

رېزگار: مەم خەسرەو گيان بىرۋىن بەيکەوە پىاسىيەك بىكەين ،
لەجياتى ئەوهى بىچىت بۇ گۆرسەن ؟
خەسرەو : بەلىن بەخۆشحالىيەوە لە خزمەتم مام رېزگار بەرپىز
..

رېزگار : بەرەو خوار بىرۋىن يان بەرەو سەر ؟

خەسرەو: من هيچ ئىشىم نىيە ، بۇ كوى دەلىت دەرپۇن بۇ
ئەۋىن .

رېزگار: دە كەواتە سەرو خوار دەبىنەوە بۆلای گۆزەكان و
سەيوان ، چونكە من تونانى ھەورازم نىيە و بەپىتكەننەوە
ووتى : پىربۇوم ..؟

.. خەسرەو: لە خزمەتىندام بەرەو خوار دەرپۇن

رژگار : خه سره و ژیان ململانیه کی زور سه خته ، ئەگەر به جدی بىگرىت ئەتكۈزىت و زوو له ناو دەچىت ، پىويسته ئەوهندە رېزى ژیان بىگرىت تا رژگارت دەبىت لەدەستى ، چونكە هيچ وەفاو پياوهتى له ژیان ناوهشىتەوە ، دەبىت لېپېچىرى ، چونكە ژیان وەستاوه ، ئىمەين دەرۋىينو جوللاوين ، ! دەنا ھەمو شتەكان له جىڭاي خۆياندان

باسى ئەوهى بۇ كىردىم كە باوکى پياوېيىكى زور دەولەمەندبوو ھەميشە بەرىڭاي بەغدادوھ بooo ، ئىنجا بەردەواام بooo ووتى: دايىشم ئافرەتىك بooo زور گوئى نەئەداینى ، بەكورتىيو پوختى مەبەستم ئەوهى كە دايىكم بەھۆكاري سەفەرى زورى باوکم باش نەبooo له رووى ئەخلاقىيەوە . من لەلايان .. ھەردووکيائەوە پەراوىز خرابووم

هيچ گرنگىيەكم بەزیان نەبooo ، رۆزانە بەبەردەم دoo مەكتەبى كچاندا دەرۋىشتم كچىكىم بىنى زور لام جوان بooo ، ھەمoo رۆزىك دەچوومە بەردەم قوتابخانەكەيان و چاوهرىم دەكرد تا دەھاتە دەرەوە ، ھەمoo لايەك لە قوتابيانى قوتابخانەكە زانيان كە من حەزم لهو كچىيە.. رۆزىكىيان كچكە خۆي ھاتە لامو ووتى ئەو پارەيەت لېكەوتوه ، راستى كرد خۆم بە ئارەزوو پارەكەم لە خۆم خستە خوارەوە، تا ھەلېپېگرىتەوە ، ئەگەر بۇي ھىنامەوە قسەي لەگەل دەكەم ئەگەر ھەلېش گرت بۇ خۆي ئەوه دزھو بەكەللىكى ئەوه نايەت خۆمى بۇ ماندوو بکەم ، بەلام پارەكەي بۇ ھىنامەوە .. دواي ئەوه يەكتىرمان .. ناسى

زانىم ئەم كچە دايىك وباوکى نىيە لاي نەنكو باپىر بەخىيە دەكرىت ، ئەوانىش زور دەست كورتن ، ئەو سالە پارەي نەبooo

قه مسه له يهك بكريت ، من رۆزىكىان پارهه لە دايكم دزى
چووم بۆم دا به قه مسه له يهك ، زۆرجاريش .. پيىشتر
قه مسه لهى خۆم ئەدایه بىكاهه بەرى ، دواي ئەوهى كە گەرمى
هاتهوه رۆزىكىان هات ماچىكى كردم ، تا يەك هەفتە وام
.. دەزانى قاچم بەسەر زەوييەوه نىيە

خۆشە ويستىمان بەردەوام بۇو.. تا ماوهىهك من لە زانكۆ
دەوامم دەكىد ، ماوهىهكى زۆرديارى نەما .. هەوالىان بۆ
ھىنام كە گوايىه لەگەل كورىكى دەولەمەندەندا هاتوو چوو
دەكات ، چووم بەدواي ئەو قسەيەدا ھەستم كرد قسەكە
راستە ، وويسىتم بچم تۆلە لە ھەردووكىان بستىئىم ، بەلام
كچىكى ھاوريىم لە زانكۆ ووتى: رۈزگار پەله مەكە .. سايىھ ..
نهنک و باپىر زۆر نەخۆش و پىرن ناچارە بۆ نەشتەرگەريەكى
باپىرى پىتىويىستى بە ؟ ھەزار دينارە ، بۆيە لەگەل ئەو
كۈرەدایه پارەكەي لەو وەرگرتۇھ ، رووى نەبۇوھ بە تۆ بلىت
زانىويەتى تۆش لەگەل باوكت قسەت نىيەو تواناي
پەيداكردى ئەو پارەيەت نىيە.

منىش كە ئەوهەم زانى سەنتورىكىم ھەبۇو ، لەگەل تەجيلىيەك و
ھەندىك شتومەكى كارەبايى ھەموويم فرۇشتۇ چووم ٥
ھەزرا دينارم بۆ بىردى.. دام لە دەرگائى مالىيانو ھېچم نەووت
.. پارەكەم دايىھ دەستى و گەرامەوه

ديار بۇو بەپارەكە كارەكەي چارەسەر كردىبوو ، بەلام ھەر
رووى نەبۇو بىتەوه بۆ لام منىش نەدەچوم بەلايدا ، تا
رۆزىكىان بىنىم لە جىنگايدەكدا لەگەل ئەو كۈرەدا ھ پيىشتر
بىنبوومن رېڭاي پېنگرتۇھ وازى لېناھىنېت ، منىش بەپەلە
رەمكىد ، تۆزىكىم كېشا بەو كۈرەدا تا پۆليس هاتوو بلاۋەيان

پیکر دین ، دوای ماوه یه کی تر بینیم نه نکی و با پیر مردوه ..
لای مامی ماوه ته وه ، چووم به دایکم باوکم گووت ئه و کچه م
بو ماره کهن ، ئه وان ووتیان ئیمه حه قمان نیه و شتی وات بو
ناکه بین په یوه ندیمان نیه به سه رته وه ، ئامؤازیه کمم نارد ، را زی
بوون سایه م هینا ، شه وی زه و اجمان خۆشترين شه و ، ودک
ده لین مانگی هه نگوینیمان بwoo ، دوو شه و بwoo خیزانم بwoo ،
ته قهی خۆشی کرا و سایه فیشه کیکی ویلی به رکه ووت و
له و کاته وه منیش سه رگه ردانو ویلم ..

منیش ئه م شه و له سه رقه برى سایه گه رامه وه که تۆم بینی
هاوار ده کهیت دالیاو گۆرانیت به ده م گریانه وه ده گوت
هه ستم کرد هه رد و و کمان يه ک ده ردو ئازار مان هه یه.

دیسان به قسە کانی هه رد و و کمان ده ستمان کرد وه به گریان ،
زوو زوو رزگار به منی ده گوت خواگه ورہ یه گوییمه ده رئ و
منیش که ده م بینی ئه و ده گری و زیاتره گریانی له من
ده م گووت ته حه مولت بیت مامه رزگار گیان ته حه مولت بیت.

به ده م گریانی هه رد و و کمانه وه سه یاره یه کی پۆلیس لای
سه رکاریزه وه نزیک فولکهی ئاسو ده لاك و هستاو پرسى هیچ
رووی نه داوه ده گرین ..

منیش ته حه مولم نه ما ده ستمکرد به جنیودان ..
پۆلیسە کانیش دابه زین ، من خۆم داخم لە دل بwoo ، تو شی بە د
مه ستی بووبوم حه زم ده کرد لە دوای سه رخۆشیم هه میشە
شەریک بکەم ، مەستیه کەشم بە دوای بیانویه کی شەردا
ده گه پا ، رزگاریش ئه و ندە کورپی چاک بwoo ، هیچ بیانوی
شەریکم لە گەل ئه و بۆ دروست نه بwoo ، تا خوای کردى داخى

دلی خۆمم بە پۆلیسەکان رشت و رژگار نەیەیشت لێمبدەن
ووتى : کاکە ئەوه سەرخۆشە و ئینجا ئاگام لیبیوو باسى
وەزىعى منى بۆکردن، منىش له دوورەوە ھەر جنیوم ئەدا .. تا
ئەوان رۆشتەن ، رژگار ھاتەوە بۆ لام ، دەمەو بەيان بۇو
چۈوين بۆ سەروپىن خواردن بۆ ئەسحابە سپى ، بانگى
بەيانىدا .. رژگار چوو بۆ نويىزىردن منىش تەكسىيە كم گرت
زۆرم خەو دەھات نەخواحافىزم كرد لەو نەھىچ گەرامەوە بۆ
مالەوە .

نيوهەرۆ ھەلسام لەخەو سوارى پاسەکانى ھەوارە بەرزە بۇوم
بەرەو بازار بىرۇم .. كچىتىم بىنى لەناو پاسەكدا .. رېك داليا ..
ووتىم : بلىرى خەو بىت ، چۈوم پارەكەم دايە سايەقەكەو
جارىيکى تر تەماشام كرد بلۇ داليا بىت .. خۆ لەو دەچىت ؟!
بىريارمدا دانەبەزم دواى بىكەوم بىزانىم ئەمە ئەوه يان كەسىتىكى
.. ترە ..

له دوای ئازارو ناره حهتى زۆر که له راستيدا بووبوومه بهندەي
عيشق ، بهندايەتىم بۆ عيشق دەگرد ، ئەيردەم و ئەيهينام
بەئاره زوي خۆي ، وام ليها تبۇو بۆ عيشق دەزىام بۆ عيشق
دەمردم کەي بيوستايىھ دەيختىمە گريان .. كەي بيوستايىھ
دەيختىمە خەيال ، كەي بيوستايىھ جگەرهى پىتەكىشام ،
مه شروبى پىتەخواردمەوه .. بهندەيەكى زۆر ملکەچى عيشق
بووم ، هەرگىز بىنگۈييم نەدەگرد ، لە سىحرۇ جادۇو خراپتر
بوو ، ئەوى بيوستايىھ دەيکرد لېم .. هەستم دەگرد من
بەته واوهتى بهندايەتى بۆ عيشق دەكەم ، بۆ وام ليها تۈوه
نازانم .. ژيانم بەته واوهتى تىكچوھ دواي داليا .

شهوان هەميشە بىدارم ، رۆزىش كفت و مەلول ، تەنانەت
كەسو كاره كەي خۆشم لېم بىزار بووبون ، نە باپىر نە نەنك
مەرخە بايان نە دەگردم ... چارەشم نەبۇو ، هەر ئەوهندە
.. دەمتوانى بىرىكەمهوه ، عيشق بۆ خۆي بىردىبۇوم

دواي نیوه رۆيەك سوارى پاس بووم بۆ ناوابازار زۆر بىزارو
بىتاقەت بووم ، لەناو پاسەكاندا كچىكىم بىنى سىماو بالاى
داليا بۇو ، ديسان چومەوه بۆ پارە دان بە شۆفىرەكە تەماشام
كىد سىماي كتو مت ئەوه .. بىيارمدا دانەبەزم لە پاسەكە تا
ئەو دادەبەزىت .

كچكە دابەزى .. بە هيمنى و بىن ئەوهى بىزانت شويىنى كەوتەم
تا خۆي كرد بە زانكۆي سلىمانىيدا .. وەستام هەر نەرۆشتەم ، تا
هاتە دەرەوه و لە لاي عەرەبانەي خستەخانە كان وەستا بووم
جگەرە لەسەر جگەرە دەمكىشىا ....!

هاتە دەرەوه شويىنى كەوتەم تا گەرەيەوه بۆ ھەوارەبەرزە

تاخوی کرد به مالیکدا، دهست نیشانی ماله که یام کرد ،
.. گه رامه وه زانیم ئه م کچه زور له دالیا ده چیت

شهوان نزیکی مالیان ده بومه وه، به لکو- بیته ده ره وه
سه بوريه کم بۆ بیت، کاته کانی که ده چوو بۆ زانکۆ ده مزانی
هه مووکات شوینی ده که وتم بیوه پیشهی هه میشه یم هه ستم
ده کرد خوشی باش ده زانیت، کوریکی پور زام له زانکۆ بwoo
ووتم کچیکی له و شیوه یه له ناو زانکۆ دایه ده یانسی ؟
.. ئه ویش ووتی هه والت بۆ ده پرسم

ماوه یه کی پیچوو ، ئه و کورهی پور زام هه والی بۆ هینامه وه ،
که ئه مه کچی پیاویکی دهوله مهنده برا کانی هه موو له که ندان
و ماوه یه کی زور له که ندا بwoo ، به لام ماوهی دووسالیکه
هاتۆته وه بۆ کوردستان و له گه ل باوک و دایکی گه راوه ته وه ،
کچه که ناوی سۆما یه .. به لام ئه وه ماوهی سالیکه له زانکۆ یه
له گه ل هیچ کوریکدا نه بwoo ، له گه ل که سیش ناگه ریت !....!

ته نهلا له گه ل چه ند کچیک له کافتریا زانکۆ داده نیشن ،
! .. کچه کانیش یه کیکیان پینجوینی یه خزمی خۆمانه

زور خوشحال بoom که ناویم زانی و که سیکی نزیکی
خۆشمان هاوريه تى ، پرسیم کچه پینجوینیکه کییه ؟ .. پى
ووتم که کییه ..

تۆزیک ژیانم گورایه وه و گرنگیم دایه وه به خۆم و به جلو
.. به رگو سه رو سیمام

رۆزیکیان ئه و کچه پینجوینیم بینی و ناوی خۆم پیگووت

و که ووتم من و بهریزت خزمین و جهناابتان و هک خوشکی
به پیزی خومن، ئه م کاره بؤیه به جهناابت ده لیم ده زانم
.. دلسوزانه ده یکهیت ، به ریزتام هه لبزاردوه

ووتنی به لی کاک خه سره و من تو خزمین، ئه وهی به من بکریت
.. له خزمه تاندام و دریغی ناکه م
.. ئه وکچه ناوی سروه بوو

خه سره و : سروهی خوشکم کچیک له زانکویه لای ئیوه
.. دهمه ویت بیناسم و ته عاروفیک بکهین به یکه وه

سروه : زانی و راسته و خو پی ووتم : راسته کهی کاک
!! خه سره و زور له دالیا ده چیت، خوا عه فوی بکات

هه ناسه م : سوار بوویه وه چاوم پربوو له گریان ، هه ستم کرد
زور خائینو خراپه کارم که سیک بو خاتری من خوی کوشت ،
که چی وا من به دوای که سیکی تره وهم .. قورگم پربووله
گریان و سره وهم به جیهیشت ، له لایه که وه ته ریق ده بومه وه ،
له لایه کی تریشه وه دلم سوتا بوو بو خورده دالیا
چوومه وه بو ماله وه .. تاماوه یه ک وازم له و مه وزوعه ش هینا ،
.. به لام زیانم گورانکاریه کی تری به سه ردا هات

1000 دینارم هه بوو ، بیرم له وه کرده وه ، که هیچ نه بیت
دهست بکه مه وه به کارو کاسبیه ک ، با پیرشم قسهی له گه ل
نه ده کردم له بهر ئه وهی هه میشه سه رخوش بووم ، نه ک با پیرم
که س له خانه واده که ماندا روویه کی خوشی نه ئه ده من ته نه
نه نکم نه بیت جاروبار نازی ده کیشام ، به لام ئه ویش
ئه وهندی قسه ده کرد و جنیوی پیئه دام به ناوی

.. ئامۇزىگارىيە وە تاقەتم نەبوو گۈئ بۆئە ويش بىگرم

چووم بۆ لاي كورىكى رەفيقىم ناوى كەمهران بىوو ، ووتى
كەمهرانى برام دەمەويت كاسبيهك بىكم و هەزاردىيارىشىم
ھەيە ، ووتى ئەتوانىت هەزار دنياري تر پەيدا بىكەيت بىكەيت
بە دووهەزار ، جىڭا مىزىكت بۆ بىكەيت بە قاچاغچىه كان ..؟

ووتى : ھەول ئەدەم ، چووم بۆ لاي نەنكەم ووتى هەزار
دىنارم بىدەرى بە قەرز بۆ كاسبيم دەويت ؟
نەكم ووتى : نادەمىن ئەيدەي بە گو دەي�ۇيىته وە بىروات
پېناكەم ...!

.. تورە بىووم نەمويىست بە جىتمەھىشت

! .. چووم بۆ لاي باپىرم: ئەويش نەيدەمى و ووتى نىمە

.. چووم بۆ لاي دايىكى خۆم ھەر دەرىكىردم

ناچار چوومە وە بۆ لاي كامەران ووتى: كامە گيان شك نابەم
.. ئەو هەزارەم ھەيە

ووتى: با مىزىكت بۆ بىكەيت بەر مىزگە وە ئەويش
.. باشه بە ٥٠٠ بۆ ٧٠٠ دىنارە
.. ووتى: بىكەپە

لەپاستىدا كېرىيو ٣٠٠ دىنارە كەشم كرد بە دەست مايىيە، چووم
بۆ قەيسەرى نەقىب و بازارى سۆران دامە ھەندىك كەلو پەلەو
.. لەسەر مىزە كە دامانا و دەستم كردۇ بە كەسابەت

ئىتىر رۆزانه شتم دەفرۆشت و دەمكىرىيە و دەست مايە كەم زۆر بۇو ، دەچۈمىھە و خىرا شتم دەكىرى لە جوملە فرۆشەكان ، ووردە ووردە دەولەمەند بۇومە و ماوهى شەش مانگىيەك بەردەۋام بۇوم ، باپىرم زۆر بەزەي بەمندا هاتووھ سىقە و مەتمانەم پەيدا كردۇھ .. ئىنجا بىروايىان كرد كە كارە كەم بە جدى و مەشروعو كارى شەوانم تەرك كردۇھ مەگەر زۆر بە موناسەبەت بخۆمە و ، بەھەر حال ئىشە كەم گەروھ ترکردو ، لەناوھدا دوكانى تىدابۇو تازە دروست دەكرا قەيسەرى نوى بۇون دەستم كرد بە دوكان كېپىنە فرۆشتىن ، باپىرم ٥ ھەزاردىنارى دامى و دايىكىشم ١٠ ھەزارو نەنيكىشم ٣ ھەزار دينارو ئىتىر دەست مايە باشىم ھەبۇو .. خۆشىم لە قازانچى .. كېپىنە فرۆشتىن ، پارە باشىم دەست كەوت

ماوهىيەكى پىچۇو.. سروھەت بۇ لام ھەندىيەك شتى كېرى لە لام و ووتى: كاك خەسرە و ببورە ئە و رۆزە زۆر بىزارم كردى .. بەلام بە خوايى لە بىرم نەچۆتە و ، بە سۆما و گۇوت كە توھە والت پرسىيە ئەويش يەكسەر ووتى دەزانىم كېيە و ، ئەوكەسە دوام كەتتىوھ ، لەم رۆزانەدا ئەويش ھەوالى توھى پرسى ووتى بۇ ديار نەماوه .. !؟

منىش لە خۆشىدا ھەموو شتىيەكم بىرچۇوھ ، دىسانە و خەيالىم چۈوه بۇ لاي سۆما و بە سروھە م ووت ، مەمنۇن دەبىم ژوانىيەكمان بۇ ساز بىكەي ؟

سروھ : باشە پى دەلىم .. چى كېپىوو سروھ ھېچم لىنەسەند بۇارە بۇ ئەوهى بىتە و !

چەند رۆزىكى پىچۇو.. سروھ و سۆما ھاتنە بەردەمى

میزهکه م ..!

که خوشیدا و امزانی هه موو دنیا هی خۆمه، له خوشیدا خولم
ده خوارد ھدھوری خۆمدا .. سره و خۆی مه شغولکرد به شته وه
سۆمای بۆ من به جىهېشت، منىش ووتم راسته و خۆ سۆما..
تۆ لە ئازىزىكى من دەچىت، ئەمەي بۆت باس دەكەم دراما و
.. شتى وانىيە واقىعە و درۆش ناكەم

ئە ويش راسته و خۆ ووتى: خە سرە و راستدەكەيت، سرە وه
بۆي گىراو مەته وه، بەلام حەز دەكەم ھاوريى بىن .. بىر لە
ھىچى تر مەكەرە وە، دە توانيت بىت بۆ مالمان بۆ لاي دايكم
و باوكم بەوانى دەناسىيەن!

ئىشەكەيم زۆر بە دل نە بwoo، چوونم بۆ مالىان بۆ لاي دايىك و
باوکى زۆر قورس بwoo بۆ من و ئەو كلتورە لە وسەر دەمەدا
ئە وەندە ئاسان نە بwoo، بۆيە ووتم نا - ھەر حەز دەكەم جارو
بار بە يەكە وە پىاسەيەك بکەين؟

سۆما: زۆر باشە، كەي وويستى ئە وە تەلەفونى مالى ئىمەيە
!.. تەلەفون بکە و ئاگادارم بکەرە وە
خە سرە و: ئاسايىھە تەلەفونت بۆ بکەم؟

. سۆما: بەلىن بەلىن .. زۆر ئاسايىھە

خە سرە و: مە بدە ئى.. رۆزى جومعە دەچىن بۆ پشو.. نانىك
.. دە خۆين؟ ئىستاش ئە و چىشت خانەيە ماوه لە سليمانى

سۆما: خۆشحال دە بم

سۆما : خۆشحال دەبم

.. مالناؤایان کرد

لەدلی خۆمدا ووتە ئەم ئافرەتە چەندە ئاسانە .. زووھات
بەدەستەوە ، زۆر ئازايانە قىسى كرد و هىچ سانسۇرىك نەبوو
، بەھەر حال تۆزىك بەكەم ھاتە بەرچاوم ، چونكە ئەودەمە
ئافرەت تا رەفزى شتى بىكەدەيە لەبەردىم كوردا خۆشەويىست
تر دەبوو ، دوايىش خۆم پاساوى ئەوەم ھىنايەوە كە لە كەندا
پەروەردا بۇوه حەتەمەن بۆيە ئاسانە !

چەند جومعەمان بەرىكىد ، دەرۆشتىن بىكەوە بۆھەمۇو
جىيگايەك ، دىيارىام بۆ يەكتىر دەكىرى ، وامان ليھاتبۇو ، ھەمۇو
كەس دەيزانى يەكتىرمان خۆش دەۋىت ، تەنانەت رۆزىك
باپىرم ئامۇزگارى كردىم ، وايزانى كارى قۆرپەكەم ، ووتى :
ئاگات لەشەرەفو حورمەتى خەلکى بىت خۆت خاوهنى
خوشكۇ دايىكى .. !؟

منىش عەرزمىكىد : ئىشى خراپ لە من نابىينىت بەس ئەو
.. كچەكم خۆش دەۋىت
تۈرەبۇو باپىرم ووتى ئەگەر خۆشت دەۋىت ئەوھ پارە و ئەوھ
مال چىت دەۋىت بۆ دەكەم و بىھېئىنە ؟

ووتەم : باشە ، بەلام ئەو دەلىت : تەنها وەك ھاوارى دەبىن -

باپىرم ووتى پىيلىن ، دەمەۋىت بىتھىنەم و كۆتاي پىيىنە بەم
چونە دەرەوەيەتان بۆ خۆتو خانەوادەي ھەردوولا جوان نىيە
؟!

خۆشەویستى تەواو لە نیوانى منو سۆمادا دەستى پىكىردىبوو ،
ھەمېشە خەمېكىم دەبىنى لەناوچاوى ئەوهېيشدا .. بەلام
ھىچى نەدەگۈوت ، لە كۆتايدا ووتىم سۆما دېمە داوات و دېمە
خزمەت مامۆستا جەمالى باوكت ؟

رازى بwoo .. بەلام ھەستم كرد دلەم ناشكىنېت دەنا نابەدل بwoo
رازى بوونەكەي !!

دوو شە دواي ئەوه تەله فونى كرد ، وامزانى بۆ
ئەوه كردو يەتى كە بچىن بۆ مالىان و خەلک بنىرەمە داوابى ،
ووتى ئىجازەمان بده سەفەرىك دەكەين بۆ كەنەداو
دەگۈزىنەوە ۲۰۵ رۆزمان پىدەچىت ، ئەوه باوكم دەيەۋىت
قسەت لەگەل بکات !

مامۆستا جەمال : تەله فونكەي وەرگرتۇ دواي چۈنى وچاکى
سلاومان كردو من بەشەرمەوە قىسم دەكەد و ئەويش
يادگارىيەكى باوكمى گىرايەوە و ، وەك ئەوهى پىيم پلىيت ئېمە
دەمېكە يە يەكتىر دەناسىين و باوکىشت ھاوارىيم بwoo و دواي
موجامەلەيەكى زۆر كۆتايمان بە قىسە هېينا !!

تەله فوون داخرايەوە ، چاوهپى بووم داوابى ۲۰ رۆزبىنەوە ..
نەخىر - بwoo مانگىك ديار نەبۇون ، دواي ئەوه بwoo دوومانگ
.. دەنگ نەبwoo ، بwoo شەش مانگ ھەر ديار نەبۇون

خەفەتى دنيام خوارد شەونەبwoo بە پىن نەچم بۆ گەرەكەيان
گلۆپى مالەكەيان كۈزابووه ، تەنانەت دراوسيكانيشيان
دەيانسىم كە منيان دەبىنى دەيانگوت يەشتا نەھاتوونەتەوە ..
!

دواي ۸ مانگ مامۆستا جەمالم بىنى و هاتە لام و نەمايەكى
دايە دەستم و دووكانم ھەبۇو له لاما دانىشت و چايەكم بۇ
بانگ كردوو، ئەويش ووتى نارقۇم نامەكەي سۆما بخويىنەرەوە
.. دەرگای دوكانەكە داخە بهكەس نىيەتە زۇرەوە

دلم لەسەر ۱۰۰ لى ئەدا ووتەم پەشيمان بۇ تەوه مامۆستا
جەمال ..؟
.. ووتى نامەكەي بخويىنەرەوە

دەقى نامەكە :

خەسرەو .. نەگرىت ، پىيىكەنە .. ئەزانى بۇچى نەمدەويىست
شۈپىيىكەم ؟

لەبەر ئەوهى من سەرتانم بۇو .. دەمزانى دەمرىم ، بەلام تو
.. بىزى ، ئەبىت بىزىت

خەسرەو ھەنسك ھەلنى دەبىت ، دەزانىم زۆر ئاواتت لەسەر
.. ۋىيانى من بنوياد نابۇو

ببورە گيانەكەم .. نازانىم بۇ دەبىت تو خەفەتى منىش و دالىا
بىتتە سەر شانت .

ئازىزەكەم : ئەزانم ئەتوىيىست لېيم بىرسى بۇچى غەمبارم ، زۆر
جار واهەستت دەكىد خۆشم ناوىيت، حاشا حەزم دەكىد
ماچت كەم بۇنت كەم ، بەلام ئەوه زانىت بۇ دوورە پەرىزىم
و ! گرتىبوو.

خۆشەويىستەكەم ، نەمدەويىست خۆشىت لېتىك بىدەم ،
دەمزانى دالىيات خۆش دەوىيت ، پاشان زانىم جىڭىاي ئەويشىم
بۇت گرتۇتەوه ، سروه ھەمووى بۇ باسکىردىبۇوم ، بەلام
ئازايەتى و شەرف بەرزى تو زۆر شتى فيرى من كرد ، راستە
من كۆتاي ۋىيانەو نامەت بۇ دەنۈسم ، بەلام دلىيام تو

دەبىنمه وە لای سەرتەوە من وەستاوم ئە و کاتەی دىتە لای
من و دالىا .. هەمۇو کاتەكانت يادگارى .. بىمۇورە ئەگەر درۆم
لەگەل كردى ، بەلام بىرواكە خۆشەم ووېستى
ئازىزەكەت سۆماي چاوت.

ھەناسەم دىسان بۇ نەدرايەوە دەرگاي جامخانەي دووكانم
كىدوھ ووېستىم راکەم ھەناسە ھەلمۇم مامۆستاجەمال گرتىم
ھاوارمكىد ھەناسەم پىئىنه ماوه .. بەيارمەتى بەرمەدە ، باوهشى
.. پياكىرىم .. قىسەكەي سۆماي بۇ دووبارە دەكردىمەوە

. خەسرەو تو بىزى ئەبىت بىزىت .

دىسان نائاكامى رووى تىكىرىدىمەوە ، ھەستىم دەكىرى زىادم
لەسەر ئەم زەھەرلىيە ..
چۈوم بۇ لای ھاۋىپىيەكم سىلاح فرۇش بۇو لە سابۇونكەران
..

ناوى جەزا بۇو .. ھەندىيەك پارە لە دووكان ھەبۇو خىستبۇومە
گىرفانم بۇ سىلاح كىرىن و چۈوم دەمانچەيەكى مىكارۇفى
قەلەبچىكەم كېرى .. بۇ ئەوهى خۆم بىكۈزم، ھەرچەندە.. جەزا
دەمانچەي نەبۇو ، چەندىجار ووتى: ئەو دەمانچە بەكەلك نايە
مەيکەرە واى دەزانى بۇ فرۇشتىنەوەمە ، بەلام من گويم پىئىنەدا
، گوايە ئەودەيگۇت فيشەكى گرائەو دەست ناكەۋىت ،
فيشەكەكانى لە چوارقۇرنە دروست دەكەن ، لەۋىدا خىتارا
.. شانەيەكى زىادەم كېرى

چۈوم بۇ گىرى سەرىوان سەرقەبى دالىا ئىوارەيەكى دونگ و
خوارئاوابوبو .. كەس لەدەورم نەبۇومىلى دەمانچەم راکىشىا و

خستمه سه رسه ری خۆم و دهستم کرد به قسە کردن له گەل
کىلە كەي دالياو دهستم له سه رپەلە پىتكە بۇو بۇ ئەوهى
.. بىته قىئىمو نەجاتم بىت

ئەم شىعرەم پىش ئەوهى بەنيازىم خۆم بىكۈزۈم نوسىم
لەسيماي رەنگە كانەوه
لە پىن دەشتى سىينە تەوه
بەرهە لېوي ئالىت دەرپۇم
بەرهە سىماي پەمهىي و
چاوى شىنى كالت دەرپۇم
بەرهە تالى بىسى خاوت
ھەنگاوى ئەرخەوانى دەنیم
لە فرمىسىكى چاوى تۆدا
ئاوازى ھەنسك دروست دەكەم
ئەوين...ئەوين... بالدەگرىت و دەمبات بەرهە خەيالى رەنگ
جا من چى بکەم رەنگە كانى خۆشە ويستى
لە رۇوي تۆدا سەما دەكەن
ئەوينداران سەرسام دەبن
گۆئى لە سەدای پىكەنېنت دەگرن
دەوهەرە با خۆشە ويستان جارىكى تر
جوانى ئەوين لە نىگاي تۆدا فيرین
با لە ئاندىشەي پەلكە زىرىنەي
ناو پرچى تۆدا ئىشك بىگرن
ئەوين...ئەوين... بالدەگرىت و دەمبات بەرهە خەيالى رەنگ
دىسانەوه لە نىرگەزە جارپى رۇحەم
خەلۇھە دەگرم
لە بىلىبىلەي چاوى مەستت
خۆشى و سۆزى تىا دەپچەم

دیسانهوه به ههنسك

له پووی خوشەويستى تۆدا سەما دەكەم

تا دوا كۆتايى تەمهنم

له ناو سىيماي ئەويىندا ئارام دەگرم

ئەويىن...ئەويىن... بالدەگرىت و دەمبات بەرەو خەيالى پەنگ

له سه ر گو ره که داليا و هستام و ميلى ده مه نچه كه م را كي شاو
خستمه سه ره سه ره خوم و ده ستم كرد ، به قسه كردن له گه ل
كيله كه داليا دا ده مگووت داليا گيان - وا هاتم بؤ لات تکايه
.. به ئازيزان بلېت منيش به رن بؤ لاي تو ، زور ماندو و بووم
دواي تو ، هه رچى سه رماي ئهم شاره يه له گيانى مندا
په ستیوه ، له تاواندا له رزم ليهاته و ، نازانم ترسه .. يان هاتن بؤ
.. لاي تو ييه ..

هه موو گيان و دك شه قشه قه ده له رزى ، هه ستم به ترسىك
ده كرد له گه ل ئه و هشدا شتىك له ناخمدا ده يگووت تو ئازايت
نه ترسى عه يبه يه پيويسته خوت بکوزى ؟ .. ئه و داليا بؤ تو
مرد .. ئه و سوما به جي هيشتى چى ده كه يت ليره برو بولاي
ئه وان ، نه مده زانى ئه و كي يه له ناخمدا ئه و قسانه م بؤ ده كات
، هانى دام بؤ مه رگ ، منيش له پر ده ستم نا به په له پي يه كه
.. ده مانچه كه دا و چركاندم له سه ره كه له سه ره خوم
هه يج ده نگ نه بwoo ، نه ته قى ! ..

جارىكى تر ميلم هيئا يه و بؤ ئه و هى په شيمان نه بمه و ه ،
له سه ره كه له سه رم چركاندم .. كه چى هه يج رووی نه دا ،
ووتم تو بلېي نه م تاقاند بيت ، ياخود گه رما و گه رمه هه ستي
پيئنه كه م ، ده ستم دا له سه ره خومو سه يرى ده ستم ده كرد
.. هه يج خويين نه بwoo ، زور ئاساي بووم

جارىكى تر رووم كرده سه ره بره كه داليا و ميلم هيئا يه و ه
چركاندم ، كه چى ته قى .. كيله كه دليا رووشاند و ، خوشم
!! .. داچله كيم

منيش له داخا خستمه و ه سه ره سه رم چركاندم نه ته قى ..

هاوارم دهکردو جنیووم ئهدا به دهمانچه که و بهوهشی لیم
کرپیوه، دهمانچه که جووتهی دهکرد، جهزا راستی کرد، دهبو
نه مکریایه منیان خهلتاند دهمانچه که نیسپرنگی میله کهی
لواز بwoo لوله کهشی خواربwoo رووه ئاسمان و رېک نهی
دهته قان، دهبوو تنهها سهربهرو خواری بکهیتهوه .. دوو
فیشه کهی ترم نا به زهويه کهوه ئه تهقى رووم دهکردوه
میشکی خۆم هیچ نه دهتهقى، به ئیوارهش هاوارم دهکردو
جنیوم به ملاولای خۆم ئهدا

ئیستا بیر دهکمهوه ده لیم خواپاداشتی ئه و کابرایه بداتهوه)
(!.. که ههلى خهلتاندم و ئه و دهمانچه خراپیه پیفرۆشم

به هه حال ئاگام له خۆم نه بwoo له دواوه دهستیان گرتم و دوو
که س باوهشی پیدا کردم ته ماشام کرد به و ئیواریه لای من
قهره بالغه زیاد له ۱۰ که س له دهورم کۆبۈويه وه ئه و انهی قهبر
.. هه لکهن بون له گەل خیزانیکدا له سەر قهبران بون

قهبر هه لکه نیک زۆر به هیزبwoo باوهشی پیدا کردى بوم،
ئه ويگووت بەرهلات ناکەم تا دهمانچە کەم نه دهیتى، ئاخىر تو
خۆت ده كۈزى ..؟

ووتم: وەلای وویستم خۆم كۈزم دهمانچە کە كەلەك دەکات،
هانى ئه و دهمانچە کە بەس بەرەلامکە پەرسە سوھ کانمت شکاند
..!

کە دهمانچە کەم دايە دهستى ئه ويش باش بwoo ئازادي کردم،
پیاویکى پیریان له گەل بwoo هاته لام ووتنى : کاكۆ- بۆ خۆت
ده كۈزىت، ده زانى خۆ كوشتن له ئاگرى دۆزە خدا

! .. به هه میشه ده مینیته وه

تو کورپک جوانخاسو موشکیلهت چییه باوکی من ، با
.. هاوکاریت بکهین

منیش ده ستمکرد به قسه و ووتم : ئوه حالو زیانو گوزه رانی
.. منه

ڙنو کچیکیش هه ر له نزیکم و هستابوون و پیاویکی بالا به رزی
سهر ماش و برنجیشیان له گه ل بوو ، زوو زوو .. ڙنه که
ده یگووت ئهی دایکی کویر بیت ، ئه م گه نجه جوانانه چیان لئ
به سه رهات ، من هه ر باسی شتیکم ده کرد ، ئه و ڙنه زوو
ده یگوت ئهی دایکت بمرئ ئه و لاوانه چون ڇاوایان لیهاتوه
لهم و ولاتهدا ، کچه که شی به قسه کانی من قولپی گربانی
.. هه لدابوو هاتبووه ته نیشتمه وه هه نسکی هه لئهدا

ئه و پیاوه پیره ووتی و هر ده چین بو ڙوره که مان چایه ک
ده خوین و ئینجا برؤن ، دیاربوو ئه و که سهی که باوه شی
پیادا کردم کوری بوو ، پیاوه به ته مه نه که ناوی حاجی غه ریب
.. بوو کوره که شی ناوی کاک ئه حمه د بوو

منیش حه زم ده کرد بچم بو ئه و هی له و خیزانه نه جه تم بیت ،
له خومه وه ته ریق ده بومه وه .. ووتم بفه رموون با برؤین دیم
له خزمه تاندا ، حاجی غه ریب خولکی ئه و خیزانه شی کرد ،
.. و هللا ئه و انيش هاتن !

من خوا خوام بوو نه جاتم بیت له ده ستنی ئه وان ، که چی
.. ئه و انيش هاتن ، به دوامدا

چوومه ژوره که یان دایشتنو کاک ئە حمەد چای لیناو چامان
خوارد .. داوای ئىزىم كرد كە بىرۇم
.. كابراي سەرماسو برنجى ووتى من ئە تىگە يىنه مەھوھ مالله وھ

خەسەرەو: نا - قوربان گيان پىويست ناكات خۆم دەرىۋەمەوھ -
.. جەنابتان عەزىز مەكىشە

حاجى غەرېب: روويىكىرده ئەو پياوه ووتى: من مەمنۇنى -
جەنابتان دەبىم دەست لە خەسەرەو بەرنەدەي تا دەيىيەتەوھ بۆ
.. مالله وھ

كابرا ناوى کاك رېبوار بۇو

منىش ووتىم کاك رېبوارى بەرىز ، من هاتووم خۆم بکۈزم ،
بەلام بەنسىب نەبۇو، كەس نەيزانىيە، منىش كورە گەورەي
مالم و نامەۋىت دايىكم و كەسوڭارەم بەمە بىزانن ، جا تكايە
جەنابىشت و حاجى غەرېب رېگام بىدەن بىرۇمەوھ ، ئەم
باشهش لاي خۆتان بەھىلەنەوھ ، دەمانچە كەش لاي کاك
ئە حمەدە ، من وەعد ئەدەم بە وەعدى پياو و شەرهەف ئەو كارە
دووبارە ناكەمەوھ.

لە راستىدا دەترسام ، ئەم بگاتەوھ دەمى باپىرو كەسوڭارەم
ئەوانىش نارەحەت دەبۈون لەوانەبۇو باپىرشم ھەر لە مالله وھ
بىم بەستىتەوھ ..! ئەوھى لە ژيانمدالى ترساوم تەنها باپىرم
بۇوھ، كەسى تر نەبۇوھ، ئەوھى كە خۆشىم ووپىستوھ
هەرباپىرم بۇوھ .

رېبوار: باشە بەلام من ئە تىگە يەنم قىسە ناكەم و .. -
بەمەرجىتك بىرۇن بەيکەوھ نازىتك بخۆين ؟

..خه سرهو : له خزمه تم کاك رېبوا رگيان به خوشحاليه ووه -

ئە حمەد ھەموو فيشه کى دەمانچە كەي بە قال كردو
دەمانچە كەو شانە كەي دايە وە دەستم و ئەم لاولاي ماج كردم
و خواحافيزمان كردو منيش دەستى حاجى غەرېبم ماج كرد
.

چووين بهرهو سەيارە كەي کاك رېبوا دايىكى
خۆي پىناسىندىم .. لە گەل كچە كەي و دايىكى .. دايىكى ناوى
نافتاوخان بۇو .. كچە كەشى پەروانەي ناو بۇو .

من چوومە پىشى لاندگرۇزە كەي ، ھەستم دەكىد بەرىرسە ..
بە ھەر حال قسە لە من وقسە لە و ئىش چىيە و كارت چىيە،
ئە و ئاشكراي كرد كە پلهى ليوايە و لە مەعەسکەر سارداو لاي
!.. تاسلوچە دەواام دەكات

لە سەر قەبرى دەزگىرانى كچە كەي بون .. بۇم دەركەوت كە
زنه كەي تەلاق داوه و كچە كەشى دەگرىتە وە بۇ ئەلمانيا بۇلاي
! .. دايىكى .. بەم نزىكانە

ئە و شەوە منيان بىرد بۇ ئوتىيل ئاشتى (فندق السلام) لە
چىشتاخانە كەي نانمان خواردو ، ھەر لە ويۋە تەلە فوونم كرد
بۇ دايىكم كە دەرنگ دەگرىمە وە خەمى منى نە بىت ، ئەوانىش
ئاگادار بۇون كە تەلە فوونم كرد .. ئىتىر خوشحال بۇو
بەناسىنى من و منيش زۆر خوشحال بۇوم بەناسىنى ئەوان

لە گەل پەروانەدا كەوتىنە قسە و ، باسى ئە وهى كرد كە گوئى
لە چىرۇكى من بۇوە بە كورتى لە سەر قەبرى دالىا كە بۇ

حاجى غەریب م باسکردوه ، ئەویش باسى چىرۆكى ژيانى .. خۆى بۆکردم

.. پەروانە بۆى گىرامەوه

كە لەدواي ئەوهى دايىك وباوکى جىابۇونەوه لەيەكتىرى ، ھېچ خۆشىيەكى لە ژيان نەديوه ، دايىكى لەئەلمانىياو باوکىش ليوا لە كوردىستان .. ھەمېشە لەترسى ئەوه بۇو باوکى لەدەست .. بىدات و دايىكىشى شوي كردۇتەوه بەكەسىكى تر لە ئەلمانىيا

پەروانە گەراوتەوه بۆ سلىمانى .. حەزى بەتىكەلى كەس نەكردوه .. لەپىر كورپىك دەناسىت ئاشانايەتى پەيدادەكەن ، دواي پەيوەندىيەكى خۆشەويىستى ، دىئنە داواي پەروانەو ئەویش رازى دەبىيت و ، لە پىش ئاهەنگى زەواجيان كورەكەي دەستگىرانى داوا دەكات لە پەروانە كە كۆتا سەفەرى لەگەل ھاورىكاني بۆ سەيرانگاي دووكان بىروات بۆ سەيران ، دواي ئەوه ئاهەنگ دەكەن ، وەك پەروانە باسى كرد گوايە ، پىتىووتوه ئەمه كۆتا سەفەرى تەنهايم دەبىت ئىتر بىكەوه ھەمېشە سەفەرو سەيران دەكەين .

پەروانە دەستىكىد بەگريان و بەرددەوام بۆى دەگىرامەوه .. كە ئەو شەوه دەستگىرانەكەي ديارى ناو بۇوه تەلەفونى بۆ نەكىد .. دەلىت: زۆر بىتاقەت بۇوم تۈرەش بۇوم .. من تەلەفونم كرد بۆ مالى باوکى خوشكەكەي ھەلىگرت و دەگريا ، منىش ووتىم ئەوه چىيە ؟ چىي بۇوه ؟

خوشكەكەي ديارى ووتى: پەروانە گەردى ديارى ئازاكە ئەو عاشقى كەسىكى تر بۇوه ، تۆى بەجيھىشتۇوه !!

که وايگووت ته له فونم دا خسته وه خيرا چووم بو ماليان ،
ته ماشا ده که م قوريپيوانه ، ووتم چييه ؟ ئئى هاوار ؟
ووتيان ديارى عەشقى فريشته كان بوجه له گەل ئەواندا -
رۇشتوه به كارەساتى سەيارە له رېگاي دووكان كۆچى دواى
كردوه.

من و پەروانە و نەنگى دەستمان كرد به گريان و كاك رېبواريش
ھەر فرياي دەستەسىرى كلىنكىس دەكەوت بىھىنەت بو ئىمە و
دواى ئەوهى .. نانمان خوارد .. گەراينە وھ بەرهە و مال منى
دابەزاند لە بەر دەرگاي مالە كەماندا و ووتى ئەوه مالى ئىوه يە
؟

خەسرەو : بەلى .. بفەرمۇن با دابەزىن ئىسراحت بىكەين .. -
؟

رېبوار : واتا ئامىنه خان دايكتە كاك خەسرەو ؟ -

خەسرەو : بەلى دايىكەمە، دايىكم دەناسىت ، چۈن دەيناسىت -
؟

رېبوار : دايىكە دابەزە ئەمە مالى كاك عەبدولكەريمە بابچىن -
.. سەرىك بىدەين لە ئامىنه خان

خەسرەو : بەس كاك رېبوار وەعد داوه قىسەنە كەن ؟ با -
دaiىكم هىچ نەزانىت ؟

رېبوار : كاكه خۇ من مەندال نىم ساحىب قىسە خۆمم دەلىم -
... ، دوكانىكەم لە خەسرەو كېيىوه

.. خه سرهو: ده یقه رمومون -

هاتنه سه روه له گه لمندا دایکم به خیرهاتنى کاك پیباوري کرد و
زور خوشحال بooo و هك ئىمەو مانان مامەلەي له گەل کردو
.. ده یگوت پیباوار گيان به خير بىت

پیباوار روويکرده من ، ووتى ۱۰۰ جار نانى دهستى دايكتم
خواردوه ، من پىشمه رگەي باوکى تۆ بووم کاك خه سرهو،
ئەوكاتەي کە مالتان له قەلاتنى و جارخ بooo.. بەس نەمزانيبۇو
کاك عەبدولكەريم كورى وەك جەنابتى ھەيءە ؟

ئامينه خانى دايكم وەلامى دايەوه ، ووتى ئاخر ئەو -
سەرددە دووکۈورم شاردبۇوه له مالى باوکم و خەزورانم له
سەيد سادق سليمانى .. خه سرهولەمالى باوکم بooo
پىشەويش لەمالى خەزورم ، نەشمان دەھېشىت كەس
بىزانىت مندالە كانمان لاي ئەوانى !

پیباوار ھەندىك يادگارى بۆ گىراينەوه ، شەو درنگى کردو
.. رۆشتەن و مالناوايمان كرد

پەروانە..ئەو شەو زور دەپرسى له تەمەنم و له کارو پىشەم
و ھەستم دەکرد زور نزيكە ئەبىتەوه ، ژمارەي تەلەفونى
.. خۆمم دا به کاك پیباوار ..ئەوان رۆشتەن

ھەمان شەو- کاتزەمير اى شەو بooo له پەزەنگى تەلەفونە كەمان
لىدراو ئاگام ليبۇو دايکم ھەستا .. ووتى خه سرهو تەلەفون
بانگت دەكات ؟

ووتم: کيييه ؟ -

ووتي: ده نگى كچييکه ؟ -

.. ته له فونه که م به رز کردوه ، ووتم به لى فه رمoo

په روانه بooo ووتي : کاک خه سره و حه زده که م قسه بکهين ؟ -

گوييم له دايكم بooo ، ووتي نهوه کيييه بهم شهوه سوتاوه وا
ته له فونت بو ده کات ؟

و هلامم نهداوه .. به په روانه م ووت خه لک له م ژووره خه وتوه
.. ته له فونه که ده به مه جييگا يه ک تر

نه و شه و ده ستما کرد به قسه کردن .. به و ده ستی پيکرد که
خه وي لي ناكه وييت و باوکيش ئيجازه ي داوه قسه له گه ل من
بکات ، نه کو - منيش بيتا青海ت بم ، به لام زانيم راست ناکات
.. نه و خوي بيتا青海ت بر بooo له من و حه زى له قسه ش بooo

ده ستمان کرد به قسه و قسه يه ک له من قسه له و حه زت
له چيه و ج ره نگيكت خوشده وييت و ، له م جوئره قسانه و گوي
له کام گواراني ده گريت ، ئيتر من بوم باسکرد که جاروبار
شيعر ده نوسم ، تا - ده مه و بهيانى قسه مان کردو ته له فون
.. داخراييه وه مه و عيده مان دا يه کتر که يه ک ببين

ماويه کي زور به رده و ام بoooين له سه ر يه کتر بینين ،

! خوشە ويستى دروست بooo له نىوانماندا

ئيتر زور هۆگرم بooo بooo له ئەلمانيا وه جلى بو ئەھىنام و
.. هەميشە ئە و ده ستنيشانى جلو بەرگو ئە و شاتانه ي ده کردم

په روانه باوکی کوژرا له شهري ناو خو، دواي کوشتنی باوکی
به داخه وه ئه و کچه شیت بooo، باري ده رونی زور ناجیگیر بooo،
گه رایه وه بؤ ئه لمانیا بؤلای دایکی، تا ئیستاش نه مبینیوه ته وه
، هیچ قسە يه کی له گه لدا نه کردو مه ته وه ، ئه وهی یادگاری بیت
که له نیوانم اندا مابیت ته وه .. بیت جگه جلو به رگ ، ته نه شیعری که،
که کاتی خوی بؤم نوسیوه ، دواي ئه ویش ته وام کرد وه ، و اتا
کاتیک بؤ ئه وم نوسی چهند چوارینه يه ک بooo ، به لام که
رۆشتو ده نگی نه ما ئیتر کوتایم به شیعره که هیناوه .

.. ئه مهش ده قى شیعره که يه

سر وه يه کی بهيان دیت به روما
په رهی گوله خونچه کان دیت ما چم ده کا
رمام بؤ ئه و سۆزه، را بوردوم بیر ده خاته وه
ئه و ده نگه ياری به رۆحم ده کا
ئهی تۆی ئازیزی دلم چیت ده ویت لیم
لهم غور بتهی دلم و قیبلهی بین نازی عشقه م
وا لهم تنهایه بورویتے نمای گیانم
خۆ را بورد و به گیانم اداده چۆری، که چى و اتؤش بويتے
یادگارم
ئه وه نده بارانت باراند له سه دلما و دهک مرواري
واچه که رهی ئه ویت خه ریکه سه وز ده بیت ده کا ياری
ئهی نازانیت من نه زرم کردوه نابیت خۆشە ویستم ھە بین
من بلىسەی کۆنە عشقم گرت وه و نیله م دی
بؤ ئه وه نده ده پرسیت له رۆزی له دایک بونوم
ده بینو سه لای خوت کهی تۆم ناسی ئه و کاته من له دایک بوم
و دهک ئوقیانوس به سه رازما شه پۆل ده دهی
ئارمانم ده گوشیت و بؤ خوتی ده بی

ئەوەندە مەپرسە لەبەرزى بالام ئەي بالا
ئەگەر ويستت بىكە بە خاچىك و خۆتى پياھەلبواسا
ئەوەندە لە رەنگى گلىئىنەم مەپرسە
وەرە لەناویدا دابنىشەو ئارام بە^١
جاران من دەرويىشى ئەقىن بۇوم
بەلام كە ئەو تەرىقتى جىتھىشت منىش بىن لانە بۇوم
ئىستا ئەو روح و منىش لاشەيەكى دابراوين
چاوهەپوانىن لەم بەرزەخەدا لەم كفنه دا دابمالرین
زامم ھەرشتهى ئازەرەو وا دەم پىچى
كەچى تو نازى ماچت لىيم دەۋى
سەر ھەلبە سەيرى بىرىكەي ئەو ئەستىرەنە بکە چۈن دەنازىن
ھەموو لە رېگاي ئەوين بالايان گرتۇھو وا لا سارن
من ناتوانم وەك ئەوان بىم و بالا بىگرم
لەبەر ئەوي من بەدواى كچى ئاودا وىلەم
تۆش ئاگرى بلىسەت دى
كەچى من كورپى خاكم و وا گيائىم شەقار شەقار دەبىن

سەرهەتاي ناوەندەي ناودەكان بۇو دىسانەوە ھەواى
مەشروبخواردنو سەرسەريەتى كەوتەوە مىشكىم، زۆر
بىزاربۇوم لە خۆم، ھېچ بۇ نەدەھات بەدەستەوھ.. دىسانەوە
شەرنگىزى رووى تىكىردىمەوە ، باپىرم تورەبۇو لېمۇ ھەموو
پارەيەكى لىسەندىمەوە .. تەنانەت قىسىملىكەن نەدەكرىم ،
بەھەر حال دەرىكىرم جاروبار دايىكم و نەنكىم لە راي خواھ
دىناريان ئەدەمىن ، لەسەر ئەوهى فېرى قومارو ئەو شاتانە
بۇوم .^٢

لېرەوە شەۋىك بەسەرخۇشى خۆم دەكەم بە مزگەوتدا بە^٣
.. دەرويىشى دېمە دەرەوە

شهویکیان پاره م پینه بوو چاره کیک عاره قم له گیر فانی
قه مصله که مدا بوو خواردم به بی نه و هی هیچم پیتیت دای له
مه عیده م، زور بیتا قه تی کردم پاره هی کاکه براو کاک حه مه
تایه ری به قال قه رزار بوم رووم نه بوو برؤم ههندیک شت
.. بینم بیخوم، به هر حال کوریکی هاویم ناوی جه مال بوو

ووتم جه مال چی بکهین پاره و پییه ؟ -

.. ووتی نه به خوا هیچ شک نابه م - !

تؤزیک به سه رجاده هی ۳۰ م کهی دا لای گوییزه ده گه راین و
پیاسه مان ده کرد گویم له دهنگی بلند گوی مزگه و ته کان بوو
ماموستا کانی مزگه و ته کان قسه یان ده کرد و ووتاریان
ده خویند موناجات بوو دهنگی ده ف و سرود له گوییزه و
شه هیدان و تا ده گاته و ه توی مه لیک هه مووی ئواز بوو نه و
ناوچه يه ک پاره چه نوور بوو، منیش ووتم جه مال نه و ه چیه
.. نه و فه رته نه یه .. ووتی نه هی هه تیو نازانیت مه ولونامه یه

ووتم مه ولونامه نه و هنیه چیشت و گوشت دروست ده کریت ؟

.. ووتی با به س له مزگه و ت وانیه - !

نه ی چونه جه مال ؟ -

ووتی لیره گویزو میووز و شهربهت و شتی وا دابه -
شده که ن.

ووتم راکه هه تیو با برؤین بهشی مهزه که مان بیننین تا ماوه -
فریاکه وه .. برؤین بو کام مزگه وته یان باشه؟ مزگه وته
حه مهی حاجی ره شید یان شیخ عوسمانی سیری؟
.. هه رد وو لا نزیک بوون له گه ره کی ئیمه وه

به هه ر حاڭ که چوین به ره و مزگه وته شیخ عوسمانی
سیری .. من هه ر چومه زووره وه نیوهی مزگه وته ته ماشای
منیان ده کرد زۆر بیه یان واقیان وورما بیوو !

پیشتر مه عروف بووم له گه په کدا چوونم بو مزگه وته زۆر
ئاسته م بوو بؤیه ئه وانهی منیان ناسی له گه ره کدا چوومه
.. مزگه وته زۆر بە لایانه وه سەیر بوو

منیش هیچ خۆم تیکنه داو چوم له دواوه دانیشتم پالدا به -
دیواره که وه بو ئه وهی که س ته ماشام نه کات، چاوه پیم که
.. گویزو میووزه که دابهش بکەن و ئیتر منیش بچمە ده ره وه

ئاگام لىنى بوو لاي میحرابه که له ته نیشت مامۆستا مەلا
ئیسماعیلی دیزه بی دنیا يەك زەرفی میووز دانرا بوو کاڭ
د. حه سەنی حاجی سابیر ئه و دەمە فەقى بوو عەریف مەولود
بوو، دەبۇو ئه و تە وزىعى بکات هەر نەھات خەریک بوو دلم
ئە تەقى، بە هەر حاڭ ناچار دانیشتم بو نەھامەتیش من
نە مدەزانى کە پیا و بچىتە مزگه وته چى بکات، جە مالیش
نە مزانى چى بە سەرھات لیم وون بوو کەس بە حاڭ نە بیت
زووزىش هەرچىم ئە بىنى تە وقەی گەرمیان ده کرد دەینگوت
کاڭ خەسرە و بە خىربىت، وايان دەزانى عومەرى كۈرى
خەتاب ھاتوه بو مزگه وته .. منیش خەيالىم هەر لاي میووزو
گویزو نوقله کە بوو

دواي ئوهى گويىز و مىيوازه كە لە زەرفىيىكدا دابەش كراو من
دوانم وەرگرت دانەيەك حەقى خۆم و دانەيەكىش بە
گەندەللى، بەھەر حال وورده وورده وويسىتم خۆم بىزمەوه
بىيەمە دەرهەوە.. لەپىرىپاۋىيىكى زۆر بەرىز بەناوى كاك سەلاح
ستار.. هاتە لام و بە توندى دەستى گوشىم و تەوقەيەكى زۆر
گەرمۇ گورى لەگەل كىردىم كۆمەلېك لاوى ترى ئەھلى
مۇزگەوتەكەي لەگەلدا بۇون ھەندىيەكىيانم دەناسى
وھەندىيەكىشان يەكەم جاربۇون لەوانەي دەمناسى كورپى
گەرەك و قوتابخانەي سەرەتاي و ناوهندى و دواناوهندى
بۇوين لەوانە كاك ئاراس كە لەبىرم ماپىت كاك نەريمان كاك
ئەنوهىر علوم حديث ناسراو بۇو زۆرىيىكى تر كاك ساپىر كە
ئىستا پارىزەرە كاك رېبوار شىخەلمارىنى كە بەردەۋام لە
فيسبوكە كەمەوە بابەتەكائىم شىئر دەكات، ئەگەر ھەلە نەبەم كاك
ئازادى شىخەلمارىنى سەرنوسرى گۆفارى خود لەدەورى يەك
دانىشتىن (لىرەشەوە سلالوى خواي گەورە لە ھەمووپىان بىت
و حورمەتى زۆرم بۇ ئەو باقە لاوەي يەكەم جار لە مۇزگەوتدا
(ناسىيۇمن)..

ھەموو ئەو كورانە خەلکى مولته زىم و بەرىز بۇون، بەتاپىيەت
مامۆستا سەلاح دەرچوی كولىيەي شەربيعە بۇو لە بەغداد.. تا
بلىيى پياويىكى بە ئىمكانييەت بۇو لە زانست و قسە كردندا،
دەرفەت كراوييەوە بۇ قسە و منىش وويسىتم بىرۇمە دەرەوە
پايىزىكى خۆشى سلىمانى بۇو، دەرەوە زۆر فيىنك بۇو لە سەر
سەكۆي پىش مىحرابە كە دانىشتىن ئەودەمە سەر بەتال بۇو
چاك نەكراپۇو وەك ئىستا، دواي ئوهى بەخىرەتلىكىن من كرا و
خۆشحالىيان دەربىرى و يەكەم جار بۇو منىش بەخۆزەت ئەو
خەلکە بەرىزە بگەم، ناشزانم جەمالى رەفيقىم چى لېھتاوه،
بەھەر حال جىھىيىشتىپۇوم، دەست كرا بەقسە و منىش بە

ئۇسلوبىيکى زۆر بازارى دەستم كرد بە قىسە زۇو زۇو كە قىسم دەكىد هەر دەموت (بەشەرە فم بە تەلاقى پېغەمەر) بىن ئەوهى يەك كەس لە و پياوه بەرىزانە قىسم پىپېرىت يان قىسەيەكى ناشرين دەرەقەم بىكەن (چونكە من بەنەزانى كوفرەكەم...) (دەكىد!

باسى دەرويىشم دەكىد هەر لە خۆمە هيچم نەدەزانى ئەويش جاروبار لە مەجلىسى باپىرمدا گۈيم لېبۈوبۇو، چونكە ئەو كۆنە دەرويىشى شىيخ عەبدولكەرىمى كىرىچنە بۇو، ووتىم كاکە ئىمە هەموومان ئىسلامىن بەس ئەم ئىسلاميانە دنیايان تىكاداوه بەسەر يەكدا من حەز دەكەم بىتم بۆلاتان بەلام كاکە خۆ منىش يەكتىيم و ئەوهنىيە مۇسلمانمۇ ھاتووم بۆلاتان نويىز دەكەم !! بە خوا دەرويىشى كاکە حەمەشم!!... يەك دوو.. قىسەي بىمەغانى ترم كرد ئەو خەلکە هەموو بىتەنگ بۇون

دواي كاڭ سەلاح ستار خواي گەورە تەمەن درىزى بکات كە دەستى كرد بە قىسە سبحان الله ئەو پياوه دلى منى كردۇه ئەوهندە بە ئەدەبەوە دەستىكىرد بە قىسەكىرىن ئەوهندە خۆش قىسەي كرد حەزم نەدەكىد شەوهەكە تەوايىت باسى شراك و تەوحىدى كىرد، هەرچەندە من وەك وابۇو گۈيىز و مىۋوژم بۆ بىزمىرن بەلام قىسەكانى بەراستى چونە ناومىشىكم دوايى.. لە قىسەكانى تىيگە يىشتمەوە

بەھەر حال خوا حافىزىيەكى گەرميان لە من كرد و منىش بە كۆلانى مزگەوتى ھاتمە خوارەوە بەكەلاويەكدا دانىشتم تۆزىك لە عارەقەمە پىمامبۇو وويسىتم لەگەل مىۋوژو گۈيىزەكەدا بىخۆم، خواردمەوە، بەلام كەئابەو خەمۆكىيەك گرتى لەزىانمدا شتى وام بە خۆمەوە نەدىبۇو، هەركات بىزار

دهبووم يان ده گريام يان به مشروب خۆم مەشغۇل دەکرد بۇ
ئەوهى خەمه کانى خۆمم لە بىر بچىتەوە ، من ئەودەمە ھەموو
زىانم فشقىيات و گۇرانى و ئەم سەرو ئەو سەرى گەنجىتى
بۇو، لە سەرىشەوە بىزارىو بىتاقەتى عىشق لە دەستدانا
خۆشەوېستەكانم بۇو ..

كە چۈمىھەوە بۇ مالەوە نەنكم يادى بە خىر بىت ووتى ئەوه بۇ
عەبوسى پارەت پىئىنە دىسان ؟

منىش ووتىم لە مزگەوت بۇوم مەولونامە بۇو حەز دەكەم
.. بخەوم

! نەنكم ووتى: چىي ؟ كەرى كىن تۆپپىوھ تۆ چويتە مزگەوت

وەلام نەداوه زۆر بىزىر بۇوم.. نەشىمەزىانى چىي ؟

كە سەرم كردى سەر سەرين تەنها يەك شت هات بە مىشكىمدا..
ئەويش ئەدەبو حۇورمەتى ئەو خەلکەي ناو مزگەوت و
جياوازى لە گەل رەفيقە كانى سەرمىزو سەرجادە ۳۰ مەترىكە
كە ھەميشە خەرىك قسەي بىمعناو گۇرانى ووتۇ شەرە جىتىو
بۇوين، دواي ئەم كچو ئەو كچ كە و توبۇوين

بەيانى ھەلسام باپىرم ووتى كاکە گويم لىبۇو ووتت لە
مزگەوت بۇوم ؟

- ووتىم بەلىنى -

باپىرم فەرمۇوى كورم ھەر ئىشىكت كرد بە پياوانە بىكە -

باپیرم فه رمووی کورم هه رئيشيكت کرد به پياوانه بيکه -
...يان مهرو مزگهوت

ووتم: ئاخر بابه .. من زور تاوانبارم تو بلىخ خواليم -
خوشبيت؟

پاپيرم ووتى: خواى گهوره خواى خراپه کارانه پيش -
چاكه کاران، ئهو خوايى تەنها راستگۆي دەويىت کە راستگۇ
بۈويت بە پاكى گەرپايىتەوە بولاي دلنىابە لېت خوش دەبىت.

قسەكەي باپير زور گاريگەرى له سەرم دروست کرد کە ووتى
خواى پەروەردگار خواى خراپه کارانه پيش ئەوهى خواى
چاكه کارن بىت..

ھەلسام خۆم شۇردو دەستم کرد بە نويىز کردن و زور
پارامەوە کە ئىتىر كارى خراپ ناكەم بىيارمدا واز لە ھەرچى
شته بىنم.

سەن رۆز لە مالەوە نەچۈومە دەرەوە دەستم کرد بە نويىز
كردنو تەھلىلە و خويىندى جوزئى عەما و ئىتىر سۆقى بە حالم
نەبىت، لە مال نەدەچۈومە دەرەوە، نەن كىشىم لە خۆيەوە
!!... بىيارى دەركىد کە من شىت بۇوم

بە باپيرمى فه رموو: وەك خۆي باسى دەكەم لە فزەكەي" -
حەمە - خەسرەو شىت بۇو فريايىكەوە يان بە ئامىن بلىن واتا
(دایكى خۆم)، با دواي شتىكى لىينەيە بە خوا مالى حەمەي
سەعى حەيامان دەبن، (حەمەي سەعى) باپيرەمە لە تەرەفى
باوكم وە واتا باوکى باوکە دوايى خونچە حەيامان دەبات

(دايەخونچەش هەر نەنكەمە) ھەموو يان بەرهەممەت بن .
منيش کە گۆيىم لەم قسە يە و بۇو پېشتر ئاقىل بۇوبۇم ، بەلام
دىسان شىت بۇومەوه ، ھەزارو يەك جنىيۇمدا و خۆم گۆپىو
.. ووتم ھەر نويىز ناكەم

ئىنجا رووم كرده خوا پەرەردگار و ووتم من ويستم لەگەل
تۆ بىم بە رەفيق وات ليىرىدم كە پېيم بلىين شىت، ئەوه ئىستا
دەچم بۇ نادى تىرو پە دەخۆمەوه .. من تۆ رەفيقه يە تىيە كەمان
تىكچوو خەتاي منيش نىيە !

چووم بۇ نادى هيىشو لە ئەسحابە سېى خاوهنى نادىيە كە ناوى
ھۆگر بۇو ووتى ھا سورە چەند رۆزە دىيارى نىيت ؟

.. ووتم لاي خوا بۇوم ، واھاتم بۇ لاي شەيتان -

ھۆگر زۇر زل بۇو ئازايسى بۇو لەمنيش گەورە تر بۇو بەلام
ھەندىيەك قسەيلى قبول دەكرىم لەبەر ئەوهى كورى شەھيد
بۇوم ، چوم تىرۇپىرم خواردوھ ، خەيال بۇوم بە فايىقە رەشەوه
گىرتم ئەودەمە بەرپرسى ئاسايىشى سلىمانى بۇو لەسەر لىستى
پارتى ، كەسىكى لېبۈو لە نادىيە كە ئاسايىش بۇو ھەر ئەيۇت
كاڭ فايىق وَا و كاڭ فايىق وايىكەد منيش يەكىتىم لە داخى
.. پارتى بەقەدەر ھەمۇو دنیا لەسەر دەلم بۇو

ھاتم تا بازارپى دىلان بۇلاي كوركى رەفيقىم لە خۆم ھېچو پوج
تىر بۇو ناوى سەباھى عەبەھى سەلاجە بۇو ، دانىشتم دەستم
كەد بە جنىيۇدانى فايىقە رەش ئەوهندەم جنىيۇدا ئەوهندەم
جنىيۇدا تا ئاسايىشى موحتەرەم ھاتن بۇ لامو و تيان لە
ئاسايىش بانگت دەكەن ، ئەوهندەھى تر جنىيۇمدا ئەوانىش

که وتنه گیانی من منیش ده مانچه قله بچکه‌ی میکارو فه که م
پیبوو ته قه کرد رامکردو خوم کرد به مالی حاجی فه حلادا و
ده رگا که یانم کرد وه که س ناگای لینه بوو نزیک بوو له ناوه
پیره منسورة سه رو بازاری دیلان یان جوانتر بلیم سه رو
مزگه وته که به رانبه رئه و بازاره یه ، ده مه نچه که م شارد وه
به لام عه زیتم پیگه یشتبوو، هه ندیک مامه وه کاک نه سولا
به په حمه ت بیت له ماله که هاته ده ره وه و وتنی ئه وه چیه
ووتنم شه رم بووه چومه زووره وه بومالی کاک نه سوللا که س
له مال نه بوو کاک نه سولا زور پیاویکی به ریز بوو زانیم له سه ر
پیشه ئه ویش ده روات دوایی ده موچاوشتن هاتمه ده ره وه
پیشم ووت ده مانچه که م شارد وته وه و وتنی بوم بینه دامن و
ئه و بؤی هه لگر تم هه زار ره حه مت له گوری، چووم بؤ لای
عوسما نی سه ریق ئیواران سه رو پیشی هه بوو بن ئیوه ناخوش
به خوین و جلی دراوه تیرو پر سه رو پیتم خوارد ، به لام
نه مده زانی و هز عه که چون بووه ، به لام ئاسایش کان باشیان
لیدابووم منیش باش له گه لیان هاتب وومه دهست به
سه رخوشیش یه کیکیانم به کلکه ده مانچه داغان کرد بوو،
ئاسایش به شوینمدا ده گران ..

تؤزیکی پیجيوو مه فه رزه یه کی ئاسایش له سه رو پیخانه که دا
ده بهزینتو منیان برد قسم نه کرد بر دنیانمه لای که سیک پیتم
وابیت عه مید بوو ناوی کاک نه جات بوو پارتی بوو
له ئاسایشی سلیمانی خوا هه لناگریت زور به ریز بوو، به لام
مه فه وزیکی لیبوو ناوی عومه ر بوو لال بوو زور خویری بوو
ئه و که سه ده فته ریکی به رگ ره قی پیبوو بیستبوی له
ئاسایش پارتیه کانمداوه یه ک ده فته ری کیشا به سه رمدا ..
دوو سه عات سجن کرام د. که مال شاکری یه کیتی ماموستا
شاهوی ئاگادار کرد بووه که من گیراوم ئه م به ریرسانه ش

ههموو رهفيقى باوكم بوون دواي دووسهعات بانگيان كردم
بؤلای مامۆستا شاهۆ نهسيحه تى كردم و ئهو كاڭ نه جاتەش
كارەكەي بۇ ئاسان كردم بەرهلايان كردم..

ئەوهى لىرده گرنگە باسى بکەم ، ئهو دوو سەعاتهى زىندانى
ناو ئاسايشه..

بەجلى درواو سەروگويلاكى خويىناوى چومە زىندانە كە زۆر
قەربالغ بwoo كەس جىڭاي نەكردەمە وە خۆي قاعەكەش هەر
زۆر بچوك بwoo، كورپىك زۆر قۆزو جوانخاس رىش پېغانلىقى
كردم ووتى وەرە لاي من دانىشە بىزانم بۆچى گيراوى؟

منيش وامزانى وەك خۆم وايە ووتەم كاكە سەرخوش بووم
لەگەل ئاسايشه كاندا بوه بەشەرم ، ئەم كورە چەند قسەي
جوانى بۆكردم..

ووتى كاكە خەسرە و مرۆف تەمهنى بەشى خۆشە ويستى
ناكات چۆن شەرى پىتەكەت.. ووتەم ئەي تۆ بۆگيراوى ووتى
لەسەر شوبەھە..

ئىتر نەمپرسى لىي شوبەھەي چى .. ئەوهندەي قسە بۇ كردم
حەزم دەكەد هەر زىندان بىم ئەوهندە قسە كانى خوش بwoo..
ناوى سەيوان بwoo يەكىك بwoo لە پىشىمەرگە كانى حەرە كە كە
لە ئاسايش زىندان بwoo لە دواي شەرە كەي مابۇوهىيە وە
وگيرابwoo.. بەھەر حال لە قسە كانى كاك سەيوان لە داھاتودا و
لە باسە كانى تردا كارىگەرى ئهو دووسەعاتە روون دەكەمە وە
كە بانگيان كردم بە ئاشكرا ووتەم كاكە دەمە وييت زىندان بىم
..ھەموو خەلکى ناو زىندانە دەستييان كرد بە پىتكەنин

به ریووم هاتمهوه بۆ مالهوه.. بۆ بهیانی له کۆمیتهی ۳ بەشی
کاسبکارن بانگکرام ئەودەمە ئەندام پۆل بووم لهوئ لای
مامۆستا عەبدوللای حاجی سەعید که ئیستا نوینەری مام
جه لاله بۆ کاروباری بازرگانی، بەھەر حال ئامۆزگاری کردم
ووتى تۆ لەمەولا ئیشت گەورەترە لای ئیمە.. بەراستیش من
یەکیتم ئەودەمە له ھەرجی شتە خۆشتر دەویست، بۆ ؟ نازانم
- رەنگە ھۆکارەکەی ئەوەبیت که زۆریک له ھاویریکانی باوکم
یەکیتى بۇون، بەھەر حال چومە ناو دەزگاکانی یەکیتى و
زیاتر دەستم کردوه بە ئیش کار دوورکەوتمەوه له ئەھلى
مۇگەوت.

خواي گەورە پەحەمى پیکردم دەنا ئەم چىرۆكەو خاوهنهکەی
: لەزىر گلدا بۇون

لەدواي ئەوهى مامۆستا عەبدولللا له چەند دانیشتنيكدا زیاتر
ئیمەی له رۇوی رېکخستنەكانى یەکیتى و کارکردنى
رېکخراوهى زۆر بەھېیز کرد .. ئەو ماوهىيەش بە بۇنەي
"مامۆستا ئومىد ئاشنا" يادى بەخىر ھاۋىيەكى باوکم بۇو
کەسىكى رۆشنېير و نوسەرىيکى بەناوبانگ بۇو، ھاوکارى
زۇرى منى کرد بۆ پېڭەيىشتنم.. جاروبار ژياننامەي شەھيدانى
یەکیتىم دەنوسيەوه له رۆژنامەي کوردىستانى نوئى له پەرەيى
کۆتاپى يان پېش كۆتاپى.. ئەو دەمە مامۆستا موستەفا سالح
.. كەريم سەرنوسەر بۇو

یەکیتى و بەتاپىت مامۆستا عەبدولللا و کاک کەمال کوردى
يادى بەخىر بەرپرسى کۆمیتهى دوو و کاک بەرزان و
بەتاپىت تر مامۆستا ئومىد ئاشنا باش منيان بەرزىردوه بۆ
ئاستىك کە له تەمەنى خۆم بەرزتر بۇو، بەلام كىشە له وەدایە

ته مهن ئەگەر لە گەل ئەقلی مەندا لىدا رېك نەکات ھەرگىز
 ئەقلېتى ساغ و تەندىروست نەبىت لە گەل تەمەنە كەدا
 بگونجىت كە زۆرى وەرگەت مەندا لە دەست ئەدا كە پىشىت
 نەبەخشى گەمژە دەردەچىت پىويىستە پىوانەي تەمەن
 راپگىرىت و بەگوئىرەي تەمەن مەندا لە خىيىو بىرىت، چونكە
 من بۇ خۆم؛ هەرچەندە تواناي زانىارى وەرگەتنىم ھەبۇو بەلام
 رۆحى موراھىقىو سەرسەتى لەناو جەستە و مىشك و ژيانى
 مەندا قولپى ئەدا، ئەمەش ھۆكاريڭى زۆر گەورەيە كە مامەلە
 لە گەل تەمەن نەكىرىت، من لەبەر ئەھوھى كورە گەورە بۇوم،
 مامەلەم لە گەل تەمەنى پىاۋىتى ٥٠ سالدا دەكرا لە كاتىكدا
 .. خۆم ١٨ بۇ ١٩ سال بۇوم

تهمهنى مندالىم لە دەست دابۇو.. دەبۇو ھەموىشە لە
مەجلىسىاي پىاومەعوقلاندا دايىشىم .. دەچۈوم بۆ يارى ،
ھەمۇو دىيانگوت عەيىناكەيت تۆ كورە گەوهرى مالىت چۆن
دەچىت وادەكەيت ، ئەوكاتانەشى كە باوکم ، ماپۇو ھەر
خەرىكى مىوان بەرىكىردنو پېتلاو جوت كردنو چاگىزان بۇوين
، يان حىمايەي باوكمان بۇوين ، ئەمەش واي كردىبوو
مندالىمان بە تەواوهلى لە دەست دا .. جارى واهەبۇو حەزمان
لە فيلم كارتۆن بۇو خىرا ھەلىيىاندەستاندىن دەيانگوتت
!..راكەن مىوان ھات

ئىتر من لەداخى مىوان و پياوى قسە زلو قەربالىغى
ھەمۇومندىيەمان لەدەست دا ۱۴ سال بۇوم دەورى پياوى چل
سالمان دەبىنى واتا ، لاشەمان و سىمامان مەندىال بۇو بەلام
ئەقلۇ مامەلەمان گەورە بۇو .. ئەمە بۇوه ھۆكاري ئەوهى لە^٢
.. كارى رېكخىستىدا زۆر سەركە و تۈوبىم

بۆیه زۆر سەركەوتو بووم له کەرەکانمدا له ناویه کیتیدا
تهنائەت دەچومە کەرکوک زانیاری دروستم دەھینایە وە بۆ
یە کیتى.. لە ئەو ھیلهى کە کارم دەکرد له ناو ریکخستنە کانى
بەھە کیتى پەیوهەست بولو بە خودى تاللە بانيە وە ئەو سەرددەمە
بەھە شیپوھە کار دەکرا.. هەر لەو سەرددەمە وە نازناوی
(ماکوان) م بۆ من دانرا له لایەن مامۆستا عەبدوللائى حاجى
سەعیدە وە .. ئېتر خۆشم دەچومە کەرکوک بۆ كرېنى
مەعجونى دان و كرېمى رايىشتاشىنى ئادەم و شامپۇرى سن
سن و ئەو جۆرە مادەنە له سلیمانى پارەي دەکرد و ووردە
ووردە دەستم کردوھ بە كاسبي و ئەو جۆرە ئەشىايىنەم
دەھینا بۆ سلیمانى ، له کەرکوک زانیاريان پىدا بولۇم كە ئەمنو
جاشە كوردەكان له ناوچەي مەجيديەي کەرکوکن ، منىش
دەچومە ئوتىلىك بەناوی (سيف الدوله) زۆر جاريش بۆ
خواردنە وە شەوان دەچومە بارى ئوتىلىك له کەرکوک بەناوی
"قصر كركوك" لەگەل كەسىك ئاشنا بولۇم گۆرانى بىزبۇو،
بەلام كۆنه طەوارى بولو بەناوی مەستەفا رەئوف، بە ھۆكارى
ئەوهى شەۋىك گۆرانى ووت زۆر ناخۆش بولو ، منىش ئەو
شەوھ خەيال م خۆش بولو ھەستى كوردىيەتىم بەرز بولۇبوھ له
ناو ئەو ھەموو بەعسى و عەرەبانەدا .. چۈرمە ووتىم يارمەتى
.. ھەيە منىش گۆرانىيەك بلىيم!

- مەستەفا رەئوف ووتى ئاسايىھ ، منىش بەدلى خۆم گۆرانىيەكى-
.. ماملىيەم ووت ، بەناوی فاتمۆكى
فاتمۆكى كويستانمان كېلەشىنە... بۆت نەزىم بەھار بىروا
.. ھاوينە ..

بۆ بەيانى تەماشاي گيرفانىم كرد ٦٥٠ دينارى تەزویرى
تىدا بولو ھەموو ٥٠ دينارى بولو تو مەس شەو شاباشيان

دابومن، بهيانى چومه صيدليه كەي مەجىديه بۆ شت كرین
لاي خاوهن صيدله كە.. مەستەفا رەئۇفم دى ووتى كاكە ئەم
شەو پشتى ئىمەت شكاند بەو گۈرانىيە
ووتى بۆ؟ -

ووتى ۲۵ ديناريان بۆ ئەھىنای ھەر ئەدگووت من پەنجايى -
وەردەگرم، بەھەر حاڭ ناسىنىيکى سادە و ئاسايى لەگەل
مەستەفا رەئۇف دروست بۇو، بەردەۋام من ھاتوچۇي ئەو
ناوەم دەكىد چەند جارىك لە سلىمانى بۆ ئەويى، پاشان
بەغداد لە پىگاي جەبارەوە زۆر جار دەگرامەوە بۆ كفرى و
كەلار ئىنجا سلىمانى، كەرسەتكەنەم وشەتكەنەشم لە پىگاي
لۇرىيەكەنلى شىخ عەبدولقادرى چوپىسەوە دەگواستەوە
بۆسلىمانى ئەوان ھاوكاريان دەكردم، زانيارى باشم بەدەست
ھىننا بۆ يەكىتى، ھەرچەندە ئەوەش بۆ خۆي چىرۇكىتىكى تەرە
كە باسى بکەين، بەلام ئەو چالاکيانە ھەلدەگرم بۆ كاتىكى
دىكە، ئەوھى دەمەۋىت باسى بکەم، رووداۋىكى زۆر سەيرە
كە ئىستا بېرى لىدەكەمەوە دەترسم و ھەست دەكەم زۆر
شىتى بۇوە ..!

ئەويش لەگەل كورىكى خەلکى كەركوك ناوى عەدنان لە¹
ماوهى رابوردو لە سلىمانى بە ھۆكارى كېپىنە فرۇشتىن ئاشنا
بوبوين، كورىكى زۆر باش بۇو مندال كار بۇو يان با بلەن زۆر
كورىكى جوان بۇو.. برايەكى بەدەستى بەعس كۈزرابۇو زۆر
جار بە بۇنەي ئەوھوھ دوكانەكەنلى كەركوك شارەزابووم
بەتاپەت بايغەكەنلى كەشتى كۆنيان لا ماپۇو دەمنكىرىھوھ،
رۆزىك چووم بۆلای تەماشام كرد زۆر بىتاقەته ووتى عەدنان
ئەوھ چىھ؟ وەلامى نەدامەوە، منىش تۆزىك بە كەركۈ
قسەي خۆشم بۆكىردو

ووتم حهیاتم دبلن چیه؟-

ووتنى رەعد تەكلىيفى رابوردى لېكىردىم وەلەبەرچاودۇو -
سى ئەمنى تردا دەستى بۆ بىدۇوم منىش رامكىرى ئىتىر
! .. دەستى كرد بە گريان

زۇر تۈرە بۇوم، نەك تورە بۇوم، بەلکو رەشى چاوى من نەماو
ھەمووى سپى بۇو
ووتم عەدە دەمانچە كالاشىنكۆف ئارىيچى هىچ شك -
دەبىت؟

ووتنى ئا- دەمانچىيە كىمان ھەيە ھى كاكەمە لەمالەوەيە -

ووتم چىھە؟-

ووتنى تۆكارىيۆفە.

ووتم كەلەك ناكات چونكە عادەتەن ئەوانە كۆنن - دەردى
كەلکيان لاي خۆمە خۆمى نەكوشتوه بۆيە دەترسام

نا ووتنى زۇر جوانە و تازەيە -

ووتم چەند فيشهكى لەگەلدايە -

ووتنى يەك شانەيە -

.. زانيم كەمە بەس ئەوهندە تۈرە بۇوم خىرا چوين هيئانمان -

به عه‌دنان م ووت بروات بـ سلیمانی و به کابرایه کی خه‌لکی
سلیمانی له که رکوک بـ سـوـپـهـ رـیـکـیـ پـیـبـوـوـ گـرـتـمـ بهـ خـصـوصـیـ
بـ بـهـ غـدـادـ وـوـتـمـ کـهـیـ هـاـتـمـ بـیـمـهـ بـ بـهـ غـدـادـ،ـ بـهـ لـامـ نـهـ جـوـلـیـتـ لـهـ
نـزـیـکـ چـیـخـانـهـیـ مـجـیدـیـهـ دـاـمـنـاـوـ وـوـتـمـ ئـهـ گـهـ رـشـهـ وـ رـوـزـمـ پـیـچـوـهـ ..ـ نـاـجـوـلـیـتـ

خوا هه لـناـگـرـیـتـ وـوـتـیـ بـیـخـهـ مـبـهـ -

عه‌دنان ره‌عدی نیشان‌دام پـیـشـتـرـ ئـهـ وـهـمـ وـوـتـوـبـوـوـ بهـ عـهـ دـنـانـ
ئـهـ گـهـ رـگـیـرـامـ یـاـنـ کـوـزـرـامـ بـهـ کـهـسـ نـهـ لـیـتـ تـهـنـهاـ مـاـمـؤـسـتاـ
عـهـ بـدـوـلـلـاـ حـاجـیـ سـهـ عـیدـ نـهـ بـیـتـ کـهـ بـهـ رـیـرـسـیـ خـوـمـ بـوـوـ ،ـ ۹ـ
هـهـ زـارـ دـیـنـارـمـ پـیـبـوـوـ دـاـمـیـ بـیـبـاـتـهـوـهـ بـ بـ سـلـیـمانـیـ تـهـ سـلـیـمـیـ
دـایـکـمـ بـکـاتـ،ـ بـهـهـ رـحـالـ،ـ چـوـمـهـ نـاـ وـ چـایـخـانـهـیـ مـجـیدـیـهـ
رهـعـهـ دـیـارـیـ دـهـ کـرـدـ لـهـ گـهـ لـ کـوـمـهـ لـیـکـداـ ،ـ چـوـمـهـ چـایـخـانـهـ کـهـ
داـوـاـیـ چـایـهـ کـمـ کـرـدـ بـهـ دـهـنـگـ نـزـمـ وـ بـ بـ ئـهـ وـهـیـ دـهـنـگـمـ
بـهـ رـزـنـهـ کـرـدـهـوـهـ کـهـسـ سـهـ رـنـجـیـ پـیـرـانـهـ کـیـشـیـتـ،ـ پـیـدـهـنـگـ
دانـبـیـشـتـمـ وـ پـیـشـتـمـ لـهـ وـانـ بـوـوـ،ـ دـهـ مـانـچـهـ شـمـ لـهـ نـاـ وـ تـهـ کـسـیـهـ کـهـوـهـ
خـسـتـبـوـسـهـ رـیـقـ وـ ئـامـادـهـیـ تـهـ قـهـ بـوـوـ بـهـسـ تـهـنـهاـ تـرـسـیـ
وـهـسـتـانـیـ دـهـ مـانـچـهـ کـهـمـ هـهـ بـوـوـ لـهـ وـکـاـتـهـ دـاـ ئـهـ گـیـانـاـ تـرـسـیـ هـیـجـ
لـهـ دـلـمـدـاـ نـهـ بـوـوـ ..ـ

له پـرـمـهـ شـغـولـیـ ئـهـ وـانـداـ بـهـ دـهـمـ قـاـقـایـ گـرـیـ خـوـیـانـوـ قـسـهـیـ
بـهـ رـزـیـانـ لـوـلـهـیـ دـهـمـهـ نـچـهـمـ کـرـدـهـ رـهـعـدـ هـهـ رـهـ ئـهـ وـهـنـدـمـ زـانـیـ
تـهـ قـهـمـ کـرـدـ چـاوـمـ هـیـچـیـ نـهـ بـیـنـیـ تـاـ دـهـ مـانـچـهـ کـهـ فـیـشـهـ کـیـ
تـیـدـاـبـوـوـ تـهـ قـانـدـمـ رـاـمـکـرـدـ..ـ ئـیـتـرـ شـلـهـ ژـامـ دـاـمـنـابـوـوـ خـوـمـ بـکـهـمـ بـهـ
لـایـ چـهـپـیـ چـایـخـانـهـ کـداـ ،ـ بـهـ لـامـ لـهـ تـاوـ شـلـهـشـانـ بـهـ رـهـوـ لـایـ
فـنـدقـیـ سـیـفـ دـهـوـلـهـ رـوـیـشـتـمـ ئـهـ وـنـاـوـچـهـیـشـ منـیـانـ دـهـنـاسـیـ
نـیـوـانـیـ فـنـدقـ سـیـفـ دـهـوـلـهـ وـ قـصـرـ کـهـ رـکـوـکـ ئـهـ وـدـهـمـهـ چـوـلـ بـوـوـ

فریدا ئەودیوه له تاو شلەژان خۆم کردوه به ناو قەصر
کەرکوک و له پر مەستەفا رەئوفم دى له نزىك
چىشتىخانەکەوه..

ووتى چىه كاڭ خەسرەو بۇ شلەژاوى -

ووتىم شەرمىرىدوه له گەل ئەو ئەمن و طەوارىيانە بىپارىزە-
لەدەستىيان .. هەرچەندە من بىستبۈوم كە ئەم كەسە خۆى
طەوارىيە بەعسييە ، بەلام زۇر پىاوانە منى لە چىشتىخانەى
قەصر كەركوکەوه بىردى دەرىھوھ، تا بىردىمە كۆلانەكانى پىشتهوھ
سوارى تەكسى بۈوم بۇ جىڭىزلىرى ئەو سەيارەى كە گىرتبۈوم
بەكىرى بەرھوھ بەغداد رۆشتىم دەمانچەكەم دايىھ سايىھقەكە كە
بە پارە بۇم بىنېتىھوھ بۇ سلىمانى، بەھەر حال سوپاس بۇ خوا
سەركەتوو بۈوم ئىتىر من لەوكتەھوھ كەركوكم نەدىيە تاسالى
2004 كەچۈرمە بۇ كوردىستان لە ئەوروپاوه واتا لە كۆتاينى
ناوهنى سالى بەوهەدەكانەھوھ ئىتىر جىئەمھېيشت دوايى من چى
روويداوه كىن كۈزراوه كىن بەركەتوھ هىچ زانىيارىم نىيە!
..

ئەوهى كە گۈنگە باسى بىكەم .. لەوكتەھى خۆم فريدايە ناو
كەلاوکە قىسەي كاڭ سەيوانم بىر كەوتەھوھ، لە زىندان فيرى
ئەوهى كردى كە خوام خۆشبوىت لەبەر خۆشەويىستى خۆى
داوايى شتى لېيىكەم ، تەنانەت فيرى كردى خوایى پەروەردگارت
لەبەر بەھەشتەكەي خۆش نەويىت، بەلكو خوام لەبەر زاتى
پىرۆزى خۆى خۆشبوىت كە الله يە ، لەوكتە پەيمانمدا بە
خودا و ووتىم: خوایى نامەويىت بىم پارىزى بەس داوات
لىيەكەم ئەگەر مردم لىيم خۆشبيت، تۆ لەدلماداربە تەنها لىيم
خۆشىيە ئەگەر مام و زىام وەعد بىت كارىيىك ناكەم تۆ بىت
ناخۆشبيت جارىيىكى تر من نابىينىتەھوھ لەسەر كارى خراپەو

.. ئىنجا هەر لە ويىدا تۆبەم كرد خۆم ئامادەكەد بۇ مىدىن

خواي پەروەردگار پاراستمى، لە وکاتە وە دلىنام ئىتىر خواي
گەورە سپارده زايىھ ناكات، بەلام بە راستگۈييانە دوام لېكىرد
ھەستم دەكەز زۆر بە دلسوزىي صادقانە داوم كرد، بۆيە خوا
پاراستمى ..

لە گەراندنه وەم لە بەغداوه بۇ سلىمانى و لە سلىمانىيە وە واز
ھىئىنانى يەكىتى لە منو دوور خسنە موهى من لە
رېكخستنە كانى يەكىتى لە زنچىرە داھاتودا باس دەكەين ..
وەرگىتنى زانستى شەرعى .

گه رامه وه بۆ سلیمانی .. ئیتر بە غدادم بە جىھېشىت لە دواى
ئه وه ساله وه تا ئىستا نە مدیوه تە وه
لە سلیمانی باسە كە و رووداوه كە يى كە رووداوه بۇو وو يىستم
بىكەم بە راپورتىك و بە رزى بکە مە وه بۆ سەرۇي خۆمۇ بۆ
ھىلە پىك خستنې كەم لە پىگايىم . عە بە دوللاؤھ ئە وشە وھى كە
نوسيم لە مالى نە نكم نە خە وتم خستمە گىرفانى
كرا سە كە مە وھ ، دواى لە بىرم چووھ لە وياد امناوه ..

دايكم ووتى جلى پىست هە يە بۆت بشۇم ؟ -

ووتم كرا سە كەم پىسە؛ چونكە دايىكە گەورە ناوى عطىيە بۇو -
واتا نە نكم تواناي نىيە بە دەست بىشوات، كە دايىكى خۆم
ئامىنە خان چوو كرا سە كەم بىشوات، وەك ئىستا چىيم بۆ ئىيۇھ
نوسيبۇو ئە وىش بۆ دەزگاكەي خۆمم نوسيبۇو دايىكشم
جوان خويىندبويھ وھ ئىتىر چاوى پىربۇو لە گريان كە من چەندە
كارى ترسناكم كردوھ، دايىكشم دەست بە جىن ھە لە دەستتىت
تەلەفون دەكات بۆ چەند بە رىرسىك و چەند كە سايەتىيە كى
دىارى يە كىتى، تەلەفونى كردى بۇو بۆ كاڭ بە كرى حاجى
سە فەر خوا ليخۆش بىت و، كافە خانى خىزانى ھە لىيىگرت
بۇو خوالىي خۆشىتىت، بەھەر حاڭ ئە وھى دەست نە كە تبۇو،
دواى بۆ مام باخەوانى كردى بۇو واتا كە سايەتى ناسراوى
پىنجوين حەمە دە روېش حەمە سالح، ئە وىش دەست
نە كە تو بۇ دادە ئايىشنى ھە ردوكيان بە رە حەمە ت بن ووت بويان
كاڭ حەمە و خىزانى لە پىنجوينە .. ناچار تەلەفون دەكات بۆ
كاڭ حامى حاجى غالى كە ئىستا بە رىرسى ناوهندى مەكتەبى
كۆمە لایەتى يە كىتىيە و لە ژياندا يە جە زابيان .. وە زۇھە كەي
تىدە گە يىتىت بە گريان و بە تۈورەي بە كاڭ حامىد حاجى
غالى دەلىت: وەك باو كىم لە دەست چووھ با كورپەشم

له دهست نه چیت. کاک حامید پیاویکه له وانهی که زور
دؤستی باوکم بوروه نزیک بوون له یه که وه ئیمهی ودک برازا
ته ماشاکردوه ئیستاش هه روایه، به هه رحال ئه ویش ته له فون
ده کات بؤ مامؤستا عوسمانی کانی پانکه و بؤ کاک عه بدوللای
 حاجی سه عید که من کاری پیکختن نه کهم و دوورم
خنه نه وه، به هه رحال یه کیتى واژیان له من هینا، ئه و راستیه
من ده یلیم، خه لکی یه کیتى له دلسوزی و وه فاو پیاووه تیان بؤ
باوکم منیان دوور خسته وه له خویان منیش ده لیم مالتان
ئاوبیت دنیایه ک مه منونتان بووم..

دیسانه وه رووم کردوه هه مان مزگه وت که به سه رخوشی
رووم تیکر دبوو، چوومه وه خزمه ت ئه و پیاووه بەریزانه پیشتر
و هاتنه وه به رو رووم ئه م جاره هه ر ودک موسلمانیک، به لام
ئه م جاره نه یانه یشت بچمه وه ده ره وه به ته و او وه تی ئولفه تیان
دامن و منیش دلم لایان بوو به تایبەت مامؤستا سه لاح ستار
که زور شتی فیری من کرد خواپاداشتی بادا ته وه له خوشیندا
هه مو شه ویک ده چوم بؤ مزگه وت.

ئه و ده مه نیوانی بزوتنه وه یه کیتیش باش بوبو مزگه و ته کان
ده رس و دهوریان تیدا دانرا بوروه و مزگه و تی جیهادیش
هه بوو.. هه مو و رؤزیک ده رؤشتیم بؤ مزگه وت فیری قورئان
خویند فیری ره وشت و فیری رؤشن بیری ئیسلامی و
بیروباهه ری ئیسلام و ژیانی پیغەمبەر و ژیانی ھاوه لان
ده بووم، به رده و ام بووم ده قەم به فیرۆ نه ئه دا، چوونکه له ناو
تريکه وه در چووم رووناکیم دؤزیه وه، ئه وهی تاریکی نه بینیت
چیزی رووناکی نازانیت چییه.

هه مو و شه ویک ده رس هه بوو.. بیرمە شهوانی شەمە

م. طاریق ژیانی پیغامبه رانی ده ووته وه.. یه کشه مه کاک
ئاوات ژیانی هه والانی پیشکه ش ده کرد ، دووشه مان کاک
سەلاح ستار.. بیروباوه پری ئیسلامی هه بwoo، سیشه مان
مامۆستا عوسمان ده رسی تە جوید بwoo، چوار شەمان
مامۆستا حە سەنی حاجى سابیر فیقهی ئیسلامی
ئە ووته وه، پینج شەمان کاک ئە نوھر بwoo عولوم حە دیت
ئە ووته وه، جومعان کاک سەلاح ستار بwoo ده رسی عام بwoo لە
مزگە وته کانی تریشه وه خەلک دەھات باسى بەنی ئیسرائیل
بwoo..

بەم شیوه یه سوبحان الله ئە و مزگە وته زانکۆیە کى
پە روھ دەھى بwoo، بىرمە نە یاندەھېشەت مامۆستايە کى تر
دهرس بلىيته وھ ئە ويش کاک ئە نورى حاجى فە تاح بwoo من
مە جالىيکىشەم دروست كردى بwoo دە چوم بۆلای ئە و دە رسم
دە خويىنت، نە مە دە زانى بۆچى ناھىلەن وام دە زانى زىرەك نىھەم
بەس دواى بۆم دە رکە وت مە سەلەكە حىزبایتىھە جە ما عەتى
نە ھەزە پىگە يان نە ئەدا يە كى گرتۇو دەرس بلىيته وھ، چونكە
يە كى گرتۇوھە کان نە یاندەھېشەت لە مزگە تە کانى تر نە ھەزە کان
دەرس بلىينه وھ ئى تر شەرە دەرس بwoo، بەلام سودى بۆ من
ھە بwoo، واتا ھە موو حە فتە کە دەرس ھە بwoo من دە رۆشتم
بۆلای ئە و کاک ئە نورەش دەرسى ئىزا فىم دە خويىند.. تو مەس
ئە مانھى کە دەرس دەلىينه وھ ھە موو يان نە ھەزە کان بۈوم
نە یاندەھېشەت نە حرە کە نە يە كى گرتۇو دەرس بلىينه وھ لە
مزگە و تى شىخ عوسمانى سىرى ئىجگە سۆفييو نە ھەزە، لە
مزگە و تى حە مەھى حىچى رەشيد نە ھەزە کان بۆيان نە بwoo
دەرس بلىينه وھ بىجگە يە كى گرتۇ حە رە کە.. لە ھە وارە بە رزە
حە رە کە و نە ھەزە بۆيان ھە بwoo يە كى گرتۇ بۆي نە بwoo، لە
مزگە و تە کە مامۆستا شە مال موقتى تە نەها يە كى گرتۇ بۆي

ههبوو.. ئىتەر حىزبايەتىھەكى بىتام ئە و هەمۇو زانست و
زانىياريانە دەچونە ژىرى ھەزمۇنى حىزبايەتى.

من و حىزبايەتى ئىسلامى سەرلە نۇئى تىھەلچوونەوه له
سياسيەت:

لەدوايى ئەوهى رۆز بەرۆز خۆشەويىstem بۆ ئىسلام زىاتر
دەبۇو رووناکى ئىسلام تارىكى دلم و هەناومى رۆشن
كىرىپىۋە، چونكە مەرۆف زۆر تىنۇ نەبىت چىزى ئاو ناكات
تا تىنۇيىتىھەكى بشكىنېت.. منىش بۆخۆم دەمزانى پىشتر لە
ج گىزلاۋىيىكدا بۇوم، سەربارى ھەمۇو رۆز بە رۆز جىهانبىينى
من دەگۆرە، ھەمۇو رۆزىك بەرفراوانتر دەبۇو، دىيدم بۆ
گەردۇون و ژيان و مەرۆف و دەسەلات والا تر دەبۇو.. ئىتەر
ھەستم كرد ژيان ئە و شانۇگەريھە يېج و بىتمانايە نىيە كە من
پىشتر لېتىنگە يىشت بۇوم، بەلكو ژيان سېبەرىيەكە و منىش
رىيوار ئەوهندەم پىيوىستە تا لەم ژيانەوه دەچەم بۆ دوونىيائى
خولود.

رۆزانە بەردهوام وانەي ئايىنیم دەخويند ، ھەر مامۆستايەكم
بىدىبايە دەمگۈت ئەوه دەرسىكەم پىتالىتەوه!!.. بۆ نمونە
بىيىجگە مزگەوتى شىيخ عوسمانى سىرى.. دەچووم بۆ
مزگەوتەكانى ترىش، پاشان بەرۆزدا وانىيەكم لاي مامۆستا
مەلا ئەحەمەدى بن تەبەق دەخويند، ئەربەعىنى نەوهەويم
دەخويند لەگەل فەتحول قەریب، دەرسىكەم ترم لاي كاڭ
صەباحى بىرلىك سەلاح ھەبۇو ئەويش تەفسىر بۇو،
وانىيەكى ترم لاي مەلا حەمەومىنى باخى ھەبۇو لە مزگەوتى
كانى ئاسكان باسى ئەقىدە، لە مزگەوتى حەمەى حاجى رەشيد
لاي مامۆستا جەلال فەقىئى مامۆستا موساو مامۆستا

ئىسماعيل بولو هەبۇو جورجانى و زمانى عەرەبى و
تىيگە يىشتن لە بانگەوازم دەخويىند، سەربارى ھەمۇوى لەو
بازارو قەيسەريەدا كە خۆم دا كەكارم تىدا دەكىد دووبرا
كتىيغانە يەكىان دانا بەناوى كاك سەباحە سورو كاك نەجات،
خوا داي بەمن ھەمۇ رۆزىك كتىيېك يان دوو كتىيېم
دەخويىندەوە، بىچگە ئەوهى لە ھەفتەيەكدا دەچومە خزمەت
مامۆستا شىخ ئەكرم دەرسى تەصوفم دەخويىند، كاك سەلاح
ستارىش دەرسى فەردى دانابۇو بۇ من و دووبراى تر
..پېيىكەوە

بەم شىويە بەرددەوام بۇوم .. خواي گەورە زانست و
زانيارىيەكى باشى بەخشىيە من و ھەمۇوى فەزلى خواي
پەرەردگار بۇو، پاشان ئە و مامۆستا بەرىزانە .. ئىنجا لېرەوە
من پاشخانىيەكى مەعرىيفى باشم بۇ دروست بۇو ، بەلام زۇر
سەرەتايى لەھەمانكاتدا كرانەوە بە رووى ئەم زانستنەداو
.. وەرگرتنى بە ئاسانى

خەريکى دىندارى بۇوم.. خۆم بۇوم و باكم نەبۇو بە كەس
زۇر مورتاخ بۇوم سبحان الله خواي گەورە رۆز بە رۆز پېيشى
دەخستم لە رووى سومعەو و پارەو ھەمۇ رووكانەوە
بەتەواوەتەي ھەستم كرد ئىسلام مرۆف دروست دەكات،
ئىسلام كارگەي دروستكىرىدى مەرۆفە.. بۇيە سەر لەنۋى من
دروست بۇومەوە لە رووى كەسايەتىيەوە.. زۇر بەھېزىزتر
ئەمجارە نە بەبۇنەي باوکەوە نە بەبۇنەي خانەوادەوە
عەشىرەتەوە، بەلکو .. لەھەمۇوى گەورەتر بە ھۆكاري ئەم
ئىسلامەوە.. پىاوى وا ھاۋپىتى دەكىدم كە ئەگەر جارانم
بوايە يان دەبۇو لە مالەكەيدا پىلاوم رىز بىكىدايە ياخود چام
بىگىرايە، بەلام ئىسلام منى دروستكىرد.

برايهك هات بو لام پينجويينى ناوي كاك عهتا بooo ووتى بو
نايت ببىت به حهرهكه..

منيش ووتم جا بيم به حهرهكه چى بكم ، ووتى لاي ئيمه
دھرس دھخويينيت فيرى جۇرەكانى چەكت دھكەين و
ھەندىيەك قسەي تر.. منيش بى سى و دوو ووتم باشه.

رۇشتىن بو مزگەوتى جىهادو نويىzman كردوو منيان برد بو
مقدەرەكەيان به كورىكىيان ناساندم ناوي كاك ياسىر بooo ووتىيان
ئەمە كاك خەسرەوە دەيەۋىت ببىت به حهرهكە..

كاك ياسىر لە بىرمە ووتى كاك خەسرەوە لاي كى دھرس -
دھخويينيتو ھاتو چۆى كام مزگەوت دھكەيت..؟

منيش ووتم لاي كاك سەلاح ستار دھرس دھخويىنم و ھاتو -
چۆى مزگەوتى شىيخ عوسمانى سىرى دھكەم

كاك ياسىر ووتى ببورە من وھرتناڭرم له بەر ئەوهى له گەل -
كاك سەلاح ئيمە پەيمانمان بەستوھ نە من قوتابى ئە و بەرم و
ا!!نەئەويش قوتابى من بەرىت

منيش بەسەر سوورمانەوە ووتم بو كوى بەرىت؟ -

ووتى بو ناو بزوتنەوە -

ووتم ئەي ئەوان خۆيان چىن من وام زانيوھ كاك سەلاح -
بزوتنەوەيە ؟

ووتى نەوەلا براكهەم ئەوان نەھزەن -

بُو يه كه م جار بُو زانيم کاک سهلاح نه هزه يه، به لام پيستر
.. من ناوي نه هه زهم بيستبوو

به هه ر حاٽ.. شه و گه رامه وه بُو لاي کاک سهلاح و باسه که م بُو
گيروه که من چووم بُو نه وهی به بم به بزوته وه
وهريانه گرتوم و باسه که م بُو کرد هوكار چي بُووه..؟

ئه ويش به دورو دريى باسى ئه م رىك خراوهی خويان کرد ،
به لام من نه چوو به ميشك جدا هر بزوته وه خوش ده ويست
، به پيچه وانه جارانه وه چه نده رقم لييان بُو نيستا له
.. خويه وه چوونه ته دلم بزوته وه خوشويسته

قه ناعه تم به نه هزه کان نه کرد.. بُو ماوه يه کي تر کاک عه تام
.. بىنيوه ووتم کاکه من هه ر ده بم به بزوته وه

ليرهدا لام که ينو به ينى بزوته وه نه هزه يهدا .. نه هزه کان بُو
منيان تيچاند بُو لاي بزوته وه کان که گوايه من وهرنه گرن ،
چونکه من جاسوسى يه كيتم ، چونيش زانيم ئه م قسه
نه هزه کان كردويانه له رىگايى شيخ ئوميد يپيووتم چونکه
ناسياومان بُوو ، خه لکي سه يد سادق بُوو له هيئى سليمانى
بُوو.. ئه وه هه لده گرم بُو قيامه ت.. به هه ر حاٽ قسه که ش هيج
نه بُوو ته نها نه هزه کان بُويه ئه م قسه يان دروست کرد بُو
ئه وهی بزوته وهی ئىسلامى من وهرنه گرىت و به نه هزه يى
بمىنمه وه ..

که ئه م حالته روويدا بُو ماوهى دوومانگ يان سى مانگىك
ده بُوو بُووم به نه هزه ، نه نكم پييزانم ، هه موو جاريک
ئه فه رموو به باپيرم يادى به خير بيت ، ده يگوت .. حه مه چى
.. (بکه ين خه سره وه بُووه به (نازه

جاریکیان به خۆمی ووت ووتی رۆلە بیستومه بوویت بە نازە
- ئیتر سبحان الله له و نازەیەوە ئە و نەھزەیەم
لە بەرچاوا کەوت، پیوه‌ری نەھزە بۇون چۆن بۇو، ئەگەر دژى
حیرەکە و يەكگرتۇ بويتايە ئە و مۇسلمانى باش بوویت

چوومەوە بۆلای شیخ ئومىد و کاک عەتا ووتەم کاکە من -
سەرو گویلاک و مەکینەم بە نەھەزە ناخوات من ھەر
حەرەکەم، من ئیشىم پېتان نىيە ئەگەر ئیوه ئیستان بەمن بۇو
.. من بە نان و پیازو سىلاحى خۆم لە خزمەتاندام

کاک شوان بەرپرسى ھېزى سلىمانى كە ئەم قىسىمەي منى
بىست بۇو خواى گەورە بەشەھىد قوبولى بکات .. نارد بۇوى
بەشويىندا، لەبىرم نەماوه لە رېگاى کاک شیخ ئومىد بۇو يان
كاک ھەلکەوتى ئىدارە بۇو، بە ھەر حال ووتى زۆر خۆشحالى
خۆى دەربىرى و بە کاک ياسرى ووتوبۇو کاک ياسرىيش بە -
د. کاميلى ووتۇ بۇ ئىستا دكتۆرە لە سلىمانى .. ئیتر بۇوم بە
حەرەکە.. خەرىكى خويندنەوە كارى رۆزانەي خۆم ببۇم،
سوپاس بۇ خوا زۆر دەولەمەند بۇوم ئیتر پىنجوينىيەكان كە
منيان ناسى و سومعەميان بەدل بۇو لەگەل چەند كەسىكدا
چوومە جادەي کاوه لهوى دووكانم ھەبۇو لەگەل چەند
كەسىكى ناسىي پىنجوينى بۇوم بە شەرىك و خەرىكى
كەسابەت بۇوم ..

بەلام سەرەتايى بىلەو بۇونەوە ئەم قىسىم دەنگوپى من بە
يەكىتى لەم نەھەزەنەوە دروست بۇو .. ھەر بۇ زانىيارى و
رايىشتى، ئیتر لەم دوايانەشدا جارىكى تر دروستيان كردۇ
وابزانم تا ئىستاش ھەر بەردىۋامە گوايىھ من سەر بەيەكىتىم
، منىش باكم نىيە، چونكە سوپاس بۇ خواى پەروەردگار ئىشىم

بە هیچ حیزبیک نیه و بە هیچ کەس نیه تەنها بە خوانەبیت، ئىتر ئەوھى کە رقى لىتمە لە ناو ئىسلامىيە کان دەلىن جەلالىيە و يەكىتىيە يان پارتىيە، تەبعان يەكىتىيە كانىش و پارتىيە کان دەلىن پیاوى مەلا كرىكارە و يان ئىرهاپىيە..! تەبعەن هەردووگىان قسى قىسى بىماعناو هیچ و پوچە، چونكە بىرۇباوهەرم پېتىنادات کە كارى حىزبى لەگەل عەلمانى بکەم، وە پاشان ئەوھندە سوکىش نىم خەلک بە ئاغا بىزانم خۆمم بىم بە پیاوى!، رۆزآنىك بۇو ٥ من ٩، كرىكارم بە مەزۇم زانىوھ من ھاواكاريم كردوھ رۆزنىك لە رۆزان من ئىشىم بە مامۇستا كرىكار نەبۇوھ، هەر ئەو ئىشى بە من بۇوھ، ان شاولله لە تەوقىتىيەكى نزىكدا باسى ئەوھ رووداوانهش دەكەم واتا لە سالى ٢٠٠٨ وە باس دەكەم تا سالى ٢٠١٦...

.. بەگەرینەوھ ناو باس

لە پاش مىدىنى كاك شوان بەرەحەمەت بىت من دابرام بۇ ماويەك لە هيئى سليمانى و لە پىگايى برايەكەوھ بە ناوى مامۇستا عيسا پەيوەندىم پىوه كرا بۇ پەيوەندى خويىندكارانى ئىسلامى كوردىستان، ئەو ماويە چالاكييە كانم لهۇى دەكىد، بەرەۋام لەگەل هيئى سليمانىش كاك يوسف و دواي ئەويش كاك مەرۋان ھەربەرەۋام بۇوم.

لە پەيوەندى خويىندكاران و لاۋانى ئىسلامى كوردىستان كورىيەكى سورى جوانخاسى ناسى بەناوى فەرەنگ نامۇ.. لە پىگايى مامۇستا عيسا و ئەو برايانەي ناو پەيوەندى، ئەوكات مەقەرەكەمان لاي مەعرەز جەلال بۇو لە فولكەي ئاسكەكە.. رۆزنىكىان من دەرسەم دەخويىند تەلەبەيەك ھات بە قاتىك كەتافيەوھ لە تەنيشت منهوھ دانىشت، ووتى دەرگايى مقرم

دانه خستوه بهس تنهها من و کاک دکتور ریبوار کوپساری و..
لهم دوايدهدا بوم دهرکهوت که برای کاک بلند غهريبي
سه رنوسه ری ریگا بووه، پاشان مامؤستا عيساو کورپیکی تر به
ناوي کاک سه نگه ر و يه کيکي تريشمان له گه ل بوو برای کاک
عه تاي پينجوييني بوو به ناوي کاک سه لاحه دين بوو، مامؤستا
عيسا تو ره بوو ووتى چه ند جارم و وتوه دهر گاکه داخه
که هاتى له دواي خوتان، به هه رحال و ويستى برواته وه
م. عيسا ووتى ده چم دايده خه مو شتيلكى پيوسيت بوو-
بيهنيت، له و ماوه يهی که روشت من و نامؤ ته عرو فمان کرد و
يه کسر من و وتم ئه وه چيه ئه لىنى له ره باييه وه هاتووی تو له
قوتايانو لاوانى ئه م جلانه چيه له بهرتا؟

به پیکه نین و سوبعنه وه، ووتی وه للا برا له رابایه وه هاتووم -
له سه ره وه و اتا مزگه و تی جیهاد پاسه وانم !

ئەو رۆزە بىكەوە دەرسمان خويىندن و هاتنە دەرەوە بە پى
گەراين تا لاي حىسىب سالح رۆيىشتىن كە ئىستا پىتە و ترىيت
سلېمانى يالاس، تەنها تەعرۇف بۇو.. دواي ئەوە ئىتە لەگەل
فەرەنگ نامۇ خواي گەورە بە شەھىد وەرىگرتىت.. برايەتى
و ھاۋپىيەتىمان خۇ شبۇو من و سىنگەرو فەرەنگ
گۆفارىكمان دەركىد ٥٠ لاپەرەبىي بەناوى گۆفارى زىار، بەلام
سەر بە پەيوەندى بۇو.. زىاتر نزىك بۇوینەوە لەيەك و پرۆزەي
رۆشنبىر زۆرمان دامەززاند لەوانە بۇ يەكەم جار من و نامۇ
سەھىنارى دووقۇلىمان گرت بە جەولە قىسمان دەكرد..

نامه بهره حمهت بیت- زور لاسای مامؤستا کریکاری ده کردوه
ته نانهت ده نگی کتو مت ودک مامؤستا کریکار بwoo، منیش
زورم پیناخوش بwoo، هه موو جاریک ده مگوت برا ده نگت با

وهك خوي بييت و وهك خوت قسه بكه، كه مادهم ماموستا
كريكار هه يه ئيتربه سه من لام عه يبه خه لك لاسايى خه لكي
تر بكاته ووه، ئه گهر خوي له توانيدا هه بييت بو تواناي خوت
ده رنا خه يت، چونكه به راستي نامه بليمهت بwoo حه زى زورى
به روشنبيرو گه ران و سه رچاوه هه بwoo، هه رچهند لهم
دوايه شدا خه لكيك به خوميان ده گوت كاك ما كوان تو وهك
ماموستا كريكار قسه ده كه يت!، كه وايان پيده ووتم ناموم بير
ده كه ويته ووه، چونكه به راستي پيش ئه ووهي به خزمه تى
ماموستا كريكار يش بگهم هه روا قسه مكردوه، جه نابى
ماموستا كريكار يش هه روا گوي له من بwoo، پيتم خوش نه بwoo
hee رگيز من وهك ماموستا كريكار بم، نهك له بهر ئه ووهي
ماموستا كه مه، نا- به لکو - من ناگهم به ماموستا و
ناشمeh ويit ته قليدي كه س بگهم، حه ز ده كه م وهك خوم بم

بههه رحال له کوتایی سالی ۱۹۹۷ بیرم له ده روھی وولات
کردوه که برؤم بؤ ئەروپا، دیسانه وە وەزۇنى ماديمان وویران
بوبوه به حۆكمى ۳۱ ئاب و دواى ئەوهش شەرى يەكتى و
پارتى و نەبوونى کارو كەسابەت من بیرم له ئەوروپا كردوه

رُوزِیک له دوکان دانیشتبووم پیاویک خۆی کرد بە دوکاندا .. من .. و شەریکەم دانیشتبووین ، بە ئیرانیانە ووتى سلام

خه سرهو: سه رچاو فه رموو

که سه ئيرانيه كه ، ووتى : من دووکانم هه يه له شاري مهريوان ، ميزي ته لوزيون ده فرۆشم ده تانه ويit بۆتان بىنيرم بۆ .. سليماني

منیش : به خیر هاتم کردنو له به ری هه لسام و چام بو با نگ
کردنو ته عاروفم له گه ل کرد به هر حال ناوی کاک عه بدو ولای
.. پووهی بوو ..

پرسیم : میزه کان چین و چونن، پرسیارم لیکرد له چونیه تیو
نرخه کهی .. تاراده یه ک ودک ئه و باسی ده کرد ئه قلی منیش
.. ده یگرت ..

خولکم کرد ، که بچینه وه بو مالی خومان ووتی لیره له مالی
ناسیاومانین ..
.. بربار بوو که میزه کانم بو بنیریت به پیله و هردا

کاک فاروقی شه ریکم پیش ئه وهی بروت کاک عه بدو ولای ووتی
: من پیم باشه خوت بچیت بی بینیت له شاری مه ریوان و
.. ئه گه ر به دلت نه بو با نه یه ته ئیره و بیتته مال به سه رمانه وه

قسه کهی کاک فاروقی شه ریکم مه عقول بوو ، ” بؤیه رووم
کرده کا عه بدو ولای عه رزمکرد ئه گه ر خوم بیم بو مه ریوان
پیت چونه ؟

عه بدو ولای پووهی : زوری پت باشه بوو ، ووتی : کاریکی
.. فره خاس ده کهیت
.. بربار مدا له گه لیدا بچم بو مه ریوان

هه لسا بروات .. بو به یانی که هاتنه وه بربار وابوو من برقم ،
به لام شه و بیرم کرد وه خوم به تنهها بچم له گه لیدا نه رقم ،
.. چونکه نه مده ناسی ..

ئه و رؤیشت و ئه ده رسی مالو دوکانیام و هرگرت له مهربیان
و ، دواى چهند رۆزىك ده رچووم منيش بۆ مهربیان له
گوزه‌ری هه‌ورامیه کانه‌وه ته‌له‌فونم بۆکرد ۳ ده‌قهی پینه‌چوو
هاته به‌رده‌مم و شه و چووینه‌وه بۆ مالی کاک عه‌بدوولا و
نه‌یهیشت بچمه هیچ جیگایه‌کی تر ، هه‌رچه‌نده من
که سوکارم زۆره له مهربیان ، به‌لام به‌وپییه‌ی که بولای ئه و
هاتووم نه‌یهیشت بچمه هیچ مالیک هه‌لە‌بەت بۆ نان خواردن
.. نه‌ک مانه‌وهی شه و ..

له کاتی قسە‌کردندا ته عروق‌مکرد له گەل مالو منداله‌کیدا ، له پیر
کچیکی جوان خۆی کرده زوره و کاک عه‌بدوولا هه‌لسا له
به‌ری و باوه‌شی پیاکرد ، منيش له تاو جوانیه‌که‌ی سه‌رم بۆ
ده‌نە‌خرا ، نه‌مزانی کییه ده‌نا منيش له به‌ری هه‌لده‌سام
ئه‌وه‌نده جوان بوو ..

خوایه ده‌مگوت ئه‌م کچه‌م دیوه ، دواى بۆم ده‌رکه‌ووت له
فلیمدا شیوه‌ی ئه‌م ده‌موچاوه‌م دیوه ئه‌ویش فیلمیکی ئه‌میر
ئه‌رسلانی نامدار بوو به‌فارسی بینیبووم ، بالا به‌رز شه‌دلار ،
چاو رەش .. هه‌موو پیناسه‌یه‌کی جوانی له خۆیدا کۆکردنبووه
.. منيش به‌دیاریه‌وه حه‌په‌سابووم دایکی هات ئه‌ویش
باوه‌شی پیاداکرد .. خوشکه‌کانیو ، کاک عه‌بدوولا ته‌نها يه‌ک
.. کوری هه‌بوو ئه‌ویش له زیندانی ئیران بوو

خه‌ریک بوو منيش هه‌لسم و باوه‌شی پیتاکه‌م بلیم یاخوا
! .. به‌خیربیته‌وه
بۆم ده‌رکه‌ووت ناوی ئیرانه کچه‌که ، چونکه باوکی ووتی ئیران
.. کچم که‌ی گه‌یشتیته‌وه

.. ووتى با به ئىستا -

بۆم دەركەوت لە دانىشگایە .. لە ئەصفهان .. واتا زانكۆي
ئەصفەھان ..

منيش خۆم پىئىنه گىراو كردم بەقسەي خۆش بۆ ئەوهى
سەرنجى را كىشىم .. ووتىم ناوت ئىرانەو خەلگى ئىرانىت و لە
ئىرانىش دەخويىنىت ؟

.. بە پىكەنېنەوە ووتى بەلىٽ

منيش ووتىم ديارە ... شوو بەئىرانىش ھەردەكەيت ؟

.. ئىران ووتى : شەرت نىيە .. واتا مەرج نىيە

.. ووتىم بەخوا نىوهى ئىشەكەم ئاسان بۇو

دواي نانخواردن زوو ھەلسام زانيم ئەو خانە وادەيە
خۆشحالىن بە هاتنەوهى ئىران ، ھەرچەندە لە راستىشدا
منيش ھەر خۆشحال بۇوم بەھاتنەوهى و بىنین ... بەلام
.. دەبۇو ھەلسەم

.. ئىتر شەو رۆز و ساتەكائىم ھەموو بۇوبۇو بەئىران

سنورداش کرامه وه بۆ سلۆپی بو لای براده رانی پارتی،
گرتیانم له دهۆک و به زیندان کراوی دوای هه فته یەك ،
به بیانوی ئە وەی پاس ئاماده نیه له زیندانی دهۆک مامه وه ،
دوايى نارديانم بۆ هه ولیر بۆ ئاسايىشى گشتى ، من و ٥٦
.. كەسى تريان کرده حەمامىكە وە له ئاسايىشى سليمانى

ئە وەی خەلگى هه ولیر بۇو دواى لېپىچىنە وە ئازادكرا ، ئە وەی
ناسراوی هە بۇو ئازاد كران ، من و چەند كەسیك ماينە وە له
.. حەمامە كەدا .. منىش هىچ پىناسىكىم پىنە بۇو

يە كېكى لە ئاسىشە كان هاتە ژوورە وە ، ئە وەی پېپلىئن ئە خلاق
و رەوشت كە رامەت نە يبۇو بە جنىوھە وە
ووتى : با بە هادىن بىتتە دەرە وە ، منىش قىسەم نە كرد ئى من -
ناوم خەسرە وە ، ھاوارى كرد ، با (بە هادىنى فە تە كۆپە) بىتتە
دەرە وە ، منىش هەر قىسەم نە كرد تە ماشام كرد ھە مۇو
ئاسىشە كان تە ماشاي من دە كەن ، بە جنىو وودان ووتىان وەرە
!! دەرە وە هەي پىاوه حىزە كەي سالار عەزىز

منىش ووتىم : كاكە لە گەل مەتنانە .. ووتىان بەلى تۆ ئەلىيىن -
ھەي جەلالى بى ئە خلاق وَاوا لېكراو .. ئىتىر جنىو بە خۆمۇ
خوشکوو دايىكم .. ھەرچى ووتىم كاكە بە خوا من ناوم
خەسرە وە ، ناوم بە هادىن نىھ ، هىچ نە يخوارد .. پاشت ملىان
گىرم تەھنگ لە سەر سەرم بۇو بىردىانم بۆ ژورىك كورىكى
.. موفوه زى لېبۇو

ووتى ناوت بلۇ ؟ -

.. منىش ووتىم : خەسرە وە بى دولكە رىم محمد -

موفه و هزه که : هه تیو درّو بکهی ئەم جاره يەك فيشه کت -
.. پیوه ئەنیم !

خەسەرەو : ووتەم کاکە من خەلکى پىنجويىن .. ناوم -
خەسەرەوە كەسىكى پىنجويىنى باڭگ بکە ئىيۇھ ھەلەن لېتان
تىكچووھ .. !؟

ووتى : ئاخىر بەهادىنى بىئە خلاق خەلکى پىنجويىن ئەزانىن -
.. خۆمان !

ووتەم : خوايىھ چۆن گىرم خواردوھ بەدەست ئەمانھوھ .. -
ھەربپروايان نەكىرد ، وابزانىم بۆم ھاتن بە چوار كەس بۆ لېدانىم
، منىش خۆم دانا بۇو بۆ كوشتن زانىم بە بەهادىن تىكەتۈون
دەمو چاومان وەك يەك بۇو ، خوايى گەورە كىرى - كەمالە
رەشى - كۆنە رەفيقىم كە حەزى لە بەيان بۇو خۆى كىرى بە
زۇورا .. ئىتىر ووتەم کاکە ئەو كورە من دەناسىتلى پىرسن من
كىيم ؟

لىرەوھ، رىزى زۆرم بۆ بنەمالەي فەته كۆپە ھەيە وبەتايبەت)
كاڭ براھىمى فەته كۆپە ، كە نازناوى خانە وادە بەرپىزە كەيان
بە و شىۋەيە .. ھىوام وايە دلگران نەبن وەك خۆى باسم
كىردوھ و كاڭ كەرىمى براشىان جارىك بە خزمەتى گەيشتۈوم
.. ھەرچەندە من تا ئىستاشى پىوه بىت، بەندە كاڭ بەهادىن
نەدىوه دەلىن لە ھۆلەندايە ، دەلىن لە من نەگە بەت ترو
سەرەرپۇرۇبوھ ، بەلام براھىمى براي لەنە روپەھە و ھاوريە ..
دووبارە حورمەتم بۆ براھىم بەھىوابى ئازاد بۇونى، كە ئىستا
(وەك بىستۇمە لە زىندانە)

که ماله رهش ووتی: ده ینا سم ناوی خه سره وه و کوری
.. گه ره کی خوّمانه ، به لام جه لایه کی پیسه .. به پیکه نینه وه

له پاستیدا نه یه یشست لیمبدهن .. به لام ههر بى ئە خلاقى نواند ، داواى قاپق عارەقى لیکردم كە بىتىه كە فيلم .. ووتم پارەم .. پىئىيە

- ووٽى بەرتناھم تا بۆمنەگریت .

منیش ووتم عارهق حهرامه بؤت ناکرم ، که چى ههرنەبۇو -
بەکەفیلم .

برديانمهوه بۆ زيندان .. سوجدهی شوکرم برد بۆ خوا ، که
.. نه جاتم بwoo له دهستي ئه و جه لادانه
دەمە و ئىوارە بwoo ، له پر ئاسايشىك هاتە حەمامە كەوه من
ھەموو گيامن عارەق بwoo

ووتش: خەسەرەو بىتە دەرەھە.. قۆلى گىرمى بىردى بۇ ژۇورى -
جىتگىرى بەرپىۋەری ئاسايىشى سلىمانى، خويىندىمەوە ژۇورەكە
وانوسراپۇو ..

.. چوومه ژووره و پیاویکی قۆز ھەلسا له بهرم
ووتى: خەسرەو من دەناسىت ؟ -

- خه سرهو: نه و ه للا قوربان ناتناسم

ووتى من شىخ فازىلم و ئهزانم تۆ جەلالىت و باوکىش ھەر -
جەلالى بۇوه ... ! ئىستا ئەتبەين بۆ ئاسايىشى ئاكرى ، بەلام ھەر

پیتەھ کەنی پیئم ..؟

.. لە راستیدا منیش ئەزىزم شىكا - !

تۆزىكى پىچوو .. وەستا بۇوم ووتى بىرسىت نىيە ؟

خەسەرەو: منیش تف لە دەما ووشك بۇوه .. يەك ھەفتە نام -
نە خواردوھ لە نانە رەقەو شتى سادە بە ولاؤھ دوو رۆزىشە
! .. ھىچم ھەر نە خواردە بىتجگە ئاوا .. ووتىم نا سوپاس

شىخ فازىل: خۆ ھەر ئەتبىەن بۇ زىندانى ئاكرى بۇ نان -
نا خۆيت ؟

(زىندانى ئاكرى پىسترىن زىندانى پارتىيە ، يە كىتىيە كانىيان قىدا)
زىندان دە كەرد. لاي يە كىتىيەش زىندانى قەلاچوالان ھە بۇو بۇ
.. (پارتىيە كان)

.. خەسەرەو: باشە سوپاست دە كەم، چارم نەما -

شىخ فازىل: حەز لە چى دە كەيت بۇت بىيىن ؟ -

خەسەرەو: ھە رچى بىت خوانەي بىرىت ؟ -

شىخ فازىل: ئاسايىشىكى بانگ كەردى ووتى بىبەن بىزانن چى -
دە خوات ؟

منيان بىردى بۇ جىتگايەك ھەر لە تەنيشت ئاسايىشى سليمانى لە<... سەر شەستىيە كە، ناوى مطعم (لىرە) بۇو

چوم تیرو پر هه مبه رگرو گه صم خوار بى ئیوه ناخوش ،
ئاسایشه که ش ته ماشای ده می ده کردم ، منیش له داخا
نه مگووت بخو ، چونکه من خوم داناوبوو بو زیندانی ئاکری ..
دوای نانخواردن گه راند میانه وه بو ناو ئاسایشی گشتی ..
.. ره و شه که م به لاده سهیر بوو !

سواری سه یاره که خوی کردم شیخ فازیل ، له دواوه دانیشتم
، پاسه و انیکی له گه ل بوو له پیشه وه دانیشت و منیش به ته نهها
له دواوه و خوشی سه یاره که لیخوری ، سه یاره که ش
(ئولدمؤبیل) ی سپی بوو .. به بیرمدا هات په لاماریان به ده
، به لام نه مه هه رچی ته ماشا ده که م ریز گرتنه ، نه ک زیندان
کردن .. دانم به خومدا گرتو هیچم نه گووت

بردمی بو گه ره کیک له هه ولیر .. له به ردهم ده رگای مالیکدا
ده بیه زاندم و مامؤستا سه یید ئه حمهد پینجويینی هاته ده ره وه
و به خیرهاتین کردین و ووتی کاکه خوسره و گیان به خیر پیت
با بچینه ژووره وه .. ؟
منیش ده ستیم ماج کرد و .. چونکه وه ک خالمان وايه جه نابی
.. مامؤستا سه یید ئه حمهد

زور به گه رمی خولکی کاک شیخ فازیلی کرد و ووتی : نانی
ئیواره ئاماده يه .. شیخ فازیل هاتوو چووینه ژووره وه ته ماشا
! .. ده که م دایکم دانیشتوه ! ، به لام من توشی شوک بووم

شیخ فازیل : کاک خه سره و .. من له شاروچکهی سه یید سادق -
ته نزیمی باوکی تو بووم ئه و ده مه من کۆمه لهی ره نجده ران
بووم ئیستا پارتیم .. ! هه رپیده که نی .. ئه یگوت چاکم
ترساندی

پاشان به رده وام بooo فه رمooی: باوکی جه نابت منی دروستکرد و ریزو حورمه تم هه یه بو نامینه خانی دایکشت و ئه گهر ئازاریکیشت داریت لای ئیمه داوای لیبوردن ده کهین ...، خوت ده زانی ره و شه که چونه و پارتیش دووزمنی زوره!

دوای ئه وه منیش زور مه منونی کاک شیخ فازیل بوم جینگری به ریوبه ری ئاسایشى گشتى ، ئه وده مه به ریوبه ری ئاسایش گشتى ناوی کاک فازیلی مه لیح بooo ، من لهم دوايیه دا زانیم شیخ فازیل و فازیلی مه لیح جیاوازن بھیه کیک تیگه يشتبووم ...!

بەھەر حال ئه و شە وە لە خزمەت مامۆستا سەيد ئە حمەد بoooین، پاشان بو بھیانى من و نامینه خانی دایکم گە راینه وە .. بو سلیمانى

ماوهی مانگیک لە سلیمانی مامە وە، دیسان لیتمدایه وە بو تورکیا .. هەر سنورداش کرامە وە، بەلام لە ئیرانە وە لای .. پارتیه وە نە بooo . هە رچوومە وە بو تورکیا ، لە کۆتايدا گە يشته مە ئەستەن بول

لە ریگادا قچاخچیه کان ناویان .. دانا و بەکرو عوسمان بooo، بooo بە شەرم لە گەل دانه یه کیاندا جنیووی ئەدا بە خەلک، پەلامارم دا ووتم: جنیو بدهی ئە مجارە لىرە دا کە رامە تە دەشكىئىم ، زوریکیش لە نە فرە کان پشى منيان گرتۇ قچاخچیه کان قسە يان نە كرد !! .. منیش بە ئاسایى وەرمگەت نە مزانى ئەمانە هە مۇو سەر و بنى يەكتەن و وايان دانابوو کە .. من بگە مە ئەستەن بول لیتمەدەن

ئەو ئىوارەي گەيشتىنە ئەستەنبوول.. شەش قاچاخچىم
.. لىكۆبۈويھەوھ

.. گەورە كەيان ناوى ئارىيە سور بۇو

ئارىيە سور

عوسە شەش پەنجه

دله شەرۋال پىس

داناي عەبلى عەبان

بەكىرى سەعۇلە

.. يەكىكى تريش بۇو كە نەمدەناسى

هاتن سەرەتا كورپىكى لىبۇو ناوى كاك عوسمان بۇو زۆر

بەرپىزبۇو ئەوانىشى دەناسى و منىش دەناسى لەرىڭادا نويىزم

دەكىدو ھەستى دەكىد تەنزولم نەدەكىد و خەرىكى ماستاۋ

كىردىن نەبۇوم .. ئىتىر رېزى لىدەگىرمە لەھەن ئاگاملى بۇو

نەيەيشت ھى چكارىك بکەن ، هات چپاندى بەگوئىما ووتى

! .. ئەگەر جىتىويشىان پىدايى قىسىمە كە ئەيانەويت لىت بىدەن

بىيىجىگە ئەوشەش كەسە ھەرىيەكە چەورەيەكى تريش لەگەل

بۇو منىش زانىم دەرقەتى ئەم ھەمووھ نايەم شەرى خۆتىپن

ناكەم ، بەلام سەرى مارەكە ئارىيە سور بۇو ، لە وە پەس بۇو

بۇو، كە ووتىم نابىم بەنەفەرى توْ نەفەرى ھىواي قوماشم ..

رقى لە ھىوا بۇو ، ھىواش پىنچوئىنى بۇو پاشان كۆنە

.. پىشىمەرگە بۇو لەگەل باوكم و لە پىنچوئىنەكان بۇو

كەهاتن منش چوومە نزىك مەطبخەكە وە چەقۇيەكەم گرت

بەدەستەمەوھ چەقۇيەشت پاكرىن بۇو .. خۆم مەشغۇل كىرد

بە شەت چاكرىن .. ئەوانىش زانىيان خۆم ئامادەكىردوھ ..

! .. ووتىيان دەرۇين دواي دىنەوھ لىپى ئەدەين

دوای ئەوهى كە رۆشتەن ئیوارە بۇو بۇ خواردنەوە ، بۇ ئەوهى شەو بىنەوە ھەرچىانكىردوھ كەرامەتى من بشكىنن .. مالى كاك عوسمان ئاوابىت .. هات و ووتى : كاكه بەخوا تۆم خۆش دەويت ، بەلام ئەمانە كەرامەت دەشكىنن يان دەبىت تەحەمول بەكەيت ، يان دەبىت راكەيت لىرە، بەمنىشيان ووتە ئاگات لە خەسرەو بى رانەكات شەو ئەيکەينە مەزەي خۆمان ، منىش بۇ خوا پىت دەلىم راكە ؟

زۆر مەمنونى بۇوم : تەنها كرسىكۈپا فتۆلىك كابۇم لەپىدا بۇو .. ھىچ پارەشم پىئىنە ، داواى ٥٠ دۆلارىشم كردوھ بەناوى ئەۋە قاچاخچىيەوە بىت كە ئارىيە سورە ، فريا نەكەوتەم ئەۋە پارىيەم بەدەست بگات منىش لە شوقەكە رامكىردى دەرەوە نازانم بۇ كۆئى بچەم ، ھىچ جىتىگايەك شارەزا نىم ، ئەستەنبول زىاد ١٨ ملىيون كەسە، يەكەم جارەمە بىئەم ئەستەنبول مانگى نۆيە .. بەشەودا ئەستەنبول زۆر سارده

گەرەم زۆر گەرەم كوردم نەبىنى ، بەسەر ئەو جادانەدا گۆرپانى ماملىن و حەسەن زىرەك چىم لەبەر بۇو ھەموويم ووت ، ھەموو تورك تەماشاي دەكىردم ، يەك كوردم نەبىنى ، چووەمە مزگەوت بۇ نويژەكان ، بەعەرەبى قىسم دەكىردى ، يەك مەلا ... عەرەبى نەدەزانى !

شەو ساردهو يەك كراسىم لەبەردايە سەرمامە ھەلەلەرزم . پارەم پىئىنە و بىرىمە، كەس نانا سم .. تورە بۇوم سوئىندىم خوارد دەچمەوە كوردىستان تۆلە لەو قاچاخچىانە دەكەمەوە، ئاگر لەچاوم دەبارى . بىيارمدا ئەمجارە خۆم تەسلېم .. بىكەمەوە بە پۆلىسى ئەستەنبول و بىمگەرىنەوە بۇ سلىمانى

رۆشتم سهیاره یه کی پۆلیس بینی و چوومه لای ووتم (بەن
ئیراکیم.. پاسۆپرت ماسپۆرت یوۆک)

ئەوەندە فیئر بوبووم .. کابرای پۆلیس ھەرجوابیشى
.. نەدامەوە !!

منیش خۆم تورە کردو ئەو رسته سەروگویلاک شکاوهەم-
ووتهوھ .. زانی ھەلەدەلەرزم لەسەرماندا .. زۆر پیاو بولو
.. پۆلیسەکە ووتى: برق ناو سەیارەکە دانیشە

ئاگام لىبۇو دەستى کرد بە جىهاز کردن .. بەتوركى دائى
بەيەكداو باسى منى دەکردو عىراقى وپاسپۆرت و .. لەم
.. جۆرە قسانە .. ھەستم کرد مەوزووعەکە منم

ماوهى چارەكىك لەناو سەیارەكدا بولۇم ئەوەندەم نەزانى
پۆلیسيكىيان هات و ووتم دەمبات ئىستا ، يەك دنيا پسکىيتو
چۆرەك و سەميىتى بۆ ھېنام ، خواردىنىكىيان ھەيە وەك نان وايە
خرە كونجى پىوه یە پىنى دەلىن سەميىت.. ٨ مiliون ليرەي
دامى..! ئەوكاتە ٨ مiliون ليرە زۆر بولۇم، ھەر ١٠٠ دۆلار لە توركىيا
يىان ٣٦ مiliون ليرە بولۇم ٣٣..!

منیش سەميىت و پسکىيتكەم وەرگرتو پارەكەم دايەوە، -
كەچى دوو مiliونى ترى خستە سەرى بەدەستى
ووتى: ئەوھ ١٠ يە ، وەك بلىنى رازىت .. ! منیش بەلامەوە سەير-
بولۇم.. كەچى ووتى دابەزە بە ئىنگلىزى : ئىمە پۆلیسى
.. ترافىكىن .. واتا مرور بولۇم

منیش ووتم ئەي ناتوانى بە پۆلیس بلىنى بىگەرپىنه وە بۆ-

عیراق؟

ووتنی با ته له فونم کرد و هئیستا دین ئەت بەن ...؟-

خۆشحال بوم ، بەس بۆ ئەوهی بگەریمەوە کوردستان و تۆلە
له و قاچاخچیانە بکەمەوە!

سەيارەيەك هات بەلورەلور و منيان برد بۆ جىيگايەك ناوى
قەرقۇل بۇو.. كەچۈرمە ژۇورەوە .. شتىيکى زل دانىشتبوو
كەچەل ، لەدۇورەوە منى بىنى ووتنى: سەپەكەكە
دەموجای لەوە دەچۈو كە مانگا جووبىتى، ئەوهندە چىچ لۆچ
.. بۇو.. ترسناك ھەر زىرەم كرد كەواي گووت

منىش ووتم ئەكمەك- ئەكمەك واتا (نان)، ئەويش ھەر -
.. دەيگوت پەكەكە، منىش ئەمگووت .. ئەكمەك

موته رجمىيکى كرمانجيان هيئنا و وابزانم 15 بۆ ٢٠ كەس
لەۋۇزورەدا دانىشتىووبۇن ھەمۇوى دەرەجەدارو كەچەل و
سەيرى منيان دەكەد .. منىش لەناوه راستياندا وەستابۇوم ،
ئىنجا وەرە خەسرەو دلت شەق نەباتو زىرەنەكەيت و پېشىت
.. بلىئىن پەكەكە

پرسىاريان كرد .. منىش بەراستىگۆي باسەكەم كرد ئەوهى
روويدابۇو گىرامەوە ، سويند بەخواشۇينەكەم بىزانىايە
كويىيە و بچومايەتەوە سەرى ، ھەمۇو ئەو قاچاخچیانەم
بەخۆمەوە سنورداش دەكىدەوە بۆ تۆلە سەندنەوە لېيان
.. لەسليمانى .. ئەوهندە تورە بۇوم

دوای که وەزۇھەكەيان زانى چىيە.. ئەوەندەم زانى
ھەرگەوەركەيان ھەلسايە سەرىپىن .. ووتەم بەخوائەم سەگبايە
بەدەستى خۆى تەعزىبىم ئەدات بىرواناكات پىيم!!

كەچى دەستى كرد بەگيرافانىدا دنيا يەك پارەي دەرهىينا ..
ئەوەنەشى دانىشتبوون ھەممو دەستاين كرد بەگيرافانىيانداو
پارەيان دەرهىينا .. وابزام .. سەفەتەيەك پارەيان دابە من ..
دوای بژاردم بۆم دەركەوت ٨٠ ملىون لىرەيان دامى!

نامەيەكى بۆ نوسىيم پياوه گەورەكە لەسەر وەرقەيەك و دايە
دەستم بەكرمانەجەكەي ووت بىبە بۆ ئەكسەراى!..

كرمانجەكە بىردى تا تۆپقاپى و لەويۆه سوارى پاسى
ئەكسەراى كردىم و بە سايەق پاسەكەي ووتبوو بماتە
ئەكسەراى لاي وەطن جادە نزىك يابانچى شوعبە ، سايەق
پاسكە ووتى لەم رېڭايەوە بىر قەچىتە وەطن جادە .. ئەوە
!.. يابانچى شوعبەيە ئىتىر ئەتبەنەوە بۆ عىراق

منيش گيرفانم پەرە لەپارە و .. نازانىم بىر قۇم يان نەر قۇم ، بەلام
ھەرتۈورەم .. من بە ئەقلى خۆم و امىزانى ئەونامەيە كە كابرا
بۆي نوسىووم .. ئەدرەسە .. بەلام نىشانى ھەر كەسم ئەدا
!.. دەستى دەكىد بەگيرافانىدا تۆپەلىك پارەي ئەدامى

لەوانىيە لە ١٠ كەسم پرسى بىت نائومىدى نەكىرىدىم يەك دوو
 مليونى ھەر ئەدامى .. ناچار قسەي كابراى كرمانجەم لەبىرىبۇو
، ووتەم وەطن جادە يابانچى شوعبە، ئىتىر ناردىيانم وورده
وورده .. ئەو كاغەزەشم نىشانى ھەر كەس ئەدا لە ملىون لىرە
!.. كەمتىرى نەئەدا

له ئەكسه راي له بهردهم ميترۆكەدا دووسه يارهی پۆلیسي
ليپوو، چوومه لایان .. ووتىم بەن عىراقى و پاسپورت
ماسپورت يوۆك ، نيوھى شەوه .. ووتىان نەچىته وە بۆ عىراق
.. سەدام ئىعدام دەكات !

ئەوشەوه له ناو سەيارهی پۆلیسە كاندا خەوتىم ، ئەوانىيىش كە
نامەكەيان بىنى .. دەستىيان كرد بەگىرفانىياندا پارهيان دامى و
بەيانىيش بەيەكەوه نانمان خوارد و دواى بەسەيارهی خۆيان
!.. بىدىانە بەردهم يابانچى شوعبە

چوومه ژورەوه سلاوم كرد ، يەك كەس وەلامى نەدامەوه ،
تەماشاي دووگۆلىان دەكىد دواى ۱۰ دەقىقە يەكىكىان رەحمى
جولا ووتى: چىت دەھۋىت ، قەوانەكەم لېدايەوه ، بەن
عىراقى و پاسپورت ماسپورت يوۆك .. نامەكەم نىشاندا و ..
.. ووتى بىبەن بۆ سجن

!.. ووتى : ئۆخەي گەيشتم بە ئاواتەكەي خۆم

كەچووم پر بۇو له كورد .. رەفيقىكىم بىنى ووتى ئەوه بۆ
گىراوى؟

- ووتى نەگىراوم خۆم هاتووم ، ئەويش خەرىك بو شىيت بىبىت -
.. وەرزىعەكەم بۆ گىراوه .. ووتى ئەبۆ نەچووپت بۆلای كاك
ھيوا له بىوك چكەمەجيە كەمالى برازاي له ويىيە .. ووتى جا
.. من چوزانم

زۆرماندوو بۇوم چاوم چووه خەو .. بانگىيان كردم ووتىان :
.. كەريم باپىت بۆ تەحقيق

چووم کوریکی که رکوگی موتهر جمم بوو ئه ویش خوی سجن
بوو ..

موحه قیقه که ووتی ببوره ئیمه ناتوانین بتگرین ده بیت تو له
قهرقه له وه بیت بو لای ئیمه و مه حکمه بکریت، ئینجا ئیمه
ئه تگرین و سنورداشت ده که ینه وه ، تکایه بچو ده ره وه .. ،
منیش خوم توره کرد ، ناچمه ده ره وه ده بیت بمگرن و لهم
قسنه .. کوره که رکوکیه که ش شیت بوبو، ووتی بو وا
ده که یت برقو ده ره وه .

ووتم : کاکه که س ناناسم ؟ -

ووتی : ئهی هاوار ئه سته نبول پرده له کورد .. برقو ده ره وه -
.. به خواشانست هه یه تو

گه رامه وه بو سجهن که وه ووتم شتم به جیهیشت وه باش بوبو
خیرا به هاوريکه مم ووت ره قمه که هیواي قوماوش بده رئ
.. و هر مگر تو له يابانچى شوعبه هاتمه ده ره وه

له دلی خومدا ووتم : خو من پاره م پینه بوبو .. ئیستا گیر فانم
پرده له پاره ، که س ته عه دای نه کرد وه و خوم مه شه و هش
کرد وه .. برقو بو بیوک چه کمھ چه بولای هیواي قوماوش و توله
له بیرکه .. به ره و ئه و روپا برقو !

به قسەی خومم کرد .. هه ر هاتمه ده ره وه قه مسەلە یه کى
گه رم کې بەلام شاز .. گۆره وی تازه و پیلاوی جوانم کې ..
پانتۆل و ملپیچ .. خوم نوئ کرد وه .. يەشتا ۱۱۰ ملیون لیره م
پیئیه ..

بیوک چه کمه جه ٤٥ ده قیقه له ئەسته نبول دووره .. شاریکی .. سەر بە خۆ بwoo ، وەك سەرچنارو سلیمانی

گەيشتمە ئەوي تەله فونم كرد .. كورد هات به دەمه وە چۈومە ئەوي و لەوي مامە وە .. دەستم كرد بەكار كردن لە غسلە كەي هيواي قوماش ، بە خۆرای كارم دەكىد ئەو ماوهىيە بەس بۆ ئەوهى شەوان جىڭام بەكەنه وە و بەيکە وە بىن ، كاك هيواش حەقى منى كردد وە ٥٠ دۆلارە كەشى بە شەق لىسەندبۇونە وە پارە كەي بۆ هيئامە وە بەلام من هيچيانم نەبىنى لە قاچاخچىيە كان ، رۆزىكىيان نەبىت يەكىكىيانم بىنى لەم شارەي خۆم لە نەرويچ ، تەماشام كرد لە مزگەوت هاتە دەرھوھ نويژى دەكىد ، ووتم تۆ عوسمان شەش پەنجە نىت ، ووتنى ئەوم يەكسەر زانى تورەم ، ووتنى ئىستا نويژ دەكەم و حەجم كرد وە وەمالى خوشكىيەم لىرەيە بە سەرداش ھاتووم لە بەریتانيا وە ، ١٦ سالىش بەسەر وەزعە كەدا رۆشتى بwoo ، ئىتر منىش هيچم نەداوه بەناوچا ويدا رېزم گرتۇ رۆشتىم وابزانم نەيناسىمە وە!

بەرە دوام كارم دەكىد بە خۆرایى تا شارەزا بۇوم لە ئەسته نبول ، بەھەر حال دواي چۈومە سەمونخانە يەك و دەستم كرد بەكار لەوي ، ھەر لەوي ژورىكىيان دامى و سەيارەيان دامى سەمونم دابەش دەكىد لە گەل كورىكىدا ناوى رەفعەت ئابى بwoo ، ھاوكارى ئەوم دەكىد بەيەكە وە واتا ئەو وەستاي من بwoo .

ژورىكى تريش لە تەنيشتمە وە بwoo چەند كورىكى كرمانجى تىدا بwoo .. ئەوانىش لە سەمنوخانە كە كاريان دەكىد زۆر كورى چاكو دېندار بۇون ، نويژو شىتمان ھەر جە ماعەت بwoo

بەيەكە وە خەلکى ديار بەكىر بۇون ، بەلام من زورەكەم تەنها بۇو ، ئەوان دياربۇون براو ئامۆزاو شتى وابۇون ئەوانىش ھەموويان بەيەكە و ھبۇون ؟ كەس بۇون ، منىش تەنها بۇوم ، جاروبار ھەر بۇ خۆشى دەچۈومەوە بۇ غەسلەكە بۇلاي ھاۋپىكانم ، بەلام جىيگاي من زۆر خۆشو لەررووى ئەمنىيە وە .. زۆر باشتىر بۇو ..

لەوبەريشمانە وە زۇورو نيوىكى لېبۇو كۆمەلىك كوردى تىدا دەزىيان دەمزانى قاچاخچىن ، بەلام نەمدەناسىين ، ھەر ووتەم پرسىاريان دەكەم لەوكۇرانەي ھاۋپىم ، بەلام ھەر لەبىرم دەچۈو ، ھەر جارىك يەكتىرمان بىدييايە سلاومان دەكرد لەيەكتىر بەردەۋام ئە و زورەش ؟ كەس بۇ ٥ كەسم تىدا .. دەبىنى بەبەرەددەۋامى ناويانم نەدەزانى ..

شەويىكىيان گوئىم لە قىزەي ڙنو كچىك بۇو ، بەكوردى ھاواريان دەكىردى بۇ خاترى خوا ، بۇخاترى پىغەمبەر شەرەفەمان مەشكىتنىن ، خۆم پىنەگىرا جوومە دەرەوە ، نزىك بۇومە وە لە زورەكە گوئىم لېبۇو يەكىكىيان ئەيگۈوت ھاوار مەكە بەنەمانگىن زۇو دايىكەنەو بە نەجاتمان بىت ، منىش ھەر گوئىم گرتىبۇو ، كچەكە دەيگۈت ئاخىر من كچم حەيام مەبەن دايىكىش دەيگۈت چىتان دەۋىت لەمنى بکەن واز لەوبىتىن ، يەكىكە لە كورەكان بە كچەكە دەگۈت من بەدواوه لەگەل رادەبۈيرم مەترىسە !! .. ھەموو گىان سور بۇوبۇھەوە .. نەمدەزانى چىبىكەم ، دەمزانى ؟ بۇ ٥ كەسى لېيىيە ..

! .. شەركىدىن لەگەل ؟ بۇ ٥ كەس ھەروا ئاسان نىيە

چۈوم سەيدا حىلىميم ھەلساند .. برا گەورەكەيان ناوى حىلىمى

چووم سهيدا حيلميم هه لساند .. برا گهوره كه يان ناوي حيلمني
بوو كرمانجه كان، زور ديندارو خواناس بوو ، تا تيمگه ياند
گيانم ده رچوو، هاتن به دهمه وه روشتين منيش به چه قوه
.. ئه وانيش به دارو چه قويان له گهلم هاتن

ترسم نه ما

به توندي كيشما به ده رگاكهدا به سهيدا حيلمني م ووت به
توركى قسه بکه .. با بزانن توركين و بلنى پوليسين .. هاواري
.. كرد (ئامنه قوييم) جنتيوى توركه كانه بوو

ووتى پوليسين ده رگاكه بکنه وه دهنا ده يشكىين ، وهلا -
دهنگ نه ما ، منيش هه رئه مدا له ده رگاكه ، كچ و ژنه كه
.. كردىانه وه
سوپاس بۇ خوا .. فريان كه وتيين

ژنكه رووتوقوت بوو .. كچه كه شى جله كانى درابوو.. باوهشى
كرد به مندا به تانيه كى له خۆ پىچابوو .. هه رئه يگووت ته عدا
.. ته عدا، واي زانى ئىمە توركين

منيش ووتى خوشكى من خەم مە خۆ ئاگام ليپوو هاتم كە
ته عدادتان لىينه كان، زانى كوردم دانه ويyo قۇنەرە كانم ماج
.. بکات

نه مەھىشت و، بەلام دەستم كرد به گريان بويان .. زور خەفەتم
خوارد ناردمەنە ژورە كە خۆم و جلو به رگە كەنيان هيينا و .
ئە و خوييرىيە كوردانەي تريش له پەنجەرهى حەمامە كە وە
.. هەموويان رايان كردىبووه دەروه .. كەسى لىينه ماوبوو

گرم به ردايە زووه کەيان ، بۆ ئەوهى بير نەكەنه وە بىنە وە ..
.. زىاد لە ٢٠ وەرقەشم لە گيرفانى يە كىكىاندا دۆزىه وە

بە ژنو كچە كەم ووت نەيەنە دەرە وە بە هيچ شىوه يەك من
ئەومالە دەسوتىنەم ، خواردن لە سەلاجە كەدا هەيە بە يانىش
دىيە وە بۆلاتان نەينە دەرە وە تکايە .

.. لەوهى كە راپورد

.. لەوهى كە شكا

.. لەوهى كە نەبوو

.. لەوهى كە رزا

.. خەفەت مەخۇن

. زيان ئەگەر ئاسان بوايە .. بە گريان دەستى پىتنە دەكىد

ئه و ژووره م سوتاندو به سهيدا حيلمى م گووت خۆي
پەيوهندى بکات به پۆليسهوه، هەرخۆيىشى قسە لەگەل
پۆليس بکات و بەدۇورىان بخاتەوه له و ژووره كە منى لىن
بۇوم، هەردۇو ئافرەتەكەي تىدايە ئىستا، دواى سوتاندى
منىش رامكىد بۆ غەسلەكە و لاي جەماعەت مامەوه،
ھەلکەوته رەش ناسراو به ھەلە دەبابەو، شىيخ ئەرسەلانى
بىرلىك شىيخ بورھان لهوى بۇون، زۆر كۈرى چاك بۇون ھاۋىنى
خۆمم بۇون، بەلام ئەوان دەيانخواردوه، وويسىتم بىرۇم
ئەرسەلان ووتى : بەخوا له بەر تۆ ناخۆمەوه ئەم شەو مەرپۇ
لېرەبە ..؟

. منىش خواخواي خولكە گوركانييەيەكمە، ووتم باشە -
دەمە و ئىوارە بۇو، نانمان دروستكىد، خەريكى قسەي خۆش
و ناخواردن بۇوين، يەكتىك له و كورانەم بىنى له و مالەدا
دەزيا هات و كەمالى دەناسى، ھەر بىنىم ئەوهندە تۈرە بۇوم
ھەموو گيائىم بۇو به بورگان .. هات دانىشت و كەسيان نەيان
دەناسى بىتجىگە كەمال، كەمال ناساندى بە ئىمە .. ووتى :
ئەوه كاڭ سىروانە مالەكەيان سوتاوه، ئەم شەو لاي ئىمە
.. دەبىت !

.. كە واي گووت من شىيت بۇوم

چپاندم بە گوي ئەرسەلاندا و ووتى : ئەم شەو من ئەم ھەتىوھ
دەكۈزم ؟

ئەرسەلان : بۇ ؟

.. خەسرەو: ھەموو وەزعەكەم بۆ گىرپايەوه

.. ئەرسەلان زۆر تۈرە بۇو لەتواناندا لېتى خۆي دەگەزى
منىش روومكىدە سىروان : ووتى ئەو ژورە هي ئىتىوھ بۇو كە
دۇۋئافرەتەكەي تىدا سوتا ئەمشەو ؟ ئەوه چى بۇوھ ؟
.. كە وام گووت، ئەو كورە رەنگى تىكچىو
.. ووتى غاز تەقىوھ پىياندا نەفەربۇون

ووتم نه ناوه بووه به پولیس و من نه مویراوه بمنمهوه -
هاتووم بوئیره. که وام گووت یه کسر هلس او رویشت ،
هه رچی که مال ووتی: بمننه روه نهم شهولیره به ، ووتی
ده بیت برؤم ..

وه زعيم باش تیکدا ، بهس خیری پیوه بوو که روشت ، نه و
شهوه له وئی بعاییه ته وه من و نه رسه لان خراپمان به سه ر
ده هینا ، هه رچه نده دواي بیستمان له یونان کوشتیان به چه قو
له گه ل دووکه سی تردا ...

به يانی چوومهوه بو کار له گه ل سهيدا حيلمي قسم کرد ،
ووتی پولیس هاتوون بهس زور نه بعون ته نهانهی
فه رمانبه ری ئاگر کوزانه وه بعون له وئی ما بعونه وه تا دره نگ
ته ماشام کرد هه مهو هاوکاره کانم له فرنی سه مونه که
ته ماشام ده که نو به جوریک ته ماشایان ده کردم ، خوشم لام
سه ير بوو ، به تورکی ووتم : نه ئولدwoo.. نه وار نه يوك؟
واتا چی روویداوه ، چی هه يه ؟ هيچ بووه ؟

ره فعهت ئابن هات ماچی کردم .. به تورکی چوخ چوخ کهی
.. ووت ئیتر زانیم زور رازییه

چووم بو لای حيلمي ووتم سهيدا به په ترؤنه که مت نه گووتوه
؟ ، په ترؤن واتا وه ستاكه مان و خاوهن ئىشە که ناوي ئايدين
.. بوو ..

حيلمي: به رئ وەللا پیمان گووتوه -

زور ترسام ووتم به خوا ده رم ده کات ، چهند سه عاتیک
سه مونمان دابه ش کرد گه رانیه وه بو سه مونخانه که ، ته ماشام
.. کرد ئايدين ئابی له ويبيه

.. که منى دى هاوارى کرد .. که ريم که ريم ، گه ل

واتا وهره .. منيش ووتم : ئقیت ئابن .. واتا بەلنى کاکه
چووم ؛ حيلمي بانگ کرد بووه موتھ رجمم ، ئايدين ووتی
رۆزانه کە تم کرد به دوو ملیون نیو ، پیشتر ملیون و نیيکم

ههبوو ، تنهها يهك مانگ بooo ئىش دهكرد ... ئينجا ووتى : برق
ئه و خىزانهى كه پاراستوتانه تا يهك هەفتە مەيەرە وە بۆ كار
ئىشى ئهوان رايىكە و ئينجا بېرە وە بۆ كارە كەت ، ئەويش
پارەي ھەفتە يهك بۆ خۆت حەقى ئەوهى لەگەل ئە و
ئافرەتanhدا دەبىت و 100 ملىون ليرەشى دامى بىاندەمۇ بۆ
دووئافرەتە ، ووتى ئەوه ديارىيەو ، پاشان دواى ھەفتە كە
! .. وەرە وە بۆ ئىرە ئىش پېتىه

زۆر دلم خۆش بooo .. منىش ھەر ئەمگۈوت چۆخ ساول ئابىن ،
لەوانىيە 100 جار ووتېتىم چۆخ ساول ئابىن ..

دەستم لە ئىش ھەلگرت و چۈومە وە بۆ لاي ئە و دوو ئافرەتە
... تەقەم دا لەدەرگا ووتىم من خەسرە ووم بىكەنە وە مەترىن
دەرگایان بۆ كردىمە وە ، زۆر كزۆل بۇون ھەردەووكىيان ، منىش
يەكسەر ووتىم .. تۆ دايىكى منىت و ئەويش خوشكى منه ،
بەس بەخوا دايىكە نازانىم ناوت چىيە؟

ووتى : كاكە خەسرە و گيان من ناوم رووناکە و ئەمە كچەشم
ناوى تاقىگە يە ، ھەستم دەكىد تاقىگە زۆر تەرىق دەبۈوە ،
منىش ووتىم تاقىگە ، خوشكىيكم ھەيە زۆر لە تۆ دەچىت ،
زۆريش خۆش دەۋىت ، تۆش وەك ئە و خوشكەم وايت بۆ من
.. ! ئەزانى

خۆشحالى خۆمم دەربىرەن و ووتىم من براو كورى ئىيۇم
بىيغەم بن لەھەمووشتىيك ئەم مالەش مالى خۆتanh ، من
نەمويىت ھېچ باسىيەك كەمە وە لەگەلىاندا ، بۆ ئەوهى باسى
ھېچ نەكەن و ئىحراج نەبن .. بەلام روناك خان .. خۆى
دەستى كرد بەقسە بەگريانە وە ، تاقىگەشى خستە گريانو
چىرۆكى ژيانى خۆيانى بۆ گىرەماھە وە .

رووناك خان ووتى :

لەسلیمانىيە وە هاتىن لەگەل چەند قاچاخ چىيەك من و
تاقىگە و پياوھە كەم و كورە كەم برايە كەم ، لىرە لەدواى ئەوهى لە

ئەستەنبوڭ مامەلەمان كرد لەگەل چەند كەسيك بۆ يۇنان ،
لەم شەوانەي راپردودا پىاوهكەم و كۈرۈھكەم و براکەم
پەرىنهوھ بۆ ئەوبەر .. كەچى ئىمەيان گەرەندهوھ ووتىان
پۆلىس ھاتووھ ئەوهيان بەسەر ھىتىاين كە بىنىت و ۲۰ گەلاش
.. پېيوو ئەونامەرداھ لىيان سەندم

.. كەواي ووت من دەستم كرد بە پىكەنин

رووناڭ خان ووتى: خەسرەو گىان بەچى پىيدهكەنىت بەخوا
دروز ناكەم ؟

خەسرەو : بەخوا دەزانم درۇزناكەيت ، بەلام پىكەنیم بەشتىك
دىت، كە قىسەكانت تەواو كرد . بۆت باس دەكەم ، بِرۇانكەيت
چى رۇویداوه، خەمت نەبىت ۲۰ گەلاكەت لاي منه
ونەفەوتاوه !

دواي بۆم دەركەوت لەئەنجامى قىسەكاني كە ئەم قاچاخچىيە
سەخيفانە لە مىردىكەي و براكەيان جياكردۇتهوھ بۆ ئەوهى
لەگەلياندا راپويىرن ئەوه ئىشى بەشىكى زۇر لەو قاچاخچىيە
خويىريانە بۇوه ، لە تۈركىاو ووللاتەكانى تر بە گشتى

منىش باسەكەم بۆ كرد و ۲۰ گەلاكەم دايەوه و ۱۰۰ مىليون
لىرەكەشم دايە و ووتىم چىتان دەھويىت بۆتان بىكەم، باسى
ئەوهىم كرد كە وەستاكەم بە ئىوهى زانىوه ئەم دىيارەشى بۆ
ناردوویت ھىچ خەمتان نەبىت پارىزراون ، ئىستا چىتان
دەھويىت بۆ تان بىكەم ..؟

ووتىان: تەنها دەمانەھويىت تەلەفون بىكەينەوھ بۆ كوردىستان و
بىزانىن ھاوسەرەكەم لە يۇنانە ياخود گىراوه ..؟

چووينە دەرەوھ ، من لەبەرچاۋىياندا نويىزم كرد ، بۆ ئەوهى
زىاتر دل ئارام بن لەمن و ووتىم دەچىن بۆ بازار جلو بەرگو
خواردن بىكىن ، لە ڦيانمدا بەقەدەر ئەو رۆزە ھىلاك نەبۈوم،
كاکە ئافرهەت ھەرتەواو نابىت لە بازاردا رووشم نەدەھات
قسە بىكەم ۵۰ دووکان چوون بۆ جل ھەلگرتن ، بەھەر حاڭ

من شل بwoo بووم ، تله فوونیان کرد سوپاس بۆ خوا هاوسر و براکهی و کورهکهی له یۆنان بوون ، هاوسرهکهی قسەی له گهله من کرد ، ووتی ده گه ریمهوه بۆ تورکیا و با- لای تو بن زۆر مه منون ده بم ، ووتم کاریکی باش ده که بیت بیخمه پاریزران وابزانه له مالی خوتاندان .. تا سی رۆز له ژوورهکهی من بوون منیش ده چووم بۆ لای جه ماعهت له غه سله که ، هاوسرهکهی گه رایه وه ناوی کاک به رزان بwoo ، زۆر مه منونی ! . ده ربی ، ۲۰ وه رقهکهی له رووناک خان سهندوه دایه من منیش : لیم و هرنه گرت و عه رزی کاک به رزانم کرد ، به پاره کارم نه کردوه بۆ خوا کردوومه و به پاره بوایه ، نه ۲۰ گه لاكه م ئه دانه وه نه حه قیشم هه بwoo به سه ریانه وه ، زۆر مه منونی ده ربیو رۆشتن و ئیتر نه مزانی چیان لیهات ، دوای ۵ رۆز چوومه وه سه رکاره که م و ئاسای کارم ده کرد ، شهوى جومعه که ته واو بووین له کار .. ئایدن ئابی هات بۆلام ووتی مه رۆره وه بۆ ماله وه ده چین بۆ مالی خۆمان جه ماعه تم ده عوهت کردوه .. يه کیکیش له کرمانجه کان بۆی ته رجومه ده کردم ..

ئه وشه وه چوین ، بۆ مالی ئایدن ئابی له - بیوک شار - تا بلن جیگایه کی خۆشبوو ، ئه وشه وه ئایدن ئابی ئاهه نگی بۆ من گیرابوو له سه رئه وهی خانوه که م سوتاندوه ئه و دووئافرته مان رزگار کردووه ..

کچه کهی ئایدن ئابی هات ناوی یاسه مین بwoo ، له کچی ناو فیلمو شته کان ده چوو ، ئه وه نده جوان بwoo ژنه که شی ناوی جه میله بwoo له کچه کهی جوانتر بwoo به دایکم بیت ، کرمانجه کان پیان ده گوت ئابلە جه میله و دووکوری هه بوون به ناوی ئیبراھیم و عهلى ، زۆر ریزیان له من گرتو منیش ریزم .. زۆر گرتن ..

هه لساين بۆ نويزی شیوان (مه غریب) من پیش نويزیم کرد

به ده نگه وه قورئانم خویند هه ستم کرد ، ئايدن ئه گرى .. نان
دانرا و له سه ر نان ئايدن بسم الله يى کردو تۆزىك نانى خوارد
.. نيو قاپ عاره قىشى خوارد وه له سه ر نانه كەي
ده ستکرا به قسە ياسە مين به عەرەبى قسەي له گەل من کرد
.. عەرەبى يەكى لوبنانى

ووتم چۇن فير بوويت .. ؟ -

ووتى له ماردىن له زانكۆ له وي دە خويىنم بەشى زمانى -
.. عەرەبى

خە سره و : ئەي چۇن ئىستا له زانكۆ نيت ؟

ياسە مين : ئەم سال نارپۇمه وه له بەر ئە وھى دايكم نە خوشە
هاوکارى دە كەم ؟

من و ياسە مين قسە مان دە كرد و سەرنجى هەم وو
مە جلىسە كەمان را كىشابۇو .. ئە ويش زوو تەرجومەي
دە كردى وھ بۇ باوکى، هەر دوو كەمان حە زمان دە كرد
.. عەرەبى يە كەمان دەمە زەرد بکە يىنه وھ

خە سره و : ياسە مين بە باوكت بلى خە سره و دە لىت: زۆر
پياوېيکى باشە بۇ نويز ناکات .. ؟

ئايدن : چۇن نويز ناکەم .. هەمو جومعە يەك دە رۇم بۇ
!! جومعە

توركە كان عادە تەن يەك هە فتە نويز ناکەن دواى دە چن بۇ
! .. جومعە ئىتەر دە لىن پاك بو وينه وھ

دواى قسە زۆر موناقشە قەناعەتى كرد كە نويز بکاتو ئىتەر
! .. عارەق نە خوات

ياسە مين : كريم بە رنامەت چىيە ليزە ؟

.. خە سره و : دە چم بۇ ئە وروپا

ياسە مين : دە چىت بۇ يۈنانستان ، تورك بە يۈنان دە لىت
.. يۈنانستان

خە سره و بەلى ..

ئەو شەوه قىسى تر زۆر كرا و زۆر شەويىكى خۇش بooo،
هاتىنەوە بەرهە ژۇورە ساردو سېھىكەسەكەمان و لىنى
خەوتىن بۇ رۇزىكى نوى، بەردىۋام خەرىكى كار كردن بووم

..

دواى چەند بەيانىيەك وەك رۇزانى ئاسايى چۈوين بۇ
دابەشكىرىنى سەمۇون، من سەيارەكەم لىيىدەخورى لەگەل
رەفعەت ئابىن، كەوتىنە بۆسەي ترافىك و پۆلىسى ھاتوچۇ و
پۆلىس.. لەبەر موخالەفەيەكى من ..، وەستاندىيانىن و داواى
ئىجازەي سايەقىان كرد منىش ھىچم نىيە ئىنجا ووتىان
.. پاسپۇرت، بەھەر حال گىرام

كەلەبچەيان كردىمو ناردىيانم بۇ قەرە قول .. بەرهە و سنورداش
.. بۇ عىراق

خستمىيانه زىندان و ھەرجى پارە و پولىش كە ھەممە لە
ژۇورەكەم .. نزىكەي ۳۰ وەرقەم پىيە .. و دووملىقۇن لىرە لە
گىرفانمدا بooo

ھىچ ھىوايەكم نەما، لە- قەرقولى و وزىدەرە- لە ئەستەنبول
گىرام شە و نزىكەي كاتزمىر يانزە و بooo . چاوم نا بەيەكدا
خەوم لىتكەوت، زۆر بىزار بووم پىشتر حەزم دەكىد
سنورداش بىكىمەوە، كەچى ئىستا خەفت دەخۆم بۇ ئەوهى
سنورداش نەكىرىمەوە، بەدەم خەم و خەفتەوە خەوم
لىتكەوت .. ئەوهندەم زانى دەرگايى زىندانەكەم بۇ كرايەوە
هاوارى كرد كەرىم ئابى گل بورده .. واتا وەرە بۇ ئىرە
چۈوم ووتى : ئازادى .. وامزانى رادەبورىت.. كەچى
دۇوبارەي كردىوە بىرۇ لىرە مەوهەستە ، بىرمىيانه ئەو دىيۇو
دەرگايەكى ترەوە تەماشىم كرد ، ياسەمین و باوكى و رەفعەت
ئابىن و ھەرجى كىمانچە وەستاوه لە رىم ، سوارى سەيارە
!.. مارسىدەكەي ئايدىن ئابىن بووم ھاتىمەوە بۇ مالەوە
ئايدىن ئابىن بooo بەكەفيلىم .. كەفيلى ۱۰۰ ملىون لىرە لەدواى ۱۵

رۆز له و وولاته نه مىنم ، كه بهيانى چوومه سەر كاره كەم ،
چوومه لاي ئايدن ئابى و ووتى من دەرۇم بۆ يۇنان .. با
پاره كەش له تۆ نه ستىنن، زۆرى پىناخوش بۇو.. قىسى نه كرد
..!

خۆم پىچايىه و چووم كۆلە پشت و كەرهستەم كېي بۆ
پىگاي يۇنان وە جبەي هيواى قوماش ئامادە بۇو.. بەرە و يۇنان
..

كۆتاي شەو ياسەمین هات بۇلام ووتى كەريم ئابى ، مەرۇ بۆ
يۇنان باوكم ئوتىلىيڭ دەستىننىت له ماردىن دەچى بۆ ئەوهى
لەۋى ئىكەن كار دەكەين له ئوتىلەكەدا .. ئىقامەت تۈركىياشت
بۆ وەردىگرین .. ؟

خەسەرە : ياسەمین .. تۆ من ناناسىت .. منىش تۆ ناناسم ،
ناكىت لەم وولاتەدا بەيىنەمە و ھىچ داھاتويە كم تىدا دىيار نىيە
، من پىويىستە ژن بەيىنم و مەندالەم ھەبىت و مالەم ھەبىت وەك
ھەموو كەسىكى ئاساي ، دەمە ويىت بىزىم ئىستا ئەم بىنى له
.. قەرەج ئەچم ، نەمالەم ھەيە و نە زىان و ھىچم نىيە
ياسەمین : كەريم من شوت پىدەكەم و زىان دروست دەكەين
لىرىھ مەرۇ بۆ يۇنان ؟

خەسەرە : نوگەتەكى خۆشە .. چۆن شو بەمن دەكەيت تۆ
نازاپىت من كىم ؟

ياسەمین : تۆ ئەو كەرىمەتى كە ئافرەتا كان رزگار كرد ..!
ئەوهندە بەسە بۆ ناسىنى تۆ ؟

خەسەرە : ياسەمین .. ئەوه بىيارىكى خىرايە .. رۆزىك كە تۆ
پەشيمان بىتەوە ئاسانە ، منىش لىرىھ وەك ووتى ھىچ
داھاتيە كم نىيە دەبە سولكەرئ سەرجادەكان .. لەبەر ئەوه
زۆر پىزى تۆم لايە .. بەلام ببورە من دەرۇم بۆ يۇنان و
ئەمشە و خواحافىزى دەكەم وەھەر ئەمشە و يىش دەرۇم
.. و نامبىنەتەوە لەبەر باوکىشت ۱۰۰ ملىون غەرامە دەكەيت

یاسه مین: دهستی کرد به گریان و ملوانکه ئی ئالتو نی له مل
بوو دایه من و منیش لیم و هرگرت، له فلیمی براهیم تاتله س
ده چوو، زور سوپاس م کردو، دوای دامه وه، ووتم دیاره که م
بؤ هه لبگره لای خوت من ده چم بؤ یونان با نه فه و تیت په یمان
.. بیت ده گه ریمه وه و لیت دهستینم

!! .. خوی زور نزیکم کردوه، بؤ ماچو شتی وا

.. منیش شیعره ته صوفه کهی مزگه و تم له بیر مابوو
که ده لیت:

.. به مندالی پهستی

به گهنجی مهستی

به پیری سستی ..

ئهی خوشه ویست تو کهی خوادا ده پرستی

ووتم یاسه مین .. ئه وهنده خوتمن لى نزیک مه که ره وه .. با

هه رد وو کامان گوناچ بار نه بین .. ماچکردن ئاسانه .. به لام با

برویه ن جینگایه ک که خوا ئاگای لیمان نه بیت!

من له ماچی خوشه ویسته که م ناترسم هه رگیز .. له و تاوانه

. ده ترسم که لیتی په شیمان نه بمه وه

ئیتر سوپاس بؤ خوا ئه ویش دامرکایه وه و منیش خوای

.. په روهر دگار ره حمی پیکردم

مالاوا یمان کردو و، بؤ شه و ۱۱۰ که س سواری لوریه ک بووین

.. بؤ سه ر ئاوی گه وره نیوانی یونان و تورکیا

دوای په رینه وه له ئاوی سنوری تورکیا یونان .. ۳ شه و

رؤیشتین به پی .. گیراین و سنورداش بؤ تورکیا، تورکیا ش

.. سونارداشی کردینه وه جاریکی تر بؤ یونان

هه رچی کؤله پشتو خواردن بوو هه موویمان لیسنه ندرابوو

.. هیچمان پینه بوو

۲۶ روز به رینگاوه بووین گزوگیامان ده خوارد و لاوازو سیس

بووین ریگه مان لیتیک چوو، چهند جاری تر له نیوان تورکیا و

.. یۆناندا تۆپ تۆپیینیان پىیدەکردىن
بەھەر حال من زۆر بىزار بۇوم .. جىابۇومەوە لە وەجبەيە و
رۆشتەم بەرە دىيەك لە نزىكى دىكە خانويەكى تىدابۇو ،
ووتم دەرۆم لەم مالە داوايى نان دەكەم .. داييان باشە ، خۇ
ئەگەر نەياندا يان دەمگەن يان رادەكەم .. لەدەرگائى
مالەكە مدا دەنگ نەبوو كەسى نەيىردوھ .. عەسەرىكى درەنگ
بۇو .. لەراستىدا زۆر دەترسام .. جلو بەرگەم دراوا و پىتلاوه كام
بىنى پىيوھ نەمابۇو ھەمووى كون بۇو بۇو .. زۆر سارد بۇو ،
چلکن و بۇنم لېدەھات و قۇز دەمۇچاۋ قوراۋى .. بەسەر
دەرگائى مالەكەدا چوومە ئەو دىو دەرگاكەوھ .. مال كەسى
.. تىدا نىيە ..

چوومە پاشى مالەكە ، مەتبە خەكەم بىنى ۲۶ رۆزە نام
.. نەخواردوھ وەك بىن گيام دەخوارد

ھەرچۈن بۇو لەپەنجەرەيەكەوھ چوومە ژۇورھوھ ، كە
سەلاجەم كردۇھ مەيشىكىك پاڭ كەوتۇھ ، بەنازوھ مەكەھوھ ..
تەماشام كرد پىازو نان و كېك و ھەرچى خواپىن خۇش بىت
لەو مالەداھە بۇو ..

منىش دەستم كرد بەنان خواردىن مەيشىك سور كردنەوھ .. بىن
ئىيوھ ناخۇش تىرۇ پېم خوارد و خۆم كرد بەحەمامەكەياندا
!.. جوان و پاك خۆم شۇرد

قىزم نەھات جەلەكانى خۆم بکەمەوھ بەرم ئەوەندە بۆ گەنى
.. دەھات .. كەنتۆرى ئەو مالەم كرددەوھ

وەك بلىت ئەو مالە چاوهرى من بن .. ئەوھى من پىويىستم
بۇو لە كەنتۆرەكەدا ھەبۇو ، لەگەل جوانلىرىن كابۇ .. قاپ و
قاچاخەكام شۇرد و تاوه و شەتاکام لەسەر مىزەكە دانا و
گول لاستىكى ليبۇومالەكە گوللىكەم خستە ناو قاپەكە و
چوومە ژورى نوستنەكەيان ووتم ۲۶ رۆزە لەبەر بارانو
.. سەرماء دا دەخەوم با تۆزىكىش بخەوم ، خەوتم

خهوم لیکهوت ونازانم چهنده خهوم ، ئەوەندەم نەزانى تاپرېك لولەكەي دەكىشىت بەسەمداو .. ھەر دەلىت: ئىلازقۇ
ئىلازقۇ ..

زنهكەشى لە پشتىھەوھەر يەگووت : پەريمەنى .. پەريمەنى تەماشام كرد پىياوېك لە تەمەنى باپيرمدا دەبۇو لولەي تاپرەكەي لەسەر سەرمە .. خوايىھەن ئىلازقۇ بلىم چى منىش بەكابرام ووت بەئىنگلەيزى .. من كوردم و رفيوجىم برسىم بۇو ھاتومەتە مالتان و قىسىم بۆ كرد ، ھىچ ..تىينەگەيشت

لەدلى خۆمدا زانىم ئەمە زۆر ناھالىيە دەستم كرد بە پىتكەنин و سەرنجىم راکىشاو .. سى چوار جار سەرم داخست ووتم : .. پلىيس ، پلىيس ، پلىيس

لولەكەيم بەرزىزىدەوە بەدەست و لەقەيەكم دا لەپىاوەكە تاپرەكە لەدەستى كەوتە خوارەوە .. تەماشام كرد فيشەكىشى ! تىدا نىھ

پىاوەكە زۆر گوناح كەوتوبۇو چۈوم سەرىم ماچكىدو سىلاحەكەم دايىھەوھە دەستى چۈومە لا زنهكەي و دەستىم ماچ كىدوو بە ئىشارەت بانگم كردن جلهكائىم نىشاندان و قاپ وقاچاخەكەم نىشاندان كە بۆم شۇرۇنۇ گولەكەم خستە ناوى، زوو ماچى پىاوەكەم كرد دەستى زنهكەشم ماچ كرد تاپرەكەم داوه دەستى خاوهەن مالەكە ..

ھەرجۇن بۇو تىمگەياند ئەو جلانەم پىويىستە .. بەلام بەخوا پارەم پىئىنەيە حەقەكەي بىدەم .. ئىتىر زۆر بە ئىشارەت و ئىنگلەيزى و قىسىم كوردى جاروبار بەعەرەبىش لىيم تىك دەچۈو ھەر قىسىم دەكىد بۆ ئەوھى مەمنۇنى دەربىرمۇ نەترىن ، وەللا لەم قسانەدا بۇون .. زنهكە دەستىكىرد بە قىسىم .. ئەلىكس ئەلىكس شوين من كەوت و چۈورەسمىنى بۆ ھېنام .. ھەر دەگووت تۆ لە ئەلىكس دەچىت دەستى ئەھېنام

به ده ماوچاوی منداو سه یری ووینه کهی ده کرد و ده یگووت
ئه لیکس..

منیش تائیستاش نه مزانی ئه لیکس کورپه تی ماوه مردوه
کچه زایه تی کورپه زایه تی ، هه ر پیده که نیم بۆ ئه وهی شکاتم
.. لینه کهن !

تۆزیکی پینچووه ، پیاوه که دهستی کرد به گیرفانیدا ۱۲ هه زار
.. در اخمای پارهی یونانی دامن منیش ووتم نامه ویت
وهک چون بلن که ره ده بیگره ، تو سه عاتیکه ده پارپیته وه ،
بەس تو پیویستت به پاره یه ، ۱۲ هه زار در اخماکه م لیوهر گرت ،
جاریکی تر دهستی هه روکیانم ماچکردوه .. چومه
ده رگاکه و ووتم با بیای مامه و پاپا .. که وام گووت پیاوه که
بە دهست بانگی کردم و قه مسه له کهی خۆی داکه ندو کردیه
.. به ری من ، جاریکی تریش دهستم ماچ کرده وه
! .. لە خۆشیدا به کوردی ووتم خوا حافیز

هاتمه ده ره وه ، کات شهود نازانم کات زمیر که یه .. ئایا بە یانیه
شهود گه رامه وه بۆ ئه و جینگاییه که وه جبه که م تیدا به
ھیشتبوو ، پیاویکی پینچوینمان لە گەل بۇو خاله عومه ر
که بابچى (عومه ری حاجى مەلا حەمە سالح) .. ئیستا
جه نابیان هەر لە نه رویجه ، لە دووره بىنیم ووتم خاله عومه ر ،
منی دی بە جله جوانه کە نه وه را یکرد وا یزانی پۆلیسم ، منیش
ھەرچى ووتم خاله عومه ر خۆمم تا ھاته وه بۆلام ، ئه و بە منی
دەگوت مەلا

ووتنی مەلا گیان ئه وه لە کوئ بورویت ؛ باسە کەم بۆ گیراوه ،
بەھەر حاڵ چوومه وه نا وه جبه کهی خۆمان ، ئه و جینگاییه
که ئیمهی لیبوروین نزیکی شاری سالۆنیکی یونان بۇو ،
قاچاخچیه کان بر دینانه ناو سلۆنیک و بۆ ئه وهی بلىتى
ئه سینامان بۆ بېرن ، که چوویه ناو تەرمینالى پاسە کان ئه و
خەلکەی ئیمه ھەموو لە مرۆقى سەردەمی چاخى بەردین

ئەستەنبوڭ مامەلەمان كرد لەگەل چەند كەسيك بۇ يۈنان ،
لەم شەوانەي راپردودا پىاوهكەم و كورەكەم و براکەم
پەرىنهوھ بۇ ئەوبەر .. كەچى ئىمەيان گەراندەوە ووتىان
پۆلىس ھاتووھ ئەوهيان بەسەر ھىنايىن كە بىنىت و ۲۰ گەلاشىم
.. پېبۈو ئەونامەردا نە لەيان سەندىم

.. كەواى ووت من دەستم كرد بە پىكەنин

رووناك خان ووتى: خەسرەو گیان بەچى پىدەكەنەيت بەخوا
درۆ ناكەم ؟

خەسرەو : بەخوا دەزانىم درۆناكەيت ، بەلام پىكەنیم بەشتىك
دىت، كە قسەكانت تەواو كرد . بۆت باس دەكەم ، بىروانكەيت
چى روويداوه، خەمت نەبىت ۲۰ گەلاكت لاي منه
ونەفەوتاوه !

دواى بۆم دەركەوت لەئەنجامى قسەكاني كە ئەم قاچاخچىيە
سەخىفانە لە مىرددەكەي و براکەيان جىاكردۇتەوھ بۇ ئەوهى
لەگەلىاندا راپوئىرن ئەوه ئىشى بەشىكى زۆر لەو قاچاخچىيە
خويىريانە بۇوه ، لە تۈركىياو ووللاتەكاني تر بە گشتى

منىش باسەكەم بۇ كرد و ۲۰ گەلاكت دايەوه ۱۰۰ مiliون
لىرەكەشم دايە و ووتىم چىتان دەۋىت بۇتان بىكەم، باسى
ئەوهى كرد كە وەستاكەم بە ئىوهى زانىوه ئەم دىارەشى بۇ
ناردوویت ھىچ خەمتان نەبىت پارىزراون ، ئىستا چىتان
دەۋىت بۇ تان بىكەم .. ؟

ووتىان: تەنها دەمانەۋىت تەلەفون بىكەينەوه بۇ كوردستان و
بىزانىن ھاوسەرەكەم لە يۈنانە ياخود گىراوه .. ؟

چووينە دەرەوه ، من لەبەرچاۋىاندا نويىزم كرد ، بۇ ئەوهى
زياتر دل ئارام بن لەمن و ووتىم دەچىن بۇ بازار جلو بەرگو
خواردن بىكىن ، لە ۋىيانىدا بەقەدەر ئەو رۆزە ھىلاك نەبۈوم،
كاکە ئافرهەت ھەر تەواو نابىت لەبازاردا رووشىم نەدەھات
قسە بىكەم ۵۰ دووكان چوون بۇ جل ھەلگىتن ، بەھەر حال

من شل بوو بووم ، تلهه فوونیان کرد سوپاس بۆ خوا هاوسر و براکهی و کورهکهی له یۆنان بوون ، هاوسرهکهی قسەی له گەل من کرد ، ووتی ده گەریمەوه بۆ تورکیا و با- لای تو بن زۆر مەمنون ده بم ، ووتم کاریکی باش ده کەيت بیخمه پاریزران وابزانه له مالى خۆتاندان .. تا سى رۆز له ژوورهکەی من بوون منیش ده چووم بۆ لای جەماعەت له غەسلەکە ، هاوسرهکەی گەرایەوه ناوی کاک بەرزان بwoo ، زۆر مەمنونی ! . ده ربى ، ٢٠ وەرقەکەی له رووناک خان سەندەوھ دايىه من منیش : لیئم وەرنەگرت و عەرزى کاک بەرزانم کرد ، به پارە کارم نەکردوھ بۆ خوا کردوومەو به پارە بوايە ، نه ٢٠ گەلاکەم ئەدانەوه نەحەقىشم ھەبwoo بەسەريانەوه ، زۆر مەمنونی دەربىریو رۆشتەن و ئىتر نەمزانى چيان لىيھات ، دواى ٥ رۆز چوومەوھ سەركارەکەم و ئاسای کارم دەکرد ، شەوى جومعە کە تەواو بووین له کار .. ئايىدەن ئابى ھات بۆلام ووتی مەرۆرەوھ بۆ مالەوه دەچىن بۆ مالى خۆمان جەماعەتم دەعوەت کردوھ .. يەكىكىش له کرمانجەكان بۆی تەرجوومە .. دەکردم

ئەوشەوه چوين ، بۆ مالى ئايىدەن ئابى له - بیوک شار- تا بلنى جىيگايەکى خۆشبوو، ئەوشەوه ئايىدەن ئابى ئاهەنگى بۆ من گىرپابوو له سەرئەوهى خانوھکەم سوتاندوھ ئەو دووئافرتەمان رېزگار کردووھ ..

كچەکەی ئايىدەن ئابى ھات ناوی ياسەمین بwoo ، له كچى ناو فيلمو شته كان دەچوو ، ئەوهندە جوان بwoo ژنهکەشى ناوی جەمیلە بwoo له كچەکەی جوانتر بwoo به دايىكم بىت ، کرمانجەكان پيان دەگوت ئابلە جەمیلە و دووكۇرى ھەبۈن بەناوی ئىبراھىم و عەلى ، زۆر رېزيان له من گرتو منیش رېزم .. زۆر گرتەن ..

ھەلساین بۆ نویزى شیوان (مەغrib) من پیش نويزىم کرد

به ده نگه وه قورئانم خویند هه ستم کرد ، ئايدن ئه گرى .. نان
دانرا و له سه ر نان ئايدن بسم الله يى كردو تؤزىك نانى خوارد
.. نيو قاپ عاره قيشى خوارد وه له سه ر نانه كه يى
ده ستکرا به قسه ياسه مين به عه ره بى قسه يى له گه ل من کرد
.. عه ره بيه كى لو بنانى ..

ووتم چون فير بوويت .. ؟ -

ووتى له ماردين له زانكۆ له ويى ده خويينم بهشى زمانى -
.. عه ره بى ..

خه سره و : ئه يى چون ئىستا له زانكۆ نيت ؟

ياسه مين : ئهم سال نارۈمە وه له بېر ئه وھى دايىكم نە خۆشە
هاوکارى دە كەم ؟

من و ياسه مين قسە مان دە كرد و سەرنجى هەموو
مە جلىسە كەمان را كىشابوو .. ئه ويش زوو تەرجومە يى
دە كرده وھ بۇ باوکى ، هەر دوو كەمان حە زمان دە كرد
.. عه ره بيه كەمان دەمە زەرد بکەينە وھ

خه سره و : ياسه مين به باوكت بلى خه سره و دەلىت : زۆر
پياوييکى باشە بۇ نويىز ناكات .. ؟

ئايدن : چون نويىز ناكم .. هەمو جومعە يەك دەرۇم بۇ
!! جومعە

توركە كان عاده تەن يەك هە فته نويىز ناکەن دواى دە چن بۇ
! .. جومعە ئىتىر دەلىن پاك بووينە وھ

دواى قسە زۆر موناقشه قەناعەتى كرد كە نويىز بکاتو ئىتىر
! .. عاره ق نە خوات

ياسه مين : كريم بە رنامەت چىيە ليزە ؟

.. خه سره و : دە چم بۇ ئه وروپا

ياسه مين : دە چىت بۇ يۇنانستان ، تورك بە يۇنان دەلىت
.. يۇنانستان

.. خه سره و بەلىن

بوو شىرە زۆر پياو بwoo ده يگوت چۆن ده چن بەھەمۇوتان بۆ
ئەوكورە ئاگام لەو قسەيەي بwoo

شهر كۆتاي هات و بە حەمە نەجم كەلاريم ووت ئەخھوم
ئاگات لىيم بىت، نەكولە خەوا بىم و لىيم بىدەن، چونكە منىش
دووجار نزىك بۈوەمەوە لە شويىنى خەوى ئەوان خەتبۇو
وايانزانى پەلاماريان ئەدەم لەخەودا لىئەدەم .. دوو شەو
.. نەمن بە جوانى خەوم لىيکەوت نەمە ئەمۇنىش

بەلام من زۆر گەورە تەماشا دەكرام مەئمۇن لە ئەسیناشدا
كەس نەيدەۋىرا سەيرى بکات چجاي ئەوهى شەرى لەگەل
بکەيت ..

دواى دوورقۇز ئەوان هاتن بۆ جىنگاكەي من و خالى عومەرو
كۈرىكى خانەقىنى ناوى كاك لوقمان بwoo ئاشتى كردىنەوە ،
ئەو شەوە بەو بونەيەوە دەستكرا بە حەفلە و سريلانكى و
عەرەب و فارس بە خۆشى ئېمەوە رەقسۇ ھەلپەركى بwoo ..
بۈوین بەرەفيق ، ، بەلام رەفيقىكى باش ، ئىنجا يەك دوو
شەرى ترم توش بwoo لەگەل روسەكان لە سەر حەمام و
بانگدان مەئمۇن نەبوايە ئىنجا ھەولىريەكان ھاتنە پىشەوە
.. لەگەلمە ئەوان ببۇونە برا

ئەو تەمەنەي من كاتى ھەزەكاريم بwoo، راستە
مولتهزىم و دىنداريم بووم ، بەلام لە بەر ئەوهى لە مزگەوتو
هاورى دىندارەكانم دابىرا بووم ئەوهندە پابەندىم نەما بwoo
بەدىنەوە .. تەنها نويىزەكانم دەكىد و جاروبارىش سونەتىك
ئەگەر بىمكىدايە نەمكىدايە ، ھەندىيەك جارىش بەھۆكاري پىڭا و
نەبۇونى حەمام و خۆ پاكردنەوە نويىزەكانم لە كىس دەچوو،

یاخود به هۆکاری لوازی ئیمان و نه بۇونى ھاۋى پاشو
خواناس دوور دەكەوتىنەوە لە خواناسى ، بەلام ھەر پابەند
بۇوم بە ئىسلامەوە سوپاس بۇ خوا رچاوى حەلّى و حەرام
كىدوھ ، ئەو زەمەنەي منىش بە چەقۇ و ھېزى خۆت نەبوايە
خەلگى تر دەيخواردى ، دەبۇو بەلائى كەمەوە كەسايەتى
خۆتو بىنەمالەكتىپارىزىت، ھەر ئەوهندەش تۆزىك
ئازابۇويتايە .. ئىتر خەلگى تر لەدەورت كۆدەبۇوهوھ

منىش ئەودەمە گۈيم بە هيچ نەئەدا بۇ لەتىك نان ئامادە
بۇوم شەرە چەقۇ دروست بىكەم ، قىسەم لە كەس قوبۇل
نەدەكىد ، بەلام سوپاس بۇ خوا ھەرگىز دەستدرېزىم نەكىدوھ
تەسەر خەلگ وەھەمىشە ئەوانەي مەزلىم بۇون ئەوهندەي
توانىبىتىم پاراستوومن، بە كوردى پوختى ، نەدەستى كەسم
ماج كىدوھ نە هيشتىويشىمە كەس دەستىم ماج بىكەت، ئەمەش
باواتاي گەورەي و پياوهتى نا .

بەلام جەماعەت لە زىنداندا من ھەر بە قاچاچى دەزانن ،
وادەزانن لە ترسا خۆم ئاشكرا ناكەم ..

دواي ھەر بىروايىان نەكىد ، لە ناو زىنداندا مزگەوتىم دروستكىرد
ئەو سالە مانگى رەمەزان بۇو، كەتتىوبۇھ مانگى داونزەوە ، كە
نويزىمان دەكىد ۲۰۰ كەس بۇ جەمەعەت دەوستا ، جومعەو
جەماعەتمان تىدا كىد ، من و خالىھ عومەر بەربۇوين لە
سالۇنىك

ئەو عەسرەي ئازاد بۇوين من بەرۋۇم ، كەنازاد كراين ماوهى
مانگىكە لە نانى ووشكى و ئاو زياترمان نەخواردوھ ، هيچ
پارەشمان پىتىنەيە ، ئەوهېش پىيم بۇو ئەوهماوهىيە لە زىندان

.. خه‌رجم کرد

خاله عومه‌ر ووتی: رۆزوه‌که‌ت نه‌شکاندوه مه‌لا گیان ؟ -

خه‌سره‌و: نه‌وه‌للا خاله عومه‌ر گیان به‌چی بیشکینم ؟ -

خاله عومه‌ر: پیاونه‌بم ئه‌م ئیواره‌یه گۆشتت ده‌رخوارد -
ئه‌دهم !

تۆزیک رۆیشتەن زیندانه‌که دوور بwoo له شاره‌که‌وھ باران
.. دایکرد و به پىن هه‌ر ده‌رۆشتىن
.. لەپر سه‌یره‌یه‌ك وەستا ووتی: بۆ كوي ده‌چن

خاله عومه‌ر ووتی سالۆنيك، خۆشى خويىندەوارىيکى باش
.. بwoo ئىنگلىزىيە‌کەشى زۆر باش بwoo، تىيىگە ياند
ووتی به ۲۰،۰۰۰ دراخاما دەقان بهم، خاله عومه‌ر دەستى كرد
بەگىرفانىا وەرقەي زیندانه‌کەي دەرهەينا و ووتی ئه‌وھ
.. گوزه‌رانى ئىيمەيە پاره‌مان پىتىيە

.. كابرا جرتىيکى بۆ لېداينو رۆشت

من زمانم بەرۆز و بwoo نەمىرا جنىيۆ بدهم، ووتىم خاله عومه‌ر
.. گیان لەجياتى من قسىيەك بکە

تۆزىيکى تر رۆشتىن، هەمان سه‌يره هاته‌وھ وەستايىيە‌وھ .. بىن
سى دوو سه‌رى خستىن .. ديار بwoo كابرا رەحمى جولًا بoo
هاتبوروه بۆ لامان بىدىنى بۆ سالۆنيك نزىك وویستىگەي
شەمەندۇ فيئر وەستاندىنۇ سوپاسمان كرد زۆر پىگاكەش

من برسيمه وله ئهو شاره جواندا پاره مان پىئينيه .. ده شزانم
خواي په روهه ردگار ئاگاي له زمانى به رۆزۈسى منه خواي
.. مەعبودم يوسوفى پاراست

ئاگام لىبىو خالى عونمه رزۇر بىزار بwoo ، به تەمەنىش بwoo
.. خەفەت دايگرت بwoo

: به خالى عومەرم دەگوت

وويستيان يوسوف بکۈزىن، بهلام نەمرد - سەلامى خواي
لىپىت

وويستيان هىچ بونىكى نەھېلىن لە سەر زەھرى، بهلام ئەرزىشى
.. زىاتر بwoo

.. وويستيان بىفرۇشنى وبيكەنە كۆيلە، بwoo وەزىز

وويستيان خۆشە ويسىتى لە دلى باوکيدا دەرىيىن، باوکى بۆى
كويىربوو

لە پلانى مرۆقە كان نابىيت خۆمانمان پى موهىم بىت با لە
.. خوا بپارىنە وە دلىيابە هاوكارىيما دەكەت

بەردەوام بووم لە قسەكانم دەستم خستە سەر شانى
عەرزمىركەد خالى عومەر سويند بەخوا: ئىرادەي خودا وەند
.. بەرزترە لە هەموو ئىرادە كان

.. يوسوف دەيزانى هەموو دەرگاكان داخراون
بەلام

.. لە بەر خوا بەرهە رۇوى دەرگا داخروه كان رايىكەد

.. وە په روهه ردگار هەموو دەرگا داخراوه كانى بۆ كردوه

كەواتە من و تۆش دەبىت بىانىن : - ئەگەر دەرگاكانى هەموو
.. دنيامان لىدابخىت

. بەرهە رۇوى دەرگاى كراوهى خواي په روهه ردگار با بىرۇين

ئەم قسانەم بۆ خالە عومەر دەکرد ، لەپر گویمان لەدەنگى
گۆرانى كوردى بwoo له خىمەيەكدا له ناو بازاردا .. كەچووين
دوو كچو كورىكى ليپوون وويىنهى عەبدوللا ئوج ئالانيان
پېبىو لهۋى و گۆرانى شفانى له سەر بwoo ، ئەودەمە شفان لاي
پەكەكە خۆشەويىست بwoo.

چوينە لايان و باسەكەمان بۆ كردن .. ئىنجا نانيان بۆ هيئانىن
وامزانى زۆر دەخۆم كەچى تۆزىكم خوارد ئىتر نەمتوانى
بەھۆكارى ئەوهماوهىهكى زۆر بwoo چەورىم نەخواردبوو
گەدەم بچووك ببوهوه .

باسى ئەوهەم كرد يان پارەمان بدهنى بەقەرز بۇتان
دەگەرىئىنەوه له ئەسيينا ، ياخود هاوكارىمان بکەن تەنها بلىتى
ئەسيياما مان بۆ بېرپن كە چوينە ئەسيان پارەكەتان
ئەدەينەوه..؟

بەداخەوه بۇيان نەكىرىن ، نائومىد بwooين .. ناچار ووتەم خالە
.. عومەر چارەمان نىيە دەبىت ئەم شەو بمىئىنەوه

خالە عومەر چوو بۆ لاي دووپياوى يۇنانى دەستى كرد -
بەقسە ئەوه منىش لە دوورەوه تەماشاي دەكەم ، لەدللى
خۆمدا زۆرم پېناخۆش بwoo ، ووتەم ئەم پياوه بۆ بهم سەرە
.. سپىيەوه تەكلىف لە خەلک دەكات بۆ پارە

بۆ زانىارى بلىتەكەش زۆر گران نەبwoo ، ھەريەكىكمان ٦ ھەزار
دراخمامان دەويىست بۆ بلىتى سالۇنىك ئەسيينا واتا ١٢ ھەزار
دراخمامان پېويىست بwoo ..

من رووم نه دههات داوا له که س بکه م ، خاله عومه ر له گه ل
دوانه کدا به رده وام بوو دهستایان کرد به گیرافانا ياندا
.. شتیکیاندا به خاله عومه ر من زورم پیتناخوش بوو

که هات ووتم خاله عومه ر چييه ؟ ووتش ئهم عينوانه هى
! .. داویانمه تى بیچیه ن لای ئه وان ها و کاریمان ده که ن
منیش ووتم براکه م ده واز بینه تو خوا ؟
خاله عومه ر لیم توره بوو ، ووتش کاکه تو حه قت نه بیت
قسه مه که و مه يه پیشنه وه له دووره وه بوسته ، من قسه ده که م
.. ، ئه زانم تو رووت نایه من پاره په یدا ده که م

.. منیش هیجم نه ووت له بهر حورمه تى خاله عومه ر ..

ئه ده رسه که مان دوزیه وه خوی چووه ژوره وه نه مزانی چييه ،
.. پیده چووه وه ک سوسيال وابوبیت

هاته ده رروه پیده که نى ، ووتش ئیستا يه کیک ده نیرن
بليته کانمان بؤ بکریت و نانیشمان بؤ ده کرن .. ! توزیک گورانی
.. عهلى مه ردانی بؤ ووتم .. له بيرمه نه وهی بگووتم
.. گه ردن بلور دیاره له دوور

کوریکی گه نج هاته ده ره وه به ئینگلیزی چونی و چاکی کردو
ته وقهی له گه ل من کردو ووتش بابرؤین ، چووینه ويستگه که
شه مه ندؤفیر و بليته کانی بؤ کرین باي ۱۲ هه زار دراخما بوو ،
يه کی ۱۰ هه زار دراخما دایه منو خاله عومه ر ووتش بؤریگا با
پیتان بیت .. شه و سه عات ۹ سه رده که ون کاتزمیر ۱۰ به یانی
له ئه سینان و ، قیتاره که تان چینچی نیه

لهوکاتهدا بولله‌گهل ئىمەدا وەستابۇو .. پياوېيکى پىرى
لىپەيدابۇو گەنچەكە چۆنى و چاکيان كرد بىھەكە و تۆزىك
قىسىان كردو پياوهكە چووه جىڭايەكە وە ئىمە هەر وەستا
بۈويىن بلىتەكانى نەدایىننى كابرا بە تەمەنەكەي ھاۋى گەنچە
يۆنانيكە گەرایەوە و بە پىكەنینەوە ھاتە لامن و ۲۰ ھەزار
دراخماي دابەمن و بە ئىگلىزى پىووتىم نەيدەي بە باوكت ، ۱۰
..ھەزارىشى دايىخالى عومەر، واى زانى خالى عومەر باوکەمە

.. گەيشتىنە ئەسینا .. خەونەكەمان ھاتە دى

كەچوومە پاركى ئامۇنيا .. ئەو ھەموو خەلکەم بىنى لە¹
كارتۇنى جگەرەدا دەخەوتىن .. يەكسەر كە ئابە گرتىمى
خەمۆكىيەك دايىگىرمى، خەرېك بۇو بگەرېمەوە بۇ توركىيا بۆلای
ئىدىن ئابىن .. من ماندوو بۇوم خالى عومەر منى جىئىھىشت و
چوو بۆلای كورەكەي ناوى كاك توانا لەگەلیدا بۇو ئەو پىشتر
گەيشتىبوه ئەسینا .

منىش كورەكەي مامۆستا سالح دىلانم بىنى كاك ھونەر، لە
ئوتىلىك بۇو .. بىردىمى ووستىم بچىمە ئەو ئوتىلە كە بەرپىزىيانى
لىپىو .. لەپىگادا كورېيکى رەفيقى خۆمم بىنى لە توركىيا
بۇوبۇين بە ھاۋى زۆر كورېيکى چاڭ بۇو، ناوى عەبدۇللا بۇو
، من ناوم نابۇو (عەبە مالتەپە) مالتىپە جۆرە جگەرەيەكى
ھەرزان بۇو ئەوهى دەيکىشىدا بەزۆر خەتەر بۇو ئەو جگەرەيە،
ھەر كەس يەك مانگ بىكىشايە دەيکوشت عەبە مالتىپە كارى
.. تىنەدەكە .. دوايى چۆنى و چاڭى و ئەحوال پرسىن

عەبدۇللا : مامە خەسرەو بۇ كوى دەچىت؟

خه سرهو : وەلامامە عەبدوللە گیان ئەمە تۆزىكە لە زىندان
بەربووم زۆر ماندۇوم دەچم بۇ ئوتىل ھىچ جىنگايدىم نىيە ،
ئىسراحت دەكەم .

عەبدوللە : نا مەچۇ شوقەم ھەيە منو فاروق و حەسەنى لېين
، جىنگەمان ھەيە مەرۇ بۇ ئوتىل و بەيانىش ئەتخەينە سەر
... ئىش !

خه سرهو : داواى ئىزىم لە كاك ھونەرى مامۆستا سالح دىلان
كىدو ، بەدواى كاكە عەبەگىان كەووتىم ، بەراستى منى بىردى
شەوقە ووتى بخەوە وبەيانى وەرە بۇ كار و دەتبەم فىرت
.. دەكەم ..

بۇ بەيانى سەرى سالى نوى بۇو... ، بە عەبەم ووت فريامكەوە ،
بىرى دايىم و براو خوشك و ھەمووى دەكەم ، تەلهفونم پۇ
پەيدا بکە كەس نازانىت من لە كويىم ، پەيداى كرد .

تەلهفونم كردىوە بۇ كوردىستان ... ئاي بىرى دايىمم دەكىد ،
بىرى دايىھە وەرە باوه گەۋەرم دەكىد ، بىرى سلىمانىم دەكىد
.. قىسم لەگەل كردىن ھەر ئەوەندە توانييم بلىيم چۈنن و من لە
ئەسىنام ، ھەموو گىانم دەگریا.. گوئىم لە باپيرم دەگریا ، دايىم
.. دەگریا ئەوانىش ھەموو دەگریان

ماوهى دوومانگ بۇو ھىچ دەنگىكەم نەبۇو ، ئىتر ھاتنە سەر
.. ئەوهى تەعزىم بۇ دابىنن !

من ئەوەندە گريام عەبەو حەسەن فرمىسىكە كانى من دەسپى
، ووتىم بەخوا من قىسم بۇ ناكرىت ، تەنها ئىيە قىسم بۇ
بکەن .. لەو گريانەدا باپيرم ھات قىسم لەگەل بکات ، ھەلبەت

باوکی باوکم ، ئه و باپیرەم نا کە به خیۆی کردووم ، ووتى
خەسرەو گیان چۆنى .. ووتى باشى باوه حاجى گیان ، ووتى
ئەی رۆلە کەی دەچىت بۇ خارىج ، كەواي گووت ھەمۇو
دەستمان کرد بە پىكەنین .. وای دەزانى خارىج بەس
ئەلىمانايە..! يۆنانى بە خارىج نەدەزانى

.. دايكم خىرا ٥٠٠ دۆلارى بۇ حەوالەكردم .. بۇ ئەسينا

دەستم گرددبە کار لە لاي کابرايەكى ميسرى لە ئەسينا
قەمسەلەم بۇ ھەراج دەكىد لە ميسىر دەيھىنا ، ھاوارم دەكىد ،
وەرنەوە وەرنەوە ، قەمسەلەيەك بە دەھەزار دراخما ...

ئىلەزۆ ئىلەزۆ.. زىكا كلياريکى ..

ھەندىك شتى تريش فيئر بۈوم بەوچەند رۆزەوە لە بازارد جل
وبەرگم دەفرۆشت ، كارەكەمان وابۇو دەرۆشتىن جلمان
وەردىگرت بە بايانىاندا ئىواران تەسلیمان دەكردوه ،
ھەريەكەمان ٥٠٠ دراخماي ھەبۇو رۆزانە ، يەكەم رۆز و
دۇوەم رۆز كەمم فرۆشت ، سەرى سېيەم رۆز دەستم پىكىرد
زمانم راهات ، سەمیر بىرواي نەكىد نېوھەرۇ چومەوە داواي
ئەوەندەي ترم لېكىد ، رۆزبەرۆز باشتىر دەبۇو وەزۇي فرۆشم
.. زىادىكىد ، رۆزانەكەم بۆمن چوومە ١اھەزار دراخما

سەمیر : نەيدەتوانى بلنى خەسرەو . ناوەكەم قورس بۇو ، ناوى
(نام (شەمس

سەمیر : شەمس من دەچم بۇ ميسىر ئەشىا دىئىم توّ دابەشى
بکە بەيانىان شتومەكەكان و حساب بالاي توّ بىت ، ئاگاشت

له شوقه که م بیت، سیقه که ش له پیگای خواناسی نویز
کردن و دهست پاکیه وه دروست بتو هیچ ناسیوه یه که مان
نه بتو، تهناهت ده متوانی هه متو شته کانی به رم و قسه شی
بکردایه ئازارم ئهدا چوونکه هیچی بتو نه دکرا، به لام هیچ
خرابیه کی له من نه دیبوو له ماوهی رابووردا، زور هاوکاری
کردم .. منیش پیزم ده گرت، به لام تا بلن داوین پیس بتو،
نه ویش زور پیزی منی ده گرت و کاتی نویز هاوکاری ده کردمو
جومعان خوی ده بیناردم بتو مزگه و تی ئامونیا و خواردنی
.. حه لامان ده خوارد به پیکه وه هه میشه

ووتم باش .. برو بیخهم به ..

ماله‌کهی پربووو له خه‌لک دووجار چوومه مالیان ، ووه
ئاماژه‌م پییدا بېیه‌که وه نامان ده خوارد من خواردنی حه‌لام
ده خوارد ئه‌ویش هر واپوو ، بەدوای حه‌لالدا ده‌گه‌راین ،
.. هه‌ردوو چاره‌که کچیکم بىنى زۆر جوان بولو له‌لای

ووتى ئە و كاتھى تو لهۇي دەبىت تەنها سى كەس دىئنە وە بۆ¹ شوقە كە ..

ماریا . خه‌لکی رومانیا بوو .. قه‌ره‌جه

.. ئەگنیشكا .. كچىكى رووسييە

کوریکی فارس ناوی مه جیده

خوشت لهوی ده بیت، هه موو رۆزیک ۲۰۰۰۰ دراخمايان
! لیستینه کە دیننه وە، بۆ ماله وە

ووتم باشه ..

لهماوهی ئهو ههفتەيەدا نزىكە ٦٠٠ هەزار دارخمام لا
کۆبۈويەوە .. پارەيەكى زۆر زۆر بۇو

شوقەكەي گەورە بۇو ، من چوومە ژورەكەي خۆي واتا
ژوورى سەمیر دەخەوتىم ، مجيد لە ھۆلەكەدا دەخەوت دوو
كەچەكەش لەيەك ژووردا دەخەوتىن ..

سەمیر رۆيىشت و دەستمان كرد بە كارى خۆمان رۆزانە و
دەچومەوە بۇ شوقەي سەمېر و پېش من ماريا دەگەرایەوە
.. سەعات ٥ ئىوارە و من ٦ و رووسيەكە ٧ و مەجید ٩
ھەموو خەلکى ئاساي بۇون ، بەس نەمدازانى بۇ لەوي دەزىن
و ئهو پارەيە چىيە، ئەيدەن .

بەس ماريا زۆر جوان بۇو .. چاورەش .. لە خەلکى وولاتى
خۆمان دەچوون خويىن گەرم .. بالا پىك ، زۆر جوان بۇو ،
ناسك قىز خاو و درىز ، بەنازو مەكر خۆي بائەدا ، تۆزىك
.. شىيوهى لە داليا دەچوو ، دىسان ھەواي عىشق لىدامەوە

.. ئەتوانن بلىن منى شىت كردى بۇو

كەوتىنە قسە و باس خواتى ، بۇم دەركەوت ئەمانە كار
لەگەل سەمیر دەكەن كارەكەيان حەوالە بۇو ، لەدوايدا بۇم
دەركەوت خەرىكى كېينو فرۇشتىنى دۆلارو پارەي تىرن لە^١
يۇنان زۆر قاچاخ بۇو ئەوكاتە .. كېين دۆلارو پارەي رووسى و
ئەلبانى وولاتەكانى تىرلە بازارى رەش دا ، تەنانەت ھەر كەس
بىيەي بىگيرايە .. ٦ سال زىندان بۇو وەك قاچاخچى ھەزىمارد
دەكرا

سەمیر گەرایەوە ، حسابمان كرد ئە و ھەفتە يە ٥٠ ھەزار
دراخماي دايىه من، ووتم زۆرە نامەويىت ، لەگەل ئەوهشدا
.. ديارى زۇرى بۇ ھېنابۇوم لە مىسر

هاورپىيەتىمان خۆش بۇو لەگەل سەمیر ، رۆزىك بەيکەوە
.. قەمسەلىمان دەفرۆشت

ووتم: سەمير ماريا زۇر جوانە ؟

بە پىتكەنинەوە ووتنى دەستت پىتگەيشت ؟

.. ووتم نا من كارى واناكلەم ، بەتايمەت لە مالى تۆشدا

.. كەچى ئە و بىقىيمەتە ئەيگۈوت بۇ نايىكەيت لە مالى مندا

ووتم سەمیر منو تۆ موسىمانىن .. ئەزانى يارانى موسا .. بە
.. بسم الله - لە دەريايەك پەرينەوە
من و تۆ ھەموو قورئانم خەتم كردۇھ يەشتا لهناو ئەم
.. قوراوداين

تۆزىك ملى بادا و ووتنى : شمس- ، زۇر حەزم دەكىد برام
.. بۇويتايىھ

منىش ووتم: جا ئىمە ھەر براين ، وامزانى بۇ ئىسلامەتى
دەلىت

ووتنى نا براام بۇويتايىھ منت بەجى نە هيشتايىھ لىرە تەنها ھەر
خۆمم مەتمانەم بەكەس نىيە و كارەكەمان باشە و خىر زۇرە لىرە
؟!

خه سرهو: من نیازم هه یه بِرْقُم بُو ئه لبانيا بهداخه وه، ئه روئی!! وەللا به جىت دېلىم

سەمیر: شمس .. مەرۆ ماريات ئەدەمى بُو خۆت؟

خه سرهو: بُو كېپۇتە؟

.. سەمیر: نا بُوت دەكىرم

ھەستمکرد خەرىكە وەزعەكە خراپ دەبىت .. ماوييەك .. بەردەواام بۇوم لەگەلىدا

شەۋىكىان سەمیر ووتى شمس دەعە وەتى منىت، بىردى بُو چايىخانە و مەطۇمى ئوم كەلسوم لە يۈنان.. نانمان خوارد و شىشە مىسىرىمان كىشا و بەرە و مالى ئەوان كەوتىنە پى

منىش ووتىم سەمیر دەگەينم بە پىاسە و دواى دەرۆمە وە بُو - .. لاي كاكە عەبەي مالتەپە

.. سەمیر ووتى: ئەم شەوحەز دەكەم لاي من بىت شەمس

خه سرهو باشە ..

لە يۈنان: كەس نەيدەگۇت خه سرهو، ھەمووی دەيانگوت شمس لە سەر زمانى سەمیر .. كەچۈوينە وە مارياش بانگى دەكىدم شمس، سەمیر، دەيزانى رۇشتىنم نزىكە و من دەرۆم بُو ئەلبانيا وەك رېزىك گوايىھ بە مارياي ووتوه لەگەل مندا بە خەۋىت ئەوشە وە، وەك خۆى بُوى باسکىدم، تەنها .. وو يىستو يەتى ئاواتىتكى من بىنىتەدى!

تۆزیک دانیشتم و بیرهیان هینا و منیش نویزی عیشام
نەکردبۇو، ھەلسام بىرۇم سویندی لېخواردم دادنیشتم و ھنى
.. نارده زورەكەی خۆی کە دەفته‌رى حسابەكەی بۇ بىنم

کەچۈرم بەدوايدا دەگەرام، ئەوهندەم زانى .. ماريا ھات ..
بەلام مارىياي چىي خەرەك بۇو باڭ بىگرم لەدواوه باوهشى
پىداکردم .. چۈرم بەئاسماندا .. منیش بەھېيواشى دەستىم
بەرداو لەسەر بىتەكەي واتا سىستەمەكە پالكەوت

خواي گيان فريام كەويت .. توانام نەماوه .. ئەوهى من
.. دەمويت ئامادەيە

.. ئى ھاوار چى بىكەم

.. تانەو تەشەرم لېمەدەن .. من خۆم موعترىيفم بە ھەلەم
.. بۇ رسوای خۆم لەبازاردا .. خەرەكى دەف ژەنینم

ئەمهویت راکەمە دەرەوه و دەورى يوسوف بىبىنم ..
ئەزىزلىكىن نارپوات، داوابى ماريا دەكەت، ھەرچى شەيتانى
دنىايىه لەدورم كۆبۈتهوه، دەلىت جارىكى تر شتى وات
دەست ناكەويت لەدەستى خۆتى نەدەيت!

.. خوايا فريام كەوه

بەشىك لە جله‌كاني داکەند ئەوهندەي تر جوانى نىشاندام و
منى شىت كردو وورۇزاندىمى

خوای په روهردگارم .. له رووی .. خۆر و مانگ و
.. ئەستىرەكاندا شەرمەندەم
.. له مرۆف و پەرهىيەكانيش شەرمەندەم
.. تەنانەت له رووی شەيتانيش شەرمەندەم
چونكە ھەموويان له کارەكانيان پايەدارن تەنها منم كە
ناپەيدارم .
.. بىهخشه ئىلاھى.. ناتوانم ئىتر خەرىك بۇو پەلامارىدەم

ووتم: گەر وەك يوسوفم پىئاكىرىت با بەدەم قسەيەك بکەم ،
.. بەلکو - بىيىتە حوجەيەك بۆ قيامەتم

ووتم : من نەخۆشى ئايدزم ھەيە ماريا .. ئاسايىيە ؟

ووتم: بەلکو بروات نېتەوە بەلامە

ماريا : دەستى كرد بە پىكەنین ووتنى : شەمس ۳ سالە من
ئايدزم ھەيە !!

كەوايگۈوت سوپاس بۆ خوا ھۆشم هاتەوە بەر خۆم .. خواي
.. گەورە فريام كەوت
.. لەخۆشىدا ھەر دەمگۈوت

تىز عەدەم بۇويت كەريانىت بە شەراب .. تۆ ئەي شەراب
.. ھەولەمەدە بىيىتەوە بەتىز

ھاتەمە دەرەوە : بە سمىرم ووت من ئىتر ئىش ناكەم دەرۇم
بەيانى بۆ ئەلبانىيە .. ؟

بەيانى بۆ ئەلبانيه ..؟

سەمیر : تورە بwoo ، ووتى بۆ شمس نەخھوت لەگەلتا ووتم با ،
!.. بەس ئەوه ئايىزىيەتى

كەوامگووت ئەزىزى شكا سەمیر ، من هاتىمە دەرەوە ،
سوپاس بۆ خوا شمس بووم خواي گەورە زىانى
.. روونكردەمەوه

چاوهروان بن لەداخى سەمير و ماريا يۇنان بەجىددەھەلىم
.. بەروه ئەلبانيا وئيتاليا دەرەقۇم

له دواي ئهوهى له گەل قاچاخچىه كدا مامەلەم كرد بۇ ئەلبانىا و
پاشان بۇ ئيتاليا رېكەوتىن .. بۇ ئىوارە سەركەوتىن بە پاس لە
ئەسىنا دواي ؟ كاتژمىر چوومە ئەلبانىا و چووينە شارىك
.. بەناوى فلۆريا ، ھەلبەت لەرىگاي قاچاخ

لەويشەوە بەنياز بۈوین بە بەلەم پەرىيىنهوھ بۇ جىڭايەك لە¹
- ئيتاليا بەناوى - لېچە

بەلام قاچاخچىه كە .. بەناوى - ئازادى سەعە كەلە - پارەي
قاچاخچىه كانى ئەلبانىاي نەدابوو ئىمە ١٦ كەس بۈوین
.. دەست بەسەر كراين لە ئەلبانىا بۇ ماوهى ١٤ رۆز

ماوهى ئەو ١٤ رۆزە لەمالىك زىندان بۈوین لە ئەلبانىا ، دواي
ئەوهەش كە پارەكە نىرا لەلايەن قاچاخچىه كەھوھ ١٠ رۆزى تر
وەستاين بەھۆکارى شەپۇلى زۆرى ئاو و نەپەرىيىنهوھ بۇ
ئيتاليا ..

ئەوه ماوهىيە كە لە ئەلبانىا بۈوین چەند كوردىك بەيەكەھوھ
! بۈوین ھەندىيەكىان شەو لەتاو بىن ئىشى تۈوشى قومار بۈون

كەسييکيان خاوهنى خىزان بۇو بەناوى كاك ئاراس ، واتا
خىزانەكەشى لە گەلدا بۇو لە گەل دوومىندالدا ، ١٠ وەرقەي
دۆراند بۇو .. شەو، بۇو بە شەر لەناو يەكتىدا لەسەر پارە
كۈرىكىان بەناوى كارزان زۆرى كىشا بە سەروچاوى ئاراس دا
پارەيەكى زۆرى لېبردەوھ .. دەنگە دەنگى ئەوان منيان
ھەلساند لە خەو . خىزانى ئاراس لە كاتى شەرەكەدا وابزانم
پەلامارى كارزانى دابوو، ئەويش پالىتكى نا بەزىنەكەي ئاراس و
خستى بەسەر مندا ، زۆرم پىناخۇش بۇو ، منيش تۆزىك

تورهبووم ، ووتم ده دانیشه هه تیوه قومارچیه پیسه ..
ئه وهنده ئیز عاجن.

شەرەكە دامرکاوه، كەمیکى پىچۇو من لەگەل مەندالەكانى
ئاراس بەينم خۆش بwoo كچ و كورپىكى جوانى هەبwoo ئەو
ماوهىيە لە ئەلبانىادا، لەگەل ئەو مەندالانە ھاورييەتىم خۆش
بwoo ..

كەچۈرمەلايان تەماشا دەكەم كاك ئاراس خىزانەكەي كە ناوى
! .. ئاوازخان بwoo ھەر دوو كىيان دەگرىن

خەسرەو : كاك ئاراس ئەوه بۆ دەگرىت ؟

ئاراس : ھەرچى پارەمان پىبwoo ئەو كارزانە خويىريەلىي
.. بىردىمه ووه ..

خەسرەو : خەتاي خۆت بwoo چۆن لەم كاتەدا ۱۰ وەرقە
دەكەيت بە قومار، كاكە خۆت تاوانبارى ئەبىن بەرسىيارىيەتى
ھەلگرى .. ؟

ئاوازخان : كاك خەسرەو ئەم پياوهى من ھەر خويىرى بwoo ،
! .. راستى كارزان خويىرى نيه، بەلكو ئاراس خويىريە

خەسرەو : بۆ خاترى خوا دەنگت نزم بکەرهوھ لە ناو
ئەو خەلگەدا چۆن قىسە بە ھاوسەرەكەت دەلىيەت ئاوازخان با
ئەوهندەي تر سوك نەبىيەت لە بەرچاوى ئەو گەنجانەي تردا ،
دوايى شەخسىيەتى نامىنېت، من دەچم قىسە لەگەل كارزان
.. دەكەم بىزام نيوھى لېناسەنھوھ بۇتان

ئاوازخان : مەمنون دەبىن كاك خەسەر و گيان ، ئاراس قىسى
.. نەدەكىد وەزۇي زۆر نارەحەت بۇو

چۈوم بۇلاي كارزان .. ووتى مامە كارزان ۱۰ وەرقەت
بىردىتەوە لە كاك ئاراس، ئەزىم دەرىشىت لە جەماعەت
بىردىتەوە ، تەكلىفيكت لېدەكەم پارەكەي كاك ئاراس بىدەرەوە
خاوهن خىزانەو، دوومىندالى ھەيە ، قەيچىكە بىكە بەديارى
دەستت ؟

كارزان : زۆر بىئەدەب بۇو يەكسەر ووتى دەبا گۇو بخوات ..
.. كىن ووتى قومار بکات

خەسەر : مامە كارزان من تەكلىفت لېدەكەم .. ؟

كارزان : مامە خەسەر و كىن لەم وەزۇھى ئىستادا تەكلىف
قوبۇل دەكەت ، ئىيمە يارىمان كردۇھ خۇي ھاتووھ دانىشتۇوھ
.. بەزۆر بانگمان نەكردۇھ خۇ مندارل نىھ..؟

بەجىم ھېشىت زانىم قىسى كەردىن لەگەلېدا ھىچ سودى نىھ ،
ناچار ۴۰۰ دۆلارم پىپۇو ، ووتى ۲۰۰ دۆلارى بۇ ئىتوھ ۲۰۰
دۆلارىشى بۆخۆم ..

ئاوازخان : وەللا نايىدەيتى ئەويش دەكەت بەقۇمار ، ھەلېگەرە
بۇ خۆت .. منىش لەزىزەوھ ۲۰۰ دۆلارەكەم دا بە ئاواز خان

ووتى: با پېستان بىت ، ئەو ئافرەتە زۆر بە حۇورمەت بۇو ، لېنى
وەرنە گىرمى ، ووتى پارەي تىرم شاردۇتەوە ، خەمت نەبىت
.. خەسەر و گيان

بهس ههستم کرد راست نیه ، تنهها ئافره‌تیکی شهرف به رزو
.. ته بیعهت قورس بwoo

شه و دانیشتین من و کوریکی تر نویزمان ده کرد ، ٤ که س
.. له وانیش قوماریان ده کرد

ئاگام لیبیوو کارزان .. تانه و ته شه ری ئهدا له کاک ئاراس ، ووتی
: له کوردستان قومارمان کرد وه ئه گهر که سیک پارهی
پینه بوایه .. ده مانگو له سه رېنکه ده یکه بین .. ؟

که واي گووت خه ریک بwoo جنیوی بدھمی ، بهلام دھم به زیکری
خوا بwoo .. زور توره بووم نه شم ده تواني هیچ بلیم ، چونکه
ناپاسته و خو قسەی ده کرد .. ئاگام له ئاراس بwoo لای ئیمهی
به جیهیشتو چووه بؤ لای مندالله کانی بؤ زوریکی تر زور
.. به زهیم پیدا هاته وه

چوومه لای کارزان منیش وو تم کارزان: ده زانی کاتی خوی
منیش ده رییم به خه لکیک داکه ندوه له سه ر قومار و
ده رییکه شیم لیبر دوتھو ، بهلام سوپاس بؤ خوا .. ئیمه بووین
به پیاو و ازمان له کاری قور هینا وه .

کارزان : تؤ پیاوی ئه و هنیت ، ئه وه عه رزو ئه وه گهز ئه گهر
پیاوی یاریکه .. ؟

خه سرهو : ئاخر ئه وه کهی ئیشی پیاوه .. حه رامه دهنا تؤ
جو جکهی ..

.. کارزان : وهره بزانه ناتکه مه فروج

خه سرهو: بانق دانن ههر ریزیک ۱۰۰ دۆلار بپروات .. به پاری ۲۱

.. دەستم کرد به پاری قومار ، من ههر ۴۰۰ دۆلار شک دەبەم

سەرەتا ۳ رېز روشت دۆراندم لەچوارەمدا هات لە پىئىنچەمدا زیاتر هات بەدوايىكەدا ھەموو نەخش بۇو ووتەم دەرچۈ دام .. لە بانقىكە ۷۰۰ دۆلار بۇو

بانقەكە يەم بىردى ، خۆم دەستم کرد بە تە وزىع .. تا شەو درەنگ يارىمان كرد ئەمبىدو ئەدۆرام تەنانەت ئاوازخانىش ھات بۇو تە ماشاي دەكىدم بە دەم گۆوارنىيە وە توشىيى ئەعصايم كردى بۇو ۳۳ .. وەرقەم بىردى وە لييان ، هەر لە سەر يارەيە كە دا بۇوم ۱۰ وەرقەكەم داوه بە كاك ئاراس .. لە بەرچاوى كارزاندا ووتەم .. ئىيىمە پىياوين ..

كارزان پارەي پىنه ما .. ووتەم لە سەر دەرىيىكەت يارى دەكەم .. ؟

ھەموو دەستييان كرد بە پىكەنин .. ئەويش جىنئوييىكى دابەمن بۇي ھەلسام نەيانھىشت شەرىكەين ، ووتەم يارىكە .. ؟

. ووتى يارى فاكەم ماندۇوم

خه سرهو : درۇ دەكەيت لاتم كردى هيچت پىنه ماوه .. ؟

كارزان : لە تو زیاتر پارەم پىيە .. ئىستاش

دیاریوو درقی دهکرد هیچی پینه ما بیوو. ووتم: درق دهکهیت ..
۲۳ وهر قمه پییه ئیستا هه مورویده سوتیئنم ، من پارهی حه رام
نا خۆم که وام ووت هه مورویان خه ریک بوو شیت ده بیوون ..
جه بارمان له گەل بوو کورىکى سلیمانی ۲۰۰ دۆلاری دۆراند
بووبه من .. ووتی بیکه بۆ خاتری خوا پاره کەم بده ره وه
مهیسو تینه .. يە کسەر دامه وه پیی و ووتی غلامی
قوئە رە كانتم !.

ئەوی تر ناوی فەرمان بوو خەلکى دووکان بوو ۱۰۰ دۆلاری
دۆراند بیوو داوايى كرده وه دامه وه بە ويش .. مەمنوی خويىنەر
بوو ..

تەپلەكىکى جگەرەم هېتىنا بىست وەرقە کەم دانا لە بەرچاوى
كارزان چەرخم نا بە ۱۰۰ دۆلارە وھ ، بەس بۆ ئەوھى زەلەلەيىكەم
داوايى كاتھە وھ .. ئاگام ليبۇو عارەقى كرد كە گرم بەردايە ۱۰۰
دۆلاريان جوان سوتا، هەرچى جە ماعەت دەيانگۇوت
بۆ خاتری خوا مەیسو تینه وەلاھى گوناحت دەگات، دەچىن
.. ئەيدەين بە خواردن بۆ هەمۇومان

منىش زۇو زۇو دەمگۈت ئەگەر پارهی ئىۋەيە با بىداتندەمە وھ
؟

ھەمۇوی ئەويانگۇ نا ..

كارزان ھەر قسەي نە كرد .. ئاگام ليى بیو .. زۆر نارەحەت
بوو .. ۱۰۰ دۆلارى ترم دەرھەتىناو ، وويسىتم چەرخى پىتوھ بنىتىم ،
ئاواز خان ووتى كاكە خەسرە و بىكە بە خاتری پىلاوه كانى
خۆت مەیسو تینه و بىدەرە وھ بە كاك كارزان .. ؟

خه سرهو: کارزان پاره کهت بدهمهوه له به رخاتری پیلاوه کانی ئاواز خان؟

کارزان : خوت ده زانی ...!

خه سرهو: ده بړو دا واي ليبوردن له ئواز خان بکه و ئه وهيش پاره کهت، يه کسهر ۱۹ و هر قهکم دایه وه دهستي و ووتم بټه وهی ئه وهنده تر زه ليلي نه که م.. چیاندم به ګوییدا ج قسه یه کي قورسي کردبوو، به رابهه ر به ئاراسو ئواز خان ..؟

کارزان خیرا هه لسا چووه لای ئاواز خان داوی لېبوردنى كرد، ووتى خوشكى بەریزى منيو دەستييان كرده ملى ئاراسىش.

نه و شه وه له به رچاوی هه موویاندا دوای لیخوش بونم له
خواکردو چوومه سه ر به رمال و توبه م کرد له به رچاوی
هه موویاندا دوورکعات نویژی ته و بهم کرد و دوای نویژیش
100 دو لارم له گیرفانی خوم ده رهینا دام به کارزان .. وو تم نه وه
100 دو لاره مافی من نه بونو بیسو تینم ، به لام نه وه 100
.. دو لاره کهت .. من هه له بونم

سه‌ری کارزانم ماچکرد .. ووتم : ببوره مامه کارزان گیان ئىمە
! .. برای یه‌کین

ههـلـسا و وـوتـى بـهـشـهـرـهـفـم بـهـشـهـرـفـم نـاـيـهـتـه گـيرـفـانـم

خه سرهو: ئەي هاوار بۇ سويند بەشەرف دەخۆيت شەرەف سويندى پىتاخورىن، چونكە مامە كارزان زۆر جار شەرەفى

خۆشمان لەسەر قومار دەدۇرىنىن ، تەنھا باسوىند بەخوا .. بخوين کە ھەرگىز نامرىت و بەھەمېشە ئاگاي ليماھ

كارزان : خەسرەو با به وا زمان لېبىئەنە تا ئىستاش با وكم دەرسىكى واي دانە داوم و تەمىز نەكردووم. كاكە ئەوهندە برىندارم مەكە ، تەواو .. پارەم نا ويتنو بەخوا زۆر قسە بکەيت .. خۆم ۱۹ وەرقەكە دەسوتىنەم

ئەوشەوە كۆتاي هاتو ناخۆشتىرين شەوى من بۇو ، دواي .. دوورقۇز چۈويئە ئىتاليا

وولاتى ئىتاليا پسواتر بۇو لە ئەسینا ، ھەر جىڭا نەبۇو.. ئوتىل گران تر بۇو پارەكەي گىرفانم بەشى چەند رۆزىكى كرد ، داواي پارەم كرد لەمالەوه .. پارە حازر نەبۇو، حەزىشم نەكىد زەخت بخەمە سەر مالەوه ، دايىم ووتى: ئەگەر زۆر زەرور نىت چەند رۆزىك بودىتە تا پارەيەك دىتە دەستمان ، .. ئەوكاتەش ۱۰۰ دولار بە ۲۰۰ دينارى سويسىرى بۇو منىش برا و خوشكم زۆر بۇو نەدەكرا لەبەر خۆم دەستى .. ئەوان بېھستم

پارەم پىئىنه بۇو لە ئىتاليا ، چۈوم بۆ كىرىكارى بەبۇنەي كورپىكى كوردىوھ لە روما ، ۵ رۆز چۈوم بۆ باركىرىنى ئاسن و تەختە بۆ چەند قاتىك لە رۆما ئىش بۆ كابرايەكى مەغribi دەكىد ، دواي ۵ رۆزەكەش پارەكەيان نەداينى دەريان كردىن ، ووتىيان قسە بکەن دەچىن پۆلىستان بۆ بانگدەكەين .. پۆلىسييش بەاتايە ، ئىمە زمانمان نەدەزانى دەگىراين و ئازاريان ئەداينو . لەوانە بۇو قسە يكىشمان بۆ دروست بکەن ، ناچار بارمان لاربۇو.. دوايش نەمان دەزانى چىمان لېدەكەن .. بەھەر حال

من ئاسنیکم کیشا به پشتى ئه و مەغريبە يە ئىشى پىيده گردىن
و بەعەرەبى پىيم ووتى (هذا هو حقي) خستم لە عەرزە كەدا،
رەامكەرد و چوومەوه بۇ رۆما .

بەلام ئەوهندە ماندوو بۇوم تەنانەت خويىنم دادەنا ئە و چەند
رۆزە ، خواى گەورە تۆلەي زياتريشيان لېبىستىنىت، ھاتمەوه
بۇ ناوشار.. چوومە چايخانە يەك لە رۆما دانىشتبۇوم ..
كۈپىكى كرمانج ھات ووتى ئىش دەكەيت؟

.. ووتىم دەيکەم .. بىرىدى بۇ مال گواستنەوه

من و دووكۇرى تر بۇوين .. دواى تەواو بۇون كرمانجە هىچ
وپوچەكەش بە جىئەيىشتى و رايىكەد ، ھاتىنەوه بۇ رۆما

ئە و ئىوارە يە زۆرم برسىمە .. ماندووم هىچ پارەم پىتىيە ،
نزيك تەنەكە خۆلىك بۇومەوه، بەلكو- شتىكى تىدا دەرىيىنەم
بىخۇم .. بە دزىيەوه چوومە لاي تەنەكە خۆلەكەوه ھەر
تەماشام دەكەد ، چاوم بەناو تەنەكە خۆلىكەدا دەخشاند ،
دەستم بىرىدىك دەرىيىنەم ، كۈپىكىم بىنى ناوى لوقمان بۇو
ھات بۇ لام ووتى مامە خەسرەو چۈنى، ئەوه چىدەكەيت
لىرىھ ؟

! .. ووتى تۇ تەماسى ئەم ھتىيە ناكەيت چۆن پەيدابۇو لىرىھدا

منىش ناسىمەوه كە لە زىندانى سالۆنيك بىيەكەوه بۇوين ..
ئە و كۈرە خانە قىينىيە بۇو ، لە كاتى شەرى منو مەئمۇن لە
پىشتم وەستا ، ووتى ئەوه چى دەكەي لىرىھ ووتى وەللە
چاوهپى كۈپىك دەكەم ، لە راستىشادا چاوهپى كەس نەبۇوم ،

.. لە تەنگە خۆلدا بۆ نان دەگپام بىخۆم

لەم قسانەدا بۇوين ، ئەوهندەم زانى ئاراس مىردى ئاوازخان
لە ويدا پەيدا بۇو .. ووتى مامە خەسرەو چى دەكەيت ،
لە گەل لوقمان دەستى كرد بەقسە وتنى ئەم كورە ئەو كورە يە
كە ئاواز بۇي باسکردى پياوهتىيەكى زۆر گەورەي لە گەل
.. كردووم

.. ئاراس زاواي لوقمان بۇو واتا ئاواز خان خوشكى لوقمانە

لوقمان ووتى چى دەكەيت بىرۇ دەچىن بۇ چايخانەي
.. عەرەبەكان دەعوهتى منى

ووتىم ئا خر چاوهرى كورىيكم دىيت بۇ لام هيچ نە بۇو بەس
خۆم باداو خۆم قورس كرد خەريكە دەمرم لە برساندا ،
دەستى كرد بە گىرفانىدا بۇيىھەكەم جار مۇبايلم بىنى بە دەستى
.. لوقمانەوە بىنىيم ووتى تەلەفونى بۇ بکە

ووتىم تەلەفونى نىيە كىشە نىيە دىيم لە خزمە تاندا .. چووين ..
بۇ ئەويى قۆزىيان بۇ بانگ كردم و بامى و تىرۇ پې نانم خوارد
.. سوپاس بۇ خوا ، تىرم خوارد

لوقمان ووتى ، من لە زىندان بۆم باس نە كردى نە موئىرا ، بەلام
بۇ زانىاريٽ من جنسىيە ئەلمانىيم هەيە و خەريكى
قاچاخچىم لە ئىتاليا بۇ ئەلمانىا .. وەره بەيەكەوە كار بکەيىن
و تۆش كورىي ئازاو باشى و چاونەترسى ئەم ئىشە بە منو تۆ
دەكىيت .. ؟

لهم قسانهدا بووين ، کابراي کرمانجم بىنى لوقمان
بەجيھيشت ، چاوم زھوي نەدەبىنى ئەوندە تورە بووم لەو
سەگ باهه ، و روومكىرده کرمانجه كە ئىخەيم گرت ، ووتى ئەو
پاره يەم دېدەرى ووتى نات ناسم کرمانجه كە هەر ووتى نات
ناسم هەتا توانيم يەك كەلەم كېشە بەدەمیدا پرم كرد لە
خويىن ، ئەوكاتە باش بولۇش بە شەق ٦٠ ليرە ئيتالىم وەرگرت
لە کابراي کرمانجى خويىرى و وازم ليھىنا ..

لوقمان ووتى بۇ ٦٠ ليرە وادەكەيت ٦٠ ليرە چىيە، ئەي ئەگەر
بىگىرىت سۇرداشت دەنەو بەخوا ئىرە خەترە ؟

خەسرەو: باسەكەي خۆمم كرد بۇ لوقمان ، كە هيچ پارەم
پىئىنە ، ئەوە وەزۇعەكەمە ، ٥ رۆز ئىشىم كردوھ پارەيان
نەدوامىتى ئەم كابرايەش بىردىمى بۇ ئىش هەر پارەي
نەداومەتى .. ئەي چى بکەم مافى خۆشم وەرنەگرمەوە،
ئەوكاتەي مەنت بىنى لاي تەنكە خۆلىكەوە بۇ خواردن دەگەرام
!! ..

كەۋام گووت لوقمان زۆر بىتاقەت بولۇش بۇ ئوتىلەكەي
خۆى خۆم شۇردو جلى سەرتاپا بۇ كەپىم ، مۆبايل و ٢٥٠
دۆلارىشى دامن .. ووتى ليرە نەفەرم بۇ كۆكەروھ .. لەم
ئوتىلەي منىش بە من دەيانبەم بۇ ئەلمانيا و سى سەيارەمە
ھەيە لەگەل دووكۈرى ئيتاليا شەريكم تۇش ليرە
كۆيانبەركەرەوە هەر نەفەرى ٥٠٠ دۆلارى لىوهربىگە و ١٠٠
دۆلارىش بۇ خۆت !

خەسرەو : مۆبىلەكەم دايەوە و ٢٥٠ دۆلارەكەشم بۇ دەرەپىنا ..
ووتى : قاچاخچىتى بە من ناكىت ئەوھ كارى من نىيە ،

خوشت من باش دهناسی نابمه چهورهی کهس .. لهم
قسنه دابووین ، ئوازخان خوئی کرد بهزوردا ، وەک ئەوهی
من براي ئەو بىم لوقمان هېيج ، چەند جارىك ووتى به خوا له
لوقمان خوشتى دەويت .. بەردىم بۇو له قىسىم دەنلىرى
شەرقى منى كېيىھە لە ئەلبانىا دەنا ئەو ئارسە خويىرىھە
مېرىدم ئەيدۇرلۇم ..

منىش عەزرزى ئواز خانم كرد تۆ خوشكى گەورە و ئازىزى
منىت به خوا لوقمانى برايىشت ئەو مەصلەھىت چىيە .. من
دەرۇم پارەي جله كانىش ئەدەمەو ھبا تۆزۈك ئىش بىكم مامە
لوقمان گيان ..

لوقمان : ئىشى چى باشە ئەگەر كار ناكەيت لەگەلم وەرە
ئەتبەم بۇ ئەلمانىا ئەم شەو، خۇ ئەتوانم پياوهتى ئەوهەت
لەگەل بىكم ؟

خەسرەو : ئەوه قىسىم پياوه .. مەمنون دەبىم ئەگەر ئەو
بىكم

ئوازخان : لوقمان بىبه و ئەوهى خەسرەو دەيەويت بۇي بىك
..

مەمنونىم دەربىرى بۇ لوقمان

لوقمان : زۇر باشە سېھى ئىوارە خۇت ئامادەكە ئەپەتلىك
لەگەلدا دەنىرم يەكى ۵۰۰ دۆلاريان لىيەر بىگە و تەكسىيەك
.. دېت بە شويىنتاندا سەركەون يەكسەر- مىوشن بۇ ئەلمانىا

خه سرهو : چى بکەم لە پارەكە ؟

لوقمان : ٥٠٠ دۆلارى بده بە سشۇفىرەكە و با پىتىت بىتتىت
ھەلىگەرە بۆ خۆت ؟

! ... خه سرهو : نامە ويىت بۆ چىمە كاکە

.. ئاوازخان ئەوه دىيارى خوشكى خۆتە با ھەر پىتىت بىتتىت

شەو سەركەتم خۆم لە پىس سەيارەكەدا دانىشتىم و چوارى
تىرىش لە دواوه ٢٠ وەرقەشم لىيۇھەرگەرن .. دواى ٥ وەرقەم دايىه
كاپراى ئىتالى و چوومە ئەلىمانيا كات ژەنگىز ١١ شەو بۇو ، يەك
جار دابەزىن لە نەمسا و من بىنىشتىم كېرى و لە گەل ھەندىك
.. خواردىنى تر

پۆلىس لە ئەلمانيا لە بانۆفى مويشن گرتىمى بانۆف واتا
ۋىستىگەي مېرۆكانى ئەلمانيا لە زىر زەھىدا بۇو ، بىنىشتىم و
ساردىيەي كە پىتىم بۇو نەمساوى بۇو .. ووتىيان تۆ لە نەمساوه
. هاتووپەت رېك سنورداشىان كردىمه وە بۆ نەمسا

لەدواي ئەوهى لەشارى مېوشن گيرام درامەوە بە نەمسا ،
..بەھۆکارى چەند كەرەستەيەكى نەمسايى كە پىيم مابۇو

ھەر ئە و شە و چۈومە زىندان ، بۇ بەيانى ناردىانم بۇ
..زىندانىيەكى تر پېپۇو لە جەزائىر و مەغribi و نەتهوھەكانى تر

ماوهىيەك مامەوە و كەسم تىدا نەناسى .. ٥٠ بۇ ٦٠ كەس لەو
ھۆلەدا بۇون ، كاتى نويىزى نىوھەرۇ رۇومكىرىدە دىوارەكە و كاتى
نويىز بۇو، يەكىك لە جەزائىريەكان ھاتە لام „ ووتى قىيىلەكەت
خوارە راستى بىكەرەوە ، نويىزم كرد ئە و كەسەش لەگەلمدا
نويىزى دابەست كە سەلامم دايەوە ماشاء الله لە دوامەوە ٢٠
كەس نويىزى كرد ..

كەسىك بەناوى عەبدولقادر ھاتە لام ووتى بۇ گىراویت.. حال
.. و گوزەرانى خۆمم بۇ رونكىرىدەوە

عەبدولقادر: ئەگەر بىتتو خۆت نەخۆش نەخەيت لىرە بەروھ
دادگات بەرن ئەوا يەك مانگ حوكوم ئەدرىت ، ئىنجا ئەلىن
.. بىرۇ داوى ئىقامە بىكە!

.. خەسرەو : ئەى چۈن خۆم نەخۆش بىخەم عەيىم نىيە

عەبدولقادر ھەولبىدە ماسىيەكى قوتو ھەلبىچە با كۆن بىت و
بۇگەن بىكەت، ئە ورۇزەي بانگت دەكەن بۇ دادگا پىيشتر بخۆ..
بەلكو ، نەخۆش بىكەويت تىكىت بىدات، كە پىشكىيان بۆكىرىدى
دەزانى نەخۆش ، بى دادگا ھەر ھەفتەيەك زىندانى
دەكەت!..

قوتیه که ماسی دامن هه لم بچریو خستمه جیگایه ک بو ئوهی
میکروب و فیرؤسی باشی بو بچیت .. دوای سئ رۆز ناوم
هاته وه بو دادگا .. بو شه وه کهی .. ده ستم کرد به خواردنی
.. ماسیه بو گه نه که

عه بدول قادر: هه رسه سه عاتیک ده هات ده یگووت .. هیچت
لینه هات ؟

.. خه سره و : نه وه للا عه بیم نیه !

عه بدول قادر: دواى چهند سه عتیکی تر هه رسیاری کرد وه ..
من ناونا بwoo کوردى

.. ووتی کوری عه بیت نیه

.. ووتم نا - هیچ گورانکاری رو وینه داوه

شه و خه وتم بھیانی بردیانمه دادگاو یه ک مانگ حوكوم درام
..

له ماوهی ئه و مانگه دا .. له گه لیبیه کاندا فیرى زمانی عه ره بی
بوم، باشترين قوتا بخانه بولو بو زمانه که م، هیچ کوردى
تیدانه بولو .. هیچ رو و داویکی وا رو وینه دا له و ماوهی دا که
.. جیگای با سکردنو گیرانه وه و سه رسما می بیت

بو یه بازیک هه لئه دهین و ده رؤینه ژیانیکی نویوه .. ئه وه بیش
:-

دوای ئازاد بوونم له قىنا هاتمه دەرەوە نارديانم بۆ كەمپ ..
دوای سەعاتىك سەيارەم گرتۇ هاتمهوه بۆ ئەلمانيا ..

چوومەوه ميوشىن و ديسان گيرامەوه ، نارديانم بۆ كەمپى
بايەروت ..

لەۋى پىربوو لەعەرەب و كۆسۆققۇ ئەنەنەن ئەنەنەن
بەخۆمەوه ، شويىنىكى زۆر ناخوش بۇو زىندانى كۆنى
نازىيەكان بۇو كىرىدىبوو يانە كەمپ .. يەك دوو هەورامى لېبۈون
زۆر كورى چاك بۇون، بەلام بۆ من وەك كۆسۆققۇ وابۇون
ھەر بەھەورامى قىسىم دەكەدە ، منىش تەجىلىتىكم دۆزىبۈوه
چاڭم كەردى .. شىرىتم پىئىنه بۇو .

چووم بۆ لاي ئەو هەوراميانە ووتەم ھىچ شىرىتىكتان لايە ؟

ئەوانش شىرىتىكى ھۆرەي ھەورامىيۇنى موسىقا و گۆرانى
چەپلەي ھەوراميان ھەر بىن موسىقا دامن و گۆرانى بىزەكە
..ناوى عوسمان كىيمەيى بۇو

شىرىتم خستە سەرى ، من ئاگام لىينىيە تەواوى دەنگ دابۇوبە
ھۆرە گورانىيەكانى عوسمان كىيمەيى ، بەرپرسى كەمپەكە و
ھەرچى كۆسۆققۇ و عەرەبە .. ھاتن ئەيانگۇوت توخوا
.. مىشكەمان تەقى ئەوھ چىيە داتناوه

.. منىش لامبرد

.. منیش لامبرد

ماویه کی پیچوو ره فزم و هرگرت .. شریتی عوسمان کیمنه یم
خسته و ه سه ری هه و رامیه کان دابوویانه خۆم ، به ریرسی
.. که مپه که هات ووتی ئه و شریته نافرۆشی

ووتم : با ووتی ۲۰۰ مارکت ئه ده من بەس بیشکینه ووتم باشە
..

نەم شاکاندو دامه و بە هه و رامیه کان و لە ریگای کورپیکى
گەرە کی خۆمانه و ناوی چەند خزمیکی خۆم دۆزیه و
لە نۆرمبیرگ و کەمپم بە جیئیشت، ماوه یه کی زۆر لە کەمپ
ماموه ، ھیچم پینه بولو .. لە نۆرمبیرگ کورده کان شەرە
چە قۆیان کردبوو لە نیوانی يە کیتیپو پارتیدا .. ئه و دەمە مام
رۆستەم لە نۆرمبیرگ بولو .. رۆزیک لای مزگە و تى
تورکە کانه و دەگە رامه و بۇ جىگايىه ک پیان دەگووت
مارکا ووف .. گیرام .. ریک مەله فم ئاشکرا بولو کە لە نەمسا
گیرام نەمسا ووتی نامه ویت پەنجە مۆرى ئیتالیا ھەیە ،
ئیتالیا ووتی نامه ویت پەنجە موۋرى يۈنانى ھەیە .. يۇنان
.. ووتی نامه ویت لە تورکیا و ھاتووھ

سوارى تەیاره یە کی موحتەرمیان کردم بۇ يە کەم جار
! .. سەرکە و توم بە فرۆکە بۇ تورکیا بە زیندان کراوی

ناردمیانه ئەنقرە هەرچۆن بولو لە مطار خۆم دزییە و نە گیرام
سوپاس بۇ خوا ھاتمه دەرروھ لە ئەنقرە بەرە و بیوک چە کەمە چە
.. کە و تەمە رى بۇ فرنى سەمونە کەمی مالى ئايدن ئابىن

چوومه ئەوهى سەيدا حىلىمى هات بۆلام ووتى ئەوه چىيە
كەريم نەرۆشتۇويت ووتىم بەرىز وەللا لەئەلمانىياوه سنورداش
كروامەتوھ .. زۆرى پىناخۆش بۇو .. لەلایان دانىشتم تا ئايىن
هاتهوه .. ئەويش باوهشى پىدىاكرىم خۆسحالى خۆي دەربىرى
باوكى لەگەل بۇو من هەر پىيم دەگوت (دەدە) واتا باپىرە..
كلىلى ژورەكەي خۆميان دامەوه، چوومەو ئەو ژورە ساردو
سەرە، بۇ بەيانىيە دەستم كردەوه بە ئىش كردن لەتوركىا وەك
.. ژيانى سالۇ سالۇ شتىيەك لەممەوبەر

تەلەفونم كرد بۇ دايىكم .. دواي ھەول پرسىين و خۆسحالى
خۆيان دەربىرى و ووتىان شكور گەيشتۈيتكە جىڭگاي خۆت
دايىكم ووتى لە كويىت .. منىش يەك درۆي زلم بۇ كرد ووتىم
لەئەلمانىيام ، ئەويش ناوى خزمە كەسوکارى بۇ ھەئەدام لە
ئەلمانىيا كى لىيەو كىن لىينىيە، منىش زۆر بەزەيم بە خۆمدا
دەهاتهوه ..

دەفتەرى تەلەفونەكەم پىبۇو .. شەھەنگىان چوومە دەروھ
خەوم لىينەدەكەوت بەسەر دەريا لە بويىك چەكمەجە تەلەفونم
.. كرد بۇ لوقمانى قاچاخچى ھاوريىم

لوقمان ووتى لە كويىت ووتىم: توركىا

وابى زانى گالتەي پىدەكەم

.. دواي بۆم باسکرد چىيم بەسەر ھاتووه

لوقمان ووتى : برايەكەم لە توركايىيە لەمۇۋەزانەدا دەردەچن بۇ
يۇنان لەسەر ئاو بە سەيارەكەي خۆم چاوه دەكەم ،

تؤش له گه ل ئه وان و هره دوو ووئينه خوشت بگره له وئوه .. بۆم بھينه ، با خيرا پاسپورتىكت بۆ دروست بکەم

خەسەرەو : نەفەرى كىن ؟

لوقمان : كورىكى ئيرانيه ناوى شەرامى بەلهەمە، ئەدەرەسى .. ! دامى تەلەفونم داخستەوە

.. دواي جەند رۆزىك دۆزىمەوە

لەو ماويەدا ئايدن ووتى ياسەمین لە ماردينه ھەوالەم داوهەتنى كەتۆ ھاتويتهوە زۆرى يېخۆشه مانگى داھاتو دينەوە له گه ل عەلى كورمن لەۋى زۆر مەشغولى ئوتىلەك، لەوانەي تؤش بچىت بۆ ماردىن و ياسەمین ووتويەتى بابىتە ئىرە كار بکات ..

منىش زۆرقىسم نەكىد بەس تەنها بەپىكەنинەوە ووتىم لاي تو كار دەكەم ئايدن ئابىن ..

شەھرامى بەلەمم دۆزىبەوە ، خوايە چىمىدى ، چومە شوقەكەي يەكىك تلباك دەكىشىت، يەكىك حەشىش، يەكىكى تر ھەموو گيانى خويىنە دوowan لەولوھ دەخۇنەوە ، منىش ووتىم كامەيە كاك شەھرام .. يەكىكى جىقنى بۆگەن ھات بۆلام ووتى : من شەھرامم .. بىزانم چىت دەۋىت ؟

منىش ووتىم خەسەرەوم لوقمان ناردومى بۆلاي تو كەدەر دەچن لە گه ل براكه يدا بۆ سەر ئاوا ، دەمەيت كاك شىرزادى براى .. كاكلو قمان بىيىنم ئەمانەتم پىه بۇي

چونکه من نزیکه‌ی ۱۰ و هر قه م پیبیوو ، لو قمان وو تی ئه گه ر .. پاره‌ت پیه بیاندھرئ تاکو ده گیته لام له سه رئ او

شەھرام وو تی : خۆسحالم ئاغا خوسره و ئاغا لو قمان باسى تۆی بۇ کردوووم، نۆكەریت دەکەم ، فەرمۇو بىرەيەك قلىانىيک چى دەگىت لە خزمەت تدام .

خەسرەو : سوپاس كاك شەھرام گيان ، بهلام كاك شىرزاد لە كويىه ؟

سەيارەيەكى فياتى پىبىو خۆى بىردى .. بۇلالى كاك شىرزاد لە شوقەيەكى تر بۇون .. چومە لايان و ۸ و هر قه م دايىه شىرزاد وو تىم من لە و جىيگايەم وئە وە پارەيەش كاك لو قمانى برات بوى ناردۇويت .. بەشەھرام يىش ووت كەي دەردەچىن وو تى .. شويىنکەتم پېليلى خۆم دىم بۇلاتو ئاگادارت دەكەمە وە

ھەفتەيەكى پىچوو بەر دەم كارم دە كردى لايىدەن ئابى بهلام يەك لىرەم لىيەرنە دەگرت ، ئە ويىش وائى دەزانى داواى ناكەم .. بۇئە وە كۆبىيەتە وە پىويىستم بە پارەيە

دواى ئە وە ئىوارەيە كايىان شەھرام هات بۇلام ، وو تى .. ئە مشە و دەردەچىن وەرە ئە و جىيگايە

مالناوايم كردوه بەس لە حىلىمى و هيچم نە گووت ، بە ئايىدەن .. خەرىكى پىچانە وە كۆلە پشتىك بۇوم ، ئايىدەن دايى لە دەرگا كەم وە تە زورە كەو : بە دۆلار ۵۰۰ دۆلارى دامى .. تە وقەي لە گەل كردىمو رۈيىشت وابزانىم وو تى ياسىمەين دىيىتە وە بۇلات بەداخە وە تۆ نا بىنىت ، بەس من

.. باشتنیه گیشتم ، هه رئه مگوت الله رازئو لسن

دەرچووم چووینه سەرئاواي گەورە، لهوئ تەماشا دەكەم
شەھرام له گەل كۈرىكى تىرى فارسدا له پەنای دارىكدا
رادەبويىرىت، نەمزانى چى بکەم .. چوومەوه بۇلاي شىرزاد ،
ووتى شتىكى وابووه دەمەويت له و ھەتيوه پىسەبەم ..
ووتى كاكە تۆ حەقت نەبىت ئىيمە ئىلاقەمان چىھە رەچووينە
ئەوبەر لەمان جيادەبىنەوه ..، بەلەم ئامادەكرا ووپستان
زېنەكەي شىرزاد بەرە ئەوبەر بەتهنەها و شىرزاد بەمنىت، قوبولم
نەكىد ، شىرزاد ووتى ئاسايىھ، ووتى ئاسايىھ كاكە يان
لە گەل خۆتدا دەبىت يان نابىت ..

پەرينىھەوه لوقمان چاوه رېمانبۇو سوارى سەيارە بويىن و
يەكسەر بۇ بولغاريا و رۆمانيا دايىبه زاندم چووم پەنجه مۆرى
پېكىردىم لە دوکانىكداو خسىتە سەر پاسۋىرتەكەم و پاسپۇرلى
دامن بە قىسى خۆش و دوورۇز بە بەرىڭاوه بۇوين
بە ئىسراحت تا گەيشتىنەوه سلۇفاكىيا و ھەنگارىيا و چىك و
پاشان ئەلمانيا و لهوپەھە منى سوارى سەيارە يەكى ترکىد بۇ
نەرويىج و ٨٠٠ دۆلارەكەشى دامەوه .

ھاتمە وولاتى نەرويىج .. خۆم تەسلیم كرد .. ئەوهى كە منى
نارەحەت كرد، ئەوه بۇو دواي دوو سال بىستىم لوقمان لە
يۆنان لەشارى ئەسىنا بەچەقۇ كوشتويانە .

نەرويىج بۇ من وولاتىكى نوى بۇو، لەھەمانكاتدا نامۇ بۇو ،
دواي چەند رۆزىك بىرىدەيانىن بۇ شارىك بەناوى ئامرفىيەت ،
كە لوتكەي جىهان بۇو ، شەو رۆز تىدا يەكسان بۇو نىوهش
و رۆز ھئاسمانەوه بۇو لە ھايىنه كەيدا ، لەزىتندا ھەر شەو

بوو .. ئەی خوداد کە بىزار بۇوم ، چۆن لەگەل ئەم ژيانە نويەدا
ھەلبەکەينو چى روونەدات و چى دىتە پىشەوھ .. ؟

ژيانىكى نوى و لهنه روپچى و سەرەتاي چالاكيه كان

لە دواي گەرانىكى زۆرم بە جىهاندا و تىرامانم لە ھەموو ئەو
كۆمەلگايانەي كە پىاندا تىپەرىوم، وە وورد بۇونەوەم
لەزىنگەو، كەش ھەواي ئەو جىنگايانە، لە ھەمان كاتدا ئەو
ھەست وناخەي كە كوردهكان لە دەرهەۋەي وولات تىدا
دەزىان، دوورى لە وولات و لە كەس وكار ھەموو ئەمانە
.. كارىگەريەكى يەكجار زۆريان خستبۇوه سەر خودى

خۆم و پەيوەندەكانىشم، زۆركات دوو كەسايەتىم لە خۆمدا
بەدى دەكىد، واتا كەسايەتىھەكى دوو جەمسەريم ھەبۇو لە
زانستى دەرونيدا پىدەوترىت دەرروونى پارسۆيى دوو
جەمسەرى.

كەسياتى يەكەم : زۆرناسك بۇو لە كاتى جولاندى ھەست
وسۆزم، بەكارىكى زۆربىن بايەخ فرمىسىك لە چاوانمدا رېزنى
.. دەكىد

كەسايەتى دووهەم : زۆر دل رەق زۆر بىن بەزەيى زۆر جار
لەسەر، پارچە نازىك لەو زىندازانە كە لە وولاتانەي پىدا
تىپەرىيۇوم دەم كرده شەرە چەقۇ لەو كاتانەدا زۆر كەسىكى
دل رەق بۇوم .. ھەموو ئەمانەو، جىڭرۇونم لە و وولاتەي كە
تىدا نىشته جى بۇوم نەزانىنى زمانى ئەو وولاتەو دوور
خستنەوەم بۇ شارىكى ، بچوك و تىكەل نە بۇونم لەگەل
خەلکى دا ئەمەش كارىگەريەكى زۆرى ھەبۇو لە سەرم

جاری وا ههبوو شهوان له بهر تنهایی فرمیسک له
چاوه کانمدا گۆمیان دروست ده کرد، زۆرجار روباری گریان
به چاوانمدا سه ریان ده کرد له سه رکولمه کانم رېچکه ی گرتبوو
بن له وهی به ده
گریانه وه بیره کانی خۆم داده مرکاندە وه.

تا ماوهیه کی زۆر بە و شیوه مامه وه بەلام بىزارى زیاتر تەنگى
پىتە لدە چنیم.

له دوايدا هەر لە و شارە خولىکى زمانى ئە و وولاتە كرايە وە
منىش بەشدار بۇوم.

تۆزىك سەبۈورى بە دل و دەرون ناما داھات، بۆ ماوهی سالىك
بەر دە وام بۇوم زۆر بە سوود بۇو توانيم سەرەتايە کی باش
فېرىم.

وورده وورده لە گەل بە كارھىنانى ووشە کانى توانيم لە گەل
خەلکىدا بکە وە گفتۇ گۆ.

لە هەموو ناخۆشتەر ئە و بۇ ئە و جىڭايە زۆربەي كاتە کانى
شه و بۇو يان رۆز واتا ھاوين لە نیوهى شەودا رۆز بە سماانە وە
بۇو وەك نیوه رۆ لە زستانىشدا خۆر ھەلنى دەھات لە نیوه رۆ دا
ئەستىرە بە ئاسماانە وە بۇو.

ئە و كەشە زیاتر بارى دە رونىمى ئالۆز تر کرد بۇو زۆر نامۇ بۇو
بە لە مە وە، ھەندى پىوه ندىم لە گەل خەلکى پەنا بەرە كاندا
درست کرد بۇو وەك كورد و عەرەب و ھەندى نە تە وەي تر دا.

ئیواره‌یه ک ماسیه کی زۆرم راو کردبوو زۆر حەزم لە ماسى بwoo بە برزاوی لە گەل لیمۇ و تەماتە پیاز... هەند بىن ئیوه ناخوش گەرامەوە بالەخانە پەناپەرەکان و کە خۆبىشم ھەر لەوی دەزیام

ھەر گیز پیتم خۆش نەبwoo بە تانها خواردن ئاماھەبکەم ھەر لە بەرئەوە پیاویکى بە تەمان لە گەلمدا بwoo خەلکى بە غداد بwoo لە ھەمان کات دا کەسیکى بە تەمنەن بwoo وە کەسیه‌یەکى بە ھیزى ھەبwoo لەناو ھەموو پەناپەرەکاندا وە پیشتر لە عێراق پزیشك بwoo.

زۆر ریزى لە من دەگرت زۆر جار لە بەرئەوەی زمانى ئینگلیزى باش بwoo یارمهتى منى دەدا لە کاروبارى رۆزانەم لە و وولاتە ئەویشم بانگیشت كرد و دانیشتىن بە یەکەوە دەستمان كرد ماسى خواردن، کەوتىنه باسى گىرپانەوەی وولاتى خۆمان و جاروبارىش گلهيمان لە بەختى خۆمان دەكرد لەم گفتو گۆ ئالو گۆر كردى بىرۇ باوهەر ووشەدا بwooين

لە ناكاو بە هيئىنى لە درگايى زورەکەي من دراو منيش ھاوارم كرد فەرمۇو لە بەرئەوەي دەرگايى زورەکەم دانە خستبۇو بەلام جاريکى تر ھەر لە درگاكە درايەوە من كە بە روپۇو دەرگاكە چووم سى ئافرەتى ئەو وولاتە لە گەل پیاویك لە بەر دەمى دەرگايى زورەکەي مندا بۇون داوايان لە من كرد كە بىنە زورەوە منيش ووتم بە خۆش حالىەوە فەرمۇون؟

لە راستىدا من زۆرم پىخۆش بwoo بىرەكەم جار بwoo خەلکى ئەو وولاتە بىتە لاي من منيش کەسیکى كۆمەلايەتى بۇوم زۆر حەزم بە تىكەك بۇونى خەلکى بwoo.

له دواي خوئناساندانيان به من پزيشكه‌که‌ي هاوريم که ووتنه
پرسيا ريمان که خه‌لکي کام وولاتن هه‌ندی ووته و باس ،
له پاشاندا پياوه که رووي کرده من و پيي ووتم روزي شه‌مه
کاتزمير پينج ئيواره بانگيشتت بو كليساي (نه‌نطونيو) له وئى
سه‌يرى فيلمك ده‌کهن و پاشان هه‌ندی کيک و چا به‌يه‌که‌وه
ده‌خويين ؟

منيش رووم کرده پزيشكه‌که‌ي هاوريم وتم ده‌لى چى ؟

خو ئىمە بىن کارين با بروئين کارمان چيه کات به سه‌ر ده‌بىن و
هه‌ندی کيک ده‌خويين ده‌لى چى ؟

. نه و ووتى باشه بىن کارين با بروئين من پييم خوش ده‌بىت .

که ئىمە ره‌زامه‌ندى خومانمان نيشاندا ئيتىر ئه‌وانىش رؤيشتن

من پزيشكه‌که‌ي هاوريم هاقينه ده‌ره‌وه چوينه لاي
په‌نابه‌ره‌كانى تر ويستمان به‌وان بلىين، ديار بwoo ئه‌وان پييش
ئىمە بانگيشت كرا بون .

اله‌ويما بومان ده‌ر كه‌وت که ئىمە دواين که‌س بوروين

چاوه‌پى بوروين تا روزى ديارى كراو له له بەردەم بالەخانەي
په‌نابه‌ره‌كاندا هه‌مو و په‌نابه‌ره‌كان خويان ئاماذه كردوو،
ھه‌ندىكىيان له‌وانه خويان گورى بwoo وايان ده‌زانى بو ئاهەنگ
ده‌چن .

له ئافره تىكى كوردم پرسى : ئوه بۇ وا خۆت گۆپىوه بەرگى
، كوردىت لە بەردايىه ؟

پىى ووتم كوره با تۆزى ھولپەرم خۆ دلەم شەقى بىد لەم
كەمپەدا .

ووتم ئىمە بۇ ئاهەنگ ناچىن كەس ھەلناپەرىت ئوه
! . كلىسايىه و جىڭايىه كى ئايىنیه

ووتى بۇ ئاخوندن ؟

دياربۇو لە ئاخوند رايىكىردىبوو .

ھەر لە و كاتەدا پەشىمان بۇو وە ووتى من حەزم پىن نىيە وام
زانى ھەلدەپەرىن ؟

بۇم باس كرد كەئەمانە ئايىنەكى جاوازن و لەوانە نىن كە تو
بىرى لىن دەكەيتەوە .

ديار بۇو بەته واوى پەشىمان بۇووه، چونكە ئە و خۆى بۇ
ھەلپەركى ئامادە كرد بۇو، بەلام بە داخەوە ئاواتەكەي نەھاتە
دى.

لە دواى چاوه روانيمان لە ناو پاسىيىكى شىن كە لە بەردهم
باڭەخانەكەدا ئامادە بۇو تا ھەموو پەناپەرەكان سەرکەوتىن ناو
ئە و پاسە، بەرە و كلىساي (ئەنطۇنۇ) بەرگەوتىن .

که گیشتنیه جینگای مه بهست له دواى پیشاوازیه کی گهرم و،
پاشان فیلمی عیسای کورپی مه ریه میان بۆ لیداين ، له دواى
ته ماش كردنی فیلمه که که دوو کات ژمیری خایاند، له کوتایدا
که میك دانیشتین و دهستان کرد به کیك چا خواردن.

له دوايدا که سیك به ناوي سیامه ک خه لکی ئە هواز ئیران بوو،
ئە یتوانی به زمانی فارسی و عهربی و ئینگلیزی و زمانی ئە و
وولاته باش به ده زانی ، له پاشاندا قەشهی کلیسا که داواي لى
كردین چى سەرنج و تىبىنیه كمان ھە يە دەربارەی فیلمه کەی
عیسا به ئازادى دەرى بىن؟

له کلیساکه دا ته ماشای فیلمه کهی عیسامان کرد ، دواى ئه ووهی
چا و کیک خواریه وه يه کیک داوای کرد لە ئاماده بووان کە
بینه گاور؛ زۆر له وانه بە ئاسانی وولامی بەنگەشە کەی
(تۆمامسی) يان دایه وه کە قەشە بۇو له و کلیسا یە دا ۲ لە
کورده کان بۇون بە مەسیحى، يە کیک له وانه خەلکى سلیمانى
بۇو ناسرا بۇو بە جەزاي زەرەنگەر لە گەل چەند کەسیکى تر
کە نەمدەزانى خەلکى کام وولاتن بەھەر حال زۆرم بەلاوه
سەير بۇو نەم زانى بۇو، کە گۆرینى بېروباوه‌ر ھەروا ئاسانه.

ئەوه دەمە زانستى وام نە بۇو له سەر ئايىنى نە سرانى ، بەلکو
زانىيارى ساده ھە بۇو، ئەوانەشى کە ھاتبۇون تەنها بە ناو
موسلمان بۇون، ھەمۇو زانىيارى زۆر سەرەتايان ھە بۇو له سەر
ئىسلام ، بەلام زۆريان بىردايان ھە بۇو کە ھەمۇو ئايىنه کان لە¹
لایەن کەسیکە وھ نىراوه و بەيەك چا و سەيرى ھەمۇو
پىغەمبەرانيان دە کرد، محمد (صلى الله عليه وسلم) لە
ھەمۇو پىغەمبەران خۆشە ويست تر بۇو بەلايانە وھ.

ھەندىيەشيان ئەوهندە شارەزا بۇون و کەخاوهنى ئايىنى
ئىسلامن ، ناكريت ھەروا بە ئاسانى واز لە دينى دايىك و باوك
.. و کەس و كارم بەھىنەن

ئەوه خەلکەش يە كجار بە و شىوه نە بۇون ھەر كەس و وتنى
فکرى خۆتام بەھرى ئەوانىش بلىئىن بە سەر چاو .. ! ئەو کارە
زۆر گران بۇو بەلايانە وھ ، يە کیک لە تەنيشت نەھوھ و وتنى
ئەرى كاکە بۆ دە بىت ھە مىشە ئەوان راست بن ئىمەش ھەلە،
من وھك موسىلمانىيکى ساده بە و بانگ ھىشته رازى نابىم ، وھلأ
! .. عەيىبە ئەو خەلکە دينى خۆى بگۈرۈت بۆ كیك و شەربەت

هاته سهرهی من که بیمه گاوو، منیش تنهای سوپااسم کردن و
بُو کیکه که و ووتم موسلمانم هاتمه دهرهوه .. بهلام زورم پن
ناخوش بwoo که ئه و موسلمانانه بونون به مهسیحی وه زور
ئاسته م بwoo بهلامه وه بهلام چار نه بwoo مرؤف ئازاده وه ئه شم
زانی که ئه و جهزای زهړه نگه ره که سیکی سوکه کوریکی
رانييهيم له ګه لدا بwoo ناوي کاك محمد بwoo پئي ووتم له مالي
شیخ عوسمانی بیاره له ئه ستہ مبول ئه م جهزایه بهيانیان بُو
نویزی بهيانی خه لکی ئاگادار ده کردنه وه که ګه يشته یونان
هه ره و جینگایه ش ماستاو و جهورهی بُو قاچاخچیه کان
ده کرد ، که کاك محمد ئه وهی بُو باس کردم ئیتر زور بهلامه وه
گرنگ نه بwoo دیار بwoo که سیکی بوده له و سوک و که م
که سایه تی بwoo ..

من له ګه ل کاك محمد له ده ره وهی کلیسا که وہ ستابو وین
گفتوجومان ده کرد توماس له ګه ل ئافره تیکی ته مه ۲۶ سال
که ناوي - یه نیکا - بwoo له ګه ل ئاغای ئیرانی سیامه ک هاتنه لای
من و کاك محمد دواي سلاو، پییان ووتین بُو نابن به
مهسیحی من یېدنهنگ بووم، بهلام کاك محمد ووتی ئاوه
شتیکه پیویسته بیری لیبکه ینه وه وه، منیش له سه ردلم ګهوره
بwoo به زه ردنه خنه یه که وه ووتم ئهی ئیوه بُو نابن به ئیسلام.

ده ستیان کرد به پیکه نین توماس دهستی خسته سه رشانی
من پئی ووتم به ناوي باوکی ئاسمان قسهت له ګه ل ده که م
من وا هه است ده که م تو که سیکی زور باشیت خوا ده یه ویت
پاکت بکاته وه، ئیستا ئه وانم له ژووره وه به ئاو پاک کردنه وه
واته مه سحم کردن پیتم خوش که توش له و که سانه بیت که
عیسا خوی له حاج دا له بهر تاوانه کانمان داوات لى ده که م با
دل و ده رونت پاک بیته وه خوت بکه به ناو ده ریای ئیماندا له

ناو مهسيحیه تدا.

زۆر شەرم گرتى لە وەھى كە زۆر بە ئەدەبە وە وسوکانى دا بە
گۈيىمدا و نەيەيىشت كە من هىچ وەلامىك بەدەمە وە پاشان
بە وە وازىان نەھىئا بە دەم قسە كردنه وە منى بىردى وە ناو
كلىساكە وە بىرىمە بەردىم تابلوئى كى بە ناو مەريەم كە بە
خەيال دروست كرابۇو باسى مەريەم و عيسا و باوكى بۆ
دەكىدم كە هەرسىكىيان خوايان پىك هىئا وە. لە و كاتە دا
منىش داواي كاتم لىنى كىرىن
ووتم من هىچ زانىارى يەكم نىيە لە بارەي ئايىنى مەسيحىيە وە
پىوستم بە سەرچاوه هەيە بۆ وەرگرتى زانىارى لە
ئائىنه كە تان.

... لە هەمان كات دا ويىstem لە و پەنجەرە و خۆم دەرباز بىكەم

وە سەرنجى راپكىتىشم بۆ لاي خۆم ووتم ئەگر دەكىتت هەندى
سەرچاوهى مەسيحىم بۆ پەيدا بکە تا بىتوانم سەرنجى خۆم
ھەبىت و وە كويىرانە دواي نەكەوم ئەگەر هەر بىرۇ باورىك
ھەلبىزىرم لە هەمان كاتدا كارى بۆ دەكەم .

دياريپو ووتەكانى من سەرنجى راپكىشاو، ووتى توٽ فيلمى
زىانى عيسات بىنى ئەوھ بەس نىيە ؟

دياريپو پىن وابۇو منىش وەك پەنابەرە كانى تر هەر وا بە
ئاسانى بىرۇ باوهرى خۆم دەخەمە دەستى ئەو بۆيە من هەر
!.. سور بۇوم لە سەرپىشنىارە كە خۆم كە كاتم پىويىستە

توماس ووتى : باشە من هەول دەدەم هەندى سەرچاوهت بۆ

پیدا بکه م به زمانی عهره‌بی یان کوردى .

من زۆر سوپاسم کرد و هاتمه دهره‌وه بهلام هه رخۆ دهرباز
کردن بو له تو ماش!

به پهله خۆم گه یانده کاک محمد پییم ووت ئه مانه دهلى بنیشته
تالن له که س نابنه‌وه، ئه‌ی تو چیت لى به سه رهات بۆم باس
بکه؟

بۆی باس کردم به همان شیوه خۆی دهرباز کردو داوای کاتی
لیکردن و له پرسیارو داوه کانیان ووتی داوام لیکردن که
کاتیکی تر فیلمه که عیسا ببینمه‌وه بۆ ئه‌وه باشت تیبگەم له و
ئاینه

. رازی بون به داواکەم

به هه رجوریک بولو گه راینه‌وه بۆ باله خانه کەی که لیی
ده زیان، جه زای زهرنگەر له ناو پاسه کەدا لە لای منه‌وه دانیشت
بوو
ووتم ئه‌وه بۆ بولویت به گاور؟

جه زا ووتی ئاخرا بۆ ئیقامە کەم باشه!

زۆر پرسیاری ترم لى نه کرد زۆر گرنگ نه بولو بولامه‌وه.

لە دوای چەند هەفتە یەك هەر له هەمان کات دا هاتنه‌وه لای
من هەندى پەرتوك و ئنجیلیکیان به زمانی عهره‌بی بۆ
ھینابووم..

پیان ووتم له دوای خویندە‌وه تکایه سه رنج و بیبینی خوت

مان پن بلنى؟

ووتم به گويىرهى تواناي خوم به سه رچاو ئاگادارتان
.. ده كەمهوه

بەلام ئە و ئیوارە- يەنيكا - لەگەل تۆمامسلى من مانهوه زۆر
پرسىاري تايىبەت بە خۆميان كرد ، لە راستىدا منىش ترس
گرتمى گومانى ئەوم بۇو كە ئەمانه پۆلىسى نەيىنى بن منىش
زۆر پاشەلم پىس بۇو، پەنجە مورى زۆربەي زۆرى وولاتەكانى
ئەورپام هەبۇو.

لەهاماڭ كات دا لە وەدەترسام كە پىيم بىزانن بىم گەرىنەوه..ھەر
چۈن بۇو كات راپوورد لە راستىدا من تواناي خويىندهوهى
پەرتوكەكان وئىنجىلەكەم نەبۇو، من زۆر گرنگ نەبۇو
بەلامەوه چونكە من بەدواى وەرگىران و بەدەست ھىنانى
ھەندى پارە بۇوم بۆ ئەوى بىنېرمەوه بۆ كەس و كار و وە
پتوانم ژيانىك بۆ خۆم دابىن بىكەم ئىسلامەتى خۆشم خۆش
دەويىست

لە دواى دوو سال دەربەدەرى خاوهنى ھېچ نەبۇوم ھەمېشە
وەك قەرەج ئەم وولات و ئە وولاتم دەكىد ژيانى من تەنها
گەرەن بۇو بە داواى دروست كەدنى ژيانىك بۆ خۆم و
گاوكارىيەكى كەس و كارەكەم لە بەر ئەوهى لە وولاتى خۆمان
زۆر جارەھەزارو دەولەمەندىم و كەم دەستىم بە خۆمەوه بىنى
.. بۇو

ئیوارەيەكى ھاوين بۇو زۆر بىزار بۇوم تەنها يىم كرد وە
ھاۋپىم پىيم ووتنى با بىكەوه پىاسەيەك بىكەين بە يادى

جارانی شاره‌که، له سه‌نتری ئهوشاره که تییدا نیشته جى . بووم ده‌سورامه‌وه له سه‌ر کورسیه‌ک ئه و بازاره ئارامم گرت

له ناو ئۆتۆمۆبیلیکدا ئافره‌تیک بانگی کردم خەسرەو که نزیک بوومه‌وه -ئەنیکا- بوو پرسى پیت خۆشە پیاسەیەک بکەین ؟

ووتم نابوره چاوه‌پوانى هاولیکم لىرا يەكتى بىينىن

له راستیدا بىزار بووم له تۆماس ویەنیکا و كلىسا ھەر ئاره‌زومەند بووم به‌وهى وازم لىبىتن، بەجىنى ھىشتم

ھەر لەگەل خۆم دا كەوتومه گفتۇ گۆ، گەنجىك ھاتەلام و .. بەزمانى ئنگلىزى پرسى

يەو جىڭايەى کە پەنا به‌رەكانى لى نىشته جىن له كىويە ؟

من لەم شاره‌دا تازەم عىستا من گەيشتوم ئەگەر دەكريت يارمه‌تىم بده

منىش لىم پرسى خالكى كام وولاتى ؟

(ووتنى (تونس

بە عەرەبى کەوتەمە ووتويىز لەگەلیدا پىيم وو كەمنىش ھەر له‌وى دەزىم، دياربىو زۇر خۆشحال بwoo کە كەسىكى ناسىيە بەزمانى خۆى ئاخافتىن بکات يارمه‌تىمدا ھەندى لەكۆل بارەكەيم بۇ ھەلگرت و بەرەو جىڭاي مەبەست كەوتىنە پى،

هه ر لهوی له گه ل پرسگه که دا که وته و تویزو وه ژوريکيان بو
دهست نيشان كرد.

بهلام من هه ر له گه ليدا بoom تا که لو پهله که يم له گه ل
هه لگرت..

وه داوم ليکرد له پاش حه سانه وهت و هره لاي من تا خواردن
ئاماده ده که م به يه که وه نانيك بخويين ئه وندھي تر خوش حال
بوو، گه رامه وه ده ستم کرد به خواردن ئاماده کردن له داواي
چەند کاتزميرىك چوومه وه بولايى و بانگييشتىم کرد وه
زوربهى په نابه ره کانم ئاگادار کرده وه بو ئه ووي که ميک له
ئازاري نامويى ئه و گه نجه که م بکه ينه وه وه ئه وانيش به خير
هاتنيكى گه رمييان لى کرد.

ئه ويش خوي ناساند که ناوي (عيماده) خه لکى و ولاتى تونسە
تا درنگانىك به يه که وه بووين هه ر خه رىكى گفتوكۇ ئالو گور
كردى بىرو را بووين، بهلام عيماد كورپىكى زور و تویز شيرين
بوو وه خاوهنى زانياريه کى باش بوو، به راستى منى سەرسام
کرد به زانياريه کانى .

لە سەر مىزى چەرياكەم ئىنجىلە کەي بىنى ووتى تو
مه سىحييت؟

ووتم نه خير من موسلمانىم سوپاس بو خوا

ووتم سوپاس بو خوا ..

ووتم ئه و پرسيا رهت تەنها له بەر ئه وھيي که ئه و ئىنجىلە لەم

ووتى راسته ئىنجىل لاي خواى پەروەردگارەوە ھاتووە .. كە بۆ پىيغىمپەر(عيسى) سلاوى خواى گەورەيلىيىت، بانگەوازى بۆ كردوه بەلام ئىستا ئە و ئايىنە دەست كارى كراوه گۇراوه ! ئارەزو ويستى پياوانى كلىساي تىادا تىكلاو بۇوە

منىش باسەكەم بۆ كرد كە چۈن ئەم ئىنجىلەم دەست كەوتۇھ تا بىخويىنەوە وە ئە و كۆمەلەكە لېرە خاوهنى بەرىۋە بىردىنى كلىساي ئەم شارەن چاوهپۇانى بە گاور بۇونى من بۆيە ئەم پەرتوكانەيان بۆ ھېتىناوم، بەلام سوپاس بۆ خوا بىرۇباوهەر دامەزروام و شويىن شتى كويىرانە ناوکەوم .

عيماد دەستى خستە سەر شانم و ووتى تۆ نەوي سەلاحەدىنى ئەيوبىت خواىلى رازىبىت ئە و داكۆكى كردوه لە خاکى مۇسلمانان و لە عەرەب بە تايىھەتى كە بيان پارىزىت لە گاور بۇون وە خاکى مۇسلمانى لە ژىر دەستى گاورەكان سەندەوە، تۆ ئەگەر پابىرە گەورەت خزمەتى ئىسلامى بەوشىۋەيە كرد بىت دەبىت تۆش ھەر وا ! بىر بىكەيتەوە نايىت رېڭاكەي فەرامۆش بىكەيت

منىش سەرىكىم بۆ بادە و ووشەيەكى دووبارە كراوهەم بىستبوو كە گوايىھ سەلاحەدىنى ئەيوبى ھىچى بۆ كورد نەكردە زۇر گرنگ نىيە بەلامەوە، ھەرچەندە ئەمە بىرۇاي خۆم نەبۇو قىسى لاوەكانى ناو كۆمەلگاکەم بۇو دووبارەم كردەوە . زۇرى پىن ناخۇش بۇو كە ئە و ووتەيەم پىن ووت

ووتى راستە سەلاحەدىن كورد بۇو، بەلام ئە و نە بۆ عەرەب

کاری کردوه نه بۆ فارس و نه بۆ کورد، بەلکو سەرکردەیەکی
موسلمان و کورد بwoo، جلهوی موسلمان له ژیر دەستی ئەودا
بwoo

ھەمۆ موسلمانان و عەرەب وعەجهم و مەسيحى له ژير
پەكىفي ئەودا بwoo با من پرسىارەكەت بۆ راست بکەمەوه...؟

سەلاھە دین موسلمانیکی کورد بwoo ئەو دەسەلاتی تەواوی بە
سەرھەمۆ و ولاتانی عەرەب موسلمانان بە گشتى له ژير
دەسەلاتی ئەو دا بwoo، واتا کورد حوكى کردوه ئەگەر
نەتهوھى بىر دەكەيىتهوھەر چەند ئەو وەك موسلمانیک کارى
کردوه، بەلام خاچ پەرستەكان دەيانەويت له بەر چاوى
ئىوهى کورد لە شان و شەوکەتى ئەو كەم بکەنەوه تا ئىوهى
کورد شانازى بەو كەلە سەرکردەوه نەكەن و كە کورد خاوهنى
سەرکردەيەکى وا قارەمانە وبەئەمەكى موسلمانانە، ئەوه گاور
و بىن باورەكانە دەيانەويت له ناو ئىوهى کورده سەرکردەي وا
قارەمان دروست نەبييتهوھ لە راستىدا ئەو شكسىتەي بە
دەستى سەلاھە دین بىنۇييانە ھەرگىز لە بىريان ناچىيەوه،
ئىستا له ھەمۆ مىزۋەكانى خۆياندا باسى دەكەن پىوهى
دەنالىين، خۆ ئەگەر شەپى نىوان فەرنساو فەلەستىن بوايە
يان شەرى نىوان سوريا و ئيتاليا بوايە يان كوردىستان و
يۇنان بوايە دلىابە كە سەلاھە دین ئەو كات بو نەتهوھەي
خۆي دەجەنگاوش بە ناوى کورد ئالاي بەرز دەكردەوه، بەلام
عەرەب تورك، فارس، کورد ھەمۆ موسلمان بۇون، کوردىكى
موسلمان سەرپەرشتى دەكىدىن ئەو سەردىمە نەتهوھەي
بايەخىتكى نەبwoo له ژير ناوى ئومەمەتى ئىسلامى کاريان
دەكىد، ئەوان بە ناوى خاچ پەرستەكان لەگەلمان دەجەنگان
خۆ زۆربەي خاچ پەرستەكانىش خەلکى و ولاتى جىاواز بۇون
برىتى بۇون لە فەرنسا و ئيتاليا و... هەند..، له ژير ناوى خاچ

په رسته کان ده جه نگان تا سه لاحه دین تیک و پیکی شکاندن

له دواى بيرکردنەوە و ئە ووشانەی عيماد كە بۆى
رپونكردەوە زۆر دلم خۆش بۇو هەستم كرد كە من كورد ،
كەم نيم و خاوهنى سەركىرىدە يەكى بە ئەمەك و قارەمانم وە
خۆشەوستى له دلەمدا زياتر چەسپى له راستىدا ووتەكانى
. عيماد ھەموو ئەقلانى بۇو

ئىنجا تىيگە يىشتم دابەش كردى وولاتى من ھەر وا بىن ھۆ
نەبۇوە ، ديارە نايەنە ويىت سەلاحە دينىيەكى تر دروست بىتەوە
بۆيە ھەر زىر دەستەين

له پاشاندا عيماد درېزەي دا بە گفتۇگۇ كە وبەردى وام باسى
چاكە و پياوهتى كورد و باسى ئەبوبەكى باقەلانى بۆ كردم و
باسى ئىبىنۇ تىمىيە بۆ كردم و باسى سنانى فوراتى ئەسەدى
بۆ كردم و باسى جەزەرى و مەيدىن رەئىس و زۆرى تر ، كە
.. ئەمانە ھەموو زاناو ناودارى كورد بۇون

له راستىدا بۆ يەكەم جار بۇو باسى ھەندىيك ئە و مرۆقە
بەرېزانەم بىستبوو كە كورد بۇوە لە سەردىمى خۆيدا
نۆينەرى جىهانى ئىسلامى بۇوە بۆ گفتۇگۇلە گەل گاور
جولەكە كاندا باسى ليھاتوى و زىرەكى ئۇي بۆ كردم كە چۈن
لە ئاستى ئە پياوهدا چۈن دەم بىستراو بۇون نەيان توانيوه
ئاخافتن بىكەن.

ئەندەي تر شانا زىم بە خۆمەوە دەكەد و بە ئىسلامە تىيە كەم
ووە ، ھەلسام بۆ ئەوي ئىنجىلە كە فرىبەم

ووتى ئەوه گوناھە كارىكى باش نىيە، موسىلمان كارى وا ناكات
بىدەوه خاوهنهكەي ..!

زۆر سەرسام بۇوم لە گفتۇگۇ شىوهى دوانەكەي زۆرم خۆش
ويست، وا ديار بۇو كەسيكى بە توانا بۇو لە رپوئى ئايىنى
پېرۋىز ئىسلام.

.. خەسەرەو : داوا مىكىد بىيىتە ما مۆستا و فېركارى من
عيماد بەمه رجىك : لە قىسىم دەرنەچىت .. تۇ بېيار نادەيت من
.. بېيار ئەدەم وەك ما مۆستا چى بخويىنیت و چى پىىدەلىيەوه

خەسەرەو باشە ..

پاشان ئەو شەوهمان بە ووتويىز بىردى سەر گەراوه بۇ ژورەكەي
خۆى ھەر لەو دەمەوە پەيوهندى و ھاۋپىيەتىمان زۆر خۆش
بۇو كەسيكى زۆر يارمەتى دەر بۇو.

ھەميشە عيماد ئەوى بېرى من دەخستەوە كە چۈن يەكەم
جار يارمەتىم داوه بە گەرمى پېشوازىم لېكىدوھ، ديارە ھەر
لەو كاتەوە سەرنجى من دا بۇو رپهوشتى من بە دل بۇو،
عيماد تەمەنلى ٤٠ سال بۇو، ئەو دەمە من ٢٢ سال بۇوم

بە ھەر جۆرىك بۇو زەمەن چىركەكانى و خولەك و كاتىزمىرە
شەو رپۇز و ھەفتەو مانگ و سال ھەموو پېشپەكتىيان لەگەل
دەكىدىن ئىيەيش لەو نېوهندە بە جىن مابۇوين .. رپەمەزان
ھاتو ھەموو بەرپۇزوو دەبۈين بىكەوە، خەرىكى وەرگىتنى
زانست بۇوين لە بېروباوه رو تەفسىر و فەرمودەو
ھەمۆبۇرەكان، نويىز و تەرويھمان ھەموو بەيکەوە بۇو ..

نیوهرۆیەک لە خولى زمانه وانى گەرامە وە عىماد بە خىرای
بەرو رووی من هات وام زانى توشى شەر بۇوه لە گەل جەزاي
. زەرنگەر، چونكە جەزا زۆر رقى لە من و عىماد بۇو
پرسىم خىرە چى بۇوه؟

ووتى مژدهم بەرى پۆستىيكت لە بەشى پەنابەرونداوه بۆت
هاتوه منىش خۆم پىئىنە گىراوه كردومنە تەوه سوپاس بۆ خوا
لەم وولاتە وەرگىراویت مژدهم بەرى...

لە خۆشىدا ھاوارم كرد دام قىراند، ووتى سوجىدەي سوپاس
گۈزارى بەره بۆ خواي تاك تەنها
لە سەر نەو شەكرە بە فەرى وولاتى سارد سەرمایە سوجىدەي
شوكىم بىردى بۆ خواي پاك بىن گەرد
بە كامەرانىيە وە گەپايىنە وە لە پاشاندا لە دواي چەند
ھەفتە يەك.. نامە يەك بۆ جەزاي زەرنگەر هات لە بەشى
پەنابەرانە وە بە داخە وەرنا گىرا بۇو، زۆر نارەحەت بۇو من
لە راستىدا پىيم ناخۆش بۇو، بەلام لەلايەكى ترە وە ئاسايى
بۇو بەلامە وە ، لە بىرە كاتى خۆي پىئى ووتىم بۆيە دەبم بە
مەسيحى بۆ ئىقامە كەم باشە !!

بەلام دلەم نەھات لە وکاتەدا پىئى بلىيم بلىيم كاك جەزا
ئىقەمە كەت جوانە، ووتى : باكتىشە دروست نە بىت وازم لىهنا.

من زۆر دل خۆش بۇو بە دواي كاردا ويئىل بۇوم ويستم ئە و
جيڭايە بە جىپېتىلم بەرە و شارىكى گەورە تر بىرۇم و هەر لە¹
. پەيوەندى كردندا بۇوم لە گەل ھاۋپىكانمدا
ئىوارىيەك لە گەل عىماد كاك محمد لە ناو بازاردا دەسۈرائىنە وە
دىسانە وە تۆمامى قىشە كلىسا كەمان بىنى و هات بۆ لامان

سلاوی لیکردن به گه رمی هه والی من و کاک محمد پرسی ،
له دوای باستیکی زور پیرۆزبای له من و کاک محمد کرد ، که
وه رگراوین له م وولاته و توماس ووتی خه سره و ئنجیله که ت
خوینده وه ؟

منیش ووتم کاتم زور نه بوروه به لام چهند لایه ره یه کم
لیخویند وته وه ، هه رچه نده عیماد شطیکی فر کرد بروم
. له سه ری هه لیکانی هه مووو دهست نیشان کرد بورو بوم

ووتی : سه رنج بوجونت چیه ؟

له راستیدا سه رنج و تیبینم زوره توماس ، به لام لیره نابیت
کیشه یه کی تر دیته پیش ئه ویش ئه وه یه که ناتوانم ئه وه یه له
دلم دایه ده ری برم خوت ده زانی من زمانه که م زور باش نیه
پیویستمان به سیماک ده بیت ، بو ئاخفتنو گفت و گو ؟

توماس : باشه کهی پیتان خوش بورو و هرن بو کلیسا به لام
کاتیک دابنین ؟

خه سره وه : خوم وولامت ده دمه وه مال ئاوایمان له یه کتر کرد
پروم کرده عیماد و پیم ووت که من نه وی سه لاحه دینم ..
ئیتر کاتی ئه وه یه که پیان ده لیم که ئاینه که یان ده ستکاری
کراوه !

به لام دیار بورو عیماد زوری پیت ناخوش بورو حهزی به و
دانیشتنه نه بورو ، به لام من داوم لیکرد که له گه لماندا بیت له
دوای ئه وه یه که زورم لئی کرد رازی بورو ، به لام ووتی به
مه رجیک تو ئابیت ئاخافت بنکهیت ، تنهها من گفت و گو ده که م

منیش له بهر ئه وهی عیمادم باش ده ناسی ده مزانی من
خۆشی ده ویت به دواى چاکهی مندا ده گه ریت رازی بووم،
بەلام زۆرم بەلاوه سهير بولو ووتەم بۇ عیماد گیان؟

له بهر ئه وهی تۆ شارەزا نیت له ئایینى ئىسلام سەرتاتە ھەست
و سۆزت ناسكە لهوانە يە زوو ھەلبچىت يان بە ووشە يە كى
ئهوان بېرت بگۈرېت، يان زۆر جار بە ھۆى فرېدانى ووشە
مرۆف له ئىسلام دەردەچىت، لهوانە يە ئەو كەسيكى بە توانا
بىت له كاتى ئاخافتندا بىرو ھزرى تۆ بشىۋىنېت.

له راستىدا ووتەكانى عیمادم بە باش زانى كە من تەنها گوينىگر
بىم بەلىيەنم دا كە تانها دانىشىم بە هيچ جۇرىك ئاخافتن
و موناقشه يەك نەكەم .

چوين بۇ كتىپخانە ئەو شارە لە پرسگە كەي ھەندىك پەرتوكى
نوسى تا بۇي دەستە بەر بکەن يەكىك لهوانە بىرم دېت
پەرتوكىيەكى احمد دىداد بولو، بۇ يەكەم جار ناوى ئەحمەد
دىدادم لهوى بىست، پرسىيارى لە من كرد ئەمانە لە سەرج
بىرو باوهەپىكىن، واتا، ئۇرتۇددۇكس، كاتۆلىك، پرۆتسانت
بە هەر حال من نەم دەزانى بەلام ئەو زانىارىيەمان وەرگرت لە
پاشاندا كە پەرتوكە كانى بە دەست گەيشت لە دواى يەك
ماڭ ئەوكات ئامادەي خۆى نىشاندا و ووتى من ئامادەم بە
پشتىوانى خواي گەورە !

من زۆرم بەلاوه مەبەست بولو كە گويم لە ووتويىزى عیماد
تۆماس بىت بۇيە خىرا پەيوەندىم كرد بە تۆماسەوە كرد كە
كات ديارى بکات بۇمان.. ئەويش بە خۆشحالىيەوە كاتى بۇ
دياري كردىن و وە من وەلامە كەم داوه بە عیماد، بەلام
ديار بولو عیماد زۆر دەترسا ..

پیم ووت زۆر شلە ژاو دیاریت عیمادی برام ؟

ووتى ئەمە شەرە دەممە دەترسم توانايى ئەوشەرە دەممەم
نەبىت .

پاشان بىرى چەند كەسيكى وەك تو تىك بچىت لە پاشەرۆزدا
من بەر پرسىار بىم ئەم ئاينە كىشەكەي لەوەدايە كە بەئارەزوى
خۆت ناتوانىت ووتويىز بکەيت بۆيە دەترسم برا گيان دەستى
كەد بە گريان باوهشى پىدا كردم و من ئەوەندەي تر
خۆشەوستى عيماد چوھ ناو دلەم، گەورەي و پاكى ئەم دىنى
ئىسلامەم بۇ دەركەوت دل خۆشىم دايەوە ئەو ئايەتەم بىر
خستەوە كە دەفەرمۇيىت (وإن كنتم في ريب مما نزلنا على
عبدنا فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِثْلِهِ كَمَا خَوَى گەورە بە ھەموو
خەلکى دەلىت ئەگەر ئىوھ لە گوماندان لە قورئانەي كە بۇ
پېغىمبەرمان ناردوھ وەرن سورەتىك وەك ئەوھ بنوسن كە
ھەرگىز ناتوانىن بۇ كۆتايش ھەر ناتوانىن بىنگومان ھەرگىز
ناتوانىن.

لەپاشاندا بىرم خستەوە هىچ نوسراوېك لەم بونەدا ناتوانىت
ئاوا بىن پەرده بەخەلکى راگەينىت كە ئەو هىچ خىچ
خوارىكى تىدا نىھ گەر راست دەكەن وەرن ووردېنەوە لە
قورئان، بەلام نوسەرانى ھەموو پەرتوكىك دەلىن جىڭايى
رەخنه يە تەنها قورئان نەبىت، تو بە قورئان ئاخافتن بکە كە
ئەم ووشانەم بۇ باس كەد باوهشى پىدا كردىمەوە دووبارە
ووتى خواي گەورە بت پارىزىت بە دەنگە خۆشەكەي خۆى
سەرەتايى سورەتى كەھفى بۇ خويىندەمەوە ..

پاشان به دل ئارامىيەوە بەرە و كلىساكە كەوتىنە رېزى كە
گەيشتىنە ئەۋىز زۆر بەگەرمى بەخىرھاتنىيان كردىن رېزىنى
زۆر باشمان گىرا توماس ڦووى كرده من ووتى بە پىكەننىنەوە
بازانم چى سەرنجى راکىشاویت ؟

ووتم من سەرنجەكانى خۆم بۇ عىماد باس كردوه ئەو
ئىنجىل و پەرتوكەكانى خويىندۇتهوە ئەگەر دەكرىت تو
سيامەك و عىماد ووتويىز بىكەن من جارى گوينگەر دەبم ، تا
كۆتايمى ووتويىزەكانتنان ئەو كات من بە گويىرەي توانايى خۆم
لە ديرۆكەكانتنادا بەشدار دەبم، بەلام تۆماماس؛ هەرچى عىماد
بىلىت ئەوە من لەگەلەدا ھاوارام واتا زۆر بىن پەرده دەلىم ئەو
نوينەرى منه هەرچى ئەو بىلىن من پشتىگىرى دەكەم .

كەوام ووت عىماد زۆرى پىخوش بۇو بە هيمنى ووتى خوا
. بت پاريزىت .

من چاويكم لىدا گرت ووتم ئىيمە نەوهى سەلاحەدىنин
دەستى كرد بە پىكەننىن بەلام سىامەك مۆرەي لى دەكىدىن.

لەو كاتە دا تۆماماس ڦووى كرده عىماد ووتى من باڭگىشتان
دەكەم بۇ ئەم دىنە من مزدە دەرم بۇ ئىوه تا لەو بەھەشتەي
كە عيسا خۆي بۇ لە خاچ دا بۇ جىيگايەك بۇ ئىوه دابىن بىكەن
من خۆشحال دەبم كە بىنە گاورو خۆش بەخت بىن نەوهەك
سەرگەردان و بىن ئاين بىسۈرەنە وە زۆر بەزۆرى كورده كان
و عەرەبەكان لەسەر دەستى من بۇون بە گاور ھىجادارم ئىوه
چاو لەوان بىكەن ئىيمە ھىچمان ناوىت لە ئىوه تەنها ناسنامەي
! .. ئاينى خۆتان بگۈزۈن

له کاتهدا یه نیکا خوی کرد به ژوره که دا له گه لماندا دانیشت
به خیرهاتنیکی گه رمی کردین وه خوشحالی خوی ده ربپی
به هاتنمان، تؤماس هه ر بهرده وام بwoo له ووته کانی دؤسیه کی
بؤ من عیماد ده رهیانا و که گوایه چهن یارمه تی خه لکی
لیقه و ما و ده دهن له ئه فریقا و ئاسیا و وولاتانی تری جیهاندا ،
به لام عیماد هه ر بین ده نگ بwoo تؤماس رووی کرده من ووتنی
بؤ بین ده نگن؟

ووتم چاوه ری عیماد ده که م تا بکه ویته گفتوجو گو سهیریکی
عیمادم کرد ووتم ئه گه ر ناته ویت ئاخفتن بکه یت با بروینه وه
؟ ..

عیماد : به سیامه ک ئه وهی که من ده مه ویت بیلیم ئه توانيت
وه ریگیریت بؤ زمانه کهی ئه وان ؟
سیامه ک ووتی من ماوهی ۲۸ ساله لم وولاتهم توانم باشه بؤ
وه رگیران، من ههندیک پرسیار ده که م
له دوایدا وه لامان بدهنه وه ئه گه ر وه لامه کانیان جیگایی بروا
بوون ئه قل بروای پیکرد ئه وا من خه سره و هه ردوكمان ده بینه
مه سیحی و به دلی ئیوه ده بین وه کاریشی بؤ ده کهین له
پیناوه دا

عیماد بهرده وام بwoo له ووتوییزه کهی سه وه تا سوپاس و
ستایشی خوای تاک و تنهای کرد خوی ناساند که مو
سلمانیکی تونسیه هه مهو پیغه مبه رانی وه ک یه ک خوش
ده ویت که پینچ پیغه مبه ریان جیگایه کی ته یبه تیان هه یه و
پاشان ووتی له ناو ئه و پیغه مبه رانه که سیکیان که ناوی
(محمد) (صلی الله علیه وسلم) کوتایی هیناوه به
پیغه مبه رایه تی له دوای ئه و ئازیزه نیراوه تر نایه ت وه

بپروامان وايە كه (عيسياي كورى مهريم) سلاوى خواى
گهورهى ليتبيت، بهندهو نيراوى خواى گهورهى وە براي
پېغەمبەرى ئازىز (محمد) (صلى الله عليه وسلم) هەموو يان
كاريان بۇ ئەوه كردوھ كە نيشانى بىدەن بەندايەتى لە¹
خواكانە وە بۇ يەك خواى بالا دەست بگۈرن و تەنها بەندايەتى
بۇ خواى كردگارى ئەم بىكەن.

وە زۆر بە راستگۆى پېستان دەلىم ئەو دينەي ئىۋە دەست كارى
كراوه وە گۆراوه تەنانەت ئىنجلەكەтан بە ئارەزو قەشەكانتان
نوسراباوه زۆر بەي مىزۇوي نوسان و لىكۆلەرە وە كان ئەوييان
سەلماندوھ، وە باشترين بەلگەيش بۇ ئەم ووتانەي من ئەوهىي
كە پېنج سەدە دىزايەتى ئىۋە كراوه واتان لىيھات بۇو كە
بەھەشت وجهەنمتان بە خەلکى دەفرۇشت وە فەيلەسوفي
فەرهەنسى (رينان) دەلىت گەر دەقانە ويىت لەزىيانى (مهسيح)
تىبىگەن ھەرگىز لاي قەشەكان و كتىبە مەسيحەكان فيئر نابىن
لە بەر ئەوهى ھەممو درۇي گهورەيە بۇ مەسيح بەرھە سەر
لىشىواوى و تارىكىتان دەبات.

مىزۇو نووسى بەناوبانگى ئىنگلizi كە كەسيكە لە سەرچاوه
باودە پىكراوه كانى ئىنگلiz و ئەوروپا بەگشتى ناسراوه
ئەوييش (ويلز) كە دەلىت : سەر ھالدان و گۆرينى ئايىنى
مەسيحي بە دەستى (شاول ترسوسى) يان (بۆلس) كە لە²
راستىدا ئەم كەسە يەھودى بۇو راستە ھەندى سەرچاوهى
يەھودى ئەو زانيارىھ ڑەت دەكەنھوھ ، بەلام زانراوه و كە
گومانى تىادا نەماوه

كەشتىوانىك بۇوە لە (لاھوتىات ئەسكەندەرييە هلىنى)
(لاھوتىات الاسكندرية الھلينييە) ھەر لە قوتاپخانەي فەلسەفي
(الھلينييە) خويىندوييتنى زۆر كارى گەرى فەلسەفي لىكچواندى

له سه ربووه هه ر له و سه رد همه دا له ناو خه لکی دا به عیسای ناسری ناسراو بwoo، زور بهی زور تان باش ده زان نه و نوسراوانه و ده قانه هه مهووی له شاول و هرگیراوه که ئیستا ره نگ دانه و هی هه یه له ئینجه له که تان دا زور بهی زوری له بیرى نه و هرگیراوه .

به هه ر حال هه مهوو له لایه ک ده زانیت له دواي رو خاندنی ده سه لاتی ئیوه له رۆز ئاوادا ناونراوه به چى ؟

ناونراوه سه رد همه دا يك بونه و، واتا ئیوه خه لکی تان له ناو ده برد ته نهها به گزاده و پاشا كان و قشه کان سود مهند بون کاتیک (عیسای کوری مه ریم) سه لامی خواي لیبیت نه و دا کۆکی له ما فی هه زاران ده کرد من چون برووا به ئاینیک بکەم که رۆزیک له رۆزان له دواي ده ستکاري وه ما فی خه لکی تیدا نه پاریزراوه .

لە پاشاندا ئیمهی موسلمان بروaman به خوايیکی تاك و ته نهها ..

هه یه کەچى ئیوه برواتان به سن کەس هه یه کە خوايیه تیان پیکه ناوه له راستیدا هیچ مرۆقیکی خاوهن بير و تیرامان لەم گەر دوونه نه وی پىن قبول ناکریت و پەسەند نیه، گریمان نه گەر خوا باوکی عیسا بیت وە مه ریم ڙنی خودا بیت کە پەنا به خواي مه زن نه مه درؤیه و کوفره کە واته خودا پیویستى به منداللە کە يش عیسایه نەم خودايیه بە کە لکی خوييەتى نايەت له بەر نه و هی پیویستى هه یه، نابیت خودا پیوستى هه بیت، خۆ نه گەر نه پیویستدار بیت نه و خوانیه، چونکە خودا واتا خودى خۆی هه مهوو شتیک دە بە خشیت وە نەمە جیگای بروایه، نەك - خوايیک پیکه اتیت له کۆمەلیک

بەش وە خوای گەورە لە قورئاندا بە رۇنى باسى دەکات دەفەرمۇیت (سۈرەتى الالھا) واتا خوای گەورە تاكە تەنھا يە و پاك و نى نيازە نە مەندالى دەبىت وە نە ئە و لە كەس بۇوه.

وە پاشان من پرسىيارىك دەكەم لە ئىيۇھ بەلام تکا دەكەم بە راستى ووھلام بەدەنەوە ؟
ئايا ئىيۇھ بېرواتان بە پىيغەمبەر ايەتى (محمد) ((صلى الله عليه وسلم)) ھەيە ؟

تۆماس گۆتى بىيگمان نەخىر.

عىماد ووتى كەواتە مسلمانەكان لە ئىيۇھ باشتىن ئەوان بېروايان بە (عيسىي كورى مەريەم) و ھەموو پىيغەمبەران ھەيە

سلاوى خوايانلىيەت وە ھەر (عيسىي كورى مەريەم) بۇو مژدهي دا بە ئىيۇھ كە پىيغەمبەر يىك لە دوايى من دىت ناوى (ئەحمد) ئەتوانن بلەن نوسراوى وانەنوسراوە من گومانم نىيە لەوھى كە بىن دەنگن لە ئاستى ئەوھدا، بەلام زۆر جار دلى خۆتان بەوھ خۆش دەكەن كە گوايىھ ناوى ئەحمدە نەك محمد، بەلام (احمد، محمود، محمد) ھەرسكىيان يەك واتا دەدەن بەدەستەوھ واتا سوپاس كراو وە ئىيمە بروامان وەك ئىيۇھ ھەيە كە عيسىي كورى مەريەم دىتە خوارەوھ لە ئاسمان وە سەر لە نوى شەرى خاچ پەرسىتەكان و جەلەدەكەكان دەکات وە دەبىتە كەسىك لە شويىن كەوتۇانى پىيغەمبەرى ئىسلام ئەمەيش بە جۆرىك لە ئىنجلى پىرۇزدا نوسراوە بەلام دەلىت خەلکى ئازاد دەکات منىش دەلىم كام خەلکى، ئەگەر (عيسىي كورى مەريەم) لە قودس بىتەوھ خوارەوھ دىزايەتى ھاۋپەيمانانى جولەكە و مەسيحى و جولەكە كان دەکات، وە

ووشهی قودس به کارهاتوه له ئینجیل و تهوراتدا نه ووشەی
ھەيکەل وە نە فاتیکان وە نە كلیساى مەريەمی عەزرا له
فەلهستىنه بە کار نەھاتوه تەنها قودس خۆتان باش دەزانن
كە قودس مزگەوتى موسىمانانه و (عيسى كورى مەريەم)
لەۋى دېتە خوارەوە و پشتگىرى موسىمانان دەكات.

لەگەل ئىمەدایه نەك ئىۋە تۆماس! من بانگىشتان دەكەم بۇ
ئايىنى پىرۆزى ئىسلام كە ئايىنى چاکە و بىنگەردى خواوهندە وە
ئىمە بروامان بە ھەموو پىغەمبەران و پەرتوكە ئاسمانيەكان
ھەيە، وە ئەگەر دەتنەويىت لە ئايىنى مەسيحى تىبىگەن تەنها
لە ئىسلامەوە سەرچاوهى گرتوه وە تەنها عيسى پىغەمبەر و
بەندەھى خواى گەورەيە.

نازانم ئىۋە ھەمووتان بىدەنگن لەئاستى دانوستانەكەي من
چۆن ئىستا ئىۋە شەريعت لە ئينجىلى سەرددەمى كۆنەوە
وەردەگرن واتا تهورات بۇ جاريکىش لە سەرچاوهى پاكى
ئىسلام ھەلگۈزىن لە كاتىكدا كە ئىمە بروامان بە عيسى ھەيە،
بەلام جولەكە كان نە برواييان بە ئينجىل ھەيە وە نە برواييان
بە (عيسى كورى مەريەم)ھەيە، بەلكو (عيسى كورى مەريەم)
بە درۆزن و دايىكىشى بە داوىن پىس لە قەلەم دەدەن لە
راستىدا ئىۋە (عيسى كورى مەريەم)تان خوش ناوىت وە
يارى بە ئايىنى پاكى مەسيحى كۆن دەكەن، تا ئارەزوھەكانى
خۆتانى پىن دابىركىتنەوە وە دەسەلاتى بە ناو كلیساى خۆتان
لەدەست نەدەن، لەگەل رېزمدا بۆتان .. من ئىتر گفتۇگۇ ناکام
زياد لە پىويىست دوام تاکو وەلامى پرسىارەكانم نەدەنەوە من
پرسىارى تر ناکەم؟
ھەرچەندە دەريايەك پرسىار خۆى مات داوه لە سىنەمدا

يـاري به ئـايـى پـاكـى مـهـسيـحـى كـون دـهـكـهـن، تـا ئـارـهـزـوهـكـانـى
خـوتـانـى پـىـن دـابـمـرـكـيـنـنـهـوـه وـه دـهـسـهـلـاتـى بـه نـاوـ كـلـيـسـاـى خـوتـانـى
لـهـدـهـسـتـ نـهـدـهـنـ، لـهـكـهـلـ رـېـزـمـدا بـؤـتـانـ .. من ئـيـتـرـ گـفـتوـگـوـ نـاـكـامـ
زـيـادـ لـهـ پـيـويـسـتـ دـوـامـ تـاـكـوـ وـهـلـامـى پـرـسـيـارـهـكـانـمـ نـهـدـهـنـهـوـهـ منـ
پـرـسـيـارـىـ تـرـ نـاـكـهـمـ ؟
هـهـرـچـهـنـدـهـ دـهـرـيـاـيـهـكـ پـرـسـيـارـ خـوـىـ مـاتـ دـاـوـهـ لـهـ سـيـنـهـمـداـ

عـيمـادـ سـوـپـاسـىـ هـهـمـوـيـانـىـ كـرـدـ بـوـ گـوـئـ گـرـتـنـيـانـ وـهـ بـهـ
بـيـدـهـنـگـىـ دـانـيـشـتـ مـنـيـشـ لـهـ دـلـىـ خـوـمـداـ دـهـمـ وـوـتـ ئـيـسـتـاـ
هـهـلـنـهـ

چووينه ئۆسلۇ بۇ كاركىردن ، كارمان دەكىد ، هەمۈو رەبەن
بۈويىن ، هەر ۳ كەسو چووينه شوقەيەك بەيکەوە دەزىان ..
.. زىانىتىكى سادە ئاسىيەمان ھەبۇو

لە ئىوارەيەكى ساردى ئەم وولاتى سەھۆلسەستانەدا دا خەم
خەيال لە دەروازەمى مندا خەرىكىبۇو دەپوايەوە ، رەممەزانىتىكى
زۆر خۆش بۇو دلىم ئارامى گرتىبۇو ، ئەو سالە بە رۆمان و
شعرى تەراویح وا بەسەتە بۇوم .

ھەمېشە ئاوازى من لە سورەتى (الكهف) ، (الأخلاص) و ( )
(الواقعة) ، (الرحمن) دا سەرچاوهى گرتىبۇو ، ئىوارانى
بەربانگم بە سى دەنك خورما و لە پاشاندا بە تەلە فۆنىك بۇ
دايىكە ئازىزەكەم ، فرمىسىك لە چاۋ قەتىس ماوهەكەم دەشكەند
، تاماندووى كارى دەسەعاتىم لە دەنگى ئەو دا بىن كە پىيم
دەلىن : رۆلە بە و دوعا و نزا خىرانە بى كە من بۇتى دەكەم .

لە پاشاندا خۆشە ويستى ئەم ئايىنە واى لىن كردىبۇوم كە لە
وولاتى تاراوجە دا ئولفەتم گرتىبۇو بە دوو ھاۋىي خۆم كە
ھەردووکىان وا بەستەي دىنى پىرۇزى ئىسلام بۇون .

دەبوايە سەعات چوارى ئىوارە ئەوان رۆزۈيان بشكاندaiyە
بەلام لە بەر ئەوھى كە من سەعات شەش لە كار تەواو دەبۇوم
وھ خۆشە ويستىيان بۇ من چاوهەرپى يان دەكىد وھ ھەمۈومان
بەيەكەوھ رۆزمان دەشكەند ، تادوازەمى رەممەزان بەم شىوه يە
برىمانە سەر .

بەلام ئىوارەيەكىان زۆر بە پەلە دەستم لە ئىش ھەلگەت زۆر
غەريپى دايىكم دەكىد ، دلىم وەك باخە ھەنارەكاني شارەبان و
سېۋە لا سورەكاني بلکىيان و باخە تىرەكەي سەر و دېئەكە كە
چۆن شەمالىيىك لارولەنجه ئى پىن دەكەت ئاوا بىر وھۆشم يادى

وولاتی بن که سی ده کرد .

که له کاره که م دهستم هه لگرت به خیرای دهستم خسته ناو
گیرفانی کوتاه سارد و سره که م ، به فریش پروشهی ده کرد ،
تهناهت برزانگه کانی چاومی گرتبوو به ئاسته م به ریتی
خوم ده بینی ، به ده م خه ياله وه سه رکه و تم به ره و مالی
سارد و و سرم که و تمه پی به لکو - حه سانه و هم له مه حزونی
نه جاتی بیت .

پشويه کی خوشە ويستى و دهست نويزىك بۇ ئارامى دل و
ده رونم بگرم ، چونکه هه مو و ئه و کاتانهی که خه فه تبار ده بىم
بىر له وه ده که مه و ه که چۆن چلکى تاوان به ئاوي دهست
نويز پاک که مه و ه .

که گه يشتمه به رده رگاي بالله خانه ماله خنجيylanه که م ،
له به ردهم ده رگاي ئه و بالله خانه يه دا گويم له ده نگى گريانىتىكى
ناسك و زور مه حزون بولو . سه رنجى را كىشام سه يرم كرد
له به ردهم ده رگاكه دا كىزؤلە يه كى ئه گريجە رەش دانىشتبوو
، سه رى خستبووه سه ر بالله کانى و بۇ زهوى سه رى شۇر بولو .

چىچكە يه كى نه رم و به رده ميشى سى چوار دلۋىپى فرمىسىكى
چاوى تەرى كرد بولو ، زور ئاسته م بولو به لامه و ه ده بىن لەم
ولاتى باكوره دا که ئازادى رەها دراوه به ئافره تان بۇ ده بىن ئەم
ناسكە بهم شىوه يه ئەشك و حه سرهت ده رېرى . ؟

لە كاتە دا وھيلى لە حالى دلم وھيلى لە نالھى خەمم
پىم ووت بە زمانى باكور سلاو ؟

ئه و زیاتر ههنسکی ههلهدا و منیش زیاتر خهفهت بارت
دهبووم دووباره پیم ووت ، ئهگه رده کریت یارمه تیت بدەم ؟
ئهگه ر سه رماته من ده توانم بت بهمه لای خۆم ؟
ئهکه ر پیویستت به پاره یه ئه و لای من ئاسانه ؟
گه ر برسیته نانت به من و ه ئهگه ر نه خوشی با به ره و
خهسته خانه ت به رم . دیار بwoo قسە کانی من کاریگه ر بون ،
چونکه له ناخى دلھوھ ناراسته م کرد بؤیه به که ساسی سه ری
به رز کرده و دیم تالی ئالۆز کاوی قژی به روومه تی
فرمیسکاواي يه و ه ستاوه و شکوفهی خه می لیده و ه ری .

. ههنا سهی له تاوه ههنسک سه مفونیا گریانی لیده باری

بے تیرامانی که و ه و به لیویکی چرجی خه مباره و ه به منی
ووت ...
تۆ خه لکی ج و ولاتیکی ؟

. زۆر خیرا ووت : من کوردم

بۆ ئه و ه پیاوه تی و شه ره فمه ندایه تی کورد ده ریخه م ، له
بیرم دیت له ئهسته مبول ها و پی کی پیرم هه بون زۆرم
خوش ده ویست .

پی ووت : له و ولاتی غه ریستان تا ده توانی کاری جوان
بکه ، چونکه تۆ کاره کتھر و شانۆمەندی و ولاته که تی ، بؤیه
خیرا ووت : کوردم .

که چى ئه و زیاتر فرمیسکی و ه ک هیشوى به رسیلهی تری
سپیکه ده هاتنه خواری .

ئه و زیاتر ههنسکی ههلهدا و منیش زیاتر خهفهت بارت
دەبۈوم دووباره پىيم ووت ، ئهگەر دەكىيەت يارمەتىت بىدەم ؟
ئهگەر سەرماتە من دەتوانم بت بەمە لای خۆم ؟
ئهكەر پىويىستت بە پارەيە ئەوه لای من ئاسانە ؟
گەر برسىتە نانت بەمنى وە ئهگەر نەخۆشى با بەرھو
خەستەخانەت بەرم . دىيار بۇو قىسەكانى من كارىگەر بۇون،
چونكە لە ناخى دلھوھ ئاراستەم كرد بؤيە بە كەساسى سەرى
بەرز كردهوھ دىيم تالى ئالۋىزكاوى قىزى بە رۇومەتى
. فرمىسىكاوى يەوه وەستاوه و شكوفەي خەمى لىدەوهەرئى .

. هەناسەي لە تاوهەنسك سەمفۇنياي گريانى لىدەبارى .

بە تىرامانىكەوه و بە لىيويىكى چىچى خەمبارە وە بەمنى
ووت...
تۆ خەلکى چ ووللاتىكى ؟

. زۆر خىرا ووتە : من كوردم .

بۆ ئەوهى پياوهتى و شەرەفمەندايەتى كورد دەربىخەم ، لە
بىرم دىيت لە ئەستەمبول ھاۋىي يەكى پىرم ھەبۇو زۆرم
خۆش دەويىست .

پىنى ووتە : لە ووللاتى غەرېبستان تا دەتوانى كارى جوان
بىكە، چونكە تۆ كارەكتەر و شانۆمەندى ووللاتەكەتى ، بؤيە
خىرا ووتە : كوردم .

كەچى ئەو زیاتر فرمىسىكى وەك ھېشىۋى بەرسىلەي ترى
سېيىكە دەھاتنە خوارى .

ئەو ناسکەش پىى ووتم بە زمانى شىرىنى كوردى ، نەفرەت
لە تۆ و لە وولات و لە خاڭ و ئاوت
ھەر كەمتىيارىكى كورد بۇو بە ناوى ئازادى دەروازەي لەشى
!...منى ئازاد كرد

من سەربىراوى دەستى ئىوهى كوردم مالى وىران و دەرىبەدەرى
و سەرما خواردووئى ئىوهى كوردم ..؟
لە دوايدا خىرا بىدەنگ بۇو سەرى خستەوە سەربالەكانى وە
ھەر ھەنسكى ھەلدەدا .

زۆر سەرسام بۇوم لە تورەي ئەو نامؤىيە وە ترسى ئەوەملى
نىشتبوو گەرمن خۆم تورەكەم دەرسام ھەورى رەشى تورەي
ئەوزىاتر بىت و من ھىچ لەو تىنەگەم ؟

بۆيە كورده نامؤسى سەرم شۇركەد لەبەردەمى ئافرەتىكدا و
بەلام بە دەنگىكى سامناك پىيم ووت : خوشكى خۆشەويىست
تۆزىك ھېمن بە من تەنها مەبەستم چاكەيە و بەدواى خىردا
دەگەرىم .

چونكە كەوتۈومەتە وولاتىك خىر لە ناویدا زۆر ئاستەمە ؟
لەپاش چاكە و پياوهتى قىسم پى دەلىيىت ؟ وە بە خراپە ناوى
ولاتە بىن كەس و خاموشەكەم دەبىت ، خۆشت خەلگى
ئەويىت ؟ گەردىت ئازاد بىت !

لەبەر خواپاشان لەوانەيە دەردە داريان كردىتىت ، بەلام
ئازىز من لەم دنيا نەم بىستوھ وە نەم ديوھ كە پەنجەكانى
دەست وەك يەك بىن ، بە ھەر حال من گومانم لە خەمباري
تۆدانى يە تۆ ئازادى وە ھەر ئازادىشە كە تۆي ھىناوه تە
!...بەردرگاي مالەكەي من

ئازادى يه تۆى لە خىزانت دا بىراندوھ وە دەنگ بەسەرمىدا .. بەرزدەكەيتەوھ كە دەستى يارمەتىت بۇ درىزدەكەم

بەلام بەرھەر حاڭ فەرمۇودەي پىاوىيکى بەرزم بىرگەوتەوھ دەلىن : لەگەل خەلکى دا وەك دارىيکى بەردارىن ئەگەر بەردىان تېگرتەن ئىۋە بەرھەميان تى بىگرن . من ھېچ خراپەيەكەم نە كەردووھ ...

بۇ دوا جار پىيت دەلىم ئەگەر يارمەتىت پىيوىستە با يارمەتىت بەم ئەويش لەبەر ئەوھى كە بە كوردى قىسىت كرد ، هەر چەندە زۆر ناشرين دوايت بە زمانەكەم ، بەلام دوا جارىش دەلىم ھاوكارىت دەويىت ؟

. سەرى بەرزرىدەوھ بەدەمى چكەيەكى زۆر سەيرى كرد پۇ ئى ووتىم : بىرۇ من پىيوىستەم بە تۈنىيە و عەرەبانەكەت راکىشە .

بەس ئەگەر دەكىت دەرگاكە لە دواى خۆت دامەخە . باسەرمام نەبىت چونكە ھالاوىيکى گەرم دىت لەھۆئ وە ووشەي عەرەبانەكەم زۆر پى ناخۆش بۇو، وە جوابىم نەدايەوھ و بەرھەو ھەلکىشى بالەخانەكە رۆشتەم ، تا ھاتمە مالەوھ و دەرگاي ژۇورەكەم كردەوھ .

براكانم دانىشتبوون چاوه رېشيان دەكىد ئەوھەنەمان يەكتىرى خۆش دەويىست رۆحمان تېكەلى رۆحى يەكتىرى بۇو بۇو ھەمېشە بە ئازار و خەمى يەكتىريمان دەزانى بۆيە خىرا ((سەرخىيل)) ووتى : خەسرەۋى بىرام بۇ خاموشى و بىزەي ئىوارانت نىيە ؟

یوسوف ووتنی : (سه خیل) وازی لى بىنە تو ئە تەھویت بە
ئاسانى توشى خەمى بکەيت من دەزانم برسىيەتى و زۆر
ماندووه له هەمان كاتىشدا بىرى دايىكى دەكات، بزانه دواى
! ئەمانە و تەراويحىش واzman لى دىنى كە سمان بخەۋىن

من و (سه خيىل) پىكەنینمان بە قسەكانى (يوسف) دەھات

نانيان تىڭردوو منىش بە زۆر توانىم كە وچكىك بۇ دەمم بەرم
ھەر خەيالى لاي ئەو كچە بۇو، زوو زوو دەم ووت تو بزانه
لىم پرسى ناوى چى يە؟

بۇ خۆش بەختى دەبۇو ئەو رۆزەش من قاپ و قاچاخ بشۇم
كە ناخۆشتىرين كاربۇو بەلاي منهوه

ووتىان : ھەستە ئەوھ ((ئىزراييل)) چاوهرى تە لە بەردەمى
سنگەكە دا بىرۇ بەلۇعەى مىدىن بکەرەوه و لاشەى خۆت بشۇ
..!

بە تەوهەزەلى ھەلسام دەست بکەم بە قاپ شۆردن . كە
سەيرم كرد سابۇونى قاپشۇردن نەمابۇو پرسىيام كرد : ئەرى
برايان زاهىيمان نىيە ؟

ھەموو سەردى يەكمان كرد (يوسوف) ووتى : ويستم بىكىرم
لە يادم چوو ئەگەر دەتوانى لە جياتى من تو پانتولەكت لە
پى دايىه با من خۆم نەگۈرم ئەچى بىكىرىت ؟

خېرا ووتىم : بە سەرچاۋ ئەويش سەرسام بۇو . لەو بىرە دا
.. نەبۇو كە بە و ئاسانى يە من رازى بىم ، بەلام راپىزى بۇوم

موگناتیسیک رای ده کیشام ئهویش ئه و کیژوله‌ی به رده رگای بالاخانه که بوو.

که چوومه خوارى ديم ئه و جىگايه چوّل و هۆلە زۆرم پى ناخوش بooo وەستام و هەلويىسته يەكم كرد پرسىم له خۆم ئەم هەلويىسته يە چى بooo بۆ ئه و کيژه شەرمەزارى يە بۆ تو دلىشم دەيىت نابابە تو دەته ويىت خىر بکەي خىرا به خۆمم ووت راسته من دەمە ويىت خىر بکەم ، بەلام به داخه وە دەستم نەكە ووت ئه و خىرە .

بۆ دواجار دواي هيقى دلى خۆم كە وتم له دوريانى خىركىدىن و بەزهيم بۆ ئه و كچوّلە ، ملى رېگام گرتىوو بەره و (سابوون) كرپىن كە وتمە پى تاقاپە كان بشۇم كە هەريه كە يان له رەنگىك بۇون ، هەر لە قاپى قەرەج دەچوون .

چەند هەنگاوىك دوور كە وتمە وە لە كېيىوهى بە فروتارىكى ئه و زستانە . ملى رېگام گرتىوو لە پىشى خۆم سەرم هەلبى ديم دووگەنجى سۆمالى لە گەل ئافرەتىكى باكوردا بە سەرلاشەي ئه و کيژوله يە وە ستابوون منىش زوو ناسىمە وە كە ! .. خۆيەتى ئه وە يە كە من گلارا و بۇوم بە شوينى دا

خىرا دەستم خستە ژىر سەرى و وا خۆم نىشان دا كە : دەيناسم .. خىرا ووتەم :

كى واى لى كرد . گەنجه كان ترسان پاشە كىشە يان كرد ووتىان ئىمە ئاگادراي هيچ نىن تەنها بىنىمان كە لە وئى دا درېز و بىن هۆشە، جارو بارىش هەلدە لە رزى ئەوان پۇشتىن بەلام ئافرەتە كەي باكور لە گەلمدا مايە وە پى ئى ووتەم : دەيناسى ؟

ووتم : بهلنى

ئەويش ووتنى : ئەم ناسياوهى تۆ كۆرددۇين ، ھېرىۋىن ،
مۇرفىن يان حەشىش وەيان تلىاکى سادە بەكاردىنىت ؟

زۇر ترسام ووتم : تۆ باسى چى دەكەي ئەو ھىچ لە مانە بەكار
ناھىينىت ، بەلكو تەنها توشى نەخۇشى دەرونى بووه تۆزى
.(OK) بىتاقەت بووه بەزەردە خەنەيەكەوە پىنىت ووتم .

منىش خىرا بە دەستى يەكەم تەلەفۇنەم كرد بۆ ئامبولانس (ئۆتۆمبىيلى فرياكۈزارى نەخۇش خانە

ناونىشانى جىڭاكەم پىنىت ووت پاشتى ئەو كچەشم خستە سەر
ئەزىزىم بە چاڭى كۆتەكەم سەريم داپوشى تا تۆزىك گەرمى
بىتەوە بەلام بە داخەوە (ئەمبولانس) ھەر نەگەيشت .
خۇشم لە سەرما دا ھەلدەلەرزىم بىن ئەوهى كەسىك لىيم
بىرسى ئەرى كابرا لەگەل ئەم ئافرەته چىتان بەسەرھاتووە
تەنها بە لامدا تىىدەپەرىن و زوو زووش دەيان ووت ئەى بىن
چارە وەك نەم بىنین كە دوو مرۆڤى رۇحانى بىن تەنها
خۇمان بەلاي يەكتىرەوە ئاراممان گىرتىن ، زوو زووش لە دلى
خۇمدا دەمۇت بلىنى ئەو ئافرەته راست بکات ئەمە تلىاکى
بىت، ھەر لە دوورىانى دلى خۇمدا مابۇومەوە دەمۇت
خىركە خىر ئەمە پىيوىستى بە تۆيە ھىچ نەبىت كوردە ،
ھاولاتى خۇته ئافرەتىشە ئاگادار بە

لە پىلورەي ئۆتۆمبىيلى ئامبولانسىم گۈز لېبۈو ھەستامەوە
رۇوم كىردى ئەوان بە دەستم سەرنجى خىرايى ئەوانم راکىشا
بۆ ئەوهى زوو بگەنە لامان گەيشتن و بە چاپوكى ھەليان
گرتۇو پىيان ووتم: بۆ واى ليھاتووە . ؟

ووتم : نازانم بهس ئەوهندە دەزانم کە ئەمە كورده و خەلگى
وولاتى منه . تەنها حەزم كردۇھ يارمەتى بىدەم دەتوانم
لەگەلتانا بىم بۇ يارمەتى ئەو نەوهك زمان نەزانىت تا
. يارمەتى ئەويش بىدەم را زىم كردىن بەو ووتە ووتىيان باشە

لەگەل تەرمى بىن ھۆشى ئەو دا كەوتىنە پى تاگەيشتنە
جىنگاي مەبەست كە نەخۆشخانە بooo، بەمنىان ووت : ناوى
چى يە ؟

ووتم : نازانم .

ووتىيان بگەرىز بىن ناسنامەيەكى يې ؟

دەستم كرد بە گيرفانى دا ياداشت نامەيەك لە گيرفانى دا
. بooo .

لە ياداشت نامەكە دا نووسرا بooo . (ترى جمال فرهج) لەگەل
زمارەي دەستى يەكى دا

خىرا تەلەفۇنە كرد بۇ ئەو زمارەيە زەنگى ئەو زمارەيە لە
گيرفانيدا لىنى دە دا .

ئىتر بۇ دوا جار گومانم نەماكە ئەمە ناوى خۆيەتى و تەنها (50
كرون) ئى تىدا بooo (پارەي نەرويچى) لە بەينى ياداشت
نامەكە دا بooo لەۋى ئى سەعات ھەشتى شەو من لە ھۆلى
چاوهرىز چاوهرىز ئى ترى م دەكەد .

دەم ووت : دەبىن ئاخۇ نەخۆشىيەكەي چى بىت ياخود ئەم
بىن چارەيە تۈوشى چى بooo بىن پەرەستارىيەك ھاتە لام ووتى :
ترى پىتىويستى بە كە سېكە لە ژۇورەكەيدا بىن كاتىيەك كە بە

ئاگا بwoo . پیویستى به كەسيكە كە لەلاي بىت بۆئەوهى لەو
حالته دا ئارام بىتهوه .

لىم پرسى حالتەكەي چى يە ؟

!...ووتى : ئەوه ئىشتى من نى بىت بلېم

منيش ووتى باشە . چووم بۇ زوورەكەي وەك زۆپاى دار
خەفەبwoo بwoo ھەناسەي قولى ھەلدەكىشاو ، منيش بەزەيم
پيا دەھاتەوە حەزم نەكىد بەلايەوە دانىشم خىرا چووم
دەست نويىزىم گرتۇو دەستم كرد بە نويىزىكىدىن نويىزى عىشا و
تەراوىحەم ھەر لە زوورەكەي ئەو دا كرد و جاروبارىش دوعاى
خىرم بۇ دەكىد كە خواى گەورە شىفای بە خىرى بۇ بنىرىت و
بىخاتە سەر رىگاى راست .

لە پەركاتى كۆتاينى نويىزدا بووم ھەلسايەوە بەسەر
سۈرمانىيەكەوە سەيرى منى كردوو بە بىن دەنگ دانىشت
ھىچى نە ووت تامن لە دوعا و وویردەكانم بومەوە منيش
خىرا ھەلسامە سەر پىن و ووتى : خوشكى ئازىز سلاوى خوات
لى بىن شوکور بۇ خوا باشىت ، چى حەزلى دەكەيت بۇت
بىيىنم من كە لىرەم تەنها دەمۈيت خزمەتى جەنابتان بىكەم
لەبەر خاترى خوا .

لە بىريشت نە چىت زۆر دوعام بۇ كردى كە خواى گەورە
شىفای بە رەحىمەتت بىدات چاك بىتهوه جا چىت ئەۋى بۇت
بىيىنم ؟

ئىتر زۆر بە كەمى خۆم پىشان دا بۇ ئەوهى پەردەي شەرمى

بشکیت و به ئاسانى قىسىم لەگەل دا بکات . ئەويش به : شەرمىكەوە لە ژىر لېۋەوە پى ي ووتم
 زۆر حەزم لە شىرىنى يە ئەگەر دەكىيەت بۆم پەيدا بکەيت ؟

ووتم : بەسەر چاو ھەر تۆ و شىرىنى ، ھەر ئىستا تۆ خۆت
 شىرىنى خۆشكى شىرىنەم دەستى كرد بە پىكەنین و پى ي
 ووتم بە راستى تۆ لايەقى ھەموو شتىكى باش و جوانىت
 ئەتوانم بېرسم ناوى بەرپىزتان ؟
 منىش ووتم : (ترى) خان من ناوم (خەسرەوە) يە و
 .. كورىكى زۆر چاكم بە پىكەنینەوە
 ھەر دووكمان دەستمان كرد بە پىكەنین . من بە پىكەنینەوە
 دەرگاكەم كرده و بە رەو فرۇشكى ناو خەستەخانە كە
 كەوتە رى .

لە ناو فرۇشكى دا ھەندى شىرىنەم بۆ كې زۆر بە خۆشحالى
 گەرامەوە بۆ لاي كە چووم پاكسابۇو كە منى بىنى خىرا بە
 ئەدەبەوە ھەلسا و
 ووتنى : ببورە .

منىش ووتم : خواى گەورە بمان بۇورىت ئارام بە جەنابتان
 . چۈن پىستان خۆشە ئاوا درىزىن ئازادىن
 پرسى لېم چۈن ناوى منت زانى ؟
 . بۆم باس كرد بەسەرھاتە كە ، زۆر ئاستەم بۇو بەلايەوە
 پىنى ووتم : تۇو خوا لېم ببورە ؟

منىش دووبارە ووتم : خواى گەورە بمان بۇورىت . من تەنها
 مەبەستم چاکەيە لەگەل ئىوه دا ، ئەگەر خواى گەورە لېم
 قبول بکات .

ووتنى : زۆر ناوى خوا دەبەيت بۆ شتىك ھەيە لەم كەونەدا
 ناوى خوا بىت ؟

به زه رده خنه يه که وه پیم ووت : ئه گه رله بهر خاتری خوا
نه بواييه من يارمه تى توّم نه ئه دا ؟

زور بون ئه وانه که به لاتا تىدەپەرين و برواييان به خوا
نه بوو که توّيان ده بىنى وازيان له لاشه تى توّ ده هىنا و
ده رۆشتەن ؟

سەرى داخست و ووتى : ببورە ؟

. منيش ووتى : خوا بت بوريت

ووتى : گواييه بؤيان باس كردم که ئه وانه باوهريان به دين
ھەيە ئافرهت زور به كەم سەير ده كەن، بەلکو- ھەميشه وەك
كاره كەرىك يان ژمارە دوو سەيرى ده كەن .

خىرا پیم ووت : (ترى) خان ، ئه وەي کە جەنابتان
فەرمۇوتان تەنها قسەي كۆمەلىك نەزانى و بىن ئاگایانه له دين
بە تايىهت له دينى پيرۆزى ئىسلام . كە من زور وابەستەم بە
دینى پيرۆزى ئىسلامە وە .

ھەر ئەويشە فيرى كردووم دەستى يارمه تى درىز بکەم بۇ
خەلکى لى قەوما و بىن ھېچ مەبەستىك چاوه رواني کەرەمى
خواي گەورە بەم، پاشان فيرى كردم کە ئافرهت و پياو وەك
يەك سەير بکەم ، بەماناي ئە وەي کە ھەر دووكىيان مەرۆقەن ،
بەلام له بىرت نه چى لە دينە كەي مندا بە ھەشت و خراوه تە
زىر پىنى توّ بەلام ئە وە عەدە بەمن نه دراوه .

ئایا کامیان مافیان زۆر ترە ، وە لە ئایینى مندا پاداشتى چاكە و خراپە وەك يەك بەشدارن ، بەلام چۈن شەو و رۇز ھەيە شەو تامى تايىبەتى خۆى ھەيە و رۇزىشىش تامى تايىبەتى خۆى، بەلام بە ھەر دووکيان دەوترىت زەمەن ئاوا ژن و پياويس تامى تايىبەتى خۆيان ھەيە و ئەرك و فەرمانيان جاوازە ، بەلام بە ھەر دووکيان دەوترىت مرۆف .

زۆر جوان گۈز بىستى قىسەكەن بۇو خىرا ووتى : بە خوا راستە تا كاتىن لە ووللاتەكەي خۆم بۇوم منىش وا بەستە بۇوم بە ئايىنهكەي تۆ زۆر باش بۇو رېز و حورمەتىكى باشم لهناو خەلکى و كەس و كاردا ھەبۇو، بەلام بەداخەوھەموويم لە دەست دا !

وا بە تەنها لە ناو ئەم جىيگايە دا بىن كەس كەوتۇوم و گۇرانى ... بۇ تەنهايم دەلىم

منىش كىردىم بە قىسەي خۆش لەگەلۇدا و خىرا پىيم ووت كەواتە ئىوهى ئافرهت ھىچ نرخىتكى بۇ پياو دانانىن، كەچى خۆتان داوابى مافەكانىش لە ئىمە دەكەن، ئەي من كەس و براى تۆ نىم مەگەر پياو لاي ئىوه ژمارە دووھ ، دەستى كرد بە پىكەنин و ووتى : خەسرەو بەراستى من لە ئاستى تۆ دا شەرمەزارم نازانم چىت بىن بلېم مەگەر بت كۈزم ئەو جا چاكەي تۆ بەمهوھ .

... منىش بە زەردەخەنەيەكەوھ ووتىم

نەوەللا چاكەي وام ناوىت تۆ من بکۈزىت، ئىتىر دەستمان كرد بە پىكەنин و ھەندى نوقلىشمان خوارد كە مىك بىن دەنگى .. رۇوى تى كردىن . بىن ووت و ويىز

ووتم : ئەتوانىت باسى ئەم بىن تاقەتىھى خۆتم بۇ بکەي بۇ
گىرۇدەي بە گرىيانەوە ؟

ترى ووتى : باس و بەسەرھاتى من زۆر درىزە چۈن ئافرەت
دەكەۋىتە ناو خويىن و بۆگەن ناشرينىھەوە باسەكەي منىش
باسى شەرمەزارىيە ، باسى خۆمت بۇ بکەم يان كلۇلى و بىن
ئاگايىم لە دونيا و ساويلكەيم لە بەرامبەر مەرۆفەكاندا و
دلپاکى خۆم بۇ خەلگ .. نازانىم لە كۆئى وە دەست پىن بکەم با
ناوى لىنى بىنېم شەھى سوور وە لە شەھى سورەوە دەست پىن
بکەم .

شەش مانگ لەمەوبەر جەزنى لە دايىك بۇونى من بۇو لە¹
قوتابخانە نەم ويست كەس بىزانى ، بەلام دوو ھاوارى ئى كوردم
لەگەلدا بۇو پىتىيان ووتىم تۆ دەبىت بە (٢٥) سال جوانلىرىن
تەمەنلى مەرۆفە بۆ جەزنى لە دايىك بۇون ناگىرىت ؟
ئەمانەو چەند قسەيەكى تر واى ليىكىدم كە ڈازى بىم بە ...
قسەكانيان بە گوئىيان بکەم ئەويشىم بە بىردا ھات ووتىم :
نەوهەكىو بلىئىن (ترى) يە نايەوئى پارەبەكار بىنېت كچىكى
دەست داخراوە ووتىم باشە چوينە دەرەوە
سەرەتا وتيان : دەچىن بۇ كافىيەك (قاوهخانە) لەۋى
دادەنىشىن دوو (كەپەچىنۇ) دەخۆينەوە كە چوين
دانىشتىن و دەستمان كرد بە قسەي خۆش و گالتە وگەپ لە
پەدوو گەنجى جوانخاس ھاتنە لامانەوە و چۈنى و چاكىيان
لەگەل (ئاقانى) ھاوارىم كردوو ئاقانىش ئىمەي بە (نامۇ و
ئازاد) ناساند كە گوايە ئەم دوowanە ھونەرمەندن گۇرانى بىزىن
.

داوايان كرد كە لەگەلمان دانىشىن .

ئاقان ووتى : ئەمەرۆ جەزنى لە دايىك بۇونى ترى يە . ھەمۇو
پېرۋىز بايانلىنى كىرىم بەلام ئازاد زۆر بە شىوه يە كى سەير
تەماشاي منى دەكردوو ووتى : ھاۋىيان ئەگەر پىتىان خۆشە
وھك دىيارى يەك بۆ ترى خان .. پىيم خۆشە من بانگىشان بىكەم
، من خاوهنى ئەم مىزە دەبىم زۆر بە بەردەواامى ئەم قسە يە
دوبارە دەكردەوە و واى لە من كرد كە راپىزى بىم ، زۆر سەرنجى
منى بۆ لاي خۆى راکىشا و خىرا باسى ئەدەبىياتى كرىكارى
كىرىم لە سەر ئازادى مەرۆف بە تايىبەتى ئافرهەت، ئىتىر وام زانى كە
ئەمە باوکى (ماركس) ھەن لەلاي (سارتهر) گەراوەتەوە و
دايىكىشى (سيمون دېبۇفوار) ھەن باسى زۆربەي تابلوڭانى
فانكوحى بۆ دەكردەم و ھونراوهى كى تايىبەتى ھەبوو بۆ ژيان
لە رېڭاي بىرۇ ھزرى چەپى را ديكالەوە باسىتكى فەلەسەفەي (
پۆست مۇدىرلىنى) بۆ كىرىم، چونكە حەزم لە فەلەسەفە دەكرد

ئىتىر زىاتر سەنچى راکىشام زۇو زووش ناوى منى دەھىينا و
سەيرى دەست و پەنجه كانى دەكردەم وام لىيھات بۇو بە
ئاراستەيەك بىرۇم كە خەيالىم لە ئەسپى ئەودا تاو بىدەم زۆر بە
و قسانەي سەرنجى منى گرت .

دوای ئوهی ترى بهردەوام بwoo له گىرانەوهى ژيانى خۆى و .. ئازاد

ترى ووتى : ئازاد .. زمارەي تەلەفۇنەكەي لېوھەرگىتم تا كۆمەلېك كتىبىم بۇ پەيدا بکات ، منىش زۆر بە خۆشحالى يەوه ژمارەي تەلەفۇنەكەم دايىه ، ئەو رۆزەمان بەو شىوه يە بردەسەر بەھەفتەيەك دواى دانىشتەنەكەمان لە كتىبىخانەيەكە وە تەلەفۇنى بۇ كىرمەن ئەگەر دەكىرىت من بىبىنەن و چونكە .. كتىبى باشى بۇ پەيدا كردۇوم بۇ ئوهى بىداتى

منىش چووم بۇ كتىبىخانەي گىشتى بىنەم چوينە كافترىايەكەوه دەستمان كىردىن بە قىسىم زۆر باسى ئازادى ئافرەتى بۇ كىرمەن ، تەنانەت وام لىھات بwoo وامدەزانى ئافرەت سەركىرە و شاي ھەموو بۇونەوهەكانە لە چۈرى ئازادىيەوه بۇيە زۆر بە لىزانانە منى ھەلخەلەتان و بە شىوه يەك كە منى كىردى پەيكەرى (قىنۇس) و خۆشى كىرمەن بەندەي من ، ئىتىر لەباسى ئازادى يەوه بەرەو خۆشەويىستى منى بىردى و منى كىرمەن ئازادى ... خۆشەويىستى خۆى !

بە ئازادى منى ھەلخەلە تاند تاوابى لىھات ھەموو لەشى منى بۇ خۆى ئازاد كىرمەن زۆر دوورى خستەوه لە دايىك و باوک و خوشك و براڭانم ، گوايە كە من ئازادىم و پىيويىستىم بە كەس ئازادى بىن كەس بۇوم ، ئازادىش دادى منى نەدا پاشان فىئرى شتىكى ترى كىرمەن كە ئەو ناوى لىينا بwoo (مەزاج) من ئەم دەزانى چىيە !... !

رۆزىك پىن ئى ووتى حەزدەكەيت بىرپۇين بەرەو بەھەشتىك كە

من و تو تیدا سه رکرده بین ؟
ووتم : بهلنى .

پىنى ووتم : بۇنى ئەم سېيايە بىكە نزىكى بىكەرەوە لاي
لوتت بىزانە چەند جوان مەزاجت خۆش دەبىت هەرجى ووت
كىرىم ، كىرىم ، كىرىم ، كىرىم تا بە ئازادى رېسواى كىرىم ، لە
كۆتايسدا فرىيى دامە سەرجادە و تۆش وەك شتى فرييدراوى
سەرجادە منت ھەلگرتەوە ، تۆزىك مىنە كاندوھ لەوانھى تۆش
سۇدم لىۋەر بىگىت ؟!
.. كەواى گووت زۇرم پىناخۆش بۇو بەلام قىسىم ھىچ نەكىد

كەمېك بىن دەنگ بۇو دلى پىر بۇو لە گريان ھەستم كىرد
فرمېسىك بە چاویدا وەك بۆلە ترى دېتە خوارى وە لە نېو
... چاوانىشىدا عارەقى شەرم دەتكى

پىيم ووت : ئارام بەرەوە كۆتاى بە باسە كە بىئىنە گرنگ ئەوهىيە
كە تۆ ئىستا لە شويىنىكى ھېمىن داي وە براي خۆت لە
تەنيشتەوهىيە و ئامادەيە ھەموو خەمەكانت لە كۆل بىگىت
....!

تىرىخان : پىويىست ناكات ئاوا بە كۆل بىگىت ئارام بە ،
شەويىشمان درەنگ كردۇھ من دەبىن بگەرىمەوە بۇ مالەوە
تۆش پشويىھكى ئەرخەوانى بىدە ، سېبەينى خوا يار بىن دېمەوە
لايت ، تكايىھ ھەست بە ھىچ ناپەھەتى يەك مەكە وەك پېيش
تىريش پىيم ووتى : مەبەستى من تەنها چاكەيە وە دەمەۋىت
كە لە دەروازەي خىردا ئارام بگەرم و ھىچ ئىشىم بەتۆ
نيە .. جارى بە خوات دەسېئرم من دەرۈم ئەوهەشت لە بىر
نەجىن ئەو خوايىھى من سپارادە زايىھ ناكات دەستم كىرد بە

گيرفانمدا تا مه بله غېك پارهی بۆ به جى بىتلەم نەوهك
پىويستى به پاره بىن ، پاره كەم خستە ژىر سەرينەكەي و
سەرم داخست و گەرامەوە دواوه دووباره مال ئاوايم لىكىد.

لە ژىر لېوهە ووتى : خوات له گەل ، بەراستى نمونەي مرۆف
ئەتوانم له تۆ دا بىبىنم مال ئاوا .

ھىدى ھىدى كە وتمە رى لەو شەوه دا خۆشى يەك بەرى
دلەمى گرتبوو وە ئارامىش وەك چەرچەفييکى ناسك ھەمۇو
رۇحى داپوشىبۇم ، ھەر چەندە كۆتەكەم لە ژۈورەكەي ئەو دا
بە جى ھېشتبۇو بەلام سەرمائى ئەو باكورستانە ھىچ كارى لە
لاشەي من نە دەكىد بۇيە زوو زووش بە دەم رېڭاوه دەمۇوت
وەرە ئىستا بگەريۋە مالەوە بەم ھىلاكىيە دەست بىكە بە قاپ
شۇردىن ، كە گەرامەوە ھېشتا (سەرخىل) و (يۈسۈف) لە
ژىر جىڭا كە يانەوە بە بىن دەنگى و بە چرىيەوە باسى منيان
دەكىد . گوئىم لېبۇو (سەرخىل) ووتى : ئەوە ئەو زالىمە
گەرايەوە ھەر لە بەر ئەوەي كە قاپەكان نەشوات چۆن خۆى
لە ئىمە وون كىد ، ئىستا ھەزار و پىئىنج سەد عوزرمان بۇ
!... دىنىيەوە و راپىمان دەكات

منىش چوومە نىوان ھەر دووكىيان دانىشتىم و پالىم دا يەوە بە
.. دىوارەكە بە زەردەخەنەيەكەوە ئاھىيکى خۆشىم ھەلکىشا

يۈسۈف ھاۋپىمان شاعىر بۇو زۆر جار بەئەدەبىيانە قىسى
.. دەكىد

يۈسۈف ووتى : دەي چىت پىن يە باسى بىكە بۆمان نازانم
پىت بلېت دلت خۆشە يان بىزازىت ؟ زەردەخەنەي لىيۇت

پرشنگی خۆشەویستى دەروینى و ئاھەكەشت له گەل
ھەناسەت حەسەرتى مەئیوسى پىوه دياره لىت تىناغەم؟
جاروبار وا دەت بىنم كە ھەنگۈينت له دار گویىز دا
دۆزىبىيته وە و ھەناسە كەشت ئەشك و خەفەت تىايادا
بەرجەستە دەبىت ...!؟

سەرخىل ووتى : وا زلەم قسە ئەدەبىانە بىن چى بووه بىلۇن
وامن خەرىكە گوئىرەكە يەكم دەبىت؟

منىش دىسانە وە ئاھىتكى ترم ھەلکىشا و ووتەم جارى پىتم بلىن
قاپەكانتان شۇردووھ تارىكە هېچ نابىنەم ، چونكە ئەگەر
قاپەكانتان نەشۇردىن تواناي ئەوھم نامىنى كە پىتان بلىم
چى رۇويداوه ؟

سەرخىل ووتى : تووانات ھەبن خەسروھ گيان ھەر منى كلۇل
نېم ئەبن لە زەحەمەتا جىڭىرى تۆ بەم و لە خۆشىشدا يۈسۈفى
برام جا لەبەر ئەوھ قسەكانت بکە بە ئارامى

يەكسەر باسى ھەناسە ساردى كچۆلەيەكم كرد كە بەدواى
ئازادى و يەكسانى دا ويلى بىوه وە ئازادى وەك زەرنەقوتهى
بىن دايىك بىرسى كردوھ وەك منالانى بىن سەريه رىست كە هېچ
ھەستىيتكى نەبىت بۇ زىيان يەكسانى پەقى كردىبوھ وە.

تا لە ھەورى دنيادا وەك ئاوىنە بە مەلولى خۆى لەسەر
شەقامى ئەم وولاتەدا دەبىنې وە وەك بوخچە و پرياسكەي
زىنە لادى ئى تەلاق دراولوول كرا بىو لەبەر دەمى دەرگايەكدا
بە چىچكە وە بوخچە كەي رۆحى دەمى كرد بىوه وە .
پرياسكەي نانەكەي كەرۈمى كرد بىو ، ھەناسەي وەك

بهنه خوینى شهروال پيسه كان رهوابوو بوروه له نگيز بورو بورو،
هه رهس ماتى كرد بورو بورانه و هش و هك هاوسه رى دهستى له
ملئ ئه و كرد بورو خوش لى بورو بوهوه دېوه زمه يهك و هئه و
چوله كه و په پولانه كه خه يالى به ههشتىن به سه رسه رى
ييه و هك مورفين و كوردوين سه مايان ده كرد .. تلياك و
حهشيش بوبونه ئه سپى سپى بالدار به ره و زه به لاحىكى
بىبه زهى هەلى ده گرت و ده يبرد بۆ لاي هيكسىك كه به
سحرى ووته .. واي ليكردبورو له بهر ده ميا و هك يوسفي
كه نغان خوى نيشان دهدا!

تا ئيرهتنى گه يشتوم له و ه زياتر نه مويسىت درگايى ده مى ئه و
زىرا به بکەمه و بۆگەن و هالاوه كەي به سه رمدا بىت بۆيە
زو و خەفهم كرد و هك زۆپاي دار هەمووييم كرده ژيلەمۆ
لە سەنگەرى به رگرى دا دامنا و خۆم ئامادە كرد بۆ مەتەرىزى
شه رەف بە تەواوى به سەرهاتە كەم گىرايە و ه بۆ يوسف و
سەخىل ..

ئاگام له يوسوف بورو كه له تاواندا باوهشى كردبورو به
بە تانىيە كەيدا و زو و زووش پەنجهى خوى ده گەست سەرخىل
يش دەيوقوت كوا پىياوهتى ؟ كوا ئازادى ؟
ئەمە بەس تەنها جىڭايەتى بکۈزۈ ئاخ و حەسرەت بو بونە گۈرانى لە بەينى
خوارى دابنرى ئاخ و حەسرەت بو بونە گۈرانى لە بەينى
يوسوف و سەخىل دا يارىيان ده كرد يوسوف و هك حەيرانى
دەشتى هەولىر دەيسەندە و ه سەرخىل يش و هك مەقامى
بەيات و وەيلاي بورو بەلايە و هەر دووكىشيان مۆرەي رقيان
!.. لە من دە كرد، كەسيك نه بورو كە رقى ئەوان داب مرکىنىتە و ه

بۆ يە ووتم : من هيلاكم بە يانى سپىدە كە نويزمان كرد

دوعای خیری بُو ده کهین له پاشان ڦووه و جهسته دا
رپو خاوو رپوحه به زیوه کهی تری ده رؤین تا بزانی که سن
کوله که و سن پایه له رپوی ئهو دا دیوان ده گرن ؟ مه به ستم
ئه و هیه یه کیکیان بُو زیر بالی راستی و یه کیکی که یان بُو زیر
بالی چه پی و ئه وی که شیان له پشته وه ئاما ده باشی خویان
ده ببری .

ببخهون تا به یانی خوا له سولتان محمود گهوره تره که چوینه
لای شتی زیاتر رپوون ده بیته وه .
ده خوشہ ویستان شه و تان شاد .

. سه خیل له زیر جیگا که یه وه هه رنخی قینی هه لدہ کیشا

ده گوت : ئاخ چون که و تینه و ولاتیک که غیره ت و
شه ره فمه نده بُو ته هه لمی ئاو وه زور به ئاسته م ده بینریت
...!

زوو زووش پرسیاری له من ده کرد مالی تری له کوئی یه و
دایکی تری کی یه و ئایا باوکی ماوه ئهی براکانی ئیشیان چی
یه وه پرسیاری زیاتر و زیاتر ؟؟

پیم ووت : ئه گه ر ده کریت با بخه ویں به یانی خوت ده تواني
هه مو و پرسیاره کانتی لئن بکه پت ئیستا له کولی من به ره وه
هه ر ده لئنی پیریزنه کانی ئهم و ولاتهی ئه و هندہ پرسیار
ده که پت ؟

توره بوو پیسی ووت : گه ردنت ئازاد نه بیت . ئیتر بن چریه لئن
ی خه و تا کاتی نویز ، هه لسانه وه و من خوم گوری و
یوسف و سه خیل خیرا به دوامدا هه لسانه وه ده ستم کرد به
پن که نین ووت :

ئەگەر ئەوه كور بوايە دەهاتن لەگەلەمدا .. ؟

يوسف پىدەكەنى و سەخىل ووتى: من نايەم ئەگەر بىتم خۆ¹
لە بەر خاترى تۆيە دانىشت و دەم و چاوى دا بەيەكدا من ھەر
بە پىن كەنینەوە خىرا چوومە لاي دەستم خستە سەر شانى
ماچى سەريم كرد . . . ووتىم ئەوه چى يە شىتە گيان كەس
ناويرى بلنى بەرى چاوت كلى پىوه يە؟

يوسف ووتى: ناما سكاراى پىوه يە باوى كلى نەماوه
بەزەردە خەنەوە هەلساوه و پىلاومان كرده پىمان و بەرەو
نەخۆشخانە كەوتىنە رې بە قسەي خۆش و گالتە و گەپ
چوينە ناو نەخۆشخانە كەوە ...

يوسف ووتى : خەسرەو بىرۇ پىن يە بلنى كە ئىيمە هاتووين بۇ
لاي نەوهەك ئامادە نەبىن با ئاگادار بىن .
منىش ووتى: باشه چوومە ژۈورەكەي سەيرىم كرد لە
ژۈورەكەيدا نەبوو وا ھەستم كرد كە چو بىت بە لايەكدا يان
ئىشكى تايىبەتى ھەبووبىت زۆر چاوهرىم كرد، بەلام ھەر ديار
نەبوو چووم لە پرسگەي نەخۆشخانە كە پرسىارم كرد لە
پەرەستارىك ووتى : كە ئەم شەو درەنگ رايى كردووه وە
نازانىن كە بەرو كويى رۇشتىووه ، بەلام ئىيمە بە تۆ
ھەلخەلەتاين ووتىمان كە لايدا دەمېنىتەوە تۆ چۈن خوشكى
خۆت لەو كاتەدا بەجى دەھىلىت ئەي دكتور پىنى نە ووتى كە
ناپىت پارە يان شتى گران بەھاى پىن بىت وەك زىر و زىوو؟

زۆر سەرسام بۇوم ووتىم : نەخىر نە ئە و خوشكى منه و نە
دكتور هيچى بە من ووتوه پەرەستارەكە ووتى كە ترى لە ناو
پەرتوكى زانىارى نەخۆشخانە كەدا ناوى تۆى بە براى خۆى

بردووه به داخهوه ئهو راي کردوه، چونكە پىويىستى به مادده ! سرکەره كان بوروه

دەبۇو تۆش و ئىمەش زىاد لە پىويىست ئاگادار بۇينايىھ بە داخهوه .

ئىتىر من تىنگەيىشتىم كە هەلەيەكى زۆر گەورەم كرد كە پارەم بۇ بە جى ھېشىت زۆر بە مەئىوسى گەرامەوه لاي يۈسۈف و سەخىل زۆرمات بۇو بۇوم.

سەرخىل : ها ئهوه چى يە چى رۈوۈ داوه خۆ سەلامەتە ؟
ووتم : نەخىز .

خىرا سەرخىل ووتنى : مەد

ووتم : نا بەلام خۆزگەم بەردىمايىھ و پارەم بۇ بە جى نەھېشتايىھ بە داخهوه راي کردۇوه، چونكە لەشى پىويىستى ! بە مادده سرکەره كان هەبۇوه

نازانم چى بکەين با بىرۋىن دىارە ئهوھى كە ئىمە چاوهپىمان ئەكەن نەبۇو، خىزەكەمان تاكۇتاي نە بىردى سەر، بەلام خوا چاکەي چاکەكاران وون ناکات بەويىستى خۆھتى با بىرۋىن برايان .

سەرخىل ووتنى : خەسرەو ئەھى تۆ نەت ووت كە كاتى ترى بىن
ھۆش بۇو ژمارەي تەلەفۇنەكەي ئەوت لىيداوه .
منىش ووتن با وا بۇو .

سەخىل ووتى : كەواتە سەيرى ناو دەستى يەكەت بکە بزانە
زمارەكەي چەندە تەله فۇنى بۆ بکە تا بگەرىتەوە يان بچىن
بى بىنин ، بۆ چونەكەي سەرخىل زۇر باش بۇو گەرام بە[!]
دواى زمارەكەيدا و دۆزىمەوە بەلام ھەر چەندە من
ھەرچۈن بۇوزمارەكەيم لە ناو دەستى يەكەمدا يادداشت كرد
تا ليٽم وون نەپېت .

گەرایىنه وە بۆ مالەوە ئە و رۆزە ھەموو داواى پشومان كرد بۇو
لە كارەكانمان ، يوسوف يىش شىيخ مەحشى يەكى خۆشى بۆ[!]
دروست كردىبووين بۆ بەربانگ بى ئىوه ناخوش خواردمان .

سەرخىل ووتى : من دووجار قاپ پىس دەكەم جارىك لە[!]
پاداشتى دويىنى جاريكتىش ئەمەر

پاشان لە دوايدا دانىشتىن و قىسى خۆشمان دەكەد
بىرم ھاتەوە كە جارىكى كە پەيوەندى بکەمەوە بە ترى
بە (سەرخىل) م ووت : كە دەتوانم كە تەله فۇنەكەي تو
بەكار بەھىئىم .؟

سەرخىل ووتى : دىسان بۆ ترى خانە بە كارى بىنە تا
دەيدۆزىتەوە، بەلام من تىناگەم تو بۆ ئەوەندە خۆتى پىوه
ھىلاك دەكەي .

ووتىم دىارە لە بەر تەله فۇنەكەي تى كەوا دەلى ؟

رۇوم كرده يوسوف و پىتم ووت : يوسف ئەوى تو بەكار
دەھىئىم .

سەرخیل سویندی خوارد کەمەبەستى ئەوه نېيە، بەلکو-
مەبەستى منه ، دەويەویت ئارام بەم وە خۆم بەوهەوە وابەستە
نەكەم تا زیانم وەك جاران بە ئاراستەي سادە و ساکاري
خۆيدا بروات.

سەرخیل ووتى : خۆم و دەستى يەكەشم لە خزمەت دايىن
ھەموو جاريک بەمن دەلىتىت شىتە ئارام بە ، بەلام ئەم جارە
سەرهى منه پىت بلېم لە من شىت تر ئارام بە . دەستمان كرد
بە پىكەنин و دەستىيەكەم دايەوە دەستى سەرخیل و ووتىم
راست دەكەي پىويست ناكات ئەوهندە سەر ئىشە بۇ خۆم
دروست بکەم باكۇتاپى بەو باسە بىتىن خواى گەورە بەمان
پارىزىت چ دنیاپەك تىكەووتىن برايان من تىناگەم ئەو
كەسانەيى كە باسى ئازادى ژن دەكەن دەيانەویت ئافرەت
بکەنە كەرەستەيەك بۇ خۆشى يەكانى خۆيان كە باس لە
ئازادى ئافرەت دەكەن دەبىت ئافرەت خۆى دانەپۈشى
ئەمەش لەبەر ئەوهنېيە كە مافى ئەوان زىاد بکات، بەلکو بۇ
ئەوهىيە كە ئارەزووە شەھوانىيەكانى خۆيانى پىن دابىرىكىننەوە
ھەميشە ئەو پياوه شەھوانىانە يان ئەوانەيى كە سەرمایەدارى
گەورەن دەيانەویت كە ئافرەتان بکەنە داردەستى خۆيان .

سەرخیل ووتى : چۆن ؟ من تىناگەم لېت دەتوانى بۆمان
رۇون بکەيتەوە.

ووتى : براي بەرىزم كاكە سەرخیل گيان ، كاتىك كە باسى
ئازادى دەكىت بۇ ئافرەت دەيانەویت ئافرەت ئازادبىت نەك
لەبەرانبەر خۆياندا وەك مافى مرۆف، بەلکو ئازادى لەشى
دەكەن بۇ نمونە كاتى شۇرىشى ئافرەتان كرا لە شىكاڭو لە

ئەمريكا بۆ ئەوه نەبۇو كە ئافرهتان رزگار بن، بەلكو جولەكە كانىيى شىكاڭۇ دەيان ويست ئەو كارخانەيە ئىفلاس پىن بکەن كە زۆربەي زۆرى ئافرهتان ئىشيان تىدا دەكرد، بۆيە دەيان ويست كە رېڭاي ئەوانەوە كارخانەيە بخەنە زىر دەسەلاتى خۆيان كە مەسيحىيەكان سەرمایيەيان تىدا كۆ كرددبووه، بۆيە ئەو شۆرپەيان ناو نا شۆرپى ئازادى ئافرهتان.

ھەر لە وکاتەوە سەرمایيەداران ئافرهتىيان كرده داردەست بە ناوى ئازادى يەوه وە توانيان مۇنۇپۇلى لاشەي ئافرهتان بکەن ..

ئىوه دەزانن نوسينەوەي ماھەكانى ئافرهت چەند ئافرهتىكى سۆزانى نوسىويانتەوە؟!!

يوسوف چۆن!

بزوتنەوەي ئافرهتان كە دامەزراوه بە پىي فەرھەنگى جىهانى نوئى كە لە هەناوى قوتابخانەي سەرمایيەدارىيەوە سەرچاوهى گرتوه، دەگرىتەوە بۆ سەردەمى رېنسانس، يەكم جار لە جارپىنەي ئافرهتىكى داۋىن پىس كە ناسراوه بە (ئۆلىم دى زۆزىيە) يى فەرەنسى لە سالى ۱۷۹۱ ھاتووه، پاشان لە ۱۷ مادە پىك ھاتووه يەكم كەس كە راھەي كردوھ ئافرهتىكى وجودى خېزانى سارتەرە بە ناوى (سېمۇن دى بوفوارە) كتىبەكە بەناوى رەگەزى دووھم نوسراوه، پاشان ئەم بزوتنەوە ژنانە نەھەمەتىيە بۆ ئافرهت لە سەدەي نۆزدەدا ئەو يەھودىيە پىسانە. جموجۇلىكىيان پىيدروستىكىدن لە ئەوروپا و ئەمريكا نارەزاي و تا چەند كۆپو سەمينارو شتى لە وبابەتەيان بۆ گىراو دوايى لەگەل گەشەي ماركسىيەت و شۆرپى ۱۹۱۷

ئۆكتۆبەر زۆرگۈنگى پىيدرا لە لايەن ماركسييە كانه وە لە سەدەي بىستدا لە بەر كۆمپانيا گەورەكان بۆ دەستە بەركىدىنى كرييکاري زۆرتىو هيئنانە دەروھى ئافرهت لە مالە كانيانو بەپارەي كەم، ئەو راپەرىنهى سەرتاسەرييە پىن ھەلسىتىرا كە لە ئىرلەندداوە دەستى پىكىرد تا ئۇستراليا، داواي رېزگىرتو مافى.. سىاسى و كۆمەلايەتى دەكرا

كە بە درىزاي.. مىزۇوى ئىسلام رېزو حورەمەتى لە ئافرهت گرتوه لە ھەموو كايەكانى زيان بەشدارى پىكىردوھ، مەگەر ھەندىك پۇستى دژوارو سەرەكى نەبىت لە بەر سۆزو ھەست ناسكى ئافرهت لە ھەندىك پۇست دورخراوتەوە، لە بەر يقانىا بەھەمانشىوھ ئافرهتىكى دەمشرو داوىين پىس لە بە ناوى (پانك ھەريست) كە لە بەر جوانى و شەدەلارى كچەكانى كە زىاد لە ۱۹ كچى ھەبوو هيچى كچى خۆى نەبوو ئەۋەنافرەتانە بۇون بۆ لەشفرۇشى بەكار دەھاتن پىاوانى شەھوھت بازىش بۆ خاترى جوانى و تىرى حەزى خۆيو ماستاوكىرىدىنى لە بەر دەم ئافرهت بىزۇتنەوە كانيان بە ناوى كچەكانى مىسىز پانك ناونرا!

لە ئەمرىكاي سەرمەيەدارى لە وولايەتى وايۆمنگى لە سالى ۱۸۶۹ مافى ئافرهت درا تەنها مافى دەنگدانيان ھەبىت ئەويش ئافرهتى سپى پىست ئەوھ رەش پىست ھەر حسابى بۇنەدەكرا بۆ پىاوه كانىشيان، ئەويش لە ۱۹۲۰ لە دەستورى ئەمرىكى بۇوھ قانون بىبارى لە سەردرارو تۆماركرا، لە نیوزلەند ۱۸۹۳، لە ئۇستراليا ۱۹۰۲، لە نەرويج و سويد دانيمارك ۱۹۱۳، لە كەنەدا ۱۹۱۷، لە بەر يقانىا و نەمساوا بۆلەندداو مەجھەر و جىكسلۇفاكىيا و روسىيا ۱۹۱۸ بە لجىكا ۱۹۴۵ بۆ زانىارىت و ولاتى سەرمەشقى عەلمانى كە فەرنسا يە ۱۹۴۶ تەنها مافى

دهنگدانیان به خشیه ئافرهت، دواى هەریەکە مەدرەسیەکى
دروست کرد بەناوی قوتاپخانەی شوعیەت،
وسوسيالستەكان، لېپرال ديموکراسى و مەدرەسەئى ئايىنى
جولەکەو مەسيحى، كە مەسيحو جولەکە ئافرهت بە رۆحى
..پىس دەزان بۇ خزمەتى پياو دروستكراوه

ئەمە مافەكانيانە ، بەلام بەخۆيان نازانم مافييان تەنها لاي
پياو رووتىرىنەوەيان بۇ حەزى پياو

لە ئىسلامدا مافى ئافرهت لە سەرددەمى خديچەوە دەست
پىىدەكەت كە سەرودە تو سامانى خۆى بۇ پشتىوانى
ھاو سەرەكەي دەخاتە كارو يەكەم شەھىدى بۇ خەبات كردنى
سومەيەيە.. ئىتىر ئەوانە سەرمەشقى ئەو يەيامەن، يەكەم
پاسەوانى ئافرهت ئەمعىمارىيە ، يەكەم موفتى خاتو
عائىشەيە، يەكەم بەريرسى حەسبە ئافرتە خولەيە ، يەكەم
دهنگى ئۆپۈزسىۋۇن ئافرتە لە ئىسلامدا كە ھەلشاۋىيەوە
بەدەم عومەرى كورى خەتابدا ووتى تۆ ناتوانىت دەستنېسلىنى
.. مارىمان بىكەيت.. زۇرى تر لەم باسانە

ھەرودەها بۇيە لە جىڭا گشتى يەكاندا ئافرهت جوانەكان
داياندەمەزراندىن، بۇ ئەوهى جىڭاى سەرنج بن بۇ پياوه
شەھوانىيەكان وە كۆكىرىنەوەي سەرمایە بىت بۇ پياوه
دەولەمەندەكان باشە بۇ سەرپۈش بۇوه بەمۇركى ئىسلام ،
من پىيم وايە ئەوان تەنها دەيانەويت ئەو حورمەت و ئازادى و
خۆشەختى يە كە ئىسلام داوېتى بە ئافرهت بى پۈكىننەوە
تا رەوشت لە فەرەنگى ئەواندا نەمەنلىق وە لەبەر شەھەتى
خۆيان ئافرهقان ئازاد بىكەن، بەلام چۈن ئازادى يەك كە ئازادى
بىت تەنها بۇ كېن و فرۇشتىن و لە تەنيشت كالاڭانى خۆياندا

بازرگانیان پیوه بکەن ئەم داپوشینە تەنھا له سەر ئىسلام
کراوه بە مال ، كەچى بەھەمانشىوھ لە ناو ھەموو ئايىنە كاندا
ئافرهت نابىت رووت بىت بىتجىھ لە ئايىن لە فەرھەنگى
زۇربەي زۇرى وولاتاندا بە تايىبەتى فەرەنسا سەرىپۇش باوهبوھ
تەنائەت بۆتە مۆدىلىيەكى جوانى خۇيان كە پىيىدىن دەللىن
مۆدىلىيەكى لەچكى فەرەنسى ، ھەروھا پېش ھاتنى ئايىننى
ئىسلام لە كلتور و فەرھەنگى مىللەتاندا ھەمېشە ئافرهتان
داپوشراو بۇون تا ئەو كاتھى شۇرۇشەكەي شىكاڭوکرا ، تەنھا
بۆ ئازاد كردنى لەشى ئافرهتانى دونيا بۇو . بۆ نموونە ئەگەر
بگەرىيەنەوە بۆ پېشىنەي گەلى كورد ئەوان ھەر دەم داپوشراو
بۇون زىاد لە پېتىويست بەلام ئىسلام ھات تۆزىك ئاسان ترى
كىرىد ، چونكە ئەو وەختە سەروفيست و و كۆلۋانە و چارشىيو
يان عەبايان بە كار دەھىتىندا خۇ ئەگەر سەيرى سەروفيست
بکەين زۇر گران بۇو بەسەر ئافرهتانەوە بە ھەر جۇزىك بىت
ئەمانە دەيانەۋىت ئافرهت وەك ترى لى بکەن ، ھەمېشە وەك
لۇتىيەكان دەھۆلىك و مەيمونىك بە دواى خۇيان دەخەن
دەللىن ئىسلام دوو ئافرهت بە شاھىدىك قبول دەكات ئەم
قەوانە ئەوندە لېدراوه كورد ووتەنى قەوانەكەيان سواوه .

جوانتر بلىم ئەوان لاي ئىمە ئەوان شازادە و ئىمەش خزمەت
كارى ئەوانىن ، بەلام بە داخەوە زۇربەي زۇرى ئەو ئافرهتانە
لەمە تىناگەن و نازانى كە ئەوان مامۆستا و سەراپاى ئەوان لە
پەروپۇشت و بونىادنانى خىزانەوە لە ئەستۆي ئەوانگىراوه
كە چى داواى ماھەكانىشىان لە پىاوا دەكەن دەبۇو ئەوان
ماھەكانى خۇيان بەسەر پىاودا بسەپىئىن و سەرچاوهى
ماھەكانىيان لە قورئانەوە وەربىگەن كە خواى گەورە ماھى
ئەوانى دايىن كردىن كەوانە موسىلمانان لە ئاست فەرمانى
خواى گەورە دا مليان تالە مۇوييەكە، بۆيە دووبارە

دەگەمەوە کە ئەوان سەرکردە و ئىمەش جەنگاوهەر .

ئاگادار بۇوم سەرخىئىل سور بۇو بۇوه وە بۆيە خىرا ووتى :
ئەرى توانا تۆ ئافرەتت كرد بە چى وات لە من كرد كە نەويىرم
! .. لە زيانما ژن بىينم زۆر قورسى مەكە برا لەسەرمان

خەسرەو: سەرخىئىل برام ئەمە راستى يە دەبىن ھەمۇو بىزانىن
كە ئىمەي پياو بىئادىن و ئەوانىش خۆيان ساويلەكەن
ھەمېشە داواي ماۋ لە پياو دەكەن بۇ يە دووبارەي
دەگەمەوە دەلىم سەرخىئىل گيان ئەگەر ئەوان تىنگەيشتېتىن
لەو پەرتوكەي كە خواي گەورە ناردويەتى بە خەلات بۇ محمد
(صلى الله عليه وسلم) وە بۇ ئومەتى ئىسلام ئەويش كە
فرقانە واتە فەرقە لە بەينى حەق و باطل دا دەبىن لەو
دەقانەوە ماۋەكانى خۆيان بە دەست بىين لە و كاتە دا زەنگى
تەلەفۇنەكەي من لى يدا ، بەلام ديار نەبوو كەلە كىيەھە كە
ھەلم گرت ..

: ترى بە دەنگىكى ناسكەوە ووتى :

ئىوارە باش كاك خەسرەو . داواي لېبوردىن دەكەم كە نەدەبۇو
ئاوا بە جىيت بىلەم، بەلام توانام نەمابۇو دەبۇوايە ھەلبىم لە
دەست چارە سەرگىردن، خۆت ئاساي نەك بىم بەخشە بەلكو
گەردىن ئازاد، كە چەند خۆش بۇو كە گۈيم لە ووشە
جوانەكەت بوايە لە دەمى گولبارانى تۆ رۆحى منى بۇن خۆش
ئەكىد بىم ببورە من زۆر بىن ھېيزم داوات لېدەكەم دەستم لى
! .. بەرنەدەيت

ووتى : تەلەفۇنەكەت داخراوه ، بىكەرەوە تا من پەيوهنىت

له گه ل بکه م ؟

ووتی : دووسه عاتی که ته له فونه که م ده که مه وه من پاره م پن
نه ما جاری به خوات ده سپیرم ناگادار بووم که قورگی پر بوو
له گربان ، به لام به زور خه فهی کرد دیسان هه واي تری
که وته وه ناو هه است و بیرم !

سه رخیل و یوسف ووتیان : یارمه تی بدہ ، چونکه زور
! . بیچاره یه به لکو خوای گه وره تو شی خیرمان بکات

. ووتم : باشه ، با چاوه ری بین تا دهستی یه کهی ده کریته وه

هه ر چون بwoo کاتمان برده سه ر تا کاتزمیر را بوورد ته له فونم
کرد وه بؤی ، به لام دهستی یه کهی داخرا بwoo که میکی که
چاوه ریمان کرد دووباره په یوه ندیمان له گه ل گرت زه نگی لیدا
خوی به ده نگیکی هیمنه وه ووتی : به لی .

پرسیم کرد بؤ نه خوشخانه که ت به جن هیشت ووه تو نازانیت
که پیویست به چاره سه ر هه یه ؟

که چی ئه و هه ر قولپی گریانی ده دالنی پرسیم که که است
له لایه ؟ من له به رئوه هی که ئه و شه رمه نده نه بن ووتم :
نه خیر .

ووتی ئه گه ر ده کریت من دیم بؤلات چونکه زورم پیویستم به
حه وانه وه هه یه زورمان دووم ئه کریت بؤ چه ند سه عاتیک بیت
بیمه لای تو تا بحه سیمه وه . ؟

ووتم: فه رموو، وا من چاوه‌ریت ده‌که‌م، به‌لام من له‌گه‌ل
دوو هاوپیمدا ده‌ژیم دواي سه‌عاتیک ئه‌وان ده‌گه‌رینه‌وه
ماله‌وه.؟

له‌به‌ر ئه‌وه وام به تری ووت بؤ ئه‌وه‌ی هیلیکی پیشین بؤ
خۆم و یوسوف و سه‌رخیل دا بنیم
ووتم وهره به زوو‌ترین کات وه ته‌له‌فونه‌که‌م داخسته‌وه.؟

یوسوف و سه‌رخیل خیرا خۆیان پیچایه‌وه ووتیان ده‌رۆین
به‌لام من ترسیکم بؤ دروست بwoo بwoo نه‌م ده‌زانی چی يه. به
سه‌رخیل و یوسوفم ووت ئه‌گه‌ر کرا دواي هاتنى ئه‌وه به
کاتزمند بگه‌رینه‌وه، چونکه نه‌وه‌ک شتیکی لیبیت و
به‌سه‌رمدا ساع پیته‌وه.؟

سه‌رخیل ده‌ستی کرد به پیکه‌نین ووتی بؤ به ته‌مای چیت
ئاگاداری خوت به!

خۆ ناتخوات له‌وانه‌یه داواي پاره‌ی تر بکات بؤ مه‌زاچه‌که‌ی
ئه‌گه‌ر وابوو پشت ملى بگره و فری يه ده‌ره‌وه، پاش چه‌ند
خوله‌کیکی که‌م له جینگایه‌کی که‌وه په‌یوه‌ندی کرده‌وه به
منه‌وه و.

ووتی: پاش پینج ده‌قیقه‌ی تر من دیمه به‌ردهم ماله‌که‌ت..

ووتم: باشه زۆرم به‌لاوه سه‌یر بwoo زوو ماله‌که‌م پاکرده‌وه
هه‌واي زوورکه‌م گۆپی و ئاوم گه‌رم کرد تا چای ئاماذه بکه‌م
پسکیتیم خسته سه‌ر قاپ و خۆشم پیکه‌نینم ده‌هات، وام
زانی كه ئه‌لیزابیتی يه‌که‌م رۇولە ماله‌که‌م ده‌کات،“ به
ئاسته‌میک چوومنه به‌ر ده‌رگای باله‌خانه‌که و دیم وا به

که ساسى روووه و من سه ر ده کیشیت و کۆته کەمی لە بەر دایه
وە دەستى خستوھە ناو گیرفانە کانى و وەک هەورى پەش
چۆن مانگى تابان دەگریت ئاوا شەرم رووی ترئى گرتبوو بە
کەسسى يە وە سلاویتى كرد.

ترى : بەم ببورە من مايەي ناپە حەتى و سەر ئىشە بۇوم بۇ تۆ .

دیسان پىيم ووت : خوا بت بورىت خوشكى ئازىز تۆ خوشكى
بەرپىزى منى ئەگەر هەر دوو خوشكە كەم خۆم لىرە بۇونايە
ھەر ئە وەندەي تۆ بەرپىز و خۆشە ويست بۇون فەرمۇو با
بىرپۇينە مالە وە ماندوو ديارىت من پىش كە و تموھ ئە و يش بە
دواتدا بىردا مالە وە بە هيئەنى شريتىيکى قورئانىم خستە سەر
چۈوم بەلای چا تىكىرىدە وە بەلام كاتىك گوئىم لە ئاوازى (
منشاوى) بۇو كە سورەتى (مەرىمى) دە خويىندە وە، هەمۇو
گيانم ئارامى بالى بە سەردا گرتبوو لە دە روازەي بە ھەشت و
دۆزە خدا خۆم دە بىنە وە چومە لاي تە جىلە كە وە و كزم كرد كە
: بە ئاستەم گوئىم لېبۇو ووت
ترى خان بۇ رۇشتى لە نە خۆشخانە كە زۆر بىتاقەت بۇوم . ؟

بۇي گىرامە وە كە لاشەي پىويستى بە ماددهى سې كەر
ھە بۇوە دە بۇوايە بىرپۇشتايە .

ووت : دە كریت من برا بچوک يان ناوى لېبىنلىكى خۆت يان
من قوتابى و تۆ مامۆستا چىت ھە يە بىگىرە وە ئەگەر چاك
بۇو با فيئريم خۆ ئەگەر خراپ بۇو با خۆملى دوور
بىخەمه وە وا بىزانە كە من تەنها بۇ گوئى گرتىن دروست كراوم
فەرمۇو با گوئىم لىنى بىن بىگىرە وە با يارمەتى يەكترى بىدەين ؟

ترى ووتى : زۆر باشە بەلام سوينىدم بۇ بخۇ كە ئەوهى پىت
دەلىم بەس تەنها بەينى خۆم و تو بىت
ووتم : ناتوانم سوينىد بخۆم لەبەر ئەوهى من دوو ھاوريم
ھەيە ناويان سەخىل و يوسوفە وە ئاگادارى ھەموو شتىكى
تۇن تا ئەو كاتەي كە ھاتويتە لاي من، چونكە من و ئەوان
يەك گيان و يەك باوهەرين، جوانتر بلىم تەواوكەرى يەكترين،
ئەوهش بزانە كە چەپلە بە دەست لىنادرىت
سۇ زىرى بکەونە كار باشتەرە تالەيەك دانە لىرەوە سوينىت
بۇ دەخۆم كە ئەوان لە من دلسۈزترن بۇ تو !

ووتى : لە چاوى تۆوە بىرلايدەكەم بەوانەي كە تو پشت گىريان
دەكەيت، چونكە بە راستىگۆي ھەموو شتەكان دەخويىنەوە لە
ئىوهدا.

قسە كانيم پىن بېرى و ووتم : خوشكى ئازىزم ئەگەر دەكەيت با
بانگيان بکەين بىرلاام پىن بکە كە ئەوان پشت گىرى تۆو منىش
دەبن، چونكە ئەوان لە دەرواژە مىحرابدا پەروەردە كراون
!ھەر چۆن بىت كۆلەكەن بۇ تو؟

رازىم كردوو ئەوانىشىم بە تەلەفۇنىك بانگ كردهوە . سەرخىل
و يوسوفم پىناساند، بەلام ترى سەرسام بۇو لەوهى كە
دەستى بىردى لەگەل يوسوفدا تەۋقە بکات ، يوسوف تەۋقەي
لەگەل نەكىد، بەلكو دەستى گرت بە سنگى يەوه بۇي ، بەلام
سەرخىل دەستى ھىناو بە گەرمى لاۋاندى يەوه و بە
خىھاتنى كرد وە لە دوايدا دانىشتىن وەك منالىك چۆن داپىرە
چىرۇكى بەر ئاگىدانىيان بۇ دەخويىنەتەوە گۈز بىستى
... قەسە كانى ترى بۇوين

ههموو له ئاستى ئهو دا سەرمان داخستبوو بۇ ئەوهى
بتوانىيەت بە راشكاوانە قەسەكاني خۆى بکات ديار بۇو ترى ،
كەشىكى باشى بۇ دروست بۇوبۇو رەوشەكە بەلاوه سەير
بۇو بۇيە ووتى پېشتر زۆر سانا بۇو بەلامەوه كە لەگەل
پياواندا قەسە بکەم .. بەبنى هىچ پەردى و شەرمىك، بەلام
لەگەل ئىوهدا زۆر شەرم دەكەم ھەر چۈن بۇوه قسەكائىم وەك
خۆى دەگىرەمەوه ئەگەر توانىيتان يارمەتىم بىدەن خۆ ئەگەر نە
تانتوانى لە بىرىكەن ناوم بانەزىرى لەو زىاتر ئەگەر زۆريش
بۇھات خۆم دەكۈزم يان خۆم دەسوتىنم .

خىرا پىيم ووت : ئىمە بە دلىيايى يەوه جىڭاى باوهرى تو
دەبىن تكا دەكەم بەردىۋام بە ئىمە گۈئى بىستىن فەرمۇو

ترى ووتى : لە دواي ئەوهى كە خۆم فيرپۇوم بە كۆردۆين و
مۆرفىن بەكارھىنان ئىستا ((ئازاد)) داواي ئەوهەم لىدەكات كە
هاورپىكاني خۆم فيرپىكەم و لەگەللىاندا بىفرۇشم ئەوان
باندىكى زۆر گەورەن لە ((دووكەسى ئەلبانى و سق كەسى
فارس و چوار كورد و بە منهوه پېنج ئافرەت كە دووانىيان
بىچارە كراون كە دوانىيان فارسن و ئەوانى كە خەلکى وولاتى
باكورن وە سەرۆكى ئەم باندە پياوييکى دەولەمەندى ئەم
((finn Andrijas)) - باكورەيە ناوى - فين ئەندرياسە
ئىستا ئەگەر من شقاتيان لېكەم خۆم مال وىران دەبم،
چونكە كەشىكى كە نا ناسم تا بتوانم ئەو ماددهىيە بۇ خۆم
دەستە بەر بکەم ، لە ھەر دوولاوه رۆچۈوم ئەگەر واز بىتىن
ئەوا ئەوان خەلکى كەي وەك من فير دەكەن بۇيە پېتىن
دەلىم تو خوا يارمەتىم بىدەن ئىتەر ئەوهندە گىريا فرمىسىك و
ھەنسك و دەنگى تىكەلى يەك بۇو بۇون ...!

یوسوف ته حه مولی نه ما دهستی کرد به گریان ، سه رخیل له
تاواندا لیوی خوی ده گه زی و منیش و هک بیری ئیرتوازی
هه ناسه که م قول تر ده بwoo .

سه بیریکی يه کترمان کرد و یوسوف ووتی برایان چی بکهین ؟

سه رخیل ووتی : با بچین بیان کوژین .

یوسوف ووتی : سه رخیل گیان ئه وه ریگا نییه و به ئیمه
ناکری ، چونکه ئیمه پیاو کوژ نین .

سه رخیل هاواری کرد ئهی چی بکهین چی ده بیلین ؟

من بى ده نگی دایگرتبووم نهم ده زانی که بۆ کوئ ھەنگا و
بنیین ؟

یوسوف کورپیکی زۆر ئیماندار بwoo ئیمانی تر بwoo له ئیمه پیی
ووتین گوئ بگرن برایان ئه وهی ئیمه مه به ستمانه تری يه ؟

یه که م : با بزانین چون تری بپاریزین له دهستی ئه وانه و
بشتوانین که ئه و مادده يهی بۆ دهسته بھر بکهین .

دووھم : ھەموو یاساکانی دونیا دژی ئه و کارهن با ئیمه
بھر پرسیاران ناگادار بکهینه وه ئه و انيش ریگامان بۆ داده نین و
له دوعای خیريش يه کتری بى بش نه کهين .

بەلای منه وه راکھی زۆر پەسەند بwoo .

یوسوف دیسانه وه ووتی ئه گھر هاتوو سه ری ھە گرت ئیمه له
دینه وه فیرى ئازایه تى بووین وه هەر بھم ئاینه پیرۆزه ش

زهلييان دهکهين، چونكه کاري ئىمە بۇ خوايە وە خواى گەورە
پشت و پەنای لېقەوماوانە بۆيە پېتان دەلىم بە قىشم بکەن و
بە هيىمنانە كارەكان ئەنجام بدهن ؟

سەرخىل : چۈن ؟

يوسف ووتى : برام هيىمن بە زۆر ئاسانە ئە و كەسانەيى كە بە
دواى خراپە دا دەگەرىن زۆر ترسنۇكى من لەگەل ترى دا
دەچم بۇ پۆليس لە وى سكالاى خۆمان دەكەين، بەلام ت

دواي ئوهى هاوريكىانم جىيان هېشتم و هەريه كە بەلاي کارو
و بەریوه بىردى مال و ژيانى خۆى بۇو منىش ، بەتهنها لە^{..}
شوقە كە دا مامە وە ، رۆزانە دەچومە سەر كارە كەم

وولاتى نەرويچ بىيارىكى دەركىد كە ئيقامە لە دووهەزار
كوردى عىراقى وەردەگرىتە وە ، يەكىك لەوانەي بەندە بۇو
بەرئەوبىيارە كەوتىم ، بەوهۆكارە كارە كەم لەدەستدا ..
لە راستىدا پېگاي كاركىدىن بۆ ھەبۇو سەرهەتا ، بەلام دەبۇو
مانگانە بچومايە نويىم بىردايە تە وە ، ئەو كۆمپانىايە من كارم
.. بۆ دەكىد ئوهى قوبۇل نەكىدو ، كارە كەم لەدەست دا

كىرى شوقە كەم زۆر گران بۇو بەتهنهاش بۇوم ، ئوهى بىيارەش
بۇوە هوکارى ئوهى كە زۆرىك لە كوردىكان ئەو وولاتە
بە جىيەھىلۇ بىرۇن بۆ بەریتانيا .. منىش ئەو بىرۆكەيم لە
مېشكىدا بۇو ، بەلام نەمكىرىد بۇوە بىيار

بەيانىيەك بەلا ماركىتىكدا رۆيىشتىم نوسرا بۇو خەلکمان
پىويىستە بۆكار، مەرجى وەرگرتى كەسە كەش دەبۇو
بىزانىايە .. لە كاشىر و داوا كىرىنى كەرسەتەي ماركىتە كە و
ناوى ھەموو كەرسە كانى بىزانىيە بەزمانى نەرويچى و
.. ھەندىك كارى تىريش

لە راستىدا منىش ھېچم نەدەزانى؛ تەنانەت زمانە كەشم باش
نەبۇو ، پىيىشتەر كارى بە قالىيو كرىكارىم دەكىد ، چۈومە ناو
ماركىتە كە .. كچىك لەسەر كاشىرە كە دانىشتى بۇو ، واتا
داخىلە كە ، بەزمانە شەق شەق كە خۆم ووتىم : دەمە ويىت قىسە
.. لەگەل بەرپىوبەركەي بىكەم

کچه که زۆر بەئەدەبەوە هاتو بە پىيىكەنینەوە بىرمىيە
.. بەرددەمى دەرگایەك لە پىشتى ماركىتە .. ھاوارى كرد عاتيف
عاتيف .. كورپىكى گەنجى پاكسنانى هاتە دەرەوە .. تەوقەمان
كىدو ووتى: فەرمۇو؟

منىش: بەئاساي پىيم گووت بەدەرگاي ماركىتەكەوە ئىعلانىيكم
بىنىيەوە ھاتووم كار بىكم ؟

عاتيف: لە ئىشى ماركىت دەزانىيت، ھىچ ئەزمۇنېكت ھەيە ؟

خەسرەو: بىخەمبە ھەمۇوی كارى خۆمە ، بەلام تۆزىك
.. زمانەكەم باش نىيە!

عاتيف: نا- زمانەكەشت باشە ئىستا بىرۇ دەست بىكە بەكار

ووتم باشە .. ئەو كارەش لەنەروي جدا نادريت بەھەمۇو
كەسىك دەبىت زۆر شارەزابىت و بتوانىت موشتهرى بە
رېبکات.. زۆربەي كوردىكەن ئەو وولاتە كە خاوهەن جنسىيەش
بۇو ئەو كارەيان وەرنەدەگرت، من تەنانەت ئىقامەكەشم
لەدەست داوه!

عاتيف ھاوارى كرد ، لە كچى سەرداخىلەكە .. لىندا ، لىندا ..
!.. وەرە ئەم ھاوكارە نوييە بەرە فيرى ھەندىك شتى بىكە

لىندا: جۆنى باشى ، چى دەزانىيت لە كارى ماركىت .. ؟

خەسرەو: زۆر شت ، بەلام لەبىرم چۈتەوە ھەندىكىم فير
.. بىكە!

لیندا دهستی کرد به قسه کردن ، خۆی لەبنەپەتدا دایکی
نەمسای بwoo باوکیش نەرویجی بwoo واى ده زانی من
نەرویجیه کەم زۆر باشه و موهیمه وەك نەرویجی مامەلەی
.. لەگەل کردم ..

من هەر هیچ تینەگەیشتم .. هەر دەمگووت بەلنى .. بەلنى ،
بەزمانی نەرویجی هەردەمگووت .. يا .. يا .. واتا بەلنى

ھیچم نەدەزانی کاتى نويىزى نیورۇ بwoo ، چومە پشتىيى
مارکىيە دەستنويىزم گرتۇ نويىزم كردو ھاتمەوە بۇ ناو
.. مارکىيە كە هەر ھەلدەخوالم ھیچم نەدەزانی

لە دواى کاتىزمىر دوو وە بwoo .. كوردىك خۆی کرد به
مارکىيە كداو چووه ژورەوە ھاوتەمهنى خۆم بwoo جلى گۆرى
و دەستى کرد بەكارو لیندا رؤىشت ، چوومەلاي ووتىم كاكە
ناوم خەسرەوە من هیچ نازانى ئيقامەشم نيه ، ئەمەرۇ دەستىم
کرده وە بەئىش ، تکايە ھاوكارىم بکە بە دەرنە كريم پىيوىستىم
زۆر بەكارە، ووام دانابوو كورده ھاوكارىم دەكات؟

ئەویش ووتى باشە .. هەرجى چووم بەدەورىدا ھیچى
پېئە وتوم فىرى ھېچى نەكىرم ، دواى چوو بwoo لاي خاوهن
كارە كە بەدزىيەوە شکاتى ليكىرم ووتى : ئەم كورە بۇ
.. كاردىھات ئيقامەي نيه !

عاتىف : بانگى كىرم ووتى : ببورە تۆ بەيانى مەيرەوە بۇ كار
.. تەلەفونە كەت دابىنى كەي پىيوىستىم پىت بwoo بانگ دەكەم

زانىم دەركارم .. منىش ھېچم نەگووت ٤٠٠ كۈرۈنى دامى ..

ووه مرگرتو هاتمه ده ره وه
له پشتى مارکيٽه که وه روشتى ته ماشام كرد ۲ پياو کوريکيان
داوه به سهرياري يه که دا لى ئهدەن ، هەمۇوي پاکستانى ،
جا شەرى پاکستانىش زۆر ترسناكە ، له نه روچىج تايىھەيان
ھەيە، به دەمانچەو سيلاح شەرەدەكەن ، من له دورەوە چاوم
ليبيوو زۆريان دا لهو كورپى تردا به و دوانە ..

منيش رامكىد بۇ ناوبىزى .. بۇ ئەوهى نەھىيەلەم شەر بكرىت ،
ھەرچى به نەروچىجى ووتىم برا مەكەن برا وامەكەن .. ؟ به خوا
يەكىنيكىان يەك شەقى ھەلدا له من خوا رەحەمى پېكىردىم لە
.. پياوهتى نەكەوتىم

زۆر ئازارم پېتىگە يشت .. ئىنجا منيش كەوتىم كوتانى ئە و
كەسەي كەشەقە كەي تىيەلدا ، من حەقى شەقى خۆم
دەكەمەوە نازانم ئە وە كېيىھ لېيان دەخوات ، ئە ويش كەمنى
بىنى باش شەرەدەكەم ، ئازابۇو ، ئەوي تريان گرتو دەستى كرد
بەلىدانى ، بەلام من زۆر داخ لە دل بۈووم شەقە كم بەناھەق
خواردبۇو ، وازم لىئىنده هيئىنا .. له وانىيە دەجار پېما كېشابىن ..

تۆزىكى پېچىوو ، سەيارەكى ترەت دوانى ترى تىيدابۇو ..
نە مدازانى لە سەر ئىمەن يَا دژمانن .. به و كورپەم ووت ، ئەمانە
فامىلى تۆن ؟

ووتى : ئەمانە كىسە گوون ؛ بۇ شەر هاتوون ، جىنپۇيىكى
.. نە روچىجىيە ، به يەكتەر دەلىن كىسە گوو

لە دلى خۆمدا ووتى خۆم باش تووش كرد ، لەھەولى ئە دوا
بۈووم راکەم ، ووتى جا من حەقى ئەم ھەتىوھم چىيە ؟ با

رَاكِهْم ، بَهْخُوا يَهْكِيَان بَوْم هَات لَهْمِيتا بَاباجان دَهْجَوو ،
..زَور درِيز بَوو ..

چوومه لای کوره که وه ووتم چه قو دار به رد هیچ پینیه ووتی
: ئه وه سه یاره که مه تیدایه .. فریا نه کوتم دهستیان وەشاند
منیش هه رچون بَوو دَهستم وەشاندھو خۆم گه یاند لای
سه یاره کهی ، داشبۇردى سه یاره م کرده و ده مانچه یه کی
تیدایه ...

لە دلی خۆمدا ووتم : ئهی بە قوربای ئه و خوايیه بِم .. ئیش
دەپوات .. ٧ ملمیکی زۆر باش بَوو نوئی تازه ، ئه وەندە جوان
بَوو خەریک بَوو بىبېم بَو خۆم هەر شەرنەکەم ، بەلام ئه و
کە سەی کە لە ئه میتا بابجان ده چوو وازى لىئنەھېنام هەر
دەھات ، واى دەزانى من باوکیم كوشتوه .. مىلى ده مانچەم
.. ھېنایە وه .. روومتىكىرد ..

ى بە يەكدا بە پاکستانى هەرسوپاس بَو خوا لال بَوو .. د
تنە گەيىشتىم ، منیش بە کوردى جنىومئەدا بە خوا ئه وانى تر
رایانكىردى و سه یاره کەيان بە جىيەيىشت .. کوره پاکستانىيە کە هاتە
لام يەك دوو شەقمان بە هەر دوو كام لە درىزە کەدا ئه وىش
رايىكىردى .. ده مانچە کەي لە من سەندو خستىيە ناو سه یاره کەي
تىلايىھە کى دەرھېندا لە سه یاره کەي خۆيدا دەستى كرد بە جام
شکاندى سه یاره کەي ئه وان ، ئاودىيە کى زۆر جوان بَوو ئىنجا
.. من ئه وم دەگرت ..

.. كراسو شته کەم هەموو درابوو

ئه و کوره بە منى ووت سەركە وه بِرۇين خۆمان بگۈرۈن ،
سوارى سه یاره کەي بَووم ، هەر سوپاسى دەكردم ، بە نزو يىجي
قسەي دە كرد لى تىنە گىشتىم زۆر لە بەردەم ۋىلايە کدا وەستا

چووینه ژوورهوه ، ژن هات بهره ور و مان و پیاویکی پیر و
له گهـل ئهودا قسـه يـان كـرد ، منـيش هـهـر لـهـهـر دـهـرـگـاـكـه
راـوهـهـسـتاـوـم ..

دواـيـهـ کـهـ تـهـواـوـ بـوـ بـيرـيـانـ کـهـوـتـهـوـهـ منـىـ لـيـمـ نـارـدـمـيـهـ
حـهـمـامـهـ کـهـ خـؤـيـانـ وـ دـهـمـوـچـاـوـمـ شـؤـرـدوـ بـهـسـ هـهـرـ خـوـيـنـ
.. دـهـهـاتـ بـهـ رـوـمـهـتـمـهـوـهـ جـيـنـگـاـيـ چـرـنـوـكـيـ ئـهـوـانـيـ تـرـبـوـوـ

کـراـسـوـ پـاـنـتـؤـلـىـ خـؤـىـ بـؤـ هـيـنـاـمـ وـ لـهـبـهـ رـمـكـرـدـ تـؤـزـيـكـ گـهـوـرـهـ بـوـوـ
.. بـهـسـ چـارـ نـهـبـوـوـ، ئـهـوـانـهـيـ خـؤـمـ بـهـكـهـلـكـ نـهـدـهـهـاتـ
دانـيـشـتـيـنـ وـ دـوـايـ نـاـنـخـوارـدـنـ .. عـاـتـيـفـ خـاـوـهـنـ دـوـوـكـاـنـهـ خـؤـىـ
کـرـدـ بـهـژـوـورـداـ وـ تـهـماـشـاـيـ منـىـ دـهـکـرـدـوـ بـهـ پـاـكـسـتـانـيـ لـهـ گـهـلـ
ئـهـکـورـهـدـاـ قـسـهـيـ دـهـکـرـدـ ، زـانـيمـ ئـهـوـ کـورـهـ نـاوـيـ شـاهـيـدـهـ .. بـرـاـ
بـوـونـ شـاهـيـدـ بـرـاـ گـهـوـرـهـيـ بـوـوـ ، خـاـوـهـنـيـ مـارـكـيـتـهـ کـهـ بـوـوـ ؟
.. مـارـكـيـتـىـ تـرـىـ واـيـشـىـ هـهـبـوـوـ، باـوـكـيـانـ نـاوـيـ موـشـتـاقـ بـوـوـ !

منـ نـهـمـدـهـزـانـيـ چـىـ دـهـلـيـنـ دـوـايـ چـهـنـدـ کـاـتـزـمـيـرـيـكـ ،
خـواـحـافـيـزـيـمـ کـرـدـنـوـ پـاـشـانـ وـوـتـمـ ئـهـوـهـ ژـمـارـهـيـ منـ .. لـايـ عـاـتـيـفـ
.. هـهـيـهـ چـيـتـانـ پـيـوـيـسـتـ بـوـوـ منـ ئـامـادـهـمـ

! .. کـهـوـامـ وـوـتـ، شـاهـيـدـ وـوـتـيـ بـهـيـانـيـ وـهـرـ بـؤـ کـارـ

وـوـتـمـ : کـامـ کـارـ .. ئـيـشـىـ مـارـكـيـتـ يـانـ شـهـرـ

شـاهـيـدـ : دـهـسـتـىـ کـرـدـ بـهـپـيـكـهـنـيـنـ ، وـوـتـيـ تـؤـ بـرـايـ منـيـتـ ، بـهـيـانـيـ
.. وـهـرـ خـؤـمـ لـهـوـئـ يـهـكـتـرـ دـهـبـيـنـيـنـ

بـهـيـانـيـ کـهـچـوـوـهـهـوـهـ ، مـهـقـيـفـمـ بـهـھـيـزـ بـوـوـ : وـوـتـمـ شـاهـيـدـ منـ

زمان نازانم و هر قهی کارم هه یه ، به لایق امهم نیه .. و اتا من
.. ئیشی سپی ده که م . ژمارهی بانقیشم هه یه هیچ کیشەم نیه
.. به لام نه و گوزه رانی منه

شاهید ووتى : خۆم فېرت ده کەم هەموو ئىشەكان و لىنداش
... فېرى زمانى دەکات، تۆ سەریه رشتى دووكان بکە

ماوهی يەك مانگ بەردە وام بۇوم فېرى هەموو شتەكانى ناو
دووكانە كە بۇوم خۆم هەموو ئىشەكانى دەکرد .. ئىتر
بەيانىان كاتژمیر ۸ بەيانى ماركىيەتكەم دەکردى و ۱۱ شەو
.. دامدە خست

ئەوهندەم پارە پەيدا كرد نەمدە زانى چى لييىكەم .. هەمىشە
زىر فەرشى مالەكەم پېپەوو له هەزار كرۇنى ، پياوه تىيم
لىىدە كرد دەمناردە وە ، من له و وولاتەشدا بۆم نەبۇو هېچ
مولۇكىم هەبىت بىيىجگە كاركىرن ، بەھەر حال بەردە وام بۇوم
، له گەل لىندادا بەينمان خۆش بۇو .. زۆر هەولىمدا له گەل يىدا
.. بىبىتە موسىلمان .. هېچ نەبۇو

له ياقوت و مرواري دەچوو ، ئەوهندە جوان بۇو ، هەرچى
ئافرهتى دنيايە له بەرچاوم كەوتوبۇو تەنها لىندام
دەبىنى .. قىرى ئالتنى بالاى بەرزو ناسكۇ بەفر ئاسا .. وەسەف
ناكىرىت بۆم ئەوهندە جوان بۇو

من چەندە ئەوم خۆش دەويىست دەمزانى ئەويش ھەر
ئەوهندە .. هەموجارىك دەيگۈوت تۆ له چى دەترسى ؟

دەمگۈت له خوا ، من ئەمه ويىت بتهىنەم و شوم پېيىكەيت ، بە و
مەرجەي بىبىتە موسىلمان ؟

.. ئەوە دەيگوت باشە؟ بەس موسىمان نابىمە موسىمان

پرسىارم كرد ، لەزاناييان ئايا دەتوانم كچىكى بىدىن بىنم ،
.. هىچ دينىكى نەبۇو!

مامۆستا عەبدۇرەحمان بەرزنجى ، زانايەكى گەورەيە لە
نەروىج ، ووتى ناتوانىت كاكە خەسرەو بىھېنىت ، يان دەبىت
.. مەسحىيەكى پابەند بىت ، ياخود بىتتە موسىمان

ئەمجارە چووم بەليندام دەگوت بۇ نابىتە مەسيحى .. ووتى
بىرام پىنى نىيە، هەر درقى لەگەل نەكىرىم ، منىش نەمتوانى
درو لەگەل خوا بەكەم ، لەبەر خاترى حەزەكەي خۆم و بىھېنەم
بلىم مەسيحى .. ؟

زۆر هەولما لەررووى شەرعەوە شتىكەم دەھەست بکەويت ،
ھىچم دەست نەكەوت ، ناچار هەردوو لا وازم لە يەك ھەينا ،
ئەوهەندەي بىزام ئىستا لىندا لە بانكۆكە لە تايىلەند
.. لەكۆمپانىيەكى نەروىجى كار دەكات

ئەمە ئە شىعرەيە كە بۇ لىندام نوسىيە

بەفرىيەكى چاو سەوز

وەرزى ئەۋىنەم ووشكە
بەلام....

جوانىيەكى بەستەلۆكى باكۈر
ئاپرژىنى رېبوارى سازان دەكات
بەچاوانى رېگاي وون بۇوم رۇشەن دەكات

له ده روازه‌ی خه‌می مندا...
!گۆرانی و ئاواز ده پچرئ
له هه‌واری بن ده‌واری و هرزی خه‌نده
بەفری چاوسه‌وز ده بارئىن
... ده وەرە دەی دەستم بگەرە
تا له شەو رېئى رېبواراندا رېگا بگرىن
... تا له جوانى رووی تو
تەماشاي سوره‌ياو يا قوت و گەوهەرت كەم
... ده وەرە جاريکى تر
با عەتر بارانى گەردنى مروارىت كەم
... تا لەم باکورە
گول پرژىنی بەفرە پرج ئالەكانت كەم
يان هەناسە ساردى خۆمت كەم
چى يە بۇ بىدەنگى له دانوستانى من؟
چى يە بۇ چاوت بريوه تە چاوم
وەك ئاۋىنە سەيرم دەكەيت
چى يە بۇ تالى قىزى كاالت
سەرى چاوتى گرتوه
!بە دانىشت لىوت بە خوارى دەگەزىت
بۇ هەناسەي قول هەلدە كىشىت
يان دەتەويىت دلى پشكۆم بکەيتە زىلەمۆ
بۇ يارى بە هەستى سوتاوم دەكەيت
وەك چەمى خور دەست لە ئاوى دلم رادەگوازىت
ديسان گەمه بە هەستى ناسكى سازان دەكەيت
... ده وەرە دەي
سەرت بىن بە سينەي بۇن كۈزى ئەويىنى من
لىوت بخەرە سەر سىنگى من
سەر و قىزت بىن بە دەمە

با هه لمنی ئەم سەرما و بەفرە

نە تو بېھەستى ...

نە منىش سەرما بىردىڭ بىكەت

ئاخ چ بۇن خۆشە بۇنى ئەو قۇز و ھەناسە گەرمە

سۆزى من

ئاوازى من

دلى من

چ بۇن خۆشە ئەو قۇزەي تو

کە نائومىيد بۇوين لە يەكتىرى .. من ھەر لە بىرى ئەوهدا بۇوم
چۈن بىرۇم لە وولاتى نە روېيج ، زۆر رقم لە سەرماو كەش و
ھەواي ئەم وولاتە بۇو، حەزم دەكىد بىرۇم تىدا ...

كۈرىكى خزمەم لەم وولاتەيە دەمىيەتى .. مىوانىيىكى لە
سويدەوە ھاتبۇو رەبەن بۇو واتا زگوردى بۇو ئەو خزمەمە
منىش خاوهەن خىيىزان بۇو، حەزى نە دەكىد لە مالى خۆياندا
بىخەۋىنەت ناردى بۇ لاي من ، ھەلەبەت ھاتبۇو لە سويدەوە
بۇ نە روېيج بۇ ئىش دەگەرا .. ئىشىم بۇ دۆزىيەوە ، ئەھاتەوە
لاي من ماوهەيەك كارىكىد بەس دىيار بۇو زۆر حەزى بە
نە روېيج نە بۇو گەرایىيەوە بوسويد ، تەلەفون لە نىوانەماند
اھە بۇو ..

رۇزىك لە سويد لە رادىقى باسى منى كىرىد بۇو كە شىعەر
دەنۇسم ، كۈرىكى شىعەرى گىرا بۇ چەند شاعيرىك منىشىيان
بانگ كىد ، چووم ، لە دوايدا ھەرىم دەست خۆشى لېكىدەم و
ووتى دەچىنەوە بۇ مالى ئىمە بۇ ناخواردىن ، كە چووم لە مالى
ئەوان كچىكى لېبۇو ، ناوى نە وۇزىن بۇو ، چاوم چوھە سەرى ..
ئەويش دىياربۇو ئاگاى لە چاوى من بۇو ، بەلام من گەرامەوە

بُو نه رویج و له دوای چهند رۆزیک تله فونکرا و ئەحوال
پرسى هەوالى نەۋەزىنەم پرسى ، ووتم هەریم بزانە شوناکات
و پەيوەندى نېوانمان رېك بخە.....

.. هەریم: به سەرچاو خزمى خۆمە و تابلىق كچى چاكە

خەسەرەو : زۆر باشە .. ئاگادارم بکەرەوە بەزووئى ئەگەر ئەوە
نەۋەزىن كردۇھ پىتىخوش بۇوە ووتىيەتى با لەگەل خەسەرەو
قسە بەكەم !

دوای دووھەفتە هەریم تله فوونى كرد ، ووتى قسم لەگەل
نەۋەزىن كردۇھ پىتىخوش بۇوە ووتىيەتى با لەگەل خەسەرەو
قسە بەكەم ؟

لېرەدا .. عىشق ماناي نامنیت ، تەمەنە بەرەو سەرددەرۋات و
مرۆف ھەست بە دامەزراىدى خۆى دەكەت دەبىت ئىتر مال
دروست بکات ژيانى ھەبىتو بىبىتە خاوهنى مندال ، وەك
.. پرۆسەيەكى كۆممەلايەتىھ دەبىت ھەمۇو كەسىك پىدا بىدا بىدا

بەھۆكاريش دەبۇو من بەدوای ژىندا بەگرامايمە ، چونكە
بەھۆكاري ئەوھى خەلکانىكى وەك ئىمەو مانان كارى داۋىن
پيو سو نەدەچۈۋىنە دىسکۆكان و ژيانىكى ئاسايو سادەمان
ھەبۇو ، بوارىكى ئاساى بۇو دەگراین بەدوای دروستىرىدىنى
خىزاندا ، ھەرچەندە ئەمە لاي ھاۋى ئا پاپەندە كانمان بە
ئىسلامەوە ، جىڭىز گالىتە پىيىكىرىنىوو ، دەيانگوت خۆى تووش
كەردى بە ژىنەوە !

لېرەو عىشق موراھىقانە ، باواى نامنیت و گۆرنىكارى
قۇناغىيەكى ترە، بەلکو بەرە روووشدىكى تر مەرۆف دەرۋات ،

..ئه‌ویش دروسکردنی که سایه‌تیو بونیادناتی خۆیه‌تی

لە دواى قسە کردن لە گەل نە وزین و بە تەلەفون گۆرپىنه‌وهى
بېرۇ را پازى بۇوين كە بىھىنېم!

لە كوردستان كە سوکارم نارد بۇ داواى و لىرەش خۆم داوم
كە داواى خوشكىتىكى گەورەي و برايەكى .. هەموولا رەزى بۇون
..

بىياردار كە من لە نە روېجە وە بچەمە ستوڭھەلم دانىشىم زىيان
دروست بىكەم ..

دواى هەموو شتىك جىابۇونە وە روویدا بۇ؟

چوومه داواي نهوزين و ههولايه رازى بون ، وا ههستم
دهكدر زيانم خوش دهبيت ، نهوزين تا بلن كچيکي چاكو
خاوهن حورمهت و ئهده ده بون و جوانيش بون ..

.. ئوه لهوه دهترسا كه من دلم پيس بيت

منيش لهوه دهترسما روشنييري من قوبول نهكات ، چهند جار
نهوه مدا به گوييدا كه مرؤفه دل پيس نه خوشى دهرونى هه يه
.. ، خوى پيسه بوئه دليشى پيس بونه

بهلام كاتيك مرؤفيك پاريزه رى حهبياو حورمهت و
كه سايه تى خيزانيه تى ئمه ناكاته دل پيسى ، به لکو راگرتنى
خيزانه ، چونكه بياو هه ميشه پيشنگه بو هاوسمه ره كه ،
ئه گهر پايوه كه درزون بون يان داوين پيس بون ، ياخود دز
بون يان هه ركارىكى به دره وشتى تر ، ئهوا هاوزينه كه يان
چاوي ليده كات ، ياخود تولىي ليده كاته وه ، يان خيزانىك سوك
.. و هه ميش هئازاوه له مالياندaiه !

ديار بون ، نهوزين ئافره تىكى تابلىت ناسك و ههست جوان
بون ، بهلام دنيا ئه دنيا من دوو شتى جياواز بون ، ئه و
حه زى ده كرد لهناو خه لكيدا خوى بنويينيتو شانزاي
به هاوسمه ره كه يوه بكت ، ئمه له راستيدا به شىكى باشهى
تىدا يه زور خراب نيه ، خراپه كه لهودا بون ، كه ده يويسىت
له سهربىنى خه لكى تر يارى بكت ، ده يوسيت خوى بابدات
لاي هاوريكاني ئهوان خاوهن هاوسمه نه بون خاوهن
ده ستگيران نه بون ، چهند جار ده مگووت ، سه ما مه كه
له سهربىنى ئهوان ، كىشى نيه ئه وهى تو پيت خوشى له مندا
ده يكم ، حورمهت ده گرم چام ناچيته سه ره هيج ئافره تىكى

تر هه رگیز خیانهت ناکەم ، لههه مانکاتدا مەنەتیشت به سەردا
ناکەم بلىم بۆ تۆى دەكەم .. نا - بەلکو ئەوه رەوشتى خۆمە تۆ
خیزانم بیت و يان نەبیت من هەروادەبم !

ئەوهى من دەمويىست بېيت داپوشراوى بۇو .. كەچى ئەو
بەدل پىسى تىدەگەيىشت !

ئەوهى من دەمويىست بېيت خواناسى بۇو .. كەچى ئەو واى
دەزانى من كەسیكى داخراوم ووشكم !

ئەوهى من دەمويىست كە ئافرهتى خۆى بېيارىزىت و وەك
.. ئافرهتانى شەرقى رەفتار ، چونكە ئىمە ئەورۇپى نىن

بە پىچەوانەوە ، ئەويش دەيوسىت من كەسیكى خۆى ئاساي
بم ، ئەورۇپى رەفتار بکەم ، جلوبەرگم جلوبەرگىتكى نامۇ بېيت
.. ، تىكلاوى ھەمۇو كەس بکەم .. وەھەروەها

لەگەل ئەوهى زۆر يەكتىريمان خۆش دەويىست ، بەلام
نەمدەويىست من درۆى لەگەل بکەم ، ھەستىشىم دەكىد من
تەلەفزىيۇنم نەكپىوه ، ياخود سەلاجە تا گرنتى لەگەل بېيت ،
بۆيە رۆزىك ھەردۇوكمان بەيەكەوە چۈويىنە دەرەوە بۆم باس
.. كەد كە من تۆ زۆر دوورىن لەيەك

پاستە يەكتىريمان خۆش دەويىت ، بەلام خۆشەويىستى و حەز
لەيەكتىركىدن جياوازە لەگەل رەحىمەتى نىوانمان و گرىدانى
خیزانى وھاوسەرگىرى ، ئەگەر بەم شىوه يە بىرۋات من لە
جەمسەرى باكور و تۆش جەمسەرىتكى تر بگرىت ، ئەوا
خۆشەويىستى دەبىتە رقو كىنه و بوغزو ، منىش پىاوېيىكى
تۈرەم دەترسم ئازار بخۆيت بەدەستم .. پېت چۆنە لەم

لوتكه يدا جيابينه وه ، يان ئه وهى من دهمه ويٽ وابيت؟

دياربوو ئه ويش داوا كانى منى پيقوبول نه كراو زور به هىمنيو
به ئاساي جيابو وينه وه تهناهت ئه و ئىواره كه له مالى
خوشكە كەي نامن خوارد هەمۇو شىك كۆاتى پىهات ،
ھەمۇولا دەستىيان كرده گريينو نارپە حىت بۇون بە رەوشە كە ،
بەلام چار نىه ، خۆشە ويستى خىزانى چەند رۆززىك نىه ، من
گەرامە وە بۇ نەرويچ بۆسەركارە كەم ..

كۆاتى بە و زيانە هات ، ئاگام لېبۈو خەلکى زور باسى دەكردم
، دەيانگوت خەسرە و لەگەل كەس ناگونجىت ، بەلام من گويىم
بەقسەي كەس نەدا ، ئە و سالە ئىقامەي سالىيكم بۇ نويكرايە وە
، سەفەرمىركەدە وە بۇ كوردستان ، گەرامە وە بىنىيم شەھيد
وعاتىف دوكانيان پىدا خىستنو شەھيد رايىركەدوھ بۇ بەريتانيا ..
! .. ٥ ملىون كرۇنى لە حوكومەتى نەرويچى دزىيە وە

وازم لهوان هيئا و گەرام بەدواي كاردا دووبراي فارس بەناوى
بۇون ، (eleven) سەعید و كاوه خاوهنى كۆمپانايى (7)
چوومە ئە و دووكانە دەستم كرد بەكار ، ماوهى سالىيک
كارم كرد يە كەمى ھەمۇو نەرويجم گرت بۇ زور فرۇشى ،
رۆزىنامە و گۆفارو تەلەقزۇن باسى كردم ، ۱۰ كرۇنم بەدياري
وەرگرت لە كۆمپانىيە كە بلىتىيکى تەيارە بۇ ئىسپانيا و
لۇگۇيە كى ئالتۇنى كۆمپانىيە كە نزىكەي باي ۱۵ ھەزار كرۇن
بۇو ..

پاسۇرته كەم ۲ مانگى تىدابۇو وويسىم بچم نويى كەمە وە ،
كەچوومە پۆليس لېنوه رگرتمە وە ووتىيان خۆت ئامادە بکە بۇ
ناردنە وە بۇ عىراق ، تو لەم وولاتەدا ھېچ مافىيكت نىه و

..سەدام رۇوخاوه و وولاتى ئىوھ ئاسايشه

منيش ئەوھى بىرۇام نەدەكىد ئەوھ بۇو، چۈومەوھ بۆ كار
سەعىد خاوهن كارهكە ووتى بۆ بىزارى ؟

! .. بۆم باسکرد حالۇ گوزەرانەكەم

خىرا تەلەفونى كىد بۆ پارىزەرېك باسى كىشە و كىسى منى
بۆ كىد و داواي ٦ هەزار كرۇنى كىد بى ئەوھى من قىسە بىكەم
وپىتم بلىت خستىيە سەر ڙامرهى بانقى پارىزەرەكە و دواي
.. تەواوبۇونى كارهكەشم ١٠ هەزار كرۇنى ترى دەۋىت

منيش بە سەعىدم ووت وامەكە من نانىرنە و ھچونكە ئەوھ
راستە بىيارە ، بەلام جىئىجى ناكريت و دلىابە ناتوانن
.. بىمنىرنە وھ

ئەوندەي كە سەعىد خەمى بۇو من هەر خەمم نەبۇو ، بەھەر
حال ھەموو سەرمانگىك رەفزىكم بۆ دەھات ، ئەوھى كە
پارىزەرەكەم كەدى ئەويش هەر رەفزم بۆ ھاتەوھ مەله فم
.. بەتەواوى داخرا لەنەرويچ .. ! ھىچ ھىوايەك نەما

ھەرجى شتم ھەبۇو فرۇشتىم ھىچم نەما ، خۆم ئامادە
كىردىبوو بۆ ئەوھى بىرۇم بۆ بەریتانيا لهۇي داواي پەناپەرى
.. بىكەم زۇربەي ھاۋىيەكەن روشتىن

كۆمەلېك خزمى خۆمان ھەبۇون مەريوانى لەشارىكى بەناوى
.. ھاواگەسوند

پیشتر یه کترمان دیوو، ئهوان په یوهندیان به منهوه کردبورو
به هۆکاری پیاویکی پینجويىنى رەفيقە منيان دۆزىيەوه ،
ووتیان ئىمە خزمىن ، منيش زۆرم خۆش دەویستن ، يەكجار
سەفەرم کردبورو بۇلايان و چووبومە خزمەتى ھەموویان ،
ئهوان بۇ من مالە باوان بۇون ، داواي كچىكم لىتكىدبوون
كچەكە منى نەدىبۇو منيش كچكەم نەدىبۇو ، بەلام له سەر
وەسفو پیاو چاکى باوکى من رازى بۇوم ، لەبەر ئەوهى
خانەوادەكەي كچەكە خانەوادەي من تىكەل بۇون پېش
لەدایكبوونىشمان باوکى كچكەو باوکى من ھەردۈكىيان
بەيکەوە پېشمه رگە بۇون دنيايەك يادگاريو برايەتى لە
نيوانىاندا بۇوه ، بەكچەكەشيان پیان ووتوبۇو ، مەلا خەسرەو
دىتتە داوات ، زۆر وەسفى منيان کردبورو ووتوبۇان زۆر
موسۇمانە و سەيرى تەلە فزىيۇناكەت ئەملىشىھەتىو وەك ئوسامە
بن لادن وەسفى منيان کردبورو ، ئەو كچە فەقىرەيان
ترسانىدبوو واي زانبۇو ، مەلا خەسرە و بە جبەو عەمامەوه
دەچىتتە داواي ، ھەر نەيىينبۇوم ، يەكسەر رەفزىيکى
موختەرەمى دابۇمىن وەك نەرويچ ، ئەمەي باسى دەكەم پېش
رېكەوتنم بۇو له گەل نەوزىندا ، منيش ووتەم رەفزى داوه
ئاسايىيە ، بەدواي ژنى تردا گەرام ، دواي ئەوهى كە ۋكتاي
بەھەمو شتىك ھات لەنەرويچ بە ئىقامە و بە ژنهىنانو
بە فرۇشتى كەلۋەلى ناومال و ھەموو لەناوبردبوو ئاماذه
.. بۇوم بۇ دەرچۈون بۇ بەريتانيا !

تەلەفونم كرد ، بۇ ئامۆزايەكى ئەو كچە ناوى كاك كاوهىيە ،
بە بنەمالەي قادرزادە ناسراون ، ووتى كاكە بە خوا ناھىيلم
بىرۇيت ، چۆن دەبىت كورى عۆھ بىدۇل كەرىم لەم وولاتە بىتو لە
ئىمە دور بىكەويىتەوه ، ووتى دەبى بىت بۇئەم شارەي ئىمە
دواي زۆر لىتكىدەن ، ھەلبەت ووتى ئەگەر رازى نەبۇوي ئەو

جا برق

چووم بۆ هاوگە سوند شاری مالی خزمان .. ناسیا و خزمان
هاتن به دهمه مه و شه و دانیستان کاک عهلى برا گه ورەیان
ووتى من ده چمە و داواي شه و بۆت ، کاک حسین فارس
ئە ويش هەر پىشمه رگەي كۆنى يە كىتىيە و هاوارى باوکەم
ووتى منيشه دېم له گەلتا ، با خەسرە و نەرپاتو لىرە
دامە زرىت ؟

کاک عهلى ووتى باوکى ئە و كچە، ناوى کاک جەلال بۇو خوالى
خوش بىت - جۇرىكە پىاۋىيکى رەقە له گەل ھەموو كەس نەرم
و نيانو خولكى نىيە ، ئەگەر لە بازار تۆي بىنى و خولكى گەرم
نە بۇو ئاساي وەرىگەرە ، ھەرچەندە رەفيقى باوكتە .. ؟
کاک حسین ووتى بە خوا من زۆرم خوش دەويت ئە وەتهى
.. هاتومە تە ئە مشارە خولكى نە كردووم
.. منيشه دەنم ووتى ئاسايىيە

بۆ بەيانى چوونە دەرە وە منو کاک حوسین فارسو کاک عهلى
خەليفە ، لە باضارده گەرپايىن ، کاک جەلال بە رورۇومان ھات ،
کاک عهلى ووتى ئە وە ان شاء الله خەزورى موستە قبلە تە ؟

دواي سلاو چۈنو چاکى لە کاک عهلى و لە کاک حوسین ، زۆر
بە ئاساي مەرhabاي منى كرد و ، کاک حوسین وتنى کاک جەلال
ئەم كورە نانسىيت ؟

کاک جەلال : نە وەلا كىتىيە ؟

کاک حوسین فارس : ئە وە كورە گە وەرەي عە بى دولكە رېمى

.. حهمهی سهعی پینجوجووینیه

کاك جهلال : چاوی پربوو لهئاو باوهش پیا کردم ووتی تو
برازی منیت و ئەچینه و بۆ مالى خۆمان ، ئەوندە گەرمۇ گور
بۈولەگەلمدا ، ئاگام لېبۈو کاك عەلی خەلیفە و کاك حوسین
سەريان سورما ، بەمنى ووت رۆلی بۆچۈويت بۆ جىڭاي تر
مالى ئىمە مالى خۆته و دەبى بىتە و بۆ مالى ئىمە ، رووی
کرده کاك عەلی ووت دەچم بۆ بازار ھەندىك شت دەكىم و تو
کاك حوسین بىنە و بۆ مالى ئىمە ! .. کاك حوسین بىنە و بۆ مالى ئىمە

کاك عەلی خەلیفە : طەلاقى خوارد ، ووتی کاك جهلام (ئامۆزای گەورەيان بۇو پیان دەوت کاك جهلام) تائىستا
خولكى كەسى نەكردوه بەو شىوه يەرى تو ، کاك حوسىنىش
ووتى با منىش طەلاق بۆ بخۆم كە کاك جهلال خولكى
كەسمانى نەكرده و ، بۆ ئەوهى نەلىت بوختانيان بۆ ئەم
پیاوه كرد و كەچى وانە بۇو ! ..

بەھەر حال چووم بۆ مالى کاك جهلال ، من وەك سروشتى
خۆم كابوئىه كم لەپيدابوو لەگەل كراسو چاکەتىكدا ، شەبۇ
منى بىنى بۇو ، لەگەل خوشكىتكى ترى كەتوبونە قىسە ،
خوشكەكى پىيۇوتبوو ، بۆ شوئى پىئناكەيت وەلا مەلانىيە
! .. دىسۆكىيە و دەستو پەنجەشى زۆر جوانە

! .. ئىتىر شەبۇ سوپاس بۆخوا رازى بۇو

دواى چەند رۆزىك کاك عەلی خەلیفە و کاك حوسین فارس و
کاك کاوه چوونە داواى بۆم ، کاك جهلال ووتبووی ، من
نەمزانيوه لىرە دەنا خۆم زىم بۇدەھىينا ، ئەگەر كچە كەم رازى

بیت نهود من له ئىستاوه رازىم ، كاك عهلى هەلسابوو دەستى
ماج بکات، له جياتى من ، كاك جەلال ووتى دەستم بۆ ما ج
دەكەيت خەسرەو له من نزىكتە تا له تو ، خۆم دەبىت
!! دەستى بۆ ماج بکەم

ئىتر ئەو قسم هەرگىز له بىر نەچۈوه ، تاو ئەو رۆژەشى
ئەمرى خوايىكەد بچوايىته تەولىيەت و باھاتىتەوە له بەرى
ھەلدىستام ، زۆرم خۆش دەويىست ، بوبوه باوكم لەم وولاتى
غەربىيەدا، ئەگەر باوکىشىم بىايىھەر ئەوهندەي كاك جەلالى
.. بۆ دەكردم ..

شىعر پەخشانىكەم نوسى بۆ شەوبۇ ووتى نەكۆ ئەمجارەش
رەفزم بىراتى ، باش بۇو بەو شىعر پەخشانە ھەلمخلىق تاند..
ئەمەش دەقى قصىدەي شەونامە يە

شەو نامە

وا شەو درەنگەو كەچى رۇخساريك، به پەنهانى دەمەخەۋىنى
سىنەي كەسيك وەك دىلانى، لارولەنجهى رۇحەم دەگرىنى
دەم شىتاتانە مەستى ليتىي پىيالەي مەي گىرپىكە، چاومەستىك
دەي تروكىنى

دەم و ليتىي نازەنینىك، فەرامۆشى رۇح ودل و گريانى ناو
بىشكەي دايىكى ..

عشقان دەگرىنى.

پەنجهەم ماندووى گۆشىنە، ھەرودەك گالۆكى پىران قرجەي
پىرى لىنى دى

كەچى ئەو ھېشتا پىكەنینى مەدنى خۆى بۆ جوانى من
دەلەنگىتنى

لیوی سور بیوی به خوینی من ده بزوینی
من گه لای ته مه نم گه رچی سهوزه به لام کرمه ریزه هه لده و هری
پوباری خهم، عشقی تازه ده شواته وه و نامهی خوشهوستی
خوی دینی

گلی زیر پیم که رو و گرتوه، بونی ساردي لئ دئ
که چی تاسهی ماج و هه وا سه رمه ندی کویستانی بون دئ
که حیلهی ئه سپی ئه وین و هک بالداریک، په یامی سه رزه نشتی
بن و هفای لئ دئ
نه ووشی جوان.....نه و هفا.....نه دل .....نه تامه زرقو.....نه گول
ناپشکوی

بون هه وینی ئه م شعره م خومرهی زور ده ویت و هه ر نامهی
خوشم نازانم گه رچی شوینه که شم گه رمه که چی شلچه شلچی
بون گه نی لئ دئ
سه ردہ میکه ئاوازی خوم ... به که مانی گربانی ده نگ
به چیلکهی تاری فرمیسک....به ده فی پوومهت...به گیتاری
قز

سه مفوئیا گربانی هه تاھه تای لیده باری
وه رزی به هاری من خه زانه له و ساته دا له جیاتی گول
بپشکوینی

چون خوشهوستان په رهی گول بون تامه زرقو به یه کگیشتنی
ئه وینه که یان هه لده و هرینی
چرکهی کاتزمیری هه ناسهی من له سه ر هه سارهی بلوتؤیه
به ده یان سال ....

ئاهو حه سره تی خوی و هک دوو که لی سیگاری ده می جوتیاریک
به بای ده کاو ده یفرینی
ئهی ئه و که سهی نه بون جاریک، نه بون روزیک، نه بون مانگیک، نه بون
سالیک ....

نه بون ماچیک ئاسمانی من ترشقهی خوشهوستی لئ بینی

گه رچى شعرم ودك بالدارىك ده چىتە لاي جوانىك هە روھك
قىبلىه يەك...

سوجدهي هە ويىنى شىعىرى لى دىنى
من هە ويىنى .. شنهى شعرم ودك گولە شە وبۇ چۈن شەونمىك
شەوانە تەپى دە كات
ئاوا سەر لە نوئى بۇنى گولە زالەي لى دى
تا ئارامى هە مۇو جوانان بە سەر گولالەي سورى
خۆشە وستاندا بىارىنى
چىرى دەم بە پىكەنینم بۇ شەيدا يەك پى بىكەننى

كۆتاي هاتوو شە بۇ بۇوه خېزانم ، ئە و نازناوى ما كوانى
.. پىچوان بۇو منىش ئە و ناونا بە باران

مارەمکرد لە مزگەوتى بە دىووع و زەمان لە ئۆسلى لاي
كرمانجە كانى باكور و مارە يەكى قورئانىك بۇو ، بەلام ئە و
پاسپۇرتى سىايسى هە بۇو، هىچ سودى نە بۇو ، دىسان نامەم
بۇ ھاتە وە .. ووتىان خۆت ئاما دە بىكە ئە تىرىنە وە ..
بۇ كوردستان .. پىشىرىش بە شە وبۇم و وتبۇ من هېچم نىيە ،
ئەگەر منيانرد بۇ جەھەنم دىيت لە گەلم ؟

.. ئە ويىش وە عدى دا كە دىيت لە گەلم

خیزانم پیکهینا .. سوپاس بۆ خوا ژیانمان زۆر خوش بwoo ..
راسته ئەگەر بلیم هەر ھیچ کیشەیە کمان نەبووه ئەمە راست
نیه ، چونکە ھەموو مالیک ھەر دەنگ بەرزکردنه وە رووئەدات
تىيىدا ، بەلام سوپاس بۆ خوا لە رېزو ئىحترام دەرنە چووه ،
ئەمەش دwoo ھۆکارە .. ھۆکارى يەکەم دەگەرىتەوە بۆ خیزانم
، چونکە ھەر کات من تورە بوبىتىم ئەوە بىدەنگ بwoo و
زانیویەتى لەکویدا بىدەنگ دەبىت ، بەدلنیايەوە منىش پىزى
تورە بۇونى ئەوەم گرتوھ ، شەوبۆ ھەرگىز ھەولى نەداوه دۈزى
من کار بکات ياخود قسە بکات ، ھەرگىز لە پاش ملە لای كەس
باسى خراپەي منى نەكردوھ ، بؤيە منىش لە بەرجاوم
نەكوتوه ھەر خوشم وويستوھ ، ئەوھى منىش حەزم
لىبۈوبىت ئەو بۆي ئامادە كردووم ، بەواتاي ئەوھى
توانیویەتى بەراستى ڙنېكى زۆر باش بىت و دايىكىكى با
.. شېيت ..

ئەمە ھۆکارى ئەوە بwoo كە زياتر حەزمانكىردوھ ژیانمان
. بەرددەۋامى ھەبىت .

- ھۆکاريکى تريش كە من بىرم ليكىردىتەوە ئەوھىيە
من ئىتىر تەمەنم ٣٩ سالھو بەرھوھ كامل بۇونى تەمەن دەرۆم
، تازە تەمەن بەشى ئەوھى تىدا نەماوھ بەدواي ڪارى بىمعناو
شتى خراپەوەبم و ئايىنە كەشم رېنگەم نادات ، چونکە مرۆف
ھەر ھەلھەيەك بکات ، لە تەمەنى ٢٠ تا ٢٥ سالى كات و
زەمەنېكى لە بەرددە ستدايە خۆى ھەلبىستىنېتەوە ، كەسايەتى
خۆى دروست بکاتەوە ، بەلام ئەگەر مرۆف لە ٣٠ بۆ ٣٥ سالى
ھەلھەي كرد بەدەرنگ كە سەياتى خۆى بۆ دروست دەكىتەوە ،
خۆ تەمەنى ٣٥ بۆ ٤٠ سالى بەراستى زۆر ئاستەمە
ھەستانەوەي كەسايەتى مرۆف .

جا ئەم رۇوشىدەو پىيگە يىشتىنە لە رۇوى ئەقل و كەسايەتىهە وە زىاتر هانىت ئەدات بۇ ئەوهى پابەندىبىت بە خىزانە وە ، وەك خەلکىتىكى تەندروست ھەمىشە بىرىبەكتە وە .

سالى يەكەم خىزانىم ھىتىا ھېيج ئىقامەم نەبۇو ، بەلام بەردەواام مافى كار كىرىنەم ھەبۇو ، سالى دووھەم ئىاقەمە و وەرقەي كارىشم لىوھەرگىرايە و .. ھېيج نەماپۇوم .. ھەمۇو سەرى مانگىك نامەيەكم بۇ دەھات لە دەولەتى نەرويچىيە وە دەيانگۇوت ، خۆد ئامادە بکە بۆگەرەنە و ، ئەگەر خۆت بىتە لامان پارەي بلىتە كەت بۇ ئەدەين و بەلاشە، تەنانەت چەند جار نەخۆش كەووتىم چۈومە خستەخانە ھېيج ناوىيەكم نەبۇو ناچار ھەروا دەھاتىمە وە دەرە وە بىتچارەسەر ، نەمدەتowanى ھېيج خانويەك بەكىرى بىگرم، چونكە ناوم نەماپۇو لە فەرمانگەي تۆمار (رجىتىر)، يەك چارەم ھەبۇو دەيانگۇت ! .. دەبىت بگەرىتە وە بۇ شارە كەي كەم جار لەوى بۇوم

خۆ ئەگەر بىردىمايە .. نەدەچۈومە وە بۇ ئە و شارە ئە وەندە .. ناخۆشبوو ..

سوپاس بۇ خوا من ھەر ژيانم باش ، پارەم ھەبۇو ھەرگىز كەمو كورتىم بەخۆمە وە نەبىنى، رۆزىكىش لە رۆزان نەچۈومە تە سۆسىالى نەرويچى داواى پارەيان لېيىكەم .. يەكەم جار كە مالىيان دامى يەك جار وەرمگەت ، نوسراپۇو فەقيرانىيە ، ئىتىر ئە وەندەم خەفەت خوارد ھەر ئە وەمانگە ! .. وەرمگەت يەكسەر چۈوم بۇ كاركىرىن

كۆتايى سالى ٢٠٠٦ بۇو خۆم و خىزانىم بىيارماندا بىرۋىن بۇ وولاتىكى تر، لە و ولاتانەي ھەلمان بىزارد مالىزىا و سعودىا و

.. سودان و کهنداد و وولاته يه كگرتوه كانى ئەمريكا

بۇ ئەم مە بهستە چووين بۇ مالى خەزۈورم قسە باسى له سەر
بکەين ، له گەل خەزۈورم قسەم كرد به رەحمەت بىن ، دياربىوو
زۆر پىخۇش نەبۇو ، بەلام ووتىشى : كە زيانى ئىۋەيە و
.. خۆتان باشتىر دەزانىن بېيار بىدەن بۇ زياننان

خىزانىشىم داواى نوى كردىنەوە پاسپۇرته سىاسيەكەى كردىبۇو
، كەچى پىنگۈووبىو تو فەلەستىنىت بۇت نوى ناكەينەوە ،
ئەوهېش توشى كېشە بۇو ، بەھۆكاري ھەلەي خۆيانەوە تا ،
! .. پەيوەندى كردوه مەلەفەكەيان تەماشاكردوه زۆرى پېچوو

بەھەر حال ئە وەرىگرتوه ، لە مالى خەزورم هاتىنەوە ،
خىزانىم دەستوپەنجهى زۆر مۇھىمە بۇ شفتە ، داواام لېكىرد
شفتە دروست بکات و ، تەرە تىزەم كردىبۇو لە حەوشەكەى
مالى خۆماندا ، بەوه بىخۇين ، كە گەراینەوە بۇ مالەوە
سندقى پۇستەكەمان كردوه نامەيەكى تىداپۇو ، لە
.. فەرمانگەي ھىجرەوە هاتبۇو ، من زانىم رەفزە

.. ووتىم : شەوبۇ مەيکەرەوە با فانەكەم بۇ بخورىت

شەوبۇ بەقسەى نەكىدم خەرىكى كردىنەوەي بۇو ، منىش
بەجىم ھىشتىوو چوومە لاي تەرەتىزەكە خەرىك بۇو دەمپنى
! .. ئەوهندەم نەزانى قىزاندى ، وامزانى مار پىۋەيدا

ووتىم : ئەوه چىيە ؟

ووتى : مەندەم بەرى بۇوييە خاوهنى رەگەزى نەرويچى

جنسیهت و هرگرت ؟

وامزانی پیم را ده بوری .. ئه گه روهرقهی کارکردنی بوتا یه ری
تىدەچوو، من چاوه‌ری ئه وهم و هر قهی ئیشم بدهنه وه، بپوام
نه بولو ئیقامه‌ش و هربگرم، ئیستاده لیت جنسیه.. زور دووره
له راستیه وه !!!

ووتم: را ده بوييرى ؟

ووتنى: خوت بیخوینه روھ ؟

که خویندمه وه نوسراو بولو نه رویج پیرۆزبایت لىدەکات
بوویته خاوه‌نى ره گه زنامه‌ی نه رویجى، هەموو مەله‌فو
دۆسیه‌شت لای ئیمە ئاشکرايە، سەره‌رای ئه وھش
! رەزامه‌ندىيمان دەربىرى بۆت

به شەوبۇم گووت: ئەرى زلەيەك چرنوقىك شتىيكم
پيادابكىشە بىزام خەو نىيە؟

ھىج .. کە زانىم راسته سوجىدە شوکرم بىر بۆ خوا .. بولومە
خاوه‌ن ره گه زنامه‌ی نه رویجى .. خەلکى ۲۰۰ کرۇنى ئەدە من
ئه وھش نەداوه .. ! ئاھەنگىكشيان بۆ كردم نه رویجى كان،
.. بەلام نەچۈرم، دەستم كردوھ به ئىشۇ كارى خۆم

بەلام لە سالى ۲۰۰۷ وە بە راستى زىيانم زور فەرقى كرد،
لە رووى زانستى و لە رووى كەسايەتى و .. هەندى

بە تەواوه‌تى دامەزرام لەم وولاتەدا .. سوپاس بۆ خوا بولومە

خاوهنى ئەوهى كە دەمۇيىت ، لە ژن لە مەندال لە خانوو
لەسەيارە لە پارە لە دوکانو بىزنس و كاركىدن ، ئىنجا بىرم لە
.. خويىند كردوه .. هېچ كىشەيەكم نەمابۇو سوپاس بۆخوا

بەردەواام بۇوم لە كارو چالاکى لە مزگەوتەكان و ئاشنا بۇوم
بە تۈرى كۆمەلایەتى پالتۇك و ئەوهى زىاتر منى بىردى پىشەوه
.. جەنابى مامۆستا كرييكار بۇو

ھەرچەندە لەم دوايانەدا تۆزىك دلم شكا لەھەندىك كەسى
دەوروبەرى ، بەلام ھەرگىز فەزلى مامۆستا كرييكارم لەبىر
ناچىتەوه ، بەراستى من دان دەنیم بەوهى كە لە لاين
جەنابىيەوه شت فير بۇوم ، بەلام ھەرگىز وەك مامۆستام
نەبووه و منىش وەك قوتابى .. بەلام ئەو باوک ئاسا لەگەل
مندا ھەمېشە مامەلەي كردوه ، ھانى داوم بۆ كارى باشه و بۆ
چالاکى زىاترو ھەر شتىكەم پىويىت بۇوبىت لەسەرچاوه ،
.. خىرا بۆي ئامادە كردووم

ھەرچەندە زۆر حەز ناكەم لەم باسەدا ئاماژە بەو كارو
چالاكيانە بىكەم ، چونكە دەبىت ئەو باسانە ئامادە بىكەين بۆ
مەملەكتى سىاسەت و فيكىر ، بەلام بە پىويىstem زانى كە
رۆلى مامۆستا كرييكار لەبەرچاو بىگىرىت و لەم باسەدا بۆ
پىنگەياندى بەندە ئاماژەيەكى كورتى پىبىكەم ، تاكاتى
مەملەكت خۆى دىت .

ئىنجا كەوتىمە سەفەركىدن ئەوهى حەزم لىدەكىد لە ووللاتان
چۈوم گەپام ، ھەمۇوى فەزلى خواي پەروەردگار بۇو
بەسەرمەوه ، بە بىرما ھات بەرەوه ئەلمانيا بىرۇم بۆ لاي
.. ھاۋى و ئەوانەي دەمناسىن

بليتم بري و چوومهوه بو شويته كانى كه پييشر يادگاريم
.. تييدا ههبووه له ئەلمانيا

له سەفەرە كەمدا لە "بايهروتهوه" درۆشتم بو "نۆرمېرىگ" بە
شەمەندەفەر لە ئەلمانيا چەند رۆزىك لاي كورىكى خالۇزاي
باپىرم مامەوه مىوانى ئەو بۈوم دوايسى بەرھو "ھالە" و
"فوپەتال" كەوتەمە رى بە فۇغۇن تكت

ناو شەمەندەفەرە كە زۆر قەرە بالغ بۇو.. منىش تەلەفونم
دەكىد لەگەل خىيىزانم و باسى ئەلمانيام بو دەكىد كە حالۇ
وەزۇم چۆنە ئەم چەند رۆزە كە لەۋىم..

لە پىركەسىك ھاتە تەنيشتەمەوه بىيدهنگ بۇو تا تەلەفونەكەم -
.. تەواو كرد گوئى لە دەنگم بۇو
ووتنى: تو ئەو ماکوانە جىنایەت كارە پياو كۈزە كە نىت كە لە
پالتاك قسە دەكەيت لە ژۇورەكان..؟

تىبىينى : چونكە ناوم ماکوان بۇو لە پالتاك و قسە كەرىكى
.. باش بۇوم ، ناوى خەسرەو نامنىت دەبىت بە ماکوان

منىش بە سەرسامىيەوه وتم : خۆيەتى ئەو ماکوانەيە، بەلام -
بەخوا تا ئىستا پياوم نەكوشتوه، بەس بىرىندارم كردۇھ
جىنایەتىش نەكردۇھ، ئەى جەنابتان كىن ؟

ووتنى: من لە ژۇرەكان گوئىت لىدەگەرم ئاگام لىتىھ كە قسە
دەكەيت ..

ووتم: باشه تۆ چۆن بە من دەلییت: پیاو کوز کیم کوشتوه -
بەلگەت پییە، بەلام چاوم چەخماخەی ئەدا و حەزم لە شەر
بوو لهگەلیدا دانم بە خۆمد اگرتبوو چونکە ناو قیتار بooo، زۆر
رقم ھەلسابوو..

ووتنى: منت کوشتووه -

ووتم: دەستم خۆش بىت ئەوه نىيە ھەناسە ئەدەيت؟ -

ووتنى: ماکوان بە ھۆکارى تۆ مال و مندالىم لىجىابۇونەتهوھ. -
من تەمەنم ٥٣ سالە ئىستا خىزانم تورەيە جىابۇتەوه
ئەويش ئەيەويت بىكەت بە ئاخوند، ئەوهندە گوپى لە تۆو
جەماعەتەكەت گرتۇھ..!

ھەستم كرد بە بىرىندارى قسە دەكەت، منىش لەبەر -
تەمەنەكەي ھېمن بۇومەوه، بەلام ھەر تورەيى لە دلەدا بooo
ووتم: كاكە ئىوهى كوردى رۆزھەلات زۆربەتان بىدىين و خوا
ھەر نانا سن، ئىسلامەتى لە چاوى كۆمارى ئىسلامىيەوه تەماشا
دەكەن.. ئىنجا ووتم: باشه چۆن منت ناسى؟

ووتنى: ھەمراكەت- بە دەستەوه بooo گويم لە دەنگت بooo
ناسىمەتەوه كە ئەوهى!

ھەلسا رۆيىشت و ووتنى: ئىوهى موسىمان ھەر پیاو کوز
وجيانىيەت كارن مالى منت وىرانكىد.. ئىستا ئەگەر كورد
نەبويتايە شكارىم لىدەكى ئەمەت ئەمە پیاوى ئوسامە بن
لادرنە!

ئەوەندەی تر تورە بۇوم.. بەلام کە ھەلسا رۆیشت ئىتر -
ئىھەمەلم كرد، بەس پىم ووت بە خوا زنەكەت باشى ناسىيۇ
كە زانىويەتى پىاونىت بۆيە لات دانەنىشتۇھ..! ئەوەندىتىر
برىندارم كرد

..ھەناسەيەكى ھەلکىشاو رۆیشت

.. ئەودلەم خەرىك بۇو ئەتەقى.. ھەلسام رۆشتم بۇ تەوالىت

تەماشىم كرد دوو كورسى لە دواى خۆمەوەيە، مۆرەيەكم
لىيىكىد .. ئەو ھەر حسابىشى بۇ نەكىرم.. كە گەرامەوە
تەماشىيەكى كىرم.. كورسيكەيم بەجىتەيىشت، بەلام لاي ئەو
..مەجالى دانىشت نەبۇو.. گەرامەوە بە دواداو بۇ لاي و
..ووتنم: ئەوه بۇ نايىتە لاي من ھەندىيڭ قسە بىكەين؟

!..ووتى : لايىھ باوه دەبىت بەشەرمان -

..ووتنم: تۇ وەرە من شەر ناكەم -

ھەلمساند.. چوم دوو قاوهەم ھېينا و دامنا و دەستمان كرد بە
خواردنەوەي قاوهەكان، ووتى ئادەي بۇم باسکە بۇچى رېت
لەمنە، من چىم كردۇھ خىزانىت بۇ تۇي بەجىتەيىشتۇھ..؟

له گه ل ئهو كه سه ئيرانيهدا كه و تينه قاوه خواردنە و هو
گفتوجو.. بهلام پيش ئهو هى قسە بکەين.. ليم پرسى ناوت
چىيە؟

ووتى: ناوم عەبدوللا يە ناسراوم بە عەبدوللا غەمگىنى.. -
.. خەلکى شارى سنهم خەلکى بە كاكە عەبە باڭم دەكەن
.. ماكوان: دەرى كاكە بەبدوللا فەرمۇو باسەكەم بۆ بکە -
كاكە عەبە: شەويىكىان باسى تەلاق و ئافرەتان بۇو له ژوريك -
لە ژورەكان.. باسى ئەوهەت كرد كە پياو تەلاقى بە دەستە ،
بەلام ئافرەتىش شتىكى بە دەستە كە لە تەلاقى پياو زۆر
بەھېزترە.. ناوهكەم لە بىر نەماوه چى بۇو...
ماكوان: خولع.. م ووتە حەتمەن؟ -
كاكە عەبە: ئائى خۇيەسى .. ئىترلە و شەوهە ژنەكەم -
گۈرا!..

ماكوان: بۆ گۈرا چى بۇو؟ تەنها لە سەرئەوهى ووتەم -
ئافرەتىش خولۇي بە دەستە.. خۇ ئافرەت لە ئەوروپا لە پياو
بەھېزترە ھەرچىيەك بلىيەت گۈئ بۆ ئەو دەگرن .. ?
كاكە عەبە: نا- تۆ ئەو شەوه ووتە ئافرەتى مۇسلمان نايىت -
لای پياوى كافرو بىدىن دابىنىشىت ئەگەر ئافرەتە كە
دېندارىيەت.. ھەروەها ئاماژەت بە وە دا كە ھەركات پياوه كە
دەچىيەت لای وەك زىنا وايە ، باسى ئەوهەت كرد ئاخىر چۇن
ژنېكى دېندارو خواناس لای پياويكى بىدىن دادەنىشىت
!... لە سەرتۆ من و خىزانم بۇو بە شەرمان

ئىتر لەو شەوه وە ئەو ژنەم شەپى بە من فرۇشت ھەتا
جىابوينە وە.. كاكە پىشتر وانەبوين، ھەمۇوی خەتايى تۆ بۇو،
.. نازانم ئەو شەوه سحرت لېكىرد يان نوشته؟
خەسرەو: باشه كاكە بەبدوللا تۆ برووات بە خوا دېندارى -
نە بۇو؟

كاكە عەبە: بەرى وەلا.. بهلام جەمهۇاتى ئيرانيه كان -

ئەوەندەيان ووت دين وانىھە و هېچ نىھە و ئىتە منىش ووت
..لەوانىھە راست بىھەن ووت دىن نىھە!

ماکوان : لاي ژن و مالۇ مندالە كەت ئەم قسانەت دەكىد؟ -
كاکە عەبە: ئەرىۋەلا كە نويىزى دەكىد گالتەم پىيدهكىد، -
ئەمگۈوت ئىمە لە ئەورۇپاين ئىتەر واز لەم كۆنە پەرسىتىھە
بىنە..

ماکوان : ئەى باشە ئىۋە باسى مافى مەرۆف و ئافرەت و ئەو -
شتانە ناكەن، ئەى چۆن گالتەت پىيدهكىد، ئەى كوا مافى
ژنە كەت؟

كاکە عەبە : ئاخىر دەمگۈت با وازىنىت، ئەو براادەرانەي خۆم -
.. دەھاتن گەلتەيان پىيدهكىد -

ماکوان : ئەو براادەرانەي خۆت كى بۇون ھەر لە گروپ و -
جەماعەتە كەي خۆتان بۇون، چەپ بۇون؟
كاکە عەبە: ئەرىز -

ماکوان : تۆ بىروات بە دىنى ئىسلام نىھە وايىھە؟ خىزانىشىت -
.. ئافرەتىكى مۇسلمانە وايىھە؟

كاکە عەبە: وەللا چى بىزىم -

ماکوان: ئەوهى كە خۆت بىروات پىيەتى ئەوه بلىنى؟ -
كاکە عەبە: سەرى دەنیام لېشىواوه، ئاخىر بەم تەمەنەوە من -
ھى ئەوهە مالۇ مندال بە جىيم بىلەن..؟

ماکوان : ئاخىر خۆت لە ئاستى ئەوهدا نەبۇوى كە مالۇ مندال -
لات دابىنىش، بەناوى ئازادىيۇ قسەي بىماناي چەپانە خۆت
وانىشانداوه كە يتوپيا ئەفلاتۇن بۇ مالۇ مندال دروست
دەكەيت.. كە چى ھەموو يانت ئىزغاچ كردۇ، ھەرلە داخى تۆ
رۇشتۇون، چونكە ئافرەت ئەگەر پىاوە كەي ئىزغاچى نەكەت
كەم ئافرەت ھەيە حەزى بە جىابونەوە بىت، ئى قسە كەي
منىش تەواوه بىرۇ بەدواي ئافرەتىكى تردا بگەرى با وەك خۆت
كافرو بىن دين و مولحىد بىت، بۇ ئەم ئافرەتە مۇسلمانەش بە

خوتهوه ئەبەستىتە وە ئەويش والىدەكەيت وەك تۆ بىت،
ياخوا دەستى خېزانىت خوش بىت كارىكى زۆر مەردانەي
كىردوه..

كاکە عەبە: توخوا ماکوان وازم لېپىنە تۆش مەخسرەم -
پىدەكەيت..؟

ماکوان : نا- بەلام من ھەست دەكەم تۆ بۇ خوت پىاۋىكى -
باشىت و ھەر نازانى چەپو ئەم قسە بىن واتايانە چىھ.. ئىۋە
ھەندىكتان وەك ئەبولەھەبى مامى پىغەمبەرە صلى الله عليه
وسلم وان.. ھەر لە خوتانە وە دواى قەربالغى كەتون، شوين
برازاكەي خۆى نەكەوت، تا خواى گەورە رسوای كرد مالۇ
مندالى لېتىجىابۇويە وە، داواى توشى نەخوشىيەكى پىست
بۇو، بە دارىكە وە بەستيانە وە تا گىانى دەرچوو لە تەنىشت
خۆيىھە وە چالىكىان بۇ ھەلکەند تا مىرى دواى بە بە دارىكى
درىز فەرياندايە ناو چالەكە ھەر بە جله كانى بەرىيە وە، ئى تۆش
وەك ئە وَايت.. ھىچ نازانىت و ھەر لە خوتە وە شوين قسەى
بىن مەعنای خەلکى رۇزھەلات كەتونى ھەلەبەت چەپەكانيان
و ئەوانەي كە كۆمەنۈزم و تودەيەكان.. ئادەي پىيم بلىن چەند
كتىبىت لە سەر ئەدەبىياتى چەپ خويىندۇتە وە؟ يان چەپ
دەزانى ماناى چىھ؟ چەند كتىبىت لە سەر مادى و جەلدەلىتى
ماترىالزمى خويىندۇتە وە؟

كاکە عەبە : وەللا ھىچ.. ھەر جگەرە دەكىشىم -

ماکوان : دەزانم ئاگام لىتە ھەموو ژيانىت دراوه بە سەرىيەكدا -
بە شتى تەزوير خۇشت قەناعەتت پىسى نىھ

كاکە عەبە: ئاخىر ھەندىك كەس لە پالتاكدا قسە دەكەن -
..ئەلېن دىن راست نىھ.. منىش گوپىيان زۆر بۇ دەگرم

ماکوان : كېن ئەم قارەمانانە..؟ -

كاکە عەبە: عوسمانى مەلاو مەريوان ھەلەبجەيى و -
گەرميانى و ھەندىكى ترى ووت

ماکوان : به خوای عه رزو ئاسمان به هه موویان نیو پیاوی -
ته واویان تیدا نابیت .. جا من ههندیکیان ده ناسم .. به تایبیهت
ئه وهی که خه لکی لای ئیوهیه ئه وه مالویرانترین که سه و
ئه وهی لای ئیمهش در روزنترین و که سه هه رد ووکیان يه ک
له يه ک بى ره وشتمن .. هه رد ووکیشیان له نه رویج له و وولاتهن
که منی لیده زیم ..

کاکه عه به : لایبه باوه باسی که س ناکهین -

ماکوان : باشه من له ئه لمانیام کیشە کەش له سه ر من -

دروست بووه ، باشه من چیم پیده کریت بۆت بکەم تا يه ک
ھەفتەی تریش له ئه لمانیا ده بم .. پیتم بلۇ من چیت بۆ بکەم
.. بەلام بە مەرجى ... توش بە قسەی من بکەیت ؟

! .. کاکه عه به : باوه لایوه تو تازە هيچت پیتنا کریت ؟ -

ئى ووتە خوا مالت ئاوا کات : تو له وساوه ئىخەی منت -

گرتوه دەلییت له سه ر قسەی من بووه ئى حەتمەن من
دە فرۆشى ، ئەگەر له سه ر قسەی من بووه ئى حەتمەن من
شتىکم هه ر پیده کریت ، ئەگەر وايش نىيە کاکه بۆ شەرم
پیده فرۆشى ..

لە پر تەله فونە کەی من لىيىدا ، ئە و رە فيقه بۇو کە دە چووم بۆ
مالیان .. کاک مەلام محمد بە تەله فون ووتى ئەرى کاکه لە
کويىت من چاوه رېنى تو م بۆ نەگە يشتنى دە بۇ ئىستا بگەيىت ،
ووتە وەلا بەریوهين ، ووتى کاکه ئە وه نیو سە عات لە کاتە کەی
خۆشى لايداوه .. ؟

لە کاک عە بە دولام پرسى ئە زانى من شارە کەی خۆمم هەلە
كردوھ .. بە هە رحال کاک عە بە دوللا تۆزىك سەرى هيئناو سەرى
برد تومەس بە دەم قسە ئە ويش دە مىكە يە شارە کەی ليتون
بووه ، نەيدە زانى لە كويىن .. بە هە رحال تەله فونم كردوھ
بۆ مەلام محمد ووتە قوربان ئیوه چاوه رېنى من مە كەن ئیمه
وون بووين ، تا لە بانۋە فيك دە وەستىن و بىزانم كويىھە دوايى

.. قسه ده که ینه وه

به هه رحال دابه زین که پرسیارم کرد .. من ده بوو سئ
سه عات پیشتر شه مهنده فه ره که م بگو رایه، به لام دیار بوو
قسه کانمان له گه ل کاک عه بدوللا سه ری بردبوین و سه رگه رم
بوبووین به قسه وباسه وه، که بؤمان روونبویه وه ئیمه له
نزيک کولنین و له نزيک شاريکى سنوري هوله ندين و که به
نيوسه عات ده چوينه ناو شاري ئارنيمى هوله ندا.. ووتم ناخرا
کاک عه بدوللا وا من خه لکى ئهم جيگايه نيم، ئهی تؤ بؤ
نه تزانى ..

کاکه عه به : باوه واژ له من بىنه من هه رشاره زانيم -
من ههندىك هاوري و دوستى خوم هه بوو له ئارنيم ئه وئ
نزيكتر بوو بؤ من وو يstem خوا حافيزى بکه م له کاک
عه بدوللا بلیم من ده رومه ئارنيم، تؤ ته له فونيكى خوتىم بدەرى
که من په یوه نديت له گه ل بگرم ..؟
ووتم ماکوان بؤ کوي به جيتم ديلى به خوا پاره م پېتىيە و -
هيچيش نازانم !!

که واي ووتم زور خه فه تم خوارد ووتم کاکه عه به، ئهی چهند -
ساله لهم وولاتھى ؟

کاکه عه به : هه شت -

له دواي ئه وھى که چوينه هوله ندا له ئارنيم ته له فونم کرد بؤ
ئه و هاوريييانه م که له وئ ده زيان، خيرا هاتن به ده ممانه وھ
چوينه وھ بؤ مالي ئه و برايانه، خزمەتىكى باشيان کردىن ئيتىر
ئه و شه وھ زياد له ۱۷ كەس هاتن و هه مۇو بە يە كە وھ چوين بؤ
مزگە وتم مەغribiيە كان .. پېش ئه وھى بچىن ووتم کاکه عه به
ماندووھ با هيلاكى ده رچىت بچىت خۆي بشوات، چپاندم به
گويدا ووتم کاکه عه به خۆ ده زانى غوشل ده ركەيت، ووتم
ئه رئى ... ووتم بىرۇ ئاويكە بە خوتا ، تا دېيىتە ده رەوھ بە و برايانه
ده لىيم قاتىكەت بؤ ئاماذه بکەن .. کاکه عه به بىن پېچۈپە ناو

موجادله کردن رازی بوو خۆی شۆردو کراسو پانتولیک و
لیباسیکی مهغیریبیان بۆ هینا زۆر جوانبوو.. پیش خۆمان
خست بۆ مزگهوت.. نویزی مهغیریمان کردو گهراينهوه بۆ^۱
چیشتخانه یەك لهو دهوره بهره بیئیوە ناخوش من ساوه‌ری
تورکی زۆر حەز لیده‌کەم ئەوانیش دەستیان کرد به پیتزا
خواردن.. ٧٠٠یورقم پیبوو به دزیهوه کردمه گیرفانی کاکه
عه‌به و ووتم دوايى لهسەر کارتە پارهی ترت بۆ دەردینم..
ھیچی نه‌وت و ھەلیگرت

تیروپپر نانمان خوارد ئەو برايانه له ھۆلەندادا کە
فەرموده‌یە کیان باس دەکرد يان ئایه‌تیکیان باس دەکرد يان
قسە‌یە کیان دەکرد روویان دەکردە کاک عەبدوللای غەمگینى
وايان دەزانى مەلای دوانزه عىلمە.. کاکه عەبدوللای کەوتە
قسە‌کردن ئەو شەوه.. ئیتر شەرفی دەخوارد و قسەی
بازارى.. وەلا جەمعەت تەماشايە‌کى منيان کردو ووتیان ئەرى
کاکه ئەوپیاوە شرك دەکات.. ووتم چۆن ووتى ئەوه کە
قسە‌مان بۆ دەکات هەر دەلى بە سەرى ئىوە به چاوى ئىوە

منيش بەسەرهاتە‌کەم بۆ چەند برايەک گېرايە‌وه، يەکیکیان -
زۆر رەق بوو ئەی ووت کاکه ئەم کابرايە سەگە.. جائىز نىيە
لەگەلما‌ندا بىت، تا من تورە بووم لهو برايە ووتى چۆن شتى
وادەلیت ئەوه لەگەل منه ئەگەر ئەبو جەھلىش بىت.. چۆن
حورمه‌تى من دەگرن دەبىت حورمه‌تى ئەو پیاوە بگرن، خوا
دەزانىت.. بەلكو ژيانى لەگەلما‌ندا بگۈرىت

بۆ نویزى عيشا چوينه‌وه بۆ مزگهوت.. دوايى نویز ئەوبرايانه
ووتیان کاک ماکوان شتىکمان بۆ باس بکە

منيش دەستم کرد بە .. بەسمەله‌و و ستايىشى پېغەمبەر و
روومکرده کاکه عەبه و ووتى

ھەركەس بە دلسۆزى دينه‌کەی خۆی بپارىزىت، ئەو دوونىاي

لا بچوکه ..

کاتیک هاوەلان فېرى ئازايىھتى و ئىخلاس بۇون.. قەدرى خواى گەورەيان دەگرت و دەيان زانى خوا بە ئاسماھوھ لەھەمۇ شت گەورەترە، ئىمە كە خۆمان بە موسىلمان دەزانىن، رۆزانە چەند جار "الله اكبار" بە گويماندا دەدرىت، بەلام تىناگەين كە خواى گەورە لەھەمۇ شتىك لەم گەردوونەدا .. گەورە ترە

هاوهلان دوو شت فيربۇون .. بۆيە ئازا بۇون بۆيە زۇو ئىخلاسيان بۆ دروست بۇو، كەوتىنە كاركردن بۆ ئەم ئىسلامە، بۆيە خاكى پيرۆزى مەككە و مەدینەيان بە جىئىھىشت بۆ ئەم ئائىنە لە پەنا شاخ و شارو كەنارى رووبارەكاندا شەھيد بۇون، بۆ گەياندى ئائىنى ئىسلام بلاو بۇونەوە.. ئەمە نەھىئىنە كە دەبىتھەمۇ كەس بىزانىت .. نەھىئىنە كەش بىرىتىھ لە دوو زانست ..

يەكەم : خويىندنەوەي كتىبى خوا كە قورئانە كەيەتى و خواى .. بالادەست خۆى پىيى ناساندۇين دووهم: خويىندنەوەي دروستكراوهكانىيەتى كە گەردوون و .. مرۆف و دروستكراوهكانى دەروپاشتمانە

( ) واتا زانستى (كتاب الله المقرؤء، كتاب الله المنظور .. ئىتىر خوايان ناسى و ئەوانەشى شوين كەوتوى ئەو هاوەلانە بۇون وەك ئەوان پەروەردە بۇون، بىيچگە پەروەردگار لە كەس نەدەترسان هەر لە ويش دوايان دەكىد، هەمۇ كاروبارىكى خۆيان دەگەراندەوە بۆ لاي پەروەردگاريان ..

من چۆن بتوانم ئەم ووتەيە خۆمتان بۆ بىسەلمىئىم؟ وەرن تەماشاي زيانى ئەم هاوەلە كەن تەنها نمونه يەك دىئنەوە كە زيانى پريەتى لە سەروھرى و ئازايىھتى و دلسۆزى و

..خۆساغىرىدنهوه بۇ ئەم ئايىنە

ئەويش عەبدوللای كورى حوزا فەيە- رەزامەندى خواى
پەروھەردگارى لېبىت

لە سالى ۱۹ كۆچى عەبدوللَا بە دىل دەكە ويىت بەردىستى رۆم
و "ھەرقىل" پاشاى رۆم خۆى لېكۆلىنىھەوه لەگەل ئەم
هاوهەلە بەرىزەماندا دەكات- رەزامەندى خواى پەروھەردگارى
..-لېبىت

ھەرقىل دەبىستىت كە هاوهەلانى محمد (صلى الله عليه وسلم) -

!..ھەموو پياوى ئازاو چاونەترس و خۆرەگىن

دەيويست تاقىكىرىدنهوه بکاتە لەسەر چەند دىلىك كە

بەردىستى كەوتوه لهوانە عەبدوللاكورى حوزا فەيە.. بانگى

..دەكات و دەست دەكات بە لېكۆلىنىھەوه لەگەل يدا

سەرهەتا پرسىيار لە عەبدوللَا دەكات و دەلىت: من دوايەكت

لىدەكەم ئەگەر كردى ئەوا ئازادت دەكەم..؟

عەبدوللَا كورى حوزا فە دەلىت: چىيە؟ -

ھەرقىل دەلىت: بىه بە نەصرانى و واز لە ئىسلامەكەت بىتنە.. -

ئەگەر واتىكىرىد ئەوا من ئازادت دەكەم و وازت لى دىينم و

رىزىشىت دەگرم

عەبدوللای كورى حوزا فە زۆر بە ئارامى و بە هيىمنى دەلىت: -

پىيم خۆشە هەزارجار بىرم لەوهى كە تۆ بانگى منى بۇ

دەكەيت.

ھەرقىل توشى يەئىس نەبوو، بەلكو بەردىۋامە چونكە ئەويىت -

برۇاي پىيىنتىت.. پىن ووت: دەتبىينم پياوىكى خاوهەن شەھامەت

و كەرامەتىت.. ئەوهى كە دوام لېكىرىدى بىكەيت (واتا بۇون بە

نەصرانى و مەسيحى) ئەوه نىوهى مولكى خۆمت لەگەل

دەكەم بە دوو بەشەوه لە پۆستەكەشىدا دەتكەمە شەرىك

واتا دەبىتە پاشا؟ واتا ئىمپراتۆريەتى رۆمانى چى تىدابىت

دەيکات بە دوو بەشەوه لەگەل هاوهەلىكى رەشۇرۇتى

پیغه مبه ر(صلی الله علیه وسلم) پاشان که دیله و له دیلیه وه
!... ده بیت به پاشای رومان

لیرهدا ده بیت عه بدوللای کوری حوزافه چی بکات..؟ چونکه
دوونیای لای بچوک بوو خوای په روهردگاری لا گهوره بوو
هه موو سه روہت و سامانی هه رقلی له به رچاو وهک پوشیک
وابوو.. له چاو نیسلامه که یدا هه مووی ناگاته باله
میشوله یه کیش

عه بدوللای کوری حوزافه به زه رده خنه و پیکه نینه وه و گالته -
پیکردن وه ده لیت: بیگومان گالته کردن به هه رقلی روم هه روا
گالته نیه و قسهی هه رقلیش هه روا ئاسان وسانه نیه
له به ردهم هه موو سیناتورو ئهندام په ره له مانه کانیدا ئهم
قسه یه کردوه ..

ده لیت: سویند به خوا هه موو ئه وهی که تو خاوهنداری
ده که بیت، ئه وهی عه ره بخاوه نیه تی و ئه وهیشی له سه ر
زه ویدایه بمده یتن من واز بینم له دینی محمد (صلی الله
علیه وسلم) یاخود بؤ چاو تروکانیک من په شیمان نابمه وه
لهم ئاینه..! یاخود بلن په شیمان به ره وه بگه ریوه بؤ نیسلام
ته نهایه که چاوت روکان ئه و کاره بکه.. به خوای په روهردگار
ئه ویشت بؤ ناکه م.. سویند به خوا ئه مجاره ش هه رچی هه یه
له سه رئهم گوی زه ویه بمده یتن ئینجا واز لهم نیسلامه
ناهیئنم ..

هه رقل ووتی: ئاخر ده تکوژم .. ئیتر که وته ئیرهاب و -
.. توقاندنی ..

.. عه بدوللای کوری حوزافه ووتی: چیت له دهست دیت بیکه -
هه رقل فه رمانیدا: که به تیر.. ره می بکهن، له قاچو -
دهستیه وه دهست پن بکهن بؤ ئه وهی ئازاری زوری پیکگات،
فه رمانیدا به وانهی که شاره زابوون واتا قه نصه کانی رومان،
ووتیشی مردئیم ناویت ده بیت به زیندووی بمنیته وه .. ته نهایه

بۇ ئەوهى ئىخلاس كەم بکاتەوە پەشىمانى بکاتەوە لەئىسلام و بىكاتە نەصرانى.. بەراست و چەپىدا تىريان دەھويشت و هەندىيىكى بە نەرمى بەرقاچو دەستى دەكەوت، هەموو جارىكىش ھەرقل دەيگۈت پىنى پەشىمان نەبيتەوە دەتكۈزم، ئەويش بەردهۋام دەيفەرمۇو: چى دەكەي بىكە، من واز له دىنى خۆم ناھىئىنم ..

ھەرقل بەرهە شتىيىكى خراپتر رۆشت كە تۆقاندۇ ئىراھابىيىكى - زۆر گەورە بۇو فەرمانى دا كە لە مەنجهلى گەورەدا تا دەتوانن زەيت و رۇن گەرم بىكەن تا بەتهواوهى دەقرچىت.. ئىنجا موسىلمانىيىكى دىلى تىريان ھېئىنا خستيانە ناوى، كە دەريان ھىنايەوە تەنها ئىسقانەكانى مابۇو، ھەموو گۆشتەكەي تۈوابۇوھ سوتا بۇو، ئەم كارە تۆقاندۇ ئىراھابىيەش لەبەرچاوى عەبدوللائى كورپى حوزافە- رەزامەندى خواى پەروھەردگارى لىبىت- دەيانكىرد

پاشان دىسانەوە سەرلە نوئى ھەرقل داواى كردىوھ لە عەبدوللائى كە بىتىتە نەصرانى .. ئىنجا لە جاران زىاتر رەفزى دەكىد و رەتى كردىوھ، ئىتىر ھەرقل ئارامى لىپرداو فەرمانىدا بىخەنە ناو رۇن و زەيتەكە.. لەو كاتە دا عەبدوللائى كورپى حوزافە- رەزامەندى خواى پەروھەردگارى لىبىت- چاوه كانى پە بۇو لە گريان...، ھەرقل لە خۆشىاندا گەرایەوە ووتى داخو چى بىت..؟ وادەستى كردوھ بە گريان، ووتى : كارىگەرىمان ھەبۇو لەسەرى پەشىمان دەبىتەوە لە دىنەكەي، واي پەي بىردىن.. ھەرقل كە گوايە لە مردن دەتسىت، بۆيە گرياوە

ھەرقل ووتى : بۆم بىن بىن بۆچى گرياوە.. دىسانەوە - ووتى بىه بە نەصرانى، ئەويش بەپەرى ئازايەتىيەوە لە جاران زىاتر رەتىكىردىوھ.. ئىتىر ئەوهندەي تىر ھەرقل تۈرەبۇو بە تۈورەيىيەوە ووتى ئەي بۆچى دەگرى چى تۆي گرياند؟ عەبدوللائى كورپى حوزافە- رەزامەندى خواى پەروھەردگارى

-لیبیت:

ووتی: ئاواته خوازم بەوهى كەچەند رۆحىكەم هەبوايى لە پىنناوى خودا بىمەخشىايە، بۇ ئەوه دەگرىم.. بەلام كە داخ دەخۆم بۇ ئەوهى كە يەك جار دەمرم .. حەزم دەكر لە رېڭاي خواى گەورە و ئەم دىنە چەند جار گيانى خۆمم پىشىكەش بەم ئايىنهى محمد بىكىدايە..! بەلام بەداخەوه كە يەك جار دەمرم ..

ھەرقل توشى مەئويىسى بۇو داوايەكى زۆر عەجيبي لىدەكتات.

ووتى بە عەبدوللا: دوات لىدەكەم بەس وەرە ناو چاوم ماج بکە ئەوا ئازاد دەكەم..؟

ئىنجا عەبدوللا ووتى: من مەرجم هەيە ماچى دەكەم، بەلام دەپىت ھەرچى دىلى مۇسلمانە ئازادى بکەيت..؟ پەيمانم دەدەيتى؟

ھەرقل ووتى : پەيمان بىت كە ناواچام ماج بکەيت خۆت و - ..ھەموو دىلە مۇسلمانەكان ئازاد بکەم

پاشان عەبدوللا دەلىت : لە دلى خۆمدا ووتىم ئەگەر من ناواچاوى ئەم دۈزمنەي خواى گەورە ماج بکەم.. هىچ زەرەرىكەم لىناكەويت بەو ھۆيەشەوه كۆمەلىك مۇسلمان لە مردىن رىزگار دەكەم، هىچ كىشىيەكم بۇ دروست نابىت لە لايەن بىرۋباوهەكەمهوه ، دەلىت: ناو چاوى ھەرقىم ماچىرىد .. ئەويش ھەموو دىلەكانى مۇسلمانانى ئازادىرىد ..

كە ئەم باسەي عەبدوللايان بۇ عومەرى كورى خەتاب گىپايەوه، زۆر خۆشحالى خۆى بۇ عەبدوللا دەربىريو، داواي كەد لە مۇسلمانان كە ھەموو ھەستن دەرەق ئەوكارەي عەبدوللا ناواچاوى عەبدوللا ماج بکەن ... خۆى يەكەم كەس بۇو كە ماچى كەد.

كۆتايم بە باسەكەم ھىناو.. چاوى خۆم گريانى پىوه بۇو ووتىم

يرزقنا الإخلاص في القول والعمل، وأن يعظم قدره في قلوبنا، حتى لا نرى أحدا سواه، إنه ولي ذلك وال قادر عليه دووعا هيدايهتم كرد بـ كاك عهبدولا.. له مه جليسه كه هـ لـ سـ او چـ وـ دـ هـ رـ وـ هـ .. جـ گـ هـ رـ يـ هـ كـيـ دـ اـ گـ يـ رـ سـ اـ نـ دـ وـ ئـ اـ گـامـ لـ يـ بـ وـ پـ يـ اـ سـ هـ يـ دـ هـ كـرـ دـ .. چـ وـ وـ وـ وـ تـمـ بـ ټـ لـ اـيـ وـ وـ تـمـ، بـ هـ يـ اـ نـ كـهـ يـ بـ رـ ټـ يـ ؟ـ وـ وـ تـيـ :ـ ماـ كـوـ اـ نـ ئـ هـ وـ ڦـ نـ وـ مـ نـ اـ لـ اـ نـ هـ بـ ټـ ئـ اـ شـ تـ بـ كـهـ رـ هـ وـ هـ ؟ـ - وـ وـ تـمـ باـ بـ رـ ټـ يـ بـ ټـ مـ الـ مـ هـ لـ اـ مـ حـ مـ دـ ئـ هـ وـ ئـ يـ شـ هـ كـمـانـ بـ ټـ دـ هـ كـاتـ انـ .. شـاءـ اللهـ ..

له ئـ اـ رـ ټـ يـ مـىـ هـ ټـ لـ هـ نـ دـ اوـ وـ گـ هـ رـ يـ نـ هـ وـ وـ بـ ټـ ئـ هـ لـ مـ اـ نـ يـ وـ روـ وـ وـ هـ الـ هـ كـهـ وـ تـيـ نـ هـ پـ ټـ پـ رـ سـ يـ اـ رـ مـ كـرـ دـ لـ كـاكـ عـهـ بـ دـ وـ لـ لـ مـ الـ تـانـ لـ كـامـ شـارـهـ .. نـاوـيـ شـارـهـ كـهـ يـ وـ وـ تـ .ـ پـاشـانـ بـرـ دـمـ لـ گـهـ لـ خـوـمـ بـ ټـ مـ الـ مـ الـ مـ هـ لـ مـ حـ مـ دـ لـ هـ رـ ټـ گـاـ قـسـهـ مـانـ زـوـرـ كـرـ دـ لـ بـارـهـ دـيـ نـهـ وـ هـ ئـ وـ هـ يـ كـهـ منـىـ زـوـرـ بـيـ زـارـ كـرـ دـبـوـ وـ لـهـ مـ پـيـاـ وـ هـ ،ـ قـسـهـ يـ زـوـرـ سـادـهـ وـ سـانـاـ بـوـوـ ،ـ پـاشـانـ هـيـجـ كـاريـ گـهـ رـيـهـ كـيـ ئـايـ نـمـ نـهـ ئـهـ دـيـ لـهـ سـهـ رـيـ جـ گـهـ رـهـ لـهـ سـهـ رـجـ چـ ټـنـ بـوـوـ تـهـ حـهـ مـولـمـ كـرـ دـ ،ـ لـهـ دـلـيـ خـوـمـداـ وـ وـ تـمـ لـيـدـهـ هـاتـ ،ـ هـهـ رـجـ چـ ټـنـ بـوـوـ تـهـ حـهـ مـولـمـ كـرـ دـ ،ـ لـهـ دـلـيـ خـوـمـداـ وـ وـ تـمـ مـادـامـ هـ ټـ کـارـيـ مـنـهـ كـيـشـهـ يـ بـ ټـ درـوـسـتـ بـوـوـهـ وـ لـهـ گـهـ لـيـشـمـ هـهـ لـدـهـ سـتـيـتـ بـ ټـ نـويـزـ كـرـ دـنـ ،ـ منـ پـهـ يـوـهـ نـديـمـ بـهـ دـلـوـ دـهـ رـونـيـهـ وـ هـ نـيـهـ كـارـ لـهـ سـهـ رـوـوـكـهـ شـ دـهـ كـهـ مـ ،ـ دـهـ مـگـوـتـ ئـهـ مـ كـهـ سـهـ يـانـ زـوـرـ سـادـهـ يـهـ ،ـ هـيـجـ نـازـانـيـتـ ،ـ يـانـ وـهـ كـاـنـ خـاـجـهـيـ پـيـنـجـوـيـنـ ئـيمـهـ هـهـ رـكـهـ سـ فـيـلـبـازـ بـيـتـ دـهـ لـيـنـ زـوـرـ زـوـلـهـ ..ـ يـاخـودـ دـهـ مـگـوـتـ ئـهـ مـهـ زـوـرـ زـوـلـهـ ..ـ چـوـيـنـهـ مـالـيـ مـهـ لـاـ مـحـمـدـ ،ـ خـوـاـيـ گـهـ وـرـهـ مـالـيـ ئـاـ وـهـ دـانـ بـكـاتـ خـزـمـهـ تـيـ باـشـيـانـ كـرـ دـيـنـ خـوـاـيـ گـهـ وـرـهـ ..ـ بـهـ رـهـ كـهـ تـ بـخـاـتـهـ نـاـوـ مـالـوـ مـنـدـالـوـ رـزـقـوـ رـؤـزـيـشـ لـهـ گـهـ لـ مـهـ لـاـ مـحـمـداـ باـسـيـ كـيـشـهـ كـهـ مـانـ كـرـ دـ مـهـ لـاـ مـحـمـدـ ..ـ فـهـ رـمـوـوـيـ ..ـ كـاـكـ عـهـ بـ دـ وـ لـ لـ ئـيـسـتاـ خـيـزانـ وـ مـالـ وـ مـنـدـالـتـ لـهـ كـوـيـنـ ؟ـ ..ـ كـاـكـهـ عـهـ بـهـ :ـ وـهـ لـ لـ نـازـانـمـ -

ووتمان: ئەی چۆن بىاندۇزىنەوە؟ -

كاکە عەبە: ئاشنايەكم لىرەيە ئەو لهوانەيە بىزانىت خزمى -
..خۆمانەو ھەردوولامان دەناسىت

داواي جىگا و مەكان و تەلەفونى ئەو پىاوهمان كرد لە كاك -
عەبدوللا و وەرمانگرتۇ.. داوامان كرد كە بچىنە لاي و قسە و
..باسى لەگەل بکەين بەلكو ھاوكارمان بىت

كاك مەلا محمد ووتى: كاك عەبدوللا ئەو پىاوه دەچىنە -
مالى ئەويش كۆمەنىستە؟

كاك عەبە: بەخوا كاك ئەو پىاوه دىينى ھەرنىيە -

..مەلا محمد بە منى ووت كاك ماکوان تو مەيە -!

ماکوان: بۆ؟ -

مەلا محمد ووتى: كاك تۆعەصبىت ئەترسم تورەبىت، ئىيمە -
دەچىن بۆ ئەويى كىشە چارەسەر بکەين ئەو ئەگەر قسە بکات
!..لە مالى خۆيدايە دەبىت ئىيمە بىيدهنگى بىن

ماکوان: بىروا ناكەم ئەو كەسە بىزانىت ئىيمە ھەردووكمان -
خاوهنى ئەم ئىسلامەين و دىندارىن ئەوهندە بىتحورمەت بىت
لە مالى خۆيدا قسە بکات جا ئەگەر واي كرد ھەلدەستىن و
دىيىنە دەرەوە ..

مەلا محمد پىيى وابو كە من نەچم باشتىرە! .. كاك عەبەش
زۇو زۇو دەيىت ماکوان گيان تو مەيە قەيناكا خۆمان دەچىن
.. تو بۆخۆت لەگەل كورەكانى مەلامەندا بىرە بۆ پىاسە

بە ھەر حال، ھاتمە سەر ئەوهى بە قسەيان بکەم من نەرۇم،
بەلام لە كۆتايدا ووتەم ھەر دېم، من وا لېكىدايەوە كە من بۆ
خۆم طەرەفم لەم كىشەيەدا دەبىت ووجودم ھەبىت، بەھەر
حال كەوتىنەوە رى بەرەو ھانۇقەر.. چوينە مالى ئەو پىاوه
كە ناوى كاك بەھەرۋىز بۇو لە ھانۇقەر و پىشتر ئاگادارمان
كىرىپ بۇو كە دىيىنە مالەكەت.. چوين لە دەرگاماندا پېزىكى
..زۆرمان لېگىرا

لهوئ من بنهانوي خومهوه خوم ناساند كه ناوم خه سرهوه
.. و خه لکي پينجويينم وهه رووها

دواي ئه وهى كاك مهلا محمد دهستى كرد به قسه و ووتى
دهمانه وييت بچينه لاي ميهناز خاتون، بهلکو ئاويك بكرىت بهم
ئاگرەدا ..

پاش چا خواردن كاك به هر روز دهستى كرد به قسه روروى كرده
من و كاك مهلا محمد ووتى: ياخوا ئيوه به خيرىين من رىزى
هه مو و موسلىمانىك ده گرم، جا زور خوش ده يوت كاك
خوسره و به فارسى، دهستى كرد به جنيدان به ماکوان
.. كه ريم، به لام نه ك ئىسلام

ووتى كاك خوسره و كه سىكى تيرؤرستى ئيرهابى پياو كوز
هه يه له ناو پالتوكدا كاكه ئه مه مالى ئهم كاكه عه بهى
و ويرانكردوه.. ئهم ماکوانه له جه معاتى مهلا كريكاره كاكه
خه لکى به ردهست بکه ويit سه رى ده برى، جا ئهم ماکوان
جاشه ئه مه كوري شيخه له گەل قاعيده و ئه و ئيرهابيانه
تردا دهستى تىكەل، كه قسه يش ده كات له پالتاكو ئه و
شوينانهدا مهلا كريكار قسه كانى پىدەلىت و بۆي ده نوسيته و
..! ئه گينا خوى هىچ نازانىت

مهلا محمد ته ماشى منى ده كرد ئاگام ليبيوو كاك عه بدوللای
غەمگىنى هەر ده يوېست مەوزۇعە كە بگۈرپىت، به لام
ده سەلاتيان نەبوو، هەتا تواني منى پى جىنوكىد، منيش
بۆ خوم ھەر دەمۇت راستە كەيت، ئه و ماکوانه ھەر زور
ھىچو پوچە، تۆ بزانە چى كردۇ، ھەلسا رۆيىشت لەلاي ئىمە،
تکام كرد لە كاك عه بدوللاؤ كاك مهلا محمد، و وتم هىچ مەلىتىن
با من ئاشكرا نەبم ھەر با وابپوات ئەم پياوه خوى پياويكى
باش ديارە من نا ناسىت تا خومى پىدەناسىتىن، كاك عه بدوللاؤ

دهستی منی ماچکرد ووتی توخوا چی ووتوه بُو من کاک
ماکوان خه جاله تم.. منیش دهستیم ماچ کرده و ووتی هه وه
..هه رکیشه نیه

بههه رحال جاریکی تر هاته وه کاک بهه روز، داخی زور له دلدا
بوو، ئه وهندھی تر منی دایه وه به رجنیو، خه ریک بوو
ماکوان والیکات، ئیتر وامزانی ۱۱ سیپته مه به روناردنی
..زه رقاوی بُو عیراق هه مووی له دهستی مندا بووه

منیش زوو زوو ده موت وه للا ئه م ماکوانه عه جیبه، ئهی -
باشه ئه مه له کوئیه ئه م کوره.. ئهی چون ئهوروپا نایگریت..?
کاک بهه روز دهیگوت: کاکه ئه مانه بهس له پالتاک قسه -
..ده کهن که س نایانناسیت!

ماکوان: ئهی چون ئه م هه موو شتهی پیده کریت که که س -
..نایانناسیت؟

کاکه عه به: کاکه ئه مانه گروپن دین و ده چن له عیراق و له
ئهوروپا و شتی واي ده وت له قتوی هیچ عه تاریکدا دهست
نه ده که وت..

منیش زوو زوو بُو ئه وھی ئه و رقی هه لسیت، ده مگوت برا رؤ
ئه م ماکوانه چی ئیرهابیه که، حه قه بیکوژن.. ووتی کاکه
که سیک نیه بیکوژنیت نه جاتمان بیت به دهستیه وھ..?

بهه روز کاکه ئه مریکا ده رقه تی ماکوان نایه ت، که واي ووت -
زور پیکه نیم قاقام لیدا سهیر بوو به لایه وھ.. کوره ووتی کاکه
بهه روز خوتق دنیات دیوه، ئه مریکا فیلی ساحه بیه ئه و قسه
مه که ماکوانیک چیه، ئیتر وامليکرد که تحلیله که و
شیکاری بیه جیگای پیکه نینه..

بههه رحال مه لامحمد قسه کانی بهه ردوو کمان بپیو ..
که وتنیه پی بُو مالی میهناز خان خیزانی کاک عه بدوللای

غه مگينى وله ناو سه ياره كهى كاک مهلا محمد زور پيکه نيم،
جهه ماعهت وايان ده زانى له ئە خيردا من حەقى لىدە كەمه وە
لىنى ئە دەم.. يان دە يىكم بە شهر ..

چوينه مالى ميهناز خان حوورمه تىكى زورى لىگرتىن و پىشتر
كاک بە هر روز ميهناز خانى ئاگادار كردىبوو بۆ ئە و كاره دە چىنە
مالىيان !

دواى دانىشتنتىكى كەم .. ئىنجا من روومىركەدە ميهناز خان و
كاک بە هر قۇز لە تەنىشتىم دانىشتىبۇو، ووتىم ميهناز خان من
ناناسىت كېم ..؟

.. ميهناز خان : نە خىر بە خزمەت جەنابت نە گەيىشتۇوم
ماكوان چۈن من كۈرى جەنابتم و كاک عەبدوللە ھاتوه بۆلام
بەس لە بەر خاترى تۆ.. زور گۇراوه ئە وەيى كە تۆ ئە تە وىيت ئە و
ئىستا ئە وەيە ..

ميهناز خان ووتى: دەنگەت ئاشنايىھە لام بەس نازانىم كېت ..؟
ووتىم: زور بىرى لېمە كە رەوە .. من ماكوانم ئە وەيى لە پالتاك
قسە دە كەم ..

لە دوايى ئە وەيى كە خۆم ئاشكرا كرد لە لاي ميهناز خان ،
چونكە كاک بە هر قۇز لە تەنىشتىمە وە بۇو، ئاگام لىنى نە بۇو
دە مۇچاوى چى بە سەردا ھاتوه .. بەھەر حال من خۆم تىك
نە دا و بە ردە وام بۇوم لە گەل ميهناز خاندا، بە راستى
ئافرەتىكى زور ميهنازو بە رىزو خاوهن حوورمهت بۇو .. دواى
نان خواردىنىكى خۆش و بە لە زەتى سەنەيى بەناوى فسنجان
كە بۆيە كم جار بۇو بىخۆم لە ھەموو ژيانمدا ..

پاشان كاک عەبدوللەم ھەلساند بچىت لە مەتبە خە كە لە گەل
ميهناز خان ھاوكارى بکات .. كاتى نويىز ھات

.. كاکە عە بە پىش ئىفە ھەلساؤ ووتى: بانويىزە كەمان بکەين -
منىش بۆ خۆشى ووتىم كاکە عەبدوللە لە بەر خوايىھ يان -

..لەبەر خاتىرى مىھناز خانە

مۆرەيەكى لىتكىرىم پىتىكەنى.. ئىنجا بىرم كەوتەوە پىاوېك لە
..تەنېشتمەوەيە بى دەنگ چركە ناکات

ماکوان : كاك بەھرۇز با تا دەرەوە بىرۇين ھەندىيەك قسە -
وباس بەكەين پىاسەيەك بکەين بەيەكەوە.. ئاگام لىپىوو سلى
كىردىوە لە من، كاك مەلا محمد ووتى جارى دوايى ھەموومان
بەيکەوە دەرۇين پىاسە دەكەين دەچىنە سەنتەرى ھانۋەقەر..
نا ووتىم كاكه وازمان لىپىتىن من حەز دەكەم لەگەل ئەو پىاوە
دۇو قسمى تايىبەتى بکەين لەدەرەوە.. ئەو ھەلساۋ كاكه
عەبدوللە و كاك مەلامەممەدىش بە دوواماندا ھاتن
لەدووامانەوە دەرۇشتىن..

ماکوان : كاك بەھرۇز من ئەو ماکوانە ئىرھابىيەم كە تو -
قسەت پىووت.. لە مالەكەي خۆشتا.. من نە ئىرھابىيەم و نە
پىاوکۈزۈ نەخەلك سەربر.. تو دەبۇو منت بناسىپىا، ئىنجا
قسەم لەسەر بکەيت.. كورى باش تو من ناناسىيت ، بە
خزمەتى مامۇستا كەيىكار نەگەيشتىويت، ئەم ھەموو قسە
سوکەت بەئىمە ووت، ئاھىر وەرە بىزانم لەكۈزى منت دىوه پىاو
بکۈزۈم ؟ لە كۈزى منت دىوه كارىكى خراپەم كەرىبىت؟ من
نالىيم فريشتهى ئاسمانم، بەلام لە چاۋ قسەكانى تو كە كردت
بەرائىبەرم وەللا من فريشتهم.. دەي سويند بەخوا ئەتوانم
ئىستا لىرەدا بىدەمە بەر چەقۇ لە دەستم دېت و ئەشتowanم،
بەلام بە قولى خۆتان كاكه خۆ من چەقۆكىش نىم من
خاوهنى پەيامىيەكم، لە پالتاك لە كۆر و لە سەمينارە كاندا ھەول
دەدەم و ھەرجى بۆم بىكەت ئەم دىنە دەيگەيەنم.. ئىيە بۆ
نایەن جارىك لەسەر پەيامە كە قسە بکەن ، بۆ شىتم بۆ
درؤست دەكەيت كە نامناسىيت.. وويسىتى قسەبکات
نەمەيىشت، بەرددەۋام بۇوم لە قسەكانم..

ماکوان: ئاخى تۆ و ئەوانەي وەك تۆ وان بۆيە ئىرمان توانى بە -
شىعەگەرى خۆى سەركەۋىت بەسەرتاندا خۆستان نەقان
دەزانى داواي چى دەكەن، ئەگەر وەك شىعەكان ئىوهش
مەزھەبى شافىعەيە كەтан زىندىووبىرىدا يەقەوه، ياخود ئەھلى
سەلەفە كە.. ئىستا حالتان بەم حالە نەدەگەيشت..

ئاخى تۆ كە چەپى دەبۇو راستىگۆ بويتايىه لەگەل خۆتو
پەيامەكەشت، كاكى خۆم هەرچى دەكەيت بەس راستىگۆبە..
مرۆق لەسەربىنەمای درۆ هيچى بۆ ناكىرىت، ئىوه درۆزىن و
درۆستان لەگەل مىللەتى خۆتان كرد قىسى زلتان بۆكىرىن
دواي ھەمووشتان ساحەتان چۆلكرد بۆ كۆمارى ئىسلامى
ئىرمان.. بەھەرحال دەمەۋىت پېت بلېم ئەوه منىكى ئىسلامى،
كە كىشە لەسەر من دروست بۇو ئامادە بۇوم ھەموو
خزمەتىك بە ھاوشارىيەكەي تۆ بکەم، بەلام ئىوه توانى
ئەۋەتان نەبۇو رەفيقەكەي خۆستان ھاوكارى بکەن.. ئىنجا
بەخواي عەرزۇ ئاسمان كە ئەو قسانەت كرد قوبولم كرد، زۆر
گەورەنەبۇو لەسەر دلەم، چونكە قىسىت بە خۆم ووتۇ رىزى
ئىسلامەكەت گرت، ھەرچەندە قىسىكانت سەراپا درۆ بۇو،
بەلام من ھاتىمە مالەكەت نام خوارد چام تىدا خوارد من خۆم
بە موسىلمان دەزانم پاشان عەشايىيەرم بۆيە هيچ لەدلەدا نىيە،
كەسيكى بەرىزى لام.. فەرمۇ توش قىسى خۆت بکە..

كاك بەھرۆز ووتى: كاك ماکوان من موقەصىرم و خەجالەتم، -
بەراستى نازانم بلېم چى (منىش ووتىم هيچ مەلىٽ و كۆتايى
بەو كىشەيە ھات) بەردىوام بۇويەوه لەقسەكانى ووتى كاكى
خۆم من هەلەم كرد بەرانبەرت، تۆ لەگەورەيى خۆت قىسىت
نەكىدوھ، پاشان منىش رەخنەيەكم ھەيە دەبۇو خۆت بە¹
ماکوان بناساندaiيە تا منىش مەوقۇ تۆم دەزانى، بەھەرحال

ئەمە مانای وانیه کە من ئىسلامم خۆش بۇويت يان
موسلمانان، منيش خاوهنى پەيامىيكم دەمەويت بىگەينم كە
..مرۆف دۆست و خۆشنودى و ئازادى يە بۇ مرۆفەكان

ووتم: كاك بەھرۆز من كە نەمۇتوھ ماکوانم - خۆم لە -
راستىدا ناوم خەسەھوھ و نازناوى نوسىنۇ ئەدەبىم ماکوانە،
درۆم لەگەل نەكەرىدىت، گريمان خۆشم نەناسىد تۆ ھەر بەھ
شىوه يە مامەلە دەكەيت؟، ئەوه كارىكى باش نىھ ئېمە
قسەمان لەسەر ئەوه يە لەخۆتەوھ قسەمەكە تا كەسىك
نەناسىت، خۆ من ناھەقى تۆ ناگرم بە تەنیا ئەوه تەبىع و
سورشتى ھەمۇو كورد وايە .. رۆز نىھ لەم ئىسلاميانە لاي
منيش نەچن و بچپىن بەگۈيى يەكتىريدا، بەجاسوس لە
قەلمان ئەدەن بىن ئەوهى بەلگەيەكىان لە بەردەستابىت
ھەروھك تۆ يان لەبەر بەخىليلە يان قسە فرىدانە يان لەگەل
حىزبەكانيان نىم، جا نازانم ئەم خوايە كە سوپىندى پىدە
خوات ھەر وا ئاسانە ، تۆش ھەر لەو تەبعانەي ئەوان جاروبار
لەخوا دەترسن تۆ ئەوهىشت نىھ كاكى خۆم.. ئىنجا فەرمۇو
وھرە من و جەنابت لەسەر دىن و ئەم ئايىنى ئىسلام و خوايە
با موناقەشەيەك بکەين لە كوى پىتتاخۆشە.. من ئامادەم؟
..ووتى: باشە؟ -

ووتم بەھەرچەي تەوھەر دىيارى بکرىت، كە من تەواو بۇوم
ئىنجا تۆ قسە بکەيت، پاشان دەبىت خەلکىكى حەكەم لە
ئىوانماندا ھەبىت .. دوور لە بىرۇباوھرى ھەردووكەمان، ئەوه
مەرجى منه.. تۆش چى دادەنىت لە تەوھەرلەس فەرمۇو من
..ئامادەم

دوام کرد ته و هر کان له سه ر چی بیت بو ئه و هی دی بیه ته که
له گه ل به هر روز دهست پی بکه ئی؟
.. ووتی ته و هر کان با ئه مانه بن
.. له سه ر ئه و هی من ب پوام به خوانیه و خوا هه ر نیه -
زانست و قورئان -
ده سه لاتی ئیسلامی و سه نگباران و کوشتنی خه لکی و -
فه تحی و ولاتان
ئافرهت و مافی مرؤف به گشتی -

که گه راینه وه .. داوام کرد له کاک عه بدولللا که کن ده ناسیت ..
.. لهم دهور بره له دکتور له خه لکی روشن بیر ده عوه تی بکات
ئه و شه وه که سمان دهست نه که وت دوام کرد له کاک
.. مه لام محمد و که هیچ ته دخول نه کات به چاک و خراپ
.. ئه و شه وه دانیش تین و ده ستمان کرد به قسہ
وو تم کاک به هر روز تو چون بروات به خوا نیه .. ئاخر لهم
بوونه ئیمه دا خه لکی کی زور شاز بروای به خوا نیه چون
شتی و اده بیت ..؟

کاک به هر روز .. دهستی کرد به قسہ .. ووتی ئه م زیانه هه مو و -
له سه ر ماده بونیاد نراوه .. ماده ش بو خوی کونه
وعون صوری کی قه دیمه، نه م هه مو و سیستم هی که ئیستا هه یه
لهم گه ردونه دا ناشیت دهستی خوا یه کی به سه رو ه بیت، که
ئه و هنده گه و ره یه خا و هنی هیزه .. له دو و ته و هر به ده ر نیه یان
گه ردون و ماده خوا یه و بیگیانه .. یان خوا وجودی نیه ..
هه مو و خوا یه ک که دروستی ده کهین ده ستکر دی خو مانه
چون خوا یه ک و هک مارکس ده لیت: بزوا ته و واتا (محریکه)
پاشان نه زاو تی شه ..! یان مو مکینه یان غهیر مو مکینه .. ئه مه
فه لس ه فهی سور شته و اتا مرؤیی ئه مهی ئیسپات کرد وه که
نه خشاندنی گه رد وون به ماده ریک خراوه و نه خشین راوه ..
پاشان هه مو وی سرو شت به ریکه وت ریکی خست وه ..!

کەس دەتوانىت خواي موسىمانان نيشان بادات، كەس دەتوانىت ئەو ھەموو ھىزە كىميايە و تەفاعولە فيزيايانە نيشان بادات كە چۈن خوا دەستى لەسەرى ھەيءە بچوكترين بەشى ئەم گەردونەدا بە چركە گۇرانكارى دەبىت.. ئا خر ئەم خوايە چۈن ئاگايى لەم ھەموو وورده كاريانەيە، پاشان لەسەر ئەم زىنەدا بىپايان كرم و زىنده وەر و نەباتى و ھەمووى كار دەكات، ھەموو ئەمانە بە گويىرى سىستەمى سروشت .. تو بلىيى يەك خوا سەرپەرشتى بکات؟.. ئا خر لە ناو ئىسلامدا چى ھەيءە كە من والىيەكتەن بروام بۇ دروست بىت وەك ماركس باسى مادىيە تو تەفسىرى مادە و مىزۇوى مادە دەكات.. ھەمووى بەزانست و پاشان لە رۇوى پىيگە يىشتنە وە داروين و لە رۇوى كۆمەلایەتى دۆركايم و پاشان فرۆيد و ھەموو ئەمانە دەتوانن وەلامى پرسىيارى رېكى و جوانى ئەم سىستەمە بىدەنە وە، بەزانست، نەك بە تەنها... ووشەيەك كە ئىوه خۇتانى لى دەدزنه وە.. ناوتان ناوه خوا پاشان من وەلامى ئەم گەردونەم دەۋىت لاي ئەو خوايەي تۇ؟

من دەمەۋىت بىزام ئەو خوايە موسىمان و ئىسلام چى بە من ئەدات..

ئىنجا ئەم قورئانەي ئىوه.. نابىت شتىك بادات بە من كە سودى ليوهربىگرم، ئا خر مەنصورى حىكمەت قىسىمە كى زۆر جوانى ھەيءە دەلىت، من كە توْم دەۋىت تۇش دەبىت پىيم بېھ خشىت بۇ ئەوهى تىر بىم .. ماركسيزم و ئەدەبايتى چەپ وەلامى ھەموو ئەو پرسىارانەي منى داوه تە وە.. ئىنجا مەرجى سەرەكى پىكىيەنانى بەرھەمهىنان كۆمەلگايە نەك ئاين .. زىرخانو سەرخان زىارو شارستانى دروست دەكات، چىنە كۆمەلایەتىه كان و خەباتى چىنايەتى مەملانى دروست دەكەن .. نەك ئاين

پاشان شوپشی سوسيالستي هاندانی مرؤفه بو
دهستبه رکردنی ئازاديکان .. به درېزاين مېڙوو ئىسلام هەر
.. خەريکى كوشتن و بېن بۇوه
.. لېرەدا من وەستاندم

ماکوان : بېيارمان وابوو يەكتەوەر تەوابكەين ئىنجا بچىنه -
سەرتەوەرىكى تر.. وايە ؟ -
بەھرۆز: وايە ؟ -

ماکوان: مادەم وايە قسەكانى خۆت تەوابكە لەسەر خوا و -
ئەم گەردونە و فەلسەفە مومكىنۇ نامومكىن و رېكى
سيستەم و جوانى سىستەم و خراپىيەكانى تەفسىرى مادە
،“بکە و مېڙووی مادە باس بکە

كاڭ بەھرۆز ووتى من پرسىيارى خۆم خستە روو فەرمۇو -
وەلام بەھرەوھ ..

من وەلامى ئەم شەش پرسىيارەت ئەدەمەوھ كە لەقسەكانتا
كىدوھ ..

يەكم: ئەم جىهانە چۈن سەرى ھەلداوه ؟

دووھەم: چۈن بە گوئىرىھى ئەو سىستەمە سەرسورھىئەرە
لەھ سورىت ؟

سىھەم: ئايا سەرەتاي ھەيە ؟ مېڙووی ماركسىزم

چوارەم: ئايا كۆتاىي ھەيە ؟ جەدەلى ماركسىزم

پىنجەم: ئايا بە رېكەوت ھاتۇتە گۆپى ؟

.. شەش: ئايا دروست كەرىك دروستى كىدوھ و ھىناويتە دى ؟

بن گومان بۇ وەلام دانەوھى ئەم پرسىيارانە، ئايدياي مرۆف
و تىيگەيشتنى لەم بونەوەرە كەزىيان پېيك دەھىنىت،

بەشىوهيەكى كارىگەرانە ھاوبەشى دەكات لە چارەنوسى
مرۆف و جۆرى و شارستا نىيەتى و ژيانى كۆمەلايەتى و
كەسايەتى تاك، ئارامگىرنى دەرونى ئەو كەسايەتى، ئەگەر ئەم
وەلامانە دەست نەكەوت مرۆفکە توشى دلەراوکى و

سەرگەردانى دەپىت، تۆشى بىن چارهى و كەسيكى ويرانى لى دەردىچىت.

بۇ ئەم مەبەستە زاناييان و فەيلەسوفەكان و خاوهن بىرەكان
ھەولىانداوه ھەريەكەيان لە رېڭاي عەقل و ھۆشە وە لە
رەوتى تاقىكىرىدەنەوە زانستەيەكان، وەلامى ئەم پرسىيارانە
بىدەنەوە.

من دەمەويىت لەم باس ولېكۈلەنەوەيەدا ھەندى لەو وەلامانە
بىخەمە

مەرج نىيە من بىتوانم ئەم بابەته بەو شىۋەيە كە بىرمەندان
توانىانە باشتىر رۇونى بىكەمەوە، بەلام ھەولىيەكە تا بىتوانم بىرى
خۆم بىخەمە رۇو.

ئەم جىهانە چۆن سەرى ھەلدادوھ

كەواتە خالى سەرەتا لېرەوەيە، سۆنگەي بىر كىرىدەوە ئەوەيە
كە چۆن سەرەھەلدانى ئەم جىهانە و سەرەتاي رەوتى ئەم
جىهانە بە ماكەكەي ھەينەتەكەي و ياساكانى لىتكى بىدەينەوە
ئەوە رۇون بىكەينەوە كە چۆن سەرى ھەلدادوھ؟

بۇ باس كىرىنى ئەم بابەته چەندىن بەلگەي ئەقلى و ويژدانى
ھەن لەو بەلگانەي كە مرۆف ژيانى ئاسايى خۆيان پىن دەست
پىكىردون، سەربارى لېكۈلەنەوەكانى فەيلەسوف و زاناكان،
ئەو لېكۈلەنەوانەي كە دروست كىرىنى ئەم جىهانەمان لە
لايەن داهىنەرو بەدىھىنەرېكەوە يان خولقىنەرېكى كارساز
داياناوه بۇي دەيسەلمىنەت ھەروەك زانستىش بەتەواوى
بەشەكانىيەوە لە فيزىك و گەردوون ناسى و پزىشکى و
رۇوهك ناسى زىندهوەرناسى و ....ھەندى

توانيویەتى لايەنېكى گىرنگمان بۇ دەربىخات لايەنېك كە
شاراوه بۇوه لە ئىمە لە تەفسىر و لېكداانەوەي ئەم جىهانەدا،
ھەروەك توانيویەتى تىۋۇرۇ كۆمەلېك بىردىۋز كە خوا
نهناسەكان داييان ناوه ھەلى بوهشىنەتەوە بەلگەكانيان بە درە

بخاتهوه که به درو هه لوهشانه وهی ئهم بە لگانه قهلاو كۆشكى
بىركردنە وهى بىن باوهپەكان يان ماترياليزمە كان داروخاوه،
ئايدىيای خوا پەرسى بە لگە و تاقى كردنە وهى
ھەلسپىراوه کانى زانست قاييم و پتهو تر بوجو، پاش ئەوهى
بىباوهپى تىورى خۆى له سەر دوو بنەماي فەلسەفى بنياد
نابوو وە ئەو دوو بنەمايەش كە برىتىين
يەكەم: تىورى مادده دىرىينە كان يان دىرىينە مادده
ئەم بىردىزە لافى ئەوه لىدەدات كە مادده كۆنهو هەر بوجو،
نە سەرتاي هەيەو نە كۆتاى ئەمەش ماناى ئەوه دەگەيەنىت
كە مادده خولقىئەرىكى نېيە وە هيچ كارسازىك يان بەدى
ھىئەرىك نەيەنداوهتە گۇرپى وە جىهانىتىكى ترىش بەدوايدا
نایەت!

دووھم: پشت بەستن له سەر تىورى رېكەوت و رەفزىرىدى
بنەما ھۆكارىيە كان

ئەم بىردىزە وا دەبىنېت كە جىهان لە رېگاي رېكەوتە وە
سەرى ھەلداوه دروست بوجو، داھىئە رو بە دىھىئەرىك
نەيەنداوهتە كايەوه بىن نەخشەو پلان دروست بوجو
بەلام بە داروخانى ئەم دوو تىورە بىردىزىيە بە دەستى زانستى
تاقىگەرى فەلسەفەي بىن باوهپەكان ھەرەسى ھىنا
ھەرەسەھىنانىتىكى بە لگە سەلمىنراو
ويىرپاى ھەرس ھىنان و دارمانى ئەقلى و فەلسەفى رووته
ماترياليزمە كە ئىتر ئەم دوو تىورە لە دىدى زانستە وە بوجونە
ئەفسانە و گرىمانىتىكى خەيالى، جا بۇ ئەوهى ئەم دوو تىورە
نمونە كانيان لە بىرورپاكانى دىكە بخەينە سەرباس و
لىكۆلىنە وە، بەلام باس و لىكۆلىنە وە كە لە سەر بناگەي تىورە
بە لگەي زانستى و فەلسەفيە كان بنياد بنيين، واتا با بىردىزى
بىن باوهپى بخىنە ژىر باس و لىكۆلىنە وە لە سەر بىنچىنە وە ك
ئامازەمان پىن كرد بە لگەي تاقى گەرى، يان بە لگەي رەوتى

ئەقلى بەم جۆرە خوارەوە كە دەتوانىن لەسەر سى بىنەماي زانستى و فەلسەفى روونى بىكەينەوە.

يەكەم: بەلگەي نەخشاندىنى رېكى و جوانى سىستەم دوووهم: بەلگەي جولەو بزوواتن و نەجولاندن لەخۆوە نەبزوواتن .

(سىيەم: بەلگەي پېچون و لەوانەيى (ئىمكان

: بەلگەي نەخشاندىنى رېكى و جوانى سىستەم

بىيگومان نىگايەكى زانستى كە مروق دەينەخشىنىت بە جىهانى سروشت و مروق رووهك و ئازھەل و....هتد

ھەروھا بەھەي كە تىيدايە لە ووردى وكارسازى

دەردەكەۋىت كە ئەم جىهانە پىويىستى بە نەخشەكىشان و ساز كىردىن و ويستگەيەكى پىش تر ھەيە خۆى بەلگەيە لەسەر

بوونى پەروردگار كە خوايەكى داناو زاناو بە توانا زۆر بە جوانى و بە ووردى و بە روونى، بە لە ناو بىرى

رېكەوت و پوج كىردىنەوەي، ياخود ئەزەليەتى ماددىت بۇ

دەردەكەۋىت ئەوھى كە تىؤرى بى باوهرى و فەلسەفەكەي

بۇو، بىركردىنەوەي پېچەوانە دز بە ئايديا خوا پەرسىيەكەي لەسەر بىنیاد نراوە.

لىكۆلينەوە باسە زانستىيەكان مەحال بوونى پىكھاتنى جىهانيان بەرېكەوت لە رووى كات و زەمەن و پىك ھاتنى واقىعىيەوە سەلماندوھ كە ئىمە لەم باسەدا لايەنېك لە باس و لىكۆلينەوە و بەلگە زانستىيافە روون دەكەينەوە كە زانايانى سروشت و زىندهوھر ناسى سەلماندويانە، تىؤرى رېكەوتىيان لە دوو بوارى سروشت و زىاندا بە درق خستۇتەوە بۇ ھەر ئەقلېتكى خاوهن ھزرى زانستى بوونى داناي و ھودە زانى و وويىست و نەخشەكىشانى پىشتر بۇ ئەم جىهانە دەردەخات جا لە بوارى سروشتدا زانايان دەلىن ئىمە لە يەكەم لە سەرەتاوھ ئەستىرەيەكى گەرۆكى}

بچووکمان ههبووه که ئەويش
زهوي يه ئەم ئەستىرەيە چەشنى نىشتەمانىك بۇوه بۇ
دروستكراوه كانى مرۆفايەتى، كە پاش زنجيرەيەك گۈرانكارىسى
لەماوهى دوو بلىقۇن سال ياخود زياتردا بۇته جىڭايەكى لە بەر
بۇ ژيانى زىندهوهرى و رووهكىيى كە ئەمانە يارمهتىيى گەشە
كردىنى و هوئىيەك بۇون بۇ سەرەھەلدانى مرۆف، خرۇكەي زهوى
لە ھەر بىست و چواركاتزمىرىكدا جارىك ياخود بەتىكراي
نزيكەي (۱۰۰) ميل لە كاتزمىرىكدا بە دەورى تەوهەرى خۆيدا
دەسۈرىتەوه.

گريمان كە زهوى بە تىكرايى (۱۰۰) ميل لە كاتزمىرىكدا
دەسۈرىتەوه، بۇ وانەبىت؟ ئەگەر وابىت ئەوا ئەو كات
شەورۇzman بە ئەندازەي دە ئەوهندەي تر درىز تر دەبىتەوه
كەواتە لەم بارو دۆخەدا خۆرى ھاوين ھەموورۇزىك رووهك
و گزوگيَا كانمان دەسوتىنېت و بە شەويش تەواوى رووهكى
سەر زهوى وشك دەبن.

لە كاتىكدا ئەو خۆرەي كە سەرچاوهى تەواوى ژيانە. پلهى
گەرمائى كەي دەگاتە (۱۲) ھەزار پلهى فەرنهايت و خرۇكەي
زهوى ئىيمە بە ئەندازەيەك لىئى دوورە بە سە بۇ ئەوهى كە ئەم
ئاگرە زۆرە گەرمائى پىوستمان پىن بىھەخشىت و لەويش زياتر
پىوستمان نىيە، ئەم دوورا يىيەش بە شىوهيەكى
سەرسۈرهىنەر رېزەيەكى نەگۈرە، كە لە ماوهى ملىونەها
سالدا گۈرانكارى كەمى بەسەردا دىت
بە وجۇرىك كە بەردەواام بۇونى ژيان بە وجۇرەي كە پىيى
راھاتوين و مومكىنە، كە ئەگەر بھاتايەوپلهى گەرما سەرزەوى
لە سالىكدا بە تىكراي پەنجا پله زىادى بىكىدايە ئەوا تەوايى
زىندهوهراكانى ساھ زهوى ھەمووى دەسوتان و يان لەناو
دەچن.

خرۇكەي زهوى بەتىكرايى (۱۸) ميل لە خولەكىكدا

بخاتهوه که به درو هه لوهشانه وهی ئهم بەلگانه قهلاو کۆشكى
بېرکردنە وهى بىن باوهەكىن يان ماترياليزمەكان داروخاوه،
ئايدىيائى خوا پەرستى بە بەلگە و تاقى كردنە وهى
ھەلسپىراوه كانى زانست قاييم و پتهو تر بوجو، پاش ئەوهى
بىباوهەپى تىۋرى خۆى لهسەر دوو بنەماي فەلسەفى بنياد
نابوو وه ئەو دوو بنەمايەش كە برىتىن
يەكم: تىۋرى مادده دىرىينەكان يان دىرىينە مادده
ئەم بېردىۋە لافى ئەوه لىدەدات كە مادده كۆنهو هەر بوجو،
نە سەرتاي ھەيەو نە كۆتاي ئەمەش ماناي ئەوه دەگەيەنىت
كە مادده خولقىنەرېكى نېيە وە هيچ كارسازىك يان بەدى
ھىنەرېك نەيەنناوهتە گۇرى وە جىهانىيکى ترىش بەدوايدا
نایەت!

دووەم: پشت بەستن لهسەر تىۋرى پېكەوت و رەفزىرىدى
بنەما ھۆكارىيەكان

ئەم بېردىۋە وا دەبىنېت كە جىهان لە پېگاي رېكەوتە وه
سەرى ھەلدأوه دروست بوجو، داھىنەرو بەديھىنەرېك
نەيەنناوهتە كايەوه بىن نەخشەو پلان دروست بوجو
بەلام بەداروخانى ئەم دوو تىۋرە بېردىۋىيە بەدەستى زانستى
تاقىگەرى فەلسەفەي بىن باوهەكىن ھەرسى ھىنا
ھەرسەھىنائىيکى بە بەلگە سەلمىنراو
ويىرای ھەرس ھىنان و دارمانى ئەقلى و فەلسەفى رووته
ماترياليزمە كە ئىتر ئەم دوو تىۋرە لە دىدى زانستەوه بوجونە
ئەفسانە و گۈيمانىيکى خەيالى، جا بۇ ئەوهى ئەم دوو تىۋرە
نمۇنەكانيان لە بېرورپاكانى دېكە بخەينە سەرباس و
لىكۆلينەوه، بەلام باس و لىكۆلينەوه كە لهسەر بناغەي تىۋرە
بەلگەي زانستى و فەلسەفيەكان بنياد بنيتىن، واتا با بېردىۋى
بىن باوهەپى بخىنە ژىر باس و لىكۆلينەوه لهسەر بىنچىنەي وەك
ئامازەمان پىن كرد بەلگەي تاقى گەرى، يان بەلگەي رەوتى

ئەقلی بەم جۆرە خوارەوە کە دەتوانین لەسەر سى بىنەماي زانستى و فەلسەفى روونى بکەينەوە.

يەكەم: بەلگەي نەخشاندىنى رېكى و جوانى سىستەم دوووهم: بەلگەي جولەو بزوواتن و نەجولاندن لەخۆوە نەبزوواتن .

(سىيەم: بەلگەي پىچون و لەوانەيى (ئىمكان

: بەلگەي نەخشاندىنى رېكى و جوانى سىستەم

بىڭومان نىگايەكى زانستى كە مروق دەينەخشىنىت بە جىهانى سروشت و مروق رووهك و ئازەل و....هتد

ھەروھا بەھەي كە تىيدايە لە ووردى و كارسازى

دەردەكەۋىت كە ئەم جىهانە پىويىستى بە نەخشەكتىشان و

ساز كىرىن و ويستگەيەكى پىش ترھەيە خۆى بەلگەيە لەسەر

بوونى پەروردگار كە خوايەكى داناو زاناو بە توانا زۇر بە

جوانى و بە ووردى و بە روونى، بە لە ناو بىرىنى بىرى

رېكەوت و پوج كىرىنەوەي، ياخود ئەزەلىيەتى ماددىت بۇ

دەردەكەۋىت ئەھەي كە تىۈرى بىن باوهرى و فەلسەفەكەي

بۇو، بىركرىنەوەي پىچەوانە دىز بە ئايديا خوا پەرسىيەكەي

لەسەر بىنیاد نراوە.

لىكۆلينەوە باسە زانستىيەكان مەحال بۇونى پىكھاتنى

جىهانيان بەرېكەوت لە رووى كات و زەمەن و پىكھاتنى

واقيعىيەوە سەلماندووھ كە ئىيمە لەم باسەدا لايەنېك لە باس و

لىكۆلينەوە و بەلگە زانستىيانە روون دەكەينەوە كە زانايانى

سروشت و زىندهوەر ناسى سەلماندويانە، تىۈرى رېكەوتىيان

لە دوو بوارى سروشت و زىاندا بە درۇ خستۇتەوە بۇ ھەر

ئەقلەتكى خاوهن ھزرى زانستى بۇونى داناى و ھودە زانى و

ووپىست و نەخشەكتىشانى پىشتر بۇ ئەم جىهانە دەردەخات

:جا لە بوارى سروشتدا زانايان دەلىن

ئىيمە لە يەكەم لە سەرەتاوە ئەستىرەيەكى گەرۆكى}

بچووکمان ههبووه که ئەويش
زهوي يه ئەستىرەيە چەشنى نىشتەمانىك بۇوه بۇ
دروستكراوه كانى مرۆقايەتى، كە پاش زنجىرەيەك گۆرانكاريى
لەماوهى دوو بلىقۇن سال ياخود زياتردا بۇته جىڭايەكى لە بەر
بۇ زيانى زىندهوھرى و رۇوهكىي كە ئەمانە يارمەتىي گەشە
كىرىنى و ھۆيەك بۇون بۇ سەرەھەلدىنى مرۆق، خرۇكەي زهوي
لە ھەر بىست و چواركاتزمىرىكدا جارىك ياخود بەتىكراي
نزيكەي (100) ميل لە كاتزمىرىكدا بە دەورى تەوهەرى خۆيدا
دەسۈرپىتەوه.

گريمان كە زهوي بە تىكرايى (100) ميل لە كاتزمىرىكدا
دەسۈرپىتەوه، بۇ وانەبىت؟ ئەگەر وابىت ئەوا ئەو كات
شەورۇzman بە ئەندازەي دە ئەندەھى تر درېز تر دەبىتەوه
كەواتە لەم بارو دۆخەدا خۆرى ھاوين ھەموو رۇزىك رۇوهك
و گزوگىيا كانمان دەسوتىنېت و بە شەويش تەواوى رۇوهكى
سەر زهوي وشك دەبن.

لە كاتىكدا ئەو خۆرەي كە سەرچاوهى تەواوى زيانە. پلهى
گەرمائى كەي دەگاتە (12) ھەزار پلهى فەرنەيات و خرۇكەي
زهوي ئىمە بە ئەندازەيەك لىتى دوورە بە سە بۇ ئەوهى كە ئەم
ئاگرە زۆرە گەرمائى پىيوستانان پىن بىھەخشىت و لەويش زياتر
پىيوستانان نىيە، ئەم دوورايىھەش بە شىوهيەكى
سەرسۈرهىنەر رېزەيەكى نەگۆرە، كە لە ماوهى ملىونەها
سالدا گۆرانكاري كەمى بەسەردا دىت
بە وجۇرېك كە بەردەۋام بۇونى زيان بە وجۇرەي كە پىنى
راھاتوين و مومكىنە، كە ئەگەر بھاتايەوپلهى گەرما سەرزەھى
لە سالىكدا بە تىكراي پەنجا پله زىادى بىكردايە ئەوا تەوايى
زىندهوھراكانى ساھ زهوي ھەموو دەسوتان و يان لەناو
دەچن.

خرۇكەي زهوي بەتىكرايى (18) ميل لەخولەكىكدا

دەسۈرىتەوە، ئەگەر بەھاتايە و تىكرايى سۈرپانە وە كەيى "بۇ نمونە" (٦) مىل ياخود (٢٠) مىل بوايىه لە خولە كىكدا ئە و كات دوورى ياخود نزىكى ئىمە لە خۆرەوە بە شىۋەيەك دەبۇو كە ژيانمان لە گەلەيدا دەيىبەست، لە ھەمان كات دا ئەستىرەكان بەوشىۋەيە جىاوازىيان دەبىت لە جۆرى تىشكىدانە وە ياندا، بەشى زۆرى تىشكەكانيان ھەموو جۆرە خانەيەك لە ژيان دا دەمرىنىت، ھەروھا چىرى و بارستايى ئەم تىشكىدانە وە يەش كەوا لە نىوان كەمتر لە تىشكىدانە وە خۆرەكەمان و زياتر لە وەي دەھەزار جارە، ئە و كات دورىيى و نزىكىيى ئىمە لە خۆرەوە بەشىۋەيەك دەبىت كە جورى ژيانمان لە گەل ئە و چەشىنە رابھاتايە يان ئەگەر ئەم خۆرەي ئىمە تەنها نيوھى تىشكىدانە وەي ئىستايى بىايەتەوە ئىمە دەبۇوين بە سەھۆل، ئەگەر بە ئەندازەي نيوھى ئىستا زىاد بۇوايە ئە وە زۆر لە دىرىينە وە ئىمە بوبويىنە خۆلە مىش، لە ھەموو گرنگىر ئە وەيە ئەگەر بىانتوانىيائى {پرۆتۆ پلازمىك} (شانە) يەكمان بۇ ژيان دروست و

بە دىبەئىنائى ئە وَا تىدەگە يىشتىن كە تەنها ھەر ئەم خۆرەي ئىمە لە بارە بۇ ژيان لە نىوان ملىونەها خۆرى ناپوخته لە گەردۇوندا.

پاشان ھەر ئەم خىرۆكەي زەوييە لارە بە گۆشەيەك كە ئەندازەكەي (٢٣) پلهىيە

ئەمە لە بەر چەند ھۆيەكە كە خىرۆكەي زەوى دەخوازىت، بۇ نمونە ئەگەر ئەم زەوييە مەيلەو لار نەبوايە ھەردۇو جەمسەرى زەوى ھەمىشەلە شەودا دەبۇو لەم دۆخەدا ھەموو ھەلم لە ئۆقىانوسە كانە وە ھەلدەسا بەراست و چەپدا يان بەرەو باكور يان باشور دەرۆشت و لە كاردا نە وە خۆيدا بە چەندىن كىشىۋەرى بە سەھۆل دادە پۆشى، پەنگە بىابانىيىكى لە نىوان ھېلى يەكسان سەھۆل

بهندانیکی دروست بکردایه، ئەگەر ئەمە روپیدایە ئەوا لهم دۆخەدا چەندىن روبار له سەھۆلەندانەوە ھەلدەسان و له رېگايى شىوو دۆلەكانەوە دەرزاڭەوە ناو ئۆقىانوسىكى بە خوى داپوشراو لهم حالتادا ھەمۇو زەھرى دەبۇو بە كانىكى خوى ھەوزىكى پەلە خوى لە سەر زەھرى دروست دەبۇو دوورىي مانگ لە ئىمەوە (٤٠)ھەزار مىلە گۈيمان (٥٠)ھەزار مىل لە ئىمەوە دوور بوايىه لهم حالتە ھەمۇو زەھرى دەكەوتە زىر ئاو لە رۆزىكە دوو جار نغۇرۇ دەبۇين، بەلام ئاويكى بە گۈزم کە كىتو چياكانى راپەمالى ھەروھا سەر زەھرى دەبۇوه گىزەلوكە رەشەبا لهم ئارامىيە ئىستا نەدەماو زەھرى دەبۇو بە ترسناكتىرىن خرۇكە.

با نمونەيەكى زانستى تر بىئىنەوە بۇ بە درۆخستنەوەي رېكەوت سەلماندىن پىوستى ئەم بۇونە بە نەخشە كىشىك و كار سازىك كە له ئەندازە گىرى رېكى سىستەم دايىشتۇرۇن بۇ نمونە لېكۆلەرەوانى زانستىدا ھاتوھ كە با ئۆكسجىن بکەينە نمونەيەك و بىگرىن بە دەستمانەوە بۇ ئەوھى كارسازى و رېكۈ پېتىكى سىستەمى ئەم جىهانەمان بۇ دەربكەۋىت كە خوايىكى بە ھېزۇ دەسەلاتدار دايىمەزراندوھ، ئەو ھەوايىھى كە له ژوروى زەھۋىيەوەيە بىرىتىيە لە {ئۆكسجىن} و نايتىرۆجىن و ئارۆجىن و نىيۇن و كۆنسىيۇن و كارېبتۇن ھەر ئەم ھەوايىھەللى ئاوى گرتۇتە خوى، ھەروھا دووھم ئۆكسىدى كاربۇنى بەرېزەي (٢،١٠) لە ١% يان سى بەشى لە (١٠٠٠) تىدايە، گازەكانى تر خۆيان دەنويىن لە شىوهى رەنگى سور وشىن و سەوز دا، بەلام ئارۆجىن ئەو گازەيە كە بە رېزەي (٦،١٠) لە ھەوادا ھەيە ۋۇناكىيەكى گەشاوهمان پىددە بەخشىت كە ۋىارى بەرەو پېش دەرۋات لە ھەر شوپىنەكدا بە كاربېنرېت ئەوا ناترۆجىن بەرېزەي نزىكەي (٧٨%) لە ھەوادا ھەيە، لە كاتىكدا رېزەي ئۆكسجىن لە ھەوادا

به (۲۱%) دیاری دهکریت، ههوا به تیکرایی خۆی گوشار دهخاتە سەر زه‌وی نزیک بە ئەندازەی (۱۵) رتل لە سەر ھەر قلانچکىکى چوار گۆشە لە رووبەری زه‌ویی بە ئاست دەریا، كە ھەر رەتلىيکىش برىتىيە لە (۲۵۶۴) گرام، لە راستىدا ئۆكسجين لە ھەوادا خۆی بەشىكە لەم گوشارو پالەپەستۆيە، كە ئەندازەي دەگاتە (۳) رەتل لە سەر قولانچکىکى چوار گۆشە.

بۇماوهى ئۆكسجينە كەى ترى گەمارۋىيە لە شىوهى چەند ئاوىتىيەك لە تويىزالى زه‌ويدا، ئەم بەشە (۸۰،۸) ئى سەر جەمى ئاوى جىهانى پىيىدەھېننەت لاي ھەمووان ئاشكرايە كە ئۆكسجين شەمالى ژيانە بۇ ھەموو زىندهوھرانى سەر زه‌وی بۇ ناسىنى ئۆكسجين جىگە لە ھەوا لە ھېچ سەرچاوهىيەكى تر ! چىڭ ناكەۋىت

ئىستا لەھاوكىشەكان بېرسىن: چۈن ئەم توخمە پىلە چالاكيە لە رووى كىمايەوە دەرباز بۇو لەو يە كىرىتنەي كە ھەيەتى لە گەل ئەو توخمانەي تردا و لە ھەوادا نزىك بەھەمان رېزەي . پىوستى دايىناوه بۇ تەواوى بۇونەوەر ھ زىندهوھ كان

گريمان ئۆكسجين لە برى ئەو رېزەيى كە ئامازەمان پىيىكىد رېزەكە لە (۵۰%) يان زياتر بۇوايە ئەو كاتە ھەموو مادەكان قابىلى سووتانن لە جىهاندا بە ئەندازەيەكى خىرايىيەك گريمان تىن بەر دەبۇو كە زه‌وی دەبۇو جەنگەلى گرگان يان بە پىيچەوانەوە ئەگەر رېزەكە لە (۱۰%) ياخود كەم ترىبىت ئۆكسجين، بەلام لەم حالەتەدا ئەو توخمانەي كە ئىستا ھەن بە بار نە دەھاتىن بۇ نمونە ئاگر ئەگەر ئۆكسجين ئازاد ئەوتەنها بە شەيشى لە نىوان چەندىن ملىونەها بەشى مادەي زه‌وی دا ھەلبىزبايە ئەو كاتە ھەموو ژيانى زىندهوھر لە خىرا ترین كات دەوەستا.

گريمانىيەكى تر بۇ بە درە خستەوەي پىكەوت سەلماندى

(داھيئنه رواتا (خوا

ئهگه ر زهوي بدهوري خويدا خيردا تر بسورا يه ته و هى كه
ئيستا هه يه تى هه رچى خانوو بىناو شاخ و دارو هه مموى
پرزوو بلاو ده بورو و هى كه جورىك كه زهوي خوي لەت و پەت
دەبۇو ئەمە لە ئەنجامى سورانە وي زهوي بە دەھوري خويدا بە^١
شىوه يه كى خيردا وەك چۈن دەزۇوي كۆلارە بە دەست
كەسيكە وە دەپسىت ئەگەر بە خيرايە كى زۆر بسورىتە وە
دەبىتە هوى تەئسىرىي هيلىزى راوه نە لە چەقەكانىيە وە يان
ئەگەر بە پىچەوانە وە بە هيواشى بسورا يه ته و بە دەھوري
خويدا بۆ نمونە لە ماوهى (١٠٠) كاتزمىردا بسورا يه ته و لە برى
(٢٤) كاتزمىردا ئە و كات هەر چى لە سەر زهويدا بۇو هه مموى
دەمردن و لە ناو دەچوون بە هه ممو زيندە وەرە كانىيە وە
بە هوى گەمارقى وېرانكارى خۆرە وە.

هه ممو ئەمانە شايەتن لە سەر بە دىيھىنەرىيکى كار سازو بالا
دەست حىكمەتى ئەومان بۆ رۇشى دەكەنە وە لە گەل
گونجاندى ژيان مرۆف وزيندە وەرە كانى ترى سەر زهوي كە
بىڭومان لە تواناي {ئانارشىستىدا} نىيە كە بتوانىت ئەم
بوونە وەرە پان و پۇرە و فراوانە و گەردۇونە رېكىو پىكە
بىنىتە بەرھەم ، بە راستى خواي گەورە كە دەفەرمۇيىت
{وَكُلُّ شَيْءٍ إِعْنَدَهُ بِمِقْدَارٍ}

واتە (ھەر شتىك لاي خواي گەورە بە ئەندازىيە) سورەتى
(الرعد ئايەتى ٨)

: هەروەها دەفەرمۇيى

وَالْأَرْضَ مَدَّذَنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيًّا وَأَنْبَثْنَا فِيهَا مِنْ كُلّ {شىءٍ مَؤْزُونٍ}

واتە (ئىمە لە نىيو زهويدا كىيە بە رزە كانمان چەقاندوھ كە
چەشنى مىخ بۆ راگرتى زهوي لە ھەر شتىك بە كىشانە و
گونجاندى لە گەل حىكمەت و دانايى دا گۈزۈگىا و روھ كمان

(تیادا رواندوه) سوره‌تی الحجر ئایه‌تی (۱۹)

یان ئەگەر بارستایی زھوی بە ئەندازەی چەند پېییەکى تر ئەستورتر بوايە لهوھى كە ئىستا ھەيە، ھەرچى دووھەم ئۆكسىدى كاربۇن و ئۆكسجىن ھەيە ھەمووی ھەلدەمۇزى، ئەوكاتە ژيان مەحال و ئاستەم دەبۇو.

خۆ ئەگەر زھوی لەقەبارى خۆردا بوايە لهەنگەل ئەو چىرييەكى كە ھەيەتى، ئەو كات ھېيىزى موڭناتىسى زھوی بۇ راکىشانى ئەو تەنانەت كە لەسەريەتى (۱۰.) چەندان و دووچەندان دەبۇو، ھەروھا بەرزىي ئاتمۇسفۇرى زھوپىي چوار مىل دەھاتە خوارى ئەو كات باھەلم بۇونى ئاو مەحال دەبۇو، ھەروھك پالەپەستۇو گوشارى ھەوا بەرز دەبۇوه بۇ زىاد تر لە (۱۰.) كىلۆ گرام لەسەر سانتىمېكى چوار گۆشە، كىشى ئەو زىنده وەرانەي كە ئىستا رەتلىكە دەگىشتە (۱۰.) رەتل و قەبارەي مرؤف كەمى دەكرد تا دەگىشتە قەبارى مشكىك يان سەمۈرەيەك ئەو كاتە ژيانى بە كۆمەللى ئەم مەخلوق و دروست كراوانە ئاستەم دەبۇو.

خۆ ئەگەر ئەم بەلگەنەو نىشانانەي كە پېكھاتنى جىهانى مادىن بە ھەموو ئەو كەرەسانەي كە تىيدايە لە ئاساو سىستەم و فراماسىيون و پەيوەندى نىوان كەرەسەكان لە پېكەوتەوە رەد دەكاتەوە، ئەو پېكىپەن ئەنۋەن زىنده زىنده وەروھا دروست بۇونى لە پېكەوتەوە زۆر دوورترە لەم گرىمانەي كە بە مەعرىفە و زانست رەدكاروھتەوە.

لەم بارەيەوە يەكىك لە زانيان و پىپۇرەكان بۇ رونكىرنەوەي : ئەم راستىيە نوسىيويەتى و دەلىت

پرۇتىنەكان لە كەرسە ئاۋىتە سەرەكىيەكانن لە تەواوى شانە زىنده وارەكاندا، كە لە پېنج توخم پېكىدىت و بىرتىن لە: كاربۇن و ھايدرۆجيـن و ناـيتـرـۆـجيـن و ئۆكسـجـىـن و گۆـگـردـ، كە ژـماـرـەـيـ

گه ردیله کان له یه ک به شی بچوکی پرۆتینیدا ده گاته (٤٠) هه زار
گه ردیله .

وا دابنیین ژماره‌ی ئه و تو خمه کیمیاییانه‌ی که له سروشتدان
ژماره‌یان (٩٢) تو خمه هه موو به شیوه‌یه کی هه رهه کیمیانه
دابه‌ش بوون، ئه و کاته ئیحتمالی کۆبونه‌وهی ئه م بىنج تو خمه
بۆ ئه وهی بەشىكى بچوک له بەشە بچوکه کانى پرۆتین پىك
بەھىنېت پىويىستى بە ژماره هه يه بۆ زانىنى چەندايەتىي ئه و
ما دەيە کە پىويىستە بەردەواام تىك هەلبۇھ شىئرىت بۆ ئه وهی
ئه م بەشە بچوکه پىك بىت، ئه وجا بۆ زانىنى درىزايى
ئه و ما وھ کاتىيەی کە پىويىستە بۆ ئه وهی ئه م کۆبونه‌وهىيە
نیوان گه ردیله کانى تەنها بەشىك رووبدات.

بۇ ئەم مەبەستە زانای ماتماتىيکى سويسرى (چارلزيوجين جاي) ھەلسا بە ژماردىنى ئە و فاكتورانە، بۆى دەركەوت كە دەرفەت لە رېگاى رېكەوتەوە نازەخسىت لە بۆ دروست بۇونى تەنها بەشىكى بچووكى پرۆتين لەوانەيە بە رېزەي (1) تا (١٤٠) نەبىت واتا بە رېزەي (١٠) كە (١٤٠) لە خۆى درابىتەوە ئە و ژمارەيە كە بە ووشە نە قىسى لەسەر دەكىت و نە لە ھاوكىشەشدا بەكار دەھىنرىت وە دەرنابىت ئە وجا چەندايەتى ئە و ماددەيە كە پىيويستە بۆ رۇدان و پەيدابۇونى ئەم ھاوكىشەيە لە رېگاى رېكەوتەوە تەنها يەك گەردىلەي بچوڭ بەرھەم بىننېت، دەبىت زياقىر بىت لەوھى كە ھەموو ئەم بۇونەوەرە گرتويەتىه خۆى بە ملىونەها جا، ھەروھا دروست بۇونى گەردىلەيەك بە و شىوهيە لەسەر رۇوى زەۋى لە رېگاى رېكەوتەوە بە تەنها بلىيونەها سالى پىيويستە كە زاناي سويسرى ئەندازەي ئەمەي بە سال داناوه لىكدانى ژمارە (١٠) لە گەل (٢٤٣) جار لە خۆى واتا (١٤٣) سال.

پرۆتىنەكان پىك هاتوون لە چەند زنجىرەيەكى درىز لە ترشەلۆكى ئەمېنېيى، بەلام ئايانا گەردىلەكانى ئەم گەرداňە چۈن پىك دىن ئەم پرۆتىنانە ئەگەر بە شىوهيەكى تر جىڭە لەو شىوهيە كە پىك هاتوھ و پىك بىت ئەۋات ناپوخته و نالەبار دەبىت بۆ ژيان، بەلكو لە ھەندى كاتدا دەشبيتە زەھر، بۆ ئەم مەبەستە زاناي ئىنگلىزى (ج. ب لىسز) ھەموو ئە و رېگايانە ژماردوھ كە دەشىت گەردىلەكانى پى يەك بىرىت لە تەنها گەردىكى سادەي پرۆتىنيدا لە ئەنجامدا بىنى كە ژمارەي گەردىلەكان بلىيونەها (١٤٨) لە بەر ئەمە لە رۇوى ئەقلەوە مەحالە كە ھەموو ئەم رېكەوتانە يەك بىگىن بۆ ئەوھى يەك گەردى پرۆتىنى دروست بىت بۆيە دەلىن تەنها خودا ھەر خودا خاوهنى ھەموو دروست كراوهەكانە.

ھەلبەتە پرۆتىنەكان جىڭە لە ماددەيەكى كىميائى بىن گيان

که رهسه‌یه کی دیکه نین، ژیانیان تیدا نییه مه‌گهر پاش ئه‌وهی
ئه‌و رازه بیان ئه‌و روحه سه‌پسونه‌رەی تى دەچیت و که تا
ئیستا ئه‌قلی هەموو بەشەریهت هیچ شتیک لە ماھیه‌تى
نازانیت ئه‌و رازه‌ش ئه‌قل نەبریوه تەنها خوا خۆی نەبیت
ئه‌وهی که توانيویه‌تى بەوپەری حیكمەت و دانای خۆی
دایینیت و بیزانیت که نمونه‌ی وەها گەردیکی پرۆتینی بار
بەھینیت بۆ ئه‌وهی ژیان دابمەززینیت ئه‌وکاته که دروستى
کردوه وینه‌ی بۆ کیشاوه و رازو روحی ژیانی بەسەردا
رژاندوه.

ئیمه دەزانین که مرۆف دارای چ ئالۆزى و وورده‌کاریيە کە لە
چالاکى ئه‌قلی و دەزگای دەماريدا، کە ئەم ئالۆزى و
وورده‌کاریيە مرۆقى شايستەری پیکخستانى ھەست و بىر
کردنەوه و دەرك و ھەلسوكەوتەکان كردوه دەتوانیت ئەم
شايستە پېك بخات ھەروهك بۇونى دەزگای دەمارى و پله‌ي
دەركى ئازەل دەزانین، بەلام مرۆف نەی دەزانى کە روه‌کيش
دارای دەزگای مەركەزى ئەوتۆيە کە چالاکيەکانى پېك دەخات
بە و جۆرهی کە دەزگای دەمارى چالاکيەکانى لەشى مرۆف و
ئازەل پېكى دەخات ئەمەش لەلايەن زانايەکەوه
دۆزراوه‌تەوه.

زاناي سۆقىيەتى (جوبار) پاش ئه‌وهی کە بىست سالى بىرده
سەر لە لېكۈلینه‌وهی يەكالا كەردنى رۇوه‌كدا ئاشكرايى كرد و
دلنىا بۇو لە بۇونى دەزگايىه‌كى مەركەزى وەها کە تەواوى
ئەركە سەرەكىيەکانى رۇوه‌ك پېك دەخات کە ئەويش لە
مرۆف و ئازەلدا جياوازى نىيە، ئەم دەزگايىه لە پېڭايى چەندىن
تەۋزمى كارەباييەوه كار دەكەن وە بەرپىوهى دەبەن ھەست و
بەلگە زانيارىيەکان لە بەشىكەوه بۆ بەشىكى ترى رۇوه‌كە کە
دەگۈيىزنه‌وه خىرای ئەم تەۋزمانە دەگاتە (۱۹)م لە
كاتزەمىرىپەكدا.

بهم جوړه نئم به لگه زانستيانه وا ده رده خنه ووه
دوزيويانه ته ووه له تاقيگه ووه به ئيمه يان راگه ياندوه و باوه ريان
هيناوه به بونى حيكمه ت و نه خشه دانه رېک و رېکخستن و
رهت کردنې ووه هه رهمه کي (ئانارشيسى) رېکهوت له هه ر
گه رديله و شانه يهك، له گه رديله و شانه کانى نئم جيهانه سه يرو
سه رسورهينه رهدا رېکى سيسىتم و کار سازى رېخراوه يه تى
نهم جيهانه ده که ينه به لگه له سه ر بونى خالق و دروست
که رېکى رېکخه رى هووده زان و دانا (الله).

ئاگام ليپوو ده مى داچه قاند بولو له باسه کانمدا
پاشان من به رده وام بولوم له قسە کانم له گه ل کاک به هر ۋىزدا
مالى کاک عەبدۇللا ھەموو گوپيان گرتبوو، زوو زوو کاک
عەبە نئيوت چاك منتان خەلتاند

منيش به رده وام بولوم له باسه کەم.. عەرزى مە جلىسە كەم كرد
له باسى.. دووهم: به لگه ي جوله و بزو اوتىن و نه جولاندىن
لە خۆوە نە بزو وتن

به لگه ي دووهم له سه ر بونى خالق و دروست كە رېکى مەزن،
به لگه ي بزو اوتىن و خۆنە بزو وتن

لاي ھەمووان ئاشکراو رۈونە كە نئم جيهانه بونىيکى بزه ووت
وپر لە جموجۇلە به تەواوى بنيات و درووست بولون و
پېكھاتنىيە ووه، هەر لە پېكھينه رە کانى گه رديله ووه هەتا
كە ھكىشانه گەورە کان دە گرىتە ووه بە شە کانى گه رديله و زەوی
و خۆرۇ مانگ و نئەستىرە و كە ھكىشانه کان، ھەموو بە گوپەرە
سيستە مېنگى وورد ورېك وجوان ئەندازە دار دە جولىنە ووه لە
هاتوو چۆدان.

ئيمه لىرە دەمانه ويىت بزانىن كە بزه ووت جموجۇلۇ نئم
بۇونە وەرە لە گوپەرە هاتوو، لە كاتىكدا كە زانستى فيزيا ياساي
لە خۆ نە بزو وين دە سەلمىنېت، نئو ياساي، ياساي يە كەمى
(نيوتەن) ھو، دە قى نئو ياساي يە بهم جوړه يە

تهن له حالى سرهوت و نه جوولاندا ده مينييتهوه ئەگەر }
ھېزىكى دەرەكى كارى نەكاتەسەرى وبجولىيىت، ھەروەك
لەھەمان تىزى و خىرايى بزووتنى خۆيدا بەردەواام بىت
}ئەگەر ھېزىكى دەرەكىي كار نەكاتە سەرى و نەيۇھەستىيىت
خۆ ئەگەر هات و زانيمان كەمادده خۆى بزاوتى نىيە،
لە خودى خۆيە وە ناتوانىت بزووتن بەرھەم بىنېت، ئەي كىيە
ئەوهى كە ئەم جىهانەي بزواندوھو بزووتنىكى گەورەي
پىكۈپىكى ووردى تىا داناوه، بىڭومان ھەر دەبىت چاوج و
سەرچاوه بزووتنەوهى ھېزىكى دەرەكى بىت كە بزووتنى لەم
جىهانەدا دروست كردىت، كە ئەوه دەسەلاتى خواي تاك
وته نهايە .

جا ھەروەك بەلگە لە خۆ نەبزووتن بەلگەيە بۇ ئىمە لە سەر
ئەوهى كە جىهان جوولىنەرېك-واتھ-پىكەخەرېكى ھەيە ئەوا
ياساي دىناميكىي دووهەمى گەرمايى، سەلماندى كە جىهان
سەرەتاو كۆتاي ھەيە و بەم تىۋرى }{{دىرىنەي مادده و بۇونى
لە ئەزەلەوه}} بەدرو دەخاتەوھو رۇوي خاوهندەكەي پەش
دەكەت دەيداتەوە بە نىوچاوانىدا مالى قەلب سەر
بەساحتىبى!!.

لەم بوارەدا باش وايە بىرۇ بۆچۈنى زانايى گەورەي.....
فېزىيائى (كلۇد.م.هاشاواي) بە نەمونە بىنەمەوە كە دەلىت
نەخشەگىرى ياخود پىكى سىستەم يان سازدان و پىكۈپىك]]
كىردىن، يان خۆت چىت پىخۇشە ناوى بنى، مەحالە دروست
بىت مەگەر بە دوورپىكى نەبىت، پىكايەكىان داھىنان و
نەخشەكىشان، ئەوى تريان پىكەوت ئىحتمالى پىكەوت زۇر
دۇورە لىرەدا ماوه بلىم لەنیو جەرگەي ئەم بىن بىرانەوهەيدا
ھېچمان دەسەلات نىيە جگە لەوهى كە بىرۇ بىنهنىن بە بۇونى
[خوا].

:بەردەواام دەلنى

به لام خالی دووهم، ئەوخالهی که دەمه ویت ئاماژهی بۆبکەم))
ئەوهیه که سازینه رو نەخشە کیشی ئەم بۇونەوەرە مەحالە
شتیکی ماددیی بیت، جا من لهو باورەدام که خواشتیکی
ناسکی ناماھەیە و من بروام بەشتى بۇونى شتى ناماھە
ھەیه، پاشان من وەك زانایەک ھەست بە پیویستى بۇونى
ھۆیەکی يەکەمی ناماھە دەکەم، فەلسەفە کەم رېگا
بەبۇونى شتى ناماھە دەدات، چونکە ھۆی يەکەم بە حوكى
پىناسەکەی مەحالە دەرك بکریت بە ھەسته.....

سرووشتىيە کان، کەوابوو له رۇوی نەزانىيە وىيە ئەگەر بۇونى
ھۆی يەکەم رەفزبکەم بەھۆی بىدەسەللاتىي زانست لەدەرك
پىكىردىن و دۆزىنەوەي ئەودا، لە سەر و ئەويشە وە فيزيايى
نوى فىرى كردووم کە شروشت بىدەسەللاتە لەوەي کەخۆى
سازو كۆك ورېكى پېيك بکات، يان دەسەلات بەسەر خۆيدا
((پىدا بکات.

سیر ئىسحاق نيوتن)) ئەوهى دەرك پىن كردىبوو))
کەسيستەمى بۇونەوەر بەرە و رۇچون دەپوات، سەرنجام
لە قۇناغىيەك نزىك دەبىتە وە کە پلهى گەرمائى ھەموو
پىكھىنەرە کانى تىدا يەكسان دەبىت لەمە وە گەيشتە ئەوهى
کە ئەم بۇونەوەرە دەبىت سەرەتا يەكى ھەبىت، ھەر وەك
پىویستە بە گۈيرەي نەخشە يەكى دىيارى كراو سىستە مېكى
ووينە كىشراوى دارېزرا بىت، کە لېكؤلەرەوانى ئاوو ھەوا
بەته واوى ئەوهى يان سەلماندوھ يارمەتى ئىمە دەدات لەسەر
جىا كردىنەوەي نىوان و وزەي ئاسان* و وزەي دژوار* دا نيوتن
بەدى دەكىد کە سىستەمى بۇونەوەر لەكاتى رۇودانى ھەر
جۆرە گۆرانكارىيەكى گەرمىدا، بەشىك لە وزەي ئاسان
دەگۆرېت بۆ وزەي نا ئاسان، ئەوه ھىچ چارەيەكى ترى نىيە
بۇئەوەي کە ئەم گۆرانكارىيەي سروشت بەشىوەيەكى
پىچەوانە بپوات، ئەمە بۇوياساي دووهم لە ياساكانى

دینامیکیی گه رمایی

ووزهی ئاسان : بهوه و وزهیه دهلىن که ئاسان بیت بۆ (*)
مرۆف يه خسیرى بکات و دهستى به سهرا بگریت
ووزهی دژوار: ئەو و وزهیه که يه خسیر کردنی و دهستبه (*)
سهرا گرتنى بۆ مرۆف دژواره .

(پۆلتزمان)) بايە خىكى زۇرى دا بۆ رونكردنەوهى ئەم.....)) دياردهيە، لهلىكۈلەنەوهى كى خۇيدا ئەۋەپەرى بلىمەتى وېرىشتى ماتماتىكى خۇى بەكارھىينا، سەرنجام سەلماندى كەنەمانى وزهی ئاسان ئەوهى كەياسى دینامیکى گه رمیي ئاماژەي بۆ دەكات، جىگە لەحالەتىكى تايىبەت له دياردهيە كى گشتى نىيە، نىشانەيە بۆ ئەوهى كەھەر چەشىنە گۆرانو گۆرانكارىيەكى سرووشتى هەلتەكانىك يان كەمووکورى له سىستەمى بۇونەوهريي له گەلدايە، لەحالەتى گەرمىشدا گۆرانى وزهی ئاسان بۆ شىوه و شىكلى نائاسان، خۇى بەنەمان و لەدەست چوونى يان بەكەم بۇونەوهى له پىكۈپەكىي بەشە گەردىلەكان دادەنرېت، ياخود بەواتايەكى تر بەلىك هەلۋەشانەوهى و هەلتەكاندىنە ھاوکىشەكەي دەزمىرېت ماناي ئەمە بەشىوهيەكى تر ئەوهى كە سرووشت ناتوانىت خۇى خۇى ساز بادات يان خۇى دابەھىنەت، چونكە ھەرجۇرە گۆرانكارىيەكى سرووشتى هەردەبېت سەربىكىشىت بەرە جۆرىك لە فەوتان و لەدەست چونى سىستەمەكە، يان درز تىكەوتىنە ھاوکىشەكە، رەنگە لەھەندى حالەتا سىستەمەكە لە سادەيىھە بەرە و ئاوىتە بىرات، بەلام وەها شتىك بە و ئاسانىيە نابېرىتە وە مەگەر لە سەر حىسابى شەق بىردىن ودرز بىردىكى گەورەترى پىكۈپەكىي كارەكە نەبېت لە شوين و جىڭايەكى ترەوه .

ئەم بۇونەوهە بىرىتىيە لە كوتلەيەك و دەكەۋىتە ژىر بارى سىستەمەنەكى دىاري كراوهە، لە بەر ئەمە ھەردەبېت خاوهنى

هۆکارىيکى يەكەم بىت، كە ئە و هۆکارە ناكە وييته ژىر بارى ياساي دووهمى ديناميكي گەرمىيە وە، هەروەك دەشبيت كە ئەم هۆکارە يەكەمە مادده نەبىت لە سرۇوشت و خۆرسكى خۆيدا، بىنگومان ئەويش خۆى خواى خاوهن لوتى و بەزەيى و ئاگايە، ئەوهى كە دىدى چاوهكان دەركى پى ناكەن و نايىيەن.

لىرىھوھ بۆمان رپون بوهوھ كە چۈن بۇونھوھ بە تىكرايى كە وتوتە ژىر بارى ياساي گواستنە وە نەمان و لە دەست چوونى گەرمى لە تەواوى جموجوول و چالاكيي و پىكەلبۇون و پرۆسەي پىكەاتنۇ ھەلۋەشان لە سرۇوشتدا، هەروەھا دەربارەي بىدەسەلاتى سرۇوشت بە سەر دووبارە رېكخستنە وە ھەلۋەشاوه كە يداو، پىوست بۇونى بە كار سازو رېكخەرېكى خاوهن زانست و دەسەلات و حىكمەت و دانايى، ئەوه تەنها خواى گەورە يە.

(سييەم : بەلگەي پىچون و لەوانھىي (ئيمكان بەلگەي ئيمكان ئە و بەلگە عەقلەيە يە كە زانايانى ئايدىيائى ئىسلامى پەيرەويان كردووه لە بۇ بەلگە ھېنانە وە لە سەر پىويسى جىهان بە خالق و درووستكەرېك كە ناكە وييته ژىر بارى ياساكانى مومكىنە وە) (جىهان

لەم بوارەدا زانيانى ئىسلامى بۇونھوھ ريان بە و جۆرەي كە : عەقل دەركى دەكات كردووه بە سى بە شەوه (يەكەم: بۇونى مەحال (نە بۇونە كراو).

(دووهەم: بۇونى مومكىنى (جىهان

(سييەم: بۇونى واجب (الله

ئەم دابەشكىرنە لە سەر ئە و بناگە يە دادەمە زىرىت كە ھەم وو ئە و شتائەي رەنگە ئىمە بىرى لى نە كە يە وە يان بە بۇ چوون بۇي بچىن خۆيان بە گوئىرەي بە دىيھاتنى بۇونيان بەم شىوھىي خوارە وە يە

یه کم بوونی مه حال: بوونی مه حال بریتیه له هه رشتیک
که بُوی ده چین و دیت به خه یالماندا و، لهوانه یه و مه حاله
بوونی ده ره کی هه بیت، چه شنی کوبوونه وهی دووشتی دز
به یه ک: وه ک بوونی شتیک و نه بوونی له یه ک کاتدا، چونکه
وهها شتیک مه حاله، هه رووهها وه ک بوونی شتیک به بیت
فراهه م هاتنى هوکانی بوونی، چه شنی بوونی ده نگ به بیت
خاوهن ده نگو جووله به بیت جولیینه رو... هتد
دووهم بوونی مومکین: بریتیه له هه رشتیک که ریزهی بوون
و نه بوونی یه کسان بیت، جا نه وهیه له بوون نزیکتر بیت تا
له نه بوون، نه وهیه له نه بوون نزیکتر بیت تا له بوون، جا
هه رووه ک قابیلی به دیهاتن و بوونه، به و شیوه یه قابیل به
نه بوونه، هه رووهها ره نگه گیر بیت و ره نگه گیر نه یه ت، به لکو
بوون و نه بوونه کهی پیویستی به هوکاریک هه یه که لا یه نی
بوون و نه بوونی شته که تاو یه کلا بی بکات، ته واوی
نه وهیش که هاتوته دی و نه وهیش که دیتهدی له جیهاندا
ده که ویته بازنہ و جو غزی ئیمکانه وه، چونکه ته واوی نه و
شتانه ی لهم جیهانه دان له گه رد و رووداوه کان به ر
له هاتنه کایهی ان له قۆناغی ئیمکان و بوون و نه بووندا بوونه،
هه رووه ک هه راستییه کیش له راستییه گچکه و جوزئییه
کانیشی له قۆناغی بوون و نه بووندان به ر له هاتنه کایه و
فراهه م هاتنى سه بھ و هوکاره سرووشتییه کانی نه یه
شتانه فرهاده م هاتوون و هاتوونه ته گۆری و ئیمکان و حله تى
بوون و نه بوون چوونه ته ده ری به ره و بوون، نه میش بۇ نمونه
له کورسی و په رتوك وینه یه ک ده چیت به ر له بوونیان، که نه یه
شتانه به ر له بوونیان و اته لهم قۆنەغە یاندا چەند حە قیقه تیک
بوونه له حاله تى ئیمکانی بوون و نه بوون، هه رووه ک چۆن
نه بونیشیان ئیمکانی بووه، به لام له کاتى فرهاده م هاتنى
هوکاره کانیان، دارتاش و نوسه روھونه رمەند و نه و مادده یهی

شته کانیان لى دروست ده کریت، ئەم حەقىقە تانە لە قۆناغى ئىمکان بۇون و نەبۇون دەرچوون بەرھە بۇون و بۇونەتە حەقىقە تىيىكى بۇوندار.

سەبارەت بە تىيىكپاى جىهان حالەتىيىكە ھەر بە و جۆرە يە، چۈنكە جىهان بىرىتىيە لە كۆمەلېڭ رۇودا و ھۆكار و ئەنجام كە بەدواى يەكدا يەكىان لە وەيەكى ترەوە ھاتۇونەتە دى، كە واپو و ھەرشتىيىك لەم بۇونەوەر و گەردۇونەدا ھۆكاري شتىيىكى ترە، ئەنجامى ھۆكارەكان لە يەك كاتدا، ھەموو جىهان ھەر بە و جۆرە لە وزە و بەشكەنى ئەتۆم و گەردىلە و تا ئەستىرەكان.

تەواوى بۇونى ئەم جىهانە بە قۆناغى ئىمکان بۇون و نەبۇوندا تىيېرىيە، وەك چۆن كتىيىب و كورسى و وىئەكە نموونەكەي ئىمەدا بەم قۆناغەدا تىيېرىيەن.

ھەلبەتە سەرجەمى تاكەكانى جىهانىش بەم قۆناغەدا تىيېرىيۇن و پاشان ووردۇ شت لەدواى شت ھاتۇونەتەدی، ھەندىيەكىان لە ھەندىيەكىانەوە پىدا بۇون و ھاتۇنەتە گۆرى تا ئەم شىوه تەواو كاملىكى لىپەيدا بۇوه، كە خۆى بىرىتىيە لە كۆمەلېڭ شتى مومكىن و دەشىن و ناشىن، جا ھەر وەك ئامازەمان بۆ كەردى مومكىن لە قۆناغى ئىمکان دەرنەچىت بۆ قۆناغى ھاتنەدی، مەگەر لەپاش پەيدابۇون و فەراھەم ھاتنى ھۆكارەكە نەبىيت، دەنا ھەروا لە قۆناغى ئىمکاندا دەمەننەتەوە و ھەرگىز بۇونى نايەتە دى، چەشىنى حالى كتىيىب و كورسى و ووئەكە لە نموونەكەماندا، كەواتە مومكىن و فەلسەفەكەي: چەندىن تايىەتمەندى و سىيفەتى خۆى ھەيە كە بىرىتىيە لە (ا) يەكسانىيى پىزەي بۇون و نەبۇون: ئەگەر ھۆكارەكەي) پەيدا بۇو ئەوا ئەويش پەيدا دەبىيت، ئەگەر ھۆكارەكەي پەيدا نەبۇو ئەوا ئەويش لە رووى بۇون و نەبۇونەوە بەستراوه بە شتىيىكى ترەوە.

ب) ده رچونی له ئيمكان بۇ بۇون: پىيوىستى به سەبەب و)
ھۆكاريک ھەيە، ئەو ھۆكاريھىش لە نېو چوار چىوهى
سرووشتىيدا، خۆى برىتىيە لە كۆمەلېك ھۆكاري سرووشتى
وەك ئەوهى كە لە تەواوى بۇونەوەردا ھەيە لە مەرۆف ئازەل و
رپووهك و رپوويداوه كردەوەكاني مەرۆفايەتى و.....ھەندى
چونكە جىهان لەناوهەيى بىنیات و بىناسازى خۆيدا كۆمەلېكە
لەو ھۆكارو ئەنجامە مومكىنانە پېتو يىستيان به سەبەب
وھۆكاريکى زۆرى سرووشتى ھەيە.

لەو حالەتەدا وا پىيوىست دەكەت كە ئەم زنجىرەيە تا بىن
بىرانەوە بەرددەوامى ھەبىت، ئەمەش مەحالە، لەبەر ئەوهى كە
عەقل بەرروونىيى دەرك بە بىتھوودەيى زنجىرەيى دەكەت، كەوا
بۇو ھەر دەبىت ھۆكاريکى يەكەم لە ئارادا بىت، كە خۆى
سەبەب ھۆكارە لەپەيداكردن وھېتىنانە كايىھى تەواوى
مومكىنە كانداو، خۆى نامومكىنە، واتە بۇونەكەزى زاتىيە و
نەبىستراوه بەشىكى ترەوە، ئەوهەش واجب و بۇونى واجب
پىيوىست دەكەت

سىيەم: بۇونى واجب: كۆتاينى وەلامەكەمان، چونكە وەلام
دانەوەيى پرسىيارى ئەو كەسەيە كە دەپرسىيت لە ھۆى تەر
بۇونى جل و بەرگى كەسىكى تر و پىنى دەلىت: ئەم تەرایيە وا
بە جله كانتهوە لە كويىوه ھاتوھ؟ ئەوپىش لە وەلامدا پىنى
دەلىت: لەسەر فەرشىكى تەر دانىشتبووم تا تەرایيەكەي
گەيشت بە جله كانم، دىسان پرسىيارىكى تر لە پرسىيارەكەدا
دروست دەبىت دەلىت: ئەي فەرسەكە لە كويىوه تەرایي پىن
گەيشتبوو؟، پرسىيار لېكراوېش لە وەلامدا پىنى دەلىت:
پەرداخىتكە ئاو رۈزايە سەر فەرسەكە لەبەر ئەوه تەر بۇو ئىتىر
پرسىيار كەرەكە لە پرسىيار كردن را دەوەستىن و ھىچى تر
نالىت چونكە ناپرسىيت: ئەي تەرایيەكە لە كويىوه گەيشتەو بە
ئاوهەكە؟

چونکه ئاو سەچاوهى تەرىيە، كۆتاپى وەلامەكەشە (واجب الوجود) واتا (بۇونى پىيويست كە خواى پاك و بىنگەرە) هەر بەم جۆرەيە كە كۆتاپى وەلامەكە وەردەگىرىت ھۆكارەكان هەر لاي ئەوەوھە كۆتاپىيان پىن دېت.

{} {هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ}

سورةتى الحديدى ئايەتى ۳

واتا ((هەر ئەوھە سەرەتايە و كۆتاپى يەو دىارە و نادىارە و هەر ئەوھە كە ئاگادارى ھەموو شتىكە و ئاگايى و زانايى بەسەر (ھەموو شتىكدا ھەيە).

بەم جۆرە دەگەينە دۆزىنەوەي دەرك كىردن كۆتاپى فەلسەفە لىرەدا دېت ياخود ئالىرەوە فەلسەفە سەر دەبرەرىت ھەموو ھاوكىشەي فەلسەفەي لىرەوە دەبىت خۆى بخاتە ناو تابوتى مەرگ، چونكە كە دەرك كىردى مەرۆف بە دەرك كىردى بۇونى واجب وەك ھۆكارىك بۇ تەفسىر كىردن و لىكدانەوەي كەرسە مومكىنەكان، وە ھەروەك زانيمان بەشى ئەقل و ھۆشى دەرك كەرەكانىش دان بە بۇونى ئەم پىيويستەدا دەنیىن من ئا لىرەدا فەلسەفە ئەتك دەكەم كۆتاپى بە گەپان بە دواي بوندا دەھېنىم و رۇو دەكەمە تاکە خوايىك كە دروست كەرى ھەموو ئەرز و ئاسماڭەكانە.

ئەم ھۆكارەش بە نىسبەت تەفسىر كىردى جىهانەوە ئەو كەرسەيەيە كە ئىمە زاراوهى (بۇونى پىيويست)ي لىدەنلىكىن و، ئەو بۇونى پىيويستە خواى پاك و بىنگەرە كەوا بۇو دەركى سىيەم ھەموو قۇناغەكان دەبرەرىت دەچىتە قۇناغى بۇونى پىيويست كە بۇونى پەروەردگارى پەروەردگارە كەواتە لە رۇوى فەلسەفيەوە دوو بەشمان لە ھاوكىشە كە وەرگرت يەكەم: بۇونى مەحال دووھەم: بۇونى مومكىن لىرەدا وەك لەسەرەوە ئامازەم پىن كەر فەلسەفە ئەزىزى

دەشکىت لە سىيىه مدا بۇونى واجب خۆى فەرز دەكاو بە خەلکى را دەگەيەنىت كە زۆر خەلکى كەم هەن كە نەگە يىشتونەتە بۇونى واجب ئەوانىش كە سانىكى ناوازە دەرون نەخۆشەن.

بەم جۆرە دىئمە كۆتاى ئەنجامىكى راگىرانەي ئەقلى، برىتىيە لە وەيى كە جىهان پەيدابوئىكى بۇون مومكىنە، وە پىيوىستى بە خالق و دەروست كە رىك ھەيە ئەويش خواى بۇونە كە پىيوىستە بەم پىيە بەلگە زانستى و ئەقلېيە كان برىتى بۇون (بەلگەي رىكى سىستەم و، بەلگەي بزو اوتن لە خۆ نەبزو اوتن، بەلگەي ئىمكان)، ئەوهەمان بۆ دەسەلمىنیت كە ئەم جىهانە پىيوىستى بە خالقىك و داھىنەرىك ھەيە لە ھەموو گرنگ تر ئەوهەيە كە ئە و پەروەردگارە دوورە لە سىفاتى ئەم جىهانە وە بەم سىفەتانە نانا سرىت ئەويش خواى پاك و بىيگەردى ئەم بۇونە لە وە دەرچوھ ھىچ شتىك لەو ناچىت وە ئەو تاك و تەنھايى بىن نيازە دەولەمەندە لە كەس ناپىت و لە كەسىش نەبۇوه وە ئەو زىندوو كەرەوە و مرىنەرېشە وە ئاگادارە بەسەر ھەموانە وە.

پاشان ووتەم ئەم زانىارىانەم ھەموو لەم سارچاوانە وە .. وەرگرتۇھ

١/ كرييسي مورسن (زانست بانگىشە بۆ باوەر دەكات) چاپى پىينجەم بەشى يەكەم (جيھانى تاكمان)، (ئەو گازانەي ھەلىان دەمژىن)، (بەشى ھەواو دەوروبەر

٢/ (الله يتجلى فى عصر العلم) ئاما دەكردنى كۆمەلىك لە زانىيان / وتارى فرانك ئالن / وەرگىرانى / الدمرداش

٣/ عبد الرزاق نوغل / الطريق الى الله

٤/ لەسەر رىگاي رىنويىنى وئاشتى بەرە و تىيگە يىشتىنىكى دروست لە بونە وەر و ۋىيان / كۆمەلى بانگەواز ئىتر مەجليس بىيدهنگ بۇو.. شەو بەسەردا ھات .. من و كاك

مهلا محمد ووتمان ده گه رينه وه بؤه هاله .. به هه رحال ئه ويش
منى به جيئه يشت، به لام ووتم باسه كه مان ته واو نه كردوه يان
.. تؤ وهره بؤلامان يان من ديم بؤلات

.. به هروز: باشه به پهله روئيشت -

ئيمه ش گه رايشه وه بؤه هاله و كاك عه بدولامان لاي ميهناز خان
.. به جيئه يشت .. كه وتنىه رئ

به ره و هاله .. به رىگاوه بو وين له پر ته له فون كرا كاك به هر روز
ووتى فرياكهون .. كاك عه بدوللا كۆچى دواى كرد

من زۆرم بەلاوه سەير بooo.. ترسام شەر رۇویداپىت، لە نیوانىاندا، تەلەفونم كردوه بۆ كاك بەھرۆز گۈيم لە دەنگى گريان و قسەو باسى ئەلمانى بooo، ووتىم چىھەو چى رۇویداوه، ووتى پۆلىسى لىيىھە لەگەل ئەمبولانس وەرە دواى قسە دەكەين..

لەپاستىدا كە ووتى پۆلىسى لىيىھە من پىيم خوش بooo، چونكە باشتىرە پۆلىس پېش رۇشتىنى ئىيىھە بگاتە ئەۋى، بە ھۆكاري ئەوهى ئىيىھە ئاگامان لە رووداوه كە نىيەو نابىينە شاھىد تىدا هىچ نەبىت..

گەيشتىنەوە مالى مىهناز خان ھەموو ئەم باست و خواستەو مىدىنى كاك عەبدوللە چەند سەعاتىكى كەمى پىچىوو كە لە دوو سەعات و چەند دەقىقە يەك تىپەرى نەدەكىد چوينە لاي مىهناز خان كچىكىم بىنى جلىكى زۆر عەجىبىن لە بەرداپىوو چاوى رەش قىزى رەش لىيوي رەش لە شەيتان و شتى وا دەچىوو فرمىسک بە چايدا ھاتبۇوه خوارەوە لە سەر دەم و چاوى جۆگەي رەشى دروست كردىپىوو، قاچى رووت شتىكى لە پىداپىوو لە سفرە دەچىوو ھەموو رانى بەدەرەوە بooo.. ھەموو گيانى رەش بooo.. ئىتىر ھەستم كرد ئەمە شەيتان پەرسىتەكانە، لە ئەورۇپا پىيان دەلىن "ساتانىست" من وامزانى ئەلمانىيە.. ھىچى نەووت.

مەلا محمد ووتى: دەرۆم بىزام كفن پەيدا ناكەم چوو بۆ - مزگەوتى توركەكان لە ھانۆفەر و كفنى هيئناو منىش لەۋى ئەو كاتەي كە پۆلىس و لەگەل ئەو خەلکەي كە بە ئەمبولانس ھاتبۇون، ھەر بىدەنگ بۇوم تەنها چوومە لاي مىهناز خان ووتىم چى بۇوه لە بەر گريان وەلامى نەدامەوە كاك بەھرۆزىش بە ئەلمانى قسەي لەگەل پۆلىس و خەلکەي تردا

ده‌کرد، دیار بوو بربیاریان دابوو که ده‌بیت کاک عه‌بدوللا به‌رنه
خسته‌خانه و فه‌حسی بۆ بکەن و هۆکاری مردنەکەی بزانن
دواى ئەو ده‌توانین کفنو دفنی بکەین و به خاکى بسپیزین،
من ئەو مەسافەیە زیاتر خەریکی قورئان خویندن بووم
بەسەریەوە.. پاشان تەنها چوار رۆز بوو کاک عه‌بدوللام
ده‌ناسى بەراستى خۆشەویستى چووه ناودلم ھەستم کرد
پیاویکی زۆر سادەو بەریزە ئەو کاتەی کە دەستیاندا یە
و خستیانە ناو ئەمبولانسە کە ئیتر دەستم کرد بە گریان، من بۆ
خۆم دەگریام زیاتر نەك بۆ ئەویش راستە خۆشەویستى لە
دلەدا ھەبوو، بەلام بەراستى مردن سامیکی زۆر گەورەی
ھەیە، بەلام ئىمە زۆر سەرکەشین زۆر بە دەگەمەن بیرى
مردن دەکەین.. بەھەرحال ووتمان دەچىن لەگەل تەرمەکەدا
دواى فه‌حس دەیھىنېوە، کەچى.....

کاک بەھروز ووتى: کاک ماکوان ئەوە بەلای کەمەوە دوو -
رۆزى پىدەچىت و تەرمەکەی لە سەلاجەدا دادەنیىن... (ئیتر
منىش بىدەنگ بووم) چونکە ئیتر من خاوهنى ئەوە باست و
خواستانە نابم لەبەر وەی کە من بۆ خۆم میوانم شارەزايىش
نیم و پاشان ئەوانە ھەموو خزمۇ کەسوکارى يەكتىرن..
ووتمان مادەم وايە ئىمە دەچىنېوە بۆ ھالە و دواى دىيىنەوە...
بەلام ووتى من پىئناچىت بگەریمەوە .. چونکە منىش
دووبەيانى تەيارەکەم دەگەریتەوە بۆ نەروىچ.. من خوا
حافىزىتان لىدەکەم.. بۆ خۆتان خوش بن کاک بەھروز ئاگات
لە مىھناز خان بىت ئافرهتىكى بەریزە.. تکا دەکەم بىرۇ پىنى
بلۇن و من داواى ئىزنى لىدەکەم..؟

.. کاک بەھرۆز زۆر بە ئەدەبەو خۆشحالى دەربىرى کە بەمېنەوە
منىش ووتى بەخوا ئېلتىزامم ھەيەو ئىشۇ كارو مالۇ مندالىم
بە جىھىشتوھ

چووه لای میهناز خان و هات بولام و.. به ده گریانه وه
سه ری خسته سه رشانم و به کول گریاو ووتی: ماکوان گیان
..مه رۆ تو خوا تو کاک مه لا محمد کفن و دفنه بکەن
.. ووتم ئاخر من له خزمە تاندام بەس مالۇ مندالىم تەنھان
ووتی خۆم تەلە فونیان بۆ دەکەم .. منیش زۆر لە سەری
نەرۆشتم .. تەلە فونم کرد بۆ خیزانم کە بلىتى تەیارە کەم بۆ
بگۆرپەت.. بە میهناز خاتوونم ووت من له خزمە تاندام.. لە
خوارە وەی شوقە کە يان لە گەل مه لا محمد ھاتینە خوارە وە
ھەندىك کەسى لىپۇون من نەم دەناسىن بىچىگە لە خیزانى
کاک بەھرۆزو مندالە کانى و دو سن کەسى ترى لىپۇو
..

لە پە شهر دەستى پېكىرد لە دەرگای شوقوكدا گويم لە ھاوارى
میهناز خان بۇو .. قىزى ئە و ئافرە تەی گرتبوو کە ھەموو جلو
بەرگو قژۇ گیانى خۆى رەش كردى بۇو رايىدە كىشاو دەيىكىدە
دەرە وەی شوقە کە .. ئەي گووت ئاخىر كچم بە خىتو كرد سەلىتە
دەرچىت، من نەم زانى - سەلىتە چىھە تا ئە و كاتە واتا
..(سۆزانى) ..؟

بە پەلە رامانكىرد كاک بەھرۆز دەستى ئە و كچە گرتبوو
ئە گریا چۆن گریانىك.. كاک بەھرۆز دەيىووت بە و كچە "ئە فسانە"
بە قسەي بکە و بىرۇ.. ئە ويىش بە كوردى قسەي
.. دە كرد ئەي گوت بۆ كوى بچم جىڭام نىھ ئاخىر

منیش رامكىرد بولاي میهناز خان ووتم چىھە؟ ووتی ئە وە
نايىت لە مالە كە مدا بىت.. ووتم ئە وە كىيە ووتی ئە وە كچم
بۇو، بەلام لە ئىستاوه كچم نىھ.. كاک بەھرۆز دەي گوت بىرۇ..
ئە ويىش بە گریانىكى زۆر سەير دە گریا دەي یوت جىڭام نىھ بۆ
كوى بچم.. منیش ووتم كە مادام جىڭاي نىھ بۆ كوى بروات
ئە وە ئافرە تە.. من وا ھەستم كرد لە ئاھەنگىك شتىك بۇوە
گە راوه تە وە.. لە سەر جلو بەرگە كەي لى تۈورەن.. - ووتم بە

میهناز خان ئاخر خوا عهفوت بکات بۇ کوئی بپوات ئە و
بەسزمانە ئە وە هەر ھېچ نە بىت باخۆى گۈرپىت ھە مۇوگىانى
رووته بەم شەوه باوکى مەدۋە ئە وەندەي تر با لە سەرى
سەخت نە بىت ، بىبەخشە بە من .. وقى لە بەر خاترى تو
با بىتە وە سەرە وە منىش چوم بۇلای ووتم خوشكى من بىرۇ
دا يكت دەلىن بىتە سەرە وە .. وامزانى دەلىت: باشە مالت
ئاوابىت.. وەلا ووتى: (دانكشن) منىش ووتم خوا موبارەكى
كات.. كاك بەھرۇزم بانگىرىد.. ووتم كاك ئە وە چىھ
ئە و ئافرەتە ..

ووتى : ئەمە كچى میهناز خانە ناوى ئە فسانە يە .. ھە مېشە
لە گەل كاك عە بى دوللە شەریان بووه ئە مشە و ھاتۆتە وە
دىسانە وە شەریان بووه، ھۆكاري ئە و شەرە بوو كاك عە بى دوللە
تۈرە بووه و دەلىن جەلدەي لىداوه... بەلام ئەم كچە كچى
پياويكى ترە كچى كاك عە بى دوللە نى يە ..

..منىش ووتم : كاك بەھرۇز ئەم سەرە وە زعەي بۇ وا يە
ووتى كاك ما كوان ئەم كچە لە داخى كاك عە بى دوللە واي
كىدوھ.. ئە وە بۇ ما وەي چەندە ھەر وَا بوون.. با سە كەيان
دۇورۇ درىزە ..

كاك بەھرۇز كەوتە با سىكىرىنى ئە فسانە بۆم. باسى ئە وەي كرد
كە گوايىھە مېشە جەنگو ھە راييان بووه لە گەل كاك
عە بى دوللەدا ..

پرسىيارى ئە وەم كرد كە ھۆكارە كە چى بووه..؟

ووتى : زىاتر كىشەي خانە وادەگى بووه .. منىش زۇر -
لە سەرى نە رۇشتىم پرسىيارم لىيە كرد، گە رايىنە وە دواي ئە وە
تەرمە كەي كاك عە بى دوللە بەرنە وە بۇ خەستە كانە و ئىيمەش
كە مىيىك ما يىنە وە دواي ئە و ھەلسايىن و ئىيتىر بەرە و ھالە
رۇشتىنە وە ..

پاشان بۆ بەيانى تەلە فونمان كردە وە بۇ كاك بەھرۇزو میهناز

خان ووتمان ته رمه که یان داونه ته وه ووتمان نا پیده چیت
سبه ینی وه ریبگرینه وه.. چاوه ریمان کرد ته له فونکرا بو کاک
مه لامحمد ووتنی با برؤین تا ده گه ینه وه ئه وئی ته رمه که
وه رده گرینه وه.. به هه ر حا ل گه یشتین و ته رمه که مان
وه رگره وه من و کاک مه لامحمد شوردمان و کفتمان کرد و
کردمانه سندوق ته سلیمی کۆمپانیای توره که کانمان کرد که له
مزگه و ت بمنیتله وه تا گۆپی بو هه لدھ که نن.. خزمانی ئه وان
هاتبوون زۆر خەلکی لیبورو.. هه ر که سیکم ئه بینی له و
مزگه و ته من نه مده ناسی کۆمەلیک ره فیقى من و مهلا محمد
نه بیت هاتبوون هه مومان نه ده گه یشتینه ده که س، بەلام
ئه وان زیاد له چەند خانه وادھیه ک ده بوون، خەلکی
کوردستانی رۆزهه لات زۆر هاتبوو.. ئاگام لیبورو ئه وھی که
منی ده ناسی مۆرھی ده کردو چپه یان بوو له نیوانی خۆیاندا،
تهنها يە کیکیان نه بیت ناوی کاک سەلاح بوو خەلکی مهاباد
بوو يە کیک بوو له بەرپرسە کانی دیموکراتی ئیران هات بۆلام
و ووتی خۆشحالم که ئه تبینم لیرە و زۆر ده میک بوو حەزم
ده کرد بە خزمەтан بگەم .. پیاویکی زۆر بەریزبوو ئه و کاک
سەلاحه..

منیش زۆر مه منونی بووم خۆشحالی زۆرم ده ریپی.. له
ته عزیکه له مزگه و تی تورکه کان ئاگام لیبورو کرابووھ پیکەنین
و حلکە و قسەی بیمانا، له هه مۇوی ناخۆشتەر ئه وھ بوو يە ک
دووبرا هاتن.. فاتیحه یان داخست ئاگام لیبورو پیده کەنین..
منیش خۆم پینه گیرا، ووتم ئه مە ته عزییە کى ئه ویت قسە
بکات با برواتە ده رە وھ ئه ویشی ده یویت فاتیحه دابخات بو
کاک عە بدو للا بە حورمەتی فاتیحه که بگریت، ئه گەر بروای بە
مزگه و ت و فاتیحه نیه ریزیشی ناگریت، با بروات لە
!.. دیسکۆییه ک یان نادی و بارپیک ته عزیکەی خۆی دابنن
دهنگ نه ما کەس قسەی نه ده کرد بەس ئاگام لە هەندیکیان

بوون ودک قومبه له دهیانویست به سه ر مندا بته قنه وه.. کاک
مهلا محمد ووتی کاک تو هه ر خوّت توره کردوه تازه
قسه يه کیشمان بو بکه.. هنیش دهستم کرد به باسی مردن
ووتم نه قان پرسیوه دواي ئهم زیانه بو کوي ده چن.. بیرم
له وه کرده وه که باسييکي ئيمانى بکه م.. دهستم پيکرد

ناخر به شهر بو بير ناکه يته وه هه روا به عه به سی و بيشه ودهی
دروستکراوی ناگه ریته وه بو جيگایه ک که دروستکه ریکت
هه بیت..

ئینجا باسی مردنمکرد.. که مردن جوّری هه يه، هه يه ده مریت
بو ماوه يه ک و پاشان زیندوو ده بیته وه.. ودک گزو
گیاوه هندیک له دره خت و دار واتا زیان و مردنیان دهوریه..
مرؤفیش به هه مانشیوه ده گه ریته وه سه رله نوی زیندوو
ده بیته وه..

باسی ئه وهم کرد که مرؤف ده مریت به دو و جوّر مامه لهی
له گه ل ده کریت..

يه که م : ئه گه ر که سیکی بیدین و خراپه کاربیوو.. چون
ره فتاری له گه ل ده کریت دواي مردنیی.. پیغه مبه ر صلی الله
علیه و سلم ده فه رمویت له و کاتهی که گیانی ده کیشن
ناپه حه ت ترین کاتییه تی و ئه ونده به ئازاره وه گیانی
.. ده کیشریت، کورده واری ده لیت زو خاو هه لدینیتھ وه
پاشان دوو فریشتهی ناشرین و له به ر چاوی ئه و ترسناک
کفنيکی بوگه ناوي پر له پشکوی ئاگری بو دین بوگه نی ئه و
کفنه له هه رچی لاكه تؤپیوی سه ر ئهم زه مینه هه يه
ناخوشتھ.. به رزی ده که نه وه بو باره گای مهله کوتی خواي

گهوره به ج ناویک پیناخوش بیت به و ناوه بانگی دهکنه،
فریشته کان ته ریقی دهکنه وه باسی خراپه کانی و
گهنده لیه کانی دهکنه.. خوای گهوره ده رگای مهله کوتی خوی
بؤ ناکاته وه ئه و فریشتانه له ئاسمانه وه به رینه دهنه وه
خواره وه .. له فه رموده دا هاتووه که ته نهها زریکه و هاواري
ئه و مردوه ئازده کان ده بیستن ئه و ندہ بوسوی و ئه و ندہ
كورسه، له و کاته دایه خوای گهوره پیده لیت ئه م که سه له
دۆزه خییه کانه.. ئه م حاله تهی که به سه رئه و مردوه دا دیت
ئه و کاته له سه ر به رده شوره يان ئه و کاته يه که ده يشون،
ده موچاوی گرژ ده بیت خه لکی و اده انيت ئازاری پیگه يشتوه،
به لام ئه وه بؤ ئه وهی که پیيان وو توه تو دۆزه خیت، پهنا
ده گرم به خوا له و ئاگره، که ئه گه ر مرؤف بچیته ناوی رۆزیک
.. نیه و مانگیک نیه هه زاران سال نیه به لکو هاتنه ده ره وهی نیه

تا ئه و کاته که ته واو ده بیت له شوردن و کفني تیوه ده ئالین
ده زانیت ئه و که سه مردوه حه زناکات بیبهنه ناو گۆرە کهی،
چونکه ده زانیت دواي حالو گوزه رانی چۆنه له ناو گۆر بؤیه
حه ز ناکات به زووی بیبهن باوهش ده کات به ئه و خه لکه ئه و
ده يابنیت، به لام خه لکه ئه و نابین.. تا ئه و کاته ئه يخنه ناو
گۆرە کهی خوی و ئیتر دایدە پوشن جاریکی تر روحى
ده چیته وه لاشهی هه لدەستیت راکات سه ری ده کیشیت به
به ردی ئه لحه دا واتا ئه و به ردهی که دانراوه ياخود ئه و گله يه
به سه ریه وه يه تی و ياخود سندوقه کهی.. به لام ریگه نیه و ..
ئیتر کاتی گه رانه وه يه بؤ لای خوا.. دوو فریشتهی ده مو چاو
تر سناك دینه وه لای پیی ده لین خوای تو کییه؟
ناتوانیت وه لام بداته وه .. چونکه خوای نه بو و.. يان هه و هس
په رس بووه يان شه خس په رست بووه يان حیزب په رست
بووه.. و هه روھا .

دهلین ئەو كەسەي كە بۆمان ناردى ناوى محمد بۇو شوينى
كەوتى.. ئەويش دەلىت نازانم باسى كىدەكەن.. ئىتر
دەرگايەكى بۇ دەكرىتەوە لە ناو گۆرەكەي دەلىن ئەوە جىگاى
تۆيە لەم جىگاىەدا تارقىزى حەشر ياخود قىامەت.. ئەويش
شىويكە لە شىوهكانى جەھەنم، كە بە وەيل ناسراوه.

پاشان شىوهى دووھم: مروقىكى دىندارو خواناسە كە
دەمرىت چى لىدىت..

پىچەوانەكەي پياو خراپەكەيە.. كاتىك كە گيانى دەكتىشن
وەك ئەوە وايە بۇنى سىويك بکات.. ئەوەندە بە ئاسانى
رۆحى دەردەچىت.. لەو كاتەدا دوو فريشتهى تر دىئنە لايى
كەنەكى بۇن خۆشى بۇ دىئن لە بەھەشتەوە.. بۇنەكەي لە
بۇنى ھەرجى بۇنى عەترى سەر زەوھى ھەيە خۆشتە ناوى
"حەنوطە" لە بەھەشتەوە بۇنى پىداكراوه.. پاشان كفنهكەي
تىوه دەئالىن بەرزى دەكەنەوە بۇ بارەگاي مەله كوتى خواى
گەورە.. لە ئاسماانە كاندا فريشته كان بەج ناوىك پىخۇش بىت
بەو ناوه بانگى دەكەن و باسى بۇن خۆشى دەكەن.. پاشان
خواى گەورە دەفەرمۇيىت.. ناوى ئەم كەسەم بۇ بخەنە لاي
پياو چاكان و شەھيدان و راستگۆكاندا.. باسى چاكەو
باشەكانى دەكەن، ئەوكاتەي كە مژدهي بەھەشتى ئەدەنلى لە
ئاسماانەوە، كە دېتەوە.. ئەوكاتەيە لەسەر بەردەشۇرەكەيەو
لە خۆشياندا زەردەخەنە دەگرىت و خەلکى دەوروپىشتى كە
دەيشۇن وا ھەست دەكەن ماوه خوتوكەي دراوه، بەلام لە
راستىدا ئەوە خۆشى موزدەي بەھەشتە بەلاشەكەيشىھەوە
خەلکى دەيىنەت..

ئىنجا ئارەزومەندە بىبەن زوو بۇ قەبرو گۆرەكەي.. كە
دەيخەنە ناو گۆرەكەي ئىنجا ھەست دەكەن مەردووھ.. پاشان
دوو فريشتهى دىئنە لايى بە جوانى و چاكى وەلامى

پرسیاره کان ئەداتەوە دەرگایەکى بۇ دەکریتەوە لە گۆرەکەيدا
کە باخیتەکە لە باخەکانى بەھەشت تا قیامەت لەو جىنگاچەدا
دەمنىتەوە..

قسەکانم تەواو كرد پرسیاري زۆر كراو منيش ئەوهندى لە¹
تواناما بۇو وەلام داوه گەراینهوە بۇ مالى مىھناز خان
زۆرىك لە خەلکە رۆشتىنەوە ئاگام لە كاڭ بەھرۆز بۇو رقىيکى
چووبووه دلّ كە بەو شىوه قسەم كرد ھەستم دەكىد
ئەيوست بمبۇغزىنىت.. بەلام رېگەم نەدا .. چونكە ئەوكاتەي
كە قسەي دەكىد من يان سەرم دادەخستو ئىھمالم دەكىد يان
يەكسەر موزووعەكەم پىىدەگۆرۈ ئىتىر ھەستى كرد ئەوهى ئەو
دەيکات نەشياوه منيش زوو رەدى ئەدەمەوە.. بۆيە زۆر
بەردهوام نەبوو لەسەر كار و رەفتارەكەي.. ئىوارە نزىك
كاتزەمىر شەش بۇو مالەكەيان چۆل بۇو.. من و مەلا محمد
كاڭ بەھرۆزو خۆيان بۇوين لەگەل ھەندىيەك لە كەس
وکارەكەيان.. چوومە دەرەوە بۇ گەرانيكى كەم .. من
سروشتم وايە زۆر لە جىنگاچەكدا ناتوانىم دانىشىم حەزم زۆر بە²
جولەيە.. چپاندم بە گوئى مەلا محمد دا ووتىم كاڭ باپرۇين
ئىتىر تەواو تاقەتم نەما .. مەلا محمد ووتى كاڭ ھېچ نەبىت
با تا سەعات نۆ .. لىرە بىن فانىيەمان لەم مالە خواردوھ.. ووتىم
ئاھىر بۆيە لەگەل مەلا نەبىت باشە .. چونكە ھەمېشە خەيالى
لائى نانە .. كىردىم بە فشقىيات ووتىم مەلامحمد ناشىن تەماعت
نەكىرىتىتە مىھناز خان ئىستا بىۋەزىنە.. مەلا محمد ووتى لە³
خوا بترسە .. ووتىم باشە "اللهم اجعلنا من المتقين" من
ھەلسام وھاتمە دەرەوە ..

زۆرم نەما بۇو لەسەر پلىكانەكانى شوقەكە بىيەمە خواردوھ..
گويم لە دەنگىيەك بۇو .. ووتى كاڭ مەلا ماكوان.. لە دلى خۆم
مدا ووتىم مەلام بىستوھ بەس مەلام نەبىستوھ، كە ئاورۇم داوه

ته ماشام کرد ئەفسانه يە كچى مىھنازخان ئەوه كە لە
جەمعەتى شەيتان پەرسەكان بۇوەھات و.. ووتى كاڭ مەلا
،چى دەكەيت
.. ووتىم وەلا ئەچم پیاسەيەك دەكەم -
.. ووتى بىم لە تەكت -
.. ووتىم نەوەلا -
ووتى بۇ؟ -
ووتى ئاخىر من تەرىق دەبەوه بە جلانەوه بىئە دەرەوە -
لەگەلتا .. تو خۆت نافەرمۇيت مەلا ماکوان، ئاخىر مەلات دىۋە
.. بەو شىۋە لەگەل خەللىك بىئە دەرەوە
ووتى چىيىكەم ؟ -
ووتىم دادە گيان بىر دەرىيىيەك بکەرە بىت يان تەنورەيەك.. -
ئىنجا كراسىيىكى ئەو دەمۇ چاوهت بشۇ و پاشان ئەو تەلەو
فسفۇرە بکەرەوه لە دەم و چاوت لە پاسكىلى جارانى من
دەچىت، تو بەھەمۇ جوانىيەوه بۇ وات كردوه لە خۆت.. تو
دەزانى زۆر جوانى بەو ھەمۇ ناسكىيەتەوه بۇ خۆتت كردوه
بە شىستان
.. ووتى: باشە .. بىسە.. بىسە ئىستا خۆم دەگۆرم و دېمەوه -
.. هاتمە دەرەوهى شوقەكە و چاوهپوانى ئەفسانەم كرد
ھاتەوه بىنیم وابزانم پىنج دەقىقەي پىچوو.. تەماشاي جلو
بەرگەكەيم كرد قەمىصەلەيەكى زلى كردىبووه بەريو ملىپىچىتىكى
لە سەريدا شۆركەردىبووه لە داھۇل دەچوو.. تەلو شتەكانى لە
خۆى نەكىرىدىبووه ئەمجارە زياڭلەر لە ھېستىرى قاچاچى دەچو
.. ئەوهندە گولنەي پىتوهبوو
.. ووتى: ئەوه بۇ وا خۆت كردوه بە پەن -
ووتى: ئەى تو نەت وت خۆ داپۆشە..؟ -
ووتى: با وام وت.. پىشتر لە تەيرى ئاوهپوتکراو دەچويت.. -
ئىستا لە شىت دەچىت .. ئەگەر نازانىت خۆت گۆرى بە

دایکت بلن بتگوری.... بهلام به پیکه نینه وه.. پیمودت..
بگه ریوه خوت به جوانی بگوره.. وهك ئافره تیکي خاوهن
شەخسیت.. چاوه ریت دەكەم، به خوا رووم نايىه ئاوايش بىمە
دەرەوە لە مرۆقىكى ئاسايى ناچىت ئەفسانە .. بىرۇ خوت
بگوره زۆر ئاسايى بە تکايىه ..

ووتى : باشه ، بەس تۆزىكم پىىدەچىت -

ووتم: تا نيو سەعاتى تريش بۇ تۆ.. منىش دەبىت تەلەفون -
بۇ خىزانم بکەم دەمەۋىت بە ئىسرااحەت قسە بکەم
ووتى : باشه -

من قسەم كرد لەگەل خىزانم و ئەويش تۆزىكى بۇلاند
بەسەرمدا ووتى ئەوه بۇ نايته وە ژنت هيئناوه لە ئەلمانيا و
ووتى - كيلۇنى دەرگاي مال دەگۈرم تا دوو رۆزىتەر نەيتە وە
ئىتر دەستمانكىد بە قسە واپزانم زۆرمان پىچو.. لەپر يەكىك
لە تەنيشتەمە وەك جنۇكە پەيدا بۇو بەدەنگى بەرز ووتى
مەلا ماكوان من تەواو بووم..؟ خىزانم ووتى ئەوه دەنگە
كىيە ووتى ئەوه كچىكى شىتە تو خوا .. بانگم دەكەت بېرۇم
نانەكەم بخۆم.. چونكە نەدەكرا بۇي باس بکەم كىيە و چىيە
ئافره تىش بە سروشى خۆي غىرەي ھەيە لە دەنگى ئافره تى
تر..

كە تەماشام كرد نەمناسىيە هەر چى قايشو قروشۇ تەلو مەل
بۇو لە خۆي كردىبووه.. سەرىۋشىكى سېپى جوانى دابۇو
بەسەريدا

ووتى: ئەوه ئەم ھەموو جوانىيەت لە كويۇھ هيئناوه كچى.. -
مەبەستم لەو قسەيە ئەوه بۇو بلن خواي گەورە
پىيە خشىوم ..

ووتى: وەلا بلېم چى خۆم ھەر جوانم -

ووتى: دەي وەلا ناشرينى لە ئۆمەتى محمد ناچىت.. ئەوه -

مجامله بwoo به ئىنگلizى پىتم ووت بؤ ئەوهى تىيگات ووتم
(كۆمپلەمىت بwoo) بەس بە خوا لە شەيتانى من دەچى..
لەمەشدا هەر مەبەستم بwoo باسى ئايىنى لهگەل بکەمەوه
ووتى : راستە من شەيتانم!.. شەيتان ئەوهەيىزەيە كە تواناي
بە من بەخشىوه!

ئىتر ئەوه قسەيە خوا داي بؤ من.. ووتى ناشى ئەفسانە تو
شەيتان پەرسىت نەبىت ساتانستەكانى..؟

ووتى : ئەرىز -

ووتى : ئەرىت باقى نەبىت.. تو خوا تۆى بەچكە مۇسلمان لە -
خوا ناترسىت بوى بەشەيتان پەرسىت، ئەى دەزانى خوا
نەفرىنى لە شەيتان كردوھ ئەى ئەفسانەي شەيتان.. بەلام بە
پىكەنинەوه، بە ئوسلوبى حيوارەوه..؟

ووتى : ئاخىر شەيتان خراپە كارە با ئىيمە چاكەي لهگەل -
بکەين بؤ ئەوهى لە شەرى بە دوور بىن ..! شەيتان پەرسىتى
مەبەست ئەوهىيە كە ئىيمە خەلگى دوور بکەين لە شەرى
شەيتان..

!...ھەستم كرد ئەو من بانگەواز دەكات بؤ فيكىركەي خۆى

ووتى : ئى ئەفسانە وەلا قسەكانت مەعقولە ئەم فەلسەفەي -
ساتانىستەكانە چىتر پىيە بۆم باس بکە

ووتى: مەلا ما كوان بەراستىتە يان شۆخى دەكەيت ..؟

ووتم : ئەفسانە نەك شۆخى .. بەلگو قەشمەرىشىم پىت -
دىت.. بە خواى ئەم عەرزو ئاسمانە خوشكى من بويتايە
دەمکوشتى .. لە قەبرساني موسىمانايش نەمدەھىشت بقىئىن
.. ئەزانى تۆ چەندە جىنایەت كارى .. ئەزانى تۆ وا دەزانى من
وەك خۆت جاھيلم .. تۆ دەزانى دواي چى كەوتويت ..؟

ووتنى: ئەرى دەزانىم بۆچى نازانىم؟

ووتم: وەلا فېت پىوهى نىھ .. ئەفسانە ، باشه پرسىيارىك .. تۆ -
"كراولى" دەناسى؟ ..

.. كەۋام ووت رەنگى زەرد بۇو

.. ووتنى: ئاشناس -

ووتم : جا عەيىب ناكەيت باسى مەرۆف دۆستى و شتى وا -
دەكەيت .. تۆ دەزانى شوين چى كەوتويت ..؟

ووتنى: مەلا ماکوان چۆن ئەمە دەزانى ؟ -

ووتم : توخوا مەلا .. مەلا بىت ئابىت ئەوانە بىانىت ..؟ -

ووتنى : ياعنى .. هەرچى مەلائىھ ئەمانە دەناسىت ..؟

خۆ من دەمزانى هەموو مەلا شتى وا نازانىت .. زۆربەي مەلا
.. لە ھەندىك كتىپ زىاتر ھىچى ترى لانىھ ناچار ووتم ئەرى

ووتم: بەلىنىڭ ئەوهىش دەزانىت كراول چەندە فاسد بۇو خەلگى
بەریتانيا بۇو ئەم فېكىرىيەمى و فەلسەفەي ساتانىستەي
تنزىر كردۇھ ئەم كەدویتە ئايىدۇلۇزىيا.. لەگەل "ولىام پالت"
شاعير! ...!

.. ووتكى: بۇ مەلا ماكوان تۇ ولىام پالت يىش دەناسى -

ووتم : تۆ پیت وایه من وەک تۆ بیئە قلم .. ئەشزانم کراولى -
سەرۆکەکەی تۆ کە پیاویکى زل بۇو شوی کرد بە پیاویکى تر
بەناوی " ئالم پېنکس " کە بەيکەوە هەرچى کارى خراپە بۇو
دەيانکرد لە ئیتاليا له بەر چاوى خەلکى لە دوورگەی سیسیلیا
کارى نەشیا و شازیان دەکرد بە ئاشكرا تا دەركاران و دوايى
چوو ملى شکاند بۇ سەحرای جەزائىر، لهۇي ووتى لهگەل
شەيتان قسە دەكەم و بىرىيکى نويیان دامەزراشد ھەرسىكىيان
بەيکەوە واتا (کراولى و ولیهم و ئالم) بە ناوی خاچى خونچە
گول .. ھەرسىكىيان ووتیان خوا ماناى نىيە دەبىت ئىمە شەيتان
بېرىستىن ئەوهى لاشەمان پىن خۆشە بىكەين، چونكە
ئەيانووت خراپەكارو شەرخوازى ئىتىر دەست بېتىدەكت ئىمە
تۆ دەپەرسىتىن شەيتان بۇ ئەوهى بە خلودى بەمنىنه وھ .. ئەمە
بنەما فەلسەفيەكەيان بۇو ..

ئىنجا کراولى له فەرهنسا له ناو شوشە ئارەق ئەو كەسانەيى
كە مادەيى ھۆشىپەريان دەخوارد مەد لەسەر شەقامەكانى
فەرهنسا له دواي خۆي نوسىوبۇوی تا دەتوانن مەشروب
بخۇن تا دەتوانن ھىرۋىن بەكارىتىن بۇ ئەوهى لە شەيتان
.. نزىك بن ..

ووتم : ها مەلا ئەفسانە تۆ بۇ قسە ناكەيت...؟

ووتى : جا چى بىئۈم -

ووتم : بۇ ئەوه بىزانى من مىزۈوی ھەموويان دەزانم و -
دەشزانم لەدواي ئەوان كەسىكى تر لە ساتانىستەكانو لە
جەمعەتى ئىوه بە ناوی " ئەنطۇان لېقى " كە جولەكەيە
خەلکى ئىسرائىل بەلام ئىسرائىل دەرىكىد لە ئەمرىكا دەزى

له سالی ۱۹۹۹ به رسمی که نیسه‌ی شهیتانی بُو کرایه‌وه له
ئه‌مریکا و پاشان چهند کتبیتیکی نوسيوه لهوانه‌ی که کراون
.. به عه‌ربی و زمانی فارسی و به‌شیکیش کوردی

یه‌که‌م: کش شهیتان

دووه‌م: توقوصاتی شهیتان

سییه‌م: حه‌شری شهیتان

چواره‌م یاداشته‌کانی شهیتان ..

زوری تر که به‌داخله‌وه .. ئیستا له هه‌ولیرو سلیمانی و که‌لار
ئه‌مانه وجودیان هه‌یه ، به‌لام و هک تو بی چاو و روو نین
.. خویان ئاشکرا نه‌کردوه

ئه‌زانم که له که‌ناری ده‌ریاو به کۆمه‌ل پیاو ژنتان به‌یه‌که‌وه
راده‌بویرن منداز که له‌دایک ده‌بیت سه‌ری ده‌برن و به ئاشکرا
ده‌یخون و خوینی يه‌کتر ده‌خون و هه‌رجی شتی خراپه
ده‌یکه‌ن و به‌کاره‌هینانی مه‌شروب و جگه‌ره و ماده
هۆشە‌به‌ره‌کان لای ئیوه ئه‌وه عیباده‌ته گه‌وره‌یه‌یه که شهیتان
له خوتان رازی ده‌کهن.. ده‌زانم که له‌ناو ئه‌نتمه‌رنیتدا زیاد له
۷۰هه‌زارو ۴ سه‌د ۷۵ مالپه‌رتان هه‌یه و له لایه‌ن ده‌زگای
مۆسادی ئیسرئیلیه‌وه پاره و هرده‌گرن و خۆم چوومه‌ته ناو
مالپه‌ره‌کانتان، که به‌ناوی به‌نده‌کانی شهیتان و که‌نیسه‌ی
شهیتان و.. تاد ..

ئه‌فسانه بُو قسە ناکه‌یت؟

.. حه‌ز ده‌که‌م گویم لیت بیت

.. ووتی : کا ماکوان

ووتم : ئه‌فسانه ... رۆلە ئه‌وه تو زمانت پاک نه‌بۆته‌وه به مهلا
ده‌لیت مهلا و ئیستا له جیاتى کاک ده‌لی کا.. ئه‌رئ رۆلە تو بُو
.. نایه‌یت کۆرسیکی زمان بخوینیت

دهستی کرد به گریانیکی زور .. چی له ویوه ده روشت
ته ماشی منی ده کرد وايانزانی لیماوه.. ئه رئ ووتم داده ئه وه
بۇ ده گری.. ئه رئ حەپای منت برد .. ووتم من دوور
ده کەمه وه کە تەواوبوویت چلەمەکە و بسپەو وەرەوە بۆلام ..
من دورکە وتمە وه له ترسا ئهوم به جىيەيشت.. ئه وەندە
گریانەکەی قول بۇو ..

له دوورە وه تە ماشام کردو خۆم لیوون نە کرد .. وەلا وورده
ورده هاتە وه بۆلام پىنده کەین .. له دوورە وه ووتم ئاقل بۇویت
بۇی بە خواپەرست يان هەر لە جە ماعەتى شەيتانى
ئەفسانە گەرایە وه بۆلام کە هاتە وه نزىك بۇويە وه ووتم لە
دلى خۆمدا سوپاس بۇ خوا کارىگەریم ھەبووھ لە سەری ..
ئە وە بۆیە ده گریا .. ووتم ئەفسانە چى واى لىکردى کە
بىگرىت؟

ووتى: ماکوان حەزم لە ھېرۋىنە نە پارەم پىيە و نە -
.. دەستىشم دەکە وىت بۇئە وە دە گریم
من بىنیم گیانى دەلەر زىت .. و امىزانى لە ترسى خوايە .. کە چى
ئەمە نە مىزانى موعتادە و وەك خۆيان دەلىن گەردى بۇو ..

ووتى: ماکوان تو خوا چىت دە وىت ئە دە من ئە گەر بىتوانى -
.. پارەم بىدەرئ با ھېرۋىن بىرم

زور گوناح بۇو دەستى کردوھ بە گریان ئە و كچە جوانە زەلیل
بۇوبۇو لە بەردەستى من ئامادە بۇو بۇ دەرمان .. لاشە خۆى
بە من بى فرۇشىت .. چونكە فيئر بۇوھ ئە و كارە ئە نجام بى دات بۇ
بە دەستەھىنانى دەرمانە کەي!

ووتم: ئاخىر ئەفسانە من پارەم پىيە بەس نازانم لە كوى -

ههیه، ئەوە پارە جا چۆن دەستت دەكەۋىت بەم ئىوارەيە..

!.. ووتى تو پارەكەم بىدەرى خۆم دەيکرم ئىستا -

ووتى: باشە چەند دەۋىت..؟ -

.. ووتى: ٦ ئىورۇ -

ووتى: فەرمۇو.. كە پارەكەم دايە يەكسەر بە جىئەيىشتم و -
رۆپى .. منىش وەك ئەھلى ئەم ئىسلامە و عەشاير .. ووتى
باشە خۆ ئەم ئافرەته لەگەل مندا بۇوه هيچ نەبىت تا
دەيىھەمەوە مالەوە ئاگام لېيىيت.. لە دوورەوە ووتى ئەفسانە..
مەرۇ با منىش بىم ... هەر وەلامىشى نەدامەوە.. بەھەر حال
من شويىنى كەوتوم.. زىاد لە نىوسەعات رۇى سوارى پاس
بۇو منىش سەركەوتىم چومە لايەوە ..

ووتى: مەلا ئەوە بۇ ھاتى..؟ -

ووتى: ووتى ئاخىر مەلا پياوه ئافرەتىك بە تەنها جىئناھىلىت، -
١٠ ئىورۇم دايە ووتى بىرۇ بلىت بىرە.. با نەگىرىن.. بە خوا
ئىرۇكەشى خستە گىرفانى!

ووتى: نايەۋىت لە ئەلمانىا كەس پارەي پاس نادات -

خۆم چومە لاي شۆفيىرەكەي ووتى: بلىتىكم بىدەرى.. ووتى -
بۇ كۆئى دەچى .. ووتى نازانم.. بەخوا جىتىۋىتكى پىدام واي
.. زانى پى رادەبۈيىرم
.. دابەزىن

من له گه ل ئه فسانه دا رویشتم خۆمانکرد به دیسکۆیه کداو یان
بار بooo.. کۆمەلییک خەلک دانیشتبوون چوه لایان پاره کەی
دایه و یه کیکیان ھەلسا چوو بۆی ھینا و برديانه ژورییک..
سبحان الله، منیش له دووره وە تە ماشای ئە و وە زعەم دە کرد
ھەستم کرد مرۆف لای ئەم ئە و روپیانه چەندە ھە رزانه چەندە
درېندەشن بە رابنەر بە مرۆف ناخوشتەرین کات و ماتى ژیانم
بooo.. هیچم بۆ نە دە کرا، ئە و ئە لمانیانه تیاياندابوو بە قەدەر
نیو لۆری دە بooo مۆرە یان لى دە کردم منیش ھەر لە مۆرە زیاتر
دە سەلاتم نە بooo، چونکە تازە ناچاریه ئىمە ناچاری دە رگای
ئەم ئە خەلکەین ..

کورپیکى گەنج ھاته تە نیشتمە وە، ووتى تو چى ئە فسانەی ..
.. ووتى تو کوردى .. ووتى: بەلنى من لەم بارە کار دە کەم
.. ووتى: ئە وە برديانه کوئ ئە و کچە بۆ خاترى خوا -
.. ووتى: ئىستا دە يەتىنە وە تا دە تویىتە وە -
.. ووتى: براي باش چى دە تویىتە وە -
.. ووتى: دە رمانە کە لە لاشە يدا -

ئىتر خەریک بooo ئە و دلەم شەقى دە برد .. خۆم پىراگىرنە کرا -
ناچار خۆم کرد بە ژورە کە دا تە ماشام کرد ئە فسانە لە و
عە رزە دا پال کە و تۈوھ .. ھەر ئە وەندەم زانى منیش قاچم لە
زەوی برا سەيرى خۆم کرد بە دەست زلىيکى ئە لمانىيە وەم
ھەموو گیانى نە خشۇنیگار بooo.. ئە و ھە تىوھ لە
کە وانتەرە کەی مالى نە نكم دە چو... بۆياخە کەی ھەلنى دابوو
باپىرم لە لايە کە وە خۆي بۆياخى كردى بooo وابزانم ٤٠ رەنگ
بooo ..

ئە ويش شىنۇ سورو مۆر لە سەر دە مو چا وو گیانى بooo، وە لە
من لە تاو ئە وەی کە نەم خنکىيەت بە دەستىيە وە بووم وەك
تە زېتىح، ھە تا توانيم يەك كە لەم لىدا باش بooo دايىنامە وە سەر

زهوي، ئەوهندەم زانى لهو دەمەنچاوانەي ئەوان سیان
چوارىكىم بۆ هەلسا منىش رامكىرده لاي ئەو كورده
ووتم کاكە چەقۇيەكم بىدەرى خىرا به خۆم دەربازكەم لەم
سەگانە ؟

خوا هەلناگىرىت ئەويش هاتە دەست لەگەلم بە ئەلمانى
دايىبەيەكدا من هيچ تىنەگەيشتى.... بە خوا ئىشارەتى كرد بۆ
چەقۇيەك لە پىشتى خۆيەوە بۇو دەستم پىنگەيشت ئەو زلانە
وەك بەفر توانەوە .. ھاوارمكىد ئىستا سەرتان دەبىرم .. بە
ئىنگلىزى پىيم وتن لە فيلمى ئەمريكى فيئر بۇوبوم ئەو خىرەي
..ھەبۇو فيلمەكە بۆم

خواخواشم بۇو خۆم دەرچم و ئەو كچە دەركەم لە و
تارىكستانە.. بەو كوردهم ووت ئەي ئەو كچە چۈن
بەھىنەمە دەرھوھ.. ناگام لېبۇو وورده وورده چونەوە بۆ لاي
كاپرا قەلەوەكەي كە من كەلەم لېداپۇو لوتو دەموچاوى
خويىنى پىوه بۇو بۆ ئەوييان پاك دەكردەوە
ووتم: کاكە ھەرچىت كردوھ ئەفسانەم بۆ بىنە دەرھوھ، زۆر-
مەمنۇنت دەبىم ..

ووتنى: کاكە خۆ ئەفسانە ئەمە جىيگايەتى.. يەكەم جارى نىيە-
دىيىتە ئىرە

ووتم: ئەزانىم بەس بۆ نەگەبەتى ئەمۇر لەگەل من ھاتۆتە-
.. دەرھوھ منىش مىوانىم دەبىت بىبەمەوە
ووتنى ئاخىر بىن ھۆشە .. ووتم من دەچمە دەرھوھ ، تۆ وەك -
برايمەكى باش ئەو كارەم بۆ بکە، ووتنى بىيختەم بە .. ھاتەمە
دەرھوھى ئەو بارە رېك لە قەبر دەچوو، ترسام دىسانەوە ئەو
ئەلمانيانە هيڭىشىم بۆ بىن.. ئەگەر چەقۇيەكم پىبوايە ترسم
نەبۇو هيچم پىنەبۇو ئەوانىش زىاد لە ۹۰ بۆ ۱۱۰ كيلۆ دەبۇون
.. منىش ۶۸ كيلۆ بۇوم ئەترسام بەتهنەها هيچم پىنەيە و

ئەوانىش چوار پىنجىكىن بەراستى لەوە دەترسام كەرامەتم بشكىنن.. بۆيە ناچار هاتمە دەرەوە لە دوورەوە وەستام خۆم كرد بە جىگا يەكدا ناوى لىدل بۇو.. دوو چەقۇي گەورەي مەطبخم كېرى و وەك سازۆكى خستمە پىشتم و يەكىكى ترىشم خستە بەر سكم.. زۆر داخم لە دلدا بۇو .. ووتىم: دەگەرېمەوە بۇ بارەكە، خۆم كرد بە بارەكەدا بە تورەيەوە تەماشى ئەو جەماعەتەم كرد هيچيان نەووت.. ئەوانىش سەيريان كىرمەن دەنگىيان نەبۇو نەجولان.. كورە كوردەكە ..هات بۆلام ناوى حەميد بۇو.. خەلکى كەركوك بۇو ووتى: بۇ گەرايىتەوە؟ -

.. ووتىم: وەللاي ئەمەويىت شەر لەگەل ئەوانە بىكەم -

.. ووتى: ئەو كۈزۈن كورە-

ووتىم: هاتومەتەوە بۇ ئەوهى بىكۈزۈم زۆر داخم لە دلدايە، جا- بەراستى زۆر بىتاقەت بۇوم.. ئەو جەماعەتە ئەلمانىيە ترسان هيچيان نەوت .. وايانزانى خەلکم لە دەرەوە داناوه .. چونكە حەميد ووتوبى ئەم كورە كوردە ئىستا ئەچىت رەفيقە كانى .. دىنىيتو دىتتەوە بۆلاتان جا خۆشتان توشى پۆلىس مەكەن منىش ووتىم حەميد گىيان يەك دوو جىنپىسى ئەلمانى باشىم فيرکە با داخى دلى خۆميان پى بىرېزم.. دوو شتى پىيۇوتىم.. رېك چوومە نزىكىيان پىيم ووتىن سەيرى ھەر چواريانم كرد سەرو تەم تىكىردىن دەستم لەسەر چەقۆكەش بۇو ئەترسام فريانەكەم بىيەوەشىئىم.. وەللا ئەوان چىركەيان لىتە نەهات.. حەميد دايىنام لەسەر كورسييەك و ساردييەكى بۇ ھەينام خواردم ھەر ئەو دوو جىنپىسى فىرى كىردى بۇم ھەر ئەوەم دەووتەوە.. ئەوانىش ھەر حسباييان بۇ نەكىرمەن.. ئەفسانە هاتە دەرەوە سەرو گوپلاك خۆللاوى سەرىيۇش لەمل، زەللىل.. گىز، دەكەوت بەملاو لادا چاوى فرمىسىكى پىتە بۇو زەردى خەنەش لەسەر لىتە بۇو..

من که بینیم ئەوهندەی تر شىت بۇوم.. ئەوهى بەدەماھات ووتم .. ھەرچى بەدەماھات ووتم.. بىردىم دەرەوە.. سوپاسى حەمیدم كرد ھەردوو چەقۆكەم دايىھ بۆ خۆى.. پارەشم پىئىنەما بۇو ھەمووى لەسەر كارتەكەم بۇو.. ئەفسانەش ئاگاى لە خۆى نەبۇو پاش كەمىڭ .. ووتم تەكسى بىگە ناوئىشانى و ئەدەرسى مالى خۆتان بلۇن مالت كاول بىت، كە تەماشى سەعاتم كرد يانزەھى شەوه!

گەراینەوه بۆ مالەوه بىردىم سەرەوه بۆ لاي مىھناز خان كاڭ مەلا محمد ووتنى: خۆ قەرار بۇو من وتو زۇو بىرۋىن .. ئىتر ووتم توشى روداۋىكى بۇوم ئىستا بۆت باس دەكەم ئەفسانەم بىردى ژورىك مىھناز خان ووتنى چىبوگە .. ماکوان گيان .. ووتم كورە مىھناز خان تۆ بەلات ھەيە كەى ئەوه كچە .. خەرىك بۇو توشى شتىكى زۆر گەورەم بکات

ووتنى ماکوان گيان ئەوه حالۇ گوزەرانى منه.. كاكە كەباسى - ئەوهەم گىرايەوه چى بۇوه مەلا محمد تۈرە بۇوبۇ دەيىوت .. ئىستا دەچىن ئەزداۋىيان دەسوتىنин .. كورە ووتم وازىئىنە خواخوام بۇونەجاatum بىت- مەلا محمد ووتنى با بىرۋىنەوه بۆ ھالە - ووتم باشە با بىرۋىن .. من ھەلسام خواحافىزى بىكەم كۆتاپى- به مىواندارىيەكە بىنەم بەراستى ماندوو بۇوم لە ئەلمانىا .. من بۆ يە چۈوبۇم بۆ ئەلمانىا، ئەودەمە لە جىنگاپەك كارم دەكەد يەكەمى ھەموو ئۆسلىم گرت بۆ ئەو كۆمپانىيەي كارم تىدا دەكەد ناوى (سيقىن ئىلېقىن) بۇو ۱۰ ھەزار كرۇن و بلىتىكى تايىلهند بىردىوھ لەگەل مانگىك ئىجازە.. من حەزم لە تايىلهند نەبۇو، بەلام گۇرپىمەوه لەگەل ھاوكارىكى خۆم بەيکەوه كارمان دەكەد من بۆ ئەلمانىا و ئەويش بۆ تايىلهند، ئەمە بەحسابى خۆم بۆ خۆشى ھاتووم ئەو شەوه خواخوام بۇو

..ئەلمانیاش بە جىيېيلم.. هەلسام ووتم مىھناز خان من دەرۇم
ووتى: ماکوان گيان دەبىت تا شەس سەعاتى تر لىرە بىت-
ئەوه قانونه..

ووتى: بۇ؟

ووتى: ئاخىر پۆلىسمان ئاگادار كردۇھ كە تو و ئەفسانە چونە
تە دەرەوە ، چونكە ئەفسانە لاي پۆلىس دۆسىھى ھەيە
دەبىت بەمىنیتەوە تا بە ئاگا دىيىتەوە، چونكە تو لەگەلیدا چويتە
دەرەوە ئاگادارى بوویت بۇ ئەوهى ھەرجى رووباتات تو
شاھىدى لەو حالەتەدا، ئەم قىسە يەشت بۇيە پىىدەلىم بۇ ئەوه
دواى خوانەخواستە شتىك روونەيات ئىمە روزەردى لاي تو
بىن.. ئەوهندەي تر بىتاقەت بوم، ووتى مەلا محمد تو بىرۇ
بەيانى يەك دەبىننەوە.. شەو مامەوە زۆر ئاسايى من لەسەر
قەنەفەكەيان خەوتىم و بەيانى ھەلسام مىھناز خان نان و چاي
بەيانى ئامادە كردىبوو. منىش تىرۇ پەرم خواردو.. ئەفسانەم
ھەر نەبىنى نەيىش دەويىست بىبىنەم .. خواحافىزم كرد لە
مىھناز خان و ووتى من بەيانى دەگرىمەوە بۇ نەرويچ..
خواتان لەگەل .. ھاتمەوە بۇ مالى مەلا محمد.. دوايى ئەوه تا
شەو پىيکەوە بووين پاشان مەلا محمد منى گەياندەوە
فرۆكەخانەي فرانكفورت و گەرامەوە بۇ نەرويچ.. ئۆسلۆ..

لە دواى ۱۳ رۆز گەرامەوە.. بۇ نەرويچ .. زىانى ئاسايى خۆم
دەست پىيىكەدۇھ..

دواى چەند رۆزىك لەگەل مەلامحمد قىسەمان كرد باسى ئەو
وەزۇھمان كردەوە ووتى: تەلەفونت نەكردۇھ بۇ مىھناز خان؟

ووتى: نەخىر -

ووتى: باشە ئەگەر ژمارەكەت لايە بىدەرى من با پەيوەندىيان-

پیوه بکه.. ژماره که م و هرگرت.. به لام دوای ۸ مانگ بو
۹ مانگ رۆزیک تە ماشای ژماره‌ی ناو مۆبایله‌که‌ی خۆم ده کرد
.. ناوکه‌ی میهناز خان هاته بەر چاوم.. ده ستم پىدانانو
... راسته و خو تە له فونم بو کرد.. هەلیگرت میهناز خان
ووتم ماکوانم هەر حەزم کرد و هە والت بزانم .. زۆر قسە مان
کرد و هە والی خیزانمی پرسی و، پاشان منیش هە والی
ئەفسانەم لیپرسی ..
ووتى: ئەوه بو سى مانگ دە چىت مردوه-

ووتم: چۆن بۇوه مردنه‌که‌ی؟ -

میهناز خان ووتى: خۆی کوشت-

ووتم: چۆن بۇو خۆکوشتنە‌که‌ی -

ووتى: پۆلیس پىسى ووتويىن.. ده ستي کرد بە گريان، بە کول -
ده گريا.. ووتى ماکوان گيان بىكەس خۆم لەم وولاتە. زۆر
ده رده دلى کرد.. منیشى خستە گريان .. زۆر ئازار گەيىشت بە
گيام ووتى ئىستا چى دە كەيت ووتى تۆشى فە قەرات بۇوم
لە جىڭا ناتوانم کار بکەم ئىستا لە مالى خۆمدا نىم لە
سالىھەندانم

ووتم: واتا ئىستا لە خستە خانە -

ووتى: خستە خانە نىھ شويىنى پە كە و تە كانه.. (لېرەدا ناتوانم -
باسى هەندىك مندالى بکەم، چونكە رىگايەن نە داوه كە
بە هيچ شىوه يەك باس بکرەن، بو حورمه‌تى میهناز خان باسى
.. (ناكەم

میهناز خان ووتى: ماکوان گيان بو نايت بولام و هر تۈزىك -

.. قورئانم به سه ردا بخوینه

ووتم: به خوا بۆم ناکریت.. به لام په یهان بیت هەر-
.. دەرفەتیکم بۆ دروست بوو سەردانت بکەم

شەو چوومە پالتاک له ژوورى دەنگى ئىسلام دەرسى مامۆستا
باوه‌ر بwoo دواى ته واو بوون به جووته خۆمان کرد ھ ژوورى
مەلەبەندى پىشمه رگە دىرىينەكان و تۆزىك سەر دلى ئەوانمان
گرتۇ ھاتىنە دەرهەوە ئەو موزوعەم بۆ باس کرد.. ووتى
ماکوان ئەوە بۆ نايت بۆ لامان بۆ ئەلمانياو حەز دەکەين له
.. نزيكەوە بت بىنم

ووتم وەلا دەمېكە يە نەھاتووم.. به لام ھەول ئەدەم بىتم .. -
دواى دوو كەسى خزمى خۆم لە ئەلمانيا بوون پورازىيەكم و
خالۋازايەكى باپىرم لە نۆرمېيرگ بوون ووتم با ئەوانىش
گلهى نەكەن.. كاتم رېكخستەوە دواى يەك دوومانگ رۆشتىم
بۆ ئەلمانيا دىسان لە فرانكفورت دابەزىم ئەوەندە تامەززى
بۈوم پورزاکەم و ئەو خالۋازايەم ھاتن بە شويىنما دە
خۆشياندا جەنتاكەم لە بىرچوو له ناو پاسەكە كاڭ فەھمى
ووتى: ماکوان كوا جەنتات پىئىنە؟ ووتم: بەرى وەللا بەس لە
ناو پاسەكەدا جىيمان ھېشتىوھ ئەو پاسەى كە لە فرۆكەخانەوە
دىتە ناو فرانكفورت جىماوه، بە دەستى بەتال بىن ھىچ
بە يەكەوە رېكەوتىن بۆ نۆرمېيرگ.. دوو شەو زۆر بە خۆشى
لای كاڭ زاناو كاڭ فەھمى بۈوم لە فورد- نۆرمېيرگ بلىitem
بىرى چوومە ھانۆفەرو چاوم بکەويىت بەو ئافرەتە بەرىزە
تەلەفونم کرد كەسىك بە ئەلمانى وەلامى دامەوە ھىچ
تىئىنەگە يىشتم ..

چوومە چايخانەي توركەكان نزىك مزگەوت بwoo.. زۆرى
نەماوبوو بۆ نويىزى عەسر لە گەل كاڭ سەلمان بادىنىيەك بۈومە

به رهفيق و ووتم لهم قسانه تیناگهه، به لکو -بوم بکهیت به کوردى .. تیمگه ياند ئەمه ژمارهه نافره تیکه له شوئىنى پەكەوته کانه دەيناسەم دەمەويىت قسەي له گەل بکەم و بىرۇمە لای..

ووتى : باشه .. دەستى كرد به قسە كردن و دواى - داي خستە و ووتى ئە و نافرە تە چى تۆيە و ووتى هەر كوردە و لىرە ناسىوە .. باوهشى پيا كردم و ووتى بۇ خۆت خۆشى .. مىدوھ عەمرى خواى بە جىيەتىناوە .. وايزانى دەگرىم و باوكە بىرۇمە دەكەم ...

منىش و ووتى .. خوا عەفوی كاتو و ووتى بلىتىكەم بۇ بېرە بۇ - ۋوبەتالى .. چومە مالى مامۆستا باوهەر و دوو شە و لە مالى ئەوان بۇوم ئىوارە يەك لە مالى كاك باوكى بەھەشت و شە ويىكىش لە مالى كاك عومەر سەلەفى ناسراو بە كاك بلند و .. ئە و چەند رۆزە زۆر خۆش گۈزە راندەم لە ئەلمانيا حەقى جارە كەي ترم كرده و .. كاك باوهەر منى گە ياندە و بۇ فرانكفورت .. گەرامە و بۇ نە روچ.

مەراقم بۇوە بىزام ئەم ساتانىستانە دەگەنە چى .. مەركى ئەفسانە و دايىكى و كاك عەبدوللا .. زۆر ناخۆش بۇو .. كاريگەرى خۆى ھە بۇو ..

ھەمۇو ئەوھى كە گىرامە و بۇم باس كردن دەمەويىت ئەوەтан تىپگە يەنم لە كوردستان ئىستا لەم جۆرە بىرۇ باوهەرانە زۆرە .. پىئانچىت لە ناو كوردا دا بە و شىوھ بلاوبىت ..

لە سابونكەران لە سليمانى زىاد لە ٢٠ لاو گىراون كە ھەمۇو -

..به يكه وه کاري سیکسیان کردوه هه مووشیان کورن!

له هه ولیر به ئاشكرا ههن و له هه فته نامه‌ي باس دا -
چاپيکه وتن و راپورتیان له سه‌ر کرابوو.. له ناوچه کانى تر له
..شیوه‌ی گروپ و ریکخراودا ده‌رده‌کهون

ئه و که سانه‌ی که ده‌چنه ناو ئهم گروپه‌وه له کوتایدا ده‌بیت -
..خۆیان بکوژن ياخود شیت بن

ههندیک زانیاری له سه‌ر ئهم گروپی شەيتان پەرستانه له -
جىهاندا.. ئه مانه تەنانه‌ت له ناو شارى مەككەی پېرۋىزدا ههن
له يەكىك له كۆلانه کانى شارى مەككە من ئارمەكە يانم بىنوه
له سه‌ر دیوار بۆياخ کراوه.. كە ئەستىرەيەكى پىنج چوكلەيە
..و بۇ خواره‌وه شۇرە پىچەوانەي ئەستىرەكەي داود

باره‌گايى سەره‌كىان له ئەمريكا يە و پاشان ئىسرايل و ئىنجا-

وولاتى ميسىر.. له ئەوروپادا زۇرن، بەلام پۈليس چاودىريان
دەكات له راستىشدا كۆنترۆل ناكرىن

رۇزىكىان هەيە له ھاويندا بەروارى ٦/٦ى هەموو سالىك ياد
دەكەنەوه، چونكە پىيان وايە رۇزى لە دايىك بۇونى شەيتانه،
..هەموو بە کارى شازو ئاشكراو قىزهونە كانىيان دىنە دەرەوه

.. ئەمانه ژماره سفريان زۇر لا پېرۋە -

هەموويان گۇرانىيەكىان له بەرە بەناوى رېڭاي فروانى -
..دۆزەخ

له كاتى عىيادەتىاندا بۇ شەيتان ئافره تىكىان بە رۇوتى خۆى -

خویناوى دهکات و دهست ئەدات لە پىشى پىاو و ژنان بۇ
پىرۆزى بەندايەتىيە كەيان گوايە شەيتان ئەمەي پىخۇشە

مۆسيقا يەكىان ھەيە بەناوى رېگا بەرهەو بەھەشت كە دەبىت -
وەك مناجات و قورئانى موسىلمان و ئىنجلى مەسيح و
..تەوراتى جولەكە گۈئى لېبىگەن رۆزانە

دەبىت تەنها گۈئى لەيەك تىپى موسقا بىگەن ئەويش ناوى -
"رۆكى" لىدز بىنغان

باشترين گۆرانى بىزىيان كە دەبىت گۈئى لېبىگەن ناوى "رۆلىن" -
ستونە" هەر گۆرانىيە كەي قسە ووتىنە بەخوا بەرز راگرتى
شەيتانە و فىركەدنى ئەو خەلکەيە بە خۆوسيتى و ئەنائىيەت

جۆرى مۆسيقا كان سىن جۆرە كە پزىشكە كان دەلىن ئەمە -
جۆرى مۆسيقا يەكاردەكاتە سەر دل و مىشكى مرۆف واي
لىدەكەت كە خۆى بکۈزىت بىن ئەوهى بىرسىت، ناويان.. بىرىتىيە
لە

(يەكەم: مەعدەنى رەش بە ئىنگلەيزى پىدەوەتلىكتى (بلاك مىتل
(دووھم: مەعدەنى رەق بە ئىنگلەيزى پىدەوەتلىكتى (هارد مىتل
(سىيەم: مەعدەنى مەردن بە ئىنگلەيزى پىدەوەتلىكتى (دەيىت مىتل

.. دۈرى ھەموو جۆرە ئايىنەكىن -

ئەوگەسى كە دەيەۋىت زىاتر لە شەيتان نزىك بىتەوە، -
دەبىت ھەموو جۆرە مەي و مەشروب و مادەي ھۆشىپەر
بخوات و بخواتەوە بۇ ئەوهى زۆر مەست بىت بۇ ئەوه لە

نافرهه تیان که سکی پر ده بیت له پینچ مانگیدا سکه که هی پن-
له بار ده بن ده بیت خوی له خوینه که هی بخواهه وه

مندال سه ده بزن به گوشتەکەی ده خۆن ده يكەنە قوربانى-
..بۇ شەيتان بە ده ستى دايىكى خۆي

ههولى زوريان بۇ فيربوونى سىحرە و جادوھ -

خاوهنى زىاد لە ٧٤٧٥ پىيگەي خۆيانن لە ھەموو دونيادا بەر-
بلاون

ئەمەی کە باسم کرد پە یامى منه بۆ دايىك و باوکان بۆ لادەن
خۆيان بپارىزنى لهم جۆرە فيتنانە، به تايىيەت ئەوانەي له
ئەروپان نەھېلىن مندالله كانيان تىكەل بىن بهم جۆرە خەلگانە

سالی ٢٠٠٦ لە تۆپى كۆمەلایەتى پالتۆك چەند كۆرىكىم گرت لە زۇورى "كوردستان يۇنايىتىد" ، "بۇتىن" سەرپەرشتى دەكىد، كۆرىك بۇو له سەرمافى ئافرهت، دواي تەواو بۇون كەسىك پەيوەندى پېوهە كىردىم بە ناوى.. گولى سور.. سلاۋى لېكىردىم، وەلام نەدايەوە تا درنگ لە بەرئەوهى تايىبەتى ترم زۆر لە گەل بۇو له پالتۆك.. دەرچوو له پالتۆك، بۇ وەلامى سلاۋەكەى دواي دەرچوونى منىش وەلامى سلاۋوم دايەوھەن بە جىئەمھىشت، دواي ئەو له تايىبەت(پرايقيت) نوسىبۇو "ماکوان تۆ جاشى عەرەبى؟ پاشان نوسىبۇو بۇ خزمەت بە كورد ناكەيت خزمەت بە ئىسلامى عەرەبى شۆقىنى دەكەيت، بۇ خزمەت بە محمد دەكەيت كچىكى هىنناوه تەمەنلى ٩ سال بۇوه" .. وەلامم نەدايەوە لاي خۆم سۈپەمەوە كە نەتوانىتەھىچ نوسىنەتكەم بۇ بنىرتىت ..

پاشان بەناوى .. سورەگول.. هاتەوھ.. دىسانەوە بە ئەدەب سلاۋى كرد، وەلام دايەوھ(لە دوايدا زانىم ئەوھ، زىاتر باسى دەكەم)، ووتى: كاك ماکوان جىاوازى يەھودى و ئىسلام چىھ لە عونسوريەتدا، ئىۋە وەلاءو بە رائىتان ھەيە، ئەوانىش ھەر وەلاءو بە رائىيان ھەيە خۆيان بە گەلىكى پىشەنگ دەزانىن بۇ ھەموو جىهانايىان، ئىۋەش ھەروان؟

وەلامى من.. بەرىز سورەگول ئەم باسە زۆرى دەھويت بە نوسىن كات زۆر دەبات ئەگەر مایكەت ھەيە بە دەنگ بۇتى شى دەكەمەوھ ..

سورەگول: ببورە مىكەم نىھ.

وەلامى من: ببورە منىش كاتم نىھ.

سورەگول: ئاخىر من كەچم مایك ناگرم.

وەلامى من- دەي خوشكى من تۆ قىسە مەكە من قىسە دەكەم بەس گۈنگەرە، من داواي قىسەم لىئەنە كەردىت؟

بە جىئى ھېشتم و وەلامى نەدامەوھ ..

په یوهندی پیوه گرده وه ووتی ئاخر مندالله کانم خه وتوون
ئه کریت کاتیکی تر بیت، به لى ناسایه

شه ویکیان ئه و ناوه م بینی له ژووری دیدنوى، من قسم
ده کرد باسی سیره ه پیغه مبهرم ده کرد، ئاگام لیپ بوو
ده ینوسی به حقده وه، ئه مهش نوسينه کهی بوو" محمد
هه رچی جوله کهی نیشتیمانی عهره ب و بوروکوشتيو
ده یکردن ئیتر باسی چی ده کهن کهی محمد په حه مت
ابووه..

کاک ئاوات که رکوکی ئه دمینی ژوور له نوسيين و هستانی و که
من ته واو بوو ووتی: به ریز هه ر پرسیاریکت هه یه فه رموو
میک بگره با مامۆستایان ژوور و هلامت بدهنه وه، ووتی من
مايك ناگرم ئافره تم، کاک ئاوات ریگای پیدا که به تیکست
بنوسيت، نوسي بو عه لمانی به کافر ده زان و ئه وهی له
خوتان نه بیت سه ری ده بىن، بو نابیت لهم ژوورهی ئیوه
ئافره قسه بکات.. کاک ئاوات و هلامی دایه وه- ووتی بو
راست ناکه یت ئه وه نیمه ئیمه بیت ده لین مايك بگره و قسه
خوت بکه تو خوت مايك نیه، که چی ده لیت ئیمه ریگهت
نادهین، قسه یه کی به کاک ئاوات ووت، له و هلامدا ووتی مادهم
قسهت به خوم ووت هیچ نالیم، مرونه تی نواند چونکه خوی
ئه دمین بوو؛ کاک ئاوات و تی قسه به خوم ئاساییه به لام
بھیسلا م سورده که م، منیش بو حورمه تی کاک ئاوات ووت
و هلامت ناده مه وه، دواي له تایبیت بوی نوسيم .. من نالیم
ئیوه عونسورین بهس خوتان خوشده ویت..؟
ھیچ و هلام نه دایه وه

دواي هاته وه ووتی و هره با به مايك قسه بکهین، منیش هه ر
له رووی فزو لیه وه ووتم باشه، هه ستم ده کرد ئافره ت نه بیت ،
به لکو پیاو بیت، چونکه ئافره ت ئه وه نده له سه رشت ناروات،
پاشان من مايكم بو نارد، قسه هی نه کرد ووتی مايكم

ئیشناکات، واھەستم کرد درۆدەکات، ووتم ئاخ کورد درۆو
پاره و خیانەت، هەر بۆ خۆشى..

پاشان ووتى ماکوان، بۆ ئەوهى بزانىت من ئەفسەرم له
سوپاي ئیسرائيل رۆزانه به دەيان موسلمان داركارى دەكەم،
رۆزىك دېت تۆش ئاواداركارىكەم، زۆر رقم ھەلسا ووتى ئاخى
ئەوكاتەي كە توانيت مايك بگربىت و بوى به پياو له ئافرهتى
دەرچوی دلنيام دەتوانيت، من واتە عامولم له گەل دەکرد كە
ھەر پياوه، بۆ ئەوهى بيشكىنەم دەمگوت تۆ ئافرهتى، بهلام
دياربىو بهوه توهى نەبۇو، شانازى به ئافرهت بۇونى
خۆيەوهەرد، چونكە پياو به تبىعەتى حال بلىت له ژىن دەچىت
پىناخۆشە، ئىتر ھەستم کرد ئافرهتە و بلوڭم كرد، چونكە
كاتى ئە و ھەموو چەلەحانىيەم نەبۇولەگەلى.

دواى چەند رۆزىك ھاتەوه بۆلام به ناوى "روسا" واتا بۆ ناو
تۆپى پالتك لە چاتى تايىھەت.. دواى سلاو ئەم پرسىارەي
لىكىردىم، نوسى ئايىا لە ئىسلامدا رىنگا دراوه ئافرهت شوبكات
به پياوى مەسيحى يان جولەكە؟

بەنوسىنەكە يە ھەستم کرد ئەمە سورەگول و گولى سورە، بىن
پەرده ووتى تۆ فولان كەسەي به راشكاوانە ووتى بەلى، ووتى
لە بەر ئەوهى بىئەدەبىت كردۇھ وەلامت نادەمەوه
ووتى: من لە سەر دووريانىكدا وەستاوم دەمۈيت موسلمان بىم
زۆريش لە ئىسلام دەخويىنەوه، بهلام ھەرجى دەكەم
قەناعەتم بۆ دروست نابىت..

منىش ووتى: من ئاماھەم وەلامى ھەموو پرسىارەكانت بۆ
دەستە بەر بەكەم، ئەگەر خۆشم نەمتوانى لە مامۆستاكرىكار
دەپرسم بۆت، ئەودەمە مامۆستاكرىكار لە زىنداندا نەبۇو،
بەلام به مەرجى ئەوهەيت راستىگۆ بىت لە گەلمدا..

ووتى: من پەيمانت ئەدەمى راستىگۆ بىم.

ووتى: چۆن بىرات پىيىكەم؟

ووتنی : سویند بۆ دەخۆم بەخوا؟
دەستم کرد بە پیکەنین و ئىشەتى پیکەنینم بۆ نارد کە ئەوه
باتالله ئەو قسەيە چونكە من ھەست دەکەم بپروات بە خوا
نيه..

نوسى : لە تۆزیاتر بپروام بەخوايە ماکوان، بەلام بپروام بە^{..}
ئىسلام نيه..

بەلام قسەيەكى کرد قەناعەتى پیکىردم ووتنی ئەگەر ھەستت
کرد راستىگۇ نىم يان بۆ كات بەسەربىرىدىن قسەدەكەين ئەوا
!.. دەتوانىت ئېتر بەيىكەوە قسەنەكەينەوە
ووتم فەرمۇو من ئىستا لە خزمەتام
ئەو دواى کرد كە بچىنە تايىھەت بە مايك قسە و ئاخافتن
بکەين !

رۆشتىن من مايىكم نەگرت ئەو مايكى گرتۇو زۆر بە جوانى
سلاوى کردو ووتنى : من ناوم ئاقانە خەلکى كوردىستانم بەلام
لە تەلەببىب دادەنىشىم خانە وادەكەم ھەموو كوردىن، بەلام
كوردىستانم خۇش دەۋىت حەز بەناو كورد دەكەم، چەند
پرسىيارىكم ھەيە، لەناو تۆرى پالتۆك تۆم دىوه حەز دەكەم
پەيوەندىيمان ھەبىت و موتابعەم كردویت لە ژىناتدا جدى تو
ھىچ رۆتىناتو قسە وباسى ناو پالتاكىت نيه تەنها بۆ مەبەست
دەتبىينم لەناو پالتاكىدا لە كويىدا جديات بۇو تو لە ويىداھەيتىو
دىفاع لە ئىسلام دەكەيت .. بۆيە رووم لە تۆ كردوھ، من
كچىكىم تەمەنم ۲۶ سالە، پاشان مايكى ئازادىكەد بۆ من ووتنى
فەرمۇو تۆش قسەي خۆت بکە.

منىش مايىكم گرتۇ سلاوم لېكىرد، ئەوهندە ووتم راستە تۆ
ئەفسەرى ئىسرائىلى و ئازارى موسىمانان ئەدەيت بەس
ئەوهەم بۆ روون بکەروھ؟

ووتنى : نا - بەس تەنها بۆ ئىستەتفازى تۆ بۇوە ئەوكاتە، ئەگىنا
من تەنها ئەندازىيارم و ھىچ پەيوەندىيم بە سەربازىيەوەنەيە

..حه‌زیشم پیش نیه

ئینجا من که وتمه پرسیارو نهوم هینایه ژیر پرسیار، ووتم چى دەکەيت له ئیسرائیل و کوردىشىت، له کەيەوەلەويت؟ له وەلامدا ووتى: له ۳۱ ئابەوه چوينه ئەمریکا و پاشان بە عەقدى کار باوکم ھاتووه بۇ ئیسرائیل باوکم له گەل يەكىك له رېكخراوه کان کاردهکات...! ئینجا دەستى كرد بە قسە و باسو دەرددە دل..

..ھەستم كرد کارىكى موخابەرتى له پشت ئەمەوهى

.. پرسیاره موخابەراتىيەكانى له گەل مندا

ئەو شەوه کە قسەمان كرد باسى ھەندىك ژيانى خۆى كرد كە مالىان له سلىمانى لاي ابوسناء وە بۇوه، ئینجا نەوهى دركاند كە ئەمان مەسيحى بۇون...! پاشان له له دواى نەوهى له گەل ئەمریكىيەكان باوکى كارى كردوه، كە ۳۱ ئاب پارتى حىزبى بە عسى هیناوه، ئەمان مونەزمەي ئەمریكى به لجۋئى سىياسى ھەموو بەرەو ئەمریکا رۆشتۈون و باوکى به گرىپەندىكى كاركىدن له گەل كۆمپانىيەكى ئەمریكى كاردهکات له ئیسرائیل و له سالى ۱۹۹۷ ھاتونەته تەلئەبىب، ھەندىك ووتهى ترى ئاسايى.. (كە ئەمانه ھىچى نەچوو به مىشكى مندا، (واھەستم دەكرد- درۆم له گەل دەکات

ئەو شەوه منيش باسى خۆمم بۇ كرد كە له سالى ۱۹۹۸ له ئەورپام بە ھۆكارى نەبوونى كارو كەسابەت و بۇ بونىاد نانى كەسايەتى خۆم ھاتومەته ئەروپاولە وولاتى خۆم ھىچ كىشەيەكى سىاسييم نەبۇوه وەك تەعاروف و يەكترناسىن، ئەو شەوه يەكترمان بە جىھەيىشت من باسى ھىچم بۇ نەكىد، چونكە له گەل خىزانىم كاتى تەماشا كردى زنجىرهىيەكى

.. "ئیرانیمان ده کرد بەناوی "پاور چین

بۇ رۆزىكى تر لە ناو پالتۆك ھاتەوە بانگى كىرىم بۇ زورىكى
تاييەت، بە مايك ئەم پرسىيارانەي لېكىرىدم..؟
سەلەفى جىهادى چىھە ؟ -

ووتم: ئەمە قوتباخانەيەكى فيكىرى ئەھلى سوونەتو
جەماعەيە، باس لە مەنھەجىك دەكتات، كە پىشىنانمان چۆن
رەفتاريان كردوه، خۆشيان بەو كۆمەلە دەزانن كە لە ناو
فەرمودەي پىغەمەبەرى نازاداردا(صلى الله عليه وسلم) بە
تاييەتى حەق ياخود (طاييە المنصورە) كە ھەميشەلەخەباتو
شۆرشو كۆشىدان دەزانن.

ئىخوان كىن و چىن ؟ -

وەلامى من: قوتباخانەيەكى ئەھلى سوننەتە پېلە شۆرش و
خەباتە بۇ گەراندەوەي ئايىنى پىرۆزى ئىسلام و ئايدولۆزىيائى
ئىسلامى، لەسەردىمى حەسەن بەنناوه- رەحىمەتى خواى
لىيېت- دامەزراون تا ئەم سەردىمى كە ئىستا من و تۆ تىدا
قسەدەكەين و سوپاس بۇ خوا بە هيىزو بازوى ئىخوان بۇو كە
سينا لە ئىسرايلى داگىركەر پاك كرايەوە، (لەوكەتەدا
پىكەنېنېكى نوسى بۇم)، منىش مايكىم ئازادىرىد.

حىزبى تەحرىر كىن ؟ -

وەلامى من: كۆمەلەك موسىمانى ئازاو بە جەرگن، ھەول
و خەباتيان بۇ گەراندەوەي خىلافەتى ئىسلامىي سوپاس بۇ
خوا لە ناو فەلەستىنەيەكاندا زۇرن بە تاييەت لە ئەورپادا و
تاييەت تىريش لە دانىمارك، ھەولىان بۇ ئەوهىيە كە حوكومەتو
خىلافەتى ئىسلامى دابىمەززىن تەنها بە ئەدەبىياتى ئىسلامى
دۇور لە ھەموو ئەدەبىياتىكى ترى رۆزئاوايى ياخود
رۆزھەلاتى، بەلكو تەنها ئىسلامى.

کاک ماکوان تو کامیانیت لهم سن قوتخانه؟ -

ئیتر هەستم گرد ئەمە ھەروا ساده نیه؛ بە دلنيايەوە ئەمە پرسیارى موخابەراتیەو لە سەریکەوە سەرددەردینیت، ئینجا...! هەستم بەوە گرد كە ئەم ئافرهە كەسینکى ساده نیه

وهلامى من: جاتۆ ئەم پرسیارەت بۆچىھە بۆ لە ژيانى شەخسى من پرسیار دەكەيت ئەوە پەيوەندى بە خۆمەوەيە

ھىچى باس نەكىردى سەر ئەو مەوزووعە، چووە سەربىاسىكى تر.. ووتى تو گۈئى لە مۆزىك دەگرى..؟ حەلالە يان حەرامە..؟! ..هەستم گرد ئینجا ئەو خۆى دزىبەوە لە پرسیارەكەي من وهلامى من: ووتى من بۆخۆم گۈى لىدەگرم، بەلام ھانى كەس نادەم بۆ ئەوەي گويىلىبىرىت، پاشان منىش نەمكردوھ بە عادەت كە گۈئى بۆ موزىك بىگرم پىتناچىت بە مانگىش گۈئى لە موزىكىكى تايىيەت بىگرم، مەگەر دەنگى موزىكى دەنگو باسو تەلەفزيون بەگشتى، وە من باس لە حەلال و حەرام ناكەم، چونكە ئەوە ھېختلافى لە سەرە.

رات چۆنە بۆ مافى ئافرهەتان؟ -

ھېچ بروام بە مافى ئافرهەتان نیه

ئەى چۇن؟ -

لە بەر ئەوەي من بروام بە مافى مرۆف ھەيە، پياو ژن لە ئەنجامى ئەومافى مرۆقەوە دەبىيىنم كە خواى گەورە بۆ زنىش و پياويسى دەستەبەرى گردوھ لە ئىسلامدا ماف دراوە، بەلام لەھەمۇو بەرنامەو ئايىنه كانى تردا ماف بەزۋىر دەسىنرېت، جياوازىيەكە ئاسمان و رىسمانە، تىيگەيشتى يان زياتر روونى بکەمەوھ..؟ تىيگەيشتم -

باشه مايك ئازاده.. ئينجا ههستم كرد ئه مه ئافرهته خەلکى تر
له تەنيشتىيە وەيە و فيرى قسەي دەكەت و پرسىيارى فيردىكەت،
دەيانە ويىت من بخويىنهوھ، له ئەنجامى قسەكەنەم من و ناخم
باش بناسن و بخويىنهوھ..

كاڭ ماكوان ئەگەر له جەنگىكدا منت بەردىست بکەوم چىم -
لىدەكەيت، دەمكەيت بە كەنېزەك بۇخوت..؟

دەستمكەر بەپىكەنин.. بۇ خۆشى ووتە ئەگەر جوان بىت -
بەلىن ، خۆ ئەگەر ناشرىنىش بىت ئەوھ ئەوكۈزم.. ئەمە تەنها
بۇ پىكەنینە به جدى وەرينىڭرى ..

ووتە وەلامى من: بۇ ئەم پرسىيارە موخابەراتىيە ئەوھ يە جارى
زۇنى جەنگەكە دەستنىشانى دەكەت، تو وەك جوندى
و سەربازى ئىسرائىلى دەست من بکەويىت، ئەوا مامەلەي
دىلت لەگەلەكەم، چونكە سەردىمى كەنەزەك نەماوه ئەو
ياسايدى لە ئىسلامدا ئىستا كارى پىتناكىت، چونكە
لە سەردىمى سەلاحەدىنى ئەيوبى مامەلەي لەگەل ئافرهتاني
جەنگىدا وەك مامەلەي دىل كىرى و ياسايدى كەنەزەكى
نەساپاند، لە جىهادى ئەفغانىشدا بەھەمانشىوھ ئەفغانىيە كان
كە سەربازى ئافرهتى رووسىيان دەگرت هەر مامەلەي دىلى
لەگەلدا دەكرا، ئەگەر ان شاء الله من تۆم گرت ئەوا مامەلەي
دىلت لەگەل دەكەم، خۆ ئەگەر دوزمن كە ئىوهن.. مامەلەي
كەنېزەكتان لەگەل ئافرهتاني موسىمان كرد.. ئەوکات ئەميرى
موسىمانان ئەمرى دەركەردى منىش ئەوکات تۆدەكەم بە
كەنېزەك بۇخۆم، يان ئەگەر زانيمان دوزمن كە دىسانە وە
ئىوهن ئافرهتانمان دەكۈزۈن ئەوھ بەدىنیايىھ وە منىش ئەتكۈزم
بۇ ئەوھى چىتر موسىمانان نەكۈزۈن وەك وەلامىك بۇ
كىدارەكەي ئىوهى دوزمن، هەلبەت ئەم باسانە زىاتر

دەخوازىت، پىويىستى بەرروونكردنەوەي فقەمى جىهاد ھەيە.

كاك ماکوان من شوت پىن بىكەم دەمھېنىت دەبىم بە -
مۇسلمان؟

خىزانم گوئى لىپىوو.. خەرىكبوو بۆ بچىتە ناو
كۆمپىيەرەكەوه..

من و كچىكى ئىسرايىلى كورد .. جوانىيەكەي سەرسامى

له دواي ئه وهى كه پرسيارى كرد ئايا كاك ماكوان من ئه گەر
موسلمان بىم شوت پېبىكم دەمهينىت؟، به دەنگىكى ناسك و
پاشان به زەردەخەنه وە، هەستم كرد راست ناكات، بهلام ،
سبحان الله- ئەو دلە وەك فەرش لول بۇو، خوارەحەمى كرد
خىزانم حازربۇو له تەنىشتمە وە، ئىنجا هەستم كرد زانايانى
ئەم ئىسلامە خەلۇھتى ئافرهتىان ھەروا به ئاسانى حەرام
نەكردوھ، به تايىبەت لەم چاتە ساردوسرانە وە.

..پاشان بۇ خۆم لە دوورىنىكدا بۇوم

..ووپىستم قسەكەي پېبىرم و به جدى وەرىنە گرم
وەلام دايە وە.. ووتم خىزانم دانىشتىوھ بۇ حۇورمەتى خىزانم
ھىچ وەلامىكت نادەمە وە، هەرچەندە ئەمە بۇ خۆي رازى
بۇون بۇو.. ئاگاشم لييپۇو خىزانم تۈرە بۇو، بهلام بۇ ئە وهى
جارى خىزانم ھىۋەر بىتە وە، پەيوەندىم به خوشكىيە وە كرد
كە شارەزابۇو له ھاك كردن، پاشان كورپىكى بەرپىزى ترم
دەناسى "بارزانى" بۇو نازناوى كاك "خرىن" بۇو، كورپىكى
بەرپىزبۇو له و بوارنەدا شارەزابۇو، هەلىكى باش بۇو لە سەر
خەت بۇو، ئىنجا داوابى لېبوردىن لە "روسا" كرد ووتم خەلکى
ترم لە گەلدايە قسە دەكەپىنە وە ..

خىرا لە گەل كاك خرپىن و تاراي خوشكى خىزانم دەستمان كرد
بە قسە و موزو عەكەم بۇ باسکردن كە من داوى لىدە كەم
كامىرا بکاتە وە، پاشان ئىپە و وپىنە يم بۇ بگرن، چونكە من ئە و
شتانە نازانم، تارا ووتنى من ئە وهىت بۇ دەكەم، بهلام دەبىت
بىمە ناو كۆپىتە كە تە وە، ووتم باشە.. داوام كرد لە خرپىن كە
ئە ويش ئايپى ئە درەس و جىڭا و مەكانىم بۇ ئاشكرا بکات..
ئە ويش ووتنى دەبىت من چاوم لە نوسىنە كانى بىت تو
و وپىنە يكى خۇتى بۇ بىنەرە با بتېيىنەت من بە و وپىنە كە تە وە
نازانم چى ھا و پىتچىكىد لە گەل يدا، گۈنگ ئە وە بۇو ئە ويش
ووتنى دەبىت بىمە ناو پىن سىكە تە وە. پىگام دا بە

..هه‌ردووکیان

..پاشان چومهوه بۆ لای رووسا

ئاگادارم کردوه ووتم جا ئەم قسەيەت بەراسته کە دەته ويىت
..موسلمان بىت

..بۆي نوسيم بهلىٽ

ووتم باشە ئەي بۆ شودەكەي بە من ئەوه چەند براى ترمان
ھەيە ژنيان نيه بۆ شوناكەيت بەوان .. نمونەي دووبرام
ھېتايەوه، يەكىكىانم باش لهېيرە كاك "ئەبودەردا" بۇو، من زۆر
بە جديم بۇو، چونكە ئەو كورپىكى جوان خاس بۇو، ووتى نا
من شوو دەكەم بەس بە تۆ.. لەم حالەتەدا شتىكى زۆر
عەجىب روویدا، برايەكى تر لە ژوورەكەدا پەيوەندى
پىوه كىرم ناوى كاك "نەسرەت" بۇو ئىزىم لېخواست كە خەلك
لە پىسىكە مدايە ئەوم وەستاندا، پاشان بە رووسام ووتنى
باشە من چۆن بىزانم تۆ راست دەكەيت من رازىم بەلام
بەمهرجى ئەوهى ئەبىت بتبيىنم، ووتى وەره بۆ ئىسرايىل،
ووتم من ناتوانم بىمە ئىسرايىل، تۆ وەره ووللاتىكى عەرەبى،
يان هەر ووللاتىكى ترى ئەوروپى من دىم بۆ لات.. ووتى
باشە..

دواي ووتم تۆ مەنت دىوه ووتى بهلىٽ وويىنهى تۆم لە دەريا نور
بىنەوه، خرپىن ووتى پىپلى، كە تۆ ئەوت نەدىوه با كامىرەت
بۆ بکاتەوه، منىش ئەوم پىوهت.. ووتى من كامىرەت بۆ
دەكەمهوه.. كامىرەي بۆ من كردوه چىم دى... ئافرەتىكى
نازادى جوانى قىز خاوى.. هەر زۆر جوان.. ئىتر لەو ئافرەتە
جوانەنە بۇو كە ئىتر پەسەندىكاراون، كورە من خەرىك بۇو
دەلەكەم بگۈرۈت.. باش بۇو خوا رەحەمى كرد .. دەنگ تۆمار
دەكرا وويىنهى ئافرەتەكە گىرا، منىش ووتم تازەترىن وويىنهى
خۆمت بۆ دەنېرم ئەو وويىنهىي كە كاك خرپىن ئامادەي

کردبوو ناردى وەریگرتۇ ، پاشان ووتى ھەموو ئايپى
ئەدرەسەكەي بۆ دەرھىنام لە كۈز دەزىو تەنانەت ناوى
گەرەكەيشى بۆ ھەينام جۇرى نېتەكەي كە بەكارىدىنىت ناوى
ئەويشى بۆ ھەينام !

مالئاوايمان كرد لەيەك لە دواى ھەندىپ قىسى رۇتىنى و
سادە من خىرا ھەلسام دەستنويىزم گرت و دووركعات نويىزم
كىد، تارا ھەموو ويىنه كانى لاي خۆى خەزنكردو دايەوە
دەستى من، كاك خرين هات ووتى كاك ماکوان ئەو كەسە
ساختە چىھ ئەو وويىنه يە هي خۆى نىھ، ووتم چۆن ووتى ئەو
وويىنه يە لەپالتاكدا ھەيە ئەوھ ئافرهتىكى رووسىيە پىكلامى
پالتاكە ديسانەوە وويىنه كەي بۆ ھەينام، زۆر بىتاقەت بۇوم ،
نەمدەزانى بىتاقەتىھ كەم بۆ ئەوه يە درقى لەگەل كردوm..!
ياخودئەم ئافرهتە جوانە دەرنەچوو، يان چى بۇو .. بەھەر
حال بۇم نەدۆزراوه، بەلام ئىتر بە جدى وەرمەنەگرت زانىم
درۆزانىكى عەزىمە، ووتم ئەي ئەدرەسەكەي كويىيە كاك خرين
؟

ووتى كاك ماکوان ئەمە لە ئىسرائىلە و لە تەل ئەبىب و
خەته كەي نېتەكەي ووتۇ ئەدرەسەكەشى دامى !

زۆر پەس بۇوم.. چومە خزمەتى كاك نەسرەت ووتى كاك
ماکوان قىسىيەكى خۆشت بۆ باس بکەم؛ .. ووتم چىھ براي
خۆم- ووتى: ئافرهتىك ھاتوھ لەگەل مندا قىسى كردوھ واتا بە
كاك نەسرەت ووتويەتى دەمەويىت شوبكەم بە تو واتا كاك
نەسرەت يان كاك ماکوان، زۆر داوام كرد لە كاك نەسرەتى
برام.. ووتم: كىبۈوه ووتى خۆشكىك بۇوه ئىتر زۆر قىسم
نەكىد، بەلام تەوقىتەكەي زۆر سەير بۇولەلام بەس ھەر بە
سادەي وەرمگرت، كاك نەسرەت ھەر پىنه ووتى تا ئىستاش،
لىرەوە رىزى زۆرم بؤىيىھەيە ھىچ كاتىكى تريش لىم

نه پرسیوه‌ته وه ..

ماوه‌یه‌کی دورودریز نئم ئافره‌ته نازانم ناوی بنیم پلاستیک،
یان ئافره‌تى درو یان ج ناویک، بەھەر حال چەند مانگیک
وون بwoo تەقرييەن سى مانگیک وون بwoo، لە رۆزه‌وە کە
هاکرا زانیم وون بwoo، بەلام بەدلنیا يە وە زانیم کە ئەويش
شاره‌زايدە لە بوارى ئەم ھاكو جۆرە كارانەدا ..

ووتم حەتمەن زانیویەتى بؤیە خۆی شاردۇتەوە، بەھەر حال ،
كات رۆشتە زەمن ھات، من كۆرىكم ھەبwoo لە ژوورى
كوردستان نەته‌وەيى لاي كاك دەرون و كاك شىخە بەریز،
ئاگام ليپيوو لە ژوورەكەدا بwoo لە كاتى قسەكانى مندا جنىيۈم
پىئەدات، بە ناوەيى کە يەكەم جار بلۇكەم كرد بە ناوی گولى
سۇور، قسەي سوك و ناشرينى زۆرى بەئىسلام و خۆم ووت،
كاك شىخە دەرىكىرد، دوام كردۇلە كاك شىخە ئە و
كەسەپىنتەوە وازى ليپىنت چى دەلىت با ئازاد بىت، مامە
شىخ زۆرى بەلاوه سەيربwoo، بەلام ووتم وازى ليپىنە چى
دەلىت با بىلىت، ووتم تەلەيە خوا ھەلناگىت ئە و پياوه
بەریزە زۆر حورمه‌تى منى دەويىست چم بوتايە بەقسەي
دەكەردم ، ھەلەبەت لە پياوه‌تىو و گەورەي خۆيان بwoo، دواي
ئەوەيى كۆر تەواو بwoo پەيوهندىم بە ناوەكەيى كردۇلە ووتم
باشه ئەوە كچى باش تۆ ئە و ھەموو قسە ناشرينە چىيە
بەمنت ووت خۆ تۆ بە تەما بۇويت شوم پىيىكەيت، هىچ
نەووتو ئىنجا ئە و منى بلۇك كردۇو لە خەت نەما، كەمېكى
پىچوو بەناوى "رووسا" ھاتەوە ئىنجا من خۆم بۆ نەگىرا
ووتم ئەي داوه‌شىت ئەويى بەدەماھات پىيم ووت بە ئىسرائىل
و دەولەت و ئىتىر زۆر توھرە بۇوم، جا ياخوا منىش تورە نەبم
ئاگام لە خۆم نامنىت... لە بەر ئەوەيى شە و قسەي زۆرى
ووت بوبو، ئىنجا داخى ئە و ۋىدویەم لەدلدا بwoo کە ووينەي
ئەۋئافره‌تە جوانەي دانابوو خەرىك بwoo بمخالەتىنىت، ووتم

وهره تۆچیت- چیت ده ویت ده سته که ت کەش بۇوه بۇ
..بەئاشکرا قسەناکەیت، پەیامت چىھە بەمەرى
نوسى ماکوان گیان ئاگادارى خوت من لە دەزگای مۆسادەوە -
لە گەلت ئەدویم ئەو ناوه من نەبووم كە قسەى بە تۆ ووتە
كە سىكى تر بۇوه ناوه کەي باكارھىنَاوە!
چونكە من بىرۋام بە هېچ قسە يەكى نەبۇو، بەلام ھەستم
دەكىد بۇ وازى لىنىايەنم وەك جىگەرەو حەشىشى لىيھاتبۇو
خۆشە و خراپىشە.. ووتەم من ھەموو دەنگە كام
تۆماركىردىت ئەو ووينەيەشى كە بۇت داناوام زانىومە كە
ئەوە ئافرهتىكى روسى ناو پالتۆكە، كە وام ووت ووينەيەكى
گريانى ناردو نوسى توخوا دەنگە كەم بلاو نەكەيتەوە باوكم
پىيمبازانىت لە گەل كە سوکارە كەم دەمكۈزىت، دىسانەوە
كە وتمەوە گومان، چونكە كە سىك موخابەرات بىت بەو
شىوه يە قسە دەكەت دواى ووتەم لەوانەيە ھەر فىل بىت،
ووتەم باشە تۆ چىت دە ويit لە من بىرۋ خوات لە گەل ئىتەر واز
لە من بىنە، ووتى باشە مائىأوايى كرد
كە بەو سادەيە مال ئاوايى كرد ئەوەندەي تر خەرەك بۇو دلەم
..ئەتەقەي.. رۆشتە بە جىيەھىشىتم
دواى چەند رۆزىكى بە سەردا تىپەرلى.. شتىكى زۇر عەجىب
روويدا لە ئۆسلىق بۇوم لە خزمەتى مامۆستا كەنەتكار جەنابىيان
فەرمۇيان كاك ماکوان خەوم پىتەوە دىوھ، ووتەم خىر
خەونەكەي بۇ گىرامەوە، تۆزىكى تر پىچۇو لاي مامۆستا
ھاتمە دەرەوە لە ناو قىتاردا بۇوم دەگەرامەوە بۇ شارەكەي
خۆم، كورىكى بەریز تەلەفونى بۇ كەدم لە بەریتانيا ناوى كاك
حەممە شوان بۇو ووتى بىرایەكى من خەوي بە جەنابتەوە
بىنیوھ و خەونەكەي بۇ گىرامەوە، پاشان گەرامەوە مالەوە
چومە سەركامپىتەرەكەم، رووسا نامەيەكى بە جىيەھىشىتىبۇو
ووتى كاك ماکوان خەوم پىتەوە دىوھ، چاوه رېم كرد

وهره تۆچیت- چیت ده ویت ده سته که ت کەش بۇوه بۇ
..بەئاشکرا قسەناکەیت، پەیامت چىھە بەمدەرى
نوسى ماکوان گیان ئاگادارى خوت من لە دەزگای مۆسادەوە -
لەگەلت ئەدویم ئەو ناوه من نەبووم كە قسەى بە تۆ ووتە
كەسيكى تر بۇوه ناوه كەى باكارھىنداوە!
چونكە من بىروام بە هېچ قسەيەكى نەبوو، بەلام ھەستم
دەكىد بۇ وازى لىتايەنم وەك جىگەرەو حەشىشى لىتەاتبۇو
خۆشە و خراپىشە.. ووتە من ھەمۇو دەنگە كانم
تۆماركىدویت ئە و ووينەيەشى كە بۇت داناواام زانىومە كە
ئەوە ئافرەتىكى روسى ناو پالتۆكە، كە وام ووت ووينەكى
گريانى ناردو نوسى توخوا دەنگەكەم بلاو نەكەيتەوە باوكم
پىيمبازانىت لەگەل كەسوکارەكەم دەمكۈزىت، دىسانەوە
كەوتەوە گومان، چونكە كەسيك موخابەرات بىت بەو
شىوه يە قسە دەكەت دواي ووتە لەوانەيە ھەر فىل بىت،
ووتە باشە تۆ چىت دەويت لە من بىرخوات لەگەل ئىتر واز
لە من بىنە، ووتى باشە مالئاوايى كرد
كە بەو سادەيە مال ئاوايى كرد ئەوەندەي تر خەرەيك بۇو دلىم
..ئەتەقەي.. رۆشتۇ بەجىيەيىشتم
دواي چەند رۆزىكى بەسەردا تىپەرى.. شتىكى زۆر عەجيپ
روويدا لە ئۆسلى بۇوم لە خزمەتى مامۆستا كەنەپەيان
فەرمۇيان كاك ماکوان خەوم پىتەوە دىوھ، ووتە خىر
خەونەكەي بۇ گىرامەوە، تۆزىكى تر پىچۇو لاي مامۆستا
ھاتمە دەرەوە لە ناو قىتاردا بۇوم دەگەرەمەوە بۇ شارەكەى
خۆم، كورىكى بەرىز تەله فونى بۇ كەدم لە بەرىتانيما ناوى كاك
حەمە شوان بۇو ووتى برايەكى من خەوى بەجهنابتەوە
بىنیوھ و خەونەكەي بۇ گىرامەوە، پاشان گەرامەوە مالەوە
چومە سەر كامپىيەرەكەم، رووسا نامەيەكى بە جىيەيشتىبۇو
ووتى كاك ماکوان خەوم پىتەوە دىوھ، چاوه پىيم كرد

خهونه‌که م بۆ بگیرته وە، ئەویش هاتوو خهونه‌که بۆ
گیرامه وە، هەرسن خهونه‌که لە بەشى داھاتوودا بۆتان باس
دەکەم لە گەل ئەم ئافرەتە بەردەوام دەبین بىزاني دوايى
خهونه‌که چىتى روودەدات، خهونه‌کانىش زيانى منيان بە^{..}
ئاراسته يەكى تردا برد

من و چەند كچىكى ئىسرايىلى كورد و پرسىيارى جدى و
معقول.. گريانى بە كول

خهونه‌که مامۆستاي بەرىز خواي گەورە لە زىندان ئازادى
بکات، ئەو بۆي گیرامه وە كە لە دوو كەسا يەتى ناودارى
ئىسلامى دوو دەمانچە يان داوه بە من جەنابى مامۆستا،
منىش زۆر خۆشحال بۇوم، چونكە هەستم كرد مامۆستا زۆر
خۆشحالە لە خهونه‌کە و ووتە مامۆستا هىچ راھە يەكم بۆ
دەكەيت ووتى خهونه‌کە زۆر باشه، ئىتەر هىچم نەگوت
خهونه‌کە براكهى كاڭ حەممە شوان لە بەريتانيا خۆي
بۆي گیرامه وە كە خهونى بە پىغەمبەرە وە بىنى وە لە سليمانى
پىغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم) لە زىر پرده كە وە
بەرە و سەرھاتووه و منىش لە تەنيشتىيە وە رۆشتوم زياتر منى
نزيك كردى تەوە لە خۆيىو لە خهونه‌كدا فەرمۇويەتى با
ماکوان لە نزيكمە وە بروات لە تەنيشتىمە وە بىت، بەقەدەر
ھەموو دوونيا دىلم بەم خهونه خۆش بۇو، لە خۆشياندا
دەستم كرد بە گريان كە بۆيان گیرامه وە لە خۆشى ئە و
خهونه سەفرمكىرد بۆ مالىان بۆ شارى - سلاۋى - نزيك لەندەنە
پاشان رووسا ھەمان رۆز لە ئۆفلاين نامەي بۆ بەجى
ھېشتىبۇوم، منىش لە سەرخەت بۇوم ئەوەندەم زانى
پەيوەندى پىوه كردىمە وە، من هىچم نەووت تا خۆت سلاۋى
كردو دوايى ووتە خهونه‌کەم بۆ باس بکە، خهونه‌کە ئەوە

که گوایه جلی بوکتینی کردوته به رو له ریگادا به سهیاره
وه رگراوه من چووم له ناو سهیاره که دا ده رم هیناوه، لیتان
ناشارمه وه هه ر به درو و قسهی بیمانا لهوم وهرگرت
به راسته و خو راشکاوانه ووتم به خوا برؤای هیچم پیت نیه،
..خهونه کشت ئه ونده به لامه وه گهوره نیه
ووتی باشہ ماکوان تؤ له کام به ردو دارو دروست بوویت؟ -
ئه ونده رهقی..?
..و هلامم نه دایه وه -

دوای ووتی ئه تو انم پرسیارت لیکھم؟ -
..بؤم نوسی ئه گه ر پرسیاره کان معقولن وهلام ئه ده مه وه -
ووتی بهس بؤم شی بکه ره وه بؤ له ئیسلامدا ئافرهت وه ک -
شه هوت ته ماشا ده کریت، بؤ تؤ برؤات به مافی ئافرهت نیه،
ئه وہتا من له ئیسرائیل هه ممو و مافیکم هه یه، له رۆزئاوا
هه ممو ئازادیه ک به زن دراوه.. بؤ دوان به شاهیدیک
ئه ژمارده کریت، بؤ ده بیت پیاو چوار ژنی هه بیت؟

وهلامی من: ووتم پرسیاره کانت بؤ ده که م به چهند -
به شیکه وه ئینجا وهلامه کانت ئه ده مه وه، بؤم کرده خال.. خال
وهلامه کانم به گویرهی تو انا و خویندنه وهی خۆم بؤم
باسکرد..

یه که م: ئافرهت له ئیسلامدا شه هوته، بەلۇن بە دلنىايیه وه
ئافرهت شه هوته، چونکه زۆر جوان و ناسکه هه ممو هۆرمۆنی
پیاو پىن بەرز ده بیتھو وه ئه مه ش عهییه نیه بەلکو له شه ده لاری
و ناسک و نازاداری ئافرهت، شه هوت بە واتای حەزە، ئهی
پیاو ده بیت هه رەزی لە ئافرهت بیت، نەک رەگەزی خۆی
ئه گه ر وابوو ئه وه شازە و نە خۆشە کە واتە ئیسلام
تەندروستانە پیناسەی ئافرهتى کردوه بؤ پیاو، چونکه
بیرکردنە وھی پیاو لە سەر بنه مای حەزە نەک خۆشە ویستى

پیچه وانه کهی ئافرهتە كە پیاوى وەك خۆشە ويست خۆش
دهويت نەك حەز، كەواتە لە بنەرەتدا ئەمە گلەيى لە پیاوه
نەك ئافرهت، چونكە خواي گەورە باسى ئافرهت دەكات لە¹
قوراندا بە گول ناوى ئافرهت بىدوھ، چونكە ترۆپكى
خۆشە ويستىيە ..

رووسا بقى نوسيم.. كوا لە كويىدا لە قورئاندا ناوى ئافرهت -
بە گول هاتوه ؟

لە وولامدا ئايە تەكەم بقى خويىندوھ خواي گەورە -
دەفەرمويت: ..أَرْوَاجَا مُنْهُمْ زَهْرَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا.. سورەتى طە
۱۳۱..

بۇ وەلامى بىرگەي دووھمى پرسىارەكەت كە من بىرۋام بە²
مافى ئافرهت و ئەو قسە بى مانايانە نىيە، بەم ھۆکارەيە،
بزوتنەوەي ئافرهتان كە دامەزراوه بە پىى فەرەھەنگى جىهانى
نوئى كە لە ھەناوى قوتباخانەي سەرمایەدارىيە و سەرچاوهى
گرتوه دەگرىتەوە بۇ سەردەھمى رېنسانس، يەكەم جار لە³
جارپىنەمەي ئافرهتىكى داۋىن پىس كە ناسراوه بە (ئۆلىم دى
زۆزىيە) فەرەنسى لە سالى ۱۷۹۱ هاتووه، پاشان لە ۱۷ مادە
پىك هاتووه يەكەم كەس كە راقھى كردوھ ئافرهتىكى
ووجودى خىزانى سارتەرە بە ناوى (سېمۇن دى بوفوارە)⁴
كتىبەكە بەناوى رەگەزى دووھم نوسراوه، پاشان ئەم
بزوتنەوە ژنانە نەھەمەتىيە بۇ ئافرهت لە سەدەي نۆزدەدا ئەو
يەھودىيە پىسانەي لاي تۆ.. جموجۇلىتىكىان پىتىروستىكىدن لە⁵
ئەوروپا و ئەمریكا ناپەزاي و تا چەند كۆپ و سەمينارو شتى
لە وبابەتەيان بۇ گىراو دوايى لەگەل گەشەي ماركسىيەت و
شۇرشى ۱۹۱۷ ئۆكتۆبەر زۆرگۈنگى پىتىرا لە لايەن
ماركسىيەكانەوە لە سەدەي بىستىدا لە بەر كۆمپانيا گەورە كان

بۇ دەستە بەرگىرىنى كىرىكارى زۆرتىو ھىننانە دەرۋەت ئافرهت
لە مالە كانىيانو بەپارەتى كەم، ئەو راپەپىنهى سەرتاسەرىيەتى پىن
ھەلسىنرا كە لە ئېرلەندداوە دەستى پىتىرىد تا ئوستراليا، داواى
رېزگەرتو مافى سیاسى و كۆمەلایەتى دەكرا، كە بە درىزى
مېزۈوی ئىسلام رېزو حورەمەتى لە ئافرهت گرتۇھە مەموو
كايەكانى ژيان بەشدارى پىتىرىد، مەگەر ھەندىك پۆستى
دژوارو سەرەتكى نەبىت لە بەر سۆزو ھەست ناسكى ئافرهت
لە ھەندىك پۆست دورخراوتەوە، لە بەریتانيا بەھەمانشىوھە
ئافرهتىكى دەمشرو داواين پىس لە بە ناوى (پانك ھريست)
كە لە بەر جوانى و شەدەلارى كچەكانى كە زىاد لە ۱۹ كچى
ھەبوو ھېچى كچى خۆى نەبوو ئەۋە ئافرهتانە بۇون بۇ
لە شفروشى بەكار دەھاتن پىاوانى شەھوھەت بازىش بۇ خاترى
جوانى و تىرى حەزى خۆيو ماستاوكىرىنى لە بەر دەم ئافرهت
!.. بىزوتىنەوە كانىيان بە ناوى كچەكانى مىسىز پانك ناونرا
لە ئەمرىكاي سەرمەتى دارى لە وولايەتى وايۆمنگى لە سالى
1869 مافى ئافرهت درا تەنها مافى دەنگدانىيان ھەبىت ئەۋىش
ئافرهتى سېپى پىست ئەوھە رەش پىست ھەر حسابى
بۇنەدەكرا بۇ پىاوه كانىيشيان، ئەۋىش لە 1920 لە دەستورى
ئەمرىكى بۇوە قانون بىيارى لە سەردراؤ تۆماركرا، لە نیوز
لەندا 1893، لە ئوستراليا 1902، لە نەرويچ وسويد دانيمارك
1912، لە كەنەدا 1917، لە بەریتانيا و نەمساو پۆلەندداو مەجھەر
جيڪسلوفاكىيا و روسييا 1918 بە لجيکا 1945 بۇ زانىارىت وولاتى
سەرمەشقى عەلمانى كە فەرەنسايە 1946 تەنها مافى
دەنگدانىيان بە خشىيە ئافرهت، دواى ھەرىيە كە مەدرەسىيە كى
دروست كرد بەناوى قوتابخانەي شوعىيەت،
وسوسيالستەكان، ليبرال ديموکراسى و مەدرەسە ئايىنى
جولەكە و مەسيحى، كە مەسيحە جولەكە ئافرهت بە رۆحى
پىس دەزان بۇ خزمەتى پىا و دروستكراوە

رووسا: پرسی ئەی ئىسلام؟ .. كەما فى داوه بە ئافرهت باسى -
نەكراوه له فەرەھەنگە جىهانىيە؟ -
وەلامى من - هەر باسى ئىسلامى تىدانىيە له وېشدا -
نەيانویراوه باسى ئىسلام بکەن ، ئەوان بە بوجۇونى خۆيان
ئىعتراف بە ئىسلام ناكەن..! بۆيە باسيان نەكردۇ، من حەزم
دەكىد باس بىكرايە، بەلام دلىابە رووسا خاتون نەيانویراوه
باسى بکەن كە چۈن مافىداوه بە ئافرهت، بۆيە بىيانويان بۆ
دۆزىوەتەوە گوايە ئىعتراف بە ئىسلام ناكىرىت، ئەوهىيە
! وولاتى پېشىكەوتوى دوونياو ديموکراسى خوازەكان
ئەنجامى ئەم بزوتنەويە فەمەنىستى دروستكىد كە گوايە
ئافرهتان لە بنەرەتدا دىرى پىاوان.. ئەوه بزوتنەوهەكەيە و
.. دەرئەنجامەكەيەتى!

دوای مايكى كرد.. بەنوسين .. مايكى گرتۇو ووتى كاك -
ماکوان من بەراستى پرسىارت لىدەكەم و چەند ھاۋىيەكى
تريشم لە گەلدايە ئەوانىش دەيانەويت پرسىار بکەن، ئاسايىھە؟
ووتم: ئاسايىھە، بەلام بە كورتى وەلامى ئەو دووپرسىارەي -
تريشت بەھەمەوە ئىنجا پرسىاري تر بکەن .. بەنىسبەت
شاھىدى دان بۆ ئافرهت راستە دووانغان بە شاھىدىك ھەزمار
دەكىن، بەلام لە ھەموو حالەتىكدا نىيە، جارى واهەيە لە بوارى
شىردان و .. ھەندىك بوارى تردايە تەنها شاھىدى لە ئافرهت
وەردەگىرى حساب بۆ پىاوان ناكىرىت
بەنىسبەت چوارزەنە لە بنەرەتدا پىاوان دەبىت يەك ژنى ھەبىت،
بە بەلگەي ئەوهى كە خواى گەورە ئادەمى دروستكىد يەك
حەواى بۆ دروستكىد نەك چوار حەوا، بەلام ؟ ژنه
پىگاپىيدراوه تەنها روخسەتىكە، من چىيىكەم تو حەز دەكەي
شۇوبكەيت بە پىاوىك خاوهنى خىزانە داواى لىدەكەيت
شوى پېبىكەيت، خەتاى پىاونىيە ژنىش خۆى بەشدارە لەو

!..پرۆسەیەدا

دواى قسەکان من ميکم ئازادكىد... هەستم كرد چوار ئافرهتى .. ترلەگەلدا بۇوە

يەكىكىيان ميکى گرتۇ بە گريانەوە ھەنسكى ھەلئەدا و قسەى بۇ كىدم .. ئەى ھاوار چى موعاناتىكى ھەبۇو دلى منى كرد بە ئاو، ئەوانە ھەموو سجن بۇون كە قسەيان لەگەل مندەكىد كوردىش بۇون، ووتەم تۆ بلىيى ئەنفالەكان بن چوبىتىنە ئەۋى؟

من و كۆمەلېيك خەم و خەفەت لە ئىسرائىلەوە.. زيان بىن.. ئىسلام خەمۆكىيە

لەدواى ئەوهى ھەندىك لە باسەكانى ئافرهتانەم لەگەل روشى تاوتۇيىكىد، دەنگى ئافرهتى ترى لەگەلدا بۇو دەھاتە گويم زنىكى سەرە.. ئافرهتىكى بەرىز بە دەم گريان و ھەنسكەوە.. ووتى ماكوان باوکەكەم توخوا چى بکەين لىرە؟ ئەزانى من چەندەبىتاقەتم؟، ئەزانى ئەوهەتەي لىرەم نەنام نانە نەخەوم خەوە.. ئەزانى خۆمم لە دەست داوه مندالىم لە دەستاوه كەسوکارم لە دەست داوه دىن و قيامەتىشم چووە ..

يەكىك لە كەچەكان.. ئەو ئافرهتەيان بىرىدە ئەولاوه لە مايكەكە دورى خستوھ.. بە منى ووت: ئەوه چىيە ماكوانە فەنى دەبرۇ ملت بشكىنە و واzman لىبىنە!

زۆر پەس بۇوم سور بۇومەوە نوسيم خۆ بەزۆر من ئىوھم نەھىناوه ئىوھ منتان بانگ كردوه، بەلام بە ھىمنى سلاوم نارد بۇ ئەو ئافرهتەي كە دەگریا و ئەي ترىشم بە تەعليق و قسەى رەق شۆرد، چونكە بەراستىش ئەوان منيان بانگكىد قسەم لەگەل بکەن، بۇيە زۇورەكەم بە جىھەيشتو ھاتمەوە بۇ زۇورى دىدى نوى گويم لە ووتارى يەكىك لە مامۆستاكان گرت.. زۆر

په سیش بووم

پاشان ناوییک به ناوی "باھۆز" په یوهندی به منهوه کردوه..
ووتی کاک ماکوان ههندیک پرسیارم ههیه، ووتم ببوره
مهشغولم سهرم قاله.. چونکه به راستی توانا وهلام دانهوه
نه بwoo، ووتم برق بولای کاک ئاوات يان مامؤستا ئەنصاري
.. ئەوان له ژوورهکه وهلامت ئەدنهوه

ووتی من پرسیارهکەم له جەنابته..!؟

باشه فەرمۇو .. ؟ چونکە من بۇ خۆم بۇ خزمەتى ئەو خەلکە -
و پاشان بانگەوازو ، له پالتاك بووم ، هەستم دەکرد ئەگەر ئەم
كارانەم نەبىت كات كوشتنە ، بۆيە به ئەركى قيامەتى دەزانم
.. هەر كارىك كە دەيکەم يان خۆم پىوه سەرقال دەكەم

پرسیارهکەی نوسى.. ئايا دبلۆمامسيهت له ئىسلامدا ههیه؟
.. نوسىم.. بەلىنى -

نوسى.. شىكارىيەكم بدهرى كاک ماکوان گيان ؟ -
نوسىم براي خۆم؛ ئەمانە به نوسىنى لاتىنى ناپىت و پاشان -
منىش كاتم ئەوهندە نىيە به نوسىن بۇت بنوسم پىويىستە
ئەگەر بتوانىت بەدەنگ بۇت روون بکەمەوه جەنابت
گوئىگەرە..

باھۆز ووتى: باشه فەرمۇو -

من بانگم كرده ژوريك تايىبەت، دەستم كرد به قسە گفتۈگۈ
بۇم شىكرىدەوه ئەوهندەي ليمازى و له فەرەنگە كاندا
خويىندبومەوه لە ژيانى پىغەمبەرمان (صلى الله عليه وسلم)..
لىشارەزابووم

ئەم ووشەيە لە نېھەرەتدا دەگرىتەوه بۇ يۇنان و ووشەكە
"دىپلۆما" بۇوه واتە وەرقەي يان كاغەزى نوشتاوه ياخود
لولکراو، ئىنجا فەرەنسا بەكارى هيئناو بەناوى دىپلۆمات و يان

دیپلۆماتیک دیپلۆماتیک ئەمانە ھەمووی يەك سەرچاوهن ئەم
چەمکە بۆ کەسیکى لېزانە كە لە نیوانى دوو دەولەتدا كار
بکات، عەرەب بە سەفيیر بەكارى هيئناوه، لە ئىسلامدا
پىغەمە بەرى خوا (صلى الله عليه وسلم) سەرهەتا خۆى ئەو
كارەي ئەنجامداوه، چونكە بە زمانى ئەم سەردەمە بەشىك
جياكراوتەوه بۆ سەرۋەتكە كان بەناوى دیپلۆماتی سەرۋەتكە كان
لە ۱۹۵۰ "وينستون چەرچل" ھەلسە بەوه لەگەل ھەموو
سەرۋەتكە كان كۆبۈنهوهى كرد، بەلام پىغەمبەرمان (صلى الله
عليه وسلم) خۆى سەرهەتا لەگەل زەيدى كورى حارس
ئەوكارەي ئەنجامداوه لە طائيف و پاشان لەگەل ئەبوبەكر
لەگەل گەلو ھۆزەكانى عىراق و بەحرىن و يەمن، دواجار
خەلکى بۆ تەعین كردوه، پاشان بۆ حەبەشە سەفيىرى ئىسلام
جەعفرى كورى ئەبى تالىب و بۆ ناو شارى مەدینە سەفيىرى
ھەبوو كە موصعەبى كورى عومەير بۇوه، دواتر بۆ لای
پاشاكانى دوونيا، ھەريەكە سەفيىرى تايىبەتى ھەبوو ھىچى لە
قورىش نەبوو بۆ ئەوهى توانا و ھىزەكان لە دیپلۆماتى
ئىسلامىدا بەخاتە كار

بۆ نمونە كە نامەي نارد پىغەمبەرى خوا (صلى الله عليه
وسلم) وەك سەرۋەتكى دەولەتى ئىسلامى و حاكم و
فەرماندارى موسىمانان لە سالى ٧٤ كۆچىدا .. بەم
سەفيرانەدا ناردى، بۆ ھەريەكىكىيان سەرۋەرمان قىسى
تايىبەتى بۆ كردوه پاشان ئۈسۈلىبى و ووتويىزيان جياوازو زمان
..زان بۇون!

بۆ نەجاشى ئەصحى - رەحەمەتى خواى لېبىت - پاشاي -
حەبەشە .. عەمرى كورى ضمرى ناردوه - رەزامەندى خواى
ليېبىت ..

بۆ مەقەوقىس .. پاشانى مىسر .. حاطبى كورى ئەبى -
.. بەلتەعەي لە خەمى ناردوه - رەزامەندى خواى لېبىت

بۆ کیسرا.. پاشای فارس .. عهبدولای کورپی حوزه‌زافهی -
.. سه‌همی ناردوه - رەزامه‌ندی خوای لیبیت
بۆ هرقل.. پاشای رۆم .. دەحیهی کورپی خەلیفهی کلبی -
.. ناردوه - رەزامه‌ندی خوای لیبیت
مونزیر کوری ساوا.. پادشای بەحرین، عەلانی کورپی -
.. حەزرەمی ناردوه - رەزامه‌ندی خوای لیبیت
ھەوزهی کورپی عەلی .. پاشای یەمامە.. سەلیتی کورپی -
.. عەمری عامری ناردوه - رەزامه‌ندی خوای لیبیت
بۆ حارسی کورپی شەمری غەسانی .. پادشای شام و -
شوجاعی کورپی وەھبی ئەسەدی ناردوه - رەزامه‌ندی خوای
لیبیت ..

وەھەروھا ئەمانه ھەمووی نمونه بۇون دەتوانی سودیان
لیوھربگری، سەفیری زیاتریش ھەیە ئەگەر بگریتەوە بۆ
.. سیرەکەی د. السرجانی و د. الصلاھی و د. اباظة

نوسی باھۆز .. ئەی کە ئەمانه دەزانى بۆ دیپلۆما سیانە مامەلە
لەگەل خەلک ناکەت...! خۆ ئیوھ دەمتان دەکەنەوە دەلین لە
ئیسلامدا ھەموو شتىنگى تىدايە، کە تىیدايە بۆ خۆتان پیادەی
!.. ناکەن

قسەکەی زۆر سەرنج راکیش بۇو، من زۆر قسەم نەکرد زانیم
قسەکەی معقولە تەنها ووتەم ئاخىر دیپلۆما سیەت لە نیوان
دەولەت دەکریت نەك خەلک.. بەس ئەم قسە لە راستىدا
وانىيە دەولەتىش پىكھاتەی خەلکە..! بەس باش بۇو ئەو
قسەی نەکرد ..

داوای.. مايىکى كرد...؟ -
.. مايىكم ئازادكىد -

دەستى كرد بە قسە: ووتى ببورە کاک ماکوان من رووسام -
ئەو کاتە ئەو ھاۋىيەم تۈرەبۇو، من داواي لىبوردن دەكەم ..
ئەو ئافرەتەي کە گریا ئەوە بۆ ماوهى دووسالە ھەموو

..شەوویک گوئ لە ئىوه دەگرىت لە زورەكەтан
..من دواى ليبوردن دەكەم لە هەموو شتىك
دواى مايكم كرد.. دەستم كرد بە قسە ووتم رووسا ناتوانن -
چەند سەعاتىك راستگۇ بن لەگەلمدا بەس بىزام ئىوه
كىشەтан چىه؟.. رۆزىك خۆتان بە مؤساد نىشانى من
ئەدەيتىو رۆزىك بە كافرو يەھودى و رۆزىكى تريش بە
گويىگرو قوتابىيەكى گويىرايەل، ئىوه چىن؟ بەس تىمگەيەنە
ئەگەر كات بەسەر دەبەن، كات لاي من زۆر پېرۋەز ئەگەر
پەيامىكت ھەيە بىگەيەنەو تەواوى كە، ئىنجا ئەو ئافرەته بۇ
نه تانھىشت قسەبکات، بەپاستى قسەم بۇ بىكە.. ئەوهمايك
ئازادە ..

باشە كاك ماکوان قسەت بۇ دەكەم، بەلام وەعەدمان بەدرى -
..دەنگمان تۆمار مەكە

من داواى مايكم كرد، ووتم ئاخىر رووسا ئىوه واتان كردۇ -
كە خۆتان خستۇتە جىڭاي شك و گومان وەك موخبه راتىكى
نەزان خۆت نىشانداوە منىشتان ترساندوھ، من رۆزانە بە
سەدان خەلکى قسەم لەگەل دەكات.. دەنگى كەسىش تۆمار
ناكەم سويندېخوا تۆش ئەگەر خۆت والىنە كردايە نەمدەكەد،
دىلىابە تۆمارى ناكەم ..

رووسا مايکى گرت و ھەناسەيەكى قولى ھەلکىشا و ووتى -
جارى با من خۆمت بە تەواوى پىيپەنلىكىن.. و ئەۋەئافرەتەش و
بابناسىت كە دەستى بەگريان كرد و ئەو دووكەچەش ھەر
كچى ئەو زىنهنن، ئىنجا دەستى كرد بە قسە و باسەكان دلەم
.. بۇو بە بريان بۇيان

گفتوجۇي من و رووسا لە ئىسرائىيل و ھەندىك دەرددە دل..
چاوهپروانم

روس ائه وهی بؤ گيرامه وه، كه ئه و ئافره تهى كه گرياوە ناوى "نه وال" خانه تەمهنى ٥٤ ساله، فەرمابىھر بۇوە لە شارى سلېمانى، ھاوسەركەي لەگەل باوکى مندا بەيکەوە ھاۋى ئىپەنلىكى بۇون لە سلېمانى و ھەردوکيائى مامۆستاي زمانى ئىنگلەزى بۇون، كاتىك باوکى من دامەزرا لەو رېكخراوە بەھۆكاري براادە رايەتى ھاوسەرى ئەمى دامەزرا ندە كە ھاتن بؤ ئەمەريكا بەيکەوە ھاتين، ھەر بە ھەمان گرييەندى كار ھاتن بؤ ئىسرائىل، ئىمە لە ئىسرائىل ئەوە ماوهى چەندىن ساله لەم وولاتەدا يىن نەمان توانىيە لەگەل ئەم كۆمەلگايەدا تىكەل بىن، ھەرچەندە من مەسيحەم، بەلام ھېچ لەبارەي ئايىنە كەي خۆمەوە نازانم، نە وال خانىش ماوهى دووساله دىتە ژوورە كەي ئىوھ لە پالتۇك، دلى زۆر دەكىتە وە بە ژوورە كەنان، منىش تەنها خاوهنى يەك برام و لەگەل ئەم خىزانەدا تىكەل بۇوین، ھەرگىز لەمان جىانە بومەتە وە بە ھۆكاري كچە كانى كە ھاۋىيەن و بەتايمەت كچە گەورە كەي كە ھاوتەمەنин ئەوەي كە ئەورۇزە قسەي پىن ووتى.. ئەوە كچە بچوکيانە دايىكى زۆر خۆش دەويىت ھەر كاتىك دايىكى بىگرى ئىتىر پەست دەبىت، دايىكى زۆر خۆش دەويىت كە ئەو رۇزە قسەي بە توش ووت ئەوبۇو باسى ئىسلامەتىت كىرد.. دايىكى دەستى كىرد بەگريان، ئەويش لە داخا قسەي پىووتى، ئەو رۇزە تىريش كە لە ژورى (كاك دەرون و كاك شىيخە) قسەت دەكىد باسى پىغەمبەرت كىرد لە سەرتقاوه دەگريا و نەيدەھىشت لاي بەرين، كەچكەي بەناوى گولى سوور ھاتبۇھ سەرخەت لەداخى دايىكى قسەي بە تۆ ئىسلام دەوت، بەلام ئىمە نەمنزانى بەس ئەو لە داخى دايىكى واى دەكىد، زۆر نارەحەت دەبىت بەوەي دايىكى فرمىتسك لەچاوى بىتەخوار.. منىش كەوتەم مۆسادى ئىسرائىلەيە تەنها بؤ ترساندى تۆ بۇوكاك ماکوان هيودارم بە راستگۇي لىم وەربىگىت

رووسا به رده وامه له قسه کانی وده لیت:

کاك ماکوان کۆمه لگای يه هودى چەند بەشىكە، ئىيەمە لىرە زۆر
بايىزاريں، بە ئىيەمە دەوتريت "ئەشكەناس" واتا ئەو كەسانەي
يه هودى هاوردەن بۆ ئىسرايل وييان يه هودى ولاتى
رۇزىھەلاتن (شەرقن) ياخود ئەفريقا!

لىرەدا قسه کەم بە روسا بىرى داواي مايكم كرد.. مايكم گرت -
وووتم باشه تو كە مەسيحى ئەوانىش خانە وادەي موسىمان
يان مەسحىين ؟ تكايىھ بە نوسىن وەلام بىدەرەوە؟
..نوسى.. نا ئەوان موسىمان -

ووتم ئاخر من لەم لوغزە تىناگەم چۈن مەسيحى و -
موسىمان لە تەلەبىب جىيگايەن دەبىتەوە؟ فەرمۇو
..تىيمېگە يەنە..؟ مايک بۇ تو ئازىدە

ووتنى كاك ماکوان وانىيە لە ناو تەلەبىب بە سەدان بەناو -
موسىمانان و مەسيحى تىدايىھ، ھەمۇو لە رېكخراوه کانى
ئىسرايلى كاردىكەن بۆ خزمەتى ئىسرايل، بۆ نمونە
رېكخراوى.. ليۆن و مۆسادو شەباك و.. تاد، ئەمانە تەنها بۆ
پارە كاردىكەن تەنها پارەيان دەست بکەويىت، ئىسرايل وەك
..عونصور بۆ كارى خۆى بەكارىان دىنىتەوە

لەوكاتەدا من بۇم نوسى كەواتە باوکى تو ھاوسەرى نوال -

خان جاسوسى بۆ ئىسرايل دەكەن..؟

..خويىندىيەوە بەلام ووتنى: دوايى وەلامت ئەدەمەوە

بەرده وام بۇو لە قسه کانى ووتنى: پەلە مەكە ئەويشت بۆ
باس دەكەم .. بەلام ئىستا من لە مالى نەوال خانم دەيەويىت
..قسەت لە گەل بکات

.. نوسىم لە خزمەتىام خۆشحال دەبم -

نەوال خاتون مايكى گرتۇ وتنى: ماکوان كورى خۆم چۈنى -
باشى خوا عەمەر درېزت بکات.. ماکوان گيان پرسىيارىكەم لېت
ھەيە، من خۆم نويىز دەكەم ئايى نويىزە كانم قوبولە لە

ئیسرائیل؟ لیره هیچ کەس ناناسم بچم بۆ لایان.. ئەم جولە کانه زۆر خراپن، زۆر دل تەنگم .. من چى بکەم باشە؟ قسە و باس و خۆشەویستى خۆی زۆر دەربىرى و باسى ئەوهى كرد كە رۆزانە گوئى لە ئىمەدەگرىت لە ژورەكەدا گویىش لە مەلا عومەر چنگىيانى دەگرىت لە زاگرۇس..! ديارە ئەو کاتە بەرنامەي دەست پېىكىرىدبوو لە تەلەقزىقۇن.

ووېستم وەلام بىدەمەوھو داواي مايكىيان لېيىكەم ، كەچى رووسا ووتى ببورە دەبىت بىرۇين، چونكە كاك شەمال ھاتەوھ .. با گوئى لە قسە كان نەبىت، ئىمە دەرۇين كاتىكى شاد ئەوهندى تر بىزار بوبۇم .. داخو بەم كاتە ئەم پىاوه بۆ خۆى كردوھ بەم مالىدا، بەھەر حال من چاوهپى بۇم هىچ دەسسى لاتىكەم نەبۇو، بە ناوى باھۆز چونە دەروھ نيو سەعاتى بېنەچوو، رووسا بە ناوى خۆيەوھ ھاتەوھ سەرخەت، داواي لېبۈوردنى كرد.

نوسيم بۇي.. ئاسايىھ رووسا، بەلام تۆ چۆن هىچ لە دينەكەي - خۆت نازانىت و دەلىت.. من مەسيحيم لە كاتىكدا ئافرهتىكى رۆشنېيرى؟ تۆش بىروات بە سىگانە ھەيە؟ واتا خواو مەريھم و عيسىي كورى مەريم ئەم سيانە بەخوا دەزانىت؟

نوسى بۇم .. ماکوان من هىچ لە دينەكەم نازانم، ھەندىك - ..شتى سەرەتا يى نەبىت

نوسيم ئەمجارە مەنسە ماکوان .. كاكى پىوه كە خۆ ماکوان - لە تۆ نەبۇو، زياڭرە مەبەستم بۇو كە ئەدەب لە نىواندا ھەبىت و بەچاۋىكى قورسەوھ تەماشاي ھاوارىتىيەكە بکەت و ئىنجا مەسيحىشە نەدەبۇو بە بچوکەي من بانگ بکات، چونكە وەلام نەئەدایەوھ، بۆيە بۇم نوسى بە كاك ماکوان بانگم بکە!

نوسى ببورە كاك مامۆستا ماکوان.. لۆگۆي شەرمەزارىيەكى - ..دانابۇو بۇم

..منيش ووتم کاكه که بهسه مامؤستاکه م ناويت -

نوسي.. ماکوان باقسه بهکهين؟ -

نوسيم کوا کاكه ئيستا ئامؤزگاريم نه كردي؟ -

نوسي.. ببوره -

..نوسيم ئاسايي.. فەرمۇو با قسە بهكەين -

ئەو بانگى كردم بۇ ژوريك و مايك بەدەستى ئەوه بۇو، -
ووتى كاك ماکوان بەو خوايى لە تاو بىيکەس و لە ژيانىكى زۇر
بىيمانادا دەسۈرىمەوه، لەبەر خاترى دايىكم نەبىت ئەم ولاتهم
بە جىىدەھىيىشت ..

نوسيم دايىكت چىيەتى؟ -

ووتى شوى كردوه بە پياويكى عەرەبى جولەكەمى ميسرى -
لىرەن بەيەكەوه؟

..نوسيم ئەى چۆن شتى وادەبىت؟ -

..ووتى لە داخى باوكم خيانەتى لېكىردوه -

نوسيم ئەى تو لەگەل كاميان دەزىت..؟ -

ووتى هيچيان من بۇ خۆم مالىم ھەيە؛ لە ھەر دوکاييان جيام -

..باوكم ئافرهتىكى رووسى هيئناوه بەيەكەوه دەزىن

نوسيم جولەكە،؟ (چونكە جولەكە شوونەكەن بە موسىمان و -
(بە مەسىحىش

ووتى نا بىروا ناكەم دىنى ھەبىت -

..نوسيم ئەى ئەى تو تو بارنامەت چىيە بۇ ژيان -

ووتى نازانم.. ئەى تو بەتەمانىت بەھېنىت..!، بە -

!..پىيکەنېنهوه

نوسيم .. نا - بەتاماى من نەبىت- چونكە من خىزانى خۆمم -

خۆ شدەۋىت، ھەستمكىرد دەچىنە باپى لەغۇ قسەي بىيما، بۇ

ئەوهى رىڭاي پىئنەدەم بۇ ھەندىيڭ قسە وباس، ئەويشىم

پىيوقت ئەو رۆزە كە ئەو قسەيت كردوه ووت بەھېنە

موسىمان دەبەم، ھەر قسەيەكى سەرزاوهكى بۇو، هيچمان

ئەوهندە لە خصوصىياتى يەكتىرمان نەزانييەوە، من تۆ ناھىيەنم لە ئىسراييل، بەلام بە دلنىايەوە دەتوانم، برايەكى مرۇقى تۆ بىم وەك ھاونىشتىمىمايىھەك ھاوكارتىم ياخود ھاورييەكى باش بىن بېيکەوە لە سەر بىنەماي راستگۇي ھەموو خزمەتىكىت .. پىشكەش بىكم

خەرىكى خويىندەوەي نوسىنەكەي من بۇو.. بەلام دەستى -
كىرد بەگريان و ووتى ئەي تۆ وەعدت نەداوه من بىنىت؟
ووتم: نەوهلا من بەس وەعدم نەداوه -

ئىنجا ھەناسەيەكى قولى ھەلکىشاو ووتى باشه... شەوشاد -
..منىش بۆم نوسى خوا ھيدايەتت بىدات -

ھەدولا رۇشتىن، دواي ئەوه چۈن پەيوەندى دەكاتەوە چى
روۋئەدات و وەلامى پرسىارەكەي نەوال خان ھەروا
دەمېنېتەوە؟

شەپى نىوان ئىسراييل و فەلەستين.. شەپى من و رووسا كاك
..حەسەن و جەلال تالەبانى

كات شەرى نىوان فەلەستين و ئىسراييل سالى ٢٠٠٨ ھەموو
بىزارىن رۆزانە بە سەدان خەلکى فەلەستين شەھىدى دەبن
بە دەست ھىزەكانى ئىسراييل خويىن رىيى.. كاك ئارام ئەحمدە
.. خاوهنى ژۇورى ئۆپۈزسييون لە پالتۇك كۆرىكى سازدا بۆ
مامۇستا كرىكار لە سەر دېندهى ئىسراييل و كاره قىزەونەكانى
ئىسراييل، ژۇور جەمەي دەھات لە خەلک ھەموو چاوه رۇوانى
مامۇستا كرىكارمان دەكىد دەست بکات بە كۆرەكەي، بەلىنى
كۆپ دەستى پىكىرىد؛ كۆپىكى سەركەتتىو بۇو.. تا تەواو بۇو
.. ئاگادارى بۇوين

منىش لە ژۇور بۇوم لە پىر بە ناوى گولى سور پەيوەندىم
پىوه كرا.. دواي سلاو ووتى كاك ماكوان من .. نەوالىم
دەمە ويىت قىسەت لە گەل بىكم.. حالەتكە ئەوهندە قورس بۇو
ئەوهى ناوى ئىسراييل بوايە رقم لېيپۇو، چجاي ئەوهى

که سیک له ئیسرائیله وه په یوهندیم پیووه بکات، ئه و شهود له مالى ئیمه پیاویکی به ریز میوانم بooo، ههر زور يه کیتی بooo، ..لەوانه بooo که دەلین خوینه کەی سەوزە

وەلامم داوه ووتم ببورن کاتم نیه میوانم هەیە، بەراستیش حەزم بە کۆرەکەی م. کریکار بooo ئه و پیاوەش میوانم بooo دانیشت بooo دوو قۆلی گویمان لە مامۆستا گرتبوو، حەزم نەدەکرد بە هەندیک تایبەتی من بزاپیت، بەلام خواي گەورە.. كەس نازانیت چۆن پلان داده ریزیت بۆ ھیدایەتی کە سیک دوو جار منیان بانگ کرده ژووریک من هەر ھاتمەوە دەرەوە، ھەرچەندە ئەمە لهناو پالتاکدا جوان نیه بى پرس بانگت بکەن، يان بانگیان کردى ئیتر لە ژور خىرا دەرچىت، من دەرچوم گویم نەدایە، بەلام بۆ جارى سییەم ھەربانگ کرامەوە، دیاريwoo ئه و چەندىن جار منى بانگى کردى، سى جارە من دەستم بە دەعوه تەکەيدا ناو- بانگى کردى، بەھەر حال كۆتا جار چووم مايكى نەگرت منیش نووسىم لە ژوورەکەدا دەنگ نیه ..

دواى يەكسەر مايكى گرت، يەکیک لە كچەكانى بooo ووتى - دايىكە قسە بکە ئیستا گویى لىتە.. دەستى کرد بە قسە و ووتى ماکوان باشى ئه و رۆزە شەمال ھاتەوە وەلامى پرسیارە كانت نەدامەوە باوکى من، ئالتنىشەم ھەيە زەکاتەکەي چەندە باسى کرد كە چەند مسقال زەکەت لىدەكە ويىت ئیتر هەندیک قسە و باسى ترو، ووتى ئەوە بۆ ... "داليات" عاجز کردوه

!(ئیتر من له ويىدا بۆم ئاشكرا بooo کە رووسا ناوى داليايە) بەرده وام بooo له ووتەكانى .. ووتى.. ماکوان ئه و كچە گوناحە هيودارم ئاشتى بکەيتەوە، من وەك دايىكى خۇت ئه و قسەت بۆ دەكەم ..

ئىنجا من داخ له دلەم بە رانبهر بە جولەکە بە رانبهر بە وەشى

موناسه‌رهی دهکات، کاک حه‌سه‌نیش له‌ته‌نیشتمه وه‌یه وه هیج نازانیت.. مه‌عزم‌رده‌تم لیخواست و ووتم ببوره هه‌ندیک قسه و باس ده‌کهم له‌گه‌ل ئه‌م ئافره‌ته‌دا، به‌لام ئه‌وه‌نده توره‌م له ناخی خۆمدا خه‌ریک بwoo به کاک حه‌سه‌نی برزم، به‌لام میوان بwoo، به‌س ئه‌زانم که ده‌ستم کرد به قسه زۆر توره بووم که ئه‌و مايكى ئازاد کرد.. ئینجا من مايك گرتو ووتم نه‌وال خان: تۆ پیت وايه نويز ده‌که‌یت، به‌وه ئیتر خوت به - موسلمان ده‌زانیت، تۆ کافری و کچه‌کانیشت کافره و کاک شه‌مالی هاوشه‌ریش هه‌رزۆر کافره، ئاخر دایکى من تۆ له وولاتیک ده‌زی که خاکى موسلمانی داگیر کردوه باسى ئیسلامه‌تی ده‌که‌یت، رۆزانه سه‌دان مندالی موسلمان شه‌هید ده‌کریت تۆ باسى زه‌کاتى ئالتونم لیده‌پرسى، جارئ تۆ ده‌بیت بزانیت بیروباوه‌ر چیيە.. ئینجا باس له نويز بکه‌یت، تۆ وەلائو خۆشە‌ویستت بۆ يه‌هوده هاتووی باسى چى بۆ من ده‌که‌ی خۆشکى من، ئاخر هه‌ر که‌س خۆشە‌ویستى بۆ غه‌یرى موسلمانان بwoo ئه‌وه له‌وانه و وەك ئه‌وان هه‌زماردە‌کریت، ئاخر دایکى من تۆ ئیستا جوله‌که‌یت، هاتوی چى باس ده‌که‌یت بۆ من.. نه‌وال خان جارى من وەلامى ئه‌و پرسیارەت ئه‌ده‌مه‌وه که نه‌تکردوه.. تۆ مالۇ مندال ده‌بیت له وولاته بچنه ده‌ره‌وه، باشە ئاخر بۆ ناگه‌پیته‌وه بۆ ئه‌مریکا هیج نه‌بیت خۆ ئه‌گەر موحاربیش بیت خۆ خاکى موسلمانان نیه برو له وئ ئه‌مانیکت هه‌یه، چى ده‌که‌یت له ئیسرائیلیتى خوینپیز سه‌رسه‌ری.. من ئه‌گەر دلّم بسوتن، دلّم بۆ شۆرە‌کچىکى شارى غەزەی موسلمانان ده‌سوتن، ئاخر به رووسا بلنى من ئه‌گەر هه‌ر ژن بیتىم ئافره‌تىکى موسلمان دىئنم، که له‌سیبە‌ری پیاویکى موسلماندا بحه‌سیتە‌وه، ئه‌صل و بنەچە‌ی بناسم، تۆ کچە‌کانت فېرى ئه‌وه بکه قسه به‌خەلک نەلین ئینجا پرسیارى ئیسلامه‌تی بکه، جا خوشکى من .. من زۆر توره وازم لیبىتىنە

به زور بانگت کردم با هه مووی تیک نه دهم به سه ریه کدا،
شهوت شاد خوات له گه ل .. من له ژووره که هاتمه ده ره وه و
.. چاوه روانی ئه وانم نه کرد

که ئاورمداوه له سەر كورسيه كەم ، تەماشاي كاك حەسەنم كرد
پەنگى زەرد بۇوبۇو، واي زانى ئىستا ئەو سەرەدەبىرم.. من
داواي لېبۈوردىنم لېكىرد عۆزىخوايىم بۇ ھېتىنايەوە
كاك حەسەن ووتى: ئەرى ما كوان گىان چى بۇو؟ -
شتىكىم بۇ باسکىرد عەرزمىكىد، خىزانىتىكىن لە ئىسرايىل -
ھەندىيەك شتم بۇ باسکىرد كە گشتى بۇو نەچومە ناو
تاپىھەتمەندىيەكان ..

کاک حهسهن: ماکوان گیان من جاروبار له داخی ئەوهى -
عەرەب وولاتى داگىر كردويين، ئىسراييلم خۆش دەۋىت، ئەوهى
منىش كافرم..؟

ووتم: کاک حهـ سـ هـ نـ ئـ هـ مـ پـ يـ وـ يـ سـ تـ هـ لـ بـ نـ هـ رـ هـ تـ هـ وـ هـ بـ وـ تـ باـ سـ -
! بـ کـ هـ مـ ئـ هـ مـ پـ يـ وـ هـ نـ دـیـ هـ هـ یـ هـ بـ هـ سـ هـ رـ وـ هـ لـ اـ ئـ وـ بـ هـ رـ هـ ئـ تـیـ تـ وـ وـ هـ !
کـاـکـ حـهـ سـ هـ نـ: جـاـ بـهـ خـواـ منـ نـازـانـمـ وـ هـ لـ اـ ئـ وـ بـهـ رـ هـ ئـ تـ چـیـهـ -
ماـکـوـانـ گـیـانـ؟

- ووتم: وهلاء، واتا خوشەويست بۇ مۇسلمانان دەبىت ھەمۇو -
مۇسلمانان كە ئەھلى سوننەتو جەمعەن خۆشت بويىت،
..پشتىابىگىرىت و بە مال و سەرۋەت و سامانت
بەرپائەت، واتا بەرپائەت بکەيت لە ھەرچى دووژمنى خوايىه
لەسەر ئەم زەودىيە بە عەلمانى و جولەكە و مەسيحى و.. تاد..
..ھە، گىز لىشتىا: نەگىز

کاک حهسهن: به خوا بهو حساب و کیتابهی تۆ بیت منیش -
..تۆزیک کافرم ماکوان گیان وايه؟

ووتم کاک حهسهن گیان نه خیر- ان شاء الله تو موسلمانیت -
بهلام تۆزىك تاوانباریت، بهلام ماناى وانیه که ووتمان وهلائو
بهرئەت ھەبیت ئىتر زولم بکەیت واتا دەبیت ھەر

دادپه روهربيت، نا- ناشبيت خه لکيک بۆ نمونه خاوهنى توانان
ئيتر ماده موسلمان نين با دوزمنيش بييت به ئىنسافه وە
باسى نە كەيت، بۆ نمونه من شيركۆ بىكەس پىناچىت
پياوېكى موسلمان بۇوبىت، ئەو كوفرانەي كە كردويمەتى لە
ناو شىعرە كانيدا ئەوە رقم لييەتى و لە بەرخوا بە رائەتى
لېدەكەم، بەلام ناشىت بلەن شيركۆ بىكەس شاعير نىيە..!
دەبىت به ئىنسافه وە ئەوە بلەن كە بەلىٽ يەكىكە لە شاعيرە بە¹
تواناكانى ئەم سەردەمە لە شىعرى حداڭەدا، پاشان تۆ كە
عەلمانىت خۆ ناكريت من بە رائەتت لېكەم و قىسەت لە گەل
نەكەم .. روونە كاك حەسەن گيان

كاك حەسەن: ماکوان تۆ خۆت دەزانى من هەر يەكىتى بۇوم -
تۆش رىزت لېگرتوم و لە دەرىشە وە لە گەل باوکى رە حەمەتىت
كە پىشەرگە بۇوم بە خوا نەم ھىشتەوە نويزم بروات، بەلام
ئەمەي تۆ باسى دەكەيت ئىسلامىكى زۆر گەورەيە، من وام
نهزانى بۇو، تۆزىك دلە جولە.. ئاتۆ شتىكى ترم بۆ روون
بەكەروه بە خوا زۆر رون نىيە

ووتم كاك حەسەن گيان ئىستا وەك جاران نىيە تىكەلىيەك -
ھەيە لە نیوانى كوفرو ئىماندا دەبىت زاناييان قىسەي لە سەر
بکەن، تۆ واز لەوە بىنە من ئەم شەو توپە بۇوم بە ئارەزووى
خۆم ئەو خانە وادەيەم كافركرد، ئەوە من ھەلەم ئەوە ئىشى
من نىيە، كافركردى خەلک بە گشتى كارى زاناييانە، كەسى
تايبەتىش كە كافر دەكريت لە ناو ئوممەتى موسلمان ئەوە
كارى قازى موسلمانانە كە دەستنىشانى دەكات كافره يان
موسلمانە، وەك عەرزمىكىد، دەبىت روون بکريتەوە بۆ
خەلکە كە تىبىگە يېرىت لە غىرى ئايىنى ئىسلام ھەر ئايىن و
بەرنامەيەكت ھەبىت ئەوا خوا لېت وەرناغىت و
بە كافرھەزما دەكريت ئەگەر زانى ئىتر ئەوە خۆى بەرىرسە
لە قيامەت، نابىت بىچىگە دىنى خوا موسلمانان كەسى ترى

ههلبزيرىت و خوش بويت، بىچگه شەرىعەتى خواى گەورە
..نابىت ھى ج بەرنامه و رىبازىكى ترت ھەبىت
كاك حەسەن: باشە ماکوان گيان تو ئىشەكەت لەسەر من -
قورس كرد من ئەوهەي ھەم.. مام جەلام خوش دەویت، ئىتر
لەمەولا چى بکەم ، يان دەبىت لەمەولا م. عەلى باپىرم خوش
بويت لە جىاتى مام جەلال..؟ وەلامى ئەممەم بىدەرەوە ماکوان
..گيان ئىتر من ھەموو شتىيكم بۇ رۆشن دەبىتەوە
لەم قسانەيە بۈوىن لەگەل كاك حەسەن .. رووسا پەيوەندى
كىد لە پالتاكەوە نوسيبۈوى، ئەى ئەوكەسى لەخۆت رازىت
كاتت ھەيە قسە بکەين؟
ئەمە باست و خواستە و وەلامەكەي حەسەن وباسى مام
..جەلالەكەي و قسەكاني من و ئەو بەردىۋام بۇو
رووسا دىت بۇلام لە ئىسرائىلەوە.. ئەوهى كە تو بەبىرتا
نەھاتوھ..چاوه روان بن

من و کاک حهسهن قسهو باسمان دهکرد .. ووتی: تنهها ئهوه
تىيىگەيەنە من هەمۇو كوردم خۆش دەۋىت، بەلام تا ئىستا
ھەستم بەو بەرپرسىارييەتە نەكىدوھ لە ئىسلامدا، من ئهوهى
كە خۆشم دەۋىت كار بۇ ئايىن ناكات ئايىا من كافرم؟

له خزمه‌تى کاك حه‌سنه باستو خواسته‌کانم بؤ رون ده‌کردوه، عه‌رزمکرد: مرؤف به سروشتي خۆی خەلکى خوش ده‌ويت، خۆشەويستى فيترى (سروشتي مرؤف) جياوازه له‌گەل وەلائى بيروباوه، تو که تاله‌بانيت خوش ده‌ويت، ئىستا ده‌زانى که بؤ ئىسلام کاري نه‌کردوه، بەلکو بؤ نەته‌وه و حىزبەکەي خۆي کاري کردوه، تۆيش ماوهىيەك له‌گەل ئە و حىزبەدا کارت کردوه هەستت بهم به‌رپرسيازىتى بيروباوه، گهوره نه‌کردوه که وەك ئىستا بؤت دروست بووه پاشان ئاسايىه ئەگەر وەك خاوهن خەباتىك رىزى ليېگرىت، تىكۆشانى به‌کەم نه‌گرىت، پىغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم).. ئەبو تالىبى مامى كافر بوو بەلام چەندە رىزى ده‌گرتۇ چەندە خۆشى ده‌ويست (خۆشەويستى فيطرى بوو مامەيەتى)، پىغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم) له هەموومان زاناتر بووه به‌ئىسلام، يان كاتىك که موتعيمى كورى جوبەير، پىغەمبەرى خواي (صلى الله عليه وسلم) خسته جيوارى خۆي (پاراستى له‌دەستى قورىشىكان) دواي ئەوهى لە بەدردا پىغەمبەر (صلى الله عليه وسلم).. فەرمۇوى ئەگەر موتعيم بىمايه لە بەدردا كۈزار بوو لە موشىكە كان بوو، ئەوا ئە داواي بکرادىيە ئە و ٧٠ دىلەم لە سەر قسەي ئە و ئازاد ده‌کرد واتا موتعيم، مرؤقى موسىمان ده‌يىت خاوهنى وەفاش بىت، بەلام لە ئىسلامدا كىيت خۆشويست وەك وەلائى خۆشەويستى ئەوه لە قيامەت له‌گەل ئەوكەسەدا حەشردە كرېت، جا من بؤ خۆم پياوانى ئەم دينەم خوش ده‌ويت تۆش

ده بیت پیاوانی ئەم ئىسلامەت خۆش بويت ئەمە وەلائە،
بەرائەتىش واتاکەي ئەوھى كە نەفى هەرچى بىرۇباوەرە
بىكەيت يېجگە مۇسلمانان، ئەمە راستى ئەم ئىسلامەيە، كاك
حەسەن بەخوا خەلک ئىستا ئايىنى وەك كارىتكى سادە
وەرگرتوه بىرۇباكە هەموۋزىانى مەرۆف بەندە بهم
خواناسىيەوە، هەر ھەلەيەك تىدا بەرەو ھەلدىرت دەبات، خوا
ھەروا بىن لېپرسىنەوە دروستى نەكردوين بە بىھودەش
..نەھاتويىن بۆ ئەم ژيانە

كاك حەسەن سەرى داخستوبۇو بىرى لە قىسىمانى من
دەكردەوە..

منىش ئاورەمداوه بەلای كۆمپىيەرە كەمدا تەماشام كرد رووسا
نوسىبىووى .. " چۈن ئەو خانە وادەيەت ئەم شەو دا بەيەكدا ..
شەمال زۆرى لە نەوال خان داوه بە پەلە بىردىيانە بۆ
..خەستەخانە !

خىرا پەيوەندىيم كرد بە رووساوه، بىردىم ژورىك و ووتەم -
مايك بىگرە چى بۇوه بۆم روون بىھەرەوە؟
رووسا نوسى .. ببورە كاتم نىيە .. دەبىت بىرۇم .. ھەستم -
.. دەكرد بۆ ئىزعاچ كردىنى منه

ديسان مايكم گرتوه، ووتەم من وەك ئىتوھى لە ئىسرائىيل -
مەرۆف كۈز نىيم ھىچ نەبىت ھەوالىكى تەندىروستىم بىھەرە ؟
كاك حەسەن بەديارمەوه دانىشتىبوو دەستى خىستىبوه ژىر
چەناكەيەوە چاوه رۇانبۇو بىزانىت چى روویداوه ..! وامزانى
ھەلدىھەسىت دەخەويت، بەلام دايىار بۇو موزعەكەي بەلاوه
خۆش بۇو قاچى كۆكردوھ لەسەر كورسييەكە و لەسەر
كورسييەكە بە چوار مشقى بۆي دانىشت ..!

رووسا مایکی گرت ووتی : ووتی نازانم چیت به نه وال خان -
ووتوه که شه مالی هاوشه ری هاتۆته وه، بوروه به دهمه قالییان
!..ئیتر شه مالیش لیداوه، بردویانه بۆ خهسته خانه

نوسيم بۆی .. ئەی وەزىعى چۆنە؟ -

رووسا ووتی کچەکەی لیرەیه هاتوه بۆ لای من با بۆت باس -
بکات.. کچەکەی زۆر بەئەدەبەوە سلاوی کردو.. پاشان
دەستى کرد بە قسە کردن

ووتی : کاك ماکوان له دواي ئەوهى جەنابت تورەبویت، دايكم
حەپەسابوو، دواي ئەوهى كە تۆ رۆشتى باوکم گەرایەوە بۆ
مالەوە، دايكم بردیه ژورەکەی خۆيان، ئەوهندەم زانى بە
باوکمى دەوت جاسوس، جاسوس.. بە دەنگى بەرز، باوکىشىم
زۆرى لیداو دەرگاکەش داخراپوو.. ئیتر هەر ھاوارمان کرد من
و بېرىقانى خوشكم بۆ دواجار هيچ دەسەلاتمان نەبۇو، بەلام
باوکم له دواي نیو سەعات دەرگاى کرد و دايكمى بە باوهشەوە
بۇو بەپەلە بردیه ناو سەيارەکەو من و خوشكەشەكم له گەلیدا
رۆيىشتىن، دواي ووتىم بابە چى بۇوە ووتى له گەل دايكت بۇوە
بە شەرمان و ئىستا خوشكەكم لای دايکەمە و باوکىشىم منى
ھەينناوه بۆلای رووسا و خۆى چووە بۆ مالەوە

.. من داواي مایکم کرد؟ مایکى ئازاد کرد -

ووتى خوشكەکەی من ئەی دايكت وەزىعى چۆنە؟ باشە -
نازانىت ھۆکارەکە چى بۇو، باشە من چۆن بتوانم ھەوالىيکى
.. دايكت بىزانم، دەمە ويىت قسەى له گەل بکەم

کچەکەی نه وال ووتى: نا کاك ماکوان شوکور وەرزى باشە، -
باوکىشىم زۆر خەفەتى خوارد ھەستمان دەکرد پەشىمانە..
زمارەي تەله فونەکەي دايکى دامى ووتى دەتوانى قسەى
.. لە گەل بکەيت

بەھەر حال .. شەو دەرنگ بۇو منىش له بەر کاك حەسەن
پەلەم بۇو شەو دەرپەرى سەعات ۳ى شەۋى ئىمە بۇو، ئیتر

خوا حافیزم کرد له پالتؤک هاتمه دهرهوه، بهلام کاک حهسهنهن
ئاگام لیبیوو زوو دهیوت ماکوان گیان من خهوم نایهت
موزعه کهی بله او خوش بooo، جینگام بو داخست خه و تین
بو بھیانی وویستم ته له فونی بو بکه م .. سبحان الله ..
ھەستیکی زور عه جیبم بو دروست بooo ھەرچی ده مویست
ته له فون بکه م .. بو ئیسرائیل وام ده زانی ده رزی ده که م به دلی
خۆمدا وەلا ئیتر نه مکرد ھەرچی ده ستم نا به 00972 .. ھەر
نه متوانی له وہ زیاتر بپرم

کات رەحەمی بھکەس نه ده کرد تاماوهی چەند مانگیک ئاگام
لیيان نه ما، پاشان زووزویش کاک حهسهنهن ته له فونی ده کرد،
ھەوالى ده پرسین ئە وەندەی ئەو پەرۆش بooo من لە بیرم نه ما
بooo ..

ماویه کیش ئاگام له کاک حهسهنهن نه ما رۆزیکیان ته له فونم بو -
هات کاک حهسهنهن ووتی کاکه ماکوان دیم بولات بو نه رویج،
ئەو له شاری يە تۆبۈرى له سوید دەزىا ..؟
منیش زور بە خۆشحالیە وە عەرز مکرد ياخوا بە خىربىت، -
چونکە يە کیك بووه له پېشمەرگە دلسۆزە کان له گەل باوکمدا
له بە رحورمەتى باوکم زور پىزم لىدەگرتۇ ئەویش باوکى منى
.. زور خۆشە ده ویست

له ویستگەی قیتارەکە چاوه پىز بوم: خوايە کاک حهسهنهن
ھەر دانە بەزى، سبحان الله .. کاک حهسهنهن دابەزى رىشى
لە سەر سنگى بooo بە شەرۇالىكى جوانى كورت و سیمايە کى
ئىسلامى جوان ھەر خەریک بooo شاھگەشكە بەم .. باوه شمان
! .. کرد بە يە کدا ووتی با سى جارەکە بىت سوننە تە

لە رىگاوه هاتین بە رەو مال ووتی: کاکه ماکوان تۆ لە من -
شارە زاتریت بو رىشت درىز نىھ
منیش بو خۆشى ھەموو گیانم پىئە کەنی ووتم: بە رىش نىھ -
بە ئىشە ..

ووتى.. استغفارالله، برام ئهوه قسەي جاهيله كانه، خەريپوو -
كىشىت بە دەما

ووتم: بۆ خوشى بooo -

ووتى: براكم كوا لە ئىسلامدا سوبعەت لە سەر عىبادەت -
دەكرىت ..

بەھەر حال من هيچم نەوت، چونكە بە تەمەن زۆر لە من
گەورە تر بooo، دواي دانىشتىنۇ نان خواردىن (تەبعەن بىن تۆى
خويىنەر ناخوش)..

عەرمىز كرد كاڭ حەسەن گيان ئەم ئىلىتىزماتەت چۈن بۆ¹
دروست بooo ؟ بە راستى زۆر خۆشحالىم

ووتى: كاكە ماكوان دواي ئەوهى ئەو شەوه لى تۆ
رۆشتىمەوە تۈرەبۇنەكەت لەئەو ئافرهەتە و قسەكانت زۆر
كارىگەر بۇون لە سەرم ، لېت ناشارمەوە، كە ئەو ھەمۇو
كتىبەم بىنى لە مالەكەي تۆ ، كە من بىرم دىيت تۆ بەچ رۆزىك
لە دايىك بoooيت، ھەستم دەكىد قسەي زۆر جوان و
ئىسلاميانەت دەكىد، ووتم باشە من چىم نوقسانە لەم كورپەي
عەبدولكەرىم!

رۆزىك چووم بۆ مزگەوت، لە مزگەوت كورىكى كوردم بىنى
ناوى م. عەبدولحەميد بooo.. (دواي بۆم رون بoooيەوە ئەو
مامۆستا بە رىزەم دەناسى ماوهىيەكىش من لە خزمەتىدا بooo)،
ووتى ئەويش وەك تۆ ختنى بە مىشكەمدا ئىتىر لەو رۆزەوە لاي
.. تۆ رۆشتىووم ھەر بۆ خۆم خەرىكى لىكۆلىنەوەم لەم ئايىنە
زۆر خۆشحالىم بۆ دەربىرى و سوپاسى خوام كرد لە سەر ئەو -
نيعمەتى ئىسلامە كە بە خشىويەتە جەنابت، بەلام زووزو يش
ئەيىت ئەي تو خوا نەوال خان چى بە سەرەتات..! ئىتىر
سوپاس بۆ خوا ئىستا سەرقاڭ بە كارو كە سابەتى خۆيەوە..
گە رايەوە بۆ سويد

شەويىك وانەم ھەبooo لە ژوري دىد نوى باسى سىرەتى بۇن

خۆشى پىيغەمبەرم (صلى الله عليه وسلم) دەكىد، رۇوسا لە زۇور بۇو گولى دەنارد بۇم، بەرددەوام.. كەقسەكائىم تەواو بۇو، ووتى ئەمەويت چەند دەقىقەيەك قىست لەگەل بکەم، عادەتەن ئەگەر ببوايىھ بە پرسىارو وەلام لە زۇورەكەدا كاتى زۇرى دەبرد، بەلام ووتىم ئىشەكەت چىھ؟ چەند دەقىقەيەك دېمە خزمەتت و دواى دەچەمەوە خزمەتى ئەو خەلکە بەريزانە، چاوهپىيم دەكەن

ووتى باشە -

بانگم كىردى زۇورىك و بۇم نوسى فەمۇو مايك بىگە؟ -
مايكى گرتۇ ووتى: ماكوان ئەمەويت بىتم بۇ ئەروپا -
هاوكارىم دەكەيت؟

نوسىم ئاخىر من ناتوانم بە قاچاج بىتھىنم؟ -

ووتى : نا من پاسپۇرتم هەيە.. بە رەسمى دېم ، بەلام من -
دەتوانم بىتمە لەندەن، لەۋى مالى خالىم لە كۆنەوە ئەتوانىن
لەۋى يەكتىر بىيىنин؟

منىش پەلەم بۇو بۇ زۇورەكە.. ووتىم باشە ھەر كاتىك ھاتىم -
..بۇ لەندەن دېمە خزمەتان لەۋى يەكتىر دەبىيىنин

رووسا زۆر خۆشحالى دەرىپىيەوە ووتى : ماكوان مالى -

!..نەوال خان ئەوە بۇ ماوهى دوومانگە چونەتەوە بۇ ئەمرىكا زۆرم پىناخۆش بۇو كە دەيىوت ماكوان، بەلام ھىچم نەوت و
زۆر خۆشحال بۇوم بەو ھەواللەو

نوسىم شەمالىش گەراوەتەوە لەگەلىاندا -

..ووتى شەمالىش گەراوەتەوە -

ووتىم دواى بابەتى زورەكە قىسە دەكەينەوە من دەبىت بىرۇم
بۇ زۇور

مالئاوايمان كىدو ھەرودكمان ھاتىنەوە زورەكەو ئەوە
..چاوهپى دەكىد من تەواوبىم قىسە بکەينەوە

رووسا به چکه موسلمانه .. بهلام..؟

دواي ئوهه له ژوري ديد نوي له باس و سيره پيغەمبەرمان .. (صلى الله عليه وسلم) تەواو بووم.. ماندوويم حەسايەوه پەيمانم دابوو له گەل رووسا قسه بکەم .. گەرامەوه بۆلای چاوه روانى من بwoo ، بانگم کرده ژوريك و مايكم گرت ووتم بهلام گويت بۆ دەگرم کە نەلىت ماکوان ئەبىت بلېيت كاك ماکوانى براگەورەم.. ئەوه مايک ئازادە وەره قسه بۆ بکە..؟ رووسا دەستى کرد به ووته كانى خۆى ، به منى ووت ئاخىر - بەس بەزانىيا يە تۆ لە چى دروست بۈويت، نە ھەستت ھەيە، نە ئەتىكىت دەزانى لە گەل ئافرهت قسه بکەيت، باشە توخوا ماکوان تۆ قەت لە گەل ئافرهت قسەت کردوه، يان چۆن خۆشە ويستى ئەدەيت بە خىزانات، بەس پىيم بلى تۆ چىت ھەستو شتى وات ھەيە لە گيانقا.. ئاگام لى بwoo بە برىندارىيەوه ئەم قسانەي دەکرد قورگى پە بۇوبۇ لە گريان ھەستم بە وە کرد کە ئازارى ئەم كچەم داوه.. داواي مايكم کرد بە نوسيين.. مايکى ئازاد کرد ووتم: رووساي خوشكم ، بەخوا لە ھەموو ژيانمدا دووجار - دلدارىم کردوه، تەنها بۆ ئەوهى وەزعەکە هيئور بکەمهوه ھەستم کرد بىتاقەته، تۆزىك دلى خۆش بکەم .. ووتم جاري يەكەم حەزم لە كچىك بwoo نامەيەكم بۆ نوسى بە برايەكى خۆم بۆمنارد لە نامەكەدا نوسيبۈوم بۆي بۆ خوشكى خۆم.. ئىتر چوو شکاتى ليکردم لاي مامۆستا.. مامۆستايىش ئەندەي شەق و زلهى ليدام ئىتر نەمويىرا دلدارى بکەم ھەتا چوومە پۆلى سى ناوەندى.. دواي حەزم لە كچىك بwoo نزىك قوتابخانە كاوهى خۆمان قوتابخانەكەي نزىك كاوه بwoo ناوى قوتابخانە ئاشتى بwoo، كابرايەك عەممە بەرىپەرىدى دەفرۆشت، رۆزانە كەم نىودىنار بwoo، چووم ووتم ئەو

نیودینارهت ئەدەمن، بەلکو ئەوکچە بىئىتە دەرۋەھ قىسىمە كى
لەگەل بىكم .. لەبەر دەم عەرەبانەكەدا دەۋەستەم تا ئەو
كچە دېتە دەرەوە.. بەلىن ھاتە دەرەوە كەچى ئەو ناپوختە يە
بۇ فېيىل ھاتە لامەوە ووتى بە من .. ئا خالىھ گيان باى روبعىيەك
عەمەربەرىدىم بىدەرىنى ..

ئاخىر ئىتەر قىسىمە چى لەگەل كچە .. بىكم
بە نىسبەت خىزانىشىمەوە.. خەمەت نەبىت، ئەگەر ھىچى بۇ
نەكەم ئەزانىت كە چاوبازو خيانەتكارنىم.. ئافرەتىش.. برووا
بىكە ئەوهى بەسە ..

مايىكم بۇ ئازادىرىد.. ووتىم تو باسىكى خۆتم بۆبىكە.. زيان چۈن
دەگۈزەرىنى لەو كافرستانە خۆيىنمەنە ئىسرائىل.. (من
ھەمىشە ئىسرائىلەم لەبەر چاو ناشرين دەكرد) .. ؟

ووتى : ماكوان خۆم زۆر بىتاقەتم .. نازانم چىيە كە قىسىمە -
لەگەل تو دەكەم ھەست بە ئارامى دەكەم ..، بەلام حەز دەكەم
دەردى دلىكت بۇ بىكم .. من نازانم كچى كىيم.. رۆزىكىيان ئەم
دايكو باوكەي كە ئىستا ھەمە شەريان بۇو، دايىكم بە باواكمى
ووتى ئەي پىسترىن مەرۆف تو ھەر ئەوه بۇويت دالىيات لە
باوكى كرد و لەبەر سەرورەت و سامانەكەي بىردىت بۇ خۆت
..ئىتەر من حەپەسام و ھەموو گيانم بوبۇو بە گۈز -

دالىا واتا(رووسا) ووتى: ماكوان زۆرمەكىد لە دايىكم ھەر -
وەلامى نەدامەوە، زۆرم ھىينا بۇ باوكەم ھەر وەلاميان
نەدامەوە.. دايىكم ووتى لە تۈرەيدا ئەو قىسىمامان كردۇ،
بەلام من نەچۈو بە مىشكىمدا، سەفەرمەكىدۇ، بۇ سلىمانى لە
سالى ٢٠٠٥ چومەوە گەرەكى خۆمان.. ئەو مالانەي كە تىدا
زىابۇوين لەگەرەكەنماندا چومەوە لاي دراوىسىكانمان لە نزىك
مولۇكەكانى حەممەي ئەورەحمانى ئاغا لە مەلکەندى چۈرمە

لای پیاویکی به ریزی خه‌لکی شاری سلیمانی پرسیاری
که سوکارو ئەوماله مەسیحه یم کرد که منیان به خیوکردوه
ووتی مالیان لای مالی کەریمی ئەله‌کەوە بۇون، باسى ئەوهی
بۆکردم کە باوکى من بە دۆلارەوە له بەغداد له سالى ۱۹۸۲
ئعیدام کراوه.. ئەم مالەش زیاتر خزمەتى باوکى خۆمیان
کردوه نزیك بۇون له باوکەمەوە دواى له سیداره دانى باوکم
ھەرئەمان منیان به خیوکردوه دایکشم بەسەر منهھوھ گیانى
له دەستداوه، باوکم پیاویکی دەولەمەندى شاری سلیمانی
بۇوه، بەلام ھەموو سەروھت سامانەکەمان بە وەكلەتیکى
عامە، ئەم باوکەی ئىستانم کردویەتى بەناوی خۆیەوە بەلام
دريغيان لهمن نەکردوه بۆ ھاواکارى، بەھەر حال، دوو پورم
ھەبۇون چوم بۆلايان ئەوانیش ھەر بەدواى پارەوە بۇون ،
کورى پوريکم ھەر خەریک بۇو بە ئاشكرا له بەرچاوى دایکى
دەستدرېزم بکاتە سەر.. تا تورە بۇوم، ئىتر ھەستم کرد
سلیمانیش جىگاي منى تىدا نابىتەوە.. گەرامەوە بۆ لای دایك
و باوکە مەسیحیەکەم کە ھىچ نەبىت منیان به خیو کردوه
ھەستىكىم بۆیان ھەيە، دلم بە براکەم خوش بۇوکە كورى
..ئەوانەو ھىچى من نىھ

من بۆم نوسى.. ئەی کە گەرايىتهوھ چىت کرد باسى ئەو -
حالەت بۆکردن.. کە لهگەل تو ئەنجامىان داوه..؟ ئەم ژن
پیاوە مەسیحیە..؟

ووتى : ئاخى ماکوان خۆ ئەوان پیاوەتىان کردوه، من -
کە زانىم خيانەت نىھ.. ئىتر بۆ لەخۆمەوە تورە بىم ، ئەگەر لای
!..پورەكانم بۇومايمە ئىستا لهوانەو بۇو شەرهەنم بشكايم
قسەكەي منطقى بۇو.. ئىتر من ھەر گۈيىم گىتبۇو.. نوسىم -
..ببورە فەرمۇو بەردەۋام بە
ووتى: ماکوان دەمەويىت بىئم بۆ بەریتانيا لهۋى لەگەل -

حالۆزىم قىسىم كردوه لە كۆمپانىايەكى تەلەفون دامەزراوم
..لەوئى كارم وەرگرتوه

نوسيم.. ئەي ئەوان خالى ئەصلىيەتە؟ -

ووتى: بەلى .. من رۆزى يەك شەممە دەچمە فرۆكە خانەي -
ستاندستىيد لەۋى دادەبەزم.. زۆر بە خۆشحالىيەوە باسى
.. دەكىد واتا ئەو رۆزە سى شەممە بۇو

داواى مايىكم كرد.. مايىكى ئازاد كردو ووتىم: كچى باوكم تۆ
كەي مەسيحىيت..!؟ تۆ موسىمانىت، بۇ وازت لە ئايىنى خۆت
ھىنواھ.. تۆ بەراستى خوشكى مەنيت.. ئېتىر دەشلىكت ماکوان
قوبۇلە سەرسەرو سەرچاوم (تەبعەن بە پىتكەننەوە)، داليا
گيان ئەگەر پىت خۆش بىت من ئەو رۆزە بە چەند برايەكى
خۆمان دەلىم لەۋى بىن بەدەمەتەوە ھەرچىت پىويىست بۇو
من لە خزمەتانا دام، ژمارەي تەلەفونى دووبراي دلسۆزى
وهاورىنى خۆمم دايەو ووتىم ھەرچىت پىويىست بۇو ئەوان
لە خزمەتىدان .. ھەلەبەت دوايش من تەلەفونم بۇ ئەبرايانە
كىد خواھەلناگرىت زۆر پىاوانە هاتن بەدەمەوە

شە و درنگ بۇو منىش ماندووبوم.. خواحافىزم ليىكىد .. ووتىم
ئەم ئايەتە ل كورسيه لەرکە زۆر باشە ھەرچىيەك ھاتە
رىگات ئەتپارىزىت.. بەدەنگى ساعد غامدى بۆمنارد وەعدەم
لىوه رگرت، كەبچىت خۆى بشوأت، بلىن پاشان.. شەيەتومان
بىتەنیت.. پەيمانى دامىيۇ بە خۆشىيەوە ھەردوكمان رۆشتىن
خۆشتىن رۆزى زىانم لەوسالەدا.

.. رووسا گەيشتە بەريتانيا.. منىش خەرىكى بلىت كرىن بۇوم

تا ئەوچەند رۆزە پەيوەندىم ھەر لەگەل رووسا نەپچىراند، لە
رىگاي خوشكىيەوە لە تۆپى پالتۆك كە يەكىك بۇو لە خىزانى
مامۆستا بەرىزەكان- تەكلىفم كرد كەھەندىيەك شت ھەيە فيرى

رووسای بکات ، چونکه ئافرهت له هەندىك رووه خاوهنى پىداويسى تايىبەته پىويستىشە هەندىك شت هەيە ئافرهت ..خۆى رۆشنى بکاتەوه بۇ يەكترى

رووسا گەيشتە لهندهن ..

له لهندهن پەيوەندى به منهوه كرد ، ووتى: ئىستا له مالى - ..خالمم

ووتى: تەلەفونەكەتم بىدەرى با ئەگەر هەر پىداويسىتىكت - هەبوو له خزمەتاندا بىم .. زمارەي تەلەفونى نەدەمنى..! ووتى له پالتوکەوه پەيوەندىيمان هەر دەبىت، منىش كە نەيدا دووبارەم نەكردوه ..

دواى چەند شەۋىيك .. هاتە سەر خەت ئاگادارى كردىمهوه كە - دەستى كردوه به كار كردن ، ووتى: بەلام پىدەچىت من بگوازىرېمەوه بۇ جىيگايەكى تر دوور له لهندهن ، ناوى شەركەيشى ووتى ئەگەر هەلە نەبىم "پۇس مۇرس" بۇو.. بەھەر حاڭ ئەوهنە گۈنكىم پىينەدا ، چونكە هەستىم كرد سوپاس بۇ خوا ئاسودەيە ..

دواى ئەوهى پەيمانم دا بۇو بىرۇم بۇ ئەھۋى لەگەل خىزانىم به دواى بلىتى هەرزاندا دەگرایىن، بۇ ئەوهى بەرھو لهندهن بىرۇين.. قەدەرى خواى پەروھەر دەگار وابۇو بلىتمان دەست نەكەوت ..

پىشىتىش لە يەكىك زانكۆى بەريتانيا خەرىكى خويىندىن بۇوم واتا لهۋى وەرگىرا بۇوم بە موراسىلە لە رېگايى براكى بەرىزە و كە بەرەستى زۆر بە منهوه ماندوو بۇو ئەھۋىش بىراى گەورەمان كاك (عومەر عەلى) بۇو.. دەبۇو هەر بچومايمە بۇ ئەوهى پارەو هەندىك كارى رۇتىنات هەبۇو بىمكىدايە، بەھەر حاڭ من سەرقاڭ بۇوم بە كارى رۆژانەو خويىندى خۆمەوه

رۆزیکیان له پۆلیسی شاره کەی خۆمانه وە تەله فونیکم بۆ
کرا.. ووتیان ماکوان کەریم دەتوانیت تا پۆلیس بیت ؟، ووتم
باشه نزیک بwoo له فەرمانگەی پۆلیسە کەوە چۆم

که چومه ژووره وه کابرايه کی زل نه گهر بتبریاته وه ؟ که سی
وهک من تیدابوو ، هات به ددهمه وه به گهرمی ته وقهی له گه ل
کردم ووتی ماکوان که ریم ئیمه وهک نه رویج ھیچمان
له سهرت نیه .. خوشمان تیناگه بین نه مه چى و چۆن
کیشە يە کە .. تەبعەن من ھەر تینە دەگە يىشتم مە وزعە کە
.. چىيە

ووتى: لە سەفارەتى بەریتانیا وە ھاتۇون دەیانە وىت قىسە -
لەگەل تۆ بىكەن...؟

ووتم: کن هاتووه ووتی نوینه‌ری سه‌فیری به‌ریتانی.. هر زور کاره‌که گه‌وره هاته به‌رچاوم.. ده‌ستبه‌جن له دلی خۆمدا وابیرم کردوه ووتم حه‌تمه‌ن موخبه‌راتی ئیسرایلی ئیزاعاج بووه به‌م کاره‌ی من و پاشان چاودیئری من کراوه که له‌گه‌ل ئه‌و کچه قسەم کردوه، یان دایک و باوکی رووسا سکلایان لیکردوو! ئیتر سه‌د جۆر بیرکردن‌ووه خراپم بو ده‌هات له‌وکاته‌دا.. ئه‌و‌نده‌ی پى نه‌چوو نوینه‌ری سه‌فیر‌هات بو لام موتەرجمیکی نه‌رویجى ئینگلیزى له‌گه‌ل بوو .. نوینه‌ری موخابه‌راتی نه‌رویجى و پولیسی نه‌رویجىشم له‌گه‌ل دانیشتبون .. ووتم به‌خوا کیشکه زور گه‌وره‌یه، به‌لام زوو

نوینه‌ری پولیسه‌که دهیوت وهک دلخوشی بومن ئهیگوت
ماکوان ئهمه کیشیه ئیلاقه‌ی به نهرویجه‌وه، نیه .. دهموت
کیشکه چیه؟ ووتی ئهوان بوت باس دهکن واتا نوینه‌ره‌که‌ی
..به‌ریتانيا

به هه‌ر حال نوینه‌ره‌که دهستی کرد به قسه‌کردن ووتی:
که‌ریم.. مه‌به‌ستی من بوو.. ئیمه وهک حوكومه‌تی گه‌وره‌ی
شاهنشای به‌ریتانيا رازیمان نیه بیته وه‌لاته‌که‌مانه‌وه..! پاش
هه‌والمان به‌دهست گه‌یشتوه که تو که‌سیکی چالاکی
ئیسلامی و خه‌لک کوڈه‌که‌یته‌وه ..! له‌بهر ئه‌وه ئه‌ویش بو
ئاسایش وولاتی به‌ریتانيا خراپه‌و شکاتت لیکراوه نابیت
بیته وولاتی ئیمه، زه‌رفیکی دامق پر بوو له وه‌رقه ووتی
..ئه‌مه کیسه‌که‌ته.. له‌سهر چی و بوجی ناهیلین بیت

به‌هه‌ر حال من په‌یوه‌ندیم کردوه به کاک مه‌لاعومه‌ر(عومه‌ر
عه‌لی) کردوه که خویندنه‌که‌م نه‌فه‌وتیت ووتی باسی مه‌که
ئه‌م قه‌زییه تو له زانکو وه‌رگیراوی ئه‌وهی که پیویست به تو
بکات من بوت ده‌که‌م له سوید له مالمق ئه‌وه زانکویه
نوینه‌ریان هه‌یه له‌وهی ده‌توانی تاقی کردنه‌وه‌کان بکه‌یت،
باسی یاسایه‌کی "ستودیتتی" بؤکردن تینه‌گیشتم به‌و یاسایه
به‌ریتانيه ده‌توانم به‌رده‌واام بیم له خویند
..

سالی ۲۰۰۹، به‌لام کاک عومه‌ر عه‌لی په‌یمانی لیوه‌رگرتم تا
خویندنه‌که‌م ته‌واو نه‌که‌م باسی ئه‌م کیشیه‌یه لای که‌س
نه‌که‌م.. منیش باسم نه‌کرد، ته‌نها چه‌ند که‌سیک ده‌یزانی که
ده‌خوینم له به‌ریتانيا، له‌وانه خیزانم و که‌سوکاری خۆم،
نه‌مده‌ھیشت بزانریت، هه‌ندیکیش له هاورپیو ئه‌وه دلسۆزانه‌ی
خۆم ده‌یانزانی که له به‌ریتانيا "مه‌منوع دخولم" واتا بۆم نیه
برۆمه ئه‌وه وولاته.. به‌هه‌ر حال بؤ ئه‌وهی له‌م مه‌سەله‌یه
بوگزه‌رین، سوپاس بؤ خوا پاشان هاوكاری کاک عومه‌ر عه‌لی
توانیم سه‌رکه‌وتن به‌دهست بینم به پله‌ی ئیمتیاز له

لیکۆلینه وەکەم لەسەر مىزۇوی شەرىعەت بۇو،
بەسەرگەوتۇوی "باكلۇریوس" بەدەست ھىئىنا، كاڭ مەلا عومەر
ووتنى ئەتوانىت ماستەرەكشت بخويىنىت، بەلام ھەر بە
بىيىدەنگ ھەتا بحثەكان پېشىكەش دەكەيىت، ئەوهى كاڭ عومەر
عەلى فەرمۇوی ھەمووی م كرد تا كەم بە ماستەرەكەسم بە
سەرگەتۇويو پلهى ئىمپتىاز تەواو كرد لە مانگى ٦ سالى
رابوردوو، بەھەر حاڻ ئىستاش دەتوانم بۇ دكتۆراش
بخويىنم، بەلام دەبىت ماوهىيەك چاوهەرىئى بکەم تا ئەوماوه
ياسايىھە كە سالىتكەن و چەند مانىگى تر دەبىت بۈستەم تا
..پېشىكەشى دكتۆراكەشم بکەم

بەھەر حاڻ بە بەگەرپىنه وە.. بۇ روداوهەكان بىزانىن چى بۇوە..
كە نامەم كردۇھە لە لايەن نويىنەرى بەريتانيادەتىپ،
نوسرابۇو لە كاتىك تۆ ھاتويىت بۇ بەريتانيا خەلکى زۆرت
لىكۆبۈتە وە ئەمە جىڭگەي سەرنجە بۇ ئىمە، پاشان كۆرت
گرتۇھە لىيدزو لە كاردىف و لە لەندەن و لە بىرمنىگەھام
خەلکى زۆر ھاتوون كۆبۈنەوت بە خەلکى كردۇھە!، ئىمەش
ھەوالمان پىنگەيىشتووھە كە تۆ خەرىكى دروستىرىدى
..رېكخراوېيىكى ئىسلامى توندرەھە!

ئەمە ھەموو كېسىھەكەي من بۇو..

پەيوەندىم كرد بە رووساوه كە ئەوه حاالتەكەي منه.. بىرأى
نەكىرىد.. منىش زۆر گويم پىنەدا، وا ھەستەم دەكەد سکالاکە لە^{كە}
لايەن ئەوه بىت ئىنجا ھەستەم بۇ دروست بۇويە وە كە
..موخابەراتە، كېشەكان لاي ئەوه بۇم دروست بۇوھە

پەيوەندىم كرد بە برايەكەوە لە بەريتانيا كە موحامىيەكم بۇ
دايىن بىكەت بۇ ئەوهى ئىستەنافى ئەم موزعە بکەم، چونكە من
ھېچ شىك نابەم ئەوهى ئەوان باسى دەكەن بەلگەشيان نىيە و
ھەموو قىسىي بىمانا يە.. بە ھەر حاڻ دوو موحامىيەم دەست
كەوت ھەر دوو كىيان ھاتنە ناو كارەكەوە، لە كۆتايدا ئەوه مان

دەستكەوت، كە ئەمانە كوردن سکالايان لە سەر من تۆمار كردوه و پاشان بۆ مەرامى حىزبى خۆيان بۇوه وايان زانىوھ من لە حىزبەكانى ئەوان دەبم بۆ خۆم...! ئىنجا بۆم دەركەوتهوھ هي چېھيۋەندى بە رووساوه نىھ..!

پارىزەرەكەم : هەوالىكى خۆشى بۆ هيئام: ووتى ئىمە دوو پارىزەرين يەكىمان كە دەچىتىھ ناو كىسکەتەوھ جارىكى تر قسە لەگەل تۆ ناكاتەوھ، لە ناواھ ديفاعەت لىدەكەتا، چونكە ..ئەوان كەسە كان ئاشكرا ناکەن كە سکالايان لەسەر تۆ تۆماركەدوھ، نازاستەوخۇ لەسەر موزووعەكەي تۆ قسە دەكەن برىيارىش ئەدەن!.. پاشان ووتى ياسايىھە خراوەتە بەردىم بەرلەمانى بەريتانيا لەسەر ئەم كىسانە، ئەو كەسەي كە سکالاى ئەمنى تۆمار دەكەت، ئەگەر بەلگەي نەبوو دەبىت رووبەروى تۆمەتبارەكە بىنەوھ، ئەگەر چاوهپى ئەوھش دەكەيت ئەوھ سالىك بۆ دوو سالى پىدەچىت، منىش بۆ ئەوھى بىزانم ئەو گەندالانە كىن تا ئىستاش چاوهپوانى ئەو ياسايىھەم، پەلەم چىھ ئەم سال نا سالىكى تر، لە دواى ھەر بۆم ئاشكرا دەبن خۆ ئەگەر ئاشكراش نەبن سوپاس بۆ خوا قيامەت ھەيە..(ھەموو دەنگى پارىزەرەكان و متەرجىمەكان تۆمار كراوى لاي من ھەلگىراوه لە ئەرشىفدايە)

من ئەم حالەتەم بەسەر ھات، بەلام سوپاس بۆ خوا ھەر بە سەركەوتى ھاتمە دەروھ لىيى ، پاشان لە دواى ئەم رەوشەي كە بەسەر مندا ھات، لم ماوەي راپوردا لە فەيسبۇوك كەسىك بەناوى (ش) لە ئەمرىكاوه پەيۋەندى بەمنەوھ كرد ووتى ماکوان گىان من نەوالىم .. ئەزانى چۈوم بۆ حىچ و شوکور بۆ خوا لەگەل شەمال عەمرەيەكىشمان كردوه..، ئەي .. رووسا چى لىبەسەر ھات كەوتهو كۆئى

..لە نیوانى من و رووسا ماکوانىكى تر دىت

لە دواى ئەوهى كە پەيوەندىم پىوه كرا لە لايەن خانه وادى
نەوال خانم وە لە فەيسپوک باسى ئەوهى كرد كە نەوال خان
چووه بۆ به حەج و باسى ئەوهى بۆ كردم بە نوسىن كە گوايە
لە گەل كاك شەمالى چوون بۆ عەمرەش .. زۆر خۆشحالىم
دەربىرى و ، بەلام مەجالى زۆر قىسەم نەبۇو لە بەر ئەوهى
لە سەر كار بۇو.. ناوه كەم لاي خۆم ياداشت كرد، بەلام دواى
ئەو ھەر نەھاتنە سەر خەت، ئەوهندەش گرنگ نەبۇو،
بەلامەوه، چونكە دل خۆش بۇوم بەوهى كە خىزانىكى
بەختە وەرن ..

من گەرامەوه بۆ كوردىستان بەتهنها واتا بى مالۇ منداڭ
ھەمووى چەند رۆزىكە گەروامەتەوه كە ناچىتە مانگىك، لە
كوردىستان من ئەگەر خىزانىم لە گەل نەبىت زۆر مىوان
نەبەمه وە بۆ مالەوه، چونكە خزمەتمان زۆر پىناكىت،
داايىكىشمان نەخۆشە توانى زۆر خزمەتى نىيە، مەگەر
خوشىكىم لە مال بىت يان بوكىكى دايىكم، واتا برازىنەكەم،
بەھەر حال من لە كوردىستان ئەگەر خۆمم بىم ئىتر لە گەل
پىشەوى برام زۆر زگوردىانە دەزىن منىش و ئەويش زۆر لا
موبالاتىن هىچ نازانىن دروست بىكەين، بىشزانىن تاقەتمان
نىيە.. بەھەر حال من بە تەبىعەتى حالىش زۆر لادىيى و
عەشايەرم، حەزم لە كەبابى كورپىكى پىنجوپىنى لە سەعە
تاڭى و بورھانى ئەجىن و ئىنجا حەزم لە قاورمەى
سەرەرەبانەيە و ئەو جۆرە شتانەيە، كە دەچەمە
ھەولېرىش، ھيوايەتى من ئىسکانە و خواردنى
سەرەرەبانە كانە لە كوبە و سىزەنوبۇ گەص .. وەرەوهە، زۆر
حەزم بەشتى گران بەها نىيە، كاروان رەحمان ھاۋپىنى

خۆشەویستم ھەمیشە گله بى نەوهى دەکرد نەیوت کاک
ماکوان تو ھەمیشەنەم کراسە شینەت لەبەردايە، رۆزىك
چوين بۆ بازارى زانکۆ كراسىكىيان كېرى بە ٥٥ ھەزار دینار..
منيش ھاتمهوه بۆ لاي بازارى ۋاپەرپىن.. كراس ھەراج بۇو
وەك نەوكراسە بە پىنج ھەزار دینار منيش ٥ كراسىم كېرى
بەقەدەر نەو پارەيە بەخوا كەمن دەمردە بەرم خەلک واى
دەزانى لە نەورىاوه ھىنناومە كە پىنج ھەزارىشم پىداپوو، ..
بەھەر حال دايكم ووتى رۆلە (خەسرەو) ناوى نەسلى خۆمە
ئىستا رۆزگار كورتە زوو بگەرپىوه بۆ مالەوه ئىشىم پىتە..
منيش لەدواى نويزى عەسر زياڭلە ئۆفىس دادەنىشتىم.. نەو
ئىوارە .. سوبحان الله.. لە ھەموو رۆزەكان لاي من
قەربالغىريوو ھەموو فەيسىبۈك لاي من بۇو !.. نەم پىاوانەى
لىپۇون.. كاڭ شوان جەبار، كاڭ محمد كاكە برا، كاڭ ئەسىر
مەحوى وچوار لە ھاۋپىكاني بۇون، كاڭ توانا ئەحمدەد كاڭ
پىشەوا، كاڭ شكار مەحوى ھەندىك لەيارىزانانى تىپى بىزاف،
كاڭ كاروان ، كاڭ رېبىن، ئىتىر مىوانەكان خوابى گەورە
زىadiyan بکات دەھاتن و دەچۈن كە مىوانى تر دەھات
ھەندىكىيان ھەلدەسان، منيش دايكم تەلەفون لەسەر تەلەفون
بۆم دەكات و نازام مەوزۇع چىھەنەم ھەموو نەو پىاوه
بەرىزەش لاي من بۇون ھەمووی خۆشەویست و بەرىزىن لاي
من ، ھەر نەو رۆزە كاڭ عىرفانى مامۆستا ئەحمدەدى
كاڭ محمود لەگەل كاڭ رياز و برايەكى تىريش تەشريفيان
ھىتنا .. نەگەر ناوى نەوبرايانەى ترم بىر چوو بۇو بۇرن،
بەھەر حال دواى نەو لە ئۆفىس چوينە دەروه من و كاڭ
كاروان لە رەشەمۆل سوارى تەكسى بۇوم بەرۋەمالەوه،
ھىچم نەخوارد نەو رۆزە ووتىم حەتەمن دايكم خواردنى
بەدەستى خۆى دروستكردوو دەزانىت من حەزم لە نانى
دەستى خۆيەتى بۆيە بانگم دەكات، چومە مالەوه نە بۇنى

خواردن دههات هیچ نهبوو، دایکم فەرمۇسى ئە و رۆلە من
نەموت زووبگەریوھ؟

ووتم بەخوا میوانم ھەبوو، بەھەرحال ئەۋەندەم زانى -
جەمعات ھەمووهاتن لە خوشك و خوشكە زاۋىداو براو
برازا .. ووتم مەوزۈع چىيە دایکم ووتى وەلا هیچ نىيە
مەطعەمېڭ ھەيە تۇ ئەقلت بەو جىڭايىانە ناشكىت ئەمانھوى
بت بەين بۇ ئەھرى ووتم كويىيە ؟
ووتىيان ناوى داوايە !...

رۆشتین.. طبعەن بىن ئىيوه ناخوش خواردنەكەي زۆر
عەجيبيوو، هەرچەندە دەلین خاوهنکەي كاك كۆسرەتە، بەس
من نەمزانىبىوو سياسيەكان لەدواي ئىشى مەكتەبى سياسي
بە ئىواران فەقيرانە ئىشكى تر دەكەن و مەطعەميان داناوه..
بەهەر حال دەستمان كرد بەخواردن بەلام بەراستى خزمەتىان
دەكردىن خواردنەكەي خوش بۇو، هەمووئەوانەي كاريان
دەكەد براكانمان بۇون خەلکى كوردىستانى باكور.. خىزانىكىم
بەدىدەكەد هەر تەماشاي منيان دەكەد، لە دلى خۆمدا ووتەم
حەتمەن لە تەلەقزىيون منيان بىنىيە .. بەلام هەستم دەكەد
سەرنجى زۆريان ئەدا من هەر ئاساي وەرمگرت، پېشەھەوي
برام هات ووتى كاكە ئەزانى ئەو عائىلە تەماشاي تو زۆر
دەكەن لە ئاسايى دەرچوھ، منيش بە فشقىيات بە پېشەھەوم
ووت ئاخىر كاكت قۆزە بۆيە..

- ووتى نەولە تو بىرۇ سەركورسىيەكەي من خۆى لە جىڭىاي
مندا دانىشت ئىتر ئەو لە رۇوى ئەمنىيەوە لە من وورباترە،
منيش بەقسەم كرد، تۆزىكى پېچوو .. يەكىك لە لەو
بەرىزانەي كارى دەكەد هات ووتى كاك ماکوان پارەي ئىيوه
دراوه.. جا ئىيمەش زىاد لە ۱۲ كەس دەبوين، زۆرم پىناخوش
بۇو، چونكە يەك نەفرىش لەو مەطعەمە بە ۲۵ هەزاردىنار
بۇو، زۆر بىتىمانا گران بۇو، بەهەر حال خواردنەكەي يو جىڭاكەي
راقى بۇو، ووتەم براي باوكم كى داوىيەتى ووتى ئەو
خانەوەدایە، كە هەلسام بچم بۇ لايان چايان دەخوارد من
دەستم چەور بۇو، چونكە قوبولم نەكەد، ووتەم بەپېشەھەو
ئارامى زاوامان ووتەم بېرۇن پارەكە بىنەوە لە دخىلەكەو
بىياندەنەوە، چوومە خزمەتىان، گويم ليپۇو خانمەتكى نازادارى
زۆر جوانى دەم و جوان كە بەرو رويان دەرۋاشتەم پىددەكەنلى
ووتى بەخوا ماکوان هات منيش سلاوم ليكىردن ووتەم بەخوا
قوبولم نىيە، لەئىستاوه دەبىت وەرىيگرنەوە ئەگىان ھەر

مرحه بايشاتان، ناکه م..؟ يان بهس قوبولمه پارهی من بهن..
پیاویکی زور مه عول ووتی کاکه ئیمە چاوه‌پی تۆین برق
نانه کەت بخو دواي قسه دەكەين .. تەبعەن ئەو مە طعەمە
ئوتىلىشە، ئەوان ھەلسان يەكىكىان ووتی کاك ماکوان لە¹
میوانخانە کە چاوه‌پېتىن، ئەو جىنگايدە زور فاخر بۇو دواي
ئەوهى تەواو بوم يەكىكىان نارد بە شويىنماندادا ووتىيان لە²
میوانخانە کە چاوه‌پېتىن، منىش لەگەل ئامىنە خانى دايىكم و
جه ماعەت رۆشتىن.. لاي من زور قەرە بالغ بۇو دەنگى منداللو
قىرىھىان ئەو ئوتىلەيىكىدە بۇوبە حەمام خۆم و پىشەو دلشادو
ئارام چوينە لايان ئەوان بە خىرەتلىنى گەرمى منيان كردو
ووتىم بە ئارام کاکه پاره کە يان بدهنه وە عەيىبە، دواي بىرم
كردوه ووتىم لەوانە يە مە سولىكى گەندەلبىت، لەم رېڭايدە وە
بىويت پە يامىك بگەينىت، بەھەر حال دانىشتىم ئەو خانەم
جوانکە كە لە تەمەنی دايىكمدا بۇو رە حمم چوھ سەرى ھەر
پىىدەكەنی، ماکوان رۆلە من ناسايت
- ووتىم نا..

- ووتى من نەوالى
ئى وەلا کاک شەمالىشىم بىن و دەستمان كرد بە قسه چوون
بۇلای دايىكم و سلاۋيان كردو دانىشتىن و کاك شەمال و من و
نەوال خانو ئەو خىزانە تىريش بەيکە وە بۇوين ، پاشان
ھەوالى رووسام پرسى ووتى داليا لە كويىيە چى بەسەرهات
ۋئىستا چونە؟

ووتى شوی كردوه بە كورىكى.. خەلکى سليمانى و
دوومندالى ھەيە يەكىكىانى ناو ناوه بە ماکوان و ئەوى ترى
ناوناوه لانە واتا كچو كورىكىن، ووتى چۈن پەيوەندى پىيە
بکەم ، ژمارە تەله فونە كەي دامى ژمارەي كوردىستان بۇو..!
ووتى خۆي ھاوسەركەي لە يەكىك لەم كۆمپانىيائى

تەلەفۇونانەی كوردىستان كار دەكەن مالىيان لە كازىيە.

- ووتم : بۆ زانىارىتەن چەند سالە من لە سلىمانىم بەخوا
نازاڭىم كامە كازىيە، ئىستاش من بە سلىمانى پالاس دەلىم
حەسىب سالىح.. دەستىيان كرد بە پىكەنин و قسە وباسى
زۆرمان كرد.. پاشان ئەخىرەن پارەكە ياندا.

منىش تەلەفۇنم كرد بۆ رووسا خاتون: ھەوالىم پرسى ووتم
دەمناسى من كورى خۆتم ماكوانم گەورە بۇوم..

- دەستى كرد بە پىكەنин ووتى ماكوان گىان تۇ نورى چاوى
منى، وەى كە خۆشحالىم تەلەفۇنت كردوھ دواى قسە باسو
ھەول پرسىن دەيە دەست مېردىھ كەي ناوى كاك بەرىز بۇو ،
بەلام بەراستى بەرىز بۇو.. پەيمان درا كە يەكتىر بىيىنин ،
دەۋامى بەردىھ واماى ئەوان و سەرقالى من يەكتىرمان نەبىن
من گەرامەوه بۆ نەرويچ ئىستا ئەوان لە كوردىستان، واتا
رووساو كاك بەرىز، مالى كاك شەمال لە ئەمرىكىان، ھەمۇو
ئەم نوسيانە ئەوانىش ئاگادارن ھەمۇو ئەو بەرىزانەي كە لەم
نوسيينەدا كارئەكتەرى سەرەكىن و بەشدارن ئاگاداركراونتەوە.

له دوای ئه وهی ده رچووین له و کۆلەنە داوه من خەيال
گرتبوومى پىشەوهى برام ووتى ئه و چوویت بۇ كوي؟ و
خەيالت رووشه و دەمىكەيە ئاگات له من نەماوه، قىسىت
بۇ دەكەم ..

خەسرەو: لەم دەوروبەرە و ئەوروپا بۈوم ئه و گەرامەوه بۇ
لات، بەيان زۆر شتى بىر خستمەوه پىشەوى برام، نېوهى
زىانى خۆمم بە فيلىم بىنىيەوه..؟

پىشەو: ئەزانى بەيان شوی ترى كردىوه، دوای ئه وھى
مېردىكەي تەلاقىدا، ئىستا خىزانى ئە و كورپى رەفيقى خۆتە
، كاك مەزنى حاجى غەفور؟

خەسرەو: بەراشت .. وەلاھى زىان سەيرە .. بەھەر حال
ئاسودە بن .. پىرو دلخۆش بن بەيەكەوه

پىشەو: بىرۇين بۇ كوي؟ حەزدەكەيت بىرۇين بۇ سەرقەبران
سەردانى باوکمۇ پابيرەكانمان نەكەنمان بىكەين؟

.. خەسرەو: ئەرى وەللا زۆر باشە زۆريش حەز دەكەم

رۇشتىن تاچووينە گىرى سەيوان و چووينە سەر گۆرى باوکم
و دوعاي سەرقىرانم خوتىندو سلۇوم كرد لە مىدوان و لە سەر
قەبرى ھەموو يان دوعاي خىرمان بۇ مۇسلمانان كردوو
.. بەتايبەتىش بۇ كەسوڭارمان

لەگەل پىشەوهى برام كەوتىنە قىسىت، پىشەو ووتى: بۇ
ئىستا وەك جاران روودا و دروست نابىيىت، ئەم گەنجانەي

ئىستا وەك جارانى ئىمە نىن؟

جاران ئىمەو پىش ئىمەش لە ژيانماندا رووداوى زۆر رwooى
ئەداو دەمانگىرايىھە .. بەلام ئەم جىلە هيچيان نىھ
بىگىرنەوە ..؟

خەسەرەو : ئەم رەوەندە نويىھە ، بۇونتە رۆبۇت ، بەدەست
سياسىيەكانەوە ، پاشان تەكىنەلۈجىيائى ساردۇ سرى فەيسىبۇك و
تۆرەكانى دىكەي ناو ئەنتەرنىتەتھەمۇوى تەمەل كردوون ،
مەشغۇلن بەو تۆرەنەوە ھەمۇو مىزۇويان بۇوه فەيسىبۇك و
تۆرە كۆمەللايەتىيەكانى تر ئەوھە ھۆكاري ئەوھە كە رووداۋ لە¹
.. زانياندا روونادات

پىشەرەو : راستە ، بەلام دەبىت ئاوا بىروات.. بەم شىوهىيە ،
خەلک ئىتەر مىزۇوى نەمنىت و ھەمۇو وۇن بىن؟

خەسەرەو : نا - بەدىنيايىھە دەبىت چاكەكاران سەرلەنۈز
ئەبدەيتى ئەو كۆمەلگايە بکەنەوە .. گۆرانكاري رووبىدات، ئەم
.. قىسىم باسانەمان ھەمۇو لە سەر گۆرستانەكە بۇو

پىشەرەو : چى بکەين بىرۋىنەوە ؟

.. خەسەرەو : با بىرۋىن

هاتىنە خوارەوە لە سەيوانەوە بەرەو شەھيدان ، سەردانى
ھەندىيەك گۆرى ترمان كرد

تەماشامان كرد ژنېك لە نزىكى دوو گۆرەوە دانىشتۇر دەستى
لە سەركىلى دىوو گۆر داناوه دەگرى .. بەدەم گريانەوە

دیانلاویئنیتەوە ، دەلیت بۆ کامتان بگریم بۆ لای مەنتان چۆل
کردوھ ، بچمە لای کى و کى بەھاوارمەوە بیت..؟

ئیواره یە کى ساردو رەشاپايەکى زۆر قايىم ھەبۇو، ووتەم
پېشەو باجىينە لای ئە و ژنە ، فاتىحايەك بۆ مردوھ کانى
دادەخەين و دلنىھوايە یە کى دەکەين ؟

پېشەو : کاكە بۆ خاترى خوا ئىستا سالى نەوهەدە کان نىھ ،
دنىا گۆراوه بانەچىن ، نەکو پى ناخوش بىت، حەقمان چىيە
.. ! بەسەریيەوە - کاكە ئەمە جاران نىھ ؟

خەسرەو : ئى باشە دەچىن بەلايدا ، خۆ ھېچمان لى كەم
ناپىتەوە ، بلىن بۆ خۆت خۆش بىت .. مەگرى و دوعاي
خېرىيان بۆ بکەو لەجياتى ئەو لاۋاندەوەيە فاتىحاييان بۆ
!.. دابخە

.. پېشەو : بە نا بەدلى با بېرىن !

وورده وورده نزىك بۇويىنهوھ لە ژنەکە و رەشاپى سلىيمانىش
ئەوهندەي تر ماندووى كردىبووين ، چۈويىنە نزىكى پاشتى
لىيماڭ بۇو ، من سلاوم ليكىردو ئاوري دايىيەوە ، كە منو
پېشەوی بىنى ووتى سوپاس بۆ تۆ خوا كورەكائىم گەرپانەوە
... سوپاس بۆ تۆ خوا كورەكائىم گەرپانەوە !

منىش زۆرم لا سەير بۇو ، دلەم نەشكاند ، زانىم حالەتىكى
!.. ئاسايىيە نىھ ، ووتەم بەدلنىايەوە ئىتمە كورتىن

ژنەكە تۆزىك وورد بۇوھ لە منو پېشەوی بېرام ھىچى نەووت

گریانیک گریاوه بن هیچ شتیک منیش دلم پربوو ، ئه وەندە .. بەکول گریا ، منیش بەگریانی ئەو تىر گریام

پیشەو : خۆ توھاتى دلنهواي بکەيت خۆشت دەگرىت ؟

ژنهكە ، تەمەنی ٥٠ سال دەبۇو سەرپای رەش بۇو ، دەموجاۋى سورر بۇوبۇو لە سەرماندا ، ئەوەندە گریا بۇو لە سەر روومەتى جۆگای فرمىسک ديار بۇو ، منیش دەستم كرد بە خويىندى قورئان لەسەر قەبرەكان و چەند ئايەتىكەم خويىند لە .. سورەتى واقىعە

دواي تەواو بۇونم دوعاي خېرىم كرد . عەرزى ئەو ژنهم كرد ئەمانە چىتن ؟

ژنكە ووتى : وەلا باوکەكەم ، ئەمە ھەردوکييان كورەمن و باوکييان ئەوەتا لەو پىشتهوھ قەبرەكەيان و كورىكى تريشە .. مىدۇھ وا لاي شىيخ مارفەوە ناشتوبىيانە

تىبىينى : گردى سەيوان و شەھيدانو شىيخ مارف ھەمۇو لاي يەكەوەن سى قەبرستانىن ..

خەسرەو : ئەي ئىستا لەگەل كى دەزىت .. ؟

ژنكە : لە مالى زاوايەكم دوورقۇزە دەرىكىدووم ، ووتىھەتى مەيرەوە بۇ ئىرە بچۇ بۇ مالى كچەكەي تىرت .. دويىنى شەو .. لەۋى بۇوم زاوهكەي تىرم دەيۈگۈت بۇن لىدىت !

.. ئىتر من ئەوەندەي تەرىان ، ژنيكى زۇر پاكو جوانىش بۇو

..ئاگام له پیشرهو بwoo نهويش دلی پر بoooوو

ئينجا هه ردووكامان خسته گريان ، زنهكه ووتى كله دوامهوه سلاوتان ، له وكاتهدا بيرم ده كردهوه نه مگووت خوايه هه ردووكوره كه م بؤ زيندوو بكه يتهوه ، ئيوهش له دوامهوه پهيدا بون ، وامزانى كوره كانى خومن خهريك بون باوهستان پيدا بكم .. بهلام نائوميد بونمهوه ، بهلام ئيوهش هه ر كورمن به قوربان تابيم !

من و پیشرهو بهو قسهى نهوه كول گريان .. خيرا ووتمان .. به دلنياييهوه كورتىن

خه سرهو : نهى چى بكه ين ئيستا چيت ده وييت بؤت بكه ين ؟

.. زنهكه : وهلا باوکى من هيجم ناويت بهس خوشى ئيوه !

پیشرهو : نابييت دايىكە گيان خو هه روا لىرەدا به جييت ناهىلىن ، فه رموو هه سته با بېرىن بؤ مالى ئىمە ، له خزمەتا ده بىن ، من و كاكم و دايىكمىن مالىكى گەورەمان هەيە له خزمەتا ده بىن .. ؟

خه سرهو : بېزە حمەت ناوت چىيە دايىكە گيان ؟

.. زنهكه : ناوم مينا يە !

خه سرهو : مينا خان ئاخى خو ناهىلىن لەم سەرقە برانە ئاوا دانىشىت ، به دلنياييهوه نهت بىنهوه بؤ مالى خۆمان .. ؟

مینا خان : ئاخر باوکى من ده چمهوه بۆ مالى ئهو كچەم ، خۆ دەزانم ئهوان لىئم ناپرسن بچم يان نه چم ، بهلام هەر حەز دەكەم لهوى بىم ...

خەسرەو : ئەم كورانەت بەچى وەفاتىيان كردوه ميان خان ؟

میناخان : بە روودواي هاتوچۇ لە يەك رۆزدا لە ناو سەيارەيدا وەرگران هەردووکيان ، باوکيشيان مۆزەفى كارەبا بۇو كارەبا گرتى ، كورەگە وەركەشم گورچىلەي وەستا دووكچم ھەيە شويان كردوه شكور بۆ خوا لە مالۇ مىردى ! خۆياندان ، بهلام زاواكىنم زۆر خراپىن

ھەستم دەكىد ناحەقى نەبۇو لەگەل دووكرودا بۆ كوى ! بچىتەوە ڙىيىكى ئاوا با تەمەنىشى ھەبىت ھەر دەترسىت

پىشەو : ئەي كىن ھاوكارىت دەكات ؟

مینا خان : خوا گەورەيە كاكە گيان خوا پەكى كەس ناخات !!

خەسرەو : ھەلمانساند لەگەل خۆمانداھىنامانە خوارەوه و وورده وورده بۆ لاي سەيارەكەي خۆمان كەوتىنە پى به دەم .. قسە كردنەوه و بانگى مەغريبي دا

باسى ئەوهى بۆ كىدم مینا خان لە بازيان خزمى ھەيە پىيان ووتوه ژوريكت ئەدەينى وەرە لەھىزى بىزى ، ژورەكە زۆر كۆنو خراپە منىش بىچىگە تەقعودى مىردىكەم ھېچى ترم نىيە ، .. ئەويش بەچەند مانگ جاريڭ ئەمدەنلى

مینا خان نههات له گهلماندا بُو مالی ئیمه ، بههه رحال
بردمانه وه بُو مالی کچه کهی و نزیکی ماله کهيان داماناو ،
عه رزم کرد هه ر چون بووه دان به خویدا بگریت له م رۆزانه دا
سەردانى دەکەینە وە ..

له سەيارەکەدا له گەل پىشە و باسى ئەوهمان کرد کە
ھەرچىمان کرد وە ئە و زۇورەی بُو چاك بکەين و مانگانە يە كى
بُو بېرىنە وە !

ھاتىنە وە ، ئە و شە وە من میوانى زۆرم بوو له خزمان ھەم وو
ھاتبون بُو مالمان دايىشىم گە گەپايىنە وە باشى کرد بە من و
پىشە و ، ھەر نەيدە بېرىيىوھ .. منىش ووتم بە خوا توشى زىيىك
بووين ئەمە حالو گوزھرانى بووھ .. خواى گەورە کردى
يە كىيىك لە میوانە كام دەولەمەندىيىكى باش بوو .. ووتى دايىنى
بُو خۆم .. مانگانە کەي لە سەر من بېخەم بن

منو پىشە وېش وە عدى چاکىرىنى زۇورەكەمان بُو داو ، بەم
نزىكانە دەچىيە ناوى و ھەم وو کەرەستە يە كى بُو دايىن کراوه
و دايىشىم نازانم چووه بُو لاي يان نا ، بەلام وە عد بوو
سەردانى بکات .. لە مكەينو بەيندا بووين من نە گەرابوومە وە
بُو ئەوروپا زاوایەكى ھاتە لام ووتى من ناوم بېستونە
.. حەزىدە كەم ، بە يە كە وە قسە بکەين

ووتم فەرمۇو .. ھەندىيىك دەرده دلى قەيرانى بُو کردم و
سوپاسى زۇرى دەربىرى و ووتى حەز دە كەم ، سەردانى كەمان
بکەيت .. ؟

ووتم باشه به سه رچاو .. که چووم ته ماشای ماله که یم کرد ..
مامؤستا بwoo .. ته له فزیونی فرۆشت بwoo .. سه لاجهی نه ما بwoo ..
ئەلچهی پەنجھی خۆیو خیزانکەی فرۆشت بwoo ، بهو سه رما یە
زۆپا و نهوت لە مالیدا نه بwoo ، خاوهنی ۲ مندال بwoo .. وو تى
کاك خەسرەو ئە وە حاللو گوزھ رانى منه، من خزمى سەرھەنگم
... !!

کە وتى خزمەی سەرھەنگم .. ئاي ج برينييکى كولاندەمە وە

من يش دانيشتم باسى رووداوى سەرھەنگم بۆ گىرا يە وە

زۆر ماندوو بووم .. زۆر ههولمداوه، زۆر گرياوم .. زۆرم پهيدا
.. كردوه و زۆريشم له دهست داوه
وا ئەم سال کە سالى ٢٠١٧ يە دەبىھە ٤٠ سال و ژيان دەكەم ،
.. هەست دەكەم يەك سەدەيە من دەزىم

ئەوهى خۆشەويىست بwoo له دهستم داون .. يان جوانتر بلىم
خۆشەويىستانى زۆرم له دهست داوه، ئەوانەي کە ماون
و خۆشەويىستاننەيىن كە رۆشتونتە جىڭاي
حەقى خۆيان.. ئەگەر هيوايەكى نوى و پاشان رېڭرى نەكرايە
لە مردن بە دەستى مرۆڤ خۆى دەمەتك بwoo ئارەزووى چۈونم
.. دەكىد بۆ لاي ئازىزان

شەويىكىان بە دەم گريانەوە ئارەزووى مردىنم دەكىد ، بە دەم
خۆمەوە سۆزىكىم دەكىد دەمۇوت

ئەوا رۆشتىن ئازىزان .. بە جىيانھېيشت ھەوارگەي ژين
ساراو دەشت و كۆي دلى من .. لەسايەيدا بوون بە بىرين
مردىن وەرە و لام چۆل مەكە كەي مىواندار من دەكەي
من ئازىزانىم ھەموو لاي تۆن .. كەچى تۆ خۆتم لىن وون
دەكەيت

دە وەرە دەي ھەوارگەي ژينى من پىن پەرزىنە
ئەم غوربەته و سەرماو سۆلە ھەناو منى لە تىركىدوھ
.. تۆ سەرىك بىدە لەم ژىنەم بىزانە تامزىرۇي چىيە
كە تۆ ھاتى بىبەرەوە بۆ خلودو دام بىمالە لەم ژىنە نەھامەتىيە

ماناي وانىيە ، كەسىكى فاشىلەم لە ژياندا ، .. نا- بلکو سوپاسى
خواي پەرەردگارم دەكەم . لە سەر ئەو ھەموو نازو نىعەمەتەي
.. بە منى بە خشىيىوھ

له پاره . له گهنجی ، له ژنی باش ، له مندالی جوان ، له باشترين ژيان ، له لهش ساغى ، له سوممعه‌ي باش .. هتد

ئاواته خواستنیش به مهرگ ، تاوان نیه ، له قورئاندا چەندین کەسى باش ئاواتيان به مهرگ خواستوه .. وەك دايىكى عيسا سەلامى خواى لېبىت خاتو مەريم .. وەك يوسف .. هتد

لىرەدا .. ئامانج لهم بەسەرهاتانەي ژيان كە بۇ ئىوهى بەپىزىم باس گرد ، مەبەست پىنى پىنگەياندى ئىوهىيە ، چونكە ھەست دەكەم قسەي ئەكادىمى و چۈونە ناو باسە ئاكارىيەكان ، ھېننەدەي چىرۇكىيەك كارىگەرى ناكەته سەر ناخى ئىوهى .. ھاونىشىتمانىم ..

لەپاستىدا ناخ و سايکۆلۈزىيەتى ئىوهىم باش وورد كردىتەوه، لىيتان ناشارمەوه ، ئەگەر بلىيم يەك بەيەكتان دەناسم و له ناو ناخىشىتاڭدا يارى دەكەم ، بىرۇ بىكەن كەمم ووتوه ، نەك - لەبەر ئەوهى زانام و ، ياخود خوانەخواستە له زانستى غەيىسى دەزانام و ، يان پەنا دەگرم بەخوا فال بىگرمەوه، نا - بەلام دەرئەنjamى ژيانم لەگەلتاندا و تىكەلبۈونم بە كچان و كوران و بە پىرو پياوان و ژنان ئە و ئەزمونەي داومەتى ، كە بەپاستى شانا زى بەخۆمەوه دەكەم كە لە خزمەتى ئىوهدام ، ئەمەش لە ئىوهوه دەستم كەوتوه ، كەسوپاسى مەعوبدم دەكەم لەسەرى ..

بىرۇ بىكەن؛ دەمتوانى بەزمانىيەك بنوسم كەس لىيم تىئىنەگات و بلىيم رۇشنبىرم و دەتوانم ووشە رېك بخىم، يارى بە ئەدەبیيات بىكەم .. بەلام زۆر حەزمىكەد بەناختاندا شۆر بىمەوه و لەگەل ناخى ئىوهدا قسە بىكەم ، ھەست دەكەم سەركەتتىوبۇم

.. دیسان سوپاس بۆ خوا .

ئەم ئوسلوبە راستە ئىرتجالىيە گرتومەتە بەر ، واتا شتى ئاسايىو سادەو زمانى ناو خالكى ئاسايىيە ئەدەبى ئىرتجالى ئەدەبى كلتوري ناو شەقامە ، ناو خنەكەي پېيەتى لە رۆشنبىرى قورس، بەلام بەزمانىكى سادە ، وويسىتمە بۆ دكتۆرىك قسە بکەم ، لەھەمانكاتدا بۆ عەرەبانچىيەكىش، لەگەل ناخى كچىكدا قسەم كردوه ، هەستم كردوه كورىش دلى لامە ، قسەم بۆ قوتابىيەكى زانكۆ كردوه، لەھەمانكاتدا بۆ دەيان كەسى سەرهەتاي كە تەنها توواناي خويىندەوه يان ھەيە وويسىتمە ئەوانىش ھەر بدوينم .. ئەم ئوسلوبە- ئىسلوبى ..! قورئانىيە

چۆن؟

خواي گەورە ئاماژەي بەوه كردوه كە باسى چىرۇك و مىزۇومان بۆ دەكات دەفەرمۇيىت بۆ ئەوانەي كە خاوهنى بىرن و ھزرقانن ئەوانە دەبىت بىرى ليتكەنەوه، كەواتە ئەم ئاماژىيە بۆ ئەوهەيە كە وانەي زۆر گرنگى تىدايە وەك دەفەرمۇيىت

{فَاقْضِ الْقَضَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ } {الأعراف:176} چىرۇك و بەسەرهاتەكان دەبىتە ھۆكارى پەند ئامىز بۆخەلکى ..!

كەواتە مىزوو زۆر گرنگە دەبىت ھەموو رەھەندەكانى بخويىنەوه .. ئەمە چىرۇك نىيە ، ئەمە رەھەندى واقىعى كۆمەلگا كەمانەو مىزووھ .. واتا زانستى مىزووھ ، .. رەھەندەكانى خويىندەوهى من بۆ مىزوو بريتىيە لە

رەھەندى يەكەم : توراسى مىللەتە و گەنجىنەيەتى
رەھەندى دوھەم : پىوهرى گەورە پياوانىيەتى بۇ دروستكردىنى
شارستانىيەتى و رۆشنبىرى .

رەھەندى سىيەم: يادگارو ئەلبومى خەلکەكەيە وەك شىعرو
زىانى رۆزانەيان .

رەھەندى چوارەم: پەندو ئامۇزگارى لهسەر وەردەگىرىت و
خەلکى لهسەر پەروەردە دەكىت .

رەھەندى پىنچەم: ئەزمۇونى پياوچاڭ و خراپەكاران ئاشنا
دەكەيت بە ئەزمۇونت .

رەھەندى شەشەم: مىزۇو زانستىكى رابووردووه سودى ھەيە
و پالپىشته بۇ ئىستا، باشتىرين ئەزمۇونە بۇ داھاتوو .

ئىستا لهوانىيە ھەست بىھن لەناو ئەدەبىياتىكى ئىرتاجالىدا ،
ئەدەبىياتىكى ئەكاديمىتان ناسىيە بەبن ئەوهى ماندۇتان بىھم
و ھەمووتان حەزتان پېكىردوھ بە تەشويقەوھ
خويىندۇتانتەوھ..؟

لەھەمۇوى گرنگتر، وەرزشтан پىدەكەم بۇ ئەوهى سەر لەنوئى
كلتوري خويىندەوھ فيئر بن ، كە ماوهىيەكى زۆر دوورە درىزە
لەناو ئىمەدا نامۇيە خويىندەوھ، ئەزان ؟

وويسىتم فىرى ئەوهتان بىھم .. كەزىان برىتىنەيە لەكتات ..
زىان برىتىيە لە ئىمە ، جوانتر پىتەن بلېم ئەوه كات نېيە
! كەدەرپوات ئەوه ئىمەين دەرۋىن .

ئەمە ويىت پىتەن بلېم خواي گەورە ھەميشە خۆشى دەۋىن ،
بەومەرجەي تەكەبورمان نەبىيەت و خۆمان بەزلى نەزانىن
.. لەئاستى توبەكىردنو تاوانە كانماندىا

..هاوینی سالی ۱۹۹۵ .. زۆر تۆبەم کردو توبەکانم شاکاند
شەویکیان پەروھدگارم لە خۆم رەنچاند ..ئیتر وام زانی خوا
خۆشى ناویم

چوومەناو جىگاكەم چەند دلۋىپىك لە فرمىسک بەچاومدا ھاتە
خوارەوە و خەوم لېكەوت
بەيانى .. دايىم خەبەرى كردىمەوە و ووتى: نازانى ئەم شەو
ج بارانىك بارى

لەمەملکەتى عىشقدا ئەوەم بۆباسىردىن ناراستەوخۇ كە خواى
گەورە كەي پىيت پىىدەكەنى..؟
ئەوكاتەي كەنزادەكەيت و لات وايە مەحالە و نزاكت
گيراناپىت.

ئەمويىست پىستان بلىم : ناوجاونمان ھەموو بخەينە سەر خۆل
بۇ سوچىدە بىردىن ، تەنها شايەنى عەزمەتى مەعبدەمان اللە يە
.. ، ياخود فيردىن و بلىن
يا فتاح

.. واتا كليلى دلى من لەدەستى زاتى تۆدايە
بۇنى نايابى بەھەشتت لە ھەموو ناوه و سيفاتە
جوانەكانتايم ..

ئەيانخەمە سەر بىرىنەكانى دلم
فەرمۇتە.. الجبار..م

..واتا تۆلەي دلشكاروان وەردەگرىتەوە
فەرمۇوتە الشافى..م

واتا زاتىكە كە شىفای ، ھەموو بىرىنە قول و بىىدەرمانەكان
ئەدات ..

ھەواى دلمان سوك دەپىت .. كاتىكە كە زمزەمى ناوه
جوانەكان دەكەين لەگەل سيفاتە بەرزەكان

ئەمەویت لە مەملکەتى عىشقدا فيرېيىن .. بلىن حەزرهتى
مەعبودى ئىمە .. تۆ نزىكى زۆر دلىيان، بەلام ئەوه ئىمەين
.. پەگى گەردەمان نادۇزىنه وە ، بمانبەخشە بەگەورەي خۆت
بەجدى وويسىتم فىرېيىن .. كە ھەندىيەك جار خواي پەروەردگار
ئەوهندە زوو بەدەم داواكارىيەكانەمان ھە دىت، كە بىروا ناكەين،
ئەوه لەلايەن خواي موتەعالەوە بىت.. دەلىن بەخوا
شانسىكى باشمان ھەيە !!

بۆيە دەبىت بلىن : پەروەردگارا ئىمەي ھەموو بىچارەين تەنها
.. زاتى بەرزت چارەيە
ئىمە ھەموو بىدەسەلاتىن تەنها زاتى بەرزت دەسەلادارە.
- : مەملەكتى عىشق برىتى بۇو لە
ھەميشە سەرم بەرژە، چونكە لاي سەرروومەوە خواي
گەورەيە ..
.. كەواتە پىويستە بلىن : اللهم اغفر لى
.. كە ئەمانەتكەتم پىس و پەش كردۇتەوە
اللهم اغفر لى ..
.. كە من ئەو منهنىم كە پىت سپاردم
اللهم اغفر لى ..
كە زالىم دەرچۈرم ئەو پەيمانەي بەتۆم دابۇو شكانىدم
اللهم اغفر لى ..
خوايە لىم خوش بە، شكستەم بەخۆم، سەربەرزم بە زاتى تۆ.

كەواتە منىش وويسىتم لەم مەملکەتكەدا بلىم : كاتىك
دەتكەويت ۋىيان و ھەست و نەستى خۆت بنوسيتەوە، رېڭا
.. مەدە كەسىكى دىكە لەجياتى تۆ قەلەمبىرى بەدەستەوە !

نمونه‌ی ودک تو تنه‌ها يهك دانه هه‌ييه لهه‌مoo جيها‌ندا ،
كه‌واته قه‌درى خوت بزانه هاوري گيان

ئاگادارين له‌وهى مەملەكەتى عىشق پى ووتىن : ئه‌وهى خواى
په‌روه‌ردگار دەيىبەخشىت كۆتايسى نيه ، ئه‌وهى كەخەللى
بىبەخشىت بەرده‌وامى نيه.

ئەم مەملەكەتە ووتەي تايىبەتى هه‌ييه بريتى بوو له‌وهى كە پى
ووتىن :

.. سخته قەلەم بىت و دلتەنگ نەبىت

.. لەگەل تىغدا رې بەكەيت و بەرد نەبىت

.. سخته كەدلەت بتاشن بەقەلەمدادەر و پىبىكەنىت

.. لەگەلتا بجهنگو تو هەر لەخەيالدا بىت

.. لە دەردى دلى شاعيرى عاشق بنوسىت

.. لەگەل خەللى سەد رەنگدا هەمان رەنگ نەبىت

ھەروهك قەلەم پالبىدەيتەوە بەيىك قاج...بەلام

.. ھاتە سەرى خوت شەل نەبىت

.. سەخته بزانىت و لىيو لە لىيو نەترازىنىت

.. سەخته خوت بىت و بىن رەنگ نەبىت

كاتىك كە قەلەمى دايى دەستم حەزىزەتى ئۇستاز

ووتى خواى په‌روه‌ردگار وويستويه‌تى كە دل تەنگ نەبىت.

لىم تىيگەيشتن ؟ كۆتايسى پىبىيىن ؟

.. نا بىروا ناكەم تۈزۈكى ترтан بۇ باس دەكەم

لىرىدە سەرەتايىكى نويىيە ؛ قۇناغىيىكى تر دەستىپىدەكەت ،
دەشىت لە بەشىكى تردا بىيمەوە لاتان و ژيانىكى تر بۇ ئىيە

باس بکه، که ئەمجاره لیوان لیوبیت له ئەزمونى پياو
وپيرىيەتنى

ئىستا وامان لىها توھ لەم كۆمەلگايەدا هەرچى دەكەين
ئاسايىيە، بەس گرنگ ئەوهىيە خۆمان نەبىن، دەبى ھەۋەل
بەدەين كە خۆمان زىندووبكەينەوە، چونكە ئەم جىهانە زۆر
گەورەيە جىڭايى ھەموومان دەبىتەوە، پىش ئەوهى كە تۆ
جىڭايى خەلکى تر بىرىت، جىڭايى واقعى خۆت بىۋەزىتەوە

ئازىزانم ناتوانن باش بن .. ئەگەر باشتىرىنىش بن .. ھەندىيەك
ھەر باشتان نالىن، كەواتە خۆت چۈنىت ئاوا خۆت دەربىخە ..
.. پىويىست بە نىفاق ناكات

پىويىست ناكات ھەموو شەۋىك ئەو درۇيە بکەينو بلىيەن
.. دەچىن دەخەوين

.. ئەو سەرىنەمان لېبىتە سىنەماو بە راپوردا بچىنەوە
يان پەنجەرەيەكمان بۇ دەكىتەوە بەدەم گريانى
.. رابووردىمانەوە سەر دەنەيىنەوە
كىشەكەش لەودايە ناتوانىن تا ئىستاش ئەوهى ئەمانەويت
؟! بىلىن ..

ئىنجا بە ماندووبونىتىكى زۆرەوە دەلىمۇھ پېتان بۆيە ناگەينە
.. مەملەكتى راستى، حەتمەن خەلەلېك ھەيە
دواى تۆزىك لە ئارامى؛ ھەست دەكەم چاكردى خەلەلەكە
دەبىت بە

بە چاكسازى وئيرادەي ئەبوبەكر بىت
دادپەروھى عومەرى لەگەل بىت
بە بەخشىنى عوسمان بۇونى ھەبىت

بە ئارامى عەلى دروست دەبىت
واتا بە شۆرشى ھاوهلاني محمد چاره سەرەدە كريت صلى الله
عليه وسلم

تهواو بووم، بەلام لە بەشى يەكەمدا لە كويىدا كۆتاينى ھاتووه
.، لە بە بشى دووه مدا لە ويۋە دەست پىيده كەينە وە

كەواتە ليزە وە سەرەتا يە.. نەك- كۆتاينى.. جاري دانىشىن
بە خىر..

فَسَيَّدُكُّرُونَ مَا أُقُولُ لَكُمْ وَأَفْوَضُ أَفْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ
بِالْعَبَادِ

جا لە ئايىنده دا رۆزىك دىيت، ئەم قسانەي منتان بىتە وە ياد،
ئىستاكەش من خۇم و كار و بارە كانم دەدەمە دەست خوا و
پشت بە خوا دەبەستم، چونكە بىڭومان خوا بىنايى بە
بەندە كان.

چاوه روانى مەملە كەتى ئاتىستە كان بن ، واتا مەملە كەتى
ئىلحاد كەناونىشانى بەم شىوه دەبىت، بەپشتىوانى خواى
پەروەردگارم

.. مەملەكتى مولحىدە كان و سەراب

ئەي ئىوهى خويىنەر قسە بۆ من ناكەن ؟ چىت ھەيە پىيم بلىنى
با بىخويىنە وە ئە و ناودى خۇتم بۆ باس بکە و مەترىسى
.. چاوه رېم وبەلاتە وە دانىشتىووم ؟ .. دەي بىزانم چىت
خويىنە وە چى لە من تىڭە يىشتى ؟

سلاو بهناوی خوای گهوره هاورييان داواي ليبردون ئەكەم لە ھەر
کەموکوريەك بمبۇورن خويىنەرە بەرىزەكان

